900
٧/٨

[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

فصل في صفة الارض ٨	فصل في ذكر البلدان ١٠	فصل في البحر المحيط ١٠
فصل في البحر الظلمات ٧٢	فصل في البحر الفارس ٨٥	فصل في بيان بحر عثمان ٨٩
فصل في بحر القلزم ٩٢	فصل في العجايب بحر الزنج ٩٤	فصل في بحر الشام ٩٦
فصل في بحر الهرز وبحر الاتراك ٩٩	فصل في مشاهرة الانهار ١٠١	فصل في العجايب العيون والابار ١١٠
فصل في العجايب الابار وهي جمع بئر ١١٤	فصل في ذكر الجبال ١١٧	فصل في ذكر الاحجار وخواصها ١٢٨
فصل في البنانات والفواكه ١٧٤	فصل في البقول الصغاير ١٥٥	فصل في البرود ١٩٨
فصل في عيناص ١٤١		

فهرس ما في الكتاب اللطيف والمجموعة الشريف من العلوم العجيبة والغريبة المسمى بجريدة العجايب
من تأليفات مولانا محمود المترجم خواجه عثمان شاه عن سلالة آل عثمان غفر الله تعالى لهم
ولسائر المسلمين ومعهم كاتب هذه الجريدة وفيها صورة الارض وما فيها من المدن والجبال
والبحار والانهار وما فيها من الاعاجيب الغريبة والاعمال العجيبة مرتبة على اربعة عشر فصولا منها

فصل في ذكر البلدان والبحار — فصل في الخلجان والبحار
فصل في الجزاير والآثار — فصل في العجايب الاعتبار
فصل في شاهر الانهار — فصل في العيون والآبار
فصل في الجبال الشواهق الكبار — فصل في الخواص الاحجار
فصل في المعادن والجواهر وخواصها — فصل في الحبوب وخواصها
فصل في البقول وخواصها — فصل في الحشايش المختلفة وخواصها
فصل في البزور وخواصها — فصل في الحيوانات والطيور وخواصها

تم

بيك ايكيوز سكسان بش يوز سي محرم الحرامك
يكرمي برنجي جمعه كونى ساعت بر طقوز لرنده
اوغلم محمد سعيد دنيايه قدم بصدى
زيد الله عمره وجعل الله عالما فاضلا
وخيرا خلفا امين بحرمة سيد الكونين
سيده محمد شعبان راغب بن
المفتي بقضاء جده

بيك ايكيوز سكسان ايكي سنه سي جمادي الآخرينك
اونجي بر ارارته سي كيجه سي كريم عايشه شكوره
تخمينا ساعت بر بچق زاده لرنده دنيايه كلدي
زيد الله عمرها

هذا كتاب بسم الله الرحمن الرحيم خزينة العجايب

الحمد لله غافر الذنب وقابل التوب شديد العقاب عالم الغيب راحم الشيب منزل
الكتاب ساتر العيب كاشف الريب مدلل الصفات معيث الملهوف دافع الضرر في
رب الارباب خالق الخلق باسط الرزق مسبب الاسباب مالك الملك مجري الفلك مسخر السحاب
سابح الغيوم على متن الماء ممسكة بحكمة عن الاضطراب منها خلقناكم وفيها نعيدكم
ومنها نخرجكم يوم الحشر والمآب احمده وهو المحمود بكل لسان ناطق واشكره
وهو المشكور في المغارب والمشارق واشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له
شهادة وطد الايمان انكانها وشد الايقان بنيانها والدالة برهان ادمانها
واشهد ان محمدا عبده ورسوله المستولي شانه لسانه ونبيه المفضل بمعاني
علومه وبدايع بيانه والصادق الصادع بدليله وبرهانه القايل دويت لي
مشارق الارض ومغاربها كشفا واطلاعا بسره وعيانه صلى الله تعالى عليه
وسلم وعلى آله وصحبه وازواجه صلوة تبلغ من آمن به غاية امنه وامانه
وتسكن روعة في الدارين بعفو الله وغفرانه اما بعد فقد اشار الي العبد الفقير
الحامل الحقير من اشارته الكريمة محمولة على الطاعة على الرؤس وسير المستقيمة
امر بان يجعل له دايرة مشتملة على دايرة الارض صغيرة توضح ما اشتملت عليه
من طولها والارض والرفع والحضيض ففتح الله سبحانه وتعالى من فيضان لطفه
احسن باب وسهل امتنان عطفه ذلك الصعب المهاب وبشر رأفته
ما لم يخطر في بال وحساب فنهضت مبادرا الى التسجود شاكرا لذي الانعام
والجود فاقبلت على مطالعة كتب حكماء الانام وتصانيف علماء الهيئة الاعلام

كتب

كشرح التذكرة للخواجه نصير الطوسي • وجعفر باباطليموس • وتقويم البلاد للبلخي
ومزوج الذهب للمسعودي • وعجايب المخلوقات لابن الاثير الجوزي . والمسلك
والمهالك للمراكشي • وكتاب الابتداء وغيرها من الكتب المعينة المعتبرة •
على تحصيل المطلوب الموضوعه بين الناس وفي هذا الارض لم يخل ومن الخلل
والقياس • فان ذلك امر موهوم لكنه وهو حسن وكما قال بين
اليقين • والوهم بون كما بين اليقظه والوسن والله سبحانه
وتعالى هو المتجاوز عن الخطاء والخلل والموفق لصاحب القول
والعمل • وقد وضعت هذه الدايرة مستعينا بالله تعالى
صورت شكل الارض • وفي الطول والعرض • باقاليمها
وجهاتها وبلدانها وصفاتها وعروضها
وهياتها واقطارها وممالكها ومفاوزها
ومهالكها وعامرها وجبالها وسهلها
ورمالها وعجايبها وغرايبها وموضع
كل اقليم وذكر ما بينهما من المالف
والمعاطف وذكر الامم المنقسمة
في الجهات والاقطار وسد
ذي القرنين على ياجوج •
وماجوج كما جاء
في نص الكتاب
وبالله سبحانه
الاعتصام
م

من كتب الفقير المزين
الحاج يوسف ابن
الحاج سليمان ابن
الحاج مصطفى ابن
محمد
سنة ١١٦٠

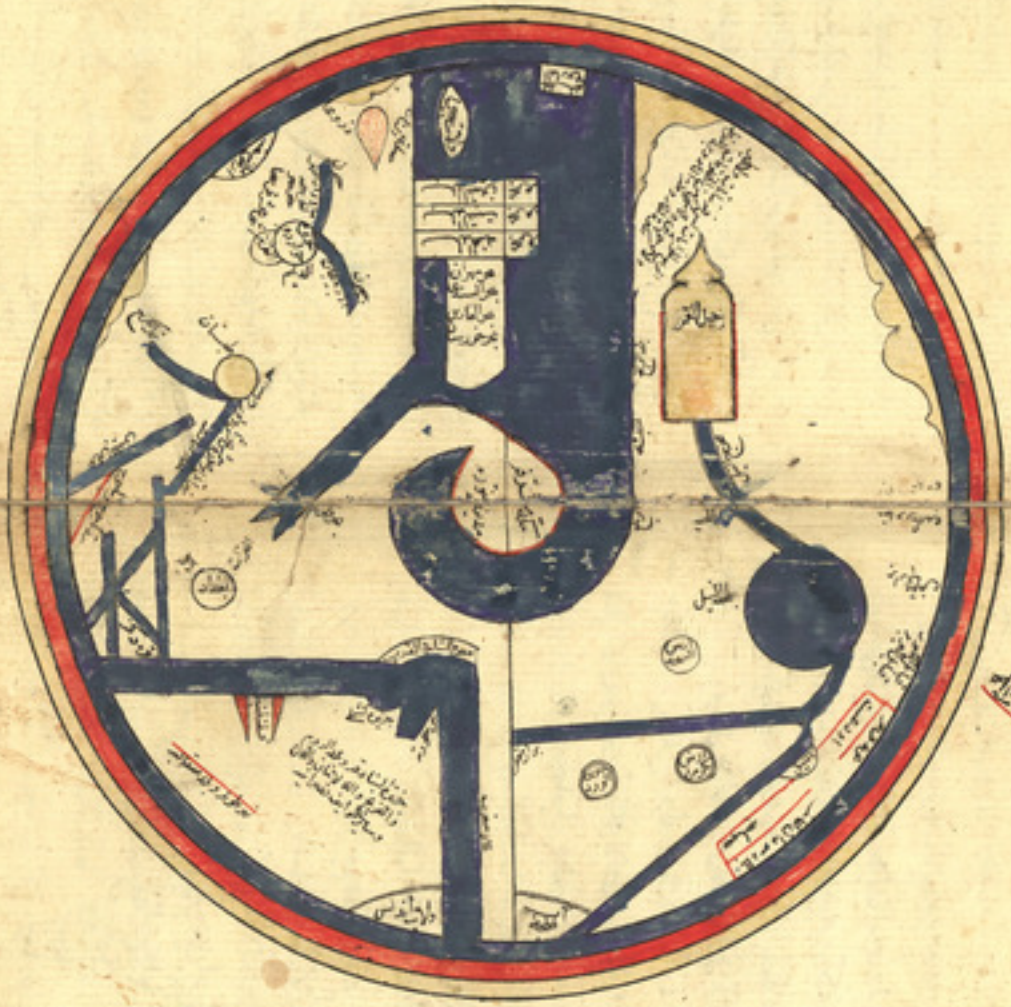

بلکه کر بو رساله لطیفه ● وصحیفه شریفه درکه صدر العلما ● وقطب الاصفیا فخر المؤلفین
زبدة العارفین ● سراج الدین عمر بن الوردی دخمه الله تعالی علیه مولاسندن ●
حریدة العجایب وفریدة الغرایب نام کتابنک اولنده واقع اولان دایره شرح ایدوب
بر یوزنه اکر جبال واکر بحار وجزایر وانهار ومسافات بلادی واصناف عبادی
وصفات بلادک وبرتیر وطول عرضنی وسموات وارضنی ومواضع اقالیم ومفاوز
زمانی وبرتیرنک عجایبنی ● واقالیمک غرایبنی ● وبونلرک انجنده اولان امم مختلفه
واجناس مؤتلفه ومحل آب حیات قطر عالمک نرجانبنده ونرسمتنده در تاسد ذی القرنین
ومجمع البحرین وسد یاجوج ومأجوج وخواص اجزا حیوانات ● ومنافع انواع نباتات سلف
علما وخلف حکما عجایب غرایبندن ● ومسالک نوایبندن بیان ایدوب عربی الفاظ ایله تحریر
اولنمغین ● هرکس اندن بهره مند وسود مند اولمدوغی اجلدن بعضی یاران واخوان ● بو
عبد قلیل البضاعه وعدیم الاستطاعه دن ترکی الفاظ ایله ترجمه اولنمسنی التماس ایلدکلری
اجلدن ● قلاید خاطر فتور وقلب مکسور بو کا قرار ایلدیکی ● المأمور معذور رفعای شریفه
عمل ایدوب درکاه عزت پناهه التجا واخوان صفادن همت ارتجا اولنورکه سهو وخطا
ونقص حیاله ایله بقدر الوسع والامکان تحریره مباشرت ● وتسطیره مبادرت اولنوب محبت
العلما والصلحا ومحسن الضعفا والفقرا منبع الجود والانعام معین الارامل والایتام
عذوب اللسان ● ملیح البیان المختص بعنایة الملک الاکبر امیر کبیر عثمان شاه ابن اسکندر
پاشا یتر الله ما یشاء لازال مکرما بین الامرا بالعدل والاحسان ● وهو بمنزلة العین
فی جسد الانسان ضاعفا الله تعالی اجلاله ومد علی المخلصین الداعین ظلاله کتاب مذکور
عز وحضور موفور الحبور بزنده امید قبول نیتنه تسطیر اولنوب بو جریده جدیده نظر لطفله
منظور ومحظوظ اولیجق مأمول مسئول درکه رفع قبول حکمله بی دریغ بیوریله ●

یارب انصر بجندک القوی لواؤه ● من حیث ان مقصدک کل غراؤه

وجه العقول

وجه العقول صار حسنا بذهنك ... كالليل يستنير بدر لقاؤه
راء الهلال ضربك اياه خلقة ... في بابك الرفيع بمنه انحناؤه
جدوالك بالشاشة واللطف والنشاط ... والفيض للسحاب قرين كفاؤه
من منة السقامة من نكبة الزمان ... ترحمه ورحمك هذا شفاؤه
لا ينتهي العقول الى حد مدحك ... لا يقطعن بعد وبيان قضاؤه
الناس في القيام والافلاك في الركوع ... والارض في السجود فكل عطاؤه
يا رب احسن امره في دار الوجود ... وارزقه فيها ابدا ما يشاؤه

پاي ملخي پيش سليمان بردن ٭ عيب است ولكن هنر از موري ٭ اول دريانوالدك
مرجود دركه بو تحفه حقير مقبول اولوب حق تعالي سلطانك عريبوندن الي قيام الساعه جميع
نكبات دهردن محفوظ وحوادث روزگاردن مصون ايدوب ذات ملكك صفاتنين آلام روحاندن
واسقام جسماندن مبرا ايديوره آمين يا مجيب السائلين تاريخ شود مكم ويردي الي بو امر
فرصت ٭ طفوز يوز يتمش ابر مشدي هجرت ٭ اولا قاف طاغنك ذكرنه شروع
ايده لوحي سبحانه وتعالي قرآن عظيمده وق والقرآن المجيد بيورمشدر ٭ ايدي جبل قاف كه
تفسيرنده علماء مفسرين برقاچ وجه اوزره يازمشلردر ابو صالح ابن عباسدن رضي الله عنهما
روايت ايدركه حق سبحانه وتعالي برطاغ يراتدي كه اكا قاف دنيلور عالم سفلي احاطه ايلمشدر
وعروقي اول صخره عظيمه متصلدركه بو يريوزي اول صخره نك اوزرنده درهر قچن حق سبحانه
وتعالي برشهره ويا خود بر كويه زلزله امر ايتسه اول طاغه موكل اولان ملكه امر ايدركه
اول يرك طمورين دره ده پس اول يرك اول ساعت حركتكلر مجاهد ايدر جبل قاف
يوريوزين وجميع درياي محيط در ضحاك روايت ايدر جبل قاف يشل زمرددندر وآسمانك
كستفري قوبلش چادركي اوزرينه صارمشدر وكوكب يوزي يشل كورنكي ايدندر ٭
جوهري ايدر جبل قاف شول طاغدركه يريوزيني جمله احاطه ايلمشدر حق سبحانه وتعالي آني يشل

زمرددن خلق ایلمشدر وانوك عرضی بشیوز یللق یولدر دنیا کوکلری انوك اوزرینه بنا اولنمشدر
وانوك یشل کورندوکی انوکچوندر وبو جبل قافك ماوراسنده بحر محیط درکه جبل قاف احاطه
ایلمشدر اسمی نطشدر وجبل قافك ماوراسی بحر آخردرکه اسمنه قیس دیرلر وبونك
ماوراسنده بحر آخر واردرکه آدینه مرماس دیرلر وبونك ماوراسنده دخی بر دریا
واردرکه اسمنه باغی دیرلر وبو بحار سبعه نك آخریدر وبو دریالرك هر بریسی مقدما
ذکر اولنان بحاری احاطه ایلمشدر وهر دریانك آراسنده اولان طاغلره دنیا کوکلری
قبه اولمشدر یعنی بو یدی کوکلر هر بریسی مقابله سنده واقع اولان طاغه ملاصق اولوب
قبه لنمشدر وبو طاغلرك هر بریسنك مابینی مخلوقاتله مملودر وبونلرك عددین وجنسن
وصفاتن الله دن غیری کمسه بلمز **اما ذکر البحار** یریوزنده اولان دریالرك غایت
اعظمی بحر محیط درکه عالمك چوره سن احاطه ایلمشدر انوك قراری وساحلی یوقدر الا
ارض جهتندن واردر وساحلی بحر مظلم طرفنك آردندندرکه اول بحر محیط ایله محیطدر
بحر محیط یریوزین احاطه ایلدوکی کبی وانوك ظلمتی انك آردندن کنش مطلعندن مغربه
وارنجه در **کعب الاخباردن** روایت اولندی که ایدر جبل قافك چوره سنی حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن سؤال ایلدم بیوردیکه انوك آردنده یتمش بیك
یر واردر آلتوندن وانوك آردنده یتمش بیك یر واردر مسکدن وینه انوك آردنده
یتمش بیك یر واردر کوشدن وانوك آردنده یتمش بیك ارض واردر دموردن وانك
آردنده یتمش بیك یر واردر نوردن وانوك آردنده یتمش بیك یر واردرکه آنده
فرشتهلر ساکن اولوب انده نه آسی ونه صوق واردر وبو یرلرك هر بریسی بیك یللق یولدر
وانوك آردی ظلمتدن بر دریا وانوك آردنده یلدن بر حجاب واردر وبونك آردنده
بر آق یلان واردرکه جمیع دنیایی احاطه ایلمشدر حق تعالی عز شانه حضرتنه تسبیح ایدر
ودریانك صویی طرزلو اولدوغنك حکمتی تقادم زمان ایله دنیا خلق اولدن برو

منتن

منتن ومتغیر اولمدوغی وزیاده ونقصان بولمدوغی حق تعالی حضرتنك قدرت عظیمه سیدر
واکر بو دریالرك صولری طتلو اولسه قوقاردی یر یوزینك خلقی افك رایحهٔ کریهه سندن
هلاك اولورلردی پس آنی طوزلو یراتدوغی حکمت الهیه اوزرینه در کورمزمسین افلاکه
اشیایه نظر اتدوکی خلقك کوزی که شحم در آنی کوز یاشی ایچنده مغمور ومغموس قلدی
وشحم حفظ قلنمز الا ملح ایله کوز یاشی ممزوج اولمایجه کوز یاشی بو سببدن طوزلودر
محل آب حیات که حضرت نبی علیه السلام آنی بولوب ایچدی مغرب ایله جنوب آراسنده در
مشرقه اقربدر یر یوزینك ربع خرابه سی مقابله سندن واما اول دکزکه بحر محیطدن
مأخوذدر اوچدر اعظمی وغایت دشواری بحر فارسدر مشرق طرفندن چین ولایتی
حدندن قلزم خلیجنه کلنجه در حق تعالی حضرتی فرعونی اول قلزم دکزنده غرق ایلدیکه
مصر قربنده در وروم دریاسی بحر محیطك غربیسندن آلنمشدر ولایت اندلس حدندن که
جزیرهٔ خضرا دینلور محروسهٔ قسطنطنیه یه قاوشنجه فاما قلزم ذیلندن چین ولایتنه
وارنجه خط مستقیم اوزرینه قطع اولنسه ایکیوز مرحله اولور وینه قلزمدن مغرب
دریاسنك نهایتنه وارنجه خط مستقیم اوزرینه قطع اولنملو اولسه یوزسکز مرحله اولور
وکذلك قلزمدن حد عراقه وارنجه قره دن خط مستقیم اوزره قطع اتسك بر آیلق
مرحله در وعراقدن حد اسلامك نهایتنه نهر بلنجه وحد فرغانه وارنجه بدرستی
یکرمی مرحله دن زیاده جه اولوب وینه بو مکاندن چین اعمالندن بحر محیطه دك
قره طرفندن ایکی آیلق یولدر فاما بو مناقه بحر قلزمدن چین دریاسنه وارنجه دکزدر
قطع اتملو اولسق مسافهٔ بعیده ومشقت شدیده حاصل اولور زیرا تعب جهتندن دخی
یوللرك اعوجاجندن ومخالف روزکار وقوعندن که بو دریاده در غیری یرده
یوقدر اما بحر روم محیطك غربیندن مقدما ذکر اولندوغی اوزره اندلس ایله طنجه
مابینندن بلاد ساحل شام حدنه وارنجه دورت آیلق یولدر وبو دریا استقامت جهتندن

فارس دریاسنه نه احسن در زیرا قفن سن بوجلبك اغزندن یعنی بحر محیطك ابتداسندن
برو زکار ایله کتسك سنی دکزك اکثر نرکو تورر وشول قلزم که بحر فارسك سطحی دلیدر
عن یمنی سمت استقامت اوزره درکه دورت کونك یولدر **فصل فی المسافات** بو فصل
مسافاتی بلدر رمصردن اقصای مغربه وارنجه یوز او توز مرحله در اقصای مغربك
اورتاسی مشرق نهایتندن دك دورتیوز مرحله در واما عرضی حد شمالك اقصاسنه
وارنجه در بدرستی بحر محیط ساحلندن یاجوج وماجوج نهایتنه وارنجه در اندن صقالبه
اورتاسندن کچسك داخل ولایت بلغاری قطع ایدوب بلاد روم وبلاد شامه دك
کتسك وارض مصردن نوبیه دخی بلاد زنج ایله سودان شهرلرینك اورتاسندن
طوغری کتسك بحر محیطه دك نهایت بولور پس بو خط شمال ایله جنوب آراسی در پس
برك مسافه سی وبو خط یاجوج وماجوج ناحیه سی بولغار ولایتنه وارض صقالبه دن
قیاسا قوق مرحله در وینه مصردن ولایت نوبیه نك اقصاسنه وارنجه ایکیوز مرحله در
حتی بو بربریه دك نهایت بولور اول تقدیرجه ایکیوز مرحله اولور بونلرك کلیسی ارض
معموره در ویاجوج وماجوج مابینی وطرف شمالده بحر محیطك اورتاسی وبحر محیط
ایله ولایت سودانك اورتاسی وبحر محیطك شمالی طرفی ارض قفزه دن خرابدن
معموره دکلدر حیوانات ونباتات وآدمی زاد اولماز شویله سین ممکندر بو یوسفنك
مابینی بحر محیط دك نمقدار ایدوکی معلوم دکلدر ودخی وارلاسی غیر ممکندر افراط
ایله صوق وزیاده قارلو وقشلر اولدوغیچون که عمارتدن وزندکانیدن وآنده نسنه
ساکن اولمقدن خالی در ننکم طرف جنوبك غایت حاره اولدوغی معموره یه مانعدر
ومغرب ایله چین ولایتنك مابینی کلیا معمور در بحر محیط آنی طوق کبی احاطه ایتمشدر
وبحر روم دخی بو محیطدن مأخوذ در وینه انده دوکلور اما بحر فارس محیطدن
منقسم اولور ولکن آکا دوکلمز واما بحر عرض بیکار کبی محیط دن مأخوذ وقوی

محیطه متصل اولوب یعنی دبی هیچ یوقدر وغیری دریادن آلنمش دکلدر بلکی مکاننده شویله
ماده سز خلق اولنمشدر ویر آلتنده حق تعالی جل شانه نك قدرتیله یولی واردر کلوب بحر
نیطشه یعنی قره دکزه واروب قاوشور اندن خلیج قسطنطنیه واسطه سیله بحر مغربه اندن
محیطه منصب اولور جولقی روایت ایدوب ایدر اکر خلیج قسطنطنیه یه بر صمان چوپن برقسه لر
شویله کم دریا یوزنده روزکار اولمسه اول صمان چوپی مرور ایام ایله کیده کیده واروب
تا مغرب دریاسندن کچوب بحر محیطه اولاشوردی وبحر حوض زیاده هایلدر یعنی غایت
خطرناك وهولناکدر وکناریله کیدر اولسلر حرزدن وارض دیلم وطبرستان
وجرجان وسیاه کوه دکلری بریه دن دونوب ینه مکاننه کلمك ممکندر مرور عبورینه
هیچ نسنه مانع اولماز الا مکر که آقر صولر هایل اولور اولا واما بحر خوارزمك دخی
بحر محیطه انصبابی یوقدر پس دورت اولو دکزلر که یر یوزنده مشهورلردر ورنج
ولایتنده دخی ایکی خلیج ودکزلر واردر ولکن بو دریالردن کچرك اولدوغی سببدن
ذکر اولنمدی وبحر محیطدن بر خلیج دخی کلور که ارض صقالبه نهایتنه دك ایکی ایلق یولدر
اما ارض روم صقالبه که روس ولایتنك نهایتیدر بو بحر محیطدن ارض جلالقه اوزرندن
فرنك ورومیه واسپانیه ولایتلرندن اسلامبوله دك یوز یتمش مرحله اولوب واما
ولایت روم حد رومیه دن صقالبه حدنه کلنجه وانکا منضم اولان روم شهرلری
افرنجدن وجلالقه وغیریلردن بو طایفه نك دیللری مختلفدر واما ملت واحده اوزرینه
اولوب دینلری بردر نتکم ممالك اسلام شهرلرینك دیللری مغایر ومخالفدر ولکن
پادشاهلری بردر مملکت الصین اما اهل صین صاروی مایل بیاض آدملردر ویصی
بورنلولردر ومابیللرنده زنایی مباح کوروب منکراتدن برینی انکار ایتمزلر ودیشیلرینه
ارکلدن زیاده میراث ویررلر ونوروزده بیرام ایدوب بدیکون تمام ییوب ایچرلر
واقلیملری غایت واسع اولوب اوچیوز پاره معمور شهرلری واول شهرلرده عجایبات بی نهایه

واول دیاره صین دکلرینک اصلی بودرکه عامور ابن یافث اوغلنرندن برقوم اولسه
ولایتده دوشوب مرور ایتمکله بونلر چوغالوب اولاد واولادی بوشهرلری بنا ایدوب و
صنایعدن غرایب نسنه‌لر ایجاد ایلدلر وعامور اوچیوز یل پادشاهلق ایلیوب پس بوصاین
اتاسی عامور شکلنده انواع جواهرایله مزین ومرصع بر بت اتدورب والتون کرسی اوزرنده
نصب ایلیوب اکا طپدی واول اطراف واکنافده اولان بکلره دخی بویله اتدورب بوطریق
ایله اولسه ولایت جمله بت پرست اولوب صاین ملتی اوزره قالدقلری اجلدن اول
ولایت صین دیدلر وصینک ماوراسی برقومدرکه عریان یوررلر وبدنلری قللو اولوب
انکله اورتونلر وبرطایفه دخی واردرکه بدنلری قللو دکلدر ولکن یوزلری قزل
وقللری غایت صاروودر وبرطایفه دخی واردرکه کنش دوغدقلری قاچوب تاکوش
غروبر واربخه مغاره لرده صقلنورلر وانکرلک غذالری اکثریا بالق ومنتاره بکوزبراوت
واردر آنی برلر وصین ولایتنک طولی دورت آیلق وعرضی اوچ آیلقدر وآنده اولان
جلجلک اغزندن طوب دیار اسلامک نهایتنده واربخه ولایت ماوراء النهردن غیری
اوچ آیلق یولدر وبغر مشرق حدندن مغرب حدنه واربخه قطعا تنک ارض تغرغز وخیرخیز
وکمالک اورتاسندن دریایه واربخه دورت آیلق یولدر واما مملکت چین پادشاهلری
مقیم اولدوغی قنوج مملکتنده مقیم بدر وانرلک شهرلرینک باشقه باشقه پادشاهلری
واردر واما مملکت دیلوجیان اورتاسی فارابر سحابر ودیار کیماک واربخه درت
اما یاجوج ومأجوج که شمال طرفنده اولورلر کیماکیه ایله صقالبه اورتاسنده درولکرلک
چوقلغنی الله تعالیدن غیری کیمسه بلز وبونلرک اولدوغی یرلر غایت بوجه طاغلردر
وزیاده صعب ودشوار یرلردر شویله که آدم وحیوان چقمق قادر دکلدر الا برجالیه
دیرلر برجنس حیوانلر اولورمش اول یرلر مخصوص برحیواندر انوک ارقاسنده برچارلر
ایمش بونلرک کیمسه خبر ویرمدی ابی اسحاق زماننده غیری بدرستی اول شویله خبر ویرکم

بعض اوغلانلر دخی آنکله بر زیارت پادشاهلق ایلیوب

انلرك تاجرلری برجالیه اوزرینه بنوب و بوندن غیری بویك تکه لری اولورایمش چوق
وقت اولورکه انلرك آرقالرینه بنوب مقصدلرینه واررلرایمش واول صرب طاغلرك
صعودنده ونزولنده برهفته واون کون اکلنمك واقع اولورمش شویله حکایت ایلدلر
سبحان الله القادر الخلاق العلیم اما مملکت خیرخبر بدرستی بونلر تغزغز وکیماك مابینیدر
وبحر محیط وارض خرلیه جانب غربیده در واما تغزغز ولایت تبت اطرافندن خرلخیه وخیرخبر
وچین یرلریدر اما چین بحر محیط ایله ولایت تغزغز وتبت خلیج فارس اورتاسیدر
ارض صقالبه غایت اوزون وعرضی چوق مملکتدر وواسع اقلیم اولوب تمام ایکی آیلق
مسافه در ارض بلغار شمدی کیچرکدر اعمال کثیره سی یوقدر یعنی نواحی واطرافی ایکن چوق
دکلدر ولکن پادشاهلرینك بناسی غایت خوب وخلقی زیاده زیبا ومحبوبدر ولایت
روس واتل وشهل مملکتی قومی تاریخك اوچیوز اللی سکزنده انلرك اوزرینه استیلا
ایلمکین اکا ضعف کلمشدر ارض روس برطایفه در بلغار نواحیسنده انوك اورتاسنی
صقالبه ایله ترکدن برطایفه کسمشدر پس انلر خزر ایله روم اورتاسنده اولورکه آنلره
بخاکیه دینلور قدیم الایامدن یرلری بنا اوزرینه دکلدر اما جزیره بونلر ترکدن بر
جنس در دریا کنارنده اولورلر اما اتل بونلر دخی برطایفه در اتل نام نهر کبیرك
اسمیله مذکورلردر مثلا بوسنه ولایتی کبی که آصلده آنده جاری اولان نهر کبیرك
اسمیدر پس اتل صویی ارض روس وبلغاردن کلوب بحر خزره دوکیلور بو شهر قومنك
وسعت جهتندن رزق ماللری آزدر بخاکیه وسریر اورتاسیدر اما تبت چین وهند
وتغزغز وخرلخیه یریدر وبحر فارس در ومملکت هند بلادینك بعضی یریدر وبعضی دخی
چین مملکتندندرکه بربرینه تداخل اتمشدر اما طرف جنوب بلاد سودان درکه اقصای
مغربده بحر محیطه ملاصق اولوب بونکله مملکت آراسی منقطع در وانوك حدی بحر محیطه
نهایت بولور وبرحدی انوك بریه سیله مغرب مملکتنك مابیندر وانوك برحدی

مصر شهرلرینك مابینی الواجات اوزرینه درکه آنده نباتات وانسان وحیوان اولمار غایت
خار اولدوغیچون وایدرلرکه مملکتنك اوزونلغی یدی یوز فرسخ اولوب عرضی سهل اکسکدر
ارض نوبه حدینك نهایتی مصر قدیم شهرلرینه وارر وبوندن غیری اطراف جوانبی بی نهایه در
وبرحدی ارض بجیه وارر اما بجیه دیدوکمز کیچرك مملکتدر حبشه ایله نوبه آراسنده
بریه درکه هیچ کیمسه واروب کلمز ارض حالیه در ارض حبشه بحر قلزم اوزرنده یعنی ساحلنده
درکه اول بحر فارس درانك حدی بلاد زنجه واروب نهایت بولور وبرحدی دخی بحر
قلزم ایله نوبه اورتاسنده اولان بریه در برحدی دخی بجیه وارر وبریه سی ارض
قفر درکیمسه انده یوریمز اما بلاد زنج بلاد سودان بریه نك غایت اوزونیدر وممالکدن
اصلا برینه متصل اولماز بلاد حبشه دن غیری که اول یمن وفارس وجنوبده کرمان
برابریدر تا وازوب ارض هنده محاذی اولور ارض هنده بونك طولی کرمان اعمالندن
منصوره وبدهه وسایر بلاد سندك دار الملکی قنوج شهرینه نهایت بولور اندن کچوب
ارض تبتدن دورت آیلق مسافه در مملکت اسلام عمره الله تعالی الی یوم القیام بدرستی
انوك اوزونلغی حد مرغانه دن خراسان دیارین کچوب جبال عراقده ودیار عرب
دار الملکی اولان یمن ساحلنه دك تمام بش آیلق یولدر واما عرضی بلاد رومدن دار الخلفا
دیار شامی کچوب جزیره وعراق وفارس وکرماندن ولایت منصوره یه دك وبحر فارس
سواحلنه وارنجه دورت آیلق یولدر ودیار اسلامك طولی ذکری ترك اولندی که
مغرب حدندن اندلس ولایتنه دك زیرا انوك طولی ثوبك یعنی لباسك کمی مسابه سنده
واقع اولمشدر ومغربك شرقی سنده وغربی سنده بلاد اسلام یوقدر انوکیچون اکر مصردن
ارض مغربه کذار اتسك مغربك جنوب طرفی بلاد سودان وشمال جانبی بحر رومدر اندن
صکره ارض رومدن فرغانه ومغربه واندلوسه دوغری وارلسه دیار اسلامك طولی
ایکیوز مرحله اولور ودخی زیاده زیرا اقصای مغربدن مصره دك طقسان مرحله در

وینه بلخ دن ارض فرغانه وارنجه یکرمی مرحله در الله تعالی اعلم بمقادره واحکم بمسافات
منازله **فصل فی صفة الارض وتعیینها** علما رحمهم الله تعالی ارضینك هیأتنده وشکلنده
اختلاف ایلدلر بعضیلر ایتدلرکه بو یر یوزی مبسوطدر یعنی دوشنمشدر وسطحی مستویدر
یعنی شویله دوز وبرابردر دورت جانبندن مشرق ومغربدن وجنوب وشمالدن
وغیریلر زعم ایلدلرکه سفره هیأتنده وبعضیلر طبل شکلنده ونیجه‌لر نیم قبه‌یه تشبیه ایلدلر
وکوك یوزی یرك کناریله ترکیب اولنمشدر یعنی یرك اطرافیله بولشمشدر وجمهورك
اتفاقی بونك اوزرینه درکه بو یر یوزی برطوب کبی مدور اولوب وکوك یوزی
هر جانبندن آنی احاطه ایلمش اولا مثلا یومرطه‌نك آغی صاروسنی احاطه ایلدوکی
کبی پس بو یومرطه‌نك صاروسی یر مثابه‌سنده اولوب وبیاضی صو منزله‌سنده در
واما یر یوزینك خلقتی یومرطه کبی اوزون دکلدر بلکه مدور در حراط اندوکی مدور
طوپه بکزر حتی ایدرلرکه اکر بو یر یوزی وهمده قازیلور اولسه بر جانبندن قازیلوب
اول بر جانبنه وارلمق جایز ایدی **مثلا** اکر ارض اندلس دن قازیلوب دلنمك ممکن اولسه
ارض چینه کلوب چقولور ایدی وبعضی قوم زعم ایلدلرکه بو یر یوزی حمام جامی کبی
مقعره در **وینه علما** رحمهم الله تعالی ارضینك عددنده اختلاف ایلدلرکه حق سبحانه وتعالی
قرآن عظیم وفرقان کریمنده بیوردی **الذی خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن**
پس بو دلیل اوزره ارض عددده یدی قات اولوب هر برینك قالکلغی بشیوز یللق یولدر
وهر یرك اهلی بر صفت غریبه وهیئت عجیبه اوزرینه اولا وهر یرك مخصوص بر آدی اولا
نتکم هر کوکك مخصوص اسمی واردر وبعضیلر زعم ایلدلرکه ارض رابعده جهنم اهلنك
حیاتی وارض سادسده اهل نارك طاشلری اولانتکم قرآن عظیمده ذکر اولندی
وقودها الناس والحجارة وهر کم منازعه ایدرسه وهب ابن منبه وکعب الاحبار ومقاتل
کتابلرینه نظر ایلسون وسیاردن مرویدر فی قول الله تعالی عز وجل **سبع سموات ومن**

الارض مثلهن آیتنك تفسیرنده بویله ددی که هر یرده آدم وارسزك آدمکز کبی و دخی
نوح وارسزك نوحکز کبی و ابراهیم وار وارسزك ابراهیمکز کبی الله تعالی اعلم بو قول
عجب دکلدر فلاسفه قولندن که انلر ایدرلر ان الشموس شموس ففی کل اقلیم شمس و قمر
و نجوم قدما ایتدی یریدیدر محاوزه و ملاصقه اوزرینه و اقالیم متفرق اولدی
مطابقه و مکاسبه اوزرینه دکل و مسلمانلردن اهل نظر اولنلر بو قوله میل ایدرلر و انلردن
بعضی بو اعتقاد اوزرینه درکه یریدیدر الچقلق و یوکسلکلك اوزرینه نردبان پایه‌لری
کبی و بعضیلر ایتدلر یر مقسومدر بش مناطق اوزرینه بر منطقه شمالیه و جنوبیه و مستویه
و معتدله و وسطی و یرك مبلغ کمیتنده اختلاف ایلدلر مکحولدن روایت اولندیکه دنیانك
بر اوجندن بر اوجنه دك بشیوز یللق یولدر بونك ایکیوزی دکزدر و ایکیوزی
دخی ارض حالیه درکه آنده بر احد ساکن اولمز و انوك سکسنی دخی یاجوج و ماجوج
ولایتی اولوب انك یکرمنجی یللغی بلوکنده نوع بنی آدم ساکنلردر قتاده ایتدی دنیا
یکرمی دورت بیك فرسخ درکه نصفی ولایت سوداندر بوندن معلوم اولدیکه قاره‌لر
ولایتی دنیانك اولانجه خلقنك نصفنجه اولا و روم مملکتی سکز بیك فرسخدر و عجم
و ترك ولایتی اوچ بیك فرسخدر و عرب ملکی بیك فرسخدر عبدالله ابن عمر رضی الله
تعالی عنهما ایتدی ولایت سودانده لباس کیمیوب عریان یورویلری یعنی دنیاده لباس
کین خلایقدن زیاده در بطلمیوش بخسطی دن تخریج ایدوب ایتدی که قطر ارض
و استدارتی تقریبا یوز سکسن بیك اسطاریوس که یکرمی دورت بیك میل اولور پس
بو قول اوزرینه سکز بیك فرسخ اولور و میل دخی اوچ بیك ذراعدر ملکی ایله و ذراع
اوچ بیك قرشدر و هر قارش دخی اون ایکی بر مقدر و بر برمق بش آرپه دانه‌سیدر
بر برینه منظم اولدوغی حالده و بر دانه آرپه‌نك مقداری آلتی عدد قیل در قاتر قللرندن
و ارسطاریوس دخی دورت بیك ذراعدر و یرك قالکلغی که قطری دریدی بیك دخی

اوتوز

اوتوز آلتی بیك یشیوز قرق بش فرسخ و دخی بر فرسخ ثلثی دُر پس بو تقدیرجه بسط ارض
جمله یوز اوتوز ایکی بیك و دخی آلتیوز میل اولور ایدی بو حساب اوزره ایکیوز بیك وجه
سکسان سکز بیك فرسخ اولور اگر بو حق اولاجق اولورسه جانب حقدن بو وحی و باخود
الهام در و اگر خود قیاس استدلال ایله اولورسه نه حقه یقین بر علمدر الله تعالی اعلم
واحکم بحقیقة الحال • ومصدوقة المقال **کلمات ایدی دکزلر ایرمغلوده** اختلاف
ایلدلر اهل اسلام دیدلر که حق سبحانه وتعالی دکزلری غایت آجی خلق ایلدی و کوکدن اینن
صولری طتلو یرتدی ایدی هر صوکه طتلو در اگر تو و اگر ایرمق و باخود چشمه صولری در کوکدن
اینن صودندر پس قیامت یقین اولسه حق تعالی عز شانه بر ملك کوندره که انوکله بر
کلن اولاکه اول کنکاك اولو لغنی الله تعالیدن غیری کمسه بلمیه پس بر یوزنده کلو طتلو
صولر واریسه اول کنکاك ایچنجه ایدوب ایلدوب جنتدوکه و دخی اهل کتاب زعم
ایلدلر که دورت ایرمق جنتدن چیقمش اولا فرات نیل جیحون سیحون و دخی زعم ایلدلر که
جنت مشارق ارضدن اولا و روایت اولنور که معاویه زمانده فرات صویی طشوب
کلدکده بر آنا دکنوره دی که مثلا دره نك کوکسی قدر وار ایدی **کعب الاحبار** رضی الله
تعالی عنه ایتدی اول نار تحقیق جنتدندر اگر بوکا تصدیق اولنورسه اول جنت خلد
دکلدر ولکن جنان ارضدندر و اما قدما فتنه واقع اولان صولر استحلاندندر پس
هر صویك لذتی اولدوغی یره کوره در طبراغی لطیف اولورسه صویی دخی لذتلو اولور
و اگر چورق اولورسه صویی دخی شوره اولور بزم دخی حق سبحانه وتعالی حضرتلری
عز شانه حکمت قدرتنه انکار یوقدر که برنسنه برنسنه یه حواله قلدوغنه
جواز کوستریه وزنته کورسه واقع اولان نطفه علقه وعلقه مضغه اولورسه
اندن صکره برحالدن برحاله دونر حق تعالی حضرتلری ارادت شریفه سی تعلق ایتدوکی
اوزره اولور فسبحان من قدرته صالحة لکل شیء و بعضیلر دیدلر که دریاده

طمرلر واردر که دکزلك صولری متغیر اولوب غایت آجی اولدوغی اندندر و دخی صولرك
زیاده و نقصاننده اختلاف اتدلر ارسطالیس ایتدی بونك سببی کونشدندر قچن که
یللر حرکت ایلیوب زیاده اسسه بولانوب و زیاده کلدوکی اندندر و ینه اکسك اولدوغی
یللر اسمدوکندندر و دخی بعضیلر ایتدی صولرك چوقلغی قمرك نوری زیاده لکندندر
و دخی نقصانی قمرك نوری اکسك اولدوغندندر و بعض اخبارده روایت اولندیکی
حق سبحانه و تعالی دریایه بر فرشته موکل قلدی قچانکه اول ملك ایاغنی دریایه باتورسه
زیاده اولور و ایاغنی چقردقده اکسلور الله تعالی اعلم اکر بو صحیح ایسه که یللر اسدوکی
صولرك زیاده و نقصاننه سبب اولا و قمرك نوری ممتلی اولدقده تا بونلرك جمع
اورتاسنده موافقت اولا کوکجك مذهبدر کلدك طاغلرك احوالنده دخی اختلاف
ایلدلر قال الله تبارك و تعالی و القرآن المجید والقی فی الارض رواسی ان تمید بکم
بعضی مفسرین ایتدی طاغدن کوکه دك بر اوزون آدمك قامتی مقداریدر و بعضیلر
ایتدلر بلکه کوك یوزی قاف طاغنك اوزرینه اینوب قپلمشدر و دخی بر قوم دیدلر که
قاف طاغنك آردنده عالملر و خلایق واردر که حق سبحانه و تعالی دن غیری کمسه بلمز
و بعضیلر دیدیکه قاف طاغنك آردی آخرت حدندندر و بدرستی کونش اندن
طلوع ایلر و انده دولنور اول یر کونشی ستر ایدر و بعضیلر زعم ایلدلر که طاغلر
یرك سکوکلریدر و دخی طمرلریدر و دخی یرك آلتنده اختلاف ایلدلر قدمانك
اکثری بونی زعم ایلدلر که یر صولری احاطه ایلمشدر و هوا دخی آتشی و آتش دخی
دنیا کوکنی و ایکنجی قات کوکی تا یدی قات کوکه دك بو اوسلوب اوزرینه در و ینه
بونلرك کلیسنی فلك ثابته قپلمشدر و ینه بو جمله فلك اطلس قپلمشدر فلك اعظم دخی
دینلور و ینه بونلرك جمله سنی عالم نفس و دخی انوك فوقنی عالم عقل و انوك فوقنی
عالم روح و امر و عالم روح ایله امرك فوقنی حضرت عزت عز شانه قپلمشدر

وهو القاهر

وهو القاهر فوق عباده وهو الحكيم الخبير • مذهب حكما قاعده‌سی اوزرینه لازم کلورکه
تحت الارض فوقی کبی اولا و دخی روایتدرکه حق سبحانه وتعالی وقتاکه ارضی خلق ایلدی
قرار اتمیوب اضطراب ایلدکده حق جل وعلا بر ملک ویر بدیکه کلوب یرک آلتنه کیروب
و دخی یدی قات یرلری ایکی اوموزینک اراسنده طوتوب آللرینک برین مشرقدن
وبرین مغربدن چقاروب دخی یدی قات یرلری قبض ایلیوب ضبط ایلدی اندنصکره
یرلر قرار دوتدی ولکن اول فرشته‌نک ایقلری قرار اتمدی پس حق جل وعلا حضرتی
جنتدن بر اوکوز اندردی کم انوک قرق بیک بوینوزی و قرق بیک آیقلری وار
پس اول فرشته‌نک ایکی ایاغی بو اوکوزک اورکجی اوزرنده قرار طوتدی
واما ایقلری انی قبول قلمدی پس حق تعالی جل ذکره جنتدن بر یشل یاقوت کوندردی که
بیوکلکی و قالکلغی نیجه بیک یللق یولدر پس بو یاقوتی اول اوکوزک اورکجی اوزرینه
قودقدنصکره اول ملکک ایاقلری یاقوت اوزرنده قرار ایلدی و اول اوکوزک
بوینوزلری یر یوزینک کنارلرندن چقوب تا عرش آلتنه دک کلوب چقمشدر و بو اوکوزک
بورنی دلکلری اول یشل یاقوتک ایکی دلکلرندن دکز آلتنده نفس آلور قچنکه نفس
آلسه دکز زیاده اولوب و نفسنی ایچرو چکدکده دکز اکسیلور یعنی قرارینه کلور •
واما ثورک قوایمنه قرار کلیجک حق تعالی جل جلاله قومدن بر کوم یراتدیکه قالکلغی
یدی قات کوکلر و یدی قات یرلرجه در پس اول ثورک ایقلری انوک اوزرنده
قرار ایلدی و ینه اول کومک قرارکاهی اولمدی پس حق تعالی جل شانه بر بالق یراتدی که
اکا بلهوث دیرلر اول کومی بالغک ارقاسی اورتاسنده اولان قنادنک اوزرنده
قودی و اول بالق قدرت سلسله سیله زمام ملتمشدرکه اول زمام یرلرک و کوکلرک
قالکلغنجه در پس ابلیس علیه اللعنه واروب اول بالغه اغوا ویروب دیدیکی حق تعالی
سندن قوتلو هیچ بر نسنه یراتمامشدر اوزرکدن دنیایی نیچون کیدرمزسین پس بو بالق

ابلیسک اغوا سیله قصد ایلدیکه سکلکوب دنیایی ارقاسندن کیدره پس حق تعالی جل وعلا
همانده برسوری سکلکی انوك کوزیندن حواله ایلدی آنی اول نسنه ایله مشغول قلوب دنیایی
اونتدی و دخی اول یشل یاقوتدن قاف طاغنی بیوردی که اول یشل زمرددندر آنك
باشی و یوزی و دشلری واردر و بنه قاف طاغندن بوجه طاغلر یراتدی تکم اغاجك
کوکندن طمرلر بیوردی وهب رضی الله عنه ایتدی یری کوتورن اوکوز و بالق دکزلره
دوکلن ایر مقداری یوداراتوکیجون دکزلرك زیاده لکی ظاهردکلدر اما تحکیم بالق
ایله اوکوزك قارنلری صوایله دولسه یعنی دویسالر قیامت قوپار و برطایفه
ایتدی یر یوزی صو اوزرنده در و صو دخی صخره اوزرنده در و صخره اوکوزك
اورکجی اوزرنده در و اوکوز دخی قومدن بر عظیم دیر اوزرنده در و قومدن
دیر دخی بالق اوزرنده در و بالق دخی ریح عقیم اوزرنده در و ریح عقیم ظلمت حجابی
اوزرنده و ظلمت دخی طباق اوزرنده در و خلایقك علمی بونده نهایت بولور
و بونك ماوراسنی بر احد بلمز حق سبحانه و تعالی حضرتندن غیری له ما فی السموات
وما فی الارض وما بینهما وما تحت الثری و بو خبر کرکه خلایق اکار اغبا اولوب بر بریله
بونده مناقشه ایدرلر ولعمری بونسنه ادمك دنیاده بصیرتنی زیاده ایدوب وحق سبحانه
و تعالی حضرتنك کمال قدرتنی تعظیمدر و محاورتك عجایبندن خبردر صحیح اولدوغی
تقدیرجه حق جل ذکره حضرتنك صنعنه و حکمتنه مانع دکلدر و اکر خود اهل کتاب
اختراعندن و قصاصك یعنی قصه خوانلرك ترتیبندن ایسه پس بونلرك جمله سی تشبیه
و تمثیل اولوب منکر دکلدر الله تعالی اعلم بحقیقة الحال بزینه اول نسنه بیان ایدلمکه
انوك صددنده یوز بو کتابك دائره سنك ذکرینه و بو یر یوزنده اولان اقالیم
مشهوره و جزایره معموره نك بعضی تفصیلنه و آنده واقع اولان عجایبك ذکرینه و طرایفنی
بیانه و اخبار غریبه نك اعلامنه شروع ایدرلر و بالله التوفیق فصل فی ذکر البلدان

والاقلیم

والاقطار والآفاق ایمدی اولا بلکلکم مغرب ایله مشرقک مابینی شهر و مملکتلردر و بی حساب
امم مختلفه و اجناس مؤتلفه درکه انلری حق سبحانه و تعالی دن غیری برکسه بلمز ولکن
بعنایت الله تعالی ذو العقولک عقلی احاطه ایلدوکی مرتبه کتب معتبره دن علی قدر الامکان
بیان ایده لم مشهور و معروف اولان شهرلردن کم ذکرنده فایده سی و بیاننده اعتباری
اولا و غیر مشهور اولوب ذکرنده فایده سی اولمیوب تطویلنده ملالت ایجاب ایدن قصه لردن
فراغت اولی کورلدی و بالله المستعان ٭ و علیه التوکلان ایمدی بر ابتدا ایده لم اولا
بلاد غرب ذکریله مشرقه وارنجه اندن عودت ایدوب طرف جنوبه دک که اول بلاد
سوداندر اندنصکره بلاد شماله دک که اول بلاد رومدر و فرنک و صقالبه کروس
طرفیدر و بونلرده واقع اولان اجناس مختلفه نک ذکرینه که بیان اولنسه کرکدر انشاء الله
تعالی ارض المغرب انک اولی بحر محیط درکه بحر مظلمدر کمسه نک قدرتی یوقدر که اکا دخول
ایده بله و انوک ماوراسنده اولان نسنه یه بشرک علمی یوقدر و آنده بی نهایه معمور
جزیره لر واردرکه محلنده بر بر بیان و عجایب و غرایبی عیان اولنه انشاء الله تعالی
جزیره تان خالدتان بونلر ایکی جزیره لردرکه انده ایکی صنم وضع اولنمشدرکه اول
صنملرک اوزونلغی دزاع ملکتی ایله یوز ذراعدر و هر صنمک اوزرنده باقردن آدم
صورتی قونلمشدر الی ایله آردنه اشارت ایدرکه بو جزیره لرک ماوراسنده نسنه
یوقدر ارض خالیه اولوب یولی دخی یوقدر و بو صنملرک وضع ایدوب بنا ایدن
کمسه نک اسمی و نه زمان یاپلدوغی ذکر اولنمامشدر ایمدی مغرب شهرلرینک اولی
السوس الاقصی درکه عظیم اقلیمدر انده زمان اولدن قالمش اولو شهرلر و لطیف کویلر
و بربرینه یقین عمارتلر و انواع میوه لر و لونی خوب لذتی مرغوب یمشلر و شکر قامشلری
بر یوزنده انوک مثلی اولمازحتی بو قامشک اوزونلغی اون قارشدن زیاده اولور
و غلظتی یعنی دوری بر قارش اولوب و حلاوتنه بر نسنه معادل اولمازحتی ایدرلرکه

کد

انك رطلی واحده سی اون رطل صو کوتورر و بو جمله ایله بنه حلاوتی فایقدر و بو یرده
اولقدر زیاده اولورکه بر یوزنده اولان شهرلره تقسیم اولنسه کفایت ایدردی
وانده لطیف بزلر و زیبا قوماشلر و مرغوب تحفه لر ایشلنورکه انده ثوب سوسیه
دیمکله شهرت بولمشدر وانده اولان طائفه نسانك کمال حسن طراوتی و جمال صباحتی
بر وجهله وصف تعبیره قابل دکلدر وخلقی دخی صاحب کیاست وخوش طبیعت اولوب
وغایت اوجوزلق نعمتی فراوان مملکتدر وانك مشهور شهرلرندن برینه تارودنت دیرلر
مغرب اولولری وکاملری وجود بولدوغی شهردر اقرصولری ولطیف بوستانلری
وانواع میوه لری اولور واغمات واریکه دیرلر ایکی شهردرکه طاغ اتکنده اکا کیده جك
یولی واردر وبالجمله روی زمینده انوك مثلی آز بولنور ارتفاعده وطول مسافه ده
و وسعتده بی نظیر وعماراتی بر برینه متصل وایرمقلری تسلسل اوزره جاری واشجاری
متقاربة الافنان ومتلاصقة الاغصان در وغایت کزیده ولطیف میوه لرینك
بر یوکی کثرتندن بر قراط صاتیلور واغمات واریکه طاغك اوزرنده واقع اولوب وانلردن
ماعدا دخی یتمش پاره قلعه دن زیاده در اول ارالقده ومحمد ابن تورت انده بر صعب
قلعه بنا اتمشدرکه غرب ولایتنی دنیا خلقنك الندن دورت نفر کیمسه حفظ وصیانت
ایلك ممکندر وکندوسی جبل کواکبده فوت اولدقده جنازه سنی کتوروب اول قلعه ده
دفن ایلدلر ازکی بو دخی واسعة الاقطار ورخیصة الاسعار غایت اولو شهردر
وانك عورتلری قچانکه قرق یاشنه وارسلر نفسلرین رجاله سبیل ایدوب هوای نفسنه
تابع اولنلردن کندولرین دریغ اتمزلر سلجماسه مغرب شهرلرندندر اطرافی واسع
و ولایتی معموره بقعه لری خوب وقراسی مرغوب مزرعه لری وافر وخیرات برکاتی
متکاثر نعمتلری فراوان وعیون انهاری روان درحتی ایدرلرکه برکمسه انك
صوقاقلرندن صباح وقتنده اویله زماننه دك کیدرسه نهایتنی قطع ایده مز وشاهانه

لطیف

ولطیف قصرلری وبری برینه متصل عمارتلری اولوب مشرق طرفندن کلور بر نهر کبیرک کنارنده
واقع اولمشدر که بوستانلری بی نهایه وانواع نعمتلری بی حد وبی غایه در وانک بر نوع
تازه خرماسی اولور که اکا بشوتی دیرلر رنکی یشل نظرده مرغوب • وحلاوتده غایت
محبوب • درچکرده کی غایتده خرده اولور وایدرلر که تارلالرنده اکنلرنده بچلدکده
اوزه ده کی یرده قالوب کلجک ییلده کماکان یردن بتوب حاصل ویروب تکرار بچرلر
وآنده بر قوم واردر که کلابی وخردابی یعنی کوپکلری یرلر وخلقنک کوزی اکثریا
ضعیف البصردر **زیاده** بو دخی عظیم شهر ومحکم قلعه سی واردر واهل طبایع اولان
ذوی البصایر ذکر ایدرلر که برکسه بو شهره کیرسه قلبنده ندکلو غم وغصه سی وار
ایسه البته زائل اولوب بی اختیار فرح وشادلق مستولی اولور حالا بونک سببن
بلمزلر که بالطبع انک خاصه سندندر ویاخود حکما طسملهمی باغلمشلردر **نظم**
انک ایچنه کیرسه لر بر آدم • کولر اولدم کدوبن حزنله غم • شود کلو ضحک
کلور اکه عجبسز • مسرت اقتضا ایلر سببسز • بونک اصلی ندر هرکز بلنمز •
ندن بی غم اولور بر سوز دینلمز • نه خوش یردر ایده حق آنی معمور • انک اهلی
اولور چون بویله مسرور • دریغا یرمز پر غم اولیدر • کم اندن دیده مز پرنم
اولوبدر • خصوصا خانمزدر بیت الاحزان • که راحت اولماز آنده هیچ بر انسان •
کیجه کوندز کچردم روزکاری • اومارم حاصل اولا انتظاری • قریب اولدی کم
سنم اولا هفتاد • بو مدت ایچره بر کون اولمدم شاد • که ناکه شهره کلدی خاتم طی
ایدردی دفترینی جمله طی • ندامت ایده ایدی اشلرینه • قیوبن پر مغینی دیشلرینه
تضجردن چون اولدی دستکیرم • آنی دنیاده ایدندم امیرم بکا اول ایلدی غایت
رعایت • که بوندن ارتق اولمز هیچ حمایت • خدانک بنده خاصی شاه عثمان • کم اولدر
نسل آل شاه عثمان • ایده هر دمده اکا عون باری • جهان اثور اوزره قلدقجه مداری

بنی شاد ایلدی دلشاد اوله اول • جهانده ایلوکله یاد اوله اول • انولسه نامینه یاد ایدر
بوکنابی • قبول ایده بو شیرین مستطابی • خدا اوله انولسه هر دو معینی • اکا جنت
ویرسون خوش رعینی • وجودی اولا دائم صحت اوزره • عدوسی اولا دائم ذلت اوزره
بتسوله انک هر مرادی • جهانده دائما سویلنسون آدی • زیاده اولا دائما خوش نصیبی
که دلشاد ایلدی مسکین خطیبی • اولنجه بود رراو رادو آکه • کدنجه بود رراد کارام
آکه • ومزبور شهرک خلقی طوق ومیوه سی بی نهایه • ومزارع چایرلری بی حد وغایه
اولوب وبو شهرک اورتاسندن برایرمق کلورکه اوزرنده چوقلق دکرمنلر بهار
زمانده دونر وقیشی اولنجی صوقدن دوکار شویله اولورکه بوزاوزرندن خلاق
وطوار کچوب کیدرلر وبو شهرک خلقی غایت مالدار ومتمول کیمسلر اولوب کندولرنک
مال ومناله نمقدار قدرت ووسعتلری اولدوغنی قیولرینک اوزرینه اشارت
اتدرمشلردرکه وسعتلرینه کوره مابینلرنده افتخار ایدیورلر وبو شهرک طاغ اکنده
اولان محله لرنده بهر دیلر ساکن اولورلر **فارس** بو دخی عظیم شهردر فاما ایکی
بحش اولوب بری کچرکدر وضهاجه دن کلن ایرمق بونلرک اورتاسندن آقوب کیدر
واوزرنده دکرمنلر چوقدر وصولری فراوان اولوب چارشولرنده وحمامرلرنده
واولرنده رواندر وصوقاقلرنده سافیلری وار درکه دلدکلری وقتن آیتدرلر
وبنکسمک دلسزلرکسزلر **المهدیه** کوچک وغایت محکم شهردر مهدی فاطمی بنا
ایلمشدر نفسنده صعب قلعه اولوب دمورردن بدی قات قوسی وار درشویله هر
قوسنده یوز قنطار دمور وار درروایت ایدرلرکه وقتاکه برحصاری تمام ایلدی
الاتن فاطمیانک امین اولدوددی **سته** بو دخی برشهردر کفار جانبنده اولان
برته درکه جزیره حضرایه مقابلدر بدی پاره کوچرک طاغلری وار درکه بری بره
قریب ومعمور دراوچ طرفدن برایرمق کلوب آنی احاطه اتمشدر واول صوده اولو

بالقرب

بالقلر اولورکه غیری ایرمقلرده اولماز ولطافت یونندن فوقنده بر دخی اکا معادل بولنماز
وانک یاننده اولان دریاده مرجان اغاجی بتر وبو شهرک بر چارشوسی واردرکه
مرجانی اصلاح ایدوب لطیف تسبیحلر ایدرلر وسایر میوه لری وشکر قامشی حددن
زیاده چوقدر **طنجه** بو دخی اعدا جانبنده اولان دریا کنارنده اولوب **فارس وباتی**
آنک مشهور شهرلرندندر وافریقیه وتاهرت وهران ومقل وقیروان بونلرک جملهسی
خوب ومرغوب شهرلردر وبری برینه متقاربدر **المغرب الاوسط** بربر ولایتنک
شرقیسنده اولور اندلس بونک مشهور شهرلرندندر اندلس دیوانوکچون تسمیه
اولندیکی مثلثة الشکل جزیره در وبو شهرک باشی اقصای مغربده اولوب قطب العارفین
ومرشد الفاضلین مرحوم شیخ محی الدین عربی نک رحمة الله تعالی مولودی آنده در
سوس اهلی واقصای مغربک خلقی اندلس ولایتنی هر زمان بی حضور ورنجیده ایدوب
وبونلرک اوزرینه عسکر چکوب زحمت ویردکلری سببدن اسکندر ذو القرنینه کلوب
شکایت ایدیجک اسکندر دخی علم هندسه ده ماهر وکامل اولنلری جمع ایدوب بحر
محیطدن بحر شامک سطحنی وزن وقیاس ایدوب بحر محیطی شام دکزندن بر زیوکسک
بولدقلرنده اسکندر امر ایلدی بحر شام ساحلنده واقع اولان شهرلر وکویلر قالقوب
یوجه یرلره نقل ایدهلر اندنصکره اول موضعی قازمغه امر ایدوب وانک کنارنده
یوجه مناره لر کبی طاش وکرج ایله اون ایکی میل اوزونلغی بر محکم رصیف بنا ایلدیلر
طنجه ایله اندلس مابیننده وبر رصیف دخی انک مقابله سنده طنجه طرفنده بنا ایلدیلر
بو ایکی رصیفک مابیننی آلتی میل ایدوب وقتاکه تمام یاپلدی بحر اعظم طرفندن بو ایکی
رصیفک اورتاسندن صویک اغزینی دشوب صالیویردکلری کبی دریا هجوم ایدوب
شام دکزینه کلوب دوکلدی القصه صو زیاده اولوب غلبه وطغیان اتمکله چوق
شهرلر وکویلر غرق ایدوب بی نهایه خلایق هلاک ایلدی واول بنا اولنان رصیفلردن

اون آدم قامتی صو زیاده کلوب اول رصیف که اندلس جانبنده در صو اکسک اولدقده
یعنی زمانلرده الآن کورنمك اولور اول جزیره نك خلقی اول محله قنطره دیرلر وسبته
ایله جزیرهٔ خضرا مابینی بحرك عرضی در واندلس ولایتنك عظیم جزیره سی واردر
خضرا کبی وجزیرهٔ فارس کبی وجزیرهٔ ظریف جمله سی معمور اولوب ایچلرنده خلایق
ساکنلردر **اثیلیه** بو دخی معمور شهردر نهر قرطبیه ددکلری عظیم نهر کبیرك کنارنده
واقع اولوب وکمیلر اوزرنده کوپروسی اولوب اسواق قائمه سی وتجارة رابحه سی
واردر واکثریا تجارتلری روغن زیتدر وقزل طبراقلر بر یوجه طاغی اولوب اللی
میل مقداری مسافه اولوب ومسافرلر زیتون وانجیر اغاجنك سایه سنده کیدرلر
وسکز بیك معمور قراسی ولطیف خوب چارشولری وزیبا منقش اولری وعالی کاربان
سرای ومصنع حماملری واردر واندلس اقلیمندن قرطبیه کنارنه وارنجه انوك
اعمالندندر وانوك مشهور شهرلرندن **قرطبیه** اندلس قاعده سی اوزره اولوب
دار الخلافه اسلامیه دندر وفی نفس الامر غایت بیوك شهر اولوب وانوك خلقی
اعیانندن واهل فضل وبلاغتلرندن صاحب تفسیر مرحوم امام قرطبی در رحمه الله
تعالی اول ولایتك شانی عظیم اولدوغنه بو شاهد قوی کفایت ایدر وخلقنك
یدکلری لطیف وکیدکلری لطیف • وشانلری عظیم شریف • اهل علم اولولری •
وصاحب فضل بلیغ وفصیح وبهادر دلاور طایفه سی واردر بش پاره شهردر
وبعضی بعضنه قریب اولوب وشهرك اورتاسنده محکم حصاری اولوب وهر بر
شهرینك کفایت مقداری سوقلری ورباطلری وحماملری وسایر اهل صنایعی اولوب
غیره محتاج دکللردر اوزونلغی اوچ میل وعرضی دخی بر میلدر وجبل القروش
ددکلری طاغك سطحنده واقع اولمشدر واوچنجی شهرینه وسطی دیرلر باب القنطره
انده در وانده بر جامع واردر که ارض معموره ده مثلی یوقدر اوزونی یوز زراع

وعرضی

وعرضی سکسان دزاعدر وبیك عدد طاشلردن دیرکلری اولوب واول جامعده بر
چراغ واردرکه اکا ثریا دنیلور یوز اون اوچ یرده شمع یقارلر وبیك عدد دخی
غیری چراقلری واردرکه وانده مصنع غریب خطلر و زیبا نقشلر واردرکه بر
فرد وصف وتحریرینه قادر دکلدر وقبله طرفنده خصوصا صنعتلر اظهار ایلمشلردرکه
عقللر حیران وکورن اوستادلر سرکردان اولور ومحرابی اوزرنده یدی قات کمر
ایلمشلردرکه انك هر بری بر دیرك اوزرنده قائم اولوب وهر کمرك اوزونلغی
اون آدم بویی در والحاصل انك حسن صنعتنی کورنلر متحیر اولوب دمبسته قالور
ومحرابنك عضاده سنده دورت دیرك وضع اولنمشدر ایکیسی یشل وایکیسی دخی
لاجوردیدرکه صرافان دهر وکاملان عصر انلره بها تقدیر اتمکده عاجز قالمشلردر
وانك بر منبری واردرکه روی زمینده مثلی کورلمش دکلدر استاد کامل انده شول
دکلو صنایع عجیبه خرج ودرج ایلمشدرکه لسان قال وصفنده عاجز ولال اولوب
وتواریخ بنی امیه ده مذکوردرکه بنا ونقشنی وترتیب وتزیینی تمام یدی یلده
اولوب وسکز نفر استاد کامل وماهر وفاضل معماری واریدی ومنبرنه صرف اولنان
همان اجرت استادیه اون بیك اللی مثقال آلتوندر وجامع شریفك ایچی آلتون قنادیل
ایله مملو اولوب واول جامع شریفده امیر المؤمنین عثمان ابن عفان حضرتلرینك
رضی الله تعالی عنه خطیله دورت ورق واردر حتی شهید ایلدکلرنده مبارك قانندن
اول ورق اوزرینه بر قطره قان دوشوب حالا دخی معلومدر ویکرمی عدد قپوسی
واردرکه نحاس تخته ایله قپلنمشدر آدم اوغلانی انوك وصفی بیاننده عاجز وقاصردر
وبو جامعده طاشدن دورت قزل دیرك واردرکه برینك اوزرنده اسم شریف
حضرت محمد المصطفی علیه الصلوة والسلام وبرینك اوزرنده اصحاب کهف صورتی
وبرینك اوزرنده غراب حضرت نوح علیه السلام صورتی قدرت قلمیله کندودن

یلازلمشدر واول جامعك قپو خلقه لرینك دخی صنعتنده دقیق صنعتلر خرج ایلمشلردرکه
وصفنده خلق عالم متحیردر وآنده بر صومعهٔ عجیب • وحجرهٔ غریبه واردرکه طولی
یوز ذراع رشاشی در واول صومعه مرغوب انواع زیبا صنعتلر وهزار تصرفلر
ایله زیب وزینت ویرمشلردرکه قابل وصف وتحریر اولمیوب مشاهده یه موقوفدر
وقرطبیه ده بر عجیب وطرز غریب کوپری واردرکه حسن جهتندن ولطافت یوندن
دنیاده واقع اولان قناطیردن فایق اولوب اون یدی کمر وهر کمری اللی قارش
وهر کمرك اورتاسی دخی اللی قارشدر وبو شهرك حسن لطافتی • ووضع ظرافتی
حد ووصفه صغماز واندلس جزیره سنك اقلیملرندن اقلیم اشبونیه کرالآن
افرنج لعین خذلهم الله تعالی اجمعین النده درکه اسپانیه دیمکله معروفدر طلیله نهرکه
باجه دیمکله مسمی در شمال طرفندن بر زیبا ولطیف دلکشا شهردرکه اول نهرك
کنارنده اوزونلغنه واقع اولمشدر وبحر مظلم انك یانیدر وقایم سوقلری ومعمور
خانه لری ولطیف حمامه لری ومحکم قلعه سی اولوب دکزه مقابلدر ومعدن حصاری
دخی دیرلر زیرا دریا موج اوردقجه اول جانبه تبر التوننی طشره براغور وینه دریا
چکلدکده اول شهرك خلقی واروب جمع ایدرلر تا ینه بر موج زمانی اولنجه کوزه درلر
وبحر مظلم دیدوکمز بلاد مغربك تا اقصاسنده در واول بحر مظلم عظیم هیبتلو اولوب
ورنکی دوتق وموجی دخی غایت صعبدر ورایحه سی خود منتندر واوزرنده
کمی یوریمك غایت مخاطره لو وخوفی بی شمار • وایچنده مضر حیوانات خود بسیار •
اولوب وقعرنی دخی هیچ کیمسه بلمز وانك ماوراسنده نه وار ایدوکنه دخی بر فرد
واقف دکلدر حق سبحانه وتعالیدن غیری وانوك اورته یرندن کیمله کتمکه بر
کمسه قادر دکلدر مکرکه ساحلندن فرصت ایده کیده بله لر زیرا انك موجی طاغلر کبی
کلوب وغایت کورلدوسی مهابتندن نوع بشرك اکا تحملی یوقدر حکایت ایدرلرکه

زمان

زمان اقدمده اسباب خلقندن ابناء عم اوغلنلرندن سکز نفر کمسه اتفاق ایدرلر که
بر بویک کمیله کفایت مقداری زاد و زواده و صو آلوب مجرد دریای محیط عجایبن
و آنده واقع اولان غرایبن بیلمک ایچون بری بریله عهد و پیمان ایدرلر که برنچه زمان
سیاحت ایدوب دونمیه لر حتی جانب غربیسنی تا مرسیه لره و یاخود بو یولده جان
ویلدش اوینیه لر پس بونلر بو قوله اوزرینه مکانلرندن چیقوب و کیلرینی دریانک
اورتدیریندن صالوب بو حال اوزره تا مراون کون کیدلر عاقبت حکمت باری بونلره
بادی قیلوب قیون جزیره سنه واصل اولورلر مکر اول جزیره ده نوع بنی آدمدن بر فرد
اولمیوب و اما شول دکلو قیون وار که حد و عددن اللهدن غیری کمسه بلمز و بو
قیونلرک صاحبی اولمیوب جراد منتشر کبی بو جزیره قیون ایله مالامال اولمش پس اول
قیونلردن برنچه سن طوتوب بو غزلیوب و پشورب اوزرینه کتورب یمک استدکلرینه
کوره دیلر زهره بکزر بر وجهله آجی ایمش که یک متیسرا اولمدی آخر دیلرین الوب
مصلحتلرینه صرف ایلدلر و اول جزیره ده طتو صو بولوب و قلرین طولدورب دخی
طرف جنوبه توجه ایدوب اون ایکی کون دخی کیتدلر اتفاق ینه بر جزیره یه کلوب
کوردلر که عالی بنالی اولر پس کاوار مغد قصد ایلدکلرینه قابل اولوب لیماسنه کیرمکه
یول بولمادلر بو حال اوزره ایکن آنی کوردلر که اول جزیره نک حفظنه موکل بر
طایفه وار ایمش کیملر ایله کلوب بونلرک چون سن آلوب بونلری اول جزیره نک
شهرینه کتوردکلرینه بونلری چقاروب براوده محکم حفظ ایلدلر و اول شهرک خلقی
بغایت صاروشین و بویلری اوزون و لکن عورتلری صاحب جمال و لطیف الاعتدال
و خوب منظر و بری پیکر حددن زیاده کوزللر ایمش پس بونلری اوچکون اول او
ایچنده حفظ ایلدکلرندن نصکره ترجمان کلوب بونلرک حالارندن و بو یره نوجهله کلوب
دوشدکلرندن سؤال ایدوب و بکلرینک اوکنه کوتورب احوالارندن بر بر پادشاهه

خبر ویریجك پادشاه کولدی و ترجمانه امر ایلدیکه بونلره خبر ویروب بلدوره که بن
بوندن نیجه کمیلر ایله آدملر کوندروب مراد ایدندمکه بو دریانك عجایبندن بکا خبر
کتوره لر القصه مدت مدید سیاحت ایلیوب بو دریانك طرف غربیسنده بر یره
ایرشدلرکه کونش ضیاسی منقطع اولوب بر قراکولغه اوغرامشلر عاقبت الامر ناچار
اولوب بر حاله واقف اولمیوب و بر نسنه کورمدین دونوب کلدلر و عجایبندن بر نسنه یر
مطلع اولمیوب آخر الامر بو افکار فاسده دن فراغت ایدوب بیهوده سودا ایلمك دیو
پادشاه بونلره نصیحت ایدیجك بر قاچ کون دخی انده اقامت ایدوب کیرو مکانلرینه
کتمکه پادشاهدن اجازت آلدلر بر کون موافق روزکار اولدقده کندو قومندن بر
کمی ایله بر نیجه کمسه قوشوب کوندردی و امر ایلدیکه بونلرك اللرین محکم بغلیوب و دخی
کوزلرین عصابه ایله بند ایدوب و بونلری دریایه چقاروب سمتلرینه طوغری
صالیویره لر ولکن بونلرك اصلا خبرلری اولمادی که نه سمته کیدرلر و آز القده
بر قاچ کون کچدی القصه بونلری بو حال ایله بر لیمانه کتوروب قودیلر و کندولر چقوب
کتدلر و بونلر بو آز القده بر قاچ کون قالوب حیاتلرندن قطع امید اتمش ایکن بر کون
ناکاه انسان آوازین اشتدکلرنده فریاد و فغان ایلدلر خلق دخی طشره دن کلوب
بونلرك کوزلرین واللرین چوزوب احواللرین صوریجق بونلر دخی کندولره واقع
اولان مصیبتلرین بر بر بیان ایلدکلرنده بونلر ایتدلر هیچ بلورمیسز که کندو یریکوزدن
اول محله وارنجه نقدر مسافه در ایتدلر یوق بلمزایز بونلر ایتدلر انجق بر آیلق یولدر
آخر بونلر اول یردن دونوب یرلرینه کلوب اولمش ایکن جان جدید بولدلر اسپانیه ده
بونلرك بو قصه لری آلان مشهوردر **مالفه** بو دخی اولو شهردر اطرافی واسع
و جوانب اربعه سی معموردر و انك چوره سن و ناحیه لرین جمله انجیر آغاجی کوشتمشدر
زیته دیمکله شهرت بولوب لوز جهتندن انجیرك احسنی و جرم یونندن اعظمی و لحم

وشحم

وشحم جانبندن ایقمی • ولذت طرفندن الذی یعنی طتلو راغی درحتی ایدرلرکه دنیاده بوندن
بیوك شهر یوقدر وسایر اقلیملره بونك ایچیندن ایلتورلر حتی هندوسنده وچین وماچینه
تا بریلق یوله آلوب کیدرلر دخی حلاوت ولطافتی باقیدورر طول زمان برله لذتنه قطعا
تنبیر کلمز وقلعهٔ معموره سی ایکیدر صولری یوقدر قیولردن ایچرلر قرطبیه ایله بونك
آراسنده عظیم حصارلری واردر واندلس جزیره سنك اقلیملرندن اقلیم سیاراتدر و
مشهور شهرلرندن غرناطه درکه بو سیارات قدیم شهر دکلدر محدث اولوب بونده اصل
مقصود اولان شهر دکلدر والا بئر دیمکله معروف شهر ایمش خراب اولمغین انك اهلی
غرناطیه کوچدیلر وصنهاجی دیمکله مشهور شهری بنا ایدوب تعمیر وقلعه سنی تجدید •
ایلدیلر وانوك صوکنده اوغلی سلطان ادریس عمارتنی زیاده ایلمش واول شهری سرخ
نام نهرکه مبذل دیمکله معروفدر اول شهرك اورتاسندن اقوب کلور وانوك باشی
جبل سمکیندندر واول طاغك قله سنده هر زمان قار اکسك دکلدر المهدیه مشهور
ومعروفدر مهدیه ایکیدر اما بو ذکر ایلدوکمز مدینة الاسلامدر وبو شهرده صنایع
غریبه اشلنور حریر جنسندن سکز نوله بر قماش دوقونور وبیك نوله ابریشمدن لطیف
اطلاس اشلنور ومشغلاه طون دیرلر بر نوع قماش اولور وثیاب جرجانیه دیرلر
بر جنس زیبا بر دورلو نازك حریردن اشلنور واصبهانی دیرلر بر نوع قماش دخی
اولور والحاصل بونلر صنعتلرنده کمالیله ماهر واستاد یاهرلردر وبر جنس دخی باقردن
ودموردن وصرچه دن انواع صنایع اشلرلرکه کوزلر کورمدك وقولقلر اشتمدك
وبخایه وادیسندن انواع میوه لرکه کلور انوك لطافتی بیاننده لسان قاصردر وینه
بو جمله ایله غایت اوجوزدر وبو وادینك اوزونلغی قرق میل جمله بوستانلر وباغلر
وباغچلردر واب فراوان کوشه بکوشه اقوب بلبللرك نغماتی • وخوش نواطیورك
اصواتی نوع بنی آدمه صفالر ویررکه قابل وصف دکلدر واندلس ولایتنده انوك خلقندن

مالدار خلق یوقدر و تجارة ایدن بازرکانلر چوق ومال ومناللری بی نهایه در و بیک عدد
خانلری وحماملری واردر و بو شهر خوب ایکی طاغک اورتاسنده واقع اولوب و ینه
بو ایکی طاغک چوره سی یاپلمش چند قدر و قصبه سی غایت محکم طاغ اوزرنده صرب قلعه سی
واردر و چوره سنی شهر احاطه ایلمشدر و غربی طرفنده حصار پیچه سی واردر ریض
الحوض دیمکله معروفدر سوقلری وحماملری ومعمور خانلری و هر جنسدن صنعت اهلی
کیمسلری واردر و هر طرفندن یوجه حصارلر آنی قوشتمشدر و طبراغی شویله نازکدر که
کویا غربالدن کچمشدر لطیف خوب کویلری ومعمور چفتلکلری واقار صولری واردر
قرطاجنه قدیم الزماندن اسکی شهردر نعمتی فراوان ومال ورزقی بی پایان اولوب
ولایتنه قیدون دینلور مثلی ومانندی آزدر و مزارعی چوقدر و اول شهرده قدیمی
بنالر واردر که رفیع البنیان وخلقی عظیم الشان در دنیاده واقع اولان عجایب
وغرایب طاشدن اویولمش مقرنس اشلر وتصاویر غریبه وتماثیل عجیبه دن انسان
شکلنده وحیوان صورتنده نسنه لر اشلمشلردر که عقللر حیران وکورن سرکردان
اولور من بعد کوزلر کورمش دکلدر وآنده طاشدن یکرمی دورت عدد دوامیس
وار مقرنس اشلریله اشلنمشدر که عجایب دهر وغرایب عصردن اولوب هر دواموسک
اوزونلغی یوز اوتوز آدم اولوب وعرضی دخی آلتمش آدمدر و هر برینک یوجه لکی
ایکیوز ارشوندن زیاده اولوب و هر دواموسک ایچی اویولمش بیوک دلکلری وار
واردر که ایچنه صوکیرر انک برندن کیروب و برندن چقار بو حال اوزره اقار علم
هندسه ایله غایت یوجه ومحکم یاپلمشدر و سونار دیدکلری معروف چشمه که قروان
یانندن اقوب کلور شمدی دخی انک خراب اولمش بناسندن محل مزبورده انواع رنک
آمیز مرمرلر ولطیف طاشلر چقاررلر که کوزلرک عقلی حیران اولور جولقی بعضی
تجار طایفه سندن نقل اولنور که اول بنادن الی الآن دخی بیوک یعنی مرمر تختلر و بی نظیر

موزون

مورون دیرکلر چقاروب آینده ورونده اطراف واکنافه آلوب کیدرلر حال بودرکه اصلا
دوکنمك یوقدر مرمر دیرکلر چقاررلرکه اوزنلغی قرقر قارشدن زیاده وذکر اولنان
دوامیسك اکثری اول حال اوزرینه قایمدر **شاطبه** بودخی لطیف عالی شهردر وبو
شهرك لطافتی وعلماسنك فصاحت وبلاغتی اول دیارده معروف ومشهور اولوب
ضرب مثل اولمشدر • وامام العالم العلامه ابی القسم بن وبزه بن ابی احمد الرعینی
ثم الشاطبی رحمهم الله تعالی اطراف عالمده ونوع بنی آدمده انلرك فضل وبلاغتی • وکمال
فصاحتی • اقطار ارضده مذکور • وشیخ القرا اولدوغیله مشهور • ونظم شاطبی که حد
اعجازده اولوب اشراف علمادن اکا اوچیوز جلددن زیاد انك نظمنه مفصل شرحلر
یازمشلردر ونفس شاطبه ده کاغد اشلنورکه سایر ولایتده اولمز غایت لطیف وبی
نظیر اشلنور **قنطرة السیف** بودخی قدیم شهرلرندندر آنده بر عظیم کوپری واردرکه •
عجایب دهردن • ونوادر عصردندر واول قنطره اوزرنده بر صعب قلعه واردرکه
غایتده استحکام اوزره در ولطیف وزیبا • وغایت دلکشا • شهردر اطرافی واسع •
ولطافتی شایع اولوب قدیم الزماندن دیاری معمور وحسن وضعی مشهوردر وعاد قومندن
عمالقه بنا ایلمشدر احکام انفان یوننده کورلمش دکلدر وانك بر قصبه سی واردرکه
چوره سی محکم حصار مانند پرکار واقع اولمشدر بر نهر عظیمك یاننده درکه کلوب میاننده
آقار واول نهره باجه دیرلرکه اوزرنده بر کوپری بنا اولنمشدر بر کمر خوب بنادر
وغایت تیز آقار صودر واول شهرك کنارنده ناغوره نام بر بنا واردرکه اوزونلغی
طقسان ذراعدر مرشاشی ایله وناغور غالبا دکرمن دیمکدر واول کوپریدن یوکسکدر
واول کوپرینك اوزرندن صویی آقیدوب شهره کتورمشلردر **طلیطله** مملکت دیار
رومدر آنده بر قصر واردرکه قپوسنه محکم کلیدلر اورمشلردر تاکه اول قپونك
اوزرنده یکرمی دورت کلید جمع اولمشدر صکره بر کمسه اول دشهره پادشاه اولدیکه

نسل پادشاهاندن دکل ایدی اول کلیدلری آچوب بو قصرك ایچنده نه وار ایدوکنی کورمك
مراد ایدندی پس اول شهرك اولولاری و اعیان ولایت منع ایلدلر اولدخی عناد ایدوب
البته آچوب کورمینجه قومازین دیجك اعیان مملکت کیرو پادشاهه تضرعلر ایدوب
مالك اولدقلری نفایس اموالرندن مبالغه تحف اموال ویردیلر مجرد بو مرامدن فراغت
ایلیوب بو قپویی آچماسون زیرا اکر بو قپو آچیلورسه البته بو شهره بر ضرر کلمك مقرردر
سزدن اول کلنلر بو قپویی آچمادلرسز دخی بو سودادن فراغت ایدوب ترك ایلمك کرکسز
ددلر پادشاه بو جمله ایله کروغزیمتندن فراغت و رجوع اتمیوب ناچار قپونك کلیدلرین
کیدروب آچوب کوردیکه ایچنده آت اوزرنده بر عرب صورتی وار بعضی دخی دوه
اوزرنده باغلرنده عمامه لرینك طلیسانلری وار قلیچلرین حمایل ایدوب اللرنده سکولری
وچوب دسته لر وار اول قصرك ایچنده بر کتاب بولدلر ایچنده یازلمش که هر قچن که بو باب
فتح اولا بو مملکت اوزرینه بو صورتلو عربلردن بر طایفه کلوب غلبه ایلیه لر الحذر ثم
الحذر بو قپونك آچلماسندن و بو همان بر طلسم ایمش که طایفهٔ عرب اول ولایته استیلا
اتمیه دیو وضع اولنمشدر پس اول ییل ایچنده دیار شامدن بنی امیه طایفه سندن
طارق بن زیاد کلوب اندلس ولایتنی فتح و مملکتنی نهب و غارت ایدوب مال و منال
و اهل و عیاللرین سبی اتدی و اول شهرده مبالغه مال و خزاین بولدیکه حسابه کلمز بو جملهدن
انجو و لعل و یواقیت ایله مرصع و مزین یوز یتمش عدد تاج شهنشاهی وار ایدیکی هر برینه
خراج روم بها ایدی و صحن سرای وار ایدیکه اتلولر سکو ایله لعب ایده جك دکلو وسعتی
وار ایدی که عقل انوك لطافتی و صفنده حیران و سرکردان ایدی و آنده حضرت سلیمان
علیه السلام یشل زمرد ایله بزنمش بر سفره سی بولندیکه بو سفره آلان رومیه ده باقیدر
و تبسی و صحنلری کلیا آلتون ایدی و صحایفی حجر یشمدن و جزعه دن ایدی و یونان خطیله
زبور بولندی آلتون غلاف ایچنده و دخی بر لطیف کتاب بولندیکه ایچنده منافع احجار و خواص

بنات

نباتات وفتح طلسم معادن وکیمیا وسیمیا احوالی یازلمش وبر کتاب دخی بولندیکه ایچنده
یاقوت عملری واکا دنك ویرمه سنك صنعتلری وتریاق سمیات منافعی بیان اولنوب
واقطار ارض وبحار ومعادینك لغت غریبه سی وربع مسکونده اولان شهرلرك اسامیسی
وانلرك مسافاتی آنده بیان اولنمش وبر قاعه بولندیکه آنده بر جنس کوب وار ایدی
انك ایچنده تراب اکسیر طوپطلو ایدیکم انك بر درهمی قمرك یوز درهمنی ابریز خالص
ایدر ایدی وسلیمان نبی علیه السلام ایچون یدی نوع معادندن اشلنمش بر آیینه
بولندیکه هرکیم اکا نظر ایلسه جمله اقلیملری آشکاره کورر ایدی وآنده واقع اولان
حوادثدن خبر بیلور ایدی وصافی یاقوت بهرمانیدن اشلنمش دوه اوزرینه یوکلنور
بر مرصع ومزین مجلس بولندیکه لطافتنده عقللر حیران اولور ایدی بونلرك جمله سنی
طارق بن زیاد ولید بن عبد الملکه ویردی وعرب طایفه سی اول شهرلره متفرق اولوب
وطن طوتدلر وطلیطله ده لطیف بستانلر واقار لذیذ صولر وایرمقلر وباغ باغچه لر
کوناکون مرغوب میوه لر واقطار اطرافی اولو شهرلر وعظیم کویلر ولطیف مزرعه لر ومحکم
صعب قلعه لر واردر وانك طرف شمالی سنده جبل الاشارات نام بر عظیم طاغ واردر که
انده حددن زیاده قیونلر وصغرلر واردر که اطرافنده اولان ممالکه کفایت ایدردی
الغرب الادنی که اکا الواحات دیرلر وبرقه وبحر عرب واسکندریه در اما الواحات
دیدوکمز بدرستی سوداندر آنده بر طایفه واردر که انلره بربره دنیلور کم انلره آصلده
عرب دیرلر حاضر عسکردر وآنده معمور کویلر غایت چوقدر ولطیف آقار صولری واردر
فاما غایت استی یردر ارض مصر ایله صحاری مابیننده حایل اولان بر طاغك کنارنده
اولوب وانوك اطرافنده حمار وحیشه اولور که بیاض وسیاه بنك بنك آلاجه سی
اولور خوب ومرغوب ولکن اکا بنمك قابل دکلدر وآخر یره آلوب کتسه لر فی الحال اولور
واول یرده قدیمدن چوق زعفران اکرلر ایمش وقاوون وقارپوز وشکر قامشی غایت

چوق اولور وآنك بريه سنده بلانلر اولوركه دوه طبانبنده اورسه برآدم ويردخي
وارمدين توبي پران واتي پريان اوكو دوشر العياذ بالله **بستريه** برشهردر آنده بربر
قومندن واخلاط عربدن برطايفه اولور آنده دمور معدني واردر وانوكله اسكندريه
اورتاسي واسع بريه در وايدرلركه انده مطلسم برعظيم شهر واردركه حكماي متقدمين
اني حكمت وصنعت ايله خلقك كوزندن ستر ايتمشلردر اما بعضي ايامده ظاهر اولور ايمش
حكايه اولنوركه عمر بن عبد العزيز رحمهما الله تعالي يه بركشي كلوب خبر ويرديكه صحراي
عربده ستريه قربنده دوه سني يتورمش آني ارايوب كزركن اتفاق اولير وارمش ايمش
آنده براولو اغاج كوررکه اوزده كه غايت بيوك وقالك واوزرنده انواع ميوه لر
واصناف فواكه وار پس اول ميوه لردن يوب برمقدارين دوشروب زخيره ايدينوب
كوتورب كيدر قبطيلردن بركشي آنده حاضر ايدي ايتدي اول شهر هرمس هرامسنك
شهرلرندن بريدر وانده بي نهايت كنوز واردر پس عمر ابن العزيز اول كشيله اول جانبه
متوجه اولوب وثقاتدن نيجه كمسنلر ايله برآيلق زاد وزواده وصو آلوب كيدرلر
واول صحراي نيجه كون كشت وكذار ايلدلر قطعا برنسنه يه واقف اولميوب چار وناچار
خايب وخاسرينه عودت ايدرلر **بودخي حكايت** اولنوركه عربدن برطايفه برظالم
عاملك جور وظلمندن فرار • وعرب صحرالرنده قرار اتمكيچون كفايت مقداري زخيره كوتورب
برايكي كون اول صحراي بي پايانده كيدرلر پس يوللري برطاغه كلوب آنده بي نهايه كچي بولورلر
واول طاغك دره سي ايچنده اول كچيلرك آردنجه كيدركن كچيلر بونلردن اوركوب
كيدنجك بونلري برخوش مكانه كتوررلركه آقار صولري ويمش اغاجلري اوكنلري
وار وآنده برقوم كوررلركه اول محلده مقيملر ايمش توطن ايدوب اوغول وقز كتورمشلر
وبرلطيف كوكچك يرده اكوب وبچوب يرلر انده نه رسم خراج • ونه عادت باج آلور وار
ونه برفرد مطالبه ايدر وار پس بونلر انلرك حاللرندن سؤال ايلدكلرنده خبر ويررلركه

جور عاملدن قاچوب دیار غربه کیدرکن بو آرایه یولیمزا وغزا قدیمی اختیار توطن ایلدی
دیدکلرنده اول قوم دخی هم درت اولمری ملاحظه سیله انده ساکن اولمری نیتیله دوب
وطنلرینه واقربالرینه کلورکن اول کجه بونده اول قدیمدن ساکن اولنلر عیار انه باندقری
یردن خلاف سمت وادیی آخره یاغوب کیدرلر صباح اولدقده بونلر قالقوب اول کیمسه‌ی
واول کوردکلری مکانی آرایوب برمدت اول طاغ ایچنده کزرلر عاقبت الامر بولمزلر
بتیروب اول قومدن واول محلدن خبر واثر بولمزلر **وحکایة اولندی** موسی ابن
نصر وقتاکه دیار مغربه والی اولدی بنی امیه زمانده قصبات الواحه برعرب کجه ایله
یلدوزه قوشو بغیر دلیل منازلی غایت خوب بلوردی بو اوسلوب اوزره کونلرده برکون
مزبور عرب مغرب ایله جنوب آراسنده رمالده کزرکن ناکاه اوغرنده برا ولو شهر ظاهر
اولورکه عظیم کوپروسی ودمورلردن صعب قپولری وار پس بو دلیلک یانجه برقاچ
کسه‌لر دخی واریدی چوق سعی ایلدلر قابل اولوب قپویی آچامدلر زیرا قپولرنک
آردنده چوق قوم یغلمش ایدی پس برنچه آدم قوم اوزرینه چقوب اول شهرک ایچنده
باقوب دیلدلر هر قفنی که ایچرویه نظر قلدی کندوسنی بی اختیار ایچروسنه آتدی هیچ
بلمدیکه انولک داخلنده نه وار در وانلره نه واقع اولدی پس کابرسیله ودرمان
بولمیوب بالضروری ترک ایدوب دوندلر **بودخی حکایت** اولنورکه صعیدمصرده
برکشی برآخرکشی یه دیدیکه ارض الواحاتده کنوز عظیمه وار در دیرلر کل سنوکله
کیده لم اولاکه حضرت حق جل وعلا تقدیر ایدوب الینه نسنه کیره ایدی کرخزینه
غیبنه نهایت بوقدر دیو ترغیب ایلدکده اول دخی رضا ویروب پس زاد وذواده کرکن
تدارک ایدوب چقوب قوم آراسنده اوچکون کندکلرنه مصکره ناکاه برا ولو شهرک
اوزرینه چقاکلدلرکه اقار صولری وانواع یمش اغاجلری ولطیف کوشکلری وار بوصو
اول شهرک اطرافنی قوشمش وبو صونک کارنده برا ولو آغاج وار پس اول اغاجک یبراقلرندن

قوپاروب وایقلرین انوکیله دولایوب وچوره سنی ایب ایله محکم بغلیوب اول صویه
کیردکلرنده صویبراقلردن یوقاروایقلرینه تجاوز ایلمدی ایله اولسه بونلر صویی اوته
کچوب وشهرك ایچنه کیروب بی حد وبی قیاس آلتون وکومش بولوب قادر اولدقلری
قدر اول مال فراواندن آلوب بعده اول صعیددن اولان سلامت ایله دونوب
کیدرلر وبربرینه وداع ایدوب آیریلوشرلر بعده اول صعیددن اولان آدم کندو
ولایتنی بکلرینك بعضنه بو واقع اولان قصه دن خبر ویروب پس اول یرده مال
نامتناهی اولدوغنی بلدکلرنده کندو معتمد علیه آدملرندن برنیچه سنی بو اول وران
کیمسه یه قوشوب وکفایت مقداری ذخیره ویروب بونلری راه مقصده روان
ایدوب کندوسی دیده انتظاریله نکران قالدی پس بونلر اول صحرای بی پایانده برنیچه
مدت تك وبوده کوشه بکوشه کشت وکذار ایلیوب اول شهری واول مقام فرخ فرجی
آراذیلر قطعا اول مقصوددن براثر وخبر بولمیوب ناچار محروم ومأیوس دونوب
کله یلر **برقه** قدیم الزماندن معمور شهر ایمش واما شمدیکی حالده خراب اولوب خلقی
ایکن جزوی قالمشدر وآنده چوقلق زعفران آکرلر **اسکندریه** مغرب شهرلرینك آخرندر
بحر شام کنارنده آنده آثار عجیبه واطوار غریبه ورسوم هایله واوضاع طایله
واردر وانك بناسی وآب وهواسی ایکن خوبدر وچوره سی حصار عامرة الدیاردر
ویمش آغاجلری بی نهایه ورطبی بی حد وغایه واوزومی وافر وسایر میوه سی
متکاثر اولوب غایت اوجوزدر وآنده لطیف وزیبا ثیاب فاخره وصنایع باهره دن
اشلر واردرکه کورنلر حیران قالور وانواع اعمال ظاهره دن هرندکلر غریب نسنلرکه
واردر یریوزنده بونده موجوددر ودنیاده انوك وضع وشکلی ترتیبی بریرده
دخی یوقدر واول یرك متاعی سایر یرلره یوکلدوب طاشرلر واطراف واکنافدن
یوکلر کلوب آنده چوزیلور وآنده عظیم مزاحمه اولور واطراف بلاددن تجارك

مقصدی

مقصدی و دریادن کلان کمیلرك محلیدر و نیل مبارك کلوب انوك آلتنده اولان
کمرده کیروب دورایدر و آنوك دوری صنعت عجیبه وحکمت غریبه ایله بخش اولوب
احسن اتصال ایله بری برینه ملاصقدر زیرا انك بناسی همان صد درنج رقعه سنه
بکزر مثالده و آنده دنیا عجایبلرندن بری دخی مناره درکه اطراف عالمده واقطار
ارضده مثلی کورلمش وایشدلمش دکلدر وشهر ایله اول مناره نك آراسی برمیلدر
واول مناره نك یوجه لکی یوز ذراعدر ودخی دیرلرکه اول مناره نك یوقاروسنده
برآیینه قونلمش ایدیکه دکز اوزرنده برآیلق یولدن کلان کمیلر کورینوردی وآنك
شعله سی شول مرتبه ده ایدیکه اکا مقابل اولان کمیلری دریاده اتش کبی یاقوب کل
ایلر ایدی ایله اولیجق روم پادشاهی مصرده اولان خلیفه الدایوب ایتدیکه
اسکندر اول مناره ده کنج فراوان ویواقیت وجواهردن بی پایان کنز دفن
اتمشدرکه قابل حساب دکلدر اول مناره دن کمال مرتبه اظهار عجز ایدوب کوندردوکی
کمیلر بر وجهله اکا ظفر بولنمز ایدی اول اجلدن مرادی اول ایدیکه اول آیینه شکست
اولماسیله اول ولایته استیلا ایده ایمدی اکر سوزیمه اعتقاد ایدرسك همان
ییقوب وایچنده اولان خزینه ء آلوب مرادوکه واصل اول واکر بو سوزده
شك ایدرشك اوشده سکا برکمی کوندردم ایچی آلتون وکومش وانواع متاع
وقماش ایله مملودر همان دورمه انك استخراجنه اقامت ایله وبوندن غیری سکا
دیلدوکك دکلو خزینه ویرورز پس مصر پادشاهی انك بو حدعه سنه مغرور اولوب
مناره نك اوزرنده اولان قبه یقدورب والحاصل آیینه ء جهان نمایی بوزدرب
دیدکلری نسنه دن ایچنده برحبه بولمیوب همان آیینه نك طلسمنی افساد ایلدی
ونقل ایدرلرکه اول زمانده اول مناره شهرك اورتاسنده اولوب واسکندریه
دخی یدی قصبه ایدی بری برینه متصل موج دریا مرور ایام ایله آشندورب شمدیکی

حالده بو دکلو قالدی واول دیار دریا ایچنده قالوب واول منارهنك دپرسنده
شب و روز آتشلر یقارلر تاکه دریا یوزنده کیمسه سمترندن بیانه کیمیدلو و دخی
ایدرلر که مصر ده احرام طاغلرینی بنا ایدن کمسنه بو منارهٔ دخی یاپمشدر و آنده
دورت کوشه لو ایکی بیوك طاش وار درکه مصرك غریبندن اولان جبل مریمدن
کلمشدر دیرلر واول طاشلرك دپرسی غایت سوری اولوب ارتفاعی بش آدم
بوینجه در و دیبلری دورت جانبندن هر برطرفی قرق قارشدر و آنك اوزرنده
سریانی دلنجه برخط اولوب شویله دینلمشدر که بن که یعرابن شداد بو شهری شول
وقت یابدم که اشکاره پیرلك و تیرا اولم و قوجالق ظاهر دکل ایدی و طاشلر بالجمله
کبی اولوب بونلك زمانلری اولوب وخلق دخی هنوز پروردکارلرینی بلمزلر ایدی
اول زمانده بو دیرکلر قونلدی و ایرمقلر دخی جاری اولدی و آغجلری دیکلدی
و دخی دیلدمکه آنده آثار معجزه و باهرهٔ عجیبه دن برنسنه ایدم پس قولوم مرة وعلی
بتونی کرعا دیدر و مقداری کریعرا وغلیدر پس بونلری خلیف ویردمکه برم طاغدن
اول دیرکلری کسوب اوموزلرینه کتورکن بتونك ایکولرندن بریسی شکست
اولدی و بن دخی دیلدمکه بو مملکت اهلی آنك قدایچی اولا و بو دیرکلر انلردر
و دخی جارود المؤتفکی بو دیرکلری برشریف و لطیف ساعتده نصب ایلدی و ایدرلر
شول مجلس که حضرت سلیمان علیه السلامه منسوبدر شهرك جنوبی سنده در آنی یعرابن
شداد یاپمشدر دیرکلری و قوسنك عضاده لری آلتن باقیدر هجرة نبویه نك
اوچیوز بشنجی یلنده درکه اول مربع مجلس درکه هر باشنده اون التی دیرك
واردر و ایکی طرفنده اوزونلغنه التمش یدی دیرك واردر و رکن شمالیده
برعظیم دیرك و آشاغدسی مربع مرمردندر و طاشلر یوزلری سکسان قارشدر
و آشاغادن یوقاروی وارنجه طقوز طاشدر و انوك طشره یوزی لطیف نقشدرکه

صنوز

صنعت اتقان ایله اتمشلردر اغرب وغرایبدن اولوب اما بر طرفه مائلدر زمان اقدمدن
شویله وضع اولنمشدر ولکن ثابتدر وانده قوش صورتنده عمود قمر واردرکه افتاب
دوزایلدکجه بله دورایدر ونقل ایدرلرکه زمان اولده اسکندریه ده یکرمی بیک
مسجد اولوب ویالکز همان بقلاصاتلو راون ایکی بیک دکانی وارایدی سایری اکا
کوره قیاس اولنه عمرها الله تعالی الی یوم القیام **ارض مصر** اقلیم عجایب ومجمع غرایب اولوب
علوم عربیه ده متفنن علماسی وفنون عجیبه ده متبحر حکماسی بی نهایتدر فی الواقع طبیعتلرنده
زکا ونهادلرنده ذوق وصفا مقرردر واندن تحت الارض قرق بش کوره وفوق
الارض دخی قرق بش کوره در ونیل ایرمغی انی ایکی شق ایلمشدر وشهرانک بر طرفنده
نظر جهتندن احسن اقلیمدر وخیر یونندن اوسع وقری جهتندن اکثری اولوب وانک
حدی اسواندن اسکندریه یه کلنجه در وارض مصرده کنوز عظیمه ودفاین جسیمه
وجنایای کثیره ومطالب عزیزه واردر ایدرلرکه طپراغنک اکثرنده دفن اولنمش
التون اولوب حتی ایدرلر بر یری یوقدرکه انده دفینه اولمیه وانک غربیسنده جبل
جالوتدر وطرف شرقیسنده مصردن اسوانه اوزانمش بر طاغ واردرکه اکا جبل
مقطم وتفاطی دخی دینلور محاجم دخی اندندر بر یرک اسمیدرکه اول سیاهدر
اندن قزل رنکلو طپراق چقاریلور واول موضعده جنایای کثیره واردر واول طپراقده
التون واردر شویله که ترکیب اولنه ابریز خالص چقار وانوک دریا جانبنده بر
مدور طاغ واردرکه صعب المرتقا یعنی اوزرینه چقلماسی ممکن دکلدر یوجه واملسدر
وانده دخی کنوز عظیمه واردرکه مقطم کاهن وضع ایلمشدر وبو طاغ اکا منسوبدر
وقدیم مصر بکلرینک التون وکومش وجواهر آوانی وآلات نفایس وهیاکل عجیبه
وتصاویر غریبه وتبردن شول دکلو واردرکه الله تعالی دن غیری کمسه بلمز
وانوک مشهور شهرلرندن **القسطاط** بو دخی شهر عظیمدر وقسطاط دیمکه وجه تسمیه

وصهاکسن بش کوره در یعنی سکسان بش ناحیه در

بودرکه عمرو ابن العاص آنی فتح ایدوب بر مدت اقامت ایلدکده اول یرده قسطاطن
یعنی خیمه سنی قوروب بعده خیمه سنی دیو شرمك مراد ایدندکده اول خیمه نك مکرکه
فوقنده بر کبوتر یووه یاپوب یومرد لیوب اوزرنده یاتوردی پس بیوردیکه خیمه
خالی اوزرینه قویوب اول حیوانه تشویش ویرمکی روا کورمدی تاکه کوکرجن
باوروسنی چقاروب اوچورمینجه اول اهل سعادت دارین بزم داریمزه کلن زی
روح سبحانمز زامان اوزرینه اولسون دیو رنجیده اتدرمدی وآنده عمرو ابن
العاص بنا ایلدوکی جامع شریفك یرنده بر کنیسا وار ایدیکه رومیلره مخصوص پس
انی ییقوب جامع شریفی بنا ایلدکده صحابه دن بر جماعت انده حاضر اولدی وقسطاطك
شرقیسی خرابدر وقدیمی شهر ایمش حصاری وچارشولری واولری وحماملری حتی
ایدرلرکه همان دورتیوز حمامی واریمش وبر طرفی روضه دیمکله معروف جزیره اولوب
نیل صویی اطرافنی احاطه ایلمشدر وآنده زیبا تفرجکاهلر وخوب مقاصف یعنی اویون
یری ورعنا صفا بخش کوشکلر وعالی دلکشا اولر وجان فزا بوستانلر واردر و
اول جزیره یه شمدی دار القیاس دیرلر وبعضی ایامده مصر بکلری انده کمیلردن کوپری
ایدوب سیر وصفا ایدرلر وآنده بویك قلعه واردرکه آلان خراب اولوب
ومقیاس دیدکلری صنعت پر عبرت ومحل علم پر هنرکه اعجوبه دوران وعبرت
نماء عصردر آنده اولوب چوره سی طاش وکرج ایله محکم یاپیلوب ایلنجه حوضی کبی
خوب بر بنای مرغوبدرکه ایچروسی واسع وقپوسی مقفول وفوقی اورتلمشدر
واول حوضك ایچروسی پایه لردرکه ایچنه اینرلر بیاض مرمردن بنا اولنوب
وحوضنك اورتاسنده مسدس مرمردن بر دیرك وضع اولنوب حوضنك کناریله
یوقاروبرابردر وبر اوزون اغاج حوضك بر اوجندن بر اوجنه اول دیرك
اوزرندن کچوب اول مرمر دیرك اکا دیکلمشدر وآنی محکم برکتمشلردر واول دیرك

اون

اون سکز ذراع اوزره تقسیم اولنوب وینه هر ذراعی بر برمق نشان اولمشدر
واول حوضك دبنده واسع قپولری واردرکه نیل مبارك زیاده اولدقجه اول
قپولردن حوض ایچنه صو کیروب وحوض اورتاسنده اولان عموده هرکون قاچ
برمق صو کلدوکی معلوم اولور وحوضك خدمتنه تعیین اولنمش آدملر واردرکه
هرکون حوضك ایچنده نمقدار صو زیاده اولدوغنی معلوم ایدینوب وباشقه
منادیلری واردرکه انلره خبر ویررلر انلر دخی مصرك ایچنه کیروب چارشولرنده
ومحلاتنده ندا ایدرلرکه بوکون نیل مبارك بودکلو زیاده اولدی دیو قچنکه نیل
صویی حدنه واروب اول حوض صفابخش صو ایله مالامال ونصب اولنان عمود
ایله برابر اولوب آرقوری قویلر اغاجه برابر اولسه استوی الماء والحبشة دیرلر
پس اول وقت نیل مبارکك شهره واطراف ولایته حلیج قپولری واردر آچارلر
پس اطرافه نیل منتشر اولوب نواحیسنده اولان مزرعه لر وقریه لر مغتنم اولورلر
واول زمانده اطرافده اولان کویلری صو آلیجی طوارلرین یوکسك یرلره کوتوروب
اوتلادرلر حتی ینه نیل اسکی قرارینه وارنجه هر ییل حاللری بو منوال اوزره در
وشویلدکه نیل بوندن زیاده کله اولرین خراب وباغچه لرین هلاك ایدوب یباب ایدر
ونیل صوینی صالدقلرنده عظیم جمعیت اولوب نیل اوزری کمیلر ایله دونانوب مسرتلرندن
نیل ایچنه وافر شکرلر ومیوه لر اتارلر فقرا طائفه سی یغما ایدوب بیرام ایدرلر
ونیلك باقی اوصافی انهار ذکرنده بیان اولنه ان شاء الله تعالی ودیار مصرك
بنالری بری بری اوزره مطبق حتی التی ویدی طبقه اولور وبعضی او اولورکه
ایچنده یوز نفر کیمسه ساکن اولورلر بو جمله ایله هر برینك لوازم ومهمات ومایحتاج
الیه بتمامه واردر جولقی ایتدی بر زمانده مصرده براو وار ایدیکه اکا ابن عزیز
اوی دیرلر ایدی بعضی وقتده اول اوده دورتیوز آدم ساکن اولور ایدی واول

اولنبش یرده مسجدی وحماملری وفرونلری وار ایدی ولکن شمدیکی حالده اکثریرلری
خراب وخالی اولمشدر ونیجه محله لر کوردک اولری ومسجدلری خالی اولوب قپولرین
یاپمشلردرکه ایچنده بایقرشلر اوتر علی الخصوص فی زماننا القاهرة المحروسة
حرسها الله تعالی وثبت قواعد دولته شهر عظیم • وبنای قدیمدر مشرق ایله مغربدن
وبر وبحردن • واقطار ارضدن • دار العتبة العلیه • ومسند سریر السلطانیه
محروسه قسطنطنیه مجمع یونندن حالیا جمله یه غالبدر • وقلوب خلایقی جالب اولوب
ولکن ارض وبیه وغیر نقیه • اولمق ایله مشهور ومتعارفدر واما محروسه قاهره
هوا جهتندن اندن اصلح اولوب • اطرافی واسع • وبو خصوصی شایعدر اطراف عالمده
واقالیم سبعه دن اکا عجایب وغرایب تحفه لر کلور ودخی بنالری کمال ظرافت ولیسانلری
خود غایت بلاغت اوزره اولوب بر یر آنک وضعنه متماثل . وترتیبنه مقابل دکلدر
اول بر شهردرکه ام دنیا ایله تعبیر • وقران عظیمده اون سکز یرده تقریر وتفسیر
اولمشدر وبو شهر مصر اهلی کبی علوم غریبه ده متفنن • وفنون عجیبه ده متفطن بر طایفه
دخی یوقدر وقارجلیه وهیات بهیه صاحبلری اولوب وخبرده وارد اولمشدرکه
شهر مصر کنانة الله در هرکم اکا یرامز نظر ایله بقا حق سبحانه وتعالی اکا کنانه سندن
یعنی تیر کشندن براوق اخراج ایدوب انوکیله آنی اوروب هلاک ایدر زیرا شهر قدیم
واطوار اوضاعی خلقنک عدیمدر • مجمع علما • ومنبع فقها • ومسکن صلحا اولوب سیما
جبل قرافه معبد اولیاء الله • ومرقد انبیا واهل الله در دیار شامده جبل البنان
کبی متعارفدر عمرهما الله تعالی الی قیام الساعة وساعة القیام ومصرک حالیا معموره سنه
قاهره دیدکلرینک سببی بودرکه اولا خلفاء فاطمیتندن دیار مغربه وارض مصره
خلیفه اولان معز نام پادشاهک جوهر نام قاییدی مصره کلدکده دایره سنه حصار
چکمک مراد ایدینوب علم نجومده کامل وماهر اولنلری جمع ایدوب امر ایلدیکه بر ساعت

بر نقطه

شریفه ٥ واوقات لطیفه ده بر وقت اختیار ایدوب تعیین ایده لرکه اول ساعت شریفه نك
وقوعن مترقب اولوب نیجه یرده ایپلر نصب ایدوب اوزرلرینه اجراس تعلیق
اتدیلرکه اول ساعت کلدکده اجراسی تحریك ایدوب اساس بنایه علی الفور ابتدا
ایده لر اتفاق بر طیر کبیر ساعت زحلده اول ایپلره دوقنوب چاکلر آواز ویرجك
مترقب اولدقلری ساعت شریفه اولدی دیو ظن ایدوب اللرنده اولان طاش وکرج
وسائر اسباب بنا مهیا ایدی فی الحال بنایه مباشرت ایدیجك حکیم فریاد ایلدی که حاشا
بو وقت ساعت قاهره در یعنی زحل وقتیدر بنا اورمق جائز دکلدر دیو چاغردقده
اصلا فائده اتمدی پس انوکیچون اکا قاهره دیدیلر وبعضیلر ایتدی انی بنا ایدن بر عورت
ایدیکه اسمی قاهره ایدی اول اسم ایله مذکور اولدی اما اولکی روایت اصح در
عین شمس قاهره نك شرقیسنده در زمان قدیمده بو اقالیمك دار الملکه سی ایدی
ودخی آنده اعمال طایله دن ٥ واعلام هایله دن واثار عظیمه واطوار غریبه دن
عجب نسنه لر واردرکه قابل تعبیر دکلدر وبلسان اغاجی آنده بترکه اول بر بوستاندر
طولا وعرضا بر میلدر وآنده بر قیو واردرکه حضرت عیسی علیه السلام آنده غسل ایدوب
ودخی بلسان اغاجنی دیکمشدر قلیوب بو دخی عظیم شهردر روایت ایدرلرکه اول
زمانده اول یرده بیك یدیوز بوستان وار ایدی آلان جزوی قالمشدر وآنده
انواع میوه واصناف فواکهه دن بی نهایه اولور وغایت اوجوزدر ومیوه اغاجلری
متقاربة الاغصان ومتلاصقة الافنان درو لطیف باغچلری وخوب تفرجکاهلری
واردر وآنده بر حوض واردرکه فرعونك وزیری هامان قزدرمشدر روایت
ایدرلرکه اول وقتکه اول قیویی قازدردی اول ولایتك خلقی مراد ایدندلرکه
اول قیونك صویی ایله بوستانلرین صواروب هر بریسی اکا نیجه آلتون ویره لر پس
اول ولایتدن نیجه یوز بیك آلتون حاصل اولوب وبو مالی جمع ایدوب کتوروب

فرعونه ویردکده فرعون سؤال ایلدیکه بو مالی قندن جمع ایلدیلر جواب ویردیکی اول
قازدودوغی قیونک ایاغندن رعایا مزارع و باغچلرینه آقیدوب اول مقابلده بو مال
تحصیل اولنمشدر دیجک فرعون ایتدی یرامز اتدک بو مالی انلردن تحصیل ایلدک
بلزمیسن که قوله وخدمتکاره مالک اولان مملوکی اوزرینه شفقت و مرحمت ایلمک کرکدر که
انلردن بزه فایده وخدمت حاصل اولدوغیچون ایمدی بو مقوله محلده انلردن اجرت
آلمق مناسب دکلدر حاکم قوللرینک اللرینه اولان متاع کار و کسبه طمع عینیله نظر
اتمک کرکدر ایمدی البته بو مالی کرو صاحبلرینه رد ایدوب ومن بعده بکا بو مقوله مال
کتورمیه سن دیو تنبیه ایلمش الجیزه بو دخی نهر غربی نک کنارنده بر عظیم شهردر معمور
کویلری ولطیف مزرعه لری اولوب اوجوزلق اوزره خیر و برکاتی چوقدر وآنده بر
کوپری واردرکه بر سطر اوزره قرق کمری اولوب خیلی خوب ومعتبر بنادر
وبها الاهرام مصرده بو طاغلره فرعون طاغی دیرلرکه دار دنیانک عجایبندندر
وروزکارک غرایبندن اولوب یریوزنده دخی انک مثلی یوقدر وارتفاع وایفانده
غایت بیوک طاشلردن یاپلمشدر وبنا اولندقده طاشک ایکی طرفنی دلوب ایچنه
دمورچوی قویوب اندن بر غیری طاشی اکا مقابل دلوب اندن آرالرینه قورشون
اقتمشلردر بو وجهله صنعت هندسه واوزرینه اساسی وضع اولنمش اوچ عدد
طاغدر اوچی دخی وجه مشروح بنا اولنمشدر وهر طاغک یوجه لکی ذراع ملکی ایله یوز
ذراع اولوب پس ذراع معهود ایله بشیوز ذراع اولور وهر جانبندن اطرافی
کسکندر وایدرلرکه هر برینک ایچنده اویولمش اوتوز عدد مخزن واردرکه جواهر
نفیسه ومال فراوان وتماثیل غریبه وآلات واسباب واسلحهٔ فاخره ایله مملو ومالا
مال اولوب وبو آلات واسباب ادهان حکمت ایله طلا اولنمشدرکه ابدی قیامته
دک پاسلنمز وآنده بر جنس صرچه قومشلردرکه غایت ملایمتندن کاغد کبی دوریلور

هیچ

هیچ شکست اولماز وانواع سماجین وادویه مفرده ده وترتیب اولنمش صولر قونمشدرکه
من بعد متعفن اولماز وفی الهرم الشرقی هیات افلاک وکواکب منقوشه کرتا قیامت
زمانندک نه اولمش ونه اولاجغدر جمله سی منقوش ومسطوردر وفی الهرم الثالث
اخبار کهنه یعنی فالجیلرک سوزلری وکاهنلر طاشدن اویولمش تابوت ایچنده وضع
اولنوب وهرکاهن ایله حکمت لوحلرنده برلوح واردر ودیوارنده اعمال ضیعه دن
وانواع عجیبه دن صنوکبی بدنلر وار واول دیوارلرنده برجانبده مراتب اوزره جمیع
صنعتلری الریله اشلولرا وسلویله تصاویر غریبه اولوب واهرامک هربرینک
حارسی وحافظی اولوب وبعضیلر حکایت ایدرلرکه اهرامک بعضیولری وارنیل
انک ایچندن آقوب وآنده قیولر وار مقدار بخصوص آنده کلوب جمع اولوراندن بنه
قیوم صحراسنه کیدرکه اراسی ایچی کونلک یولدر وبعضیلر ایدرلرا اول اهرامک اورتسنده
یازلمشدرکه بن بو اهرامی التمش بلده بنا ایلدم پس بونی هدم ایتمک دلین کمسنه
الیتوز بلده یقابلسون زیرا هرنسنه نک یقاسی آساندر الا بونک دکل احمد بن طولون
زمانندن برجماعت هرم کبیره کرمشلر انک ایچنده اولان اولرک برنده برغریب الترن
صرچه بولورلرکه کاغدکبی دورلر وصنمز وقتاکه چقدیلر کندولردن برینی
ایچوده یتورد یلر انک طلبی ایچون تکرار ایچویه دوندکلرنده اول کشی بونلره بردکلدن
کورینوب دخی چار وینه کورینوب صل صلبو دیوب کولر وعریان اولوب اوینار
وبنم آرمدمجه کلمک دیو بونلره چاغرر وقاچوب هرم ایچنده کیدر بلدیلرکه آنی جن
طایفه سی ایله وسرکشتد اتمشلردر پس بونلرک احوالی دیار مصرده شایع اوکز
ابن طولون قتنده بو قصه یی سویلدکلرنده خلقی بردخی اکا کیرمکدن منع ایلدی وآنده
برجام بولمشلر ایدی انلردن آلوب انک یانده اهرامک احوالنه واقف برعارف کشی
وار ایدی ایتدی البته بوجامک بوسرتی واردر دیوب آلوب صو ایله طولدردی

دخی وزن ایلدلر وینه صوین دوکوب تکرار وزن ایلدکلرنده ایکی حالده دخی وزن
ایلدکلری برابر کلدی غایت تعجب ایلدلر وایدرلر اول وقت که مأمون خلیفه دیار
مصره والی اولدیسه اهرامک بیوکنی هدم ایلمک مراد ایدینور چوق جد وجهد ایدوب
یقماسنه خیلی مال خرج اولندی حتی برکیجه‌لک طاق فتح ایلدلر آلتنده برمقدار مال بولدلر که
هر دینارک وزنی بر وقیه اولوب وعدد ده جمله‌سی بیک قزل دینار ایدی پس
مأمون خلیفه آلتونک کوزلکنه تعجب ایدوب ایتدی بونک یقماسنه ندکلو مال خرج
اولندی ایتدیلر بو دکلو مال خرج ایلدک پس بولدقلری مالی مصرفلریله برابر بولدیلر
نه آرتق ونه اکسک کلدوکنه خلیفه تعجب ایدوب ایتدی نظم کل ایمدی اهرامه نظر
قل ٭ نلر کلمشدر اشبو جهانه ٭ خبر ویرردی بیزه سویلسه اول ٭ نه اتمشدر اکا
دور زمانه دیکر نیجه اولدی اهرمان بنیاد ایدن ٭ کندوسی وجمله قومی کتدیلر ٭
قالدی اصحابندن آثاری انوک ٭ اشبو فانی دنیه دن هب کتدلر الفیوم بو دخی عظیم
شهردر حضرت یوسف صدیق علیه السلام بنیاد ایدوب وبر صوانی ایکی شق اتمشدر که
اول ایرماق دنیا عجایبندن اولوب نیل صوینه متصلدر واما قیش زمانلرنده منقطع
اولور وبو شهرک اوچیوز آلتمش پاره معمور کویلری ولطیف مزرعه‌لری واکن
اوجاغی یردر وحضرت یوسف علیه السلام ایام سنه عددنجه وضع ایلمشدر هر قچنکه
دیار مصر قحط اولسه اول کویلرک قومی ندکلو واریسه اهل وعیاللری ایله مصرده
برکون اقامت ایدرلر وارض فیومده خوب بوستانلر ولطیف میوه‌لر وزاید
الوصف بالغی وبی نهایه شکر قامشی اولوب اقلیمی دخی لطیفدر سلخا بر کوچک زیبا شهردر
اقلیمی واسع . واوجوزلغی شایعدر وانک جامعنده بر سیاه طاش واردر اوزرنده
طیر قلمیله بر طلسم واردر که قچان اول طاشی جامعدن طشره چقارسلر سرچه‌لر ایچنه
کیرر واکر طاشی ایچرو کتورسلر بر سرچه قالمیوب جمله‌سی طشره چقارلر اصناف

والاشمونین

والاشمونين وابوصير قديم شهرلردر وآنده آثار هايله واعمال طايله واردر روايت
ايدرلركه سحرهٔ فرعون ابوصردندركه الآن انلردن بقيه واردر وقصيدهٔ برده
صاحبي شرف الدين محمد البوصيري رحمة الله تعالى كه ربع مسكونده بلاغت وفصاحتي
حد اعجازده اولوب صدور بولان قصايدي مقبول آفاقدر ونيجه اهل فضل كمسنه لر
قصيدهٔ برده يه شرحلر يازوب تخميسلر اتمشلردر اشبوط واخمم ودرنده بونلر دخي
عظيم شهرلردركه انلرده دخي آثار عجيبه واطوار غريبه اولدوغي معروفدر
زماخر بو دخي بر ذيبا ودلكشا شهر اولوب ميوه سي چوق ومضر حشراتي يوق
وانك يانندهٔ جبل طيلموش دركه مغرب طرفندن كلوب نيل مباركك مجراسنه مانع
وجريانندن دافع اولور وروايت ايدرلركه كريههٔ ساحره اول طاغك اوزرنده
بر يوجه يرده بر قصر رعنا بنا ايدوب اول قصرده اولورمش وكچن كميلرك اوزرينه
افسون اوقيوب اول كميلر حركتدن قالوب اصلا كيده مزلر ايمش اسوان بو دخي
صعيد اعلانك آخري اولوب كچرك شهردر ولكن اسوانه مشرق طرفندن اسلام شهرلرنك
برينه متصل اولميوب الا جبل قافه كه اول بر قوري دره ايچنده بر طاغدركه صويي
يوق واما اندن كچدكدنصكره بر صو واردركه معين ديرلر آنده آلتون وكومش
معدنلري واردر ارض الالواحات مغرب طرفندن اسوانه متصل اولوب وديار
مصرده طوز ونطرون معدنلريكه واردر آنده در ايكيسي دخي دنيانك عجايبندندر
واما رمال الضم ديدكلري قم اولدخي حق سبحانه وتعالينك كمال قدرتندن وحكمت
عظيمه سندندر بر سكوكي اول قم ايچنه كومسلر يدي كوندنصكره طاش اولور
واسوان اكا تابع اولان يرلر چپ چوره قلعه كبي ديوار اولمشدر انجق بر جانبي
خرابدر واول ديواره حايط العجوز الساحره ديرلر ارض القلزم مصر ايله شامك
آراسي در اول حد ذاتنده بحردر وانده صودن يوقار وطاغلر واردر واول

دریاده قارش دیرلر بر مضر جانور واردر که غایتده بویك اولور قیاسا قرق اللی ذراع
اولوب حتی بعضی اوقاتده دریاده کمی غرق ایدوب وکاهی اوکنه سد اولوب کمی
کتمکدن منع ایدرمش واول دریاده اکا مقابل اولور اصلا بر جانور یوقدر الا که
جمله سنه بو غالب اولوب امان ویرمیوب یر وکمیلره تعرض ایلدکده بر نسنه آنی
منع ایده مز الا که کمی خلقی مشعله لر یاقوب اکا قرشو دوتارلر یلدرم کبی قاچوب
کیدر وقلزم دکزنده بوندن غیری حیواناتك نهایتی یوقدر وبونلرك بعضی ظاهر
وبعضی دخی مخفی در واما اصل قلزم دیدکلری ایکی اولو شهر ایمش عرب طائفه سی
اکا اکثر اوقاتده مسلط اولمق ایله خراب اولمشدر وصویی غایتله طوزلودر که
هیچ بر وجهله ایچمکه قابل دکلدر مصردن حج شریفه کیدنلرك یولی اوزرنده در
وقلزم اورتاسی اورتاسی که بحر فارسك انتهاسیدر ولایت چین طرفندن بحر محیطك
شرقیسندن آلنمشدر وشام دکزی ایله آنك مابینی دورت مرحله در حصین
السبه دیمکله معروفدر حضرت موسی علی نبینا وعلیه السلام قومیله اول صحرای
بی پایانده قرق ییل تمام زار وسرکردان کزمشدر ودیرلر که بلعم ابن باعورك
دعاسی سببیله اولوب شمدی دخی اول صحرایه تیه بنی اسرائیل دینلور غایت واسع
صحرادر وبونك حکایه سی کتب تفاسیرده سورهٔ اعرافده تفصیل اوزره بیان
اولنمشدر واول صحرانك طول وعرضی بش کونلك یولدر وانك مشهور شهرلرندن
عقبه ایله که اول بر کیچرك قریه در بر یوجه طاغك دپه سنده واقع اولوب حجاجك
یولی اوزرنده صعب المرتقا وضیق المسلك در که صعود نزولی یوم کاملدر واول
طاغك یولنده بری بری آردنجه کیدیلور ایکی آدم برابر کیدلمك ممکن دکلدر
ولکن شویله مسموعمز اولدیکه یولی پادشاه ظل الله مرحوم سلیمان خان علیه الرحمة
من الملك المنان اول توسیع وتسهیل اتدوروب شمدیلك مرور عبوری غایت آسان

اولمش

اولمش اول طاغك برجانبی واویدرکه غایت عمیق در الحورا بودیجی کرک قریه در حاجیلر
یولی اوزرنده واول کوینه چوملك اشارلر تبرکا اندن یوکلدوب جوانب اربعه آلوب
کیدرلر وصولرین قودن ایچرلر طلتودرو قلزم بحرینك ساحلنده مدین شهریدرکه آنده
خرابدر وحضرت موسی وشعیب پیغمبرك علیهما السلام وعلی سایر الانبیا قولرین صوارد عجی
قیو آنده درشمدی اول قیو موطلدر ارض البادیه شام ایله حجاز آراسیدرکه آنکا ارض الحجر
دینلور ارض الشام اول براقلیمدرکه عظیم الخیرات • وکثیر البرکات • اولوب لطیف •
بوستانلری • وخوب باغلری • ومرغوب اوزملری • وکوناکون میوه لری اولوب
وقیونلری فراوان • واتی بی پایاندر وهرجانبی تفرجکاهلر • وهرمکانی منظرکاهلر درکین
زمانده برق وباداتی چوقدر واقلیم شام اوتوز قلعه مشتملدر اما کرك قلعه سی جمله سندن
صعبدر وشام دیاری فلسطین کوره سی اوزرنده در وکوره عدامیسا اورتاسنده در
وکوره قیساریه وکوره طربلس وکوره سطیه وکوره عسقلان وکوره محلین وکوره
عزه وکوره بیت جبریل وانلر جنوبیسنده قلعه سی وکوره شبك وکوره اردن
وکوره سامریه وکوره غانه وکوره ناصره وکوره صوره وارض دمشق آنك
کوده سندن در وکوره غوطه وکوره بقاع وکوره بعلبك وکوره لبنان وکوره
بیروت وکوره صیدا وکوره نقیبه وکوره جول وکوره جولان وکوره طاهر وکوره
حوران وکوره سورات وشاملك مشهور شهرلرندن دمشق الحروسه شام ولایتی
آدیدر وشهرینك آدی دمشقدر تنکر بوسند ولایتنده عموما بوسند دینلور اما شهرك
اسمی سرایدر امدی بلاد شام مکان جهتندن جمله نك اعظمی • وبنا وعمارت یونندن
غایت احسنی • وهوایوزندن اعدالی • درآب روان انهاری بی نهایه واولرین حوضلری
بی غایه • انلر جویبار چشمه لری وبی مانند سرو اغاچلری ولطیف حماملری وشریف مساجد
وجامعلری • وغوطه شام دکلری برموضع درکه روی زمین ده مانندی یوق •

وکونیش یمشلری چوق • وشاهانه عالی قصرلری • وطور عجیبه غریب خانه‌لری • واوسلوب
نزاکتده کاشانه‌لری • وشهره بکزر زیبا کویلری ومزارعی خود حددن زیاده در خصوصا
جامع بنی امیه دیمکله معروف بر جامعی واردر که وجه ارضده انوک مثلی وعدیلی
یوقدر ولید ابن عبد الملک یا پدرمشدر وانوک بناسنه چوقلق مال خرج اولنوب ایدرلر که
دورتیوز صندق مال خرج اولنمش که هر صندوقده اون دورت بیک آلتون وار ایدی
واون ایکی بیک مرمر تخته انک فرشنه دوشنمشدر وانک جمله بناسی انواع فصوص
محکمه ایله ومقصوم رخام ایله ومحلول جزعله اتمام اولنوب وجزع ددکلری دیار
یمندن کلور بر خوب بونجقدر که سیاه وبیاض ایله مخلوط همان انسانه بکزر وروایت
ایدرلر که شول ایکی مرمر دیرکلر که قبة الشر آلتنده در صاحب جامع ولید اوچ بیک
بشیوز آلتونه صاتون آلمشدر واول ایکی دیرکلر که قزل آلاجه‌سی واردر مثلی کورلمش
دکلدر ونه جانبندن کلدوکی دخی معلوم دکلدر وایدرلر که اول جامع رخامنک اکثری
معجون ومصنوع ومعمولدر زیرا آتش اوزرینه قوسالر ایرر ومحرابنده ایکی کیچرک دیرکلر
واردر بلقیسک قصرندن کلمشدر دیرلر واول جامع شریفک شرقی سنده اولان منارهٔ
بیضایه حضرت عیسی علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام نزول ایلسه کرکدر اشراط ساعاتدن
بری دخی بودر ودخی آنده بر طاش واردر که ایدرلر اول طاشدن بر پاره در که
حضرت موسی عم عصاسیله ضرب ایلدکده انک ایچندن اون ایکی چشمه روان
اولمشدر نتکم قرآن عظیمده وارد اولمشدر اضرب بعصاک الحجر فانبجست منه
اثنتا عشرة عینا وسلف صلحادن یعنی دیمشلردر که اول جامع شریفده قرق ییل مجاور
اولدم بو مدت ایچنده اوقات خمسده بر وقت نماز بندن فوت اولمدی واول جامع شریفه
هر کیردوکمده کوزم صنایع عجیبه وحکمت غریبه‌دن برینه دوقنوردیکه آنی هرکز کورمش
اولمزدم وفضلادن بری بو بیتی اول جامع شریفک قپوسنه اوزرینه یازمشدر شعر

قشعنا

قشعنا جامع الدنيا جميعا • ولكن ما رأينا مثل هذا • ودمشقك باب غربيسنده بنفشه
وادیسی واردرکه طولا اون ایکی میلدر وآنده لطیف المنظر انواع میوه‌لر اولور •
واکابش عدد ایرمق داخل اولور ذکر اولنان غوطه‌نك صولری عین قبیحه‌دن چقار
واول بر عین درکه غایت بوجه طاغدن اینر آشغا اندکده عظیم مهیب کورلدوسی اولور
وبو صوقچانکه شهره کلسه شهرك قربنده سکز عدد ایرمقلر متفرق اولورکه اول ایرمقلر
بونلردر بردا وتورا وبویده وقناة المزة وبانیاس ونهر قسط وشبکوره
ونهر عادبه • وبو ایرمقلر ایچلمز زیرا شهرك سپورندوسن وخار وخاشاکن آکا دوکرلر
وآنك اوزرنده کوپروسی واردر وبو ایرمقلر شهرك جمله ساقیه‌لرینه آقار پس شهرك
چارشولرنده وصوقاقلرنده وحماملرنده واولرنده فراوان اولوب آقدوغندنصکره
سایر حوضلرینه وبوستانلرینه آقیدرلر الشام خمس شامات یعنی شام دیاری بش
خصه‌در الشام الاول غزه ورمله وعسقلان وفلسطین وبیت المقدس وقدس
شریفك شهر اعظمی فلسطین‌در الشام الثانی الاردن وطبریه والغور وبرمك •
وبیسان وبونك بویك شهری طبریه‌در الشام الثالث غوطه ودمشق • وسواحلی وشهرنك
بیوکی دمشقدر الشام الرابعه حمص وحما وکفرطاب • وقنسرین وحلب‌در •
الشام الخامسه انطاکیه وعواصم والصیده وطرسوسدر واما فلسطین که اول مغربدن
شامك اول کناریدر صویی یغمور سلندندر ویمش آغاجلری غایت آزدر واما بقعه‌سی
خیلی خوبدر واوزونلغی رمح‌دن لجونه دك اولوب وعرضی زانادن عزیمه وارنجه‌در
وزعزعه لوط قومنك شهری اولوب وشول بحیره که المنتة دیرلر بونده بیسانه •
وطبریه‌یه وارنجه غور دنیلور انوکیچونکه ایکی طاغك آراسنده بر بقعه اولوب شامك
سایر صولری ندکلو واریسه کلوب اکا منصب اولور نابلیس • بوکا سامریه دیرلر
حضرت یعقوب علیه السلامك قزدوغی قیوآنده‌در وحضرت یعقوب علیه السلام آنده

اوتورب بر عورتدن ایچه جك نسنه طلب ایلدوکی یردر اول یرده بر کیسا واردر
عسقلان بو دخی خوب شهردر که ایکی قات دیواری اولوب زیبا بوستانلری ویمش
وزیتون اغجلری وباغلری وانار وبادامی بی نهایه وغایت اوجوزدر بیت المقدس
ایلیا دینلور بر طاغك اوزرنده خوب شهر اولوب هر جانبندن چقیلور وانك طرف
غربی سنده باب محرابدر وانك اوزرنده داود علیه السلام قبه سی در وطرف شرقی سنده
رحمت قپوسی اولوب اوزرنده قفلی واردر آچلمز الا شول کسیه که زیتونه طپه وباب
غربی سنده بر اولو کنیسا واردر که اکا کنیسة القمامه دیرلر روم کافرلری اقطار ارضدن
کلوب آنی حج وطواف ایدوب کیدرلر وطرف شرقی سنده اکا مقابل کنیسة الحبس دیرلر که
حضرت عیسی علیه السلام انده حبس اولنمشدر وفرنك مقبره لری آنده در وجانب شرقیسنده
مسجد اقصی اولوب دار ودنیاده انك کبی لطیف وزیبا بنا یوقدر الا که بلاد اندلسده
جامع قرطبیه در ومسجد اقصینك اوزونلغی ایکیوز قولاج وعرضی یوز سکسان قولاج
اولوب انك اورتاسنده بر عظیم قبه واردر که اکا صخره قبه سی دیرلر وایدرلر که
قرطبیه جامعنك سقفی مسجد اقصینك سقفندن بویکدر واما مسجد اقصینك صحنی جامع
قرطبیه صحنندن زیاده در وبلاد اسباطك قربنده بر عظیم کوچك کنیسا واردر که
حضرت عیسی علیه السلامك اناسی حضرت مریمك قبر شریفی انده اولوب جسمانیه دیمکله
معروفدر وانده بر طاغ واردر که جبل زیتون دیرلر اول طاغده غادر دیدکلری کمسنك
قبری واردر که عیسی علیه السلام آنی حق سبحانه وتعالینك اذن شریفیله احیا ایلمشدر
وانك صاغ جانبنده زیتون دیدکلری قریه در وغادرك قبرینه قریب اریحا شهریدر
وآنده بر اولو کنیسا واردر وبحیره دکزندن بر ایرمق صوچقوب سدوم دکزینه
قاریشور وعامود لوط قومنك شهرلرندندر وبیت مقدسك جنوبی سنده صیهون نام
نام کنیسا واردر ایدرلر که حضرت عیسی علیه السلامه نازل اولان مائده آنده واقع

اولمشدر

اولمشدر وحواریون ایله معاً ییوب وایدرلرکه اول مائده یعنی اول سفره اول کنیساده
الآن باقیدر واول کنیسا غایتده محکم بنادر وخندق طرفندن بطریس کنیساکه عین
سلوان دیدکلریدر وعیسی علیه السلام برضریر اعمی‌نک کوزلرین دعا ایله بینا ایلمشدر
وحقل ددکلری مکان اکا یقین درکه مقابر غربا دیرلر وآنده طاشدن اویولمش چوق
اولر واردر وخلایقدن چوق کیمسنه آنده نفسلرین الله ایچون حبس ایلیوب مقیم
اولوب کیجه وکوندز طاعت وعبادته مشغوللردر اما بیت لحم اول بر کنیسادرکه
غایت لطیف بنا وزیاده محکمدر حضرت عیسی علیه السلام آنده وجوده کلمشدرکه بونکله
بیت المقدس اراسی آلتی میلدر ویول اورتاسنده حضرت یوسف علیه السلامک والده‌سی
راحیلک قبریدرکه مسجد ابراهیمه قریبدر وانوکله قدس شریفک آراسی بر قریه درکه
ابراهیم واسحاق ویعقوب علیهم السلام حضرتلرینک قبر شریفلری آنده اولوب وخاتو نلرینک
دخی مقبره‌لری برابرلرنده در وبو ملکان دیدکلری ایکی طاغک اراسنده آغاجلری
چوق ومیوه‌سی فراوان بریردر طبریه بو دخی بر اولو شهردر یوجه طاغ اوزرنده
وانک آشغاسنده بر دکز وار طتلودر اوزرنده یوردکمیلری واردر وانک بر محکم
قلعه‌سی اولوب انده غایت مرغوب حصیرلر اشلنور وآنده کندودن صولری اسی
خدای حماملری اولوب وحمام دماقیر دیدکلری دخی آنده در بر مرتبه اسیدرکه
قوزویی وطاوغی ایچنده بر مقدار دوتسالر فی الحال توینی کیدروب پاک ایلر واما
صویی طوزلودر واول حمام ربانی‌نک احوال عجیبه‌سن ثقاة رجالدن نیجه کمسنلر نقل ایلدیلر
برکمسنه نه دستمالنک ایچنه بش ویا یدی ویاخود طقوز یومرطه قویوب اول حمامک حوضنه
باتروب پشنجه دوتسه صکره چقاردقده یومرطه‌لرک بریسی دستمال ایچنده نابدید
اولور واما حکمت بونده درکه یومرطه چفت اولیجق بو حال اولماز وآنده بر کیجه‌کک حمام
دخی وار حمام اللولو دیمکله معروفدرکه آتش ایله قزار وانوک طرف جنوبی سنده بر

اولو حمام دخی وارکه اکا چشمه صولری دوکیلور اصحاب مرض اکا واروب اوچکون
دوررلر بعنایة الله تعالی شفای عاجل ایله اول مرضدن افاقت بولورلر **خمص**
بودخی ارض مستوی ده برخوب شهردر صعب قلعه سی اولوب اول اطرافک مقصدی
وخلایقک مرجعی اولوب معیشتلری فراوان • ومأکولاتلری بی پایان در وهواسی خوبدر
نظم لطیف وخوبدر رانک نباسی • وهم نازکدر رغایت نساسی • عجب اولمز کوکل
میل اتسه اکه • خصوصا نازک اوله هم لباسی • قدیم الزمانده عظیم معمور شهر ایمش
وایدرلرکه اول شهر مطلسمدرکه ایچنده هرکز یلان وعقرب اولماز وشویله خارجدن
شهره کلسه شهرک قپوسنه کلدوکی کبی فی الحال اولور وخمص طپراغنی آلوب اطراف بلاده
ایلتورلر اول طپراقدن یلان وعقرب صوقدوغی یره اورسالر هماندم خوش اولور
وآنده بر یوجه قبه واردر انک اورتاسنده باقردن برصنم واردرکه آت اوزرینه
سوار اولمشدر یل هرنه جانبه اسسه بیله دورایدر واول قبه نک دیوارنده عقرب
صورتنده برطاش واردر یلان وعقرب صوقدوغی کیمسنلر کلوب برپاره بالچق کتوروب
اول طاشدن عقرب اوزرینه بصراندن زحمت ویرن اعضانک اوزرینه قودوغی
ساعت الم وزحمتی دفع اولور وبو شهرک چارشولری وصوقاقلری کلیا طاش ایله
دوشنمشدر وآنده براولو زیبا جامع شریف اولوب واول شهرک طشره سنده صحابه
کرامدن خالد بن ولید رضی الله تعالی عنه مزار شریفی اولوب الآن زیارتکاه آینده
ورونده در واول شهرک خلقی خفت عقل ایله موصوفلردر **بعلبک** بودخی برطاغک
صفحنده زیبا ولطیف شهردر اورتاسنده برایرمق کلوب واولرینک اکثرندن کذر
ایلیوب آقوب کیدر واول صو اوزرنده چوقلق دکرمنلر واردر وانواع میوه سی
فراوان وقیمتی رایکاندر **شهر حلب** اکا مدینة الشهبا دیرلر قطر جهتندن قدیم الزمانده
واسع • ولطافت هوا ایله شایع در **حکایة** اولنورکه زمان قدیمده حق سبحانه وتعالی

حضرت

حضرت ابراهیم علیه السلامه وحی ایلدیکه اهلیله شوبه بیضایه هجرة ایلیه پس ابراهیم
علیه السلام اول یرلک سمت وطرفن بلک ایچون حق جل وعلا حضرتندن ارشاد تمنی ایلدکده
هماندم جبریل امین علیه السلام باذن الله تعالی ابراهیم علیه السلامه دلیل اولوب براق
دیه جک اوزرینه اندردیکه الان شهر حلبدر پس آنده وطن ایدینوب نیجه مدت رفاهیت
ایله عمر کچوردی بعده ارض مقدسیه هجرت امر اولنوب پس چقوب کتدی بر میل مقداری
کیدیجک اینوب اول محلده نماز قلدی شمدی دخی اول مقامه مقام ابراهیم الخلیل دینلور
وقتاکه نمازدن فارغ اولوب اول مکاندن کوچملو اولدی مکانندن مفارقت ایتدوکیچون
ملول ومحزون کروسنه دونب نظر ایدوب واللرین قالدردی دعا ایلیوب ایتدی
اللهم طیب ثراها وهواها ومائها وحبها لابنائها • پس حق سبحانه وتعالی دعاسن
قبول ایدوب هر کیمسه کم حلب قلعه سنده مقیم اولسه اکر بر مدت دخی اولور ایسه
هماندم که اندن مفارقت ایده بهر حال محزون اولوب کریان اولماسی مقرردر کمال
الدین بن العدیم تاریخ حلبی بویله نقل ایلدیکه بو شهرک بر ایرماغی شمال طرفندن کلور آدنه
قوبق دیرلر زمان قدیمده یری یاروب کاریز ایله شهره کتورمشلردرکه اولره وحمامره
وسایر یرلره آقار غایت لذیذ صودر وایدرلرکه بو ایرماغی ابراهیم علیه السلام نهر
فراتدن آلوب کتورمشدر وانک بر یوجه محکم قلعه سی وار ایدرلرکه انک آساسنده
اون سکز بیک مرمر دیرک واردر وباشلری اکثرینک ظاهرده حالا کورینور ولها
قریة یقال لها براق ایدرلر آنده بر عبادتکاه واردرکه اهل بلا واصحاب امراض برکیجه
واروب آنده یاتورلر اکر اول خسته دوشنده کوررسه که برکمسه انک مرضنی الیله مسح
ایدر اولسه بدرستی صحت بولور واکر خود واقعه سنده اکا ایدرلرسکه فلان نسنه
وفلان دواء استعمال ایله دیو اشارت ایدرلرسه باذن الله تعالی ویا رادته شفا بولور •
حماه بو دخی شهر قدیم اولوب حضرت سلیمان نبی علیه السلام زماننده بر ودر بونک

اسمی یونان دلنجه حاموتا ایدی اصحاب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دن ابو العبیدة الجراح
فتح ایلدکده کنیسه‌سنی جامع ایلدیکی یوقاردو بازارلق جامعی دیمکله معروفدر خلفادن
مهدی زمانده خمص خراجیله تجدید اولنمشدر زمان اقدمده حماه وشیزر اعمالی
جلبدن ایدی واول جامعده برمرمر طاشی اوزرنده یازلمشدرکه تجدیدی ایچون
نمقدار مال خرج اولنمشدر وقدیم الزمان خمص اول شهرلرکه اشتهار بحمتدن مقر
اعظمی وذات الکرسی سی ایمش البلاد الارض اقلیم واسع وایلکاری شایع درصقع قلمروی
غایت چوقدر • وخیرلری فراوان • وکثرتدن هرنسنه رایکان • اولوب میوه لرینک
رنجی خوب • وطعمی مرغوب • وزیاده لذیذدر وایدرلرکه اول ولایتک اوچیوز
التمش پاره قلاعی واردر بوجمله حصارلرندن یکرمی آلتی پاره قلاعی شویله ضرب محکمدر
انلردن برینی فتح ایلمک دلسلر برطریقیله الله کتورمک ممکن ومیسر دکلدر وانک
مشهور شهرلرندن در ارغیه درکه ایکی پاره شهر اولوب بری داخل وبری خارج اولو
شهرلردر وانک برکچرلک دکزی واردرکه کوزدان دیمکله معروفدر طبرانعدت
قومجیلر یوتر ایدرلر اچنده آلتون وکومش زوب ایلمک ایچون وبونک ایکی یولک
ایرماغی واردرکه نهر ارس ونهر الکرج دیمکله مشهوردر طرف مغربدن کلوب مشرق
جانبنده آقار وانولک اوزرنده خیلی چوق شهرلر واقع اولمشدر واول نهرک ایکی
جانبنده لطیف مزرعه‌لر وسعورکویلر واردر وانک برکه سی واردرکه ایچنده
بیولک بالقلری اولور واول برکه‌نک صویی غایت عمیقدر وانک برطاغی واردرکه
قری غایت عمیق اولوب فرضا ایچنه برطاش برقسالونجه زمان کورلرصنکر رعد
اوازیدر واول طاغده دمور معدنی واردر اما زهرلودر مثلا اول دمورلردن
انسانی وحیوانی مجروح ایتسلر زهری سرایت ایدوب فی الحال هلاک اولور •
اخلاط بودخی برکوچک یردر ولطیف بقعه‌لر اولوب زمان اولکده بلاد ارمن

قواعده

برغیره درلر واول طاغی برمغاره
واردرکه

قواعدنده ایدی وقتاکه ارمن دربنده اوزرینه غلبه ایلدیسه سیس نام نام موضعه منقلب
اولدی وآنده اولنلر ذی قیمت زیبابند شلوارلر اشلرلر واخلاطلر قربنده قیولر واردرکه
اول قیولرک ایچنده زرنیخ احمر واصفر چقاررلر **ملاطیه** بودخی بر لطیف وعظیم شهر
اولوب مال ورزقی فراوان • وخیراتی رایکان در اول دیارده اندن لطیف مقام
یوقدر خلقی دائما رفاهیت اوزره اولوب زمان اولده ایدرلرکه همان اون ایکی
صوف اشلنور نول وارایمش نول شول اغاجه دیرلرکه دوقودقلری بزی ویاخود قماشی
انک اوزرینه صرارلر شمدی حالده اول رونق کارخانه ناپیدا اولوب متغیر اولمشدر
سقارقین بودخی بلدهٔ عظیمه • وبقعهٔ قدیمه • اولوب خیراتی فراوان • وهر نسنه سی
رایکان در وانک صویی هرکسک اولرینه وقصرلرینه کذر ایدوب وانک کلی مشهور
ولطافت ایله مذکور در ولکن عقارب مهلکه سی چوقدر **ارض الجزیره** بوکا جزیرهٔ ابن
عمر دیرلر شیخ القرا امام محمد جزیره نک مولدیدر ورسالهٔ جزیری که مخارج حروفه
متعلق اولوب بین الناس مقبول مقدمه در انک تألیفی در رحمة الله تعالی علیه ودجله
ایله فراتک مابینی اولوب جزیره دیمکله معروفدر وانک اولو شهرلری ومعمور کویلری
ولطیف مزرعه لری واردر وانک اکثریا اهلی نصاری وخوارج در وانک مشهور
شهرلرندن **موصل در** بودخی جزیره قاعده سی اوزره اولو شهر اولوب هواسی لطیف
وصحیح اولوب وانک برایرماغی واردرکه عمیقی التمش ذراعدر بوستانلری قلیلدر
ولکن کویلری ومزرعه لری کثیردر واطراف نواحی سی بی نهایه اولوب نهر دجله نک
غربی سنده واقع اولمشدر وارض موصلده شرق طرفنه یقین یرده بر طاغ اوزرنده
بر دیر واردرکه اکا دیر الخناقیس دیرلر کافرلرک یلده برکون انده بیراملری اولور
واما جزیرینک اوغلی حکایت ایدرکه موصل خلقندن بر جماعت بکا نقل ایلیوب دیدیکه
بیرام ایلدکلری کیجه ده دنیاده اولان خناقیس نمقدار واریسه اول کیجه اول

دیر چقارلر اول کیجه خلقدن نیجه بیك کمسنه انده واروب عیش ونوش ایدوب
یاتورلر قچنکه صباح اولسه بو قدر حنا قیسدن بریسی بولنمز نابدید اولورلر الرها
بو دخی اولو شهر اولوب اطرافی واسع • واقطاری شایع • ودار ودیاری معمور وارض
خزانه متصل اولوب وانك خلقی اکثر • ملتی اوزرینه در وکنیسالری ایکیوزدن
زیاده در وآنده بر عظیم دیر واردر که نصارانك اندن عظیم کنیسالری یوقدر وبو
کنیسانك ایچنده عیسی علیه السلامك مبارك یوزنی سلدوکی بر مندل وار ایدیکی مبارك
صورتی آنده اثر اتمش ایدی روم پادشاهی قیصر اشیدوب خلیفه ایلچی ویریدیکه اول
دستمالی اکا کوندوره وانك یرینه بدر چوق مسلمان اسیرلرین کوندوره‌ین دیدی پس
خلیفه دخی راضی اولوب مذکور دستمالی کوندردکده اول دخی عهدنه وفا ایدوب
چوقلق اسیرلر آزاد ایدوب ونیجه تحف وهدایا دخی کوندردی مدینة الحصین بعضی
نسخه‌ده مدینة الحضر دنلمش الآن خراب اولوب شام ایله عراق اراسنده غایت عظیم
شهر ایمش اول شهرك پادشاهنه ملك ضیزن وبعضیلر شاطرون دیرلر ایدی عرب
اصلنده قضاعه قبیله سندن ولایت ولشکری چوق ایدی واول قلعه طلسم ایله
یاپمشلر ایدی مثلا بنا اولنالدن بر وبر فرد آنی تصرفنه کتورمکه قادر اولمامشدی
وبر دوشمن انك فتحنه کلوب کوکل خوشلوغیله کتمش دکل ایدی اول وقتکه شابوردی
الاکناف فارس ولایتنه کتدی که خراساندن کلان دوشمنی دفع ایده بو حصین
پادشاهی اولان ملك ضیزن فرصت بولمق ایله لشکر بیکران ایله عراق حدنه کلوب
شابورك ولایتندن بر مقدار ایل اورمش ایدی چونکه شابور دونوب مملکتنه
کلدی حصین پادشاهنك اوزرینه عسکر فراوان • وجنود بی پایان ایله یوریدی
زیرا انك لشکر قابل حساب اولمادوغیچون طایفه عرب اکا شابور ذو الجنود دیرلر
ایدی پس ملك ضیزن حصین قلعه سنه تحصن ایدوب دوشمندن امین اولدی

شابور

شابورشاه دخی کلوب قلعه محاصره ایدوب دورت یل تمام آنی اکرندی عاقبت الامر بر
وجهله ظفر بولمایجق دیلدیکم قیوب کیده مکرکه بو ملک ضیزنک برحسن جمالده بی نظیر وی
همتا یاکین قرنی وار ایدیکه فلک مثلی کورمش ونوع بشر نظیرین کورمش دکل ایدی
واریدی بر قیونی غایتده زیبا ملک سیما وی روی عنبر آسا یوغیدی بکده شی عالم
انوک اولیدی حسنله شاهی جهانک بویی سرو صحی قامت یوزی ماه کورن دیردی
دکل انسان مکر حور نصیب دیو لو ایدی اسمندهم نظیرین کورمشدی برده آدم
ولیکن دکله نداندی نصیبن ممالک ایشنی هب دیردی ضبط اولنمانده رومیلرک
عادتلری بو ایدیکه قچن عورتلر حیض کورسلر یو قاروقلعه دن اشغی قلعه اندورلردی
قدرت خدا برکون پادشاهک قرنی قلعه برجندن چقوب طشره ده اولان عسکر دشمنی
تماشا ایدرکن مکر شابورشاه دخی اول کون آتلنوب قلعه نک فتح وتسخیرینه طرانی
سیر ایدرکن ناکاه بقدرة الله قرنک کوزی شابورشاهه دوقندیغی کبی کوکلی قرنی
عشق طوزاغنه دوتلدی هماندم قرنک صبری آن درمانی قالمیوب چونکه شب دیجور
ظلمت چادرنی بوریدی دختر بداختر شابوره دایه سنی کوندروب ایتدی بو بزم
قلعه مز طلسم ایله بنا اولنمشدر دشمن لشکری دخی یوز یل محاصره ایدرسک فتحه چاره
ودرمان یوقدر ولکن بنی خاتونلغه عقد ونکاحله کتورسک بونک چاره سنی سکا
بلدوره یم واما شول شرطله که بو خصوصده بکا اعتماد حاصل اولمق ایچون عهد ویمین
ایده سن دیدکده شابورشاه دخی انواع غلاظ شداد ایله عهد وامان ایلدیکه بو قوله
خلاف ظهور ایلمیه پس چونکه قین اطمینان قلب حاصل اولدی ایتدی اولا بو حصار
دیوارنک بوینجه برایی اولجوب بعده بونی عورتلر حیضی قاندن بولاییوب وبرکوکلرکه
کوکرجین ایاغنه نعلیوب صالیوب سن اول وجهله حصارک دیوارینه قوندوغی
کبی دیوار یقلسه کوکدرسن دخی لشکرکله حاضر ومهیا اولوب اول یورییشده

قلعهٔ فتح ایدوب مراد دلکه واصل اولانلر دی پس بوسوزی شابوره کلوب دیدکلری
کبی ایتدی بوخصوصده چاره و درمان ینه انک رأینه مفوضدر بو دردک علاجنی
لطف ایدوب ینه کندوسی ایلسون دیو هزار تضرع و نیاز ایله خبر محبت قرینه وصول
بولدوغی کبی مکرکه اول قلعه‌نک برجنه بی‌نهایه کوکرجنلر یوه یاپشلر ایمدی همان
قزانلردن بوینی اله کتوروب وحصار بوینجه برانجه سیجمی اولوب وجواریدن برینک
حیضی قانسز بولنسه دوب واول کوکرجنک ایاغنه بغلیوب صالیوردوکی کبی کوکرجنی
اوچوب حصارلنک برجنه قونوب وسیجمه حصارلنک دیواری بوینجه صاروقدوغی
ساعت حصارلنک دیواری تامه لندن حرکت ایدوب همانده یقلدی بوجانبدن شابور
پوهنر دخی لشکر فراوان آتلنوب حاضر اولمش ایدی همانده یورویش ایدوب قلعه
خلقنه قلیج قویدیلر وشابور لشکرندن برنجه دلیر دلاور انتخاب ایلیوب واول کدکی
قوب ایتدی هرکو بوندن جهتدن کلورسه امان ویرمیوب والحاصل برجان قورتریوب
قتل ایلک دیو تنبیه ایدوب وکندوسی دخی لشکرینک موکب آرا دلاورلرینه
بالذات ملک ضیزن سرایندن هجوم ایدوب مابینده نجه جنک وقتال نصکره عاقبت الامر
ملک ضیزنی دوتوب وباشنی کسوب وسایر خلقی شویله قردیلرکه برجان خلاص دامنه
نجات بولمادی وشویله روایت اولنورکه عربدن وبرتدن وحجاز وبحرین ویمندن
وشامدن برقریه بوغیدی کمر اول حصارده اهلندن نجه دلاور اولیدی حصارده بولنان
عسکر مغلوب اولوب بو وجهله قریلقی ذکر اولنان ولایتلرک خلقنه بر وجهله ولوله
ومصیبت دوشدکه جمله عرب دیارنک خلقی یاس وماتم وفریاد وانین ایدوب اول
قتل اولنان خلقی ایچون قصیده ومرثیه لر دیدیلرکه نجه بلاد عرب دیارنده اول مرثیه‌لری
اوقوب فریاد وفغان ایدرلر ایدی چونکه شابور شاه عسکرد وشمنی برطرف ایلدی
اول قلعهٔ دخی یره برابر ایلدی بو وجهله کراشوبنادن برنسنه قالمیوب قیلیچ ایاغی

آلتنده خراب ویباب وباغ وباغچه‌لرین دخی یره برابر ایلدکدنصکره چشمه وایرمقلرینک
دخی صولرین بیابانلره آقیدوب القصه اول ولایتی بر طریقیله ویران ایلدی که
طاش طاش اوزرینه قالمدی بعده قیزی آلوب اندن کوچدی عین التمره کلوب قوندی که
اول بر عظیم شهردر شابور هنروار آنده کلیجک عهد ویمینی اوزره قزه نکاح وآنده
عالی شاهانه جمعیتلر ایدوب کوردکه کیروب تیر مرادی هدف مقصوده ایریشوب نیجه
نیجه ایام ذوق وصفا ایله آنده اقامت ایدوب آلام سفری برطرف ایلدی بو حال
اوزره برکیجه ناکاه حریردن اون دوشکی بری بری اوزرینه برقدیلر شابور شاه
قز ایله تمام صفاده ایکن ناکاه قزدن فریاد وفغان ظاهر اولوب شویلکه صباحه
دکین قرار دوتمیوب بر آن آرام ایلمدی وبو دوشک تعجب خشین اولوردی صباحدن
اغلدی چونکه صبح صادق تتق ظلمتدن یوز کوستردی شابور شاه قزک بو قدر المندن
متألم اولوب جاریه‌لره دوشکی آراتدی کوردیلرکه دوشک یریرقان اولوب
وقزک یان باشلری قانه غرق اولمش شابور شاه تعجب ایدوب وجاریه‌لره خشم
صورتنی کوستروب دوشکی کرکی کبی آراتدی کوردیلرکه بر قوری مرسین اغاجنک
بر دانه یپراغی قزک آلتنه واقع اولمش مکرکه اول یپراغک کناری قزک تن نازکنی
کسوب ومانع استراحت اولوب قانلر آقتمش شابور هنرور قزک تنی نک بو رسمه
نازکلکنی کورب متحیر اولوب چونکه قزک کوده سنه نظر ایلدی کوردیکی نازکلکندن
سکوکلری ایچنده ایلیکی کورینور زیاده تعجبندن آخر ایتدی آتاک سنی نه کونه طعام
ایله بسلدیکه تنک تا بو مرتبه نازک اولدی پس قز دخی جوابنده ایتدی که قیون
وقوزی وصغر وبوزاغو ایلکلرین چقاروب قیون یاغی وبصره بالیله یوغوررلر
ایدی وبوز دخی اون قاتوب کلیجه کبی ایدوب تاوه ایچنده تکرار ساده یاغ ایله
یوغوررلر ایدی اکمک یرینه بکا انی یدوروب وصو یرینه یدی ییلدن قالمش شراب

ناب ایچوررلر ایدی مدت عمرمده بن هرکز اکمک یمدم وصو ایچمدم دیدوکی کبی شابور
دلیر ایتدی ای بریده کیسو اولان بی وفا اتاک سنی بو وجهله ناز ونعیم ایله بسلیوب
تربیه نک بابنده بو قدر زحمت ومشقت چکمش ایکن سن آنک حقنی بلمیوب اکا بو بخلین
وفاسزلق ایلیه سن الامر بکا دخی وفا ایده جک دکلسن دیوب همان اول حالده امر
ایلدی بر سرکش قاتر بولوب کتوردیلر واول نکار بی وفانک ایکی بولک صاچی وار
ایدیکه قامتنه برابر پس صاچلریله آتک قویروغنه محکم بغلیوب واول صحرای بی پایانه
صالیویردلر اول ناز ونعیم ایله پرورده اولمش نازک تنی فی الحال پاره پاره اولدی
نظم نه خوشدر آبکم اولوب ناقص اولمق • که جرأت ایلیوبن واقص اولمق
که جرأت ایلدی بلبل کلامه • قفص اولدی سبب اکا ملامه • دیمشلر کر دلی دوتیدی
صدیق • نوایبدن سلیم اولوردی تحقیق • کشی خوشدر دلینه مالک اولمق
اولولر سوزلرینه سالک اولمق • کرفتار ایلین لابد دلیدر • دلینی طوتمیان غایت
دلیدر • کور آخر اشبو سوزلر نتدی آنی • سبب اولدی هلاکه ویردی جانی عراق
العرب مملکتی خوش وهواسی خوب • واطرافی مرغوب • اقلیمی واسع وخیراتی شایع اولوب
قراسی معمور ولطافتی مشهور در طولا نکریندن صادانه وارنجه وعرضا قادیه سیدن
خلوانه دکدر وانک مشهور شهرلرندن بغداددر واول بر عرض عراقده بر اولو معمور
وآبادان شهردر نهر دجله نک غربی سنده خلفادن منصور الدوانقی یاپوب و
بناسنده چوقلق مال خرج ایلمشدر مدوردر وبونی بویله وضع ایلمکدن مرادی خلقنک
بعضی بعضندن سلطانه یقین اولمیه وشهرک تا اورتاسنده بر قصر عظیم بنا ایلدیکه
آنک دوری اون ایکی قصبه اولوب وجامع شریف دخی قصرده در ومهدینک
قصری منصورک قصرینه مقابلدر واول ایکی شهردرکه دجله صویی اورتاسندن
کذر قلوب بلخ جانبنه کیدر وبو ایکی شهرک اورتاسنده اولان نهرک اوزرنده کمیلر

اوزره

اوزره کوپروسی وار در و بوستانلری جانب آخرنده شرقی منده اولوب نهروان نهر
عیسی ده بغداد طرفندن کلان صوایله اتصال ایدیلوب و بوایکی دخی اولو نهرلر
فاما نهر عیسی ده بغدادن فرات کیلر یورد و بر صوبی دخی وار درکه سراة دیرلر
اصلا آنده کیلر یوریز انوکیونکه اوزرنده دکرمنلری چوقدر و اما ایام برمکی
زمانده بغداد عظیم شهرایمش حتی برکرة عدا تمشلر التمش بیک همان حمامی وارایمش
امام طبری تاریخنده دیدیکه شهر بغدادک وصفنده التمش بیک حمامی اولدوغی
تقدیرجه بو حمامارک هر بریسی التی نفر آدمه محتاج درکه بری سوا قدر حمامک
صوینی کوزه در و بری خارس یعنی بجیدر سایری دخی اکا کوره قیاس اولندیس
التمش بیک حمامک التشر نفر خدمتکاری اولدوغی حالده اوچیوز التمش بیک ادم
اولورایدی بوکا کوره سایر خلقک کثرة و مزاحمتن فکر ایدوب و عبرت الوب
و بو رباط کهنه دن حصه دار اولمش و برکتابده دخی کوردم مأمون خلیفه زمانده
هرکیجه سنی ختم قرآن ایله احیا ایدر اون ایکی بیک همان جاری حافظ اهل قرآن وار
وارایمش کل ایدی عین عبرت ایله نظر ایله کرشمدیکی عموده سواد اعظمدن بش نفر
کمسنه بولنورمی اللهم احفظ عن انقراض العلماء العاملین والحفاظ المجودین المدائن
بو دخی جاهلیت زمانده براولو شهردی • وبلده عظیم • ومثلی عدیم • اولمغله اولوب
آنده نیجه آثار عجیبه وابنیه غریبه وار در جمله دن طاق کسری دیدکلری آنده اولوب
ارتفاع وانتقان یوندن دار دنیاده ضرب مثل اولمشدر وانک اقلیمی ارض بابل
دیمکله معروفدر ونیجه دفعه خرابه اولوب ینه معمور اولمشدر الآن خرابه در وخلیفه
منصور وقتاکه بغدادی بنا ایلمک دلدی کندو وزیری ومصاحبی اولان خالد بن برمکی
ایله مدائنده اولان طاق کسری یعقوب مرمرلرین وسایر مهمات بناسنی کوچورب
بغداده کتورمک بابنده مشاوره ایلدکده خالد ایتدی یا امیر المؤمنین بو سوداده

فراغت اولی در دیدکده منصور ابن دوانقی ایتدی فرس طایفه سی قرنداشلرینک آثار
بقاسنه میل ایلدک اولامی بنی انک یقماسندن انوکیچون منع ایدرسن آنی هدم اتمک
البته لابد ولازمدر دیو قصر بیاضک یقماسنه امر ایلدی بو حال اوزره چونکه
اتهدامنه مباشرت ایلدلر کوردیلرکه یقماسنه ابتدا بناسندن دخی زیاده مصرف
لازم کلور بو حالی خلیفه یه عرض ایلدلر پس خلیفه زیاده بیحضور اولوب خالده ایتدی
عزم وجزم ایلدم که انی ییقمایوب خالی اوزره قویم خالد ایتدی پادشاهم فراغت اتمه
ایشکی باشه ایلتوب البته امرک یرین بولسون دیجک خلیفه بو سوزدن زیاده
غضبه کلوب ایتدی والله العظیم سنک عقلکده خلل وارانجق دیدکده خالد ایتدی
والله بلکه بو ایکی سوزمده دخی پادشاهمه فایده کثیره واردر خلیفه ایتدی امدی
نوجهله در البته دعوایی تصحیح ایلمک کرکسن یوخسه غضبمه مستحق اولورسن ددی
آخر الامر خالد ایتدی پادشاهم اول سوزمکه یقمه ددم حکمتی بودرکه روزکار
بی بقاده • و بو روزکار پر عناده • نیجه دورلو قوم کلوب بو طاق رواقی و بو ایوان
اطباقی کوروب انک امرنده استعظام • وحقنده استعلام • ایدوب بانیسی بابنده
عبرت ونصیحت آلوب ایده لرکه بونجه امراء سالف ونیجه طوایف که بوکا تعظیم واصناف
تبجیل وتکریم اتمشلر شمدیکی حالده تحت ترابده عجبا حاللری نیجه اولا دیو موجب عبرت
ونصیحت اولور وایکنجی سوزمکه یقماسی خصوصنده دیدم اصلی بودرکه نیجه خلق
کلوب بونک یقلمش یرین کوردکلرنده هدمی خصوصی بناسندن آسان واهون دکل
ایمش دیو خلیفه نک عدم قدرتنه حمل ایده لر و دخی بر طایفه کلوب بونی یاپوب
بی نهایه مال خرج ایلدلر واما کندولردن صکره کلنلر انک هدمنده عاجز وقاصر
اولدیلر و بونی دیدرمک اهل فرسه تعظیم وملت اهل اسلامه اهانت واذلالدر
دیو جواب ویردکده خلیفه دخی پسند ایدوب وانواع احسانلر ایلیوب هدمندن

فراغت

فراغت ایلدی **ینوی** بو دخی قدیمی شهردر موصل ددکلری شهرك مقابلسنده اولوب
ایکیسنك مابینندن نهر دجله جریان ایدر و یونس پیغمبر علیه السلام بو شهرك قومنی
دعوت ایچون ویرنیلمشدرکه حکایه سی مفصل • و قصه سی مطول • قصص انبیاده ذکر
اولنمشدر طلب ایدن یاران اکا مراجعت ایلسون **النیل** بو دخی لطیف و زیبا و خوب
و دلکشا شهردرکه نهر فرات کنارنده بغداد ایله کوفه نك مابینی در و بو شهرك اسمنه
انوکیچون زینل دیدیلرکه بو صویك کنارنده اولو اولو شهرلر و معمور کویلر و چوق
مزرعه لری واردر **الکوفه** بو دخی علوی شهریدر امیر المؤمنین حضرت علی ابن ابی
طالب رضی الله تعالی عنه شهریدر نهر فراتك کنارنده واقع اولوب بناسی خوب
و قلعه سی مرغوب و خرماسی لطیف و لذیذ بر شهر زیبادر و بناسی دخی بصره اوسلوبی
اوزره اولوب و التی میل شهردن بعید یرده بر عظیم قبه واردرکه ایدرلر لیث الله
الغالب علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه نك روضه مقدسه سی در و اول قبه نك
چوره یاننده آل و اولادی مدفوندر و اول قبه ابی العباس عبد الله بن همدانی
بنا اتمشدر بنی عباس دولتی زماننده رحمهم الله تعالی **البصره** بو دخی امیر المؤمنین
حضرت عمر رضی الله تعالی عنه شهریدر انك زماننده اهل اسلام بنا ایلمشلردر لطیف
و خوب شهردر **احمد بن یعقوب** حکایت ایلدیکه اهل اسلامك کثرتی زماننده و اهل
ایمانك وفرتی اواننده همان یدی بیك مسجدی وار ایدی و تجاردن بعضی حکایت
ایلدلرکه بشیوز رطل خرمایی اون اقچه یه صاتون آلورلردی کثرتندن رایکان •
و ماکولاتی بی پایان • اولوب بصره نك عربی جانبی بادیه و شرقی طرفی صولر و ایرمقلر
اون اون بیك ایرمقدن زیاده در مثلا چاری ایرمقلر واردرکه اوزرنده
کمیلر یورر و هر نهرك اسمی اول ایرمقلری قرآن کمسه نك اسمیله مذکوردر و یاخود
ناحیه سنك نامنه منسوبدر • و انوك برایرماغنه نهر آلا ایله دیرلر مثلا دنیا تفرج

کاهلرینك بری اولوب اوزونلغی اون ایکی میل ومسافه‌سی بصره ایله اویله مابینی‌در
اول نهرك ایکی طرفی عالی قصرلر ولطیف بوستانلر وخوب تفرجکاهلر کویا جمله‌سی
بر بوستاندر وخرما اغاجلری صاتکه جمله‌سی بر کونده دیکلمشدر وبو صولرك اکثری
یشوره اولوب وبصره ایله کویلرك آراسی میشه ومسیل ما ومعمور در ایوان
وسماریات ایله یعنی بر جنس کمیدر که انی قوللنورلر **واسط** کوفه ایله بصره اورتسی
اولوب بو دخی خوب شهردر که ایکی بولك اولوب نهر دجله مابینلرندن آقوب کمیلر
اوزرنده کوپری ایلمشلردر که ناس اوزرندن مرور وعبور ایدرلر غربی‌سنده واقع
اولان شهره لشکن دیولر وشرقی‌سنده اولان شهره واسط دیرلر بو ایکی شهر لطافت
عمارتده برابردر وقلم که کتابت ایدرلر جمله‌سی آنده حاصل اولور که اقلام واسطی
دیرلر واول شهرك اسمیله مذکورلر **عبادان** معمور وآبادان شهردر نهر دجله‌دن
بحرك غربی‌سنده‌در که دجله صویی دریایه آنده قاریشور ومثلده کلمشدر که
عباداندن صکره لطافتده بر شهر انك مانندی اولمز وانك قربنده دریانك کنارنده
بویك محکم قازقلر قاقیلوب واوزرین تخته‌لر ایله دوشیوب اوزرنده برنیچه یرار
مستحفظلر دریا یوزنی حفظ ایدرلر واول دریاده فارس کمیلری واردر دیرلر
بر جنس کمیدر واول دریایه بحر فارس دیرلر **انس بن مالك** رضی الله تعالی عنه
روایت ایدر که جنتدن دنیایه ایکی قپو آچلمشدر اول قپونك بری عبادانه وبری
غزوینه آچیلور وبر یوزنده اول بقعه که حضرت عیسی‌یه اندن صکره وحضرت رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلمه ایمان کتوردی عبادان قومیدر وبر حدیث شریفده
دخی جنتدن دنیایه دورت قپو آچلمشدر بری اسکندریه‌یه وبری عسقلان وبری
غزوینه وبری عبادانه وجدنك فضلی بونلرك اوزرینه کعبة اللهك فضلی کبیدر
سایر بیوت اوزرینه صدق حبیب الله **ارض الفرس** بلاد فارس در اول عجمدر

عظیم

عظیم وقدیم شهرلردر واقلیمی بی نهایه اولوب جیحون صوینک بری جانبنه آبدان دنیلور ٢٥
واما ماوراي جیحون ارض ترکدن قزوین دیرلر ومملکت فارس ارض معموره اولوب
وبری برینه متصل اولوب بش کوره یعنی بش قسمدر الکورة الاولی الرجال بو قسمی
جمله دن کیچرکدر سابور دیرلر الکورة الثانی اصطخردر واکا متصل اولان یرلر
اولوب واصطخر دیدکلری بابل ولایتیدر وآنده اولان عجایب بنالر وغرایب اثرلرکه
واردر دنیاده بر یرده دخی مثلی وعدیلی اولمیوب القصه دنیاده اول ولایتی
کورمین هیچ نسنه کورمش دکلدر الکورة الثالث کورهٔ سابور ثانی دیرلر الکورة
الرابع بوکا شادان دیرلر وقاعده شیران اوسلوبی اوزره در الکورة الخامس
کورهٔ سوسدر ارض کرمان فارس ایله مکران اراسی اولوب واقع اقلیمدر وانک مشهور
شهرلرندن بم وهرمزدر ارض الجبال بو دخی ارض واسعه واقلیم عظیمه درکه اقلیم
خراسان دنیلور وعراق عجم دیمکله معروفدرکه بشیوز پاره شهردن زیاده در
قراوراساتیق دن غیری وانک مشهور شهرلرندن همدان وسوس وششتر وزنج
ونیشابور وسرخس وغزنه ومروه وطالقان وبلخ وفاراب وبدخشان
وقم وقاشان وخراسان واصبهان وجرجان وبیلقان ومراغه واردبیل
وطوس حجة الاسلام ابی حامد محمد بن محمد بن محمد الغزالی رحمهم الله تعالی باجمعهم طوسی در
ارض طبرستان چوقلق اقلیمی مشتمل اولوب وافر کویلری ومزرعه لری وار غایت خوب
ولطیف مملکتدر ارض السری آنده اوچ طاغ واردرکه خراسان طاغلرینک آخریدر
اولو اقلیم وقرای معموره سی چوق اولوب اطراف نواحیسی بی نهایه در وامام محمد
ابن حسن الشانی صاحب ابو حنیفه رحمهما الله تعالی انده مدفوندر وشهر سمنان آنک
اعمالندندر ورکن الدوله علی الدین یرد الله مضجعه اندندر جبال الدیلم اوچ اولو
غایتده صعب طاغلری واردر انک خلقی اکا صغنورلر حصینلریدرکه برینه مردنج

وبرینه دخی وابران دیرلر اول طاغلرك هر بریسنك حافظ ورائیسی واردر
واما اول اوچنجی طاغده پادشاهلری اولورکه کرویه دیرلر ارض دیلم ریاستی
وحسانك مقامی آنده در ومقدما ذکر اولنان طاغلرده دیلمدن امم عظیمه اولوب
ودیلم دیدوکمز اتراکدن بر نوع درکه میشه وآغجلری وافر وبرق باران چوق
یغار نعمتی فراوان وغایت کثرتندن هر نسنه سی رایکان درکویلری بی نهایه
وطوارلری بی حد وغایه در ارض خوارزم اقلیم عظیمه اولوب ارض خراساندن
منقطع وماوراء النهردن بعید در وانك چوره سی قرا وفضا وصحرادر وصاحب
التصانیف الکثیره ومنبع العلوم الغزیره امام العلامه مؤلف کشاف فخر رازی رحمة
الله تعالی علیه دیار خوارزمدندر وانك ابتداء اعمالندن الشاهریه نام شهرکه
وضعده ایکی پاره شهر اولوب بری شرقیدرکه نهر عظیم کنارنده واقع اولمشدر عاش
دیرلر وبری دخی غربی در جرجانیه دیرلر بخارا بر عظیم شهر وقدیم مملکت اولوب
عالی قصرلری ولطیف باغلری وباغچلری ومعمور کویلری بی نهایه در وآنك چوره سی
اوتوز میلدر وبو شهرك دائره سی جملةً دیوار اولوب انك داخلنده بر سوری
دخی واردرکه نفس شهری قوشتمشدر وکویلری یقین اولوب وخلقی مالدار ومتمول
کیمسه لردر سمرقند بو دخی وضعده بخارایه مماثل ومشابهدر وحسن لطافتده اکا
معادلدر وبونك دخی زیبا قصرلری ورعنا بنالری اولوب وماء جاریلری
فراوان چارشولرینی وسوقاقلرینی وخانه لرینی دورایدر وبو نهر شهرك تا
اورتایرندن آقوب آزاد واردرکه ایچندن صواقمیه وایدرلرکه بو شهری
تبع اکبر بنا ایدوب ولکن اتمامی اسکندر ذو القرنین الندن اولمشدر جزیرة
الخوارزم طولا اوچیوز میل یر اولوب وصویی غایت طوزلودرکه بحیرهٔ خوارزم
دیرلر آنك آقوب کیدجك یری یوقدر نهر جیحون وسیحون علی الدوام آنك ایچنه

آقار

آقار وقادون ونهر ساس ونهر ترك ونهر سامارغد وبو نهرلردن غیری دخی نیجه کیچوك
ابو مقدر بحیره خوارزمه قویلور بنه بو جمله ایله آجیلغی کتز و آرتمز واکسلمز ونهر جیحون
قیشی زمانلرنده دریا بیتین برلری دولمز اول دریانك اورتاسنده بر طاغ واردکه
خراغوند دیرلر وانك قربنده قیشی زمانلرنده صو بوزلنوب دخی طوزلو اولور
واول مملکت خلقی اندن طوز خرجلنورلر وبو دکز ایچنده بعضی زمانلرده انسان
صورتنده بر مهیب شخص ظاهر اولور که خلق آنی معاینه کورورلر وصویلك یوزنده شویله
قایم اولوب دورر واوچ دورت کلمات ایدر ولکن ندیدوکنی بلمزلر بنه صویلك
ایچنه دالوب نابدید اولور وایدرلر که انك ظاهر اولماسی اولوب بکلردن برینك موتنه
دلالت ایدر **ارض خوزستان** بلاد جبالدن ازاجی بر در ولکن صولری چوق وهوای دخی
معتدل خیلی واسع • واوجوزلقی بین الناس شایع • اولوب شهرلری ومعمور کویلری وار در
وآنك معمور شهرلرندن **اهواز در** وبو نك دانه سی ومعموری وافر • وارزاقی متکاثر
ولایت اولوب وآنده ثیاب فاخره اشلنور که نظیری اولماز ودخی دوشمك بساط
یقسه حالیچه وکلیم وقیو اوزرینه اولاجق ستور وپادشاهلك آنده جنك کونلرنده
کیدر دکلری خفتان ودخی هر رنکده وهر نوعده اشلنور وخلقنك یوزلری اکر عورتلری
واکر اوغلنلری برینك یوزنی قزل اولماز جمله سنك یوزلری حسن کبی درصد **ارض**
ضحارستان ارض عظیم واقلیم واسعه اولوب ارض جبال ایله بلاد اترالك مابینی در جوق
شهرلری ومعمور کویلری اولوب اوجوزلقی اوزرینه در **ارض الصقد** اقلیم واسع •
وبوستانلری لطیف واشجار میوه لری بی نهایه اولوب شهرلری معمور در وبیتم طاغلرنك
برابرنی کلوب جمله اولرین وصوقاقلرین دوراید وب صولار واندن چیقوب جمله
بوستانلرین صوارر وآزاولور که برینه اوغرامیه وبلده عظیمه صقد دیرلر عالی قصرلری
ولطیف بنالری وزیبا ایزمقلری واردر **ارض اسروسه** بو خود براولو اقلیمدر عراق

کبی فرغانه نك اوکیدر چوقلق شهرلری وبیحد قراسی اولوب هر نسنه کثرتندن رایکاندر
ارض التیم بو دخی ارض فرغانه نك غربی سنده واقع اولمشدر ارض واسع در ولکن یوللری
غایت صعب اولوب یوجه طاغلری وطاغلرنده غایت بعید القعر قپولری واردرکه نه قعری ونه
خود نهایتی بولنور وکیجه اولیجق زیاده آتشلر ظاهر اولورکه بش کونلك یولدن کورینور
وکوندز اولدقده دخان کورینور وبو شهرك طاغلرنده بر حصار واردرکه شبك دیرلر
واعدادن اکا هرکز بر کمسنه ظفر بولمق احتمالی یوقدر ورزق غنیمتی بیحد وسایر متاعی
لایعد در وآنده پولاددن انواع اسلحه اسلنور ارض فرغانه تبت اهلنه محاذی
وملاصقدر واسع اقلیم اولوب باغ وباغچلری بی نهایه ومعمور شهر ومزرعه لری بی غایه در
وآنك مشهور شهرلرندن فرغانه درکه غایت واسع اقلیمدر وپادشاهلری ساکن اولدوغی
یردر خلقی غایت چوق وخیرات برکاتی غیر متناهیه در ارض التبت بو دخی اقلیم واسع اولوب
خراسان بلادینك آخریدر وبلاد چین ایله ملاصق ومرتفع یرده واقع اولمشدر
وانك اسفلنده بر دره سی واردر کون طوغوسنه بزوان دکزینه کچوب کیدر وآنده
ذمی قیمت شیاب فاخره اشلنور وآنك خلقی کومش ودمور والاجه طاشجوغرلر ایله
بیع وشرا ایدرلر ومشك تبتی آنده اولور وقپلان دریلرین آنده صتارلر ویریوزنده
بو مملکت خلقندن نازك بدن ولطافت یوندن احسن بهیج المنظر بر طایفه دخی اولمز
ولطیف الاخلاق وطیب الاعراق بدیع الجمال ملیح الاشکال قومدر وبو اوصاف جمیله
واخلاق جزیله ایله که بونلر موصوفلردر وسایر آدمده وبنی آدمده اولمزکه بشره سی
اریق ورایحه سی خوشرق والحاصل روی زمینده مثلی ونوع بنی آدمده عدیلی یوق
بر طایفه در نظم نجه اولماسون جسمی معطر که آنده حاصل اولور مشك ازفر وبو
مملکتك بعضی اوصاف حمیده سی کتابك آشناسنده خواص بلدان بیاننده ان شاالله تعالی
کلسه کرکدر وصنهاجه دیدکلری عظیم الخلقه وکبیر الجثه مهیب الشکل بر حیواندرکه کورلمش

دکلدر

دکلدر قزوینی ابتدای حیواناتدن بویله جانورا اولمز و بو بریده اولمازلا
ثبت ولایتنده اولوب ویرانچه کندو بر ساکن اولمق برتدارك ایدرکه طولاو عرضا
بر فرسنك مقداری اولاندهٔ مکان ایدیور غایت مخوف و مهول جانوردرکه انسان
یوزینه بقعهٔ تحمل آتمز و بونك بر خاصهٔ غریبه سی بودرکه هر قنغی حیوانك کوزی آکا
دوشسه اولسه فی الحال دوشوب اولور واکر خود بونك کوزی حیواناتك برینه دوقنسه
کندوسی اولور پس بونك کوده سنی وخوش طیور وسائر حیواناتی چوق زمان غذا
اولور فسبحان الله الخلاق الرزاق تنبیه بطاغلهٔ دیدسنده برشهردر قلعه سی وار قوی
بردر وآنده غایت چوق اهل صنایع اولوب عجایب نسنه لر اشلنور وارض تبتهٔ متصل
بطاغلهٔ عجایب زیبا سنبلر بترکه ادویهٔ معتبره دندر وآنك اطرافنده اولان
کویلرده آهویه بکزر برجنس حیوان اولورکه مسك اوتلر ولکن آزو دیشلری کریه
مثلا فیل آزو سنه بکزر آشغاچکه سندن یوزندن یکا یوقاروی قورلمشدر خنزیر
دیشلرینه دخی مشابهدر یلان بروقتنده انك کوبه کنده قان جمع ومنجمد اولوب قالور
شول مواد کبی کر اعضایه دوکلور وهر قنغی کر بو عارضه آکا واقع اولسه حسنا اولور
پس مواد کالن بولیجی اولسه برك خلقی بریه ده جابه جا قارقلر قاقوب یردن بوقاروو
فضا آهرنك کوبکه کلجك مقداری تخمین ایدرلر پس اول آهو کرزکن اول قارقلری
کودر و دخی وارو وب کوبکلرین اکا سوریب قاشنورلر مشك دخی کمالن بولمش اولور
نافسنی قازغه سورمك ایله دوشوب آنده قالور بعده اول برك خلقی زمانی بلورلر
وارو وب آلورلر هر یل حالدری وجه مشروح اوزره در واول نافه لری تجار الوب
اطراف اقالیمه ایلتوب بیع ایدرلر و دخی دیرلرکه مسك کندو یرنده اصلا رایحه ویر
تا ولایت آخره وارمنجه واول طاغلهٔ داوندچینی وسائر ادویهٔ غایت چوق بتر
والکا متصل بریده بعید المعمور قیو وار درکه دبندن صوچاغلدوسی کلور ولکن قوی

هیچ بلنمز و بو طاغك ایکی طرفی هند طاغلرینه متصلدر وانك اورتاسنده بر دوزیر
واردرکه آنده مربع بر قصر عظیم واردر اما قپوسی یوقدر بنی آدمدن هر کیمسه که اول
قصره و یاخود اطرافنه وارمق قصد ایلسه نفسنده بر مرتبه طرب و سرور و ذوق و حبور
حاصل اولورکه کویا باده نوش اتمش کبی و دخی ایدرلر بر کمسنه بو قصره چیقمق استسه اکا
بر وجهله ضحك و ذوق و شادی غلبه ایدرکه بی اختیار کندوسنی ایچروسنه آتار و بونك
سببی نه ایدوکنی کمسنه بلمز و ایچنده نه اولدوغی دخی بلنمز و صاحب کشاف رحمه الله
تعالی ربیع الابرار نام کتابنده ایدر مجرد اول ولایتده ساکن اولان کمسنه لره حزن
و ملالت کلمز بوندن معلوم اولدیکه اول بقعه دلکشا مانند جنت آسا ایمش زیرا که
جنتده دخی غم و غصه اولماز **نظم** نه خوش منزل ایمش اول بقعه ای جان • اولارك
خلقی اوله شویله خندان • نصیب اولمش اولاره وصف مرغوب • دخی آلتون کومش چوق
غیر محسوب • خدا معمور ایده دار و دیارین • بهشت آسا ایده شهر مدارین **اللان** ارض
ارض معموره اولوب ولایتی غایت وسعت اوزره در و بونك مشهور شهرلرندن **بردعه**
غایت اوجوزلق و خیراتی و متاعی وافر یردر وانك قربنده بر کونلك یرده اندروان
دیمکله مشهور بر یر واردرکه دنیا تفرجکاهلرینك بری دخی بودر چوق حماملری
و عالی قصرلری و زیبا بوستانلری و انواع میوه لری واردر و آنده قندق و کستانه •
اولورکه لذتده و کثرتده دنیاده نظیری یوقدر شویله که مغربدن مشرقه کفایت ایدردی
و آنده عنبرك بر نوعی اولورکه ریعان دیرلر دنیاده آنك مثلی و مانندی اولماز
و آنده باب الاکراد دیرلر بر چارشو واردرکه وسعتده اوچ میل دکلودر انواع
امتعه و اقمشه صاتلور و هر نه مراد اولنسه انده اله کیرر **ارض التوغز** چین ایله
تبت اراسی درنته کم بیان اولندی و اول اقلیمك اولو شهرلرندن **بالجواز** دیرلر غایت
اولو و عظیم ولایتدر مشرق طوتوب بر نهرك کنارنده درکه شهری دولانور و آنك

چوقلق مزرعه لری اولوب آنده دموردن عجایب ولطیف آلات وحرب قتال وزیباء ۳۸
فغفوری کاسه لر اشلنورکه نظری آز بولنور **ارض الصین** بدرستی اول بر مملکتدرکه
طول وعرضی بی نهایه اولوب اوزونلغی مشرقدن مغربه دك اوچ ایلق یولدر وعرضی
دخی چیندن هند دریاسنك جنوبی سنه وارنجه وطرف شمالیسی سد یاجوج وماجوجه
دکین واروب منتهی اولور وایدرلرکه بو اقلیمك عرضی طولندن زیاده در واول
یدی اقلیمی مشتملدر ودخی ایدرلرکه آنده مشهور اوچیوز پاره شهر واردرکه جمله سی
مالامال خلقله مملو ومعمور در جزایر وقراسندن غیری وآنده آلتون معدنی واردر
شیخ الاسلام نور الدین علی ابن ابوبکر الهروی رحمه الله تعالی ایتدی چین قلعه سنك
همان اون ایکی بیك بابی اولوب ودریا ایچنده چوق طاغلری واردر وهر ایکی
طاغك آراسی فرجه درکه چین شهرلرندن برینه وارر قچنکه کمی بو بابلردن تجاوز
ایلسه بر واسع دریایه چقارکه صویی طتلودر پس اول کمی واروب چین شهرلرینك
برینه اولاشور واما اهل صین صارولغه مایل بیاض شکللو ویوجه بورنلو آدملردر
ومابینلرنده زنایی مباح کوروب ومحرماتدن برینه انکار اتمزلر وارککدن دشی یه
میراثی زیاده ویررلر ونوروزده یدی کون ییوب ایچرلر بیرام ایدرلر واکا صین
دیدکلرینك سببی بودرکه عامور ابن یافث اوغلنلرندن بر قوم اول ولایته دوشوب
وآنده اثر بنادن عجایب نسنه لر اشلدیلرکه وصفی ممکن دکلدر وعامور آنده اوچ یوز
یل پادشاه اولدی بعده اوغلی اولن صاین نام دخی یرینه جلوس ایدوب ایکیوز یل
پادشاهلق ایلدوکی اجلدن اکا صین دیدلر پس بو صاین اتاسی عامور شکلنده آلتوندن
بر تمثال ایدوب وآلتون کرسی اوزرنده وضع ونصب ایدوب اکا طپدی وبرنیجه صورتلر
دخی اتدوروب تحت حکومتنده اولان بکلره کوندروب اکا طپدردی بو حال اوزره
قالدلر وآنلر حالیا صاین ملتی اوزرینه دوررلر وصینك ماوراسنده بر قوم واردرکه

عریان وقالو لردو ورلر انکله او رتونرلر مثلا دواب کبی بر طایفه دوهرلر وبر قوم دخی
وارکه قلری یوق یوزلری قول واولان قلری غایت صارو در وبر طایفه دخی
واردرکه کونش طوغدقدن صکره قاچوب مغاره لره کزلنورلر غروب وقتندك صکره
چقرلر والدرلك اکثر غدالری بالق ومانند بکزر براولت اولورانی برلر وچین خلقی
صباحت یوزندن ناسك احسنی وفصاحت یوزندن اکثری وصنعت نقش تصویرده بنی
آدمك استاد کاملریدر وبکلرینك عادتلریدندرکه تحنکه برنقاش مصوری کتورسلر
اکا آدم کوندروب مال ایله تمام رغبت کوستررلر وتحنکه پادشاهلر حضوریه کلسه
انواع رعایت برله اکا حسن وعده لر ایدرلر ودخی امرایدرلر نقش وتصویرنده قادر
اولدوغی مرتبه برله لطیف وخوب صنعتلرینی ظهور کتوره که کمال مرتبه کمالنی آنده خرج
ودرج ایلیه اندنصکره بوظهوره کتوردوکی صنعت نقشنی سرای قوسنك اوزرینه
آصا قویرپس بونقشی بریل تمام آنده دورر ودخی اول ولایتك نقش تصویرده ماهر
اولنلری آنی کورمکه کلوب تماشا ایدرلر شویله که بریل کچوب اول صنعت نقشنده
برعیب ونقصان بولنمیه وبرینه دخل اولنمیه اندنصکره پادشاه اول استاد کاملی
دعوت ایدوب ورعایت برله خلعتلر کیوروب انی کندونك دارالصناعه سنده
اهل صنعتك خواصندن ایلیوب ودخی مال ورزقدن که اکا وعده ایلمشدر مع زیادة
احسان ایدرپس اویله اولیجق ولایت رومدن برنقاش کاملك خبرنی پادشاهه
یتشدردیلرکه انواع نقوش وتصاویر غریبه ده برمرد کامل کسنه در دیو والحاصل
اکا آدم کوندروب کتوردکده اکا امر ایلدی که نقش وتصویردن شول نسنه یدکه
قادردرمقدورین صرف ایدوب وجوده کتوردوکی صنعتنی کتوریسه عادت قدیمه
اوزره سرای عامره سنك قوسی اوزرینه آصا قویرپس بو استاد کامل دخی کاغد
اوزرینه بر دانه بغدای سنبله سن وبو سنبله اوزرینه قونمش برسرچه صورتنی تصویر

ایلیکه

ایلدیکه بر فرد انك بر برینه دخل وتعرض اتمکه مجال بولمادی زیراکه صنعت غریبه خرج ایلمش
ایدی شویلکه همان نطق وحرکتی یوغیدی پس عادت قدیمه اوزره بو نقشی بر یل تمام
سرای قپوسی اوزرنده آصاقودیلر بعده کتوروب پادشاهه عرض ایلدلر پادشاه دخی
تعجب ایدوب امر ایلدیکی آنی قصر باب عالیده آصاقودیلر وما دامکه اول نقش
انده آصلمش دوره بو اوستاده انعام واحسانن دریغ اتمیه دیو عهد ایلدی بو
حال اوزرینه اول نقش آنده دوررکن بر کون بر پیر روزکار دیده چقاکلدی و
اول صورتك کمال نقشنه نظر ایدوب باشنی صالدی پس بو حالی کلوب پادشاهه بلدردلر
پادشاه امر ایلدیکه علی الفور پیری حضورینه کتوره لر وتصویری دخی اندوروب پیرك
اوکنه قودیلر پادشاه اول پیره سؤال ایدوب دیدیکه بو نقشك رسمنده هیچ عیب ودخی
نقصان بولدکمی پیر دخی باشنی قالدروب ایتدیکه حق تعالی پادشاهه چوق یل عمرلر ویرسون
شول نقش ورسم اولنان سرچه نك هیچ بر وجهله عیب ونقصانی یوقدر ولکن رسم
سنبله ده نقصان واردر دیجك پادشاه پیره غضب ایله نظر ایدوب دیدیکه البته
اول نقصانی بزه بیان ایلمك کرکسن سال خرده ایتدی پادشاهم عیب ونقصان سنبله نك
مجرد استقامتی در زیرا عادت بودرکه قچن سرچه بغدای باشی اوزرینه قونسه سرچه نك
آغرلغندن لابد سنبله اکیلور والبته بر جانبنه میل ایلسه کرکدر فی الحقیقه اکر سنبله بر
مقدار اکلمش اولسه تشبیه نقش کمالن بولمش اولوردی دیو جواب ویردکده پادشاه
پیر روشن ضمیرك دخلنی پسند ایدوب عقل وفراستنه وفکر وکیاستنه تحسین وآفرین
ایلیوب خلعت ودخی هزار احسانلر ایلدی واما اهل چینك بوتلری قصه وباشلری
بیوك اولور ومذهبلری دخی بر برینه مخالفدر وبونلرك بعضی مجوسی وبعضی بت
پرست وبعضی دخی یلانه طپرلر وبونلردن غیری کفر وضلالتلرینه نهایت یوقدر ودخی
بزکلرینك غایت قیمتلو واشرف واحسنی کرکدان دیدکلری جانورك بوینوزیدر قچن آنی

دستی ایله قطع ایلسه لر کاملة النقش بر صورت عجیبه ظاهر اولورکه و دور لود و رلو
خط کبی موجلر پیدا اولور و اندن قوشاق ایدوب تقاخر ایدیورلر شویله که بعضی قوشاغک
قیمتی دورت بیک دیناره یتشمک اولور • و بو کرکدان بوینزنک نشاره سی نک عظیم
حلتدسی وار در قمچی آنی لباس آلتنده چلق بدن اوزرینه بغلسه لر دخی بو حالت ایله
پادشاه و بکلر حضورینه وارد قلرنده اوکلرنده زهر لو طعام اولسه اول نشاره بدنی
اوزرنده حرکت ایدر ولایت چین جانب مشرقده اولوب غایت معمور در و آنک
ماوراسنده قطعا عمارت ولایت یوقدر الا بحر محیط و چین شهرلرینک اعظمی السّل دینکو
و بو شهرک اوضاع و اطواری و احوال اخباری غایت بعید اولدوغی جهتدن منقطع در
کلوب بو جانبده منتشر اولوب شیوع بولماز و چینک بعضی اوصافی و نقوشده کمال صنعتری
کتابک آشنا سنده خواص بلدان ذکرنده کلسه کرکدر خانقواه بودخی چین شهرلرینک اعظمی
اولوب بر نهر کبیرک کنارنده واقع اولمشدرکه دجله و فراتدن عظیمدر و حسابه کلمز خلقی
وار در و آنک هیبت و صلابت صاحبی عظیم الشان پادشاهی وار درکه طویله سنده
بیکدن زیاده هان فیل اولوب و عسکری خود بی نهایه در و بحر اعظمک قربنده واقع اولان
و بادام و موز و شکر قامشی و نارجیلی چوقدر خانکواه بودخی بر اولو شهردر وسعت
و عمارتده خانقواه مشابه و مماثل و سکنه ناس اولوب میوه سی بی نهایه در و بو دخی
بحر اعظمک قربنده در و اطرافنده اولان شهرلرده و ولایتده غریب الشکل حیواناتک
نهایتی یوقدر پیل و کرکدان و زرافه و بقر و دخی بونلر کبی جانورلر چوقدر و صندل
و آبنوس و کافور و خیزران و بنبه و عقاقیر قسمک انواعی و نباتاتک اصنافی وارد
باجه بودخی شهر عظیم اولوب حدّدن زیاده خلقی و انواع کونه میوه سی اولور رهات
اوزره ایله ایچیر اولماز و بلاد چینده و تبت و هندده دخی اولماز و آنده بر آغاج
اولورکه برکی و بشیکی دینلور انولک بر نوع یمشی اولورکه اوزونلغی دورت قاریش

اولور

اولور ومدور چرخه چکلمش کبی اولوب انك قزل قشری اولور وغایت لذیذدر ٭ ٤٠
وایچنده کستانه کبی دانه سی اولور آتشده پشوروب آنی یرلر ولذتی همان الما وامرود
بکزر وبلاد چینده بر شجر دخی اولور که جوز اغاجنه بکزر آنك اسمنه فنا دیرلر ویمشی
مقله مشابهدر سرکه ایله اصلاح ایدوب یرلر طعمی زیتونه بکزر واول شهرك پادشاهی
نامنه ملك الملوك دیرلر چوقلق عسکره مالکدر اول دیارده آنك اقرانی پادشاه
یوقدر **چمندان** بو دخی عظیم وقدیم شهردر که چمندان دیدکلری نهر عظیم ایچندن آقوب
کچر وآنك خلقی غایتده مالدار ونامدار کیمسه لردر وقاعده لری چین قاعده سی اوزره در
کاشغر بو دخی شهر عظیم وبناسی قدیم در طرف شمالدن کلور بر نهرك کنارنده در واول بر
طاغدن کلور که آنده کومش معدنی واردر **خیغون** بو دخی بر کوکچك ولطیف شهردر که
بوستانلری حددن زیاده ٭ وتفرجکاهلری جملةً آماده ٭ وآنده مسك حاصل اولور که
آهولری زبادی دیرلر بر جانوردر که کدی یه بکزر اندن دخی نفیس در وانك ٭
قولتوقلرنده زباد حاصل اولور قاشغه بکزر بر نسنه ایله آنی چقاررلر قولتوقلرنده ٭
متولد ومجتمع اولور ورایحه سی غایت قوی اولور که غالیه مسك دیدکلریدر **اسفریا**
بو دخی بر عظیم شهردر صویی لذیذ بر حوضك کنارنده واقع اولمشدر که اول برکه نك
قعرنی هیچ کمسه بلمز وآنده بر بالق اولور که همان بیقرشه بکزر وباشنده خروس کبی تاجی
واردر **طوخا** بو دخی بر شهردر آنده حریردن لطیف قوماشلر اشلنور که بر نوعنه طرحیه
دیرلر لطافتده نظیری یوقدر **سوسه** بو دخی بر شهردر که چینی چناقلر ولطیف کاسه لر
اشلنور که چینده اشلنن آلات فغفور آنك مشابه وعدیلی اولماق احتمالی یوقدر وقد
ذکرنا الاقالیم من اقصی المغرب الی اقصی المشرق ومن المحیط الی المحیط یعنی تحقیق بو اقلیملری
بیان ایلدك مغربدن مشرق نهایتنه دك وبحر محیط جانب شرقده دریای محیط وارنجه
ینه بوندن صکره جنوبده اولان شهرلرك ذکرینه عودت ایدوزکه مشرق ایله

مغربك آو وتاسنه دوشمشدركه بو شهرلر جملهٔ سودانندر وبونك اولی اقصای مغربندر
ارض مقراه انك اولو شهرلرندن ومعروف سواد اعظمندن اولیل دی اول مجرده آنك
مملهٔ جسیی اولوركه سودان شهرلرینك اطراف نواحی سنه آلوب كیدرلر وسیلی بونی
اولو شهردر نیل صویك اوزرنده وسودانك مجمعی اولوب خلقی غایتده شجیع واهل حرب دلیر
دلاورلردر وپادشاهلری مسلمان درتكرور نهر نیلك جنوبیسنده وغربیسنده واقع
اولوب اون ایكی پاره اولو شهردر بربنه تینكوزدیرلر وبو شهرده برصحیح النسب وعالی
حسب سید محمد نام بر مرد فاضل وعالم كامل ومفسر ومحدث بلیغ وفصیح بودیاده كلدكده
انلر كله بنجه كون همدم اولوب مصاحبت قلدق وانلرك قدومیله مشرف اولدق ولاشك
بعضی اوصافنی اندن استماع ایلدك كه آب نیلك برشقی انلرك ولایتنه واردرش ونیل
مباركك زیاده اولدقده كنارنده هركشینك بركه سی اولوب نیل صویی قرارینه كلیجك
اول بركه لرنده جمع اولنان طیراغی چاروب صوایله محكم بیقایوب اندن وافر تبر
حاصل ایدرلر ایمش مثلا بریلده اندن ایكی نوبت یوكلر بغلیوب مصره كتوررلر واولد
ولایتك ندامینی ونكاتی اولوب بویرلرده اولدوغی كبی ملترمی دخی اولمایوب
هركس كار وكسبنده مستقل اولوب دخل وتعارض ایدر بركمسه یوغیمش عمرها الله تعالی
هذا الدیار الی یوم القرار وآنده بتردن غیری التون معدنی واردر واهل غرب آنده
صوف ونحاس ودخی بونجه التونلر انلرك متاعی بولندر وتمام روابجی واردر
التون ایله مبادله ایدرلر مسلم بودخی وسط الحال بر شهر اولوب آنده دخی التون معدنی
واردر وانلك اطرافی صحاری وبراری دریعنی ارض خالیدر اولوب معموره سی یوقدر
وتجار طائفه سی كلوب كتمز زیرا یولرینك صویی وطوارلرینه اولتمغی یوقدر طرف شمالیسی
ارض غابه وطرف جنوبیسی ربع خرابه دن بریدر ارض نغاره بودخی ارض مغربك
شرقیسنده بر واسع مملكتدر انلك مشهور شهرلرندن نقره دركه اول بلاد بتردر وغایتده

اتی در و بحر محیطك كناری اولوب طولا اوچیوز میل و عرضا یوز اللی میل یردر و بحر
محیط انك اوچ طرفنی احاطه ایلیوب و نیل صویی زیاده اولدوغنده بو جزیره نك اكثرین
آلور و اما قچنكه نیل صویی اكسلوب قرارینه كلسه اول یرك خلقی چقوب طپراغنی
و چامورنی یایقیوب دخی اندن وافر بترجمع ایدرلر القصه انك طلبنده محتاج و فقیر
چقارلر غنی اولوب عودت ایدرلر و دخی پادشاهلرینه مخصوص بر یر واردر اكا
خارجدن بر فرد داخل اولمق احتمالی یوقدر الا پادشاهلرینك مخصوص قوللری مجرد پادشاهلری
ایچون اول یری حفظ ایدوب قیاسه كلمز كنز حاصل و خزینه یه تسلیم ایدرلر و پادشاهلری
دخی بونلرك جمع ایلدكلرینه بر وجهله دخل و تعرض ایلمیوب هر كشی حصه سنه مالك اولور
ارض رومده اولان بدعت و ظلم و امنا و عمال و التزام یوقدر اكر كه بو قدر آلتون حاصل
اولور یر اولسه عجبا رومده نقدر یوك اقچه یه التزام ایدرلر ایدرلر ابدی اولا
حق سبحانه و تعالی اول بقعهٔ لطیفی دائما آبادان ایدوب الی قیام الساعه انواع نكباتدن
حفظ امانده مصون ایلیه پس بونلر جمع ایلدكلری آلتونی سلجماسه دیدكلری شهره كتوروب
ضرب خانه سنه تسلیم ایدوب سكه اولندقدن صكره صاحبلرینه حصه لرین ویررلر
بو بابده بر فرده ظلم اولماز و سلجماسه خلقنك جمله سی بو وجهله غنی لردر **سمقاره** بو دخی
متوسط شهردر انك طرفی شمالیسنده بر طائفه واردر كه بغامه دیرلر بر مقامده مقیم
اولمازلر كوچر اولولردر دوه لرین و طوارلرین اوتاررلر بر نهرك كنارنده ساكن
اولورلر كه مشرق طرفندن كلوب نیل صوینه قاو و شور و بو قومك معاشی ات
و سد و بالقدر میوه جنسندن اصلا نسنه بلمزلر **غیماره** بو دخی نیل صوینك كنارنده
اولوب چوره سی خندقدر و خلقی غایت بهادر و شجیع لردر و مملكتی چوقدر و لمسلم
دیدكلری شهر طرفنه آقین و خلقنی اسیر ایدوب صتارلر **ارض الكوكر** بو دخی واسع
مملكت اولوب چوق ولایتی مشتملدر و بلاد و اقلیملری اسمیله ذكر اولنور بر نهرك كنارنده

واقع اولمشدرکه شمال طرفندن کلور بعضی زمانده جاری اولور وبعضی زمانده بو
نهرك صویی قوروب اچنده غایب اولوب نابدید اولور وآنده سودانده بر طائفه وار
درکه کثرتی قیاسه وحسابه صغمز وپادشاهلری عظیم الشان ولشکری بی پایان
اولوب صورتلری کوچك وبرکلری آلتوندر ولکن خلقنك کیدکلری بو یانمش صحیاندر
بونلر آلتون معدننه متصل اولوب حتی ایدرلرکه مملکتلرینك یرلری جملهٔ آلتوندر وآنلر
ولایتنده بر وارد دراول محلی نشان اتمشلردر تاجرلری اول محل کلجك ایلرویه
کتمکه قوماز لر پس کتوردکلری متاعی آنده اندورب قورلر وکندولرینه مکانلرینی
کیدرلر قچانکه ایرتر اولسه قوماش ومتاعلری اولدوغی محله وارد مکرین کورر لرکه
کندولرك آلیقودوغی متاعلری مقابله سنده بر مقدار آلتون قونمش بولورلر
ولکن اول طائفه دن بری حاضر وموجود اولماز پس بو بیعه راضی اولورلر ایسه
آلتونی آلوب متاعی آنده قورلر والاحالی اوزرینه آلتونی واسپابی قویوب دونب
کیدرلر تا اوچ کونه دك عادتلری بو منوال اوزره در آلتونی زیاده ایتمك بونلر
دخی ناچار بیعه راضی اولوب آلتونی آلوب کیدرلر وبعضی تجار بیع وشرا ایدرلر نصکره
برقاچ کون کیتوب تأخیر ایدرلر ویر یوزنده زیاده جه آتش ایلدکلری کبی آلتون طیراق
اچنده اتمشه باشلر بعد حصول المراد اوغرلنوب قچارلر واکرکه انلر بو حاله واقف
اولملر عقبلرینه دوشوب قوارلر اکر یتشورلر ایسه امان ویرمیوب قتل ایدرلر
وارض کرکره براوت بترکیلان اوتی دیرلر خاصه سی بودرکه اکریلان صوقدوغی
یی اورسلر وانده دوتسلر هماندم خوش اولور ارض الدهم بودخی بر شهردرکه کرکدن
آنده مسافت ایدوب کیدرلر مغرب دریاسنك کنارنده بر اولور مملکت اولوب بکلری
چوق وعسکری دخی بی نهایه در مال بسمتدن وعسکر وفرتدن پادشاهلرینك قوة
وقدرتی بی غایه اولوب وخلقی دخی شجیع ودلاورلردر ودیارنده چوقلق قلاعی

اوبر

اولوب وشهرلرینك چوره سی محکم دیواردر واول قلعه نك دپه سنده بر عورت صورتی
اتمشلردرکه معبود ایدنوب آکا طپرلر واطراف بلاددن هر سنه مبالغه خلق کلوب
آنی حج ایدرلر وانلر بهایم صفت بر خلق اولوب دینلرنده غایت مهملردر جمله سی عریان
اولوب اوزرلرنده قطعا لباس یوقدر چوق اولورکه بعضی بعضنی یرلر العیاذ بالله
تعالی **ارض غانه** ارض مغرانك شمالی سنده بر عظیم شهردر واسمی اقلیمیله مذکوردر
سودان بلادینك اکبریدر وتجارت یونندن اوسعی اولوب خلقی مال ومنال صاحبلریدر
ونیل کنارنده اصلی ایکی پاره شهردر اطراف بلاددن تاجرلر مبالغه مال ومنال ایله کلوب
تجارت ایدرلر جمله طپراغی دخی آلتوندر ونیل صویی اوزرنده بونلرك بیوك کمیلری
اولوب بو شهرك خلقی طپراقدن زوب اتدکلری آلتونی کرپچ کرپچ ایدوب دخی صقلرلر
وسلجماسدن بازرکانلر اون ایکی کونلك یولدن تجارته کلورلر وبو صحراده قطعا
صو یوقدر وآنده آلوب کتدکلری متاع انجیر وطوزدر وباقر وبونجقدر وبو متاعی
جمله آلتونه برابر دکیشورلر وبو مملکتك سلطنتی غایت اولودر وچوقلق عسکره
مالك اولوب تحت یدنده بی نهایه بکلری اولوب ونیل کنارنده بکلرینك بر رعالی قصری
وچوق فللری واردر واول قصرده بیوك طاش دکلو ایچی اویولمش آلتوندن تکنه
اتمشلردرکه پادشاهلرینك آتلری یمنی اول تکنه لره قریب اندن یدوررلر ودخی
ایدرلرکه انك پادشاهی مسلماندر **ارض قنودیه** ارض مغراره نك شمالیسنده بحر
محیطه متصلدر وآنده سکو بوینجه زیاده قالك یلانلر اولورکه اول ولایتك خلقی
بو یلانلری اولیوب ودریسن یوزوب طوزیله وشح پلین دیدکلری اوت ایله بشورب
یرلر وآنده بر عظیم یوجه طاغ واردرکه قاشان دیرلر واوزرنده یوجه لکندن
اوت بتمز واکثر زمانده قله سی سحابدن کورنمز وآنده بر آق طاش اولورکه قچن کونش
اول طاغه دوقنسه انسانك کوزی شعاعندن قماشر بقامز اولور واول طاغك

قله سنه بلکه نصفنه جماعتنه کمسه قادر دکلدر وانلر اشغالنده صوق ولذیذ صولر
وار درکه کویا شکر شربتی در ارض الکاظم بودخی نیل کناریندر وشمش بر بیولک واسع
شهردر وخلقنلک اکثری اهل اسلامدن مذهب مالکی اوزره در رحمة الله علیه
ارض التوبه ارض واسع بر اولو اقلیمدر ودخی مملکتنک اطرافی اوچ آیلق یولدر حتی آنلر
برحدی مصره کلور ومصر عسکری اکثریا انلرلشدر دلرینه وار وب غزا ایدرلر و
ایدرلرکه قرآن عظیمده ذکر اولنان لقمان حکیم وداود نبی علیه السلام وذوالنون مصری
وبلال بن حمامه کدحضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم خادمی ومؤذنی ایدی
بویردندر واما خلقی نصرانیدر وپادشاهلرینک بی نهایه عسکری وبی حساب قومی
وار دکز وانلر ایکی بولک اولوب برنی علوه وبرینی توبه دیرلر انده التون معدنی وار
وانلک بیولک شهرینه وبلوله دیرلر اولو شهردرکه قومنار چوقلغی حسابه کلمز وبر شهر
عظیمدر دخی دنقله دیرلر بودخی ویلوله کبی نیل صویناک کناریده طرف غربی سنده واقع در
وبونلک خلقی ولایت سودانک احسنی ووجوه بوندن آکلی وشکل جهتندن اعدلی
یوزلری خوب وشکللری مرغوب دربونلک ولایتنده وزراقه ومیمون وغزال چوقدر
ومشهور شهرلریدن نوابنه اورتر شهردر بیولک دکلدر وبونکله بنلک اورتاسی دورت
کونلک یولدر آقر صولری ایلیوب قیودن ایچلر وعورتلری غایت جمالده ونهایت اعتدالده
اولوب کلماتلری موزون وديشلری درمکنون کیسولرینی صارقدرلر وعشاقی
کندولرینه صوکی آقیدرلر ولایت سودانده بونلرک لطافتی مشهور وکمال ظرافت ایله
مذکوردر بر طایفه ده بونلرک صباحت وملاحتی کبی اولمق احتمالی یوقدر بونلرک
ایچلرنده جاریه لر اولورکه بشیوز التون ودخی زیاده یه صاتلمق اولور حکایت
اولنورکه ابا الحسن نام وزیرک یاننده بونلردن بر جاریه وار ایدیکه قامت دهاندن
خوب وصورتی اندن مرغوب وشکلی اندن محبوب ونازک اندن ملاحت اندن مطلوب

برنازنین فرخ رخ کورلمش دکل ایدی سوزه کلسه فصاحت بیاننده صحبان وایکی خیران
وظرافت ملاحتده خسرو سلمانی سرکردان قلوردی وزیر مذکور آنی دورتیوز آلتون
صاتون آلوب اکا عظیم محبت اتمش ایدی ودخی بعضی اشعارنده آنی بی اختیار مدح ایدوب
کتورمش ایدی وبو جاریه دخی صاتون آلمادن قوای شهوانیه سی کتمش وهمتی کمال یتمش
ایدی وملاعبه دن فارغ اولمش ایدی چونکه بو جاریه آلدی وآنکله مضاجعه وموافقه
اولدی ایسه لذت نفسانیه وقوة شهوانیه سی غلبه ایدوب مانند جوان وقوتی کماکان
عودت ایلدی شول حسن مطایبه دن که آنده مشاهده ایلدی هیچ وجهله تعبیره قابل دکل
ایدی **طری** بو دخی بر اولو شهردر نیل صویی دوکلدوکی یرده در بوندن معلوم اولور که
عظیم طاغدن اینر ایمش وآنده طاشدن بر اولو صنم قونیلوب ایکی التی کوکسنه قومشدر
ایدرلر کم بر ظالم کمسه ایدی حق سبحانه وتعالی آنی خلقک بد دعاسیله بو رسمه طاش
ایلدی **ویلاق** بو دخی بر اولو شهردر نوبه تاجرلرینک مجمعی وحبشه بازرکانلرینک
مرجعی اولوب ویلاق دن جبل حیار ایله مابینی آلتی کونلک یولدر وبو طاغه دک مصر ایله
سودان کمیلری کلوب اولاشورکه جلابه دیدکلری کمیلردر **الحبشه** شهرلری بلاد حجازه
مقابلدر واکثری نصارا ملتی اوزرینه در ومابینلری دریادر که طولا وعرضا واسع
مملکتدر اکا سره زماننده اول یمنه اهل اسلام مالک اولمشدر ولایت حبشه نک
طواشیلری سایر اقلیم طواشیلرندن اعلادر وعورتلری دخی غایت جمالده ونهایت اعتدالده
اولوب اداء نغماتده ولطافت کلماتده بی نظیرلردر وانک معروف شهرلرندن **کعبری در**
بو دخی مملکت عظیمه اولوب نجاشی نک دار الملکی در وآنده موز اغاجی اولوب ولکن یمشنی
یمزلر وطاوق اتنی دخی یمزلر **ارض الزیلع** جانب جنوبده حبشه محازی اولوب چوق
قومدر وانلرک اسلامه وخیرات وصلاحه انقیادلری غالبدر **ارض النجد** انک اهلی
جانب شمالدن حبشه ملاصق وملاحقدر نوبه ایله حبشه نک مابینی اولوب بونلر غایتده

سیاه وبی عد سپاه اولوب بدنلری عریان ٭ مانند حیوان ٭ پت پرستلردر وانلرك
مملکتلری غایت واسع وطائفهٔ تجاره موانست والفتلری وحلمین خلقلری شایعدر
وارالرنده بربریله دخی الفت وتلطفلری فوق الحد اولوب وآنده آلتون معدنی واردر
واطرافنده قریه لری اولمیوب اکثریا بریه اولوب همان بر وادیدرکه شهر کبی چوقلق
خلق جمع اولمشلردر اسمنه وادی علاق دیرلر وصولرین قیولردن ایچرلر زیاده
طتلودر وولایتی یومشق قومدر ویلك بر زماننده آیك غره سنده کیجه اولیجق
غواصلری اولور قم ایچنده تبر آلتونن آرارلر فرضا رمال اراسنده ضیا ویردوکی یرلره
نشان ایدوب قچنکه صباح اولسه اول نشان ایلدکلری قومدن دپه جکلری جمع ایدوب
ویقیوب بتر خالص حاصل ایدوب بعده بو تبری زیبق ایله مالقه ایدرلر اندن پوتلرده
زوب ایدوب سبیکه ایدرلر انلرك معاشلری اکثر بویله اولور عبدان عبدار صحراسنه
منسوب اولان صحرایه متصلدر وقطب الاقطاب ابی الحسن الشاذلی نك مرقد شریفی اول
صحراده عظیم زیارتکاهدر انك معروف یولی یوقدر جملهٔ رمال سیاره در ولکن یوللرین
بولمقده طاغلر ایله استدلال ایدوب کیدرلر چوق وقت اولور که انك دلیلی یول بلمکده
ماهر وحاذق ایکن ینه خطا ایدر وعبدان بر لطیف وزیبا شهردر وایکن خوب ومرغوب
اولوب بر وبحردن تجارك مجمعی وسائر خلقك مرجعیدر ولکن بیع وشرا وترازو احوالنی
بلمزلر همان عدد دراهم ایله تعامل ایدرلر ومصر سلطانی طرفندن آنده والی قونلمشدر
آنك جبایتنی ایکی قسم ایدوب برین کندولره وبرین دخی سلطان ایچون ضبط ایدرلر
ومصر عاملی انلرك معاشلریچون قیاس کوسترمکده التزام اتمشدر ونیجه عاملی دخی
انلر حمایت ایدوب دیار حبشه دن بال وباغ وانجیر کتوروب بو قومه یتشدوررلر
وبونکله حجاز اورتاسی بحردر ونیجه ایله نوبه اورتاسنده بر قوم واردرکه انلره
بلیون دیرلر اهل عزم وصاحب شجاعت طائفه در وانك اطرافنده اولان قوم انلردن

هیبت

هیبت وحشیت ایدرلر واول قوم یهودیلردر خوارج نصارادن یعقوبیه مذهبی اوزره
دردلر **ارض بربر** ارض نوبه ایله متصل اولوب یمن شهرینه مقابلدر معمور کویلری واردر که
بربرینه ملاصقدر وانده بر طاغ واردر قاقونی دیرلر واول طاغک یدی باشی
وار شویلکه کندودن ایرلمشدر وقرق دورت میل دریایه اوزانمشدر وبو طاغک
باشنده قصبه لر وکوکچک شهرلر واردر که انلره هاویه دیرلر وبر طایفه سنک بعضیسی
قوربغایی وحشرات ارضی ودخی میمونلری یرلر واللرینه آغ آلوب دریاده بالق اولارلر
وبو ارضک قربی **ارض اکنخ در** سند ممکنتک مقابلیدر وبونلرک اراسی دریای
فارس در بونلر سودان خلقنک غایت سیاهیدر وبو جمله سی پت پرستدر واما غایت
شجیع طایفه در اوکوزلره بنوب بربرله مقاتله ایدرلر زیرا اقلیملرنده آت وقاطر
ودوه اولماز **مسعودی** ایتدی بن بو طایفه نک اوکوزلرین کوردم دوه کبی چوکروب
یوکلدرلر وبونلرک دخی مسکنلری سقالة الذهب نام موضعه منصب اولان خلیجک
حدیدر **الوقوان** یرلری واسع وقراسی معمور والتونی چوق وجهت معاشی فراوان
وعجایبی بی پایان در بونلرک یرلرنده اصلا صوق اولماز ویغمور دخی یغماز سودان
شهرلرینک اکثری بویله در وبونلرده کمی اولماز ولکن عماندن احیانا کلور وتجارتر
کلنلر بونلرک اهل وعیالنی اوغورلیوب حرما ایچون شهرلرده صتارلر وبلاد زنجک
خلقی غایت چوقلقدر وایدرلر که بونلرک پادشاهلری اوچیوز بیک آتلویه مالکدر
وبونلرک دخی جمله سی اوکوزه بنزلر وبونلرک اقلیملرندن یوقار وجبل مقسمده
نیل صویی ایکی بخش اولور وبونلرک خلقی اکثر دیشلرنی کسکن ایدوب اکه ایله
اکه له درلر حتی براق اولسون دیو وبونلر فیل دیشی وقپلان دریسی وابریشم صتار لر
وبر جزیره لری واردر اندن بونجق چقاروب طاقنورلر ومابینلرنده بیع ایدرلر مثلا
روم دیارنده انجو ولعل ویاقوت کبی القصه انوکیله تعامل ایدرلر ومملکتلری واسعدر

حکایت شهر وقواق کعب الاحبار رضی الله عنه ایدر حضرت حق جل وعلا عیسی پیغمبر علیه السلام
وحی ایدوب بیوردیکه وقواق دیدکلری شهره وارو قومنی دینه دعوت ایلیه
بدرستی بنم رزقی یولریمی ویردیکم رزقی یولر وبندن غیری طولر پس بن انلری
بش حصلتدن قهر ایلیم بری بودرکه پیر کشیلرنه رعایت ایدرلر برکشی یولی محبت
ایلسه بن آنی دنیادن چقارمزین الامومن چقاردن ایکنجی بودرکه عورتلری ارلرنه
محبت ایدوب واوغلنجقارنه کوچک ایکن تربیت ایدرلر وهرقنغی عورت که بویله ایلسه
دنیادن مؤمنه چقار اوچنجی بودرکه ایچلرنده امانتی حفظ ایدوب خیانت ایتمزلر بر
کمسه امانته خیانت ایتسه دنیادن چقار الا مؤمن اولوب چقار دورد نجی بودرکه
ارالرنده بربیرینه حسن خلق کوستررلر برکسه نک کرخلقی کوچک اولسه دنیادن مؤمن
اولدوغی حالده چقار بشنجی قوت یومه لرینه قناعت ایدرلر وایتمزلر غم وغصه سنی
چکمزلر پس بن سورین که بو حصلتلر اندن ضایع اولمیوب عبث یره کتمیه بش حضرت
عیسی علیه السلام دوردنجی اول شهره متوجه اولدقده مقدما ابلیس علیه اللعنه ایرشوب
اول شهرلنه قومنه اغوا ویروب عیسی بنم کلوب سزلری رنکزدن غیری تکری یه دعوت
ایتسه کرکدر زنهار اسکی دینلری ترلنه ایلمک دیو تنبیه ایلدی پس بونلر دخی سلاحلرنی
کیوب وطشره بوله چقدیلر که عیسی علیه السلام ایله جنکه ایدرلر پس حق سبحانه وتعالی عیسی
علیه السلامی شویله صقلدیکه شهر ایچنه کیردی بر فرد لنه خبری اولمادی چونکه شهره
واصل اولدی برقارینک اوینه داخل اولدی واوتوردی چونکه اول قری حضرت عیسی
کوردی ایتدی قندن کلدک یوخسه عیسی دیدکلری ساحر سنمسن که بو قدر خلقنه
کوزلرینه صحر ایلدیکه بغلیوب شهره کردک دیدکه حضرت عیسی ایتدی یلخاتون بن ساحر
دکولم ولکن بنم رتبم وپروردکارم قادردرکه بنم دعامی ایدم قری ایکن سنی تازه
وقزاوغلان ایلیه چونکه قری بو سوزی اشتدی جمله عداوتی دوستلغه تبدیل اولوب

ایتدی امدی دعا ایله پس حضرت عیسی علیه السلام ایتدی ای خاتون اکر بکا اینانوب ورتمه ٥٤
ایمان کتوررسک قری ایتدی نعم کتوررز عیسی علیه السلام ایتدی یا خاتون آردیکه
بق چونکه خاتون دونوب آردنه بقدی اندن دونوب اوکنه بقدوغی کبی کندوسنی اون
ایکی یاشنده قزاوغلان بولدی واحسن صورت ایله کوردی چونکه قاری بو حالتی
کندوسنده مشاهده ایلدی ایتدی یا رسول الله اللهه ایمان کتوردم که بر در شریکی ونظیری
یوقدر وسندخی کرچک پیغمبرسن قنی ربکی بکا کوسترکه اکا سجده قلم پس عیسی علیه السلام
اکا قبله طرفنی کوستردی خاتون دخی سجده ایدوب شکر ایلدی اندن باشنی قالدروب
اغلمغه باشلدی عیسی علیه السلام ایتدی نه اغلرسن قاری ایتدی بنم بر کریه المنظر اوغلم
وار در شمدی کلور واول ساعت امان ویرمیوب سنی اولدورر انوکیچون اغلرین
دیدی عیسی علیه السلام ایتدی وای سکا ای قاری اول بنی اولدرمکه قادرمیدرکه عزیز
الجبار خداوندم بنمله در بونلر بو سوزده ایکن آنی کوردیلرکه بر قبیح الشکل کشی قلیجی
النده چقاکلدی حضرت عیسی ایتدی وای سکا ای یکیت نیچون ربکه طپمزسن تاکه قولاق
الوکی صاغ ایلیه مکرکه انک صول الی سقط اولمش ایدی چونکه بو سوزی اشتدی ایتدی
ای کشی ربک غیری قادرمیدرکه سقط اولان الومی صاغ ایلیوب صحیح ودرست
ایلیه عیسی ایتدی ایمدی ای یکیت آناکه کورکه قاری ایکن نیجه تازه وقزاوغلان اولدی
اولدخی دونوب اناسنه بقدی وایتدی ای انا بو دولته بونلک دوعاسیله می ایرشدک
ایتدی نعم پس اولدخی حضرت عیسی یه ایتدی ربکه دوعا ایلکیه بنم الومی دخی درست
ایلیه اندن بن دخی ربکه ایمان کتورم دیدکده عیسی علیه السلام ایتدی همان تصدیق
ایله دیوال قالدروب دوعا ایلدوکی کبی الی صاغ اولوب اولکی کبی درست اولدی
پس بو حالده اللهه شکر ایلیوب حضرت عیسی یه ایمان کتوردی اندنصکره عیسی علیه السلام
اکا ایتدی یوری وار بو شهرک پادشاهنه ایتکه اللهه ایمان کتورکه بر در شریکی

رنظیری یوقدر یوخسه بو قلیج ایله باشکی ایکی پاره ایدرین بویله دیجک اول سنی
اولدرسه کرکدر بن سنی الله تعالی امریله احیا ایدرز اندنصکره پادشاهک قزنی
سکا آلیویره ین سنک خاتونک اولسون پس اول یکت اوندن چقوب پادشاه قپوسنه
واردقده خلق انک النی صحیح ویوزینی صبیح کوردکلرنده ایتدیلر عیسی بوکا سحر ایلیوب
بو حاله قومش اولامی دیدکلرنده اول ایتدی چوق سوزی قوک کلک مسلمان اولوب
اللهه ایمان کتورک یوخسه بو قلیج ایله سزی پاره پاره ایلرین دیدکده پادشاه غضبه
کلوب امر ایلدی اوزرینه قلیج اوشوروب آنی شهید ایلدلر اناسی اوزرینه دوشوب
میتنی اوه کتوردکده حضرت عیسی ایتدی لباسندن بکا بر پاره کتور پس لباسندن
بر پاره کتوروب اوزرینه اوقودوغی ساعت صحت بولوب قالقدی واولکیدن دخی
زیاده کوزل اولدی عیسی علیه السلام اکا ایتدی قتل اولندوغکدنصکره نه کوردک ایتدی
یا روح الله نولیدی ینه دیریلوب دنیایه کلمیدم وانده کوردوکم راحت ونعمتدن
آیرلمیایدم عیسی علیه السلام ایتدی وار پادشاهی اولکی کبی دین اسلامه دعوت ایله
واروب دعوت ایلدکده ینه قتل ایلدلر القصه اوچ دفعه قتل اولنوب باذن الله تعالی
احیا اولندقده حضرت عیسی ایتدی پادشاهه واروب اینکه تکری تعالی بیوروغیله
کل قزکی بکا ویر یوخسه شمدی بو قلیج ایله باشکی کسرین دی پس واروب ایله دیدکده
پادشاه وزیرلرینه ایتدی بو بدبختدن عاجز اولدم بنی خلاص ایلک دیو طعن ایلدی
چون هر بری بحر فکرته غرق اولوب آخر ایچلرندن بری باش قالدروب ایتدی پادشاهم
بوندن بیک دوه یوکی آلتون آغرلق دیو طلب اولنسون اول خود فلوس اخمره قادر دکلدر
بعده بر دخی قرشوکه کلمکه عاجز اولوب بلکه بو غیرت ایله ترک دیار ایدر بو سبب
ایله خلاص اولورسن دیدکده پادشاه باشنی قالدروب ایتدی ای یکت اکر بنم قزمی
استرسک یوری وار آغرلق بیک دوه یوکی آلتون کتورکه قزمی سکا ویروب بنم کویه کوم

اولمز

اولمغه لایق اوله سن دیو تکلیف مالایطاق اتدکده یکت ایتدی پادشاهم بوکون بکا مهلت
ویر دیوب حضرت عیسی علیه السلامه کلوب احوالی بلدردی پس حضرت عیسی ایتدی
واروب پادشاهه اینکه بریرار امین آدم کوندرسین تاکه طلب اولنان مالی تسلیم
ایده لم دیدکده یکت تکرار پادشاهه کلوب سلام ویروب ایتدی بزمله برامین کمسنه
قوش تاکه مال مطلوبی بی قصور ادا ایده لم دیجک پادشاه وزراسیله بونی استهزاء کولدلر
آخر الامر اون نفر معتمد علیه کیمسلر قوشدی یکت بونلری آلوب عیسی علیه السلامه کلدی
پس حضرت عیسی علیه السلام بونلری آلوب بر طاغک دبنه کلدکلرنده ایتدی سن بو طاغک
فلان یرنده دوراسن بن محل آخرده دورورین اول کلن آدملرینی کورمسنلر ولکن
سن الوکه بر عصا آلوب و داخی بو طاغه ایده سنکه اکر عیسی حق پیغمبر اولوب قولنده صادق
ایسه بو طاغدن بیک عدد آق و قورجق دوه چقسون که جمله سنک یوکلری آلتون
اولا دیدکک کبی سکا اول طاغدن بر قپو فتح اولوب بو مراد اولنان دوه لر جمله سی
یولارلری بری برینه قطارلنمش اولا قچانکه بو دوه لر یوزر یوزر چقارلر صاقین
یولارلرینه دکمیه سن حتی اول طاغدن اضعف مضاعف استدکلرندن زیاده قطار قطار
یوکلریله چقالر شورسمه که اول صحاری و براری و جبال و وادی مالا مال اوله وقتاکه
تنبیه اولندوغی کبی ایتدی جمله سی یوکلریله وجه مشروح اوزره طاغدن چقوب اول
صحرای بی پایان دولدی و بونلری اول تعیین اولنان امینلره بلا قصور تسلیم ایدوب
پادشاهک خزینه سنه کوندردیلر چونکه بو مذکورات باذن الله تعالی ظهوره کلدی
پادشاه زیاده تعجب ایدوب و جمله شهر خلقی بو معجزه کبرایی کوریجک جان و دلدن
جمیعا ایمانه کلوب اسلاملرین کوکچک و اعتقالولرین صحیح قلدلر و پادشاه دخی
قزنی اول یکیده ویروب کویه کوایدندی و مسرور البال اولوب ایتدی الحمد لله الذی
هدانا للاسلام • وانقذنا من الشرک والاثام • وجعلنا من امة نبیه علیه السلام

پس ایدی نه بختلو و نه سعادتلو در اول کسنه که بو قصه دن حصه آلوب دخی تفکر ایده
وحق سبحانه وتعالی حضرتنه توکل برله حسن یقین حاصل ایلیه که هو الله الکافی والقادر
علی ما یشاء و دخی وقواق براغاجدر که هندستان جزیره لرنده اولور بیراقلرینک
آدم باشی کبی باشی وکوزلری واغزی وبورنی وقولقلری وار در هرقچانکریل
اسه بو داقلری آیکلوب بالدرلرینه ایندیریب بینه دوقدقده همان وقواق
صداسی پیدا اولور اسدی فرماید چو ناگاه وزیدی بکی باد تین • ازان بیشه
برخاستی رستخیز • سر شاهان سوی ساق آمدی • وزان هر سوی وقواق آمدی •
ارض الدمادم بو نلرلنه شهری دخی نیل صویی اوزرینه زنج ایله مستقار بدر ودمادم قومی
سودانک شولوسیدر انلرلنه اوزرلرینه هر وقت عسکر چکوب جنگ وقتال • وحرب جدال
ایدرلر ومال ومنالارین یغما واولادلرین اسیر ایدرلر وحد راتنده انلر بر محل قومه
ومملکتلرینه زراقه چوق اولور وزراقه برجانور درکه کتابک آشغاسنده حیوانات
ذکر اولنده وغی محلده بیان اولنور ان شاء الله تعالی ونیل صویی ارض مصر ایدن
متفرق اولوب بر بولکی زنج طرفنه آیولور کیدر دخی بحر محیطه واروب کیدر •
سقالة الذهب بو دخی ارض زنجه محاذیدر مشرق طرفندن غایت واسع مملکتدر و
آنک طاغلرنده دمور معدنی وار در واول یرک خلقی دموری چکاروب وهندیلر
دخی آنده کلوب آغرلها ایله صاتون آلوب کیدرلر اگرچه هندده دخی دمور معدنی
وار در ولکن بو اقلیمک دموری ایو وصحیح اولور وهندیلر دموری تکرار قالب
ایدوب صاف ودخی پولاد ایدرلر که غایت قاطع اولور وبو سقالة الذهبده قلیچلر
اشلنور که هندی قلیچه معادل اولور وارض سقالدنک عجایبندن بری دخی بودرکه
تیرانده چوق اولور شویله که هر تیرلنه وزنی ایکی مثقال اوچ دخی اولور بو جمله
ایله خاتونلری قطعا آلتون طاقمزلری اعتبار اولمغین باقری آلتون اوزرینه ترجیح

بعضی

ایدرلر وهب باقر طاقنورلر وارض سقالیه ارض وقواق ایله مجاری وملاصقدر •
ارض الحجاز حبشه مقابلدر بو ایکی سنك مابینی دریانك عرضیدر وانك مشهور ومعروف
شهرلرندن مكة المشرفة زادها الله تعالی شرفا وتعظیما • ولزاورها شوقا وتكریما
قران عظیمده ام القری ایله مذكوردر ابو الفرج حافظ رحمه الله تعالی كتاب بهجة التوا ریخده
بیت الحرام قصه سنی بیان ایدوب ایدر یعنی اول كعبهٔ مكرمه حرمیدر واسلامك
كعبه سی • ومؤمنلر قبله سی • وحج اركان دینك یریدر وعلما رحمهم الله تعالی بیت
الحرامك ابتدا بناسنده اختلاف ایلدلر اوچ قول واردر بدرستی حق سبحانه وتعالی آنی
بر زمانده وضع ایلدیكه بر كمسنه نك بناسی آنده حاضر دكل ایدی وحضرت آدم علیه السلام
خلق اولنمزدن اول ایدی وابو هریره رضی الله تعالی عنه ایتدی كعبه صو اوزرنده
حسفه ایدی یعنی بر قزل دپه جك ایدی اوزرنده ایكی بیك ملك یریوزی خلق
اولنمزدن ایكی بیك ییل اول حق سبحانه وتعالی حضرتنه تسبیح وتهلیل ایدرلر ایدی وابن
عباس رضی الله تعالی عنهما ایتدی یرلر وكوكلر خلق اولنمزدن اول عرش صو اوزرنده
ایدی حق تعالی جل ذكره بر یل ویربدی صو اضطراب ایدوب حركت ایلدی پس بیت الله
یرنده بر دپه جك ظاهر اولدی كویا همان بر قبه ایدی پس حق تعالی عز وشانه یری
آنك آلتنده دوشیوب یراتدی مجاهد رحمه الله تعالی ایتدی حق جل وعلا یریوزنده
بر نسنه یراتمزدن ایكی بیك ییل اول كعبه نك یرینی خلق ایلدی وبونك قواعدی
یعنی تملی ارض سفلی ده در كعب الاحبار رحمه الله تعالی علیه ایتدی كعبه یریوزنده غثا
ایدی یریوزی خلق اولنمزدن قرق بیك ییل اول وغثا شویله اوزرنده اولان
چور وچوپه دیرلر وینه ابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرت رسول اكرم صلی الله
تعالی علیه وسلمدن روایت ایدركه آدم صفی الله دنیایه كلمزدن اول كعبهٔ مكرمه
جنت یاقوتلرندن بر یاقوت ایدی اول وقتكه آدم علیه السلام جنتدن چیقوب یر

اوزرینه اندی حضرت حق جل وعلا حجر الاسودی انك اوزرینه اندردی پس حضرت آدم
آلوب اول یاقوته ضم ایلدی که جنتده انوکیله انس دوتمش ایدی و دخی حضرت آدم حج ایلدی
فرشتهلر ایتدلر یا آدم بز بو بیتی ایکی بیك یل سندن اول حج ایلدك پس آدم علیه السلام ال
قالدوروب دعا ایدوب ایتدی یا رب بونی معمور قیل بنم ذریتمدن حق تعالی وحی ایلدی که
یا آدم بو بیتی معمور ایدم سنك ذریتکدن کم اسمی ابراهیمدر وایکنجی قول بودر که کعبه فرشتهلر
بنا ایلدی **جعفر باقر** ایتدی اول وقت که ملایکه ایتدلر **اتجعل فیها من یفسد فیها** حق سبحانه
وتعالی انلره غضب ایتدی پس بونلر عرشه صغنوب کناهلرندن قورتلمق دیلدلر وکعبه طواف
ایدوب حق تعالینك رضای شریفنی تمنا ایلدلر پس حق تعالی جل وعلا انلردن راضی اولدی
وایتدی بنم ایچون یر یوزنده بر او بنا ایدك هر کیمسه که بن غضب اتمش اولام شویله که بو
اوه کلوب صغنه آنی عفو ایدم نته کم سز بنم عرشمه صغندکز اوچنجی قول بودر که بدرستی
آدم نبی علیه السلام وقتا که جنتدن چقدی حق تعالی جل ذکره اکا وحی ایلدی بنم ایچون
بر او بنا ایله دیو وانك چوره سنی طواف ایله نتکم عرشك چوره سن ملکلرم طواف ایلدکلرن
کورمش سن پس آدم علیه السلام کعبه بنا ایلدی **ابو صالح** رضی الله تعالی عنه روایت ایدوب
ایدر آدم علیه السلام کعبه مکرمه نك بناسنی بش طاغدن ایلدی لبنان وطور سینا
وجودی وحرا وطور زیتادن **وهب ابن منبه** ایتدی آدم علیه السلام وفات ایلدکده
اوغللری طاش وطبراق ایله یاپدیلر طوفان نوح اولدقده یرندن قوپاروب یقدی
مجاهد ایتدی غرقدنصکره کعبه مشرفه نك یری آکمه حمرا ایدی سیل انك اوزرینه
اورتمدی مظلوم اولان وغصه لولر آنده کلوب دعا ایدوب غصه لری زائل اولوردی
قال الله تبارك وتعالی **واذ یرفع ابراهیم القواعد من البیت واسماعیل** پس کعبه نك
بناسی ابراهیم علیه السلامه منسوب اولدی اسماعیل علیه السلام ایله طوفاندنصکره کعبه
مکرمه نك اونی بنا ایدن بو ایکیسدر یعنی اول تملنی بو ایکیسی اورمشدر علیهما السلام

وتمام

وتمام ایلدکلرندنصکره حضرت ابراهیم واسماعیل واسحاق وابراهیمک خاتونی سارا و
اسماعیلک والده سی هاجر بو جمله سی امة محمددن هرکم کلوب بو بیتی طواف ایدر ایسه
یارب انلری سن یارلغه دیو دعا ایتمشدرر لو حضرت ابراهیم امت محمدک پیرلریچون
واسماعیل اورته یاشلولریچون • واسحاق یکتلریچون • وسارا خاتونلریچون وهاجر جاریه
لریچون هر بری دوعا قلدقده سایرلری آمین دیمشلردر انوکیچون تشهدده اللهم صل
علی محمد وعلی آل محمد وبارک علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت وسلمت وبارکت علی ابراهیم
وعلی آل ابراهیم ربنا انک حمید مجید اوقنمق مسنون اولدی • اون ایکی سطر مقداری
یر آلیقونیلوب کعبهٔ شریفک مثالی تصویر اولناجق محلدر شویله معلوم اولا بو محل تنک
دوشمشدر والله اعلم بالصواب یثرب مدینهٔ منوره در حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم اسمنی طیبه قودی مکهٔ مکرمه دن هجرت ایلدوکی یردر وبو رسول اللهک
روضهٔ شریفی ومرقد منوری انده در صحراده واقع اولمشدر غایت لطیف شهردر زمان
قدیمده حصارنی نور الدین شهید یاپمشدر ولکن غایت مندرس اولمش ایدی صکره سلطان
الاسلام والمسلمین قامع الکفرة والمتمردین • سلطان ابن السلطان سلطان سلیمان
ابن سلیم خان علیه الرحمة والرضوان تاریخ نبویه نک طقوز یوز قرق دوردنده قلعه سنی
تعمیر وترمیم ایتدوروب واطرافنی دخی تأکید وتشیید ایتدردی وانده بر عالی عمارت
ایدوب وجوار مزار شریف حضرت رسول اللهه التجا ایدن ضعفا وفقراسنه کمال شفقت
وارامل وایتامنه تمام مرحمت ایدوب صباح ورواحده محتاجنه سفره چکلوب رسول
اللهک یوزی صوینه انواع رعایتلر اولوب غدات وعشاده دعالر قلنور تقبل الله
خیراته وضاعف حسناته شعر رب عمره الی یوم القیام • ما بدا الدنیا علی هذا النظام
ومدینهٔ رسول اللهک حوالی اطرافی اکثر نخلستان • ومزارع بوستان • در وخرماسی
کمال لطافتده • ومیوه سی دخی نهایت طراوتده اولوب وانک قربنده وادی عقیق دیرلر

بر قلعه سی اولوب انك دخی چوره سی اکثر خرما اغاجلری در و وادی الصفرا دیرلر بو دخی
اکثر خرما ایله آراسته • و مزارع دلکشا ایله پیراسته • در و بقیع دخی کذلك وادی القری
دیرلر ایکی طاغك آراسنده بر قلعه در طاشدن اویولمش اولری وار و اول نواحی یه
اثالب دیرلر ثمود آنده مکان ایدنمش ایدی الآن ثمودك قبری آنده بللودر و دومة
الجندل دیر بر صعب حصار و لطیف قریه در که طاشدن اویولمش محکم قلعه سی وار و فدك
نام قلعه که حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه مخصوصدر و شعیب نبی علیه
السلامك مقری اولان مدین دخی آنده در ارض نجد واسع مملکت و کثیر الخیرات • و عظیم
البرکات • اقلیمدر حجاز ایله یمن مابیندر مباه جاریه و اشجار مثمره ایله موصوفدر الیمن
ارض بربر ایله ارض سنج مقابلیدر و بو ایکیسنك مابینی دریادر و شهر یمن بحر قلزم
ساحلنده که طرف غربی سنده واقع اولمشدر و بو دریا ایله یمن اورتاسی بر طاغدر که
ایکیسنك مابیننه حایل اولوب مثلا یمندن دریایه وارنجه مسافه بعیده در و یمن
بکلرندن بعضی سنك قوی عدوسی اولوب بونك انتقامنده و مملکتنك تخریبنده حیلی
مدت تدبیر و حیله ایدوب عاقبت الامر اول طاغی کولنك ایله نقب اتدوروب
دریادن خلیج آقتدی و بو وجهله چوقلق خلقی طاغتدی و دخی دریا مستولی اولوب
دشمانی اولان ولایتی و نیجه شهرلری و بی حساب خلقی غرق ایدوب هلاك ایتدی که
هیچ وجهله وصفه کلمز و الحاصل دوشمنندن بو حیله ایله انتقامنی آلدی و شویله نفسنده
بر بحر هایل اولدی و انك مشهور شهرلرندن زبید در اولو شهر اولوب دیاری و برکاتی
مشهوردر که بر کیچرك نهرك کنارنده واقع اولمشدر ارض حجاز و حبشه دن کلن
بازرکانلرك مجمعی و مصر عراقك مرجعی در کلوب کیدنلره جبایات کثیره سی اولوب
و شب روزی دایم الدهر اون ایکیشر ساعت اولوب زیاده و نقصانی واقع اولمز صنعا
بو دخی اولو شهردر بری برینه متصل اولوب و خیراتی وافر و اهل صنایعده ماهرلردر •

وهواسی

وهواسی کمال اعتدالده • وخاتونلری جمالی کمالده در • و ولایت یمنده زمان یوندن بوندن
اقدمی • وقطر جهتندن بوندن اوسعی یوقدر وکثرت ناسده دخی بوندن مجمعی اولمیوب
وقصر اعندان انده درکه بر نهر صغیرک کنارنده واقع اولوب یولی بر طاغدن کلور وشمال
صنعاده بر طاغ واردرکه مدخیز دیرلر یوجه لکی التمش میلدر واول طاغده آقار
صولر واشجار اثمار • ومزارع بی شمار • وعصفور وزعفران دخی بسیاردر عدن بو دخی
لطیف وزیبا بر شهردرکه شهرت بولدوغنه باعث ایکی دریانک اسکله سی اولوب
هندک وسندک کمیلری کاکلوب انواع اقمشه واصناف امتعه کتوررلر وابریشم
وصغری وهندی قلیجلر وایرلر واهلیجات یعنی هلیله وبلیله ادویه لرندن وانواع عطر
وعاج وآبنوس وزیبا حله لردن وبر جنس ثیابدن کراوتدن اشلنورکه اطلس حریر
اوزرینه ثمن وحجابی واردر واول لباسه مالک اولان سایرلری اوزره تفاخر ایدر
وقلای وقورشون وانجو وقیمتلو طاشلر وزیاد وعنبردن ودخی زیبا ورعنا تحف
تفاریق کتوررلرکه کورنلر حیران قالور وانک جانب شمالیسنده بر طاغ واردرکه دریا
انک بر کنارندن ینه دریایه کلنجه احاطه اتمشدر وبر جانبنده ایکی قپوسی وار برندن
کیروب اول برندن چقارلر وانوکله مسانس اورتاسی زنج دیدکلری شهردر بعد
مسافه سی همان دورت کونلک یولدر تهامه یمن ولایتندن بر قطعه درکه حجاز ایله یمن
اورتاسی اولوب وبری برینه اولاشق عظیم طاغلردر وکذلک جنوبک شمالیسنده
ارض تهامه وارنجه عرب قبیله لریدر وانک شهرندن آیریلوب بیابانلرده ساکن اولورلر
حضرموت اول یمنک شرقیسنده واقع اولمشدر دخی ارض الرس در وشهرلرینک
دخی اسمی رس درکه انده جاری اولان نهرک اسمیله مذکوردر وحضرموتک •
مشهور شهرلرندن سبا درکه حق سبحانه وتعالی قرآن عظیمنده ذکر ایلدی لقد کان لسبأ
فی مسکنهم آیة جنتان عن یمین وشمال الآیة واول عظیم شهردرکه طوایف اهل یمن

آنده اولورلر عمان اکا مارب دیو تسمیه اولنورکه اول پادشاهنك اسمیله مشهوردر
واول سد بو شهرده درکه حق سبحانه وتعالی جل ذکره سیل العرمی ارسال ایلدی وانك
حکایتی بویله در بر فالجی عورت بر کیجه دوشنده کوردیکه بر قره بلوط کلدی وبونلرك
شهرلرینی بوریوب احاطه ایلدی وکوك کورلیوب وبرق وصاعقه واقع اولوب هر
یره دوشدی ایسه جمله سنی یاقوب خراب ویباب ایلدی پس بو واقعه سنی ارینه خبر
ویردی که اکا عمر دیرلر ایدی پس بو کشی قالقوب سد مأربه واردی کوردیکه بر
قرغه ایاغیله بر طاشی دوندررکه اللی کشی دوندوره مزدی پس بونی کوریجك
زیاده خوف ایدوب بلدیکه البته اول یره بر بلا نازل اولور پس دونوب ارض
مأربده اولان املاك واسبابنی جمله صاتوب اهل وعیالیله بر آخر ولایته چقوب
کتدی پس چوق زمان کچمدن حضرت حق جل وعلا کچرد دیدکلری حیوانی انلره مسلط
ایلدی یعنی بر بویك کسکن درکه یری دشیله دلك دلك ایلر واول سدکه انلر کله
مابیننده ایدی یقوب دویردی وخلقنی غرق ایلدی وسیل العرم قتی یغمورلر یاغوب
وسیل کلوب اول سدی یقدی ویرلرینی بصوب جمله سنی هلاك ایلدی وبو سد اولدرکه
لقمان اکبر طاش وقورشون ایله یاپدرمش ایدی وبو سدك اوزونلغی طولا وعرضا
بر فرسخ ایدی کندولر ایله صویك مابیننه حایل اولسون ایچون بنا اولنمش ایدی
واول دیواردن صویه محتاج اولدقلری مقداری قپولر قومشلر ایدیکه اندن کفایت
قدر صو آلالر وبعضیلر ایدرلرکه اول سدی بلقیس بنا ایتدرمشدر ومکه مکرمه ایله
طایف جانبنده در دیمشلر وارض مأرب یمندن آلتی آیلق یولدر بری بری متصل
بوستانلر وعمارتلر ایدی وعرم دره سنك صاغنده وصولنده بوستانلر وار ایدیکه
هر بریسنك اوزونلغی یکرمی دورت فرسخ ایدی وارض سبا ارض جنتدن اولوب
وجنت یللری آنده اسردی واول دیارك جمله ایلکلرندن بری بو ایدیکه یلان وعقرب

وقارنجه

وقاریجه ویت وبیره وچکرکه وسوری سکاز وقره سکلنه وقورد وکسکن اولماز ایدی
وایکنجی ایلکی حسنه لك اولماز ایدی واوچنجی ایلکی بو ایدیکه قمی اول بیره برحسنه تو کلمه
حق تعالی حضرتی شفالق ویردی زیرا آنده جنت یللری اسوب صفا بخش ایدر دوردنجی
ایلکی قمی برمریضه بر وجهله دوا بولنمسه اول شهره کیردوکی ساعتده بعنایة الله تعالی
صحت بولوردی بشنجی ایلکی قمی آنده براعمی وجذام وبرص واعرج ولحول واعور واحمر
ومجنون ودخی آخر زحمته مبتلا اولمش کشی یوغیدی التنجی ایلکی قمی اطراف بلاددن
اول بیره مجنون اولمش کشی کتورسلر سبا ملکنده هانکه حقنه کلیدی وصویله غسل
ایدیدی همان حضرت حق جل وعلا اکا صحت ارزانی قیلوردی واول آن دیوانه لقدن خلاص
اولوردی یدنجی ایلکی قمنکه اکن اکسلردی واکنلری حصاده یتشمه آنی خرمنده جمع
انسلردی حق تعالی عز شانه بر بیل ویررکی حبه غن صماندن ایروب پاك ایلدی
سکزنجی ایلکی بهاره وبانی آیلرنده کیدکلری لباس اوزرینه قش زمانلری اولدقده
نسنه زیاده اثمزلر ایدی طقوزنجی ایلکی حرارت آفات اولماز ایدیکه سایر ولایتلر
کبی کولکه محتاج اولملر اونجی ایلکی قمی برکشی بکرقز اوغلان اتوب اولنسه هربارکه
اکا وطی ایلسه قز اوغلان بولوردی زهی دولت عظمی وحکمت کبری وقدرت خدا
اون برنجی ایلکی قمی خاتونلری وضع حمل ایلسه لر انلردن نه صولنه کلوردی ونه جمعی
شاهده ایدرلردی پس انلر اول برنوع غلبه ایدوب اویاندقلرنده قدرت خدا
ایله اوغلان طوغمش بولنوردی وکوبکنی دخی کسلمش بولورلردی ونفاسندن دخی
پاك اولمش بولنوردی وانلرده هرکز حیض اولمازدی دایما حالری طهر اوزرینه ایدی
اون ایکنجی ایلکی اوغلجقلر بیودکجه اوزرلرنده اولان اسبابلری دخی بیوردوقجه
اولوردی حق سبحانه وتعالی انلره بو قدر نعمت طیبه کثیره ویرمش ایدی وانلردن
کندویه عبادت وطاعت طلب قلمش ایدی واول قومه مبعوث اولان اشعیا نبی علیه السلام

انلره ایتدی ای قوم الله تعالینک برلکنه ایمان کتوروب نماز قیلک وصایم اولوب
مالکزلک زکاتنی ویرک دیدکده سوزینه اینانمایوب دعوتنی قبول قلمادیلر پس حق جل
وعلا حضرتی بیورد یکه بن انلره بولک کبی نعمت ویردم و بو رزق کبی دخی رزق اعطا
قلدم بو دار فناده دیکزلک رزقنی بیوب شکر ایدک اکرکه بو نعمتک مقابله سنده شکر
ایدرسکز بندنی نعمتمی و رزقی زیاده ایدرم واکر خود کفران بالنعمه اولورسکز بدرستی
بنم عذابم شدید در پس بونلر وقتاکه حق سبحانه وتعالینک بو امر شریفنی اشتدیلر اعراض
ایدوب امر واجب الاعتقادنه مخالف ایلدیلر پس لاجرم حق تعالی جل ذکره انلرک نعمتلرنی
تغییر ایلدی حتی ایدرلرکه قحط عورتلری بیش دوشورمکه باغ وباغچلرنه وارسلر
مثلا باشلری اوزرینه سپتلرنی قویوب وآغچلرا راسنده ایلکلرنی اکیروب یورلرلری
کیو ودوندکلرنده اغاچلره الاوزاتدین حاطرلرینه کلان میوه لردن سپتلری طلو
اولوردی القصه بو جمله نعمتلری بلیوب واداء شکرین قلمیوب الله تعالی حضرتلک
امر شریفندن اعراض وقولندن استکبار ایلدکلریچون حق تعالی اشعیا پیغمبر وحی ایلیوب
امر ایلدیکه اول عاصی قومه خبر ویرکه بن انلره عذاب ایدرین وعذابلرینک دخی
وقتی کلدی وقتاکه اشعیا علیه السلام بونلره کلوب عذابی بلدردیسه بوستانلرینک
یکاوا روب صاغنده وصولنده اولان بوستانلرده کزوب کوردیلرکه حق تعالی
جل وعلا بونلرک بوستانلرینه قرادین وجرادین حواله قلمش که بونلرک هر برسی کلب
دکلو وارایدی وبونلرک دشلری دمورطاق دشلرینه بکزردی همانکه اشعیا علیه
السلام بو بلای کوردی دونوب انلره ایتدی یا اهل النعم بدرستی حق تعالی حضرتی
اوزریکزه عذاب بلا مسلط ایلدی شهردن چقوب کوزیکز ایله کورلک اوندن عبرت
الوب حق تعالی حضرتنه رجوع ایدوب برلکنه ایمان کتورک دیدی بونلر اصلا منقید
اولیوب واعتماد ایتیوب ایتدلر بز شهرلک چون سنه حصار دیوارین چکه دزاولک

حصاره

حصاره دمور دن قبولرایده زر پس نقدر دمور جلد وار یسه جمع ایتدلر حتی ایدرکه
یوز بیلک همان دمور بجی حاضر ایلدلر و هر دمور جنک خدمتنده یوز نفر ایشجی وار
ایدی پس دمور جیلره امر ایلدلرکه بو شهرلک چوره سنه دمور و باقر و قلایجی دن
بر محکم دیوار بنا ایده لرکه عرضی اون زراع اوله و بو شهرده براقار صو وار ایدی
پس حق تعالی جل و علا بونلره بر یل مهلت ویردی که حتی بنالرین تمام ایلدلر و لوازملرنی
جمله تکمیل قلدلر و قناکه یل تمام اولدی قبولرین برلرینه قویوب و هر امورلرین محکم
ایدوب و شهرلک ایچنه کیروب بنالرینه شاد و خرم اولوب دخی ایتدلر بزم اوزرمزه
غلبه ایتمکه کیم قادر اولور و بوکا کوظفر بولور دیدلر پس حق تعالی جل ذکره جراد ین
و قرادینک یوللرندن سیل العرمی شهرلری اوزرینه ارسال ایدوب صباح اولدقده
بونلرک جمله سنی غرق ایدوب ذی روح جنسندن بر شی قالمدی الا که بلعوز
اغاجی جنسندن اودون جزوی قالدی تنکه حق سبحانه و تعالی بو در ذلک جزیناهم
بما کفروا و هل نجازی الا الکفور الایه یعنی بز انلره جزا سنی ویردک کافر اولدقلرین
و بز جزا سنی ویرمزز الا کافر اولنلره و شکر نعمتی و اسلامی بلمیانلره و مملکت سبا الان
خرابدر و سلیمان نبی علیه السلامک و بلقیسک قصرلری آنده ایدی و بلقیس اول ولایتک
پادشاهی ایدی صکره سلیمان علیه السلام خاتون ایدنیکر قصه سی مشهوردر و آنده
بر طاغ واردرکه اوزرینه هیچ کمسه چقامز غایت صعوبتدن و اول طاغده چوق معمور
کویلر و لطیف بوستانلر و سیوه لر و خرما دخی واردر و غایت اوجوزدر و اول
طاغده عقیق طاشلری و جزع و غیری لطیف تراق طاشلر بولنورکه طبراغلر اولرلشدر
مجرد انی اهل اولان لر بیلورلر بعده استاد اکا صیقل ویروب مجلا و خوب ایدر
الاحقاف قدن شهرلردرکه حضرموت ایله عمان آراسیدر متفرق کویلردر
تابعیندن عبد الله بن فلابه دن رحمة الله تعالی روایت اولندیکه بر کسنلک دوه سی

قاچوب طلب ایلمکه چقمش عجبا دوم یمن صحراسنده می و یاخود ارض سباده می اولادیو
کزدکن ناکاه بر اولو شهرك اوزرینه کلوب کوردکه اورتاسنده بر عظیم حصاری و دخی
چوره سنده هوا یوزینه چقمش لطیف و عالی قصرلری وار وقتاکه اکا یقین کلور شویله ظن
ایدرکه آنده ساکن اولمش قوم واردر بو کشی ضایع اولمش دوه سندن نشان آلمق
دیلدکده مکرکه بو ارض خالیه اولوب انسان و حیواندن اصلا بر شی یوغیمش بو کشی
حیرت آلوب ایتدی بو شهرك خلقی عجبا قنده کتدلر اولادیو چوق تفکر ایلدی **بیت** بو
دنیا منزلی عبرت یریدر • که هر بر کوشه سی حیرت یریدر • بو دنیاده چو یوقدر استراحت
حضور اولماز ابد صخرت یریدر **راوی** دوه دن اینوب بغلدم و قلیجم یالین ایلیوب
اول شهرك ایچنه کیردم اندن حصارینه واردم کوردمکه ایکی بیوك قپوسی واردر
القصه یریوزنده اندن یوکسك و بیوك قپو کورمدم وقتاکه آنی کوردم بکا غایت
تعجب کلدی و بوندر اولادیو زیاده دهشت عارض اولوب آز قالدیکه عقلم زائل
اولوب مدهوش و لایعقل اولام بعده زمان کیرو کندومه کلوب اول حصاری
واروب تماشا ایلدم مثلا بر شهر عظیمدرکه یوجه قصرلری وار و هر قصراده عالی
غرفه لری و زبرجد و یاقوتدن دیرکلر اوزرینه بنا اولنمش غریب قصرلرکه کلیا التوندن
و کومشدن کرپیچ ایله یاپلمش و دورلو دورلو یواقیت و انواع زمرد و زبرجد و انجو
ایله مرصع اولمش و بو قصرلرك قناتلری حصار قپوسی کبی مصنع و مرصع بزنمش ایدی
و بو قصرلرك طپراغی جمله بیوك شاه دانه انجولر ایله ملمع و بنادق مسك و عنبر
اشهب و زعفران ایله دوشنمش ایدی وقتاکه بو عجایبی کوردم ینه آز قالدیکه بی هوش
اولام اما جنس مخلوقدن بر نسنه کورمدم پس ینه اول غرفه لرك یوقاروسنه نظر
ایلدم کوردمکه اغچلر انهارك کنارنده دوشنوب و بو صولرانك صوقاقلرین و چار
سولرین یاروب جریان ایدر مثلا شو مرتبه پاك و نظیف صولر ایدیکه آب ذولاله بکزر

ایدی

ایدی و بو اغجارلنی بعضیسی یره لو و بعضیسی دکل و ایرمقلرنی ایکی طرفی آلتون و
کومش کرج ایله دیوارا اولمش کورنجلنی کندو ایستدی شلنی دکلدرکه دار آخرتده
وعده اولنان جنت بو اولا آخر الامر بو انجولردن و بنادیق مسکدن قادر اولدی
دکلو ایوب شهرمه کتوردم و بعضی احیامه بونی بلدردم حتی بو خبر شایع اولوب
معاویه ابن سفیانه یتشدی کرا اول عصرده شامده خلیفه اول ایدی پس صنعاده اولان
عامله نامه یازدیکه لازم اولن مهمانی کوروب بنی شامه کوندره پس اولدخی
جمله مهمانی کوروب بنی شامه کوندردی چونکه خلیفه حضرتنه ایرشدیرمندن بو
احوالک خبرنی صوردقده بندخی علی التفصیل کوردوکمو اوزره خبر ویردم و ایتدم
بو حالدا انکار ایلدی بندخی آنی بولدوغم انجولردن چمار وب کوستردوکمده
لونی بر زمتغیر اولدی و بنادیق عنبر و مسکدن دخی الم ایله اوودم بر زبقیه
رایحه سی وار ایدی پس کعب الاحبار خبر کوندروب دعوت ایلدی چوق زمان
کچدین چقاکلری وا و توردی معاویه ایتدی یا کعب سنی بو مصلحت ایچون دعوت ایلدمکه
بر اضطراب اوزرینه امید ایدم رنکه انک علمی سنک فکرکده اولا ایتدی اولدی
ندر اولدخی واقع حالی بر بیان ایلدی کعب الاحبار ایتدی یا امیر المؤمنین اولبیان
اولنان ارم ذات العماد لم یخلق مثلها فی البلاد درکه آنی شداد بن عاد الاکبر بنا
ایتشدر دیدکده معاویه ایتدی یا کعب اخبار نوله انک قصه سندن بکا خبر ویرلز
انی بلک غایت مقصود مدر دیدی کعب الاحبار ایتدی اولکی عاد الاکبرلنی ایکی
اوغلی وار ایدیکه برینک آنی شدید و برینک آدی شداد ایدی بو یوزنده اولان
پادشاهان جهان انلرک اطاعت امرینه داخل اولوب هر جمله مطیع و منقاد اولمشلر
ایدی پس بو حال اوزره اکن شدید فوت اولوب قرنداشی شداد بر نیز مستقلا
پادشاه اولدی و بو شداد کتب قدیمه قرائتنده غایت حریص ایدی هر بارکه اوقودغی

یوب

کتابلرده جنتك وصفی کلسه وآنده اولان قصور وغرفه دن واشجار ثماردن وباقی
اوصاف جمیله دن که جنتده موجوددر انك نفسی تقاضا ایدر دیکه انك مثلی دنیاده
دخی پیدا ایلیه پس بو شداد کندو حدندن تجاوز ایلیوب حق جل وعلا حضرتنه استکبارا
دنیای دنیه مغرور اولوب ادم ذات العماد بناسنه مباشرت ایلدی واول خصوصه یوز
نفر سنجاق بکی نصب ایدوب وهر بکك تحت یدنده بیك نفر قهرمان مانند پهلوانی وار ایدی
ودخی بونلره ایتدی وارك بر هواسی خوب وقضاسی مرغوب صحراده بنم ایچون آلتون
وکومش وزبرجد وانواع یواقیت وانجودن بر شهر بنا ایدك که انك دیرکلری زبرجددن
وقصرلری یوجه ودیوارلرینك بر کرپیجی آلتون وبری کومشدن اولوب وآلتون وکومشدن
کاریزلر اتدوروب ایچندن ایرمقلر اقیدوب وقصرلرك آلتندن وصوقاقلرنده ویوللرنده
یمش اغجلری آلتون وکومشدن وانواع میوه لری جمله جواهردن وایچلری مسك وعنبر
ایله مملو اولا که روزکار دوقندقجه دماغ آدم معطر اولا زیرا بن کتب قدیمده کوردم
جنتك اوصافی که بو منوال اوزره در دیلرمکه انك مثلنی دنیاده بن دخی بنا ایدم بکلری
ایتدلر بوسن دیدوکك نسنه یوجهله قادر اولورسنکه بزده اول دکلو زبرجد وانجو
ویواقیت وآلتون وکومش جنسندن یوقدر شداد ایتدی بلمزمسنکه اشبو دنیا جمله بنم
زیر فرمانمده ویر یوزنده ندکلو آدم واریسه بنم امر جهان بانمه مطیع ومنقاددر
بونلر ایتدلر نعم ایتدی پس ایمدی وارك یورك زبرجد ویواقیت وانجو وآلتون
وکومش معدنلرندن قازدوروب چقاروك بر نسنه باقی قومك ودخی عالم خلقنك
اللرنده وتصرفلرنده وخزینه وصندقلرنده وخاتون واولادلرینك اوزرلرنده آلتون
وجواهر جنسندن هر نسنه که بولاسز جمله سنی قبض ایدوب تصرفلرنده بر نسنه قومیه سز
دیو بو بابده بونلره زیاده تاکید وتهدید ایلیوب ودخی اطراف عالم پادشاهلرینه
دخی نامه لر یازوب امر ایلدیکه بو ذکر اولنانلرك هر ولایتده که معدنی اولا بولوب

والتون

والتون وكومش ولعل وسائر احجاردن هرقنده بولنورسه وجه مشروح اوزره جمع
وارسال ايده لر پس بو ذكر اولنان مهماتى يكرمى يلده تحصيل ايلدلر وعلم هندسه
كامل وفن حكمتده فاضل اولنلرى واطراف عالمده صنايعده ماهر اوستادنجار وبنا
احضار ايلدكلرندن صكره اطراف عالمه پراكنده اولوب برآدى وقفار وحجار اقطار
بوامرا اولنان بنايه مناسب محل تجسس ايدوب عاقبة الامر ولايت صعاده براولو
صحراده غياض وجبالدن ووادى ونالدن حالى وعارى بوير تولدكركوللرى
روان وايرماق ومادجارلرى فراوان هرخصوصى موجود ولطافت هوايى مودود
وفضاسى خوب وهرجهتى مرغوب اولمغين اول محلى بكنوب ايتديلركه بنه امرا اولنان
بوغالبا بومقام دلكشا اولمقدر ديوب جمله سنك اتفاقيله اول مقام فرح فزايى
اختيار ايلدلر واول صحرايى امرا اولندوغى دكلو طول وعرضنك چوره سنه ديوار
ايلبوب سور ايلدلر وكاريزلر ايله ايرمقلر آقيدوب يكرمى يل مقدارى دخى اساس
وضع ايلدلر واطراف عالمده اولان امرا دخى بواقيت احجاردن ولؤلؤ وكاردن
ولعل وسائر جواهردن والتون وكومشدن دوه لريله قطار قطار كوندردلر وكا
بكزر عود وصندلدن وعاج وساجدن كه قياسه كلمز وحساب صغمز نسنه لر ارسال
ايلدلر وبونلر اول بناده اوچيوز يل اقامت ايلبوب بركون آرام اتموب دقت و
اهتمام ايله چالشدلر وشداد دخى طقوز يوز يل عمر سوردى وبوهوا وهوس ايله
كفر وضلالتده دوركارن كچوردى وقتاكه بناى تمام ايلدلر وجمله لوازماتى برلو
برنه اتدلر كلدلر شداده بلدرلر پس شداد بنا امر ايلديكه وارب اوزرنه بر
عالى حصار رفيع المقدار بنا ايدوب چوره باننده بيك عدد قصر رفيع البنيان دخى بنا
ايده لر وهركوشكده برسنجاق رفع ايده لر واول قصرلرك هربرنه بر وزير عالى مقدار
ساكن اولا پس بوحال اوزره يكرمى يل دخى چالشوب بايدلر وينه اتمامندن صكره

شداده کلوب ایتدلر پادشاه هرنه مراد ایتدی ایسه دولتنده جمله سی مراد اوزره تمام
اولدی دیدکلرنده شداد بیک نفر وزیرلرینه وخاصلرینه وعسکرینک اولولرینه
امر ایلدیکه اول جانبه کوچمکه یراغ ایده لر هر کشی اوی جماعتنی بیله کوتوره پس
بونلر یرقلنوب جمله مهمات ولوازماتی کورلدکدنصکره شداد پرفساد وصاحب
عناد توابع واجنادیله مسرور الحال اولوب امید وصوله وبلوغ مراده عزیمت ایدوب
کیدرکن حتی کندو ایله ارم ذات العمادک مابینی بر مرحله قالدقده قهار پادشاه
عالم وخلاق بنی آدم عز شانه وعظم برهانه حضرینک فرمان قضا جریانیله آنک
واکا تابع اولان کفره وفجره اوزرلرینه دنیا کوکندن جبرائیل علیه السلام بر صیحه
عظیمه ایلدیکه طرفة العین ایچره اول صوت پرهیبت ایله جمله سی هلاک اولوب نه ایرمک
ونه کیرمک ونه کورمک میسر اولدی وبعضیلر ایتدلر شدادک هلاک اولماسنه
باعث بودرکه اول وقت امر ایلدیکه بر یوزنده نقدر آلتون وکومش وجواهره
متعلق کرک معادندن واکر خلقک اللرنده واوزرلرنده برحبه قومایوب جمله سنی
آلاسز دیوکه تنبیه وتأکید اتمش ایدی مکرکه اول حالده بر یتیمه قزچوغزک قولاغنده
بر درهم مقداری کومشدن بر خلقه جغی وار ایدی شداد آنی کوردکده ایتدی بن
سزه شویله تنبیه ایلدم که آلتون وکومشدن برکمسه ده برحبه قومیاسز یا نیچون
امرمه مخالف ایدوب بونی المامشسز دیجک یاننده اولان آدملری انی آلماغه قصد
ایلدکلرنده اول یتیمه قزچوغز فریاد وفغان ایدوب نالهکنان ایتدی بونی بندن
نیچون آلورسز ایتدلر پادشاهمز شدادک امریدرکه آلورز مثنوی دیدی حقدن
ایلمزمیسز حذر • قومدیکز دنیا ایچره سیم وزر • بونم کوشمده کی خلقه نولا کیم انکله
امریکز حاصل اولا • بونی المقدن نه حاصل اوله مال • دیشکز آراسنه اولماز حلال
اشبو دکلودن نه حاصل اولیسر • اومارم بوسیزه حایل اولیسر • دیدی بیری آنی

سویلمه

سولیمه همان • جبریله الغل آنی ویرمه امان • یاپشوبن خلقه سنه اوغلنك • برتدیلر
قولاجغن جبرائیلك • دوتدیاول قزیونی حقدن یکا • آه ایدوب دلدن دیدی
یاربنا • یاالهی بونلرك ظلمی سکا • جمله سی معلومدر راوکدن صوکا • قومه حقم انلره یا
ذی انتقام قدرتم بوقدرکه بن حقم آلام • ایلدی بیلاد دردیله آه وفغان • قولغندن
اولبن قانلر روان • نکاه اتدم بولاره بن بودم • طاقتم بوقدرکه حق آلام ندم
یاغیاث المستغیثین فلکرم • بونم حقم اولاردن ال بودم • بودعایه هرملك آمین دیدی
ظلمه شاهد اولوب غاوین دیدی • بد دعا اتدی چون اول معصوم پاك • صیحه ایلدی
جمله سی اولدی هلاك • برنفسده جمله سی مرد اولدلر • بیره دوشوب جمله سی خرد اولدلر
بد دعا تاثیر ایدوب مانند برق • ناره دوشوبن قوسی اولدی حرق • پس بونلر هلاك
اولدقدنصکره خدای تعالی عز شانه ارمز ذات العماد لك طریقنی کم ایلدی وخلق جهان
کوزندن سترایدوب نهان اتدی حالا شمدی دخی اول هیئات قدیمه اوزره در
معاویه کعب الاحبارك بوخبردن تعجب ایدوب ایتدی اصحاب امت محمد علیه الصلوة
والسلامدن بوکسه کاکیمه کرك وتفرج ایدوب عجایبندن خبر ویره کرك الان
بوسنك یانکده اوتوران کسنه نك صورت وصفتنده اولا بلاشك ولاشبهه دیو
جواب صحیح ویردی شعبی رحمة الله تعالی علیه بمن علماسنك برندن روایت ایدوب ایدر
وقتاکه شداد هلاك اولدی اوغلی شداد اصغر غیری برده بولنمغین بعده برینه پادشاه
اولدی امر ایلدیکه اتاسنی حضرموتده اولان مغاره یه ایلتدلر واول مغاره ده برحجر
قاذوب والتون سریر اوزرینه قویوب والتون ایلك ایله دوقنش بمش قات حله
صاردلر وباشی اوجنده التوندن برعظیم لوح قویوب اوزرینه بونی یازدیلر کرسانی
دیلنجه ولکن ترجمه سی بودر غزاولمه عبرت آل یوقدر سبحانك لذتی بنکه شداد ابن
عادم بویله اتدم رحلتی بنده اولان قدرت قوت یوغیدی کمسه ده آلمش ایدی جمله

یر اهلی چوبندن دهشتی • شرقله غربه تمام شاه اولمشیدم شویلکم • بوغیدی باکه مقابل
کم ایدیدی نخوتی • سلطنت سوردم طقوز یوز یل بو فانی دنیده • کورمدم هرکز
وفاسن اما تندتی • ربمه عصیان ایدوبن اولمدم اکا مطیع • نفسمه تابع اولوب
اتدم فراوان شرتی • اشبو مدت ایچره برکون اتمدم انصاف هیچ • ایردی پس صیحه
هرادن ویرمدی هیچ مهلتی • نفسمه اویوب مرادین ویردم اما عاقبت • عیشله نوشم
مبدل اولدی نیشه کی قتی امام شعلبی رحمة الله تعالی ایتدی حضرموتدن برکشی اول
مغاره یه کیرمک واقع اولدیکه اسمنه بسطام دیرلر ایدی وانوک بر یولداشی وار
ایدی روایت ایدرلرکه بو ایکی کشی اول ذکر اولنان مغاره یه کروب اول مغاره نک
صدرنده طاشدن یاپلمش بر درج یعنی بر نردبان بولدیلر اول نردبانله یوز ایاق
آشغا اندلر ونردبانک هر قدمی آدم بوینجه ایدی بوندن فهم اولنورکه اول زمان
آدملرینک بویلری غایت اوزون ایمش که اول نردبانی بویلرینه کوره اتمشلر ایمش
واول مغاره نک اسفلنده ارج وار واول ارجک اوزونلغی یوز ذراع وعرضی قرق
ذراع ویوجه لکی دخی یوز ذراع ایدی وارجک صدرنده آلتوندن سریر اوزرنده
برکشی یاتورکه بویی غایت اوزون شورسمه که سریرک طولی وعرضی دکلو ایدی
وبو کشینک اوزرنده آلتوندن صرما ایله دوقنمش حله لر وار ایدی وباشنده جواهر
ایله مرصع آلتوندن تاج اولوب اوزرنده یازلمش ایدی پس بو کشی لوحی آلوب ودخی
قادر اولدوغی دکلو انده بولنان قصبات ذهبدن یعنی آلتون چبوقلردن کوتوردلر
واره جک اسفلنده برکمر وار ایدی نظر ایدوب ایچنه کیردلر مکرکه بو دریا ساحلی
ایمش اندن طشره بر لطیف مکان بولوب اوتوردیلرکه کوردیلرکه بو دریادن برو
برکمی کلوب بونلری آلدی ومرادلری اولدوغی یره واصل ایلدلر واول کمسلره
بو اصل نسنه واقع اولدوغنی اشتدیلر تعجب اتدلر عمان بو شهرک حدی اکا محاذیدرکه

شمال

شمالی طرفندن یعنی احتماله اولاشور معمور ولایت وخلقی غایت چوقدر وآنده بر
یلان اولور که سکر آن ایرلو ولیکن زیان انی اکر بو یلانی بر بردغه ویا خود غیری
ظرف قیوب واغزنی محکم بغلسه وبو ظرفی بر آخر ظرف دخی قوسالر اول ولایتدن
چقدقلری کبی اول یلان بری بری ایچنده اولان ظرفلردن نابدید اولور شویله که
هیچ قنده کتدوکنی کیمسه بلز وعمان شهرینک کوزل بوستانلری ومیوه سی فراوان اولور
الا بو قدر وار درکه دخان چوقدر واول یرده بر جنس قورتجغز اولور که آدمه
قارد یرلر قچنکه آدمی صاصسه اول صدوغی یر آچیلور واول یرده نک ایچنده قورتجغزلر
حاصل اولوب اول کشی نک کوده سنده اول قورتجغزلر کزر یورر تا اولنجه اول
کشی اندن خلاص اولمق احتمالی یوقدر وجبال عمانده میمونلر غایت چوق اولور آنده اولان
خلقه چوق ضرر وزیان ایدرلر کاه اولور که بر وجهله دفع ایدر مزلر الا اوق
وصیان طاشیله کوجیله منع ایدرلر وعمان بحرنده قیمتلو لؤلؤی کتارچقار وبحر عمانده
قیس جزیره سی دیرلر اوزونلغی اون ایکی میل وعرضی دخی کذلک بو جزیره نک صاحبی
بلاد هندده اکثر زمانده اکثر زمانده کیملر ایله عسکر کوندروب اول مملکتک خلقی
اوزرینه غزا ایدوب خلقنی اسیر ایدرلر حکایت اولنور که جزیره مذکوره قرینده بر
اسکله وار درکه دنیا یوزنده اولان عجایبلرک بری دخی بودر وبو دریاده دخی
انک مثلی اولماز انک بویی کیملری اولور شویله که برکمی بر بیک آدم صغیر ممکندر
وبو جزیره ده قیون وکچی چوق اولور ویشی اغلری بی پایان ومیوه لری فراوان
وقیمتی رایکاندر یمامه طسم وجدیس انک بلاد ندندر بو ایکی قبیله یمامه مشهور
وقصه لری دللرده مذکور اولوب جدیس قبیله سی اندن زیاده در ولکن طسم قبیله سی
ایچنده بر ملک طاغی وجبار باغی وار ایدیکه غایت ظالم کمسه ایدی اول وقتکه حریمه
عراقده پادشاه ایدی طسم قبیله سندن بر بینی امین نصب ایتش ایدیکه اسمه عملیق

دیرلر ایدی حتی یساق اتمش ایدیکه جدیس قبیله سندن هرکم قزچقاروب اره •
وارملو اولسه اول قزی اول اکا کتوروب بکارتنی زائل اتدکدنصکره کویکویه
ایلتورلر ایدی کیمک جانی وار ایدیکه قزی اکا ایلتمدین اره ویره بلیدی بو طسم
خلقی اکا معاون اولورلر ایدی وخلق انک بو ظلمندن عاجز قلشلر ایدی نه چاره
ایده چکلرین هیچ بلمزلر ایدی بونک اوزرینه نیجه یل کچدی دائما بو بلایی چکرلر ایدی مکر
جدیس طائفه سنک ارالرنده بر نامدار وغیرتلو پهلوان ظهور اتدیکم آدنه اسود ابن
عفان دیرلر ایدی وانک برحنسی قز قرنداشی وار ایدیکه اسمنه سعاد مبدعه دیرلر
ایدی وباکره ایدی نظم اکا دیرلردی سعاد مبدعه • حسنی ایرمشدی کماله مربعه • کس
ندیده مثل او ملک یمن • همچنان مانند او اندر ختن • صچلری واللیل یوزی والضحی •
قامتی سرو قاشی قبله نما • هم صباحتده ایدی غایت اوقیز • کر یوزینی کورمکه ایدردی
خیز • یوغیدی انک نظیری اول زمان • هرکورن دیردی بو در خور جنان • سویلسه
دورلر دوری حاصلی • منطقیله مات ایدردی بلبلی • القصه عموسی اوغلنلرندن
برینه اول قزی ویردلر وقتاکه لیلهٔ زفاف اولدی قزی عملیقه آلوب کتدلر پس
اول جبار ظالم قزک بکارتنی ازاله ایدوب عادتی اوزره ارینه کوندردی پس
اول ظالمک یانندن قزچقوب کتدکده قانی آقوب لباسنه بولاشوردی قز دخی بقوب
کوردیکه جدیس قومنک اکابرلری جمع اولوب امور ولیمه خصوصنی مشاوره
ایدرلر زیرا اول ظالم باطلک عاطلسی اول ایدیکه قچان اول قبیله نک قزلرینه
بو قباحتی ایدیدی ایرتسی کوننده ینه انلره قونقلق تکلیف ایدردی اهانتلرنده
فوق الحد مبالغه ایچون پس اول قز اول حالله قومندن یکا واروب ارالرینه کردوکی
کبی کوکلکنی یقاسندن دامننه وارنجه چاک ایدوب بنی نامشروع چاک اتدیلر بو
دخی بویله چاک اولسون دیوب قارنن وسوسن آچوب رسوایلق حالنی بونلره اول

اول حالده

حالده کشف سر رنشلر قلوب ایتدی مثنوی دینده وارمی جدلیسدن هیچ ازله • بولدن
افتح بنه اولور می عمل • هیچ بوکا راضی اولور می حار اولان • نجه صبر ایدر بوایشه نزاولان
اول دخی نفسنده هم محصن اولا • اشبو ایشدن موت اکا احسن اولا • دانی اسود اولا
قرداشم بنم • عم اوغلی دانی بولداشم بنم • بولداشینه بو قباحتلر اولا • آشکاره بو فضاحتلر
اولا • پس قرنداشی اسود آنی اول حالده کوریجک بی اختیار اغلدی • ونار غیرت ایله جگرین
طمالدی وکندو لباسنی اوزرندن چیقاروب قرنداشنی اوزرندی ونجه ایده لم وار اوه
کیت ددی سعادایتدی بو یوز قراسیله قنده کیدم مکر وار وب کندومی هلاک ایده دیدی
آنده حاضر اولان جماعت اچنده بر قاچ طعن آمیز کلمات دخی ایدوب علیق نام ظالک قتلنده
قرنداشنی تمام قندردی حالا آنده موجود اولان قوم جمله انک حالنی کوریجکله بو سر ایلمدن
غایت بی حضور اولدیلر ولکن نه تدبیر ایده جکلرین بلیوب حیران قالمشلر ایدی وغیری دیاره
کتمکده دخی چاره لری یوغیدی محبوس کبی اول ظالک تحت یدنده سرکردان قالوب پس قزدخی
بو قدر طعن ونفرین ایدوب نالدکان وفریاد زنان تکرار بو شعری اوقیوب سر رنشلر ایدی
راضی میسز قولم اشبو غرا • سینه دکلمی حقیقت بو غزا • کثرت موردن زیاده اولاسز • هر زمان
اشبو بلاده قالدسز • قرداشم بویله تمام رسوای اولا • بو قباحت بنه سنه وای اولا • راضی
اولور می بو ایشه برلحد • بر کزدن اولمیه بوکا مدد • اراولنده بو ایشی اولمز روا • آراکزده اولم
دائم بو بلا • بیلکزده واریسه محل نطاق • ان رای هذا غیر لائق • کندومن جنس رجاله
عداتسون خانه بیتن دخی سداتسون خانده نزک اورنسون باشنه • یاده شرکر وسمه
چکسه قاشنه • هم لباسی اولا مانند زنان • مرد دعوا تسون اول قلبسان • اغلیوب درد ایله
اندن زار زار • سینه دکلمی دیدی بو عار عار • پس قرنبو وجمله طعن وتشنیع ایدیجک آرالرندن
چقوب وبکزی قزارب بر یرده وار وب اوتوردی واول جماعت دخی قالقوب آخر
بیر وار دیلر اسود بونده ایتدی ای قرنداشلر و بولداشلر وای عم اوغلی بو ظالمی کوردسز

بو قبیله خلقنه ظلم و عار ایده جلک ایشلر اندر بونلک ایلدوکی ظلم بر زمانده بر طایفه اولمش
دکلدر بو خصوصده رای تدبیر یکز نه در بو ظلم و اهانتده تحمل ایدرمسز که قزلریکز و قر
قرنداشلریکز بو حقارتلر اولا و یاخود بر غیری تدبیر یکز وار میدر دیدوکنده بونلر
ایتدلر یا اسود بو بابده سنلک فکرلک نه در و نجه اولمغی لایق کوردیسن دیدلر اسود
ایتدی اکر جمله کز بکا معاون اولوب مخالفت ایتمسکز بنم سوزم بودر که فکر صوابدی
و رای انفاقلری برکسنه نک تدارکی اوزره مقرر و منجر ایلیسز تا که بو عار ناموس غیرتی
اوده یکزدن رفع ایدوب انلک ظلم و کیدندن خلاص اولدیسز دیدکده بونلر جملتاً ایتدلر
ایدی اول براهل رای اولاجق کشی کردیرسن سن اول و بزدن سکا هر کز مخالفت اولمسون
دیدلر اسود ایتدی ایدی دوه و صغر و قیونلریکزی بو صحراده وافر بوغزلیوب و دخی آتشلر
یاقوب و قزانلر قیاده سز و خاتونلریکز دخی یلک پشورمک ایله مقید اولاکز و سزده
جملکز نوابکزی تنبیه ایلیسز که لباسلرینک آلتنده قلجلری حاضر و مهیا اولا و بونلرک
اول ضیافت ایده جک یرلری هب قوملق ایدی و علیق ظالمک عادت باطله سی بو ایدیکز
بکارتنی زایل ایلدوکی قزلک ولی سنی ضیافت محلنده محضا حقارتا و اهانتدن آردنده
دور غوهردی پس بونلر بو منوال اوزره مابینلرنده عهد و پیمانی مقرر ایلیوب و اسود
دخی قلجنی علیقک اوتوراجغی یرده قومراجنده مخفی ایلدی و جماعتنه دخی استدی سزده
بویله ایلک و علیق مجلس کلوب اوتوردقده هانکه یلک بکه مشغول اولاین قلجنی الیه
آلوب بوینی اوردین سزده دخی حاضر و مقید اولوب اولوب یر یر قلج اوروب امان
ویرمیسز بونلر سمعاً و طاعةً دیدلر پس علیق علیه ما یستحق صباح اولدقده سکر اناکلی
زینت و خدم حشمله ضیافت کلوب مسرور الحال و مرفه البال اولوب اوتوردقده
کوردیکه بونلرده بر ترتیب شاهانه وار که کورلمش دکل پس اسود دخی فرح و بشاشلر
کوستردی پس بو حالده ایکن همان یلک چکلوب هرکس طعام الا و زاد و صفاده ایکن

علیق قوبندن بری طعامدال اوزادوب ایتدی رب کلمة تمنع الاکلات دیوب سوزنی
دخی تمام ایتدین اسود دلیر قلیچ چکوب علیقلری قوینه بر قلیچ ایله اوردیکه سری صاچلری
طوب کبی اوکنه دوشدی وهرکس که انلردن ضیافت حاضر اولوب اوتورمشلرایدی
بریردن قتل اولنوب طعام ایله کلن صحنلر قان ایله مالامال اولدی ایدرلرکه اولسه
ساعتده طعم قیلسندن سکان بیک آدمدن زیاده قتل اولندی قوم طسمدن کمسه
قالمدی الا ملکه کوا اول ضیافت کلامش اوله بعده باقی قلنلرینه دخی قلیچ قوب قردیلر
واهل عیالارین اسیر ومال ومنالارین غارت ایلدلر پس انلردن بر کلو باشلوسی خلاص
اولوب بن سلطانی اولان حسانه واروب بو اولان مصیبتی نقیر وقطمیر بیان ایلدی
اندن معاونت طلب ایلدی بو حسانه دیدکاری غایت اولو وصاحب لشکر پادشاه ایدی
اول قومک بو حیله وقباحتلرینه زیاده غضب ایدوب ولشکر چکوب قوم یمامه اوزرینه
الغار ایلدی جدیس قبیلسنه اوچکون قالمیتی عسکرندن برکشی پادشاهه ایتدی بنم آنده
برقرقم قنداشم وار درکه نامنه رزقاء یمامه دیرلر کوزلری شویله کورمکندرکه اوچ
کونلک یولدن وبر روایتده اوچ فرسخ یردن برکشی کوروب خبر ویرمک جایز درشمدی
آنده وار معه منزلرقریب اولشدر بیورکه جمله عسکر الارینه بر بوداقلو ویبراقلو اغاج
آلوب بورنسنلر تاکه اول خاتون آنی کوروب عسکر ایدوکن بلیوب غافل آیکن اوزرلرینه
وراوزددی پس حسان بیوردیکه هرکشی الارینه بیراقلو وبداقلو بر اغاج آلوب واوکلرینه
دوتوب یورویه لر پس ایله ایلدلر بویکادن دخی جدیس قومی حسانه زیاده احتیاط
ایدرلر ایدی پس اول خاتونه برکون ایتدلر بر یوکسکه یره چقوب بن جانبنه نظر
ایدوب کوردکه اوزرینه کلو رهج عسکر وار میدر دیدکلرینه یمامه دخی بحسب الفرمان
بر یوکسکه یره چقوب اول جانبه یان نظری سالدقده کوردیکه اوچ کونلک یولدن
بر عسکر بی شمار چکلوب کلو رایتدی یا قوم جدیس خبردار اولکه اوشتبن طوقندن

براولو جماعت کلیور بورولیشلر آدمدر واما صافی میشدر اولوب اصلا انسان
کورنمز دیدکده اول قوم شوم انک سوزینه التفات ایتمدلر بعده ایرتسی یینه چقوب
باقدقده ایتدی یا قوم آکاه اولک که دون کورد وکم اغجار یوریوب کلور واردکز بنجه
برکشی کلورکه النده بر پاره سکوکلو آت دوتر وبرکشی دخی انک نعلنی اوکارردی
بونلرینه اعتماد ایتدلر ونسنه یوقدر دیو غافل اولدلر بو جانبدن حسان دخی سرعت
ایلدکلوب شبخون ایدوب بیامه خلقنی قروب واهل عیالنی اسیر ومال ومنالرینی
یغما ایتدورب واسود ولاوره همشیره سیله قاچوب طی قبیله سنه واروب خلاص اولدی
باقیسنی بولدقلری یرده قتل ایدوب ویورتلرینی یقوب خراب ایلدلر واول خاتونک
نامنه زرقا دیامه دیرلردی پادشاه انی کتوروب ایتدی ای خاتون سنک کوزلرکه
ندسببدن بویله کوره کندر جواب ویردیکه پادشاهم مدت عمرمده برکیجه سورمه
یاندم بویله دوربین اولدوغمی اندن ظن ایدرین دیدکده حسان بوردیکه اولسه
خاتونک کوزلرینی چیقاروب کوردیلرکه کوزلرینک سکرلری وطمرلری نادماغدوز
سورمدن سیاه اولمش تحقیق بلدلرکه بونک کوزلرینک شدت بصری حاصل سورمدن
ایمش بعده حسان کوچوب یمن جانبنه توجه ایلدی **السند** اولو اقلیم اولوب هندک
غربی سنده بحرک کنارنده واقع اولمشدر ایکی بحشدر بری بحرک کنارنده درکه الان دیرلر
واهل اسلام بر بحشنه غالبدر وانوک مشهور شهرلرندن **منصوره** درطولی وعرضی بر
میلدر وخلقی بی نهایه وزرقی بی غایه اولوب وبین الناس متداول اولان اقچه لرینک
وزنی بش درهمدر حرما وشکر قامشندن غیری نسنه اولماز وبر نوع الماسی
اولورکه غایت اکشی وبی من درو غایت اشی یر اولوب ومنصوره دیدکلرینک سببی
بودرکه خلفاء بنی عباسدن **ابو جعفر المنصور الدوانقی** دورت پاره شهر بنا ایتمشدر
دورت یلدز مقابله سنده ودخی ایدرکه بو شهرلرک بری بغداد وبری دخی مصیصه کی

شام

شام دکزینك قربنده در و بری دخی رافقه درکه ارض جزیره در المولبان ویقال لها
الملتان بلاد هندك محازیسی اولوب منصوره قدر نجه در بیت الذهب دیو تسمیه اولنور
زیرا محمد ابن یوسف الحجاج بر اوایچنده قرق قنطار آلتون واوچیوز اوتوز بطمان بهار
بولدی واول شهرك بر اولو صنمی واردرکه مثلا هند وسند خلقی کلوب اکا تعظیم ودخی
انك اطرافنده اولان ولایتلرك خلقی حاشا واروب آنی حج ایدرلر وآنده چوقلق مال
صدقه ایدرلر واول صنم بی اندام انواع جواهر کرانمایه ایله بزنمشدر وانك خدمتکارلری
وار زعم ایدرلرکه ایکیوز ییلدن برو اکا عبادت ایده کلمش اولالر واول صنمك کوزلری
ایکی قیمتلو جوهردندرکه روی زمینك جمله مال ومنالی اول ایکی جوهرك بهالرینه معادل
اولماز وقپوسی اوستنده آلتوندن انواع جواهر ایله بزنمش بر تاج واردرکه قیمتی قابل تخمین
دکلدر الهند ارض واسع وغایت اولو مملکتدر برده وبحرده وجنوبده وشمالده استمالی
اولوب انوك بر طرفی زنج مملکتنه اولاشقدرکه مهراج مملکتیدر وهند اهلنك عادتلرندندرکه
قرق یاشنه وارمینجه پادشاه اولماغه لایق اولماز وپادشاهلری ابدی خلقه کورنمزلر
وولایت ممالك کثیره اولوب اندن بعضنه المانکبر واهلون دینلور مملکت القنوج ارض
واسعه ومملکت عظیمه در وبونلرك پتلری واردرکه اتالرندن اوغللرینه میراث دکر
وزعم ایدرلرکه اول پتلره ایکی بیك ایکیوز ییلدرکه عبادت ایدرلر وپادشاهلری
عظیم الملك وکثیر الجود وکثیر الفیولدر یعنی فیللری چوقدر وآنك یاننده اولان فیللك
چوقلغی ملوك ارضدن بر پادشاه قتنده یوقدر ایدرلرکه همان طویله سنده بیك عدد
فیل واردرکه کاغد کبی بیاض اولوب واول فیللردن بعضنك یکرمی بش قارش یوجه لکی
واردر وایدرلرکه اول فیللردن بری مرد اولدقده انك بر دیشنی وزن ایلمشلر
قرق بطمان چکدی دیو خبر ویردلر وممالك هنددن مملکت قمار دیرلر اولو مملکتدر
وعود قماری که دیرلر اکا نسبت اولنور ومنها مملکت ضمور وبو ذکر اولنان دن غیری

اون ایکی مملکتی دخی واردر که هر برینک عجایب غرایبی ذکر اولنورسه کتاب تطویل اولمق
لازم کلور تمت الجنوبیة فی ولایت الهندیة والسندیة وتشرع ان شاء الله تعالی فی ذکر الجهة
الشمالیة وبلادها وعجایبها وغرایبها اقصای مغربدن اول طرفده واقع اولان
بلادک اولی ارض الفرنج در انلر امم عظیمه اولوب غایت چوقلغندن نهایتی یوقدر و
بالجمله اندلس جزایرینک اکثری انلرک تصرفلرنده در انلرک بحر رومده جزایر عظیمه سی
اولوب مشهوری بونلردر که ذکر اولنور جنویز وصقلیه وقبروس واقریطش وکمثل
وجزیرة خضرا وبونلردن غیری چوقلق جزیره لری دخی واردر اما صقلیه اول مدینة
الزماندر که مسافرلر انک تفصیلنده واوصاف مدایحنده ومملکتنک وسعتنده واکابر
لرینک قوة وقدرتنده اتفاق اتمشلردر وبو جزیره ده یوز اوتوز پاره شهر واردر
قرا وضیاع دن غیری وزمان اولده اهل اسلامک تحت تصرفلرنده ایمش علمادن آنده
نیجه صاحب تصنیف وحکمادن نیجه صاحب تالیف کلوب ظهور اتمشدر ولکن صکره افرنج لعین
هداهم الله تعالی اجمعین غلبه ایدوب استیلا ایلمکین جبرا اللرندن المشلردر که حکایت
طویله سی واردر وانک مشهور شهرلرندن بلرم درکه بو انلرک یعنی افرنج لعینک اولو
شهرلری ولشکرینک بکلری آخری غربی سنده دریانک ساحلنده واقع اولمش بر شهر عظیمدر
وبناسی غایت لطیف ومحکمدر ایکی قات قلعه وایکی بولکدر واما قصبه سی اولوب اورته
قصبه سنده بوجه وعالی قصرلری وحماملری وخانلری وبلند منارلو معبد خانه لری
وچارسولری واردر واول ایکسنده دخی عالی کوشکلر وبلند بنالر وحماملر وکاربان
سرایلر وچارسولر وانک برا ولو جامعی واردر که آنده عجایب وغرایب صنعتلر واصناف
تصاویر وتزاویق ایله یاپمشلردر که لسان انک حسنی بیاننده وکمال وصفنده عاجز
وقاصردر وبالجمله قرطبه جامعندن صکره بوندن لطیف واحسن بنا اولماز وحصار پنجه سی
واردر که باشقه بر شهردر هر جانبندن منظری ومقصوره سی واردر وآنده بر قدیم

شهر

شهر دخی واردر که خالصه دیمکله مشهور و پادشاهلری آنده ساکن اولور هر طرفدن
اقارصولری و لطیف عالی چشمه لری و زیبا بوستان و تفرجگاهلری واردر و شهردن
خارج برابر مغی و اوزرنده چوقلق دکرمنلری اولوب و انک مشهور شهرلرندن
مسیحی در بو دخی شهر عظیم اولوب طاغلرنده بر معمور دمور معدنی واردر که چقاروب اطراف
اقلیمه آلوب کیدرلر و انک بر شهر دخی طرمیر در بو دخی بر لطیف شهردر که کوشکلری
چوق و تفرجگاهلری وافر و آنده بر اولو طاغ واردر که طور الایات دینلور معمور آلتون
معدنی واردر و شهرلرندن بری دخی طرمین در که شهر عظیمدر اطراف عالمدن بر و بحردن
تجار طایفه سی آنده اکسک دکلدر و دریانک اطرافنی احاطه ایدوب ایچنه کیرمجک
ایچی بر یری واردر غیری یره کرلمز مسرقوسه بو دخی اوجوزلق یونندن شهرلرینک
معروفی و دیاری واسع و اطراف اقطاری معموردر بوابلیس بو دخی شهر قدیمدر که
دریا آنی احاطه ایدوب همان بر کوپروسی وار که غایت یوکسک اولوب و اول دریانک
قعرندن مرجان چقاررلر مثلا مرجان دریا دبنده اغاج کبی بتر و کوپروسنک طولی
اوچیوز ذراع و عرضی یکرمی ذراعدر قبروس غایت بویک جزیره در که اول آلتی
کونلک یولدر و آنده چوق شهرلر و معمور کویلر اولوب انهار و اشجاری و ثماری بی نهایه در
و زاج قبروسی دیدکلری اندن کلور سایر ولایتده انک مثلی یوقدر و قیون و صغر
و سایر مواشیسی جمله فرنکستان شهرلرینه کفایت ایده جک دکلو واردر و فرنکستانک
مشهور شهرلرندن بری دخی افرنسه در نفس امرده شهر عظیم اولوب اندلس جزیره سی
ایله محاذیدر فرنکستان فرومیه سی کبی و پادشاهلرینک مقری و محل مجمعی و هر
امورلرنده مراجعت ایده جک یرلریدر و چوقلق خلقی واردر که حسابه کلمز و قیاسه صغمز
ارض الجلالقه بو شهر اندلس شهرینک شمالی سنده واقع اولوب ارض واسعه و بی نهایه خلقی
واردر که قابل حساب دکلدر و خلقنک طبیعتلری جهل و حماقت اوزره اولوب

عادتلرندندر که بالنز لباس کیمزلر الاکیرلو و پاسلو کیوب و اوزرلرنده اسکیوب چوروبنجه
چقارمز و بری برینک اولرنده اجازت سز کیرمک عادت قدیملرندندر و دینلرنده
غایت مهملردن اولوب اولیک کالانعام بل هم اضل نحوای شریفنه ماصدق بر طایفه
باطله در **ارض الباشقرد** بلاد الاتابندر **وبلاد الافرنجه** ارض واسعه اولوب وحوق
شهرلری و معمور کویلری و جبال شاهقه سی و حصین قلعه سی وارکه و اوجوزلق و برکت
اوزره اولوب و بیت المال یانلرنده محفوظدر ارلری و غورتلری اندن میرات برلر
ارض الکرج خلیج قسطنطینه الذ وغی برلک محازی سی اولوب شمال طرفنده اوزانوب
کمشدر ارض واسعه در چوق شهرلری و وافر قصبه لری و جبال شاهقه سی و قلاع منیعه سی
اولوب دیرلری غایت اوجوزلق و برکت اوزره در و مال بیت المال بونلرلک یانلرنده
محفوظ اولوب رجال و نسایه اندن حصه دیرلر **ارض الروم** لقطاری اطرافی واسع
اقلیمدر و دیاری چوقدر و معمور شهرلری و کویلری و مزرعه لری و اشجار ثماری
بی نهایه و اوجوزلق و برکات و خیراتی بی غایه در و اکثر ولایت روم بحر قسطنطینه
جانبنده واقع اولمشدر و بلاد ارض طرفندن اون بشدر انلک برینه خرنیه دیرلر که
بش پاره قلعه سی واردر و برینه دخی عصات دیرلر اوچ پاره حصاری وارکه
و برینه دخی ارستیتو دیرلر اون قلعه سی واردر و برینه افین دیرلر دورت
پاره قلعه سی واردر و برینه دخی حرستون دیرلر دورت پاره قلعه سی وار
و برینه بقلان دیرلر اون التی پاره حصاری واردر و برینه دخی خلدیه دیرلر
التی پاره حصاری واردر و برینه قادقه دیرلر یعنی و نیلک دیمکدر اون سکز
پاره حصاری واردرکه بو جمله سی یتمش التی پاره حصار اولوب و بلاد رومک
یوزعدد جزیره سی واردرکه جمله سی دریا ایچنده اولوب و معمور آبادانلر و ارض
رومک مشهور شهرلرندن **قسطنطینه در** مثلث الشکل در ایکی طرفی دریایه و برطرفی

بره درکه باب الذهب دیدکلری قپو آنده در و شهر قسطنطنیه نك طولی طقوز میلدر
و محکم قلعه سی اولوب یوجه لکی اون ذراعدر و زمان اولده معمور ایکن یوز قپوسی
اولوب بویلك قپوسنه باب الصمت دینلورکه آلتون ایله مذهب و منقش ایمش و اما
الآن اون سکز قپوسی واردر و آنده بر قصر واردرکه دنیا عجایبندندر اول
قصرك یر آلتندن دهلیز کبی سوقاغی و ایکی صفه آراسنده یولی واردر و باقردن
عجایب صنعتلر ایله انسان صورتنده و دخی آت و فیل و یرتجی جانورلر شکلنده و
بوندن غیری هر کونه شکلده غرایب نسنلر واردرکه بو قصر اشکال موضوعه نك اکبری
و احسنی در و انك چوره سنده ضروب عجایبدن نسنلر واردرکه عقللر حیران
و سرکردان اولور و بوندن غیری آنده بر مناره واردرکه زمان اولده استادلر
آنی دمور و قورشون ایله بر عجب وضع ایلمشلردرکه قچن یل اسسه دورت جانبه
میل ایلر و آنده باقردن بر مناره واردرکه یك پاره اولوب قپوسی یوقدر و دخی
مارستانه قریب بر مناره دخی واردرکه صار و پرنج ایله قپلنمشدر و صنایع کثیره خرج
اولنمشدر و اسلامبولی بنا ایدن قسطنطینك قبری انك اوزرنده اولوب و قبری
اوزرنده باقردن بر آت صورتی وار قسطنطین شکلنده بر شخص اوزرینه سوار اولمش
کوسترلمشدر و اول باقردن آتك ایاقلرنی قورشون ایله برکتمشلردر و اول آت
اوزرنده اولان صورتك صاغ الی هوایه قالقوب و بر مقلرین آچوب بلاد اسلام
طرفنه اشارت ایلر و صول النده بر طوب طوتار بویله اولدوغی غالبا اکا اشارت اولا که
جمیع دنیایی بر طوب کبی المه کتوردم و صولك اوجی الی بوش کتدم دیمك اولا و بو مناره
دریادن بر بوجق کونلك یولدن کورینور و بعضیلر ایدر انی الی بویله اولدوغی
طلسمدرکه کندو اولدوغی یردن عدویی منع ایدر و بیاض مرمردن بر مناره دخی
واردرکه یوقاروسندن آشاغیه وارنجه جمله صورتلر و دخی طربزونلری جمله

باقردن اولوب وایدرکه آنده برطلسم وار در قحن انلك اوزرنده رادم چقه سیله
اقالیمك شهرلرین کوره بلور وانده برقطره یعنی برکوپری وار درکه کری دنیا عجایبندن
بریدر دیرلر وانلك وسعتی حد وصفدن خارج اولوب آنی برکسه وصفا تملو اولسه
حد تکدنبر یتشور وانلك اوزرنده نقش شودکلو نسنه وار درکه حساب کلز
وقیاس صغاز **رومیة الکبری** بوه نخی قسطنطینه کبی طقز میل اولوب اولوشهر دروانك
ایکی قات محکم حصاری وار درکه طاشدن بنا اولنوب یوجه لکی قرق ذراعدر
وآنده صاروپرنجدن دیرکلر وار وعرضی اون بر ذراعدر انجو وحصارنی لحاظ
انشدر وارتفاعی یتمش ایکی ذراعدر واما خارج حصارك ارضی سکز ذراع و
یوجه لکی قرق ذراعدر وبوشهرك اورتاسنده برایرمق کلور وبوشهرك ایکی جانبی
وآشغاسی جمله باقردن کریج کبی تختلر ایله دوشنمشدر وبوشهرك داخلنده برکنیسا
وار درکه اوزونلغی اوچیوز ذراع وارتفاعی دخی کذلك اوچیوز ذراع اولوب
وکوشه لری باقردن دوکلمشدر وچوره سی صاروپرنج ایله قپلنمشدر وروسیه ده
بیله ایکیوز کنیسا وار در وچارسولری بیاض مرمر ایله وکوك رنکلو خام ایله
دوشنمشدر وبیك عدد حمامی وبیك عدد دخی خانلری وار در وبونلردن غری
برکنیسا دخی وار درکه بیت المقدس شکلنده بنا اولنمشدر وبرمذبحی وار درظاهری
یشل زمرد ایله صافی مرصعدرکه وبومذبح اوزرنده التوندن برصورت وار درکه
ذراع رشاشی ایله یدی بوجق ذراعدر واول صورتك کوزلری قزل یاقوت
بهمانیندرکه قیمتده صیرفان دهر فرومانده قالمشلردر وبوکنیسانك یوزقپوسی
اون قپوسنك اوستی التون تختلر ایله قپلنوب ماباقیسی صاروپرنج ایله قپلنمشدر
وآنده پادشاهلرینك برقصری وار درکه بانی دیرلر براولوزبا قصردر بریوزنده
سیاحت ایدنلر اتفاق ایتمشلردرکه دنیاده انلك مثلی بنا اولمامش اولاحرومیتنك

اوصاف

اوصاف محسناتی بیاننده لسان قاصر ولال در حق سبحانه وتعالی اهل اسلامه عن قریب الزمان
میسر ایلیه والطرافنده چوق شهرلر اولوب جمله دن بری قشمیر اولو شهر اولوب بناسنك
کوزلکی همان رومیه یه بکزر وایدرلر که اصحاب کهفك شهریدر واما اصحاب کهف بر مغاره نك
ایچنده در بر کوی قربنده که معموریه ایله ربقیه مابیننده بر یوجه طاغ اوزرنده در که
یوز ذراع مقداری واردر واول طاغك طشره سنده نردبان کبی یولی واردر
انلره وارنجه غایت صعبدر واول طاغك تاقله سنده بر مغاره واردر که همان قپویه بکزر
واول مغاره نك قپوسندن اشغا اوچیوز ادم مقداری اینلور بعده بر روشنالغه
نهایت بولور که بر قبه در دیرکلر اوزرنده یاپلمشدر وطاش ایچنده قازیلوب اویولمش
نیچه اولر واردر وهر بریسنك عتبه سی آدم بوینجه در واوزرنده طاشدن بر قپوسی
اولوب اصحاب کهف رحمهم الله تعالی اول مغاره نك ایچنده یدی کشیدر که اضطجاع
ایدوب اویومشلردر وبدنلری صبر وکافور ایله طلالنمشدر وایقلری اوجنده
کلب جوکزلری خلقه اولمش یاتور که باشنی قویروغنه کتوروب وبدنی چوریوب هیچ نسنه
قالمامشدر الا باشی سکوکلری ایله اوکوزعه سی قالمشدر واندلس خلقی زعم ایلدیلر که
لوس شهرندن شهید اولنلردر وبعضی اصحاب ثقات ایتدی اول اصحاب کهف قومنی تحقیق
بر کوردك اتجوکزلرین دخی مغاره ایچنده کوردك اول مغاره عموریه ایله ربقیه
آراسنده در که تاریخ نبویه نك بشیوز اونجی یلی ایدی القرم اولو شهردر انك
حصاری ومساجد وخانلری وحماملری اولوب تاتار مملکتنك عرصه سیدر وانك
چوره سنده معمور ولایتی واردر وغدالری لحم سمك وعسل لبن در واولرینك
بنالری اکثریا اعجدندر وزمان سابقده اول شهرده طاعون اولمش شول مرتبه ده که
جنازلرین دفن اتمکه مجاللری اولمیوب مثلا اوایچنده هر نه دکلو آدم واریسه قریلوب
کمی چوریمش وکمی قدید اولوب شکل وهیأتی اوزرینه قالمش وداخی کاشی مدرسه لر

وجوامع خانه‌لر شونلره خراب اولمش یاتور وذکر اولنان مدارس وجوامعك قولری
اوزرینه التون ولاجورد حفظ ایله فلان خاتونك وفلان کیمسه‌نك آثاریدر دیو
تحریر اولنمش شویله که صناعت معماری ایچندن هنوز چقمشدر وتاریخ تبریزنك بدیوز
التمش التی ذی الحجه سنه‌سی یکری طقوزنجی کونده که یوم الاربعا ایدی تاتاردن یاغی عسکر
استیلا ایتمك ایله اولنجه خلقنی دخی قروب واموالنی ارزاقلرن یغما ایلیوب بر وجهله
خسارت کبری وبلیه عظمی قلنشدر درکه لسان بیان ایله تقریر وتحریر اولماسی ممکن
دکلدر شکر حق تعالی جل ذکره قرآن عظیمده بیورر وان من قریة الا نحن مهلکوها
قبل یوم القیمة او معذبوها عذابا شدیدا کان ذلك فی الکتاب مسطورا یعنی
هیچ برکوی یوقدر الا که بز انلری هلاك ایده‌ز قیامت قوپمزدن اول یا انلره عذاب
ایده‌ز اول حکم لوح محفوظده تبدیل وتغییر اولماز اما علی البحر القتلی بلادروس اولو
شهردرکه نامنه طربوزن وجوریتر وقاستر وعمانیة السوداد یرلر بویله دیدکلرینك
سببی بودرکه آنده برطاغك دره‌سی ایچنده برایوسق چقوب اقارکه زلاله یکزر لطیف
بیاض صو درواندن برتوتون چقارکه سیاه قطران یکزر واما قانیة البیضا که اکا
مطلوقه دیرلر وما طرحاور وسیته والاذریسی وفلسق بونلر اولو شهرلردرهمان
روم قاعده‌سنجه اوزرینه وادریس ایله حصین زیاده آراسنده براولو آغاج واردرکه
هیچ کیمسه بلمزکه نه اغاجدر واسمی دخی ندر قوزکبی یمشی اولور قشری ایله طتلو دکیل
کبی ارض الصقالبه ناحیه‌سی شمالده بر واسع مملکت اولوب چوق شهرلری وکویلری ومزرعه‌لری
وار ویانده بر دریا وار درکه صویی طتلو درغرب طرفندن مشرق جانبنه آقار وبر
ایرماق دخی بلغار طرفندن کلور بونلرك دریاسنده طوز اولماز زیرا شمسدن بعیددر
وصویی مالح اولوب اول دریاکنارنده شهرلری وصعب حصارلری وار درارض الجنوب
بودخی ارض واسعه درچوق شهرلری اولوب مملکتلری قسطنطینه‌نك غربی سنده واقع

اولمشدر

اولمشدرکه روم دریاسنك اوزرنده در وانك مشهور شهرلرندن **جنوه** محکم شهر
اولوب حصارلری واردرکه قپولری جملهٔ دموردندر وچوقلق خلقی وارکه حسابه کلمز
ارض البنادقه اقلیم عظیمدر بویك شهرینه بندقیه دیرلرکه وندیکدر روم دریاسنك
خلیجی نهایت بولدوغی یردر واول خلیجك اوزونلغی یدیوز میلدر شمال طرفندن
جنوبه قریبدرکه انکله جنوب ارالغی قره دن سکز کونلك یولدر واما دریا ایله بونك
مابینی ایکی ایلق یولدر وقرنك ملتنده اولان کفره پادشاهلرینك مقری ومسکنیدر
واسمی اصل پاپادر واندلس شمالیسنده اولوب شهرلری کلیا وندیك خلیجی اوزرنده
واقع اولمشدر چوق شهرلری ومعمور کویلری ولطیف اوزم وانجیرلری اولور **ارض برجان**
بودخی اولو وواسع مملکتدر وآنده مرجان اولور وخلقی غایت چوق وآزغون وطاغی
قومدرکه قلبلری قاسی وکندولری عاصی برطایفه اولوب شمال طرفندن غایت ایرق
اولورلر **الباب الابواب** ارض فرسك شمالی طرفنده اولوب واما بانی نوشروان یاپدرمشدر
وبحر خزر کنارنده اولوب آنده عالی بوستانلر ولطیف میوه لر اولور وبحر خزر اسکله سی در
وآنده بر زنجیر چکلمشدرکه وقتسز نه کیررلر ونه چقارلر غایت محکم یساقلری
اولوب غیری یرلر کبی دکلدر **فی الاقالیم المتعددة المجهوله اما الابواب** بوطاغك
بعید القعر دره لری اولوب تواریخ قدیمه ده بوطاغه جبل الفتح دیرلر واول طاغده
چوقلق حصارلر وارکه برینه باب صول وبرینه دخی باب الان وبرینه باب السایران
وبرینه باب الارقه وبرینه بسخی وبرینه صاحب السریر وباب قپلان شاه وباب کاروان
وباب ایران شاه وباب لبان شاه دیرلر ومذکور جبل فتح عظیم طاغدر ابو الحسن
البصری المسعودی زعم ایلدیکه اول طاغده همان اوچیوز پاره شهر اولا وهر شهر خلقنك
دلنی شهر آخر خلقی بلمز پس بو جبل فتحده ممالك کثیره اولوب خصوصا مملکت شیروان
شاه غایت واسع مملکتدرکه معمور شهرلری وقریه لری ومزرعه لری وبی نهایه خلقی

اولوب ولکن کافرلر وجباریلردر وهیچ بر پادشاهه مطیع ومنقاد دکللردر ومملکت
لابدان شاه ومملکت لوقانیه ومملکت دورانیه وبونلک خلقی عالم خلقنک زیاده
یوامز راغیدر ومملکت طبرستان ومملکت چمندان ومملکت عیق ومملکت زنکوان
ومملکت جندح ایدرلرکه بو مملکتک اون ایکی بیک قراسی واردر ومملکت الان
ومملکت انجار ومملکت جرزیه ومملکت صفحا بونلر دخی طاغی وجبارلر اولوب بر پادشاهه
مطیع دکللردر ومملکت الضاربه ومملکت شکی بونلر متفرقدر یعنی انلردن منفصل اولوب
اول طاغک آخرنده باشقه بر قومدر ومملکت الصعالیک ومملکت الکشک ایدرلرکه
بو مملکتک اهلی کبی شکل لطیف • وهیأتی ظریف بر ولایتده دخی اولمیوب واشدلمش دخی
دکلدر مثلا ارلری فوق الحد لطافت وصباحت ایله معروف وعورتلری دخی کمال محاسن
ایله موصوف اولوب بونلر لطافت یونندن نوع انسانک اکملی وملاحت یوزندن
انلرک اجملی ومضاجعه جهتندن انلرک اطیبی • وموافقه طرفندن اجی • اولوب زاید
الوصف لذة عظیمه • ومحبت عمیمه که انلرده موجوددر سایر اخلاق حسنه لری دخی
ممدوح ومحمود اولوب دنیا عورتلرندن ممتاز • وهر وجهله مستغنی وبی نیازلردر
وارلری دخی یوز یاشنه وارسلر نفسلرنده هنوز قوتی ووقاعده تمام قدرتلری
واردر وعورتلر ایله اجماع ایلدکلرنده بولدقلری لذت وصفادن تا جماعدن منفصل
اولنجه دنیا لذتلرین بالکلیا فراموش ایدرلر وعورتلری دخی هفتاد وهشتاد
ساله وارسلر هنوز لطافت جماللری وملاحت صباحتلری کماکان ورعنا وزیبا
لقلری غنچه خندان کبی موجوددر که کویا یکرمی یاشنده بر دختر پاکیزه اختر وساعد
وساقلری صانکه بللور انوردر فسبحان الله القادر الخلاق نظم نلر خلق ایلمش خلاق
عالم • نه خوش زیبا اولورمش آنده آدم • ندن بونلر قتی محبوب اولبدر ندندر بویله
مرغوب اولبدر • هواسندنمیدر یاخود یرندن • دیشی سندنمیدر یاخود ارندن

ندن اولمش بولاره وصف مرغوب • نصیب اولمش ندن یا شکل محبوب • مصابح ایلدی او
یولرد ولبدر • بو میله دیدیلک زین اولبدر • صناس هر بری بدر آیه بکزر • باجنت
ایچره کی حورایه بکزر • نظر قلسلک دیدیلک هر نکاره • شرف ویرمش جمالیله دیاره •
زهی دولت اولارلک همسرینه • ملک کبی دماد و پسرینه • زهی قادر زهی خالق
برادر بویله زیبا جسم آدم • ومملکت سبع دخی مملکت واسعدر که چوقلق شهرلری
وار درکه مملکت ارمن دخی چوق عجایبلر وبی نهایه غرایبلر اولوب اول جملدن
بری اول مملکتده برطاغ وار درکه سما ایلدیکمز همان وباخود جبل دماوند ایلدیکمز اقتران
انشدر بونلک مابینده ال آیه سی کبی بر لطیف صحرای دلکشا وبرجای فرح فزا وار درکه
مداری یوز میل مقداری وار اولاو بو صحرانلک اورتاسی کویا پرکار ایلدیکلک
اویولمش بر دایره وار که حسف اولمش شویله کوره سی قیاسا الکی میل مقداری
اولوب واطرافی مهیب المنظر ومحل خوف خطر درکه بر وجهله انلک اشغاسنه انک ممکن
دکلدر وکیجه اولدقده اطراف مختلفه دن آتشلر ظاهر اولور وکوندز اولنجه اویله
زمانی اولدقده خوب اندام • ولطیف اجسام آدملر کوریور • ولکن بعید القعر المغین
اول آدملر برمق انجه کی قدر کوریور واشغاسنده انجه جلسه آقار ایرمق کوریور و
صونلک نهایتی قنده وار وب قرار بولدوغنی کیمسه بلمز ودورت ایقود ایتلر کوریور
ذباب دکلو ولکن بونلر بنی آدمیدر وغیری میدر فرد واقف دکلدر وبونلک حقیقت
وکیفیتنی باری تعالی حضرتلرندن غیری کیمسه بلمز که خالقیله وطوارلریله کچمش میدر
وجهت معیشتلری ندر نوع انساندن برکس مطلع دکلدر وبو دایره نلک اوزرنده
دایم الزمان طمان وو بخار اکسک دکلدر وبو دایره آردنده برکیجه لک خسف دخی
واردرکه غایت درین اولیوب ایچنده میشلر اولوب وآنده میمونلک برنوعی واکر
انسان کبی منتصبات القامات ایکی ایاغ اوزره یورلر ولکن بدنلری میمون کبی

قللودر واما غایت فهیم وزکی اولورلر واول میمونلردن بری اله کیردکده پادشاهلرنه
ایلدوب انواع احسانه مظهر اولورلر وزکاوتندندرکه اول میمونلر دایما پادشاهک
باشی اوجنده کیجه وکوندز بچقلر دوتارلر حفظ وحراست باننده ودخی پادشاهه
شبهه لو طعام کتورسلر اول طعامدن برمقدار میمونک اوکنه قورلر اکر یرسه پادشاه
دخی النی طعامه صونار والا طعام شبهه لو ایدوکی ظاهر اولور وبوکا مشابه لواء
هرسکده لوشیقه نام قلعه قربنده دخی برخسفه واردرکه حسن افندی رحمة الله علیه
سابقا موستار قاضیسی ایدی وثقاتدن نیجه کمسه لر دخی حکایت ایلدلرکه اول خسفه نک
قعری قیاسا برمیل وار اولا اوچ طرفی دیوار کبی یالن طاش وبرطرفی اوبرلمشدر
وبو خسفه نک قعرنده برصو وارکه همان قطرانه بکزر سیاه اولوب وقعرنی هیچ کمسه
بلمز واکا یقین کلوب دکمه کمسه نظر ایدمز مکرکه انک کنارنده اولان اغاجه الیله
محکم یاپشوب آشغاسنه نظر ایده بیله وروایت ایدرلرکه برآهو اول خسفه یه برطرفقله
دوشوب کیر وچقمغه امکان اولمامش مکرکه انک قربنده اولان قلعه ارنلرندن
برقاچ نفر شکاره چقدقلرنده اول محله کلیجک انلردن بری اول خسفه یه نظر ایدوب
اول آهویی کوردکده اول ورطه دن خلاص اتمکه نیت واقدام ایدوب یولدشلرینه
ایدر بکا معاونت ایلک اولاکه بوکرفتار بلایی شو ورطه هلاکدن خلاصه سبب
اولاوز دیو واروب اول قلعه دن اورغانلر کتوروب اوجلرینی بری برینه
محکم بند ایدوب اندن بو اورغانک اوجنی براغاجه برکیدوب وبر اوجنی النه
آلوب اول ابرلمش یردن یاب یاب آشغا اینوب اول آهوجغی هزار زحمت ومحنت
ایله اندن خلاص ایدوب آزاد ایلدی ولکن کندوسی اول سیاه صوایچنده مهیب
جانورلر واوزلرنده قللری وار قورقنج اشکال غریبه کوردکدنصکره عظیم دهشت
حاصل اولوب اندن خسته لنوب برایکی کوندن صکره فوت اولدی رحمة الله علیه

واستسقا

واستقرار ماننده بغوره محتاج اولوب مضایقه چکمکلر اول اوبرقدن اشغابر
طاش یوالاری اولقدر عظیم کورلدی ظاهر اولور شویلکه همان رعد صوتنه نکز اول
کشی سرعت ایلدوب دخی مکانه وارمدین برمرتبه بغور بغارکه عالمی سیل آلور وانلر
سبب خسفنی سویلرکه مکر زمان اقدمده انلر یرنده برقلعه وارمش برکشی اهل
قلعه دن محرمیله فعل شنیع ایلمش اول دم قهار پادشاه عزشانه اول قلعه خسف
ایدوب قطرانکز دبندن سیاه صو ظاهر اولور دیو روایت ایدرلر وایدرلرکه
مغرب دیارینک مابینده دورت نوع قوم وار درانلرک بریسی غایت جلاری
وقوتلولردر وهرانسنک بکلری وریسلری وار درو بونلر محکی ومجعود ونجالک
وابوجوره دیولر وروایت ایدرلر اول وقتکه بوشهرلر فتح اولدی قباد بیلغانی
وبردعه وسلابتری بنا ایلدی ونوشروانک اوغلی سابرات وکرکده والبابی ودخی
والابوابی بو دورت پاره شهری یاپدی وجبل فتح ابوابی اوزرینه طشره دن اوچوز
آلتمش قصر بنا ایلدی ارض غورلک قربنده در ارض الروس ولایت روس واسمه الاقطار
وعامة الدیار در ولکن عمارتلری بری برندن منفصل اولوب وشهرلرینک مابینی
خیلی مسافه در وغایت چوقلق خلق اولوب پادشاهلردن برینه اطاعتلری یوقدر
وشرایعدن برینک اوزرینه دکلدر ومملکتلرینه آلتون معدنی غایت چوقدر شویلکه
برغریب مسافرلرینه داخل اولسه امان ویرمیوب فی الحال قتل ایدرلر وآلتون چوقلقی
شایع اولدوغنی استمزلر ومملکتلرینک چوره سی طاغلردر وبو طاغلرده فراوان
چشمه لر چقوب آقر وبو صولری جمع بطوهی دیکله معروف بربیوجک دکزه قریلور
واول دکزک اورتاسنده برطاغ وار درآنده غول کثیره یعنی طاغ کچیلری وار در
وبردخی آنده بی نهایه در واول طاغلرک چوره سنده دیانوس نام ایرمق چقار دروس
مملکتک غربی سیوه راموس جزیره سی در وبو جزیره ده قدیم الزماندن چوقلق اغجار

وارکه چوره سنی یکرمی آدم قوللرین آچوب ال اله ویروب قوچقلاسلر احاطه ایده‌لر
ایدی واول قوم کوندز اولو آتشلر یاقرلرکه کونش ضیاسی انلردن بعیددر وبو
جزیره ده بر قوم واردرکه آدمی زاددن وحشت ایدوب آدمی کوردکلرنده
قچارلر وبو طائفه‌نک باشلری اوموزلرینه ملاصق اولوب بیونلری یوقدر غایت
بویلک ویوغون اغچلرک ایچنی اویوب کندولرینه وطوارلرینه صغناجق مکان
ایدینورلر اولری بو وجهله در وبیجکلری بتن بللوط یمشی اولوب وآنده بر جنس
جانور اولورکه بیرشی دیرلر غایت چوقدر آنی اولیوب یرلر وروس دخی اوچ
جنس طائفه‌در بر جنسنه کرکیان وبر جنسنه اطلاوه وشهرلرینه طلوا دیرلر وبر جنسنه
دخی ازبی دیرلر شهرلریدرکه اسمی ایله ذکر اولنور [illegible] اوزونی وارض بی بهانه
مملکتدرکه تا سد یاجوج وماجوجه واروب نهایت بولورکه اول مملکتدن زیبا
سمور وسنجاب ومسک وقپلان دریسی دخی کتوروب صتارلر ارض الجرز بو دخی
بر ارض واسعه اولوب حساب وقیاسه صغمز خلقی واردر وانک مشهور شهرلرندن
سنمرد خوب وزیبا شهردر قدیم الزماندن معمور وباغلری بی نهایه ایمش ولکن روس
طائفه‌سی کلوب کاه کاه استیلا ایلمکین شمدیکحالده زیاده خراب اولمشدر وبو شهرک
نهایتی اعمال صاحب السریر دیدکلرینه واصل اولوب ووجه تسمیه اولدرکه بو شهرک
پادشاهی آلتوندن بر سریر اتدوروب انواع جواهر ایله آراسته اتدیکه کورنلر حیران
اولوب ویکرمی ییلده اشلنمش ایدی وقتاکه روم خلقی شهرلرینه مستولی اولدیسه
حالیا ینه اول سریر آخرینه نقل اتمیوب ینه آنده باقی در اتل اولو شهر اولوب ودخی
معمور در واولرینک اکثری کچه دندر وطوار واسبابلری ایله لطیف یرلره قونب
وکوچرلر وبو شهر اوچ بخش اولوب یوقارو ترکک جانبندن بر اولو نهر کلورکه
اکا اتل دیرلر وبو ایرمقدن بر بولکی آیریلوب تغزغز ولایتنه کلوب دخی نیطش

طاغده

دریاسنه

دریاسنه قویلورکه اول دریا روس دکزیدر اکا قره دکز دیرلر و بو نهر عظیمدن
یتمش بش ایرمق منشعب اولوب و اول ایرمقلر غایت لذیذدر و اول نواحی بکلرندن
برینک یاننده علوفه لو عسکر یوقدر بلکه جرزدن غیری **بطراس** اون بش کونلک
اوزونلغی مملکتدر و بونک خلقی قونار و کوچر اولولردر و بطراس ایرمغی تغزغز
ولایتندن کلورکه اول نهرک اوزرنده چوقلق شهرلر و معمور کویلر واردر و بلاد
بطراسدن سیاه دلکو کورکلری کلورکه اکا بطراسی دیرلر امام مسعودی ایتدی
اول سیاه کورکلردن ایوسنک قیمتی بیک دینار اولور و ارض خزرده بر طاغ واردر
باتره دیرلر جنوبدن شمال طرفنه ممتد اولمشدر اول طاغده حصوله قریب و اشلنمسی
آسان کومش و قلای معدنلری واردر و بحر خزرک طرف شمالیسنده معمور یر یوقدر
البلغار ارض واسعه در و بلغار و روسده قیش زمانی اولدقده ساعت اوچ بوچق
اولور یعنی بر کونکه اون بر اون ایکی ساعت ایکن اوچ بچوق ساعت اولور
جولقی ایتدی انلرک ولایتنده بن بونی مشاهده ایلدم اول یرده نهارک ساعت
زمانیه سی دورت وقت نماز قلاجق دکلودرکه هر نماز بری برینک عقبنجه اول دخی
رکعت قصیره ایله و اقامت و تسبیح ایله بغیر تطویل و تمهیل و بوندن معلوم اولورکه
اول طائفه یتسو نمازنی قلمزلر ایمش زیرا دورت وقت صلوة مغربده نهایت بولور
همان اخشام نمازی قلندوغی کبی فجر طلوع ایدر ایله اولسه ومن لم یجد وقتا لم یجبا
دیو متونک بعضی یرده ایراد ایلدوکی قول مجتهدین بوکا اشارتدر پس حقیقت
حال وقت بولنمایجق صلوة عشا ایله وتر قلنمز و بو ولایتک معمورهسی روم مملکتنک
حدودنه ملاصقدر و انلر امم عظیمه اولوب شهرلرینک اسمی بلغار در غایت عظیم
شهردر شویلکه بونی وصف ایدنلر حد تکذیبه ایلتور یعنی کیمسه اینانمز اولور **ارض
الغزنه** ارض الارکس بلادنک غربیسنده واقع اولوب ارض واسعه در شمال و شرق

وغرب طرفندن معمور ولایتدر و بونك غایت صعب طاغلری و اوزرلرنده حصارلری
اولوب و مرغان دیدکلری طاغدن بر نهر کلورکه اول ایرمقده غایت چوق تبر
بولنور و طاشلری ایچنده لاجورد دخی بولنور و میشه زارلرنده دخی طبراق
مخلوط چوقلق تبر بولنور و دلکولری واردرکه رنکی همان آلتون کبیدر بکلری
و پادشاهلری انك دریسندن لطیف کورکلری ایدینوب سمور اوزرینه ترجیح
ایدرلر و اول ولایتدن خارج مملکته چقارتمزلر غایت تنبیه و یساقلری واردر
شویلکه اول دریلردن خفیةً چقاردقلرینه واقف اولسلر کندوسنی قتل ایدوب
ما ملکنی کرفت ایدرلر **ارض الارکس** بونك قومی ترکدن بر صنف اولوب یوزلری
یصی و باشلری بویك و کوزلری کوچك و بدنلری زیاده قللو بر طایفه در و
یرلری طولاً و عرضاً واسع مملکت اولوب غربیه نك شرقیسنده واقع اولمشدر
و غایت اوجوزلق یردر و طوارلری بی نهایه و لبن عسللری خود بی غایه در حتی
برکشی بر قیون بوغزلسه بیجك کیمسه بولنمز زیرا قیون اتندن حظ اتمزلر اکثریا
یدکلری آت اتی و ایچدکلری دخی یوندسودیدرکه اکا قمزدیرلر و بو مملکتك
طرف شرقیسنده تهامه دکزیدرکه بیوجك دکزدر و چوره سی یوز اللی میل اولوب
و صویی غایت یشل و رایحه سی نهایتده اتی در و لکن چوق طوزلو دکلدر و اول دکز
ایچنده بر نوع بالق اولوب بویك و یصی و آلاجه در شویلکه اوزرنده هر کونه
رنك بولنور و قچنکه بو بالق صیادك دامنه دوشسه فی الحال اکا جماع تقاضاسی
غلبه ایدر و آلتی منتشر اولوب زیاده قائم اولور و بو حالدن زایل اولماز
حتی اعضاسنه فتور کلوب اول شوق و ذوقدن طوزاغنی الندن براغوب بالق
دخی قورتیلوب کیدرکه ضبطنه بر وجهله مجال و درمانی قالمز و اول ولایتك
خلقی ایله زعم ایلرلرکه برکشی اول بالقدن بر لقمه یسه عملدن قالمش قوجه و یوز

باشنده

نردبانی

باشنده پیر اقتضاض بکارته قادر اولوب تازه جوان عملنی وجوده کتورر دیرلر مجرد
اول بالغك قوة وخاصیتندن وبعضیلر بو بالغی الدکتوروب ودخی قرودب معجونه قاتوب
زیاده تقویتنی مشاهده ایدرلر وبو دکزك اورتاسنده جزیره کبی بر یر واردر واول
جزیره نك اورتاسنده بر قیو واردر شویله عمیق درکه قعرنی کمسه بلمز وبو جمله ایله
دبنده بر قطره صو یوقدر حکمت عجیبه در دریا حوره سنی احاطه ایدوب بویله عمیق ایکن
ایچنده صودن قطره اولمیه واول جزیره ده بر نهر عظیم واردرکه اوچ چشمه جمع اولور
واول بلادك اهلی اوغلنجقلریله اول صویه واروب وبالق اولمادق اوغلنجقلری اول
صویه باتوروب یوزلر اعتقادلری بودرکه اول صویه کیرنلره اول یلده امراض بدنیه دن
بر مرض عارض اولمیه الا مرض موت وقچن انلردن بر کشی خسته اولسه فوت اولاجغنی
بیلورلر بو حال انلره تجربه کثیره ایله حاصل اولمشدر وقچن بر خسته اول صودن ایچرسلر
یدیکوندن صکره البته اثر صحت ظاهر اولور الا مکرکه اجلی ایرمش اوله وبر کشی اول
صو ایله باشنی یوسه اول یل من بعد باش اغریسنی کورمیه وبو نهرك خاصیتی خصوصنده
کلمات کثیره واردر حتی نیجه طور عقلدن بعید نسنه لرك ذکری خصوصنده سکوت لازم
کلدی واما حق تعالی عز شانه حضرتنك قدرت عظیمه سی هر شیئده صالح ومادقدر وبو
دکزك شرقی طرفنده بر طاغ واردرکه جبل جراد دیرلر غایتده یوجه وصعب طاغ اولوب
وجها من الوجوه صعودی ممکن دکلدر زیراکه املس دیواره بکزر شویله قایمدر واول
طاغك اسفلنده بر بویك قپو اولوب انك ایچروسنده بر واسع او واردر اول
طاغك التندن ایچروسنه یول واردر وطاشدن کشلمش نردبانی واردرکه اول
طاغك تا یوقاروسنه واروب چقار بر شهره یتشوب نهایت بولور وبو طاغك باشنده اولان
شهرك اورتاسنده بر اقار چشمه واردرکه آب وحیاته بکزر اندن ایچرلر وباقی صو ایله
ییقانرلر وینه اول چشمه نك صویی اول شهر حصارینك دیواری دبندن واروب بر

قویر کیورکه کمسه بلز قنده کیدر وقوی قنده در وارض ارکسلنک شمالیسنده برطاغ واردرکه
جبل مرغان دیرلر اوزونلغی مشرقدن مغرب جانبنه کمشدر اون سکز کونلک مرحله در
واول طاغلک اورتریزده دکرمی بر یوجه قدر وار درویندا آنلک چاق دیرسنده بر
برکه وار درآنی یوزمکه انساندن وحیواندن برکسه قادر اولماز زیرا فی الحال
غرق اولوب غایب اولوب واول برکه نلک مقابلسنده طاغلک اسفلنده بر مغاره
دخی وار درکه عظیم هیبتلو آواز لر اشیدیلوب وبر وقت بنه ساکن اولور وهر بارکه
اول مغاره یه انسان ویا حیوان تقدم ایلسه ایرق کورنمز اولوب ناپدید اولور
وایدرلرکه بو مغاره دن بر قوی بیل چقوب الطرافنده بولدوغی بنه اچروچکر آلور
کتاب عجایب صاحبی ایدرکه بو مغاره نلک بعضی احوالنی شو رسمده ذکر ایلدکه طوغرلدن
بعیدا ولمغین انلک ذکرندن سکوتی اولی کورندی زیرا که عقل جوز آنی قبول ایتمز ولکن
بر شهادت ایده رز که حضرت حق جل وعلی هر شیء قادر در کما جاء فی القرآن العظیم انه
علی کل شیء قدیر واحاط کل شیء علما ارض سخرت ارض واسعه اولوب ارجیعاد دیرلر
آنده برطاغ وار درآنده یاقر معدنی اولوب وهر صنایعدن بیلک نفردن اوستاد
وار درکه آنده هر نوع عوانی اشلنور واول یرلک دکرنده کوناکون عجایب رنکلو طاشلر
الله کیدر ارض خزخز بودخی تغزغز متصل اولوب چین دریاسنک یاندن مشرقدن
شمالدا اتصالی وار درارض واسعه درکه صولری چوق وغایت اوجوزلق ولایتده
وچین سرحدندن اکابر نهر عظیم کلورکه اول صونلک اوزرنده چوقلق دکرمنلری
اولوب وآنده هر نوع بالق بولنور وسطرون دیرلر بر جنس بالق اولورکه غایت
مقوی در هیچ بر وجهله تعبیره قابل دکلدر شو رسمه که صقنقور صحیح اول حاصیتده کما
عدیل اولماز واصلا قلجی اولماز وانلک قرینده یاقوت جزیره سی اولوب واما آنده
زهرناک وقتال یلانلر اولورکه کونشدن کولکه ایلتمز واول جزیره برصمطاغ

قوشتمشدر که اوزرینه هزار محنت ومشقت ایله چقیلور واول جزیره یه اول افعی قتال
یلانلردن هیچ کمسه وارمغه قادر دکلدر ولکن اول جزیره ده اولان یاقوت طاشلر
تحصیلی بابنده شو وجهله حیله وخدعه ایدرلر که بر طواری بوغزلیوب هنوز دخی اتی
اسیجاق ایکن پاره پاره ایدوب اول جزیره یه اول ات پاره لرندن اتارلر بو ات
پاره لری اشغادوشوب ندکلو یاقوت طاشنه راست کلورسه یاپشور قالور پس
اول طاغک یوکسک یرلرنده بویک قوشلر یووه ایدنمشلردر همان ساعت اینوب بو
ات پاره لرنی قاپوب یوه لرینه چقاروب یمکه مشغول اولورلر وات آتان کمسه لر دخی
کوزه دوب واررلر یوالرنده بولوب آلورلر نقدر یاقوت پاره لری یاپشوب چقرسه
طالعنه موقوفدر واول طائفه اولولرنی آتشه یقارلر ارض الکیماکیه ارض تغزغزک
شمالیسنده واقع اولمشدر وامم عظیمه اولوب یرلری واسع در معمور کویلری ولطیف
یرلری وار غایت اوجوزلق ولایت وبی نهایه صحرا وبیابان اولوب محکم قلعه سی وار
وصولری قیودر وکیماکیه دریاسی جوشه کلدکده انک ساحلنده بی نهایه تبر بولنور
اول قوم تبری جمع ایدوب زیبق ایله مغلمه ایدرلر وذوب ایدوب صفر تزکنه دوکرلر
لطیف ملین آلتون سبیکه اولور وکیماکیه پادشاهی بو تبردن حاصل اولان محصولک
انجق عشرینی آلوب ما باقیسنی صاحبلرینه ویررلر وکیماکیه خلقی جمله حریر کیوب شمسه
طپارلر ارض التخالحیه ارض واسعه در محکم قلعه سی اولوب بر یوجه طاغک باشنده
واقع اولمشدر وبر نهر عظیم اول قلعه ء دورت طرفندن قوشتمشدر وانلر غایت
چوقلق طایفه درکه حسابه کلمز الخزلحیه بلاد تبت شمالیسنده اولوب وبلاد تغزغز
غربیسیدر طولا وعرضا مملکت عظیمه اولوب آنده طائفه ء ترکدن امم عظیمه واردر
اولو شهرلرینه شفاقان دیرلر غایت محکم قلعه سی واول قلعه نک دموردن اون ایکی
قپوسی واردر ارض الملتنه طولا وعرضا اون ایکی کونلک یولدر وخلقنک قامتلری

غایت طویل و بدنلری دخی جسیمدر و لباس کیمیوب شویله عریان یوررلر والحاصل بهایم
صفتنده بر قومدر و صولری دخی یرلرینه بکزر چرکین و خلقی خرچین و هواسی وخیم
و یرلری جحیم اولوب ارض خزانه نك غربی سنده در و یرلرنی دخی اکثر یاجوج و ماجوج
خراب اتمشدر زمان اقدمده بعده اسکندر ذو القرنین انلرك طلبلریله واروب اول
دیاره محکم سد بنا اتمکله اول دیارك اهالیسی یاجوج و ماجوجك شر و شورلرندن
خلاص اولوب اسکندردن بویله بر اثر قالمشدر **نظم** ایچینه بر کشی اولورسه سالك
عجب اولمز اکر اولورسه هالك • وخامت اوزره در دائم هواسی • ولا تلقوا بایدی
فی المهالك • دکل خالی و بادن اول اقالیم • دوشورمه کندو زیکی فی المعارك • اولورسه
طاشلری لعل جواهر • نزابیلر اولا جمله سبابك • صقن اتمه توطن آنده قرداش •
اولورسه یولداشك آنده ملائك **ارض یاجوج و ماجوج** شول طاغ که انلری احاطه
اتمشدر انك نامنه قرآن دیرلر بر طاغدر که جمیع جهاتی قایمدر بر احد اکا صعود ایده مز
و دائم الزمان اوزرندن قار اکسك اولمیوب عقیق ایله جدید بولیشور و بحر ظلماتدن
معموره نك آخرینه دکین واقع اولان بنی آدم اول جبل عظیمك ذروه سنه چقمغه قادر
اولماز و اول طاغك ماوراسنی کورمك استینن زحمت و مشقتنی اختیار ایدرسه قابلدر
و اما کیرو دونمك غایت مشکلدر شویله که بیکده بر کشی سالم رجوع ایده مز روایت
ایدرلر که بر کشی اول طاغك اوزرینه هزار زحمت و محنت ایله چقوب و بیك بلا ایله انمك
میسر اولدقده خبر ویردیکه اول طاغك آردنده بویك یلانلر کوردم و بعضی یرنده
زیاده آتشلر وار و اما اصلنی بیلمدم که ندر و ایدرلر که بو یاجوج و ماجوج طائفه سی
اول ایکی بدبخت قرنداشلر ایمش بو ایکی سندن توالد و تناسل اولمق ایله بو حده یتشدیکه
بونلردر دورتیوز بولکدر و انلردن بریسی اولمز تا کندو صلبندن جنك و سلاحه قادر
بیك نفر کورمنجه و بونلر اوچ صنف اولوب بر صنفی طویل القامه بویلولردر شویلکه قامتلری

بوزیکرمی ذراع اولور و بر صنفك دخی کلاك طولی عرضی برابر یوز یکرمی ذراع قامتری
وار بو صنف شویله قوتلو در بونلره طاغ و دمور حایل اولمز مثلا بویك اغجری کوکلدیرندن
قوپارد لر و بر صنفك دخی قامتاری همان بو ذراع اولوب و قولقاری غایت بویکدر
حتی برنی التنه و برنی دخی اوستنه دوشنوب یاتورلر بونلر اکر خلی و اکر خنزیری
وسایر وحشی جانورلردن هر قنغی سنی راست کلورلر ایسه دوتوب یرلر و بونلرك
طرنقاری بر تجی قوشلرك و یاسباعك پنجه سی کبیدر و دیشلری دخی سباع آدمی
کبی اولوب برنسنه یدکاری وقت قوة ایله یدکلرندن شویلکه سد آردندن اشیدیلور
آچ قورد کوکاری یدوکی کبی حس اولور و یوزلری دخی غایت استدارت اوزره
یعنی دکرمیدر و اوزرلرنده قلری زعب کبی اولوب لونلری آق و قزل و سوزلری
صقلق کبیدر و ارالرنده زنا فاحش اولوب و شهرلری اغاچلو و صولری چوق و دخی
طوارلری بی نهایه و اوجوز لقدر اسکندر ذو القرنین انده واصل اولمادن بونلرك
احوالدن کوروب بلنور کلوب خبر ویردیلر که بونلر اول بلادك نیجه برلرین خراب
ایدوب حالی قودیلر و عباد الله دن نیجه اولوکیسلری هلاك ایلدلر و بونلرك قرینده
اولان امم انلرك فساد و شقاوتلرندن رنجیده اولوب قبایل کثیره اسکندره کلوب
شکایت ایلدلر و کندولرنه انلرك اورتاسنده سد قوی اولماسنی التماس ایلدکلرنده
پس اسکندر بونلرك مابینلرنده سد چکوب بونلر سددن خارج قالدلر و اول مملکتلر بونلرك
فسادندن امین اولدی و بو سددن خارج قلان اقالیم بونلردر که اساملری بیان
اولنور الخزخیة والسیبد والخزجریة والتغزغزیة والکمالیة والجاجاغیة والارکس
والترکس والحنتاح والخلج والغزنة والبلغار و بونلردن غیری امم عظیم وار در که
ذکر اولنسه بغیر فایده کتاب تطویل اولنق لازم کلور **احوال سد یاجوج و ماجوج**
ایدرلر که اول سدك عرضی اللی ذراع اولوب و بردن یوقاروانك ارتفاعی ایکیوز

ذراع واوزونلغی دخی بر فرسخدر که اوچ میل اولور وبعضیلر دخی ایتدلر سدك
مابینی یوز فرسخدر ولکن بو قول امر بعید اولوب قول اول اصح در **حکایت** اولنور که خلفاء
بنی عباسیدن امیر المؤمنین الواثق بالله بر کیجه واقعه سنده کوردکه سد ییقلوب طایفه
یأجوج ومأجوج خروج اتمشلر پس بو واقعه خطرناکدن عظیم خوف ایدوب سلام
ترجمانی دعوت ایلدیکه قرق دورلو دل بیلوردی پس بونی سد جانبنه کوندرمکه
نیت ایلدی تا واروب معاینةً سدی کوروب بر خبر صحیح واول سدك کیفیت حال
وصفتندن وجمیع امورندن خبردار اولوب کلوب پادشاهه بلدوره پس سلام ترجمان
یول یراغنی مهیا ایدوب کتدی القصه ایکی ییل دوت آی کچدکدنصکره کلوب خبر ویردیکه
خلیفه جانبندن صاحب السریره واصل اولوب امیر المؤمنینك مکتوبنی کوریجك تعظیم وتکریم
ایلدوکنی وانوکله دلیل تعیین ایدوب تا سد طرفنه واروب وسخرت ولایتنك حدنه
کیروب بر اوزون اوزاق یوله کتمشلر که رایحه سی قبیح وچرکین تمام اون کونلك یول
ایمش بو ارض منتنه قطع ایدرکن کندولر ایله بر رایحه سی خوب ترکیب ایدوب کتورمشلر
ایدی کاه وبی کاه قوقولرلر ایدی تا که اول رایحه بد دماغلرینه وقلبلرینه ضرر ویرمك
ایچون پس بونلر اول بد رایحه لو کچوب بر خراب یره واررلر که نبات وحیوان ونوع
انساندن بر نسنه اولمیوب بر آی مقداری بو ارض خالیه کچوب عاقبت صو قربنده بر
طاغ اوزرنده بر قلعه یه چقدلر که اول قلعه نك خلقی عربی وفارسی تکلم ایدرلر وآنك
یاننده بر اولو شهر وار که پادشاهلرینك اسمنه خاقان ادکش دیرلر پس اول پادشاه
بونلرك احوالندن سؤال ایلدکده بونلر دخی خبر ویردیلر که اهل اسلام خلیفه سی امیر المؤمنین
معاینةً سدی محضا کورمك ایچون بزی کوندردی تا که انك صفاتنی هر نوجهله کوررسك
واروب خلیفه یه خبر صحیح ویره وز پس خاقان بو کلماتی اشیدیجك بو حاله تعجب ایدوب
ایتدی اولا امیر المؤمنین نه اصل کیمسه در ونه دیارك خلیفه سیدر واقطار ارضك

قنغی جانبنده اولور دیو سؤال ایلدکده سلام ترجمانی ایدر بن دخی بر بر تفصیل اوزره
احوالی بیان ایلدک پس خلیفه بزی خوش کوروب و فوق الحد محبت و تعظیم قلدی و بر
دلیل قوشوب بزی راه مقصوده روانه ایلدی پس سد دخی بزدن ایکی فرسخ بعید
ایمش چونکه کتدک بویک طاغک اورتاسنده بر عظیم قپویه ایرشدک که عرضی یوز اللی
ذراع ایدی و اول قپونک ایکی طرفندن سویه لری وار و هر عضاده نک عرضی اللی
ذراع و ارتفاعی یوز اللی ذراع اولوب و انک اوزرنده بر عالی قبه وار و اول قبه نک
فوقنده دموردن ایکی شرفه وار که هر شرفه نک اوچلرنی بوینوز کبی سوری اتمشلر
و بری برینه قاوشمش و اول قپونک ایکی قنادی وار و هر مصرعنک عرضی اللی ذراع
و قالکلغی دخی بش ذراع و قپونک قنادلری طاغک ایکی طرفنه کیدوب و ندا ایله
مستوی اولمش و قپونک اوزرینه دموردن بر عظیم کلید اورلمش که اوزونلغی
یدی ذراع و قالکلغی بر بوجک ذراع اولوب و قپونک زره سی اون ایکی ذراعدر که
کلیددن بش ذراع زیاده اولوب و مفتاحی اوزرنده آصلوب دورر اوزونلغی
بر بوجق ذراع ایدی و مفتاحک اون ایکی دشنی وار ایدی و قپونک عتبه سفلیسی
اون ذراع یردن یوکسک اولوب اوزونلغی یوز ذراع ایدی و عضاده سنک
التنده اولان ایکی اوجی دمور ایچنه بر کتمش ایدی و بو ذراع دیدیکمز رشاشی در
و بو قلعه نک رئیسی هر جمعه کونی عظیم جمعیت ایله اول قپویه کلوب اللرنده مرزبانلری
یعنی دموردن بوز طوغانلری وار کلوب قپویه اوزرلر شویله کم کم کم اوتر و بو
دقی قپو آردنده طایفه یاجوج و ماجوج اشیدوب بلورلر که قپونک حافظلری
و حارسلری وار و بونلر قپویی دق ایلدکده قولقلرین قپویه کتوروب اوررلر حتی
قپو آردنده یاجوج و ماجوجک آوازلری رعد کبی بر عظیم کورلدی و کوملدی اشیدیلور
و بو سدک قربنده بر حجره وار که اوزونلغی اون ذراع و عرضی دخی کذلک و بوندن

غیری قپونك ایکی جانبنده ایکی حصار واردر که هر برینك اوزونلغی یوز ذراع وبو
ایکی حصارك اورتاسنده صویی طتلو بر چشمهٔ عالی وار وبو ایکی قلعه نك برنده اسکندر
اول سدی بنا ایلدکده آلات بنادن واسباب لوازمدن باقی قلان دمور چوملکلر
ودمور مغرفه لر بی نهایه یغلمش دورر وبو چوملکلری یردن یوکسك کرسیلر
اوزرنده قومشلر وهر چوملکك بیوکلکی صابونجیلرك قازغانی قدر واردر وعملدن
قالمش دمورلر که عملدن قالمشدر بی نهایه پاصلنوب وبرینی برینه یاپشمش یر اوزرنده
یاتور ودخی سدك هر کیجنك اوزونلغی برر ذراع وقالکلغی ایکیشر قارش وعرضی
بر بوجق ذراعدر واول قپو اوزرنده اولان کلید وحلقه لر کویا که استادالندن
همان بوکون چقمشدر اصلا پصلنوب تغییر اولمز وسلام ترجمان ایدر انلردن سؤال
ایلدم که بو قومدن برنی هیچ کوردوکزمی انلر ایتدیلر بر وقتده بونلردن برقاچی قپو
اوزرنده اولان شرفه لر اوزرینه چقمشلر ایدی ناکاه بر قوی روزکار پیدا اولوب
بونلردن اوچ نفری بو جانبه برقدی وانلرك صفتنی بر بر بیان ایلدیلر نتکم یوقاروده
ذکر اولندی پس سلام ترجمان دخی بونلرك صفات احوالنی اشتدوکی کبی بالتمام
کتاب یازوب امیر المؤمنین الواثق بالله جانبنه رجوع ایلدکده بونلر کله وداعلشوب
کلدوکنده ما وقعه بر بر بیان ایلدی وبعضی علما رحمهم الله تعالی ایتدیلر یاجوج وماجوج
طائفه سی اژدرها ایله رزقلنورلر مثلا بر ولایتده اژدرها ظاهر اولسه حق سبحانه
وتعالی امر ایدر فی الحال آسماندن بر پاره بلوط کلوب بو اژدرهایی یر یوزندن قاپوب
دخی هوا یوزینه چقاردر شو رسمه که آدم کوزیله کورنمز اولور بعده یاجوج وماجوج
ولایتنه براغوب انلر دخی غدا ایدینورلر هر ییل بهار ایامنده ظهور ایدن اژدرهایی
بویله ایدرلر حکمت خدا غیری زمانده اولماز شویلکه موسمنده غدالری اکلنمیوب
کلورسه یرلر والا شویلکه اکلنوب اژدرها آتلمیه جملهسی بر یره جمع اولوب استسقا

چقارلر

چقارلر مثلا بنی آدم یغمور طلبنه چقدقلری کبی پس حق سبحانه وتعالی جمله مخلوقاتنك
رازقیدر رزقلرین ویرمکده تضرعلرین قبول ایدوب درکاه عالیسندن محروم ونا
مراد کوندرمز **کتاب عجایب** صاحبی ایتدی یاجوج وماجوج شهرلرینك ایچنده بر نهر
واردرکه آدنه مسهر دیرلر قعرنی کیمسه بلمز غایت عمیقدر وبونلرك ارالرنده جنك
وقتال اولدقده اسیر ایلدکلرنی یوکسك یردن کتوروب اول صویه آتارلر پس اول صونك
ایکی جانبی غایت صعب ویوکسك یالن طاشلردر واول قیالرده جابجا مغاره لر
واردرکه آنده عظیم قوشلر یوه ایدنمشلردر پس اول صویه آتدقلری کمسه لری اینوب دخی
صویه دوشمدن ویره دوقنمدن پرواز ایدوب قپارلر دخی مکانلرینه ایلتوب یرلر و
دخی روایت ایدرلرکه انلرك بعضی وادیلرده عظیم آتشلر ینار حکمتی حق سبحانه
وتعالیدن غیری کیمسه بلمزکه ندر وبونلرك ماوراسنده هیچ نسنه یوقدر الا که بحر
محیط والله تعالی اعلم بحقیقة الحال ومصدوقة المقال وبوندن صکره بحار وخلیجلرك
وجزایرك وآنده واقع اولان عجایبلرك وحق سبحانه وتعالی عبرت ایچون خلق ایلدوکی
غرایبك ذکرینه شروع ایدرز ان شاء الله تعالی **فصل فی البحر المحیط وعجایبه وغرایبه**
شویله بلکلکه بحر محیط بر بحر اعظمدر شویلکه سایر بحارك مادسیدر یعنی که اصلیدر
کرك متصل وکرك منفصل اولسون ایله اولسه بحر اعظمك ساحلی یوقدر وقعرنی
دخی حق سبحانه وتعالیدن غیری بر فرد بلمز وشول دکزلرکه یر یوزنده در ایکی خلیج
یعنی ایکی ایرمقدرکه بحر محیطدن آلنمشدر وابلیس علیه اللعنه عرشی بحر محیطده در
وبحر اعظمده شهر واردرکه صو اوزرنده کمی کبی کاه اشغا وکاه یوقار ویورر باتمز
وبو شهرلرده جنلر اولور وارضدن ربع خرابه نك مقابله سنده قلعه لر وقصرلر وار
وبونلر دریا یوزنده کاهی ظاهر وکاهی غایب اولور وآنده عجایب صورتلر واشکال
غریبه کورینور وینه اولورکه غایب اولور صو ایچنه باتوب کیدر وآنده اوچ صنم

واردر که ابرهه ذو المنار وضع ایلمشدر دریا یوزنده در انك بری یشلدر الیله
اشارت ایدر که بو محله کلن کمسنه یه ایلرویه یول یوقدر وایکنجی صنم قزل اولوب
کانه کندو نفسنه خطاب ایدوب ایدر که بر کشی کمیله بویره کلسه بوندن کیرویه
دونسون ایلرویه کتمسون دیرا وچنجی صنم بیاضدر کانه الیله اشارت ایدر که
بو یردن ایلرویه تجاوز ایدن هلاك اولور و بو صنمك صدرنده مسکله یازلمشدر که
بونی ابرهه ذو المنار وضع اتمشدر آفتابه طپانلر اکا یقین اولسون ایچون و بو بحرده
مرجان اغاجی بتر مثلا یرده اغاج بتر کبی و بو دریا جزایرنده جزایر مسکونه وار
وارض خالیه دن شول قدر یرلر واردر که حد و عددن الله تعالی حضرتندن غیری
کمسه بلمز ابو الریحان الخوارزمی ایدر شول محیط که مغربده واندلس ولایتنك ساحلیدر
اکا بحر مظلم دیرلر کیمسه لر اکا سلوك ایده مز انجق انك کنارنه یقین یرلردن کچوب
کیدرلر واندن بر خلیج ایریلوب چقار که اکا نیطش دیرلر و طوبزون خلیجی دخی
دنیلور قرم دریاسی در که قسطنطنیه قلعه سی بوغازندن کچوب اندن واروب بحر
شامه قویلور و ینه اندن ارض صقالبه برابری شمال طرفنه ممتد اولور و اندن
ینه بر خلیج چیقوب صقالبه شمالنه ممتد اولور که وندیك انك نهایتنده در و قچن
دیار اسلام شهرلرینك یقین یرلرینه واصل اولوب ینه اندن شرق طرفنه دونوب
کیدر اما مشرق ساحلی ایله ارض ترك مابینی جبال مجهوله و خراب غیر مسکونه در
و بحر محیطدن خلیجلرك اولوسی آیریلور که اکا بحر فارس دیرلر و بو خلیج اعظم هر
مملکت و هر اقلیمك برابریله ذکر اولنور کرچه دریا بردر ولکن نه اقلیمك مقابلنده
واقع اولورسه انوکیله یاد اولنور پس ایمدی بو خلیجك اولی صین ولایتنك
مقابلی در که اکا بحر صین دیرلر اندن بحر تبت دیرلر ارض تبته محاذی اولدوغیچون
اندن بحر هند دیرلر اکا برابر اولدوغندن اندن بحر سند اندن بحر فارس دیرلر

وینه بو بحر مذکورك اصلندن ایکی خلیج دخی چقار که انك برینه بحر مکران وخوستان
وعبادان که خلیج شرقی نك شمالیسیدر وایکنجیسنه بحر زنج وحبشه وسفالة الذهب والسرير
والقلزم وبلاد سودان دیرلر حتی بلاد بصره وعبادانه دك نهایت بولور که طرف جنوبنك
غربیسنده واقع اولان خلیج در پس ایمدی بو بحر یعنی خلیج شرقی جملةً جزایر عامره وخرابه دن
ومسکونه ومعطله دن حساب واعدادین حق سبحانه وتعالی دن غیری کمسه بلمز ایله
اولسه هر بحری علی حده وعلی الترتیب بیان ایلسك کرك ان شاء الله تعالی وبه العون
اما البحر الاول بو خلیج شرقی دنکه اول بحر صین در وبحر تبت وبحر هند وبحر سند در
بالاده ذکر اولندوغی اوزره انوکیچونکه بو خلیجك اولی صیندر اندن صکره تبت اندن
بعده سند در که دیار یمن جنوبی سنده در اندن طولا باب مندوبده نهایت بولور که
انك مسافه یوننده اوزونلغی بحر محیطك شرقیسندن باب مندوبه کلنجه که غربیده در
دورت بیك فرسخدر وینه بو بحر صیندن خلیج اخضر منشعب اولور که اول بحر فارس
وایله ومکران وکرماندر حتی عبادانه وبلیه دك منتهی اولور اندن جنوب طرفنه دونب
بلاد بحرین وعامه جانبنه کچوب عمانه وارض السخره ویمنه متصل اولوب واروب بحر
هنده اولاشور وبو بحرك طولی دورتیوز فرسخدر وبو صین دکزندن قلزم خلیجی منشعب
اولور وبونك مبدائی مقدما ذکر اولنان باب مندوبدندر حالا ذکر اتدوکمز
بحر هندده نهایت بولور مغربك جهة شمالیسنه ازاجق کچر اندن غربیسنه اولاشور
تهامه وحجاز ومدینه وایله وفارابه وارر اولاشور اندن مدینه قلزمه وارب
نهایت بولور واکا نیست اولنور وینه اندن طرف جنوبه دونوب صعید ولایتنه
وملك جونه وعبدانه وسواکن جزیره سنه دك وزلیعه وبحر بجه بلادندن حبشه
مملکتنه دك کیدر دخی بحر هنده واروب اولاشور وبو دکزك اوزونلغی دورتیوز
میلدر **البحر الثانی** اول خلیج غربیدر که بحر محیطك غربیسندن آلنوب اول بحره بحر

مظلم دخی دیرلر که اول غرب وشام وبلاد رومك دکزیدر وانك مبدای اقلیم رابعدندر
آنده اکا بحر الزفاف دیرلر زیرا اول زفافك آرالغی اون سکز میلدر پس مشرق طرفنه
کچوب بلاد بربره دخی اقصای مغرب شمالنه اندن غرب اوسطه دخی ارض افریقیه یه ووادی
رمله یه وارض برقه وارض لوقیا ومراقیا واسکندریه وارض فلسطین شمالنه ودخی
سایر بلاد شامك ساحلنه دخی اوجی سویدیه یه دك نهایت بولور که بو بحرك
آخری آنده در وینه اندن مغرب جانبنه دونوب وارر خلیج قسطنطنیه اولاشور وجزیره
بلینوس ودخی کشمیل اردینت جزیره سنه متصل اولور اندن خلیج برقیه یه چقوب ارض
مجازی صقلیه یه اندن رومیه بلادنه وبلاد سوسه وسرقوسه وازیونه اندن
یونان طاغلری جانبنه دولاشوب اندلس جنوبی سنك شرقی سنه کچوب تا ابتدا
اندوکی یره وارر وبو بحرك اوزونلغی بیك یوز التمش التی فرسخ اولوب ودخی
بو بحرك شمالی سندن ایکی خلیج چقوب بری بندقیه خلیجیدر بونك ابتداسی بلاد رومدن
قلیورامه بلادنك شرقی سندن اردنت شهری یانندن اندن شمالی طرفنه کچوب سبته
ساحلی قربندن کچوب مغرب طرفنه بنادقه ساحلنه وارر دار کلایه نهایت بولور
اندن ینه مشرق طرفنه دونوب دخی جرواسیه بلادی اوزرندن وکماسیه یه
واروب بحر شامیه اولاشور بحر نیطش ابتداسی اولدوغی یره دك واروب
نهایت بولور وبو دریانك اوزونلغی بیك یوز میلدر الخلیج الاحمر بونك مبدای
بحر شامیدندر وبونك عرضی بر بوغازدر که مابینی اوق ایریشجك یردر اندن
واروب قسطنطنیه ده مستقل اولور پس اول محلده دریانك عرضی التی میلدر اندن
شمالك طرفنه کچوب نیطش دریاسنه قاوشور اول نیطش دیدیکمز قره دکز دیمکله
معروفدر اندن طربزون سواحلنه وارض لاتینه واروب بو خلیج انده نهایت بولور
وینه اندن دونوب روس ولایتنه ودخی برجان ارضنه متصل اولوب بو شویله کیده

کیده

کیده واروب قسطنطنیه خلیجی آغزینه منتهی اولوب اولاشور وینه مقدونیه شرقی سنه
کچوب ابتداسی اولان موضعه واروب قاوشور وارض ترك ایله انك ساحلی
مابینی ارض مهوله وجبال مجهوله در وینطش دریاسنه بحر قرم دخی دیرلر ابتداسندن
انتهاسنه دك بیك اوچیوز میلدر الله تعالی اعلم بمقادره **بحر الجرجان والدیلم**
اول بحر خزردر که کندودن یرندن بردکزدر بحار مذکوره نك برینه اتصالی
یوقدر انك ایچنه انهار کثیره ومیاه کبیره کیرر دخی دائم الجریان جداول وعیون
آقار **جولقی** ذکر ایلدی بو بحر خزر بعید القعر وشدید الوعد در حتی ایدرلر که انك
ایچنه برطاش القا ایلسلر ابدا مقر بولماز الا ارض سفلیدن کچوب چاق بحر محیطه
اولاشور ویر آلتندن بحر نیطشه یعنی قره دکزه یولی واردر واروب قاوشور
وبو دریاینه مغرب واذربایجان طرفنه اولاشور وجهة جنوبدن بلاد طبرستانه
نهایت بولور ومشرق جانبندن ارض غزنیه وشمال طرفندن ارض خزره متصلدر
وبو دریانك طولی بیك میل اولوب وعرضی نرجان ناحیه سندن نهر ایله یه دك آلتی
یوز اللی میلدر وبو دکزك هر یرنده جزایر بی نهایه وامم بی غایه واردر که حسابه
کلمز ودخی قیاسه صغمز وحد وعددن الله تعالی حضرتندن غیری کیمسه بلمز ولکن بز
بعنایة الله تعالی علی قدر الامکان بیان ایده لم که انسانك علمی اکا ایرشمش وخلقك بعضیسی
دخی کورمش اولا بعون الله تعالی وتقدس **فصل فی بحر الظلمة وهو البحر المحیط الغربی**
وبو دریایه بحر مظلم دیرلر انوکیچونکه خوفی بی شمار اولوب اورتاسندن کتمك غایت دشوار
در نوع انساندن برکیمسه قادر دکلدر که انك اورتاسندن کیده بیله ولکن فرصت
ایله کنارندن کیدیلور اولدخی هزاران خوف وبیم ایله زیرا انك موجی جبال شاهقه
وتلال فایقه کبی در وظلمتی شدید ورایحه سی غایت مزیددر وایچنده موزی جانورلر
بی نهایه در انسانه وکمی یه حواله اولنجیلردر وبو دریانك ماوراسنده نه اولدوغنی

الله تعالیدن غیری کمسه بلمز و دخی حقیقت اوزرینه انسان ضعیفلنه اکا وقوفی
یوقدر و بو دریانك ساحلنده عنبر اشهب دیدکلرینك غایت ایوسی بولنور و عنبر
بر بویك بالقدرکه عنبر انك دونی درنکه کتابك آشفاسنده منافع اجاره کلسه
کرکدر و انك کاوزنه حجر بت اله کیرکه شفاف بیاض طاشدر برکمسه انی کندوده
کوتورسه خلق عالم اکا کمال مرتبه تعظیم و تکریم ایدرلر و سلاطین و ملوك یانلرینه وارسه
هر حاجتی روا اولوب سوزنی آصغا ایدرلر و دشمنلرینك دلی انك اوزرینه بغلو
بغلو اولاجو بوندن غیری اول دریانك ساحلنده انواع رنکلو طاشلر الله کیرر
وانك ساحلنده اولان ولایت خلقی انك قیمتنه تحاسد ایدرلر یعنی بنده اولان طاش
سنك طاشکدن خوب و قیمتلودر دیو بحث ایدوب و بیوانلرینه دخی داخل ایدرلر
وعظیم خاصه کرین ذکر ایدرلر و بو دریاده معمور و خراب جزیره لرك حسابنی همان
الله تعالی بلور و طایفه تجارانك بعضی جزیره لرندن بکری دورت و یا خود بکرمی
یدی جزیره لرینه واصل اولمشلردر و اول جزیره لر بونلردرکه ذکر اولنور **جزیرة
الفرس** ایکی جزیره درکه خالدتان دیرلر آنده طاشدن ایکی صنم یاپلمشدرکه هر صنمك
اوزونلغی یوز دراعدر و بنه هر صنمك اوزرینه باقردن بر صورت وارد رالیله
آردنه اشارت ایدرکه بوندن رجوع کرك بونك ماوراسنده نسنه یوقدر و بو
ایکی صنمی تبایعدن ذو الحمار الحمیری وضع ایلمشدرکه ذو القرنین در ولکن قرآن عظیمده
ذکر اولنان ذو القرنین دکلدر **جزیرة السعالی** بونده دخی محکم بنا اولنمش بر صنم
واردرکه اوزرینه جنی ممکن دکلدر بونی دخی ذو القرنین مذکور بنا ایلمشدر و
بو جزیره ده آنی وضع ایدن استاد فوت اولوب و قبری بیاض مرمر و رنك آمیز
رخام و زجاج ایله غایت خوب بنا اولنمشدرکه کورنلر حیران قالور و بو جزیره ده
مصیب و قورقنج جانورلر واردرکه آنی استماع ایدن هرکز اعتماد و اعتقاد اتمز اول

اجلدن ذکرندن ترك اولی واخری کورلدی **جزیرة النسوان** بو دخی اولو جزیره اولوب
خلقی عورتلر کبی در ولکن دیشلرینك آزولری اولوب آغزلرندن طشره دورر
وکوزلری برق خاطف کبی وایاقلری دخی یانمش آغاج کبی سیاهدر وسوزلری فهم
اولنماز وانلرك یانلرنده ارلری وعورتلری بللو دکلدر الا که ذکر وفرج ایله بللو
اولور ولباسلری اغاج یپراغی اولوب ودریا جانورلرین آولیوب یولر غدالری
بودر **وجزیرة الحراق** بر واسع جزیره در انك ایچنده یوجه طاغلر واردر واول
طاغلرك صفحنده بو غدای اکلو وبویلری قصه وصقاللری اوزون شویلکه تا دیزلرینه
اینر آدملری واردر ویوزلری دخی یصی اولوب قولقلری بویلك اولور وییجکلری
نباتاتدر که یردن قوپاروب یرلر لیل ونهار آنوکله کچنورلر وصویی طتلو بر کیجرك ایرمقلری
واردر **وجزیرة الغور** طولی وعرضی واسع جزیره اولوب اوتی ونباتاتی چوق ومیوه آغجلری
وافر ومیوه سی متکاثردر **وجزیرة المستکبر** اژدرها جزیره سی دیمکله معروف اولوب
غایت واسع جزیره در اشجار ثماری وانهاری بی نهایه در وانك بر شهری وار که آنده بر
عظیم اژدرها ظاهر اولمش ایدی اسکندر قتل ایلدی که جزیره اهلی انك شر شورندن
عاجز قالوب ترك دیار ایلملرین مقرر ایلمشلر ایکن اسکندر اول ولایته چقاکلدکده
جمله قوم جزیره کلوب اسکندره فریاد وفغان ایلیوب شکایت ایلدلر که یریمزده بر عظیم
اژدرها ظاهر اولدی طوارلریمزی واوغلنجقلریمزی جمله تلف ایلدی وخلقك یوللرین
کسدی وبز انك شرندن هر کون خوف اوزره یوز وانك دفعنك دخی چاره سن
بلمزایز ویریمزی قویوب آخریره دخی کتمکه قدرتمز یوقدر دیدلر واکا هر کون ایکی
بویلك صغر حاضر ایده رز وبر یرده شویله قورز ناکاه بر سیاه بلوط کبی کلوب
یودوب اندن واروب کیدر وکوزلری وار برق خاطف کبی یلدرر واغزندن
بورنندن توتونلر چقار حالیمز بو وجهله خرابدر دیدلر پس اسکندر بو بلای ناکهانی

اشبه بحلك امرايلديكه ايكي صفو كتوروب بوغزليدلر و دريلرين يوزوب زفت وكبريت
وزرنيخ وكرج ونفت وزيبق دولدوروب وايچلرينه اوچلري سوري چكالر قويالر
وبوني ايلدوب اژدرهانك مكان معهود بنه قوديلر پس اژدرها ايتدي كون كلو
عادت قديمه سي اوزره صغرلره صونوب اول دريلري يوتدي و دخي كتدي ايلر
اولسه انك ايچنده اولان اول اجزاء ناريه دوتشوب غايت حرارت ويردي
واول اوچي سوري چكالر دخي قرني ايچنده يوره كن دلوب وزيبق دخي تاثير
ايدوب آخر كار اول شدة ايلدهلاك اولدي پس خلق بنا يرتسي كون منتظر
اولدلركه معتادي اوزره كروكله چونكه كلدي خلق اول كلدوكي جانب وارديلر
كوردلركه هلاك اولمش ياتور وكوپرينك كري كبي حرارت ناريه دن آغزي لحمش
دوررپس اول جزيره نك خلقي غايت شاد وخرم اولوب اسكندرك فكر صايبنه
تحسين ودركاه حقه وافر شكرلر ايلدلر و دخي اسكندره هدايلري عظيم وتحفه
غريبه كتوردلركه اول جلدن بري معراج ديرلر بر عجيب جانور كتوردلر صورتده
طوشانه بكزر رنكي صادو وباشنده بر سياه بوينوزي وار ندكلو بر تجي جانورلر
وحيوانات وحشي واريسه آني كوريجك جلدسي قچارلر وبونلرك بريسي آكا مقابل
اولماز جزيرة ولهان بويك جزيره اولوب چوقلق خلقي وار وكلكي يوزلري حيوان
بكزر دريايه دالوب دواب بحريدن هرنه بولورلر ايسه چقاروب يرلر جزيرة
اخوان الساحرين يعني ايكي ساحر قرنداشلرك جزيره سيدركه بر يرك آدمي
شرهان واول بر يرك آدمي شيرخام اولوب بو جزيره ده اولورلر ايدي كلوب
كيدن بازركانلرك يولارين اوروب چوق ضرر وزيان ايدرلر ايدي پس حق
تعالي جل شانه بونلري بر عابد وصالح كشي نك بد دعاسيله طاش ايدوب دريا
ايچنده ديكلوب دوررلر بونلر كتدكدنصكره جزيرة مزبوره معمور اولوب بونلري

اچلري

آچلدی بازرکانلر کلوب کیدر اولدلر **جزیرة الطیور** ایدرلرکه بو جزیره ده بر نوع قوشلر
اولوب قرتال شکلنده بورونلری قزل و پنجه لری وار دکز جانورلرینی شکار ایدرلر و آنده
انجیره بکزر بر یمش اولور انی یمک هر دورلو زهرلو نسنه لره دوادر **جولقی** حکایت
ایدرکه فرنک پادشاهلرندن برینه بو طیورک و یمشک خاصه سنی خبر ویردلر پس بو
جزیره یه کمی ایله آدملر کوندروب امر ایلدیکه اول یمشدن و قوشلردن اولیوب کتورلر
زیرا اول قوشلرک دخی قانی و اودی و سایر اعضاسنک منافعین بلدردلر پس بونلر
وارد قلرنده میوه دن و قوشلردن اله کتوردلر ولکن کلورکن کمیلری شدت دریادن
شکست اولوب جمله سی غرق اولدی اول مراددن اله نسنه کتوریمدلر **جزیرة الصاصیل**
عظیم واسع جزیره اولوب طولا اون بش و عرضا اون کونلک یولدر و بو جزیره ده عظیم
اوچ پاره معمور شهر واردرکه بازرکانلر آنده واروب طوار و قیون و قیمتلو طاشلر آلورلر
و خلقی غایت شریر و مفسدلردر حتی بونلرک اکثری شقالری جهتندن فانی اولدلر
انلردن آز کمسه قالمشدر پس بلاد خلقی انلره غالب اولوب اوزرلرینه مستولی اولمغین
اللرندن یرلرین آلوب کندولر ساکن اولدلر **جزیرة الآنه** بو دخی اولو جزیره در و بو
جزیره ده عود اغاجی شولقدر چوقدرکه سایر ولایتده اودون اغاجی نیجه ایسه تا اویله در
ولکن آنده عود اغاجنک رایحه سی و اعتباری یوقدر تا اول ولایتدن چقاروب آخر
ولایته کتمینجه اصلا رایحه ویرمز اول زمانده معمور ایدی و اما شمدی خرابدر و آنده
اولو یلانلر چوقدر انلرک کثرت و وفرتیله اول جزیره خراب اولمشدر **جزیرة توریه**
بو جزیره ده اولو اغچلر و آقرصولر واردر ولکن خالی اولوب اول دیارده مختلف
الاشکال قورقنج صورتلو و منظری چرکین بویلک حیوانلر واردرکه کورلمش دکلدر و روایت
ایدرلرکه اول دیارده غایت عظیم بالقلر اولورکه باشلری اولو طاغلر کبی دورر
بر نیجه زماندن صکره قپوروغنی چکر و ایدرلرکه بالق اولورکه باشیله قویروغنک

مابینی دورت آیلق یول اولور فسبحان الله القادر الخلاق العظیم الکریم **البحر الصین**
وجزایره ومابها من العجایب والغرایب بو دریانك برقاچ اسمی واردر بحر الصین
بحر الهند بحر صیقچی بو صین دکزی بحر محیط ایله متصلدر شرق طرفنده یر یوزنده بوندن
بریك دکز یوقدر الا مکرکه بحر محیط وکثیر الامواج وشدید الاضطراب غایت عمیقدر
وبو دریا زیاده ونقصان اولور وبو دریا ساکن اولدوغنه اندن استدلال ایدرلرکه
برجنس آق قوشلر دریا اوزرنده جمع اولان چورچوب اوزرنده یومرد لیوب
یلور وسنی چقارمغه باشلر بو قوشجوغزلر لیمانلق زماننده دائم الدهر بویله ایدرلر
اول ولایت خلقنك بونسنه مجربلریدر واما دریانك هیجاننی بوندن معلوم ایدیوب
بیلورلرکه برکون اول دریاده بالقلر جملة صو یوزینه کلورلر اندنصکره دریاده کمی
ایله یوریمکدن فراغت ایدرلر وبو دریاده درّ یتیم قیمتلو انجولر چقاررلرکه بهاده اکا
اکا قیمت اولماز وبو دریاده شول دکلو جزایر واردرکه عدد وحسابنی اللهدن غیری
کمسه بلمز الا که انلرك بعضنه بازرکانلر وارمغین معروف اولمشدر روایت ایدر
لرکه بو دریاده اون ایکی بیك معمور جزایر واردرکه مخلوقات ایله مملودر وانلردن
ماعدا اوچیوز جزیره دخی واردرکه انلرده بکلر واولولر اولورلر وبو دریانك
بعضی جزیره لرنده التون بتر وحق تعالی عز شانه نك حکمتی بودرکه بعضی سنه ده
زیاده وبعضی سنه ده اکسك اولور وبو دریانك بعضی جزایرندن **جزیرة زانج** غایت
بیوك جزیره اولوب چوق یری مشتملدر چین حدودینك آخرنده وبلاد هندك
اقصی سنده در معمور جزیره واوجوزلقدر اصلا حرابه سی یوقدر بازرکانلر اول
جزیره یه عزم ایلدکلرنده ماکولات ومشروباتدن قطعا نسنه کوتورمزلر زیرا که
یوللرنده هر نسنه وافر ورایکاندر وهر منزلده مهمان خانه لری اولوب بو جزیره طولا
وارضا یوز فرسخدر **محمد بن ذکریا** ایتدی بو جزیره نك بکنه مهران خان دیرلر بونك

جبایی

جبایتی اوچیوز بطمان آلتونه صایتلور وهر بطمانی الیتوز درهمدر بو تقدیرجه هر کون
یوز یکرمی بش درهم آلتون حاصل اولور بعضی زمانده دخی زیاده اولور واول جزیره نك
پادشاهی بو آلتوندن کرپچلر اتدوروب دریا ایچنه القا ایدر انلرك خزینه لری بو وجهله
کمسه نه آلور ونه اوغورلنور مولانا فقیه ایتدی بو جزیره نك قومی آدم اوغلاننه بکزر
ولکن خلقلری مغایر وسوزلری مخالف اولوب سویلدکلری اکلنمز وآنده اغچلر اولور آنك
خلقی اغچدن اغاجه قوش کبی اوچارلر بو دخی حکمت عجیبه وقدرت غریبه در واول
جزیره ده بر نوع وحشی کدیلر اولور الاجه سی قزل وآق واتی اکشی اولور وآنده بر
جانور دخی اولور که زباد دیرلر کدی یه بکزر وانك قولتوقلرنده غایت اعلا غالیه مسك
اولور وآنده بر طاغ واردر نصاب دیرلر مشهوردر غایت بویك یلانلری اولور
شویلکه فیلی یودار ودخی واروب بر بویك اغاجه صاریلور فیلك کمکلری ایچنده پاره
پاره اولور شویله که آنك قهقهه سی خیلی ایراقدن اشیدلور واول طاغده صوصغری
کبی میمونلر اولور وبو میمونلرك بعضیسی کاغد کبی بیاض اولور وبعضیسنك آرقه سی
بیاض وقرنی سیاه اولور وبونك عکسنجه وبعضیسی کلیا سیاه اولور واول جزیره ده
قزل وصارو ویشل طوطیلر اولور حددن زیاده قابلیت اوزره که خلق ایله کلمات
ایدرلر وهر نه دورلو دل که اشیده لر دخی اکا کوره تکلم ایدرلر وآنده انسان
صورتنده بر جنس خلق وار کمی سیاه وکمی بیاض وبعضی صارو ویشل اولورلر یرلر
وایچرلر وسویلرلر ولکن سوزلری فهم اولنماز وبونلرك قنادلری وار اوچارلر
فسبحان الله القادر ابن صیرفی حکایت ایدرلر که جزایر زنجك بعضنده بن ساکن اولدم
وآنده قزل وآق وسیاه وصارو وکوك رنکلو کوللر کوردم نیجه رنکلو دخی وار
ایدی پس بر دستمال ایچنه بو کوك رنکلو کوللردن وافر قودم چونکه کوتورمك استدم
شونی کوردمکه بو دستمال ایچنده بر آتش پیدا اولدی جمع ایلدیکم کوللری جملة یاقدی

ولكن حكمت بودركه دستمال يانمدى بوكا غايت تعجب ايدوب اول طائفه دن بونك احوالنى
سؤال ايلدم ايتدلر بوكوك رنكلو كوللرك خاصه ومنافع غريبه سى واردر واما طشره
چقارمه سى ممكن دكلدر وبو جزيره ده كافور اغاجى اولور غايت بويك آغاجدر شويله كه
يوز نفر آدم سايه سنده دورمق جائزدر وبو جزيره ده بر قوم اولوركه محرومين
ديمكله معروفدر وبورونلرين دلوب واول دلكده خلقه وار واول خلقيه زنجير
اوجنى كچورمشلردر قچانكه بونلرك اوزرلرينه دشمن كلسه بو طائفه سلاحلنوب
دشمنه قرشو واردقلرنده برنيچه آدم بو طائفه نك زنجيرلرينه ياپشوب دوررلر
ودشمن مقابلنده بونلرى طوتارلر اكر مابينلرى صلح اولورسه بونلرى امساك ايدرلر
والا مجادله وقتال مقرر اولا زنجيرلرنى هر برينك بوينينه دولايوب بونلرى
دشمنه قرشو صالويررلر پس بونلر براوغوردن حمله اولده دشمنه امان ويرميوب
فى الحال پايمال ايدرلر ومقابليه كلنلرى طوتب ارسلان كبى پاره پاره ايدوب
يرلر وبونلره قرشو هيچ كمسه دورامز غايت دلاور كمسه لردر جزيره اسنى طولا
وعرضا بويك جزيره دركه هواسى خوب • وخلقى مرغوب • وترابى خوش بوى • وكوزللرى
كول روى • ومعمور شهرلرى وكويلرى اولوب بو جزيره نك اوزونلغى يديوز فرسخدر
ابن فقيه ايتدى بو جزيره ده عجايبات غايت چوقدر جمله دن برى ارلرى وعورتلرى
جمله عريان يوررلر بدنلرى اوزرنده اوزون قللرى وار انوكيله عيبلرينى
ستر ايدرلر ودخى ييجكلرى ميوه در خلقدن وحشت ايدوب كللر ايچنده بتن آغاجلر
اراسنده واورمانلر آراسنده كزلنورلر وهر برينك قامتى دورت قارش اولوب
قصه اولورلر وقللرى قزلدر وبونلرى كمسه يتشوب طوتمق ممكن دكلدر غايت ايله
يوكركلردر وبو جزيره نك ساحلنده بر طائفه اولوركه دريا ده روزكار اوستنده
كيدن كمى يه يتشورلر وعنبر كوتوروب دمور ايله استبدال ايدرلر ودمورى آغزلرينه

آلوب دخی یوزوب جزیره لرندن یکا کیدرلر کمسه بلمزکه بو دموری نه ایدرلر جبهانی
حکایت ایلدی بو جزیره ده لر کند دیدکلری جانور اولورکه حماره بکزر اما غایت قوتلو
اولوب باشی اوزرنده اکری بوینوزلری واردرکه انک منافع کثیره سی اولوب
پادشاهلر ایچون اول بوینوزدن بچاق صاپنی ایدرلر دخی طعام اوزرینه دوتارلر
اکر طعامده زهر اثری اولورسه اول بوینوزدن اولان صاب درلکه باشلر اندن
معلوم ایدینورلرکه اول طعام شبهه لودر و دخی قیمتلو قوشقلر ایدرلر شویلکه اول
قوشاق دورت بیک دیناره و دخی زیاده بهایه صاتیلور و بو جنس قوشاق اکثر
چین شهرلرنده اشلنور و بو کرکند دیدوکمز حیوانک بوینی دوه کبی در و بو جزیره ده
صوصغرلری اولور ولکن قویروقلری یوقدر و دخی اول جزیره ده کافور و بقم و خیر زان
وافر اولور و بو خیر زانک کوکی یلان صوقدوغنه زیاده نافعدر و آنده عطرک دخی
انواعی اولوب و معادن کثیره واردرکه اشلنور جزیرة الرح بو جزیره انکله معروف
و مشهوردر و رح عظیم الخلقه و مهول الهیبه بر قوشدرکه جزیره لرنده اولور حتی
ایدرلرکه بر قنادنک اوزونلغی بیک قولاچدر بونی حافظ الجوزی کتابنده ذکر ایلدی
ایدر مغرب دیارندن بر کشی چین سفرنی ایدوب نیجه زمان دورمغین چوق عجایبلرن
کوروب دائما حکایت ایدردی و کندوسنده رح دیدوکمز قوشک یاورسنک
قصبه سی وار ایدی حالاکه اول یاوری هنوز دخی یومرطه ایچنده ایمش یعنی زمانی
ایریشوب یومرطه دن چقوب وجوده کلمامش ایدی اول قصبه نیجه قربا صوالوردی
ناس بوکا غایت تعجب ایدوب و بو کشی چوق سیاحت ایلدوکی اجلدن عبد الرحمن الصینی
دیرلر ایدی عجایب و غرایب حکایه لر ایدردی جمله دن بری ایدر چین دریاسنده
بر دفعه کمی ایله کیدرکن روزکار بزی بر عظیم جزیره یه بر قدی پس کیمده اولان خلق
طشره چقدلر اودون و صوالمق ایچون پراکنده اولمش ایدک یانمزده بالته و ایب و قربا

لریمز دخی وار ایدی بو حال اوزره اطراف جوانبی سیران ایدرکن اوزاق یردن
بر آق بر آق قبه کوردک ارتفاعده یوز ذراع دکلو وار ایدی بوندن اولادیو
اندن یکا واردق مکر اول رخ دیدکلری قوشک یومرطه سی ایمش پس آنی کیمی بالته
وکیمی طاش ایله دوکه دوکه پاره لیوب ایچندن یاوروسی ناکاه چقا کلدی بو حالده
قنادنک بر رشته یاپشوب چکدکلرنده دبندن چقوب قنادندن آیرلدی که هنوز
اول یاورینک خلقنی کمالنی بولمامش ایدی و یولدشلرم دخی اتندن بر مقدار
کسوب آلدلر و ریشنک دبندن اولان قصبه کسدلر دخی کلوب کمی یه کیروب و
اول اتندن آلنان پاره لری پشورب یدک ایچمزده نیجه آق صقللو پیرلر وار ایدی
چونکه صباح اولدی کوردک که اول پیرلرک آق صقاللری سیاه و قوتلری دخی
کماکان یرینه کلمش اندنصکره صقللری من بعد آغرمق میسر اولمادی و بعضیلر ایتدی
اتی قیناتدقلرنده بر اغاج ایله قارشدرمشلر ایدی که اول اغاجه شجرة الشباب دیرلر
صقاللری سیاه اولدوغی انک خاصه سندن ایدی دیرلر و قتاکه کون طوغوب روزکار
موافقت ایلدی کمینک یلکنلرین آچوب قوی روزکار ایله کیدرکن ناکاه رخ قوشی
کلوب یومرطه سنی شکست و یاوروسنی مرده کوریجک بونلردن اولدوغنی بیلوب انتقام
آلمق نیتیله هوا یوزندن بر قره بلوط ظاهر اولوب و پنجه سنده ایکی بویک طاش وار
ایدی چونکه کمینک برابرینه کلدی هوا یوزندن اول طاشلری کمینک اوزرینه صالیوردی
حکمت حق تعالی نکدر کمی سرعت ایله کتمکله طاشلرک نزولندن سبقت ایلمکین طاشلر
دریایه دوشدکده بر عظیم کورلدی پیدا اولدیکه وصفه قابل دکلدر پس سلامت ایله
خلاص اولدوغمزه درکاه واجب الوجوده بی نهایه شکرلر ایلدک دیو روایت ایدر
ایدی جزیرة المیمون اولو جزیره اولوب صولو وایرمقلو یردر و بونده غایت چوق میمونلر
اولوب حتی مابینلرنده بکلری وار اکابر و جهله مطیع و منقادلردر که هیچ بر طریق ایله

مخالفت

مخالفت اتمزلر وبکلرنی بیونلری اوزرنده کوتوررلر وبونلرك مابینلرنده بر وجهله
حکم وحکومت وعدالت ایدرکه من بعد بری برینه ظلم اتدرمز وبنی آدمدن برکمسه کمی
ایله اولدقلری یره دوشسه اوزرینه صچرایوب یوزین وکوزین یرتارلر وطاش ایله
زخم اوروب انواع عقوبت ایله اولدوررلر واول جزیره نك اهلی انلری حیله ایله
شکار ایدوب وکوتوروب زیاده بها ایله صتارلر واهل یمن انلره زیاده رغبت ایدرلر
ایدرلر وانلر دخی عبد مملوکلری کبی خدمت ایدوب حفظ وحراست بابنده کما ینبغی
مقدورلرین صرف ایلدکلری اجلدن رغبت واعتبارلری فوق الحد در جزیره دلیران
معمور بویلك شهری وقومی دخی غایت شجیع ودلاورلردر وضرب وحرب صاحبلری
اولوب عادتلری بودرکه ایچلرندن بریسی اولنمك دلسه واروب اعدادن باش کتورمنجه
اکا قیز ویرمزلر شویلکه واروب اعدادن باش کتوره قزی قلیجیله آلور واکر ایکی
باش کتوررسه ایکی قز ویررلر القصه ندکلو باش کتوررسه اول دکلو عورت آلور
پس بونلرك آرالرنده شجیع ودلاورلك ایله عزیز ومحترم اولوب اکا کوره حرمت
وعزت ایدرلر واول جزیره ده بقم اغاجی وخیزران وشکر قامشی غایت چوق اولورکه
وصفه کلمز وحلاوتده مانند اولماز وغایت لذیذ صولری اولوب وانواعسی اولور
جزیرة الوقواق اولو جزیره در وبو جزیره ده حددن بیرون آلتون اولور حتی کلابلرینك
زنجیرلری دخی آلتوندن در وطوارلرینك یولارلری دخی آلتون اولوب عالی قصرلری
ولطیف اولری وزیبا بنالری اولورکه استحکام وحکمت اوزرینه یپارلر واول جزیره ده
بر قوم اولورکه بدنلری عریان ویوزلری بیاض وزیبا اندام اولورلر آغاجلر آراسنده
واورمانلر ایچنه کزلنوب خلقی شکار ایدوب یرلر واول جزیره ده بر اغاج اولورکه
قامتی یوز ذراع مقداری اولوب وقلقان کبی یصی ژنکاری یپراقلری اولور واول
یپراقلرینك آدم باشی کبی باشی وکوزلری وقولقلری اولور وقچان که یل اسسه بودقلری

اینوب بالدرلرینه ایور و بری برینه دوقندقده همان و قواق صداسی قوپار و بو جزیره نك
ماوراسی بلنمز جزیرة البتان بو جزیره نك قومی قامتلری اوزون و یوزلری خوب
و سوزلری مرغوب قومدر ولکن سیاهلردر و ساچلری بری برینه قارشقدر و آیقلری
دراز و بدنلری توانادر فاما ردی الاخلاق و سؤال الاعراق کندولری چیرکین
و خویلری خرچین قومدر و بو جزیره زنجه متصلدر و بو جزیره یه کتملو اولدقلرنده یلدز
ایله کیدرلر و بو دریاده بیك یدییوز معمور جزیره اولوب و بو جزیره ده دخی آلتون
بی حد و بی قیاسدر و بو جزیره نك پادشاهی عورت اولوب اسمنه مهره دیرلر اوزرنده
آلتون ایله دوقنمش حله سی و ایاغنده آلتون پشماغی و صرما ایله یاشماغی واردر
و بو جزیره ده کندودن غیری آلتون پشماق کیمسه کیمز یساق اتمشدر اکر بر کمسه نك
آلتون پشماق کیدوکنی کورسلر امان ویرمیوب قتل ایدر و یاخود ایاغنی کسر و بر
یره کتملو اولسه قوللری لشکریله و کندوسی دخی سوار اولوب خوب روی و خوش بوی
پری پیکر و ملك منظر جاریه لر ایله و طبل نفیر ایله کیدوب و ساکن اولدوغی جزیره یه
انبویه دیرلر و بو جزیره نك اهلی صنعتلرنده غایت حاذق و ماهرلردر و جولاهلری
یکی و اتکی ایله یکپاره کوملك طوقورلر و کیچرك تخته لردن غایت بویك کمیلر ایدرلر
و اغاچدن اولر ایدرلر که صو اوزرنده کمی کبی یورر باتمز جولقی بویله نقل ایلدی و اما
عیسی ابن مبارك السیرافی بویله نقل ایلدیکه اول ملکه اولدوغی جزیره یه بن واردم و ملکه
کوردم بر آلتون سریر اوزرنده عریان اولوب اوتورر باشنده آلتون تاج و اوکنده
دورت بیك قزاوغلان جاریه لر صف بغلیوب دوررلر که انلرك هر بری کویا که همان بر
پریدر و بونلر مجوسیلر اولوب باشلری و یوزلری آچق یوررلر و بو جاریه لردن هر
برینك باشلرنده ساچلرینه طاقنمش عاجدن صدف ایله مکلل و مزین طرقلری واردر
بعضنك باشنده بر و ایکی و کیمنده تا اونه وارنجه دخی طرق ایله تزیین ایدرلر و بو ملکه نك

جبایاتی

جبایاتی یعنی حاصلی غایت چوقدر و فقرا و مساکین فوق الحد باب انعامی مفتوحدر و دخی
زینتلری و دع یعنی آق بونجقدر دریادن چقار ایریسی و خرده سی اولور و بو بونجغی
آلوب خزینه لرینه قویب محکم حفظ ایدرلر و بو جزیره ده بر اولو اغاج اولور که اوزونلغی
یوز ذراع اولور انوك میوه سی همان عورت صورتی کبی بدنی و کوزلری و الی ایاغی
و ساچی حتی فرجی دخی اولور شویله که صورتده خوب و نظرده غایت غایت مرغوب
اولوب بویلك طغارجغه بکزر غلاف ایچندن تدریجله چیقوب اول اغاجك بوداقلری
اوزرنده ساچلرندن آصلوب دوررلر کونش دوقنوب یل اسدکجه و قواق دیو آواز
ایدوب چاغرر پس بونلر اول اغاجده کمالنی بولنجی یره دوشوب اولور و بو جزیره نك خلقی
بونلرك آوازنی فهم ایدوب اندن فال دوتونرلر و کتاب حواله ده ایدر بو اغاجلرده حاصل
اولان عورتلر ایچنده قد و قامتده و کمال صباحت و ملاحتده بعضیلری اولور که ساچلری
اوزون و صورتلری احسن و طوارلری یومشق و ملایم و بدنلرینك رایحه سی خود غایت
لطیف اولوب قچنکه اغاجدن یره دوشسه لر بر ایکی کون مقداری صاغ اولورلر و بعضی اهل
هوا انلری کاهی یره دوشمدن آصلو دوردوغی یردن صاچنی کسوب برنیچه ایام اول
جزیره قومی اکا جماع اتمك واقع اولور و آنده بر لذت عظیمه بولورلر که دنیاده اولان
عورتلرده اول ذوق و صفا بولنمز و اولمز و بو جزیره نك طبراغی غایت پاك و رایحه سی
لطیف و خوب اولوب و زیبا آقار صولری واردر که شکردن طتلو رقدر و بو جزیره ده
چوق فیللر اولور که بویی اون بر ذراع و دخی زیاده اولور و طیورك دخی انواعی
اولور و اول جزیره نك ماوراسنده نه وار ایدوکنی الله تعالی حضرتندن غیری کمسه
بلمز و بو جزایرك بعضیسنده قطرانه بکزر سیاه سیل کلوب دریایه کیردوکی یرده بالقلری
یاقوب جمله سی صونك اوزرینه کلور و بوکا بکزر روم ایلنده قلقان دلن دره سنده
بر زمان سیل کلوب قچانق دربندنده آقان صویه قارشدقده بالقلرنی هلاك اتمش ایدی

شویلدکه صویلمش کارنده بی حد و بی غایه قرلمش بالقلر و کلوب برنجه کون طیور و وحوشلک
غدالری اولدی الحکمة لله تعالی و تقدس جزیرهٔ جالوس بو جزیره نک خلقی وحشیلردر
آدمی طوتوب یرلر بونلرک نه پادشاهلری و نه دینلری و نه خدایلری بو واردر
ویدکلری موز و نارجیل یعنی هندستان قوزی و شکر قامشی در و بو جزیره ده بر
طاغ واردرکه طیراغی یومشق بر ادیه بکزر و اما اکثری تبر در شویلکه آتش القا اولنسه
اعلا آلتون چقار جزیرهٔ الموجه عظیم جزیره در و بنجه بکلری وار خلقی بیاض و بعضی
صاد و شین و قولقلری یر تقدر چین اهلیکبی و انلر دکزدن چقان آنکره بنزلر و
اول جزیره ده سلک جانوری و زباد جانوری وار درکه قولنقلرین غالیه سلک
حاصل اولور و عورتلری خود اجمل النسا • و احسن اللقا • و حسن بی همتا • صاحب ایدی
لمؤلفه انک خاتونلری غایت زیبا • لباسی جمله زربفت و دیبا • اولور منظرلری
غایت محبوب • هم اخلاقی دخی مرغوب و مطلوب • پری چهره مه تابان بکزر • دیدکلک
حاصل سلطان بکزر • یوز و سر هر بری سرور و رواندر • صناسن هر بری شاه جهاندر
لطافتده دیدکلک جسمه جاندر • طراوتده قوردجاندر • نظرله جان و دلی صید
ایدرلر • کمند زلفی آتوب قید ایدرلر • اولارک رحمی اولور هم مدور کمشدن
حقه کبی هم مصور • بولارک موضعی اولمز مشقق • اولور لذتده صان شهد و قند
بولارک لذتی اولماز نساده • مکر حوراده اولور زیاده • بویلی اوزون ایاغ
اوزره دوردکی • سوریلور ساچلری بیره برابر • قوکبی حجاب اتمز بولارچه •
یوزنه زلفی اولمش پیچ دن پیچ • یوزی آچق یوردز زلفی پریشان • یوا شمز ابر لچنده
ماه تابان • اولارک طبعی اولور هم ملایم • بولور سلک ذوقنی اولغل ملازم جزیرهٔ
السحاب اولو جزیره در انوکیون جزیرهٔ السحاب دیرلرکه بو جزیره اوزرنده دائما
بر آق بولوط دوروب هوا یوزینه کتدکده بو سحابک ایچندن بر ایجک اوزون

دل

دل ظاهر اولور و دخی کیلر اوزرینه برابر کلیجک برقوی روزکار ظاهر اولوب حتی
دریایه اولاشور و دریا دخی همان ساعت جوملهٔ کبی قیناوب جوشه کلوب اضطراب
ایدر ذویعه هایله کبی اکرکه کمی مقابل اولورسه فی الحال بودوب نابدید ایدر
و بو جزیره ده طیراق دیدیکلری وارتجنکه انلر طیراغنی آتش قوسالوصافی کومش اولوب
آثار لطیف سبیکه اولور فسبحان الله القادر الحکیم وقدرته جزیرهٔ هلاتی غایت بیوک
جزیره اولوب قطر یوندن خرابلق اوسی • وعمارت جهتدن اعظمی اولوب بونلک
عرضی مشرقدن مغربه چکلمشدر و بو جزیره نک اولری و کوشکلری جملهٔ اغاجدندر صو و سنه
یل دکرمنلری اتمشلردر و دخی لطیف رایحه لو نسنه لر وار و موز و پرنج و نارجیل و
شکر قاشی چوقدر و آنده آلتون معدنی وآق فیلر و کرکدان دیدکلری جانور چوقدر
وانلک پادشاهنک شوکت عظیمه سی • و موکب جسیمه سی • وار در و چوقلق عسکره قدرتی
وعجیب وغریب فیلر و لطیف آتلری اولور جزیرهٔ القرطه لا وعرضنا بویلک جزیره در
اوزونلغی مشرقدن دورت آیلق یولدر و پادشاهلری اولدوغی شهر لاندر بو یرلر
غایت بوللق و اوسوزلق یردر و اشجار ثماری • وعیون وانهاری وعباضی یعنی
اورمانی و نارجیل و شکر قاشی وافردر و بونده بر نوع لطیف ثیاب فاخره اشلر
دنیاده نظیری اولماز یانده دیباج و حریرلک اصلا لطافت و قیمتی اولماز و آنده بر نوع
منقش حریر اشلنور که لطافتدن کوزلر قاشر و عقلر حیران قالور حتی پادشاهلری
آنی خیردن بساط اوزرینه دوشیوب کسب صفا ایدر و بویلک آغجلرک اصلی اوب
اندن یلک پاره کیلر ایدر لرکه هر کیلک اوزونلغی ذراع رشاشی ایله آلتمش ذراع
اولوب ایکی یوز مقاتل آلور و بو جنس کیلره آنده سفینات دیرلر و بعضلر حکایه
ایلدیکه آنده اغاجدن برسنی کوردم اوزرنده یوز اللی آدم صغوب طعام یرلر ایدی
و یکپاره مدور ایدی و بو شهرک پادشاهنک خدمتنده اهل وظایفدن کمسه دوزمز

کرکه

الا محنث عورتلر کبی ثیاب فاخره کیوب عورتلر کبی کذولرین دوزرلر و بونلره تبنانمز
دیرلر و رجالی عورتلر کبی تزوج ایدرلر و کوندز پادشاهلره خدمت ایدوب کیجه
اولدقده اذولجه کلورلر بو بابده انلره کمسه معارضه و مداخله ایتمز **جزیرة السلات**
اولوجزیره اولوب غایت چرکین خلقلو قومدر و صورتلری قبیح و سیرتلری
غلیظ طایفه در بلنمز که بونلرنه قومدر بعضیلر زعم ایدرلر که شیاطین درکه کنانسلر
جندن متولد اولمشلردر و اما بنی آدمدن التریز کیردکده امان ویریوب برلره
جزیرة التمسیح بوجزیره قومنک کلاب کبی آزو دیشلری اولوب ولکن بدنلری انسان
کبیدر پادشاهلری و بکلری وار و کمال انقیاد ایدرلر اصلا مخالفتلری یوقدر **جزیرة**
الطوارن بویله جزیره در و آنده میمونلرک انواعی وار شویله که بعضی حمار دکلو اولور
و آنده کرکندیدکلری جانور چوقدر **حکایت** اولنورکه اسکندر کیلر ایله آنده
وارددقده انلره قرینده برجزیره یرایرشدیکه اول جزیره ده بر قوم وار بدنلری
انسان کبی و یوزلری بر تجی جانور کبی و قناکر اکا یقین کلدی کوزلرندن غایت
اولدلر و قنده کندکلرین کمسه بلدی **جزیرة النسا** اولوجزیره اولوب آرالرنده
رجالدن بر فرد یوقدر جمله سی دیشیدر آنده بر نوع بلا اسراندن حامله اولور
بند قزد و غورور و بعضیلر ایتدی اول جزیره نلره بر یرنده برجنس آغاج اولور
انلره یشندن بیوب حامله اولورلر فسبحان الله القادر العظیم ذکور ایله مقارنت
اولمادن توالد و تناسل اولدوغی امر عجیبدر ۰ وهل غریبدر ۰ ان ذلک علی الله یسیر
وانه علی کل شیء قدیر ۰ و اول جزیره ده عروق حیزران کبی التون اولور
ولکن آنده اولان عورتلرک اکا اعتباری یوقدر **روایت** اولنیکه سوق الجی ایله
برکشی اول جزیره یه وارنق واقع اولدی اول عورتلر آنی اولدرمک استدیلر پس
اول عورتلردن بری اکا شفقت ایلمکین آنی پنهان ایدوب آخر بر فرصت ایله کمسه

کورمدین بر تخته اوزرینه بندورب دریایه صالیویردی موج دریا بونی سوروب بلاد
صین کنارلرنده بر شهره برقدی پس اول کشی چقوب پادشاهلرینه بولشدی وجزیرة
النساء وآنده کوردوکی التونک کثرتنی خبر ویردکده پادشاه برکمی دوزدوروب
ولوازمنی مهیا ایدوب برنیجه امور دیده کمسلر ایله بو کشی کوندردی پس انلر اول
دریاده نیجه کونلر کزوب جست وجوده فوق الحد اهتمام ایلدلر اول جزیره دن نام
ونشان بولمیوب عاقبة الامر ناامید ومحروم اولوب دوندلر جزیرهٔ سرندیب
عظیم جزیره اولوب آنده بر طاغ واردر حضرت آدم علیه السلام یریوزینه هبوط ایلدکده
انوک اوزرینه هبوط ونزول اتمشدر که اول طاغه شمدی راهبون دیرلر الآن
اول طاغ اوزرنده آدم صفی علیه السلامک مبارک قدمنک اثری واردر واول
اثرینک اوزرنده هر زمان نور برق اوردر که کوزلر خیرلنور واول طاغک اسفلنده
قیمتلو نفیس طاشلر بولنور واول بحردن درّ یتیم چقار ویاقوت وسینادج والماس
ولون ولطیف رایحه لو نسنه لرک انواعی اندن آلنوب اخر ولایتلره پراکنده ایدرلر
وبر نیجه کون باغچه لر ومیشه زار آراسندن شویله کیدرلر وبو جزیره پادشاهنک
آلتوندن بر صنمی واردر که انواع جواهر کرانمایه ایله بزنمشدر اطراف بکلرینک
یاننده بونک بونک مانندی اولماز زیرا جواهر [illegible] هر نوعی آنک جبایتنده اولوب
وچقاردقلری جواهرک خمسنی ایلدوب اکا تسلیم ایدرلر وعراق عجمدن وفارسدن
دخی چقار ودخی روایت ایدرلر که بو جزایرده آق قبه ومسکنلر واردر که بعیددن
انسانک کوزینه کورینور واوزرینه عزم ایدوب یقین واردقده ینه بعید اولور
حتی اندن مأیوس اولوب فراغت ایدرلر وبو بحرک عجایبندن بری دخی بودر که
قچان بو دریانک موجی زیاده اولسه دریادن سیاه بدنلو کمسلر ظاهر اولور که
قامتلری بر ذراع در کویا که همان حبش اوغلانیدر کمیلرک اوزرینه زحمتسز آسان

وجمله چقوب اوتوررلر ولکن کمینک ایچنده بر فردی رنجیده ورمیده اتمزلر و بونلرک
ظهور خروجی ریح عاصف خروجنه دلالت ایدر و دخی انلرک اسمنه حب دینلور
وحکایت اولندیکه اول دریاده نوردن اوچار قوشلر اولور شویلکه برکسه اکا
نظر اتمکه قادر دکلدر زیرا کوزلر قماشره قرص شمس کبی کوزی تیرلندرر و بو نوع
قوشلر قچانکه یوقارو قالقسه روزکار ساکن اولوب دریا موجی دفع اولور و
بو حال سلامته دلیلدر اندن اول قوشلر نابدید اولوب هیچ کمسه بلمزکه قنده
کیدرلر فسبحان الله القادر الخلاق وعجایبندن بری دخی بودرکه اول دریاده
برجنس قوش اولورکه اسمنه خرشنه دیرلر کوکرجندن بیوجکدر بو قوش هر قچانکه
اوچسه بر غیری قوش دخی آردنجه اوچارکه اکا کرکر دیرلر آردنجه اوچدوغی
زمانده اغزنی آچار امید ایدرکه خرشنه ترسلندکده اغزنه دوشه و غدا ایدینه
زیراکه انک بوندن غیری غدا و قوتی یوقدر و خرشنه کیجه ایله ترسلنمز الا که کوندز
اوچارکن بو دخی انک عجایبندندرکه اول دریاده مسک جانوری اولور
هر وقت معلومده دریادن چقار پس آنی آولیوب بوغازلرلر و انک کوبکنده
مسک بولنور و بو مسک انواعنک اعلاسیدر ولکن یرنده و شهرنده رایحه ویرمز
ندکلو بعید آلوب کتسلر اول دکلو رایحه سی دخی زیبا اولور وعجایبنک بری
دخی بودرکه اول جزیره ده بر دابه وار درکه اسمنه ملکات دیرلر چوق باشی
ومختلف یوزلری وار و دیشلری وار مقوس و بو جمله ایله قنادی وار دکزده
اولان جانورلری شکار ایدوب یر و بو جانوری آولیوب دخی حریر ایله زینت
ایدوب پادشاهلری سیره چقدوغی زمانده مجرد تماشا ایچون اوکنجه یدرلر
و اول دریاده بر بالق اولورکه بشیوز ذراعدن زیاده در و قواق جزیره سی
طرفنده بولنور هر قچنکه قنادلرین آچسه غایت بویلک طاغ کبی کورینور کمی خلقی

اندن

اندن زیاده خوف ایدوب آنی کوردکلرنده حیقروب وچاغریشوب وطبل ونفیر چالارلر حتی
اول صدادن اورکوب قچار ودخی بویله قیلوبغدلر اولورکه قرق ذراع مقداری
اولوب وهربری بیلک بومرطه یومردلر وانوله آرقاسنده اولان کوکسدیل فاخرلر
یمن خلق انلر قابنی بیوله چنا قلریند توللورلر وبویله کوسنداید رلر حتی لباسلرنی
جمله انلر اچنده بیقارلر وبربالق دخی وارد رکه سلان دیرلر دریادن قره یوده
ایکی کون شویله یاتور حتی اولنجه شویله دورر واما تحنکه چوملکه قویسالر اکر چوملکلر
اغزنی محکم اورتولی اولورسه یشر واکر آچق اولورسه چوملکدن اوچارکیدر
نابدید اولور وبو دریاده سرطان یعنی غایت بیوک عظیم پنکج کرقلقان دکلو اولو
صودن چمدقده سرعت ایله حرکت ایدوب ولکن برمقدار اکلنورسه فی الحال طاش
اولور وبربالق دخی وارد رلاطم دیرلر یوزی خنزیره بکزر وارقاسنده پولاری
یرنده برطبقات وبرطبقه دخی شمدر اول بیوک خلقی آنی یرلر غایت لذیذ اولور ودخی
بو دریاده بویله یلانلر اولورکه دریادن چقوب قیلی بو دوب دخی کندوسنی بریرلو
اولوا غاجه صار رحتی فیلک کوکلری قارنی اچنده کوتورکوتور قریلور وآنده بربالق
دخی اولورکه اسمنه هیبه دیرلر مثلا باشندن کوکسنه دک قلقان کبی در وچوق
کوزلری وبی حد ایقاری وارد رهرطرفنه یاقوت کوررویورر وباقی کوده سی یلان
کبی اوزوندر اوتوز ذراع مقداری اولور وکوکسندن قویروغنک اوجنده وارنجه
بچقو کبی دشلری وارد رهردیشنک بویکلکی برر ذراع اولور وهرنسنه یرکه
دوقنه پولاد دموکر کبی کسر واکر خود العیاذ بالله تعالی کیمسه دوقنه ایله ایکی پاره
ایدر ودخی هرنیه دوقنه قلیج کبی ایکی پچ وبو بالغک اسمی قارشدر دریاده بوندن
موزی جانور یوقدر اول دریانک ملاحلری اندن غایت خوف وحذر ایدرلر
وفی هذا البحر ایضا الدر در یعنی بو دریاده کرداب وارد رالعیاذ بالله تعالی انلر

ایچنه برکمی دوشسه فلاح ونجات بولمق احتمالی یوقدر بعضی تجار طایفه‌سی حکایت ایلدیلر که
بو دریاده بر زمان سفر ایلمش ایدک بزمله تجاردن چوق طایفه وار ایدی اتفاق
کونلرده برکون بر قوی دوزکار چقوب فورتنه اولمق ایله کومزی راه مقصوددن
دوندوروب کرداب ایچنه دوشوردی وکمی‌نک بر رئیسی وار ایدیکه غایت پیر واعمی
ایدی ولکن طریق ریاستده زیاده حاذق واستاد کامل اولوب وکمی‌سنده حددن
زیاده ایپلر اولوب وکمی ایچنده اولان خلق اکا دائما ایدرلر ایدیکه یا رئیس اکر
بو ایپلر یرینه بازرکان کوتورسک اجاره‌سندن چوقلق فایده کوررد‌لک وبو پیر
رئیس هرکون صوررد‌یکه قرشومزده نه کوررسز دائما خلق باقوب دریادن غیری
نسنه کورمزر دیو جواب ویررلر ایدی برنیچه کون بو حال اوزره کتدکدنصکره برکون
ینه رئیس مذکور سؤال ایلدکده بونلر اوکلرینه باقوب ایتدلر که یا پیر قرشومزده سیاه
قوشلر کورینور عجبا حکمتی نه اولا دینجه رئیس خرده شناس فریاد ایدوب یوزینه
طپانجه‌لر اورماغه باشلدی وایتدی ای دریغ که جمله‌مز هلاک اولدق بزه شمدنصکره
خلاصه چاره ودرمان یوقدر پس بزدخی انک سببنی صوردوغمزده ایتدی انشاالله
تعالی بر لحظه‌دن جمله‌کز معاینه کوررسکز دیدی واقعا مابیندن ایکی ساعت کچمدن
ناکاه قضاء آسمانی ایله کردابه دوشوب بزدخی دونمکه باشلدق وشول ایراقدن
بزم قوش ظن ایلدوکمز خود کردابه دوشمش کمیلر ایمش وبو کمیلرک خلقی ایچنده هب
قرلمش پس بزدخی بو حاله متحیر اولوب خلاص اولمقدن امیدیمزی کسدک وحیاتمز
ایپندن ال یویوب زاری وانینه بل بغلدق ورئیس اعمی دائما ایدردیکه ای دریغ
جمله‌مز هلاک اولورز آخر الامر کمیده اولان تجار ایتدیلر ای پیر خرده سال
وای رئیس امور دیده • وکاران موده • آیا بزه بو کردابدن خلاص ساحل نجاته
قدم بصمغه برچاره وامکان وارمیدر یوخسه اضطراری جملمز شربت مرکی نوش ایدرمیوز

دیو نالد وافغان اتدکلرنده پیر روشن ضمیر ایتدی بعنایة الله تعالی خلاص اولماکوز بابنده
بن برای وتدبیر ایده‌یین اکر جمله مالکلرك نصفنی بکا ویرمکه عهد ویمین ایدرسکز
دکده جمله مزطوعاً ورغبةً دیوب ایتدلر اولمکدن دیرلك یکدرلك همان دنیاده
سر بر صحتده اولالم بیت یولکه ویرمزایسه جان وباشی کوسکوتری • بلند قورقود
افندی جهانی کوسکوتری نثر فخر اسجه بو شرطی راضی اولدق همان تلزنه برچاره ودرمان
ایلدیدیلر پس ریش ایکی بیوك شیشه چقاروب برینك الندن ویردی کربونلر شیر وغنی
ایله طولو ایدی وایتدی بونلری دریانك اچنه صارقدلك آلتوب صارقدلر پس بو شیشه لرك
الرافند بی حد وبی قیاس عظیم بویلك بالقلر جمع اولدلر کدحسابنجا الله تعالی بیلور پس
ریش امر ایلدیلر کم اول کیلرده تازه اولش کسلردن برقاچنی کتورزدلر وبونلرك
هر برینی برایب ایلدیلر محکم بغلیوب وایبلرك برر اوجنی دخی کمینك محکم یرلرینه بندایدوب
اول لشکری دریایه صالیویردلر پس همان اول ساعت بویلك بالقلر اول میتلری یوتدلر
اندنصکره ریش امر ایلدیکه نقدر آو اذیکز واریسه براوغوردن چاغرلك وطبل ونقاره
وصنج وایکیشر تحتدلری بری بریه اورلك دیدی بزدخی دیدوکی کبی ایلدك همان دم •
بالقلر بو صدالری اشتدلر جمله سی براوغوردن اوزکوب قاچدلر وزوراید وب کمی
کرداب دن چقاردیلر چونکه کرداب دن آیرلدق ریش چاغروب ایتدی شمدنصکره ایبلرك
اوچلرینی کسك بزدخی کسدیکمز کبی بالقلر کیدوب وبزدخی موافق روزکار ایله
یولمزه متوجه اولدق پس پیر عزیزك قولیله عمل ایدوب حق تعالی نك فضلیله اولمکدن
خلاص اولدقده ریش ایتدی سزبنی ایبلرکو تورد وکه ملامت ایدردکز شمدی کوردیکز
اول سزك خلاصکز نوجهله سبب اولدی پس بزدخی حق تعالی نك فضل واحسانندن فراوان
شکرلر ایلدك وریش دخی ایشك عاقبتنی فکر ایتمك ایله خاتمه باعث اولدوغندن هرایکی
تحسینلر ایدوب وعهدینه وفا ایلدك وبو هندکه بهارك [illegible] وخبر یوندن اوچ

وخطر جهتندن اکبری در و بحر محیط انك اتصالی کیفیتنه بر احدك علمی یوقدر بیوکلکندن
و دخی وسعتندن اوتوری و بحر هند دیدوکمز بحر غربی کبی دکلدر زیرا بحر غربی نك بحر
محیط اتصالی ظاهردر و اما بو بحر هنددن ایکی خلیج منشعب اولور که غایت بیوکی بحر
فارسدر اندنصکره بحر قلزمدر اندنصکره شمال جانبنه کیدن خلیج بحر فارس اولوب
و جنوب جانبنه کیدن خلیج بحر زنج در ابن فقیه ایتدی بحر فارسدن بحر هند دخی مخالفدر
و بحر هندده چوق جزیره لر واردر حتی ایدرلر که یکرمی بیکدن زیاده جزایر واردر
و اول جزیره لرده امم مختلفه واردر که الله تعالیدن غیری کمسه بلمز و اما شول
جزایر که خلق اکا وارمش و کورمش اولا اقل من القلیل پس ایمدی اول جزیره لردن بری
جزیره کله در اولو جزیره اولوب انك اشجار و انهاری و بر نوع ثماری اولور که یرلر
ملك ابن حسانة الهندی آنده ساکن اولور و اول جزیره ده قلای معدنی و کافور آغاجی
واردر که سکوت آغاجنه بکزر غایت اولور شویلکه سایه سنده یوز نفر آدم کولکه لنمك
قابلدر و دخی حیزران آنده غایت چوقدر و بو جزیره ده شول دکلو عجایب واردر که آنی
وصف ایدن حد تکذیبه ایله در جزیره جابه اولو جزیره در آنده موز و نارجیل و شکر قامشی
و برنج غایت اعلا اولوب و عود آغاجی دخی اولور و اول جزیره ده بر قوم ساکن اولور که
یوزلری کوکسلرنده در و بدنلری سایر خلق کبیدر و آنده بر عظیم طاغ واردر که کیجه
اولیجق عظیم آتشلر کورینور شویلکه آلتی فرسخ یردن کمسه لر اکا یقین کلمکه قادر دکلدر
و اکر یقین وارمغه جرأت ایدرسه یانوب هلاك اولور و اول شهر پادشاهنك اسمی بجابه
در التون حله کیر و باشنده مرصع التون تاج وار یاقوت و انواع جواهر ایله بزنمش و درهم
دینانیرك اوزرنده کندو صورتی نقش اولنمشدر و دخی پادشاهلری و خلقی پت پرست
حاشا صلاتلری غنا و الحان و تصفیق یعنی ال آیاسنی بری برینه اورمقدر و زیبا و خوب
قزلر و جاریه لر جمع اولوب انواع شیوه و ترنمات ایله اوینایوب و پتلری اوکنده رقص

اوددر

اوردلر واول جزیره ده عورتلرك محبوبه قزلری اولسه انی لباس فاخر وجواهر ایله
زین ایدوب وایلدوب اول کنیسایه تصدق ایدرلر وآنده خدمت اتمك ایچون اول
قزی وقف ایدرلر ورقص احوالنی بلنلره تعلیم ایچون تسلیم ایدرلر واولدخی رقصك
انواع صنعتنی اکا تعلیم ایدوب استاد ایدر وبو جزیره پادشاهی بوندن غیری دخی
نیجه جزایره مالکدر که اول جمله دن بری **جزیرهٔ هزلج** وجزیرهٔ **سلاهط** دیر آنك تصرفنده
اولوب واما جزیرهٔ هزلج ده بر فاسع خسفه واردر که دوری اون میلدر آنك قعرنی
بر فرد بلمز وآنك قرارنه دخی کمسه نك وقوفی یوقدر بو خسفه دخی دنیا عجایبندندر
واما جزیرهٔ سلاهطدن صندل وسنبل وکافور کتوررلر ومسافرین روایت ایدرلر که
کافور اولدوغی جزیره ده بر طایفه واردر که آدمی شکار ایدیجك یرلر وقحوفن آلورلر
قحوف دیو باش کموکندن اولان نیم کاسیه دیرلر پس بو قوم کافوری اول قحوفه قویب
ودخی لطیف رایحه لو نسنه لر ایله معا اولرنده کندولرك یانلرنده آصاقورلر دخی اکا
طپرلر وهر قچن که بر ایشه عزیمت ایدوب وارمغه قصد ایلسه لر اول قحوفه سجده
ایدوب حاجتلرین اکا عرض ایدرلر پس اول نیتلرندن انلره خبر ویریلور که خیر میدر
ویاخود شرمیدر وبو جزیره ده بر چشمه واردر که یردن قینار وینه اکا یقین
یرده بر کوله کیروب ناپدید اولور پس اول صویردن یوقاروا تلدوغی وقت اول
قطره لر که یره دوشر همان ساعت طاش اولور ولکن اول قطره لر کیجه سیاه وکوندزده
بیاض طاشلر اولور وبو جزیره نك نهایتنده بر خسفه دخی واردر که پرکار کبی مدور
اولوب قیاسا دوری بر میلدر کیجه اولیجق آنده آتشلر چیقوب وعلوی یوز ذراع قدر
هوایه عروج ایدر وکوندز اولدقده دخان دیرك دیرك خروج ایدر **جزیرهٔ برطایل**
زانج دن بر قریه در انده بر طایفه اولور که یوزلری قلقان کبی وقللری آت قویروغی
کبیدر وعقاقیردن قرنفل آنده چوق اولور وکرکند دیدکلری جانور دخی واردر

تجار طایفه‌سی قچن کلوب بو جزیره‌یه قونالر عادتلری بودرکه کتوردکلری قوماش
ومتاعی دریاکنارنده یغن یغن قویوب کندولری بنه کملرینه کیدرلر قچانکه صالح ولسه
قودقلری قماش ومتاعلرینه کلوب کورلرکه هرمتاع وقوماشک برابرنده حد قراری
دکلو قرنفل قونمش اکر قوماش صاحبی اول بیعه راضی اولورسه قرنفلی ضبط ایدوب
کوتورب کیدر واکر رضا کوستمزایسه ایکینی دخی یرنده قوراکچی کون اولدقده
کورلرکه قرنفلی برمقدار دخی زیاده انتشار اولمکی کبی راضی اولورشر خوش والا
شویله‌که رضا کوستریه‌ایدچکی کون کورلرکه برمقدار دخی زیاده اولمش بو اوسلوب
اوزره تابونلر راضی اولنجه زیاده ایدرلر وبعضی تجار حکایت ایلدیلرکه بازرکانلردن
بری اول جزیره‌یه خفیةً واروب اول قرنفل کتورن طایفه‌نک کوردکه صاروشین
وتاتارصورتلو قولقلری دلنمش واوزرلرنده عورت صاچی کبی قللری وار وقتاکه بو
کشی آنلری کوردوکنی بلدلرایسه کوزندن غایب اولدلر بعده تاجرلر اول جزیره‌یه
چوق زمان کلوب کیدلر آیرق انلر قرنفل کتورمدلر صکره سببینی بلدکرکه حیله ایدوب
بعده بچه یلدنصکره عادت قدیملری اوزره بنه کتورمکه باشلدلر وبو قرنفلک خاصیتی
شویله‌درکه قچن آدم آنی تازه ایکن یسه هرکز پیر اولمیوب وسستلک دخی یتشمیه‌کر
یوز یاشنه دخی واررسه ودخی بو قومک یدکلری لوق پیراغیدرکه لوق یلان
یصدوغی دیدکلری اوتدر ودخی انلک یمشیدر وکاهی بالق دخی یرلر وهندستان
قوزی دخی اولورکه غدالریدر واول جزیره‌ده طاغلر واردرکه اوزون کیجه‌لرده
طبل وصنوج ویوف یعنی آوازی کلور وعلامتدر اشیدر وایدرلرکه دجال اول جزیره‌ده
محبوس اولا وبعضیلر ابتدی غیری یوده درا انشاالله تعالی محلنده ذکر اولنور

جزیرة القصر بو جزیره‌ده بلنوردن برقصر عالی واردرکه بیاض وبراق وشفاف ذرکی
ایله وادنلر ایراق یودن کورلر قچنکه کمی حالتی آنی کورسلر بری برینه سلامت ایله

بشارت

بشارت ویرلر و زنجدن برطایفه روایت ایلدیکه غایت یوجه قصردر و اما اچنده
نه اولدوغنی برفرد بلمز **حکایت اولندیکه** پادشاهلردن بعضی بوجزیره یر واصل اولوب
کندو توابع و خواصیله واروب کوردی و قتاکه اکا یقین کلدلر مستملک بونلر بهر وجهله
عارض اولدیکه مفصللرندن قطعا قوه تالیوب غایت اویخو غلبه ایلدکده اچلرندن بعضی
بوحالتی کوریجک خوفلرندن دونوب استعجال ایله کمیلرینه کیروب قورتلدلر و شونلرکه
دونمکده اهمال ایلدلر جمله سی هلاک اولدلر و دخی **روایت** ایدرلرکه ذوالقرنین اصحابندن
بوجزیره لرک بعضینی کوردیلرکه آنده بر قوم وار باشلری کلب کبی و اغزلرندن طشره
طشره چمش آرنو دیشلری وار چتوب کمیدلر و لان خلقله محاربه و مقاتله ایلدلر و بو
جزیره ده بونور ساطع کوردیلر مکرکه بونور اول قصر بلورک ایش پس ذوالقرنین
اول قصردن یکا وارمق مراد ایدندی کرکه بهرام فیلسوف هندی اندن منع ایدوب
ایتدی ای ملک الزمان بو سوداذن فراغت ایلکه هرکم اول قصره وارسه انلره اوزرینه
نوم غلبه ایدوب و بدنی اویوشوب جمیع اعضاسنده فتور کلورکه اندن چقمق قادر اولمیوب
اول حال ایله هلاک اولور و دخی بهرام مذکور ذکر ایلدیکه اول جزیره ده بر آغاج وار در
قچنانک یمشندن یسه لر اول اویخو وستملک و بدن اویوشمقلنی زایل اولوب بو
یمشک خاصیتی انک طلسمن ابطال ایدر و هرقچنکه کیجه اولسه اول قصرک شرفلرنده
چراغ کبی بونور ظاهر اولور تا صباحه دکین ضیا ویرر و قچنکه کوندز اولسه محو اولور
هیچ نسنه کورنمز **جزیرة الورد** قاضی عباس رحمة الله تعالی کتاب شفاده ایدر بوجزیره
قزل کوللر اولورکه اوزرلرنده کاتب لرینک قدرت الهی ایله بیاض لطیف خط ایله
صراحةً لا اله الا الله محمد رسول الله یازمشدر **الجزایر الثلاث** تحفة الغرایب صاحبی
ایتدی بو اوچ جزیره بری بر یندیقین درکه برین اخشامدن صباحه دکین برق و شمشک
یاز و قشده علی التوالی اکسلمز دکلدر و ایکنجی جزیره ده ایرتیه دکین قوی یللر اسر و اوچنجی

جزیره ده صباحه دك یغمور یغار دائم الزمان بو جزیره لر بو حالده اوزره در و بر جزیره
دخی واردر که آنك خلقنك بدنلری آدم کبی و باشلری دواب باشلری کبی درکه
دریایه دالوب هر نه بولورلر ایسه چقاروب یرلر جزیرهٔ مصیدون الساحر صیدون
الساحر بر پادشاه ساحر ایدی بو جزیره طولاً و عرضاً بر آیلق یول اولوب آنده چوقلق
عجایبات واردر اول عجایبلردن بری بودرکه اول جزیره نك اورتاسنده بر عظیم
قصر وار ملون بیوك مرمر دیرکلر اوزرنده و آنك مجلس یری صافی آلتون خالصدن
جواهر ذی قیمت ایله مرصعدر شویلکه جملهٔ اول جزیره یه ضیا بخش اولوب ایدرلرکه بو
ملك صیدون سحرده بر وجهله ماهر ایدیکه حتی قوم جز دخی اکا مطیع فرمان بر اولمش
ایدی حاشا معجزیه قریب اعمال غریبه وجوده کتورر ایدی و بعضی طایفه جز حضرت
سلیمان علیه السلامه بونك احوالنی خبر ویردکلرنده حضرت سلیمان آنك اوزرینه
عسکر ایله واروب کندویی قتل ایدوب و شهرنی خراب ایلیوب جماعتنی اسیر ایلدی
هذا البحر کثیر یعنی بو دریانك عجایبلرندن بری بودرکه بو دریادن بر نوع بالق چقوب
جزیرهٔ سلاهطه واروب اغچلری اوزرینه بنوب یمشلرین آغزی ایله صورر و میوه لرندن
ییوب آندن سرخوش کبی لا یعقل اولوب دوشر قالور و خلقی طوتب آنی یرلر منها سمکهٔ
خضرا یعنی اول دریاده بر یشل بالق دخی واردرکه بر کمسنه انك اتندن بر مقدار
یسه نیجه کونلر کوکلی طعام آرزو اتمز اولور و آنك عجایبندن بری دخی بودرکه
آنده مدور بر بالق دخی اولورکه کرمانی دیرلر آرقاسنده آلتی دانه کسکن دیرکلر کبی
دکنلری واردرکه یوقاروسنه قایم اولور دورر دریاده بر بالق اکا مقابل و مقاوم
اولماز الا که اول عمودلریله اوروب هلاك ایدر و بر بالق دخی واردرکه بابه دیرلر
یوز ذراع اوزونلغی اولور و آرقاسنده صدف کبی بر محکم نسنه سی اولورکه العیاذ
بالله تعالی هر قچنکه کمی یه راست کلسه اوروب ایکی پاره ایدر و اتنی چو ملك ایچنده

پشرسلر

پشور سلر جمله یاغ اولور و اول نواحی نك طایفه سی کیلرین انك ایله یاغلر لر و برلکی
دخی اولور که عمده دیرلر ایکی قادی اولوب هواده قادلرین آچار و بند دوشور
وکمی اوزرینه هجوم ایدوب فی الحال دویرر کمی خلقی قچنکه بو بالغی کورسلر طمل وضج و
تحسرلری بری برینه قاتوب فریاد ایدرلر پس بو آوازه دن اورکوب کیدر کمی خلقی
اندن بو طریق ایله خلاص اولورلر الحکمة لله تعالی **فصل فی بحر الفارس وما فیه من
الجزایر والعجایب** بو فصل بحر فارسی وانك ایچنده اولان جزایرلك عجایب وغرایبی بلدر در
و بو بحر فارسه بحر اخضر دخی دیرلر و بو هند اعظم بحرندن بر شعبه در و بو بحر کثیرت
الخیرات وعزیز البرکات • سلامتی دایم اولوب سایر دریالره نسبت قلیل الهیجان • وسیر
الهیماندر **ابو عبد الله الصینی** ایتدی حق سبحانه وتعالی بحر فارسی خیرات کثیره و برکات
عظیمه وفواید عجیبه ایله مخصوص قلمشدر و برکاتندن بری بودر که آنده دریتیم یعنی
قیمتلو انجولر چقارلر دقلری یوردر وقتا اولور بر داند دریتیم چقاردلر که صرفانك
دهر اکابها تقدیر اتمکده عاجز اولورلر و انواع یواقیت و احجار ملونه نك معادنی دخی
انك جزایرنده اولوب التون وکومش و دمور و باقر و قلای معدنلری جمله آنده حاصل
اولور و سینادنج وعقیق وانواع طیب واقاویه آنده بولنور و انك جزایرندن بری
کنکاوس کنجاوالوس دیرلر ایکی عظیم جزیره لر اولوب آنده چوقلق خلق وار در که
کونلری بیاض و ارلری وعورتلری عریان یوردلر بری برندن مستور و پنهان دکلدر
وعورتلرینك بعضی سی اغاج یپراغیله مستور اولوب وطعاملری دخی بالق و ناریجیل
وموز در و مالری خورد در در و بیع و شرالری حدید ایله در و لکن التون ایله زینت
لنورلر و تجار طایفه سی آنده کلدکده حدید ویروب عنبر آلورلر و دخی بو جزیره بر
جزیره دخی وار در که **قاس** دیرلر اشبو جزیره قومیله و طاغلری وجمله جهاتی مسکونی
ایله تمام التی آی یولرندن غایب اولورلر و التی آی دخی ظاهر اولورلر و مسافرینك

بعضی ذکر ایلدیکه بر دفعه کمیله بو دریا اوزرنده ایکن ناکاه خوش وخروشه کلوب
آنی کوردلک که باشی آچق وصقالی آق بر پیر نورانی ظاهر اولدیکه اوزرنده یشل
جبه سی وار ایدی دریانک اورتاسندن چقوب کتدکده بونی اوقوردی سبحان
من دبر الامور وقدر المقدور وعلم ما فی الصدور والجم البحر بقدرته ان بعون
سیروا بین الشمال والشرق حتی تنتهوا الی الجبال الطرف واسلکوا وسطه ذلک
تنجوا من المهالک ففعلوا ذلک فسلموا وتحققوا انه الخضر بوندن فهم اولندیکه اول اهل
سفر دریاده فورتونیه اوغرادقده حق جل ذکره حضرتنک فرمان شریفیله بونلره
دلیل اولوب شرق ایله شمال اورتاسنه کیدک دیو بونلره اشارت ایلمش ویولکز طاغلر
آراسنه واروب منتهی اولور انشاالله تعالی ورطهٔ مهالکدن ساحل نجاته قدم
بصرسز دیو بشارت ایلدکده بونلر دخی حضر نبی علیه السلام بیوردوغی طریقه کدوب
نجات بولمشلر وتحقیق بلمشلرکه اول خضر علیه السلام ایمش که امر باری تعالی عز شانه
ایله بونلری مهالکدن طریق سلامته ارشاد ایلمش پس بونلر دخی بعنایة الله تعالی
ورطهٔ هولناکدن خلاص اولوب بو جزیره یه واصل اولمشلرکه خلقی نک یوزلری
اوزون وسوزلری موزون واللرنده آلتون خالصدن عصالری وارکه اکا استناد
ایدرلر وانوکیله فال دوتورلر واول قومک یدکلری بادم ایله کستانه ایدی
پس انلرک یاننده برآی قدر دورلر وآلتون عصالرندن وافر آلورلر واهل جزیره
دخی آلتون المقدن انلری منع اتمزلر برکون روزکار موافق ایله چقوب کیدرلر
حضرت خضرک ارشاد ایلدوکی طرفه توجه ایدوب آخر بعنایة الله تعالی نجات بولوب
طریق سلامته واصل اولمشلر جزیرهٔ طویران اوچوزلق جزیره اولوب اشجار اثمار
وعیون انهار ایله موصوفدر وبو جزیره ده بر طایفه واردرکه بدنلری آدم کبی
وباشلری یرتجی جانور کبی وانده برایرمق واردرکه صویی غایت بیاض واول

نهرلر

نوك كارنده براولو اغاج واردكه كولكه سنده بشيوز نفر آدم كولكه لينك قابلدر واولسه
اغاج اوزرنده هر نوع ميوه موجود اولوب وهر دورلولون ايله ضيا وبرجيدر وانك هر
ميوه سي بالدن طتلو وشكرلدندا اولوب ولذتي دخي بري برينه مغاير وبو بيشلر غايت توشق
بو دبار ميوه لرينك برينه بكزه مز ورايحه سي سكدن خوشرقدر وبيراقلري دخي ابريشمدن
بوشقدر وبو شجره مذكوركونش سيري ايله بويور صاحبدن ذوالدك بوجه لوب كالني
بولور وذوالدن غروب دلك ياب ياب آشغا ايندحتى كونش غايب اولدوغي كبي اولسه
دخي بوه كيروب نابديدا اولور فسبحان الله القادر الحكيم روايتدركه ذوالقرنين اصحابلر
بوجزيره يتا وغرا دقلرنده بو اغاجي كوردلر وبمشندن وافرآلوب وبيراقلرندن دخي
جمع ايدوب كوترمك ديلدكلرنده همانده شوني كوردلركه اول بيشلر وبيراقلرنده
اولان كمسه لرك غايبدن ارقالرنده قاچيله حكم اوردلر القصه تحيلك دوقوندغي
حصايدرلر ايدي ولكن ضرب ايدن كورنزايدي وبرصدا دخي ايشدرلر ايدي كه الدوغلري
يتيرينده قولك ومكانندر دايدك اوليه كه بوندن برنسنه آلوب كوتوره سز پس ناچار
بونلر دخي هرنه الدلر ايسه يندر دايدوب وكيلرينه كيروب كتدلر بوندن معلوم اولدي كه
اول شجرك حافظلري طايفه دا جنداميش كه اول اغاجك ميوه سني وبيراغني خارج
يره آلوب كتدكلرنده رضالري يوغيمش ومعلوم اولديكه اول اغاجك عظيم خاصيتي
واريمشكه شايع اولدوغي بونلر استمزلرايمش جزيره بودخي اولوجزيره اولوب
چونكه اسكندر ذوالقرنين بونده كلدي بوجزيره ده بر طايفه بولديكه عبادت الله رياضتي
انلري غايت ضعيف ونحيف ايلمش بر مرتبه كه كمال رياضت وجوع انلرك بدنلرني سياه
كومركبي ياندرمش ايدي پس اسكندر انلره سلام ويروب بونلر دخي كمال تعظيم ايله رد
سلام ايلدكلرنده عسكر ذوالقرنين سؤال ايلدي كه اي قوم بو مكانده ديرليكز نجه در
ايتدلر شول نسنه حق تعالي ازلدن بزه نصيب ايتمشدر بالقدن وبنا تاندن آني اكل

در

ایدوب و بو طلتو صودنایچه بر زر وحق سبحانه و تعالی جل شانه حضرتنه شکرلر ایدوب
قناعت ایده رز دیو جواب ویردکلرنده اسکندر بونلره ترحما ایتدی عجبا سزی بونلر
ایوجه برغنیمتلو یره نقل اتسه‌ی که بو شمدیکی مکانکردن کوچک اولوب وهم اوجوزلق
اولادیدکده بونلر ایتدلر بزاول مقوله مسکنی نیلوز که بزم یانزده اولان جزیره
جمیع عالم خلقنه غناویره جاک مقداری هرنسنه وار در شویلکه جملهٔ آدم اوغلنه
قسمت اولنسه کفایت ایدوب و قدر خوا بچلرندن بهدایتر الله تعالی دخی زیاده کلورکی
دیدیلر اسکندر ایتدی اول جزیره قنده در پس اسکندری بر وادی یه ایلتدلر که طولی
وعرضنه نهایت اولمیوب آنده یادکارانجولر و قرمزی و کوک یاقوت و صارو یاقوت
بهرمانی و زبرجد و بلخش و انواع احجار نفیسه دن شولیه دکلو وار که عقلار حیران کورلر
سرکردان اولوردی و آنی بر مجلد وصف اتکه امکان یوغیدی ذو القرنین دوران
وقتاکه انلری کوردی تعجبا ایدوب ایتدی لا اله الا الله سبحان الله الملک العظیم و یخلق
الله ما لا یعلمه الخلایق اندن اول وادی نک کنارنجه بر مقدار کیدوب حتی بر خوب
مکانه و بر لطیف صحرایه کلدکه که نهایتنه کوزلر ایرشمیوب اصناف اشجار اثمار و انواع
شکوفه و ازهار و هزار عیون و انهار و بهیج المنظر بی نظیر بوستانلر و بعضی محلده
مجالس سایبان و معاقد الخوان و ریاض خوش نقش و نسیم صفا بخش و الحاصل
بر مقام زیبا و جای جنت آسا ایدکه تعبیر زبان و تحریر بیان انک اوصاف
جیلسنده و مدارک عقولنه صعب عجیب سنده والد سرکردان اولوردی وقتاکه
ذو القرنین زمان بو مقام زیبایی و بو صحن دلکشایی کوردی سبحان الله العظیم دیوب
بو وادینک امرنده و انواع جواهر کرانمایه ایله مملو ایکن بونلرک یانلرنده بی اعتبار
اولدوغنه متحیر ایکن اسکندره ایتدلر بونده کوردکلریکک بعضینی دنیا پادشاهلرنده
کوردکی ذو القرنین ایتدی بحق عالم السر و الخفی کورمدم دیدکده کیرو بونلر

ایتدی

ایتدی بونلرك جملسی بعنایة الله الملك الدیان قبضه تصرفنده در ولکن بز بونلرك
بویسنه التفات ایتیوب اعتبار ایتمز ایمش انکله قناعت ایده رکه حق تعالی جل شانه
حضرتنك عبادتی ایچون بدن ضعیفمزه تقویت ویره زیرا یا اسکندر زمان برکسه دنیا
آرزولرندن رضا ایله تعالی برنسنه ترك ایلسه حق سبحانه وتعالی کاندن خیر کوزن
احسان ایدر ایمدی یا ذوالقرنین بزی کندو حالنه قویوب بزدن فراغت ایله
دیو جواب ویردلر اندن صکره ارشدنا الله وایاك دیوب وداعلشدلر واستدلر
بو وادیده اولان جواهر نفیسه دن هرکسه استدوکی قدر آلوب کوتورسن دیدلر
اسکندر بونلرك کلمات دربار • ومتاع دنیایا نظرنده بی اعتبار • وبو وجهله عزلت
وقناعت اختیار ایلدکلرندن برمرتبه عبرت وخیرت مستولی اولدیکه بی اختیار برشی
قبول ایتیوب زار وانین ایله دونوب راه مقصودنه روان اولدی جزیرة الحکما بو
دخی خیره عظیمه اولوب اسکندر بوکا دخی کلدکده بر طایفه کوردیکه لباسلری جمله
آغاج یپراغی وسکندری طاش ایچنده مغاره لر ایدی پس اسکندر دوران اول قوم عزلت
نشین وحکمت آیین وقناعت کزین حکمدن برنیچه سؤال ایلدوکنده انلر دخی احسن جواب
والطف خطاب ایله رد جواب ایلدلر جمله دن اسکندر انلره ایتدی بزم قاتمزده هیچ حاجتکز
وار میدرکه اعلام ایدك روا ایده لم دیدی انلر ایتدی دنیاده مخلدا ولمقلنی مراد
ایده رز اسکندر ایتدی بوقچن میسر اولور بو فرد قادر میدرکه انفاسندن برنفس
زیاده ایده بلر خلد کشی بر نوجهله متصور در بعده حکمانك اولوسی ایتدی ایمدی بدنمزك
صحتنی دیله رز مادام حایده اولاوز امراض جسمانیه دن بریسی کورمیدوز اسکندر
ایتدی بوکا دخی قدرتم یوقدر ویندی بو قوم ایتدی عمر یزدن نه باقی قالدوغنی بزه بلدر
اسکندر ایتدی برکنه وعمریزی بلمزز باخصوص سزك عمریکوزك احوالنی بجه بلسه
کوکده عاقبت الامر بونلر ایتدی بزی کندو حالنه قویوب بزدن فراغت ایله وبز مراد و

مقصودیمزی بونسنه لره قادر اولندن دیلر زکر جمله عالم ومخلوقاتی کتم عدمدن وجوده
کتوردی وخالق عزوزا نقزدید کزدن اولو وقادر در ودخی اسکندر حکمت قرین
عسکرینک جوقلوغنه وشوکت وعظمتنه تعجب ایدردی وبونلرک مابینده بر پیر غزلت
نشین وار ایدیکه غایتده پیر لکندن قدی دتا اولوب باشنی قالدرمغه قدرتی یوغیدی
اسکندر اکا ایتدی ای پیر سکا نه اولدیکه خلق نظر ایتدوکنه بقمزسن پیر خرده شناس
ایتدی سندن اول بونده بر پادشاه کوردم ایدیکه بنی تعجبه هرکز برقدی تکیف کر
سکا وپادشاهلغه نظر ایلیم اسکندر ایتدی اول کم ایدی پیر ایتدی اول بزم پادشاهمز
ایدی وبر فقیر کسنه دخی وار ایدی اتفاق بو ایکیسی برکونده وفات ایلدلر ایدی
پس بهدت بو ولایتدن سفر ایدوب کیدوکلدوکمده جوق جد وجهد ایلدم که پادشاهی
اول مسکین دن تشخیص ایده بیلم قابل اولمدی دنیا سلطنتک حالی بو در دیدی آخر
الامر اسکندر دوران بونلرک حالنه حیران قالوب وبونلری ترک ایلیوب یولنه عزم
ایلدی اما عجایب هذا البحر اما بو دریانک عجایبندن بری دخی بو در که صاحب کتاب
عجایب الاخبار روایت ایدوب ایدر بو دریاده بر قوش وار در که اناسی وانا سی
پیرا اولوب قیام وحرکتدن قالسه لر یاور ولری جمع اولوب بری اناسنی وبری اناسنی
ارقالرینه آلوب اوچوب ایلتوب برامین یرده قورلر وبونلره یوه یاپوب تا اولنجه
بونلری بسلرلر واکر بو یاور یلری اولوب بونلر قالورسه اول یاور ولری نک ایکیسی
دخی کلوب اولکی کبی بونلره اعزاز واکرام ایدوب بسلرلر دائم الزمان عادتلری
بودر وبونلرک برنظیرلری دخی عین العقاب ذکر اولنوغی یرده ان شاء الله تعالی کلسه
کرکدر ولکن انلر اناسنی وانا سنی ارقالرینه آلوب دخی ارض هندده بر طاغ دیرسنده
برچشمه وار در اول چشمه یه باتورلر ودخی کونشه قرشو قورلر جمله تویلری ویوکلری
دوکیلوب یکی تویلر بتوب پیر لکی وضعف بدنی کیدوب قوتی وتازه لکی کاکان یرینه

کلور

کلور واول دریاده بر بالق واردرکه دفنن دیرلر دورت کوشه لو باشی واردر
ایدرلرکه انک اتندن العیاذ بالله تعالی جذام مرضنه مبتلا اولان یسه اول زحمتدن
باذن الله تعالی خلاص اولور و بر بالق دخی واردرکه صو اوزرنده یوزر قچنکه بر بالغی ویا
خود سایر دکز حیوانلرین که اغزنی آچمش کورسه همان آتیلوب اغزنه کیرر و قرننده
جکرنی و باغرنی ییوب هلاک ایدوب وینه اغزندن چقوب کیدر و بر حیوان دخی واردر
صودن قرویه چقوب یوقار و بقار دورر اغزندن و بورنندن آتشلر چقار شویلکه
اطرافنده اولان اوتلری و آغجلری یاقوب کویندرر قچان خلق انک کبی یانمش نسنه
کورسلر بلورلرکه اول حیواندن اولمشدر و بر بالق دخی وار قنادلری واردر کیجه
اولیجق دریادن قرایه چقار و اوتلر تا کون دوغنجه دورر اندن ینه اوچوب دریایه
دوشر دائما حالی بودر و بو دریاده دخی معطب واردرکه اکا دور دور دیرلر
یعنی کرداب دیمک اولور هر قچنکه کمیلر العیاذ بالله تعالی اکا دوشسه لر نیجه زمانلر
چوریلوب متصل دونر حتی ایچنده اولنلر جمله هلاک اولوب کمی دخی پاره پاره
اولور ساحل نجات جدا ممکن دکلدر و کرداب اوچ دریاده در بری بو دکزده و بری
دخی بحر چینده و بریسی دخی بحر هندده غیری دریالرده یوقدر و باقی الله تعالی
جل جلاله و عم نواله اعلم بحقیقة الحال • و مصدوقة المحال **فصل فی بیان بحر عمان و جزایره**
و عجایبه یعنی بونلرک عجایبنی بلدرر ایمدی بو بحر عمان فارس دریاسندن بر شعبه درکه
صاغنده واقع اولمشدر و بو بحرده چوقلق عجایب یوقدر اما جزایری بی نهایه و چقدوغی
اغرب و غرایبدر و در یتیم دخی بو دریاده چقار و اول جزایر معموره و مسکونه دن
بریسی **جزیرهٔ خاسک** که قیس جزیره سنک قریبدر و بو جزیره نک اهلی ضرب و حرب
صاحبلریدر حد ذاتلرنده یوار و دلاورلردر و دریاده یوز بجیلردرکه روی دریاده
قلیج ایله جنک ایدرلر نتکم قروده جنک اولنور و ایدرلرکه هند پادشاهلرندن

بر پادشاه کندو اقرانی اولان بر پادشاهه کوزل محبوبه و رعنا جاریه لر کوندردی
وقتاکه بو جاریه لر کیله بو جزیره یه کلدلر جاریه لردر چقوب مصالحلریچون طشره ده
کزرکن طائفه جنی بونلری قاپوب جفت ایدندلر واشبو قوم انلردن حاصل اولمشدر
دیرلر جزیره سلطی اولو جزیره اولوب آنده بر قوم واردر که سوزلری و آوازلری
مسافه بعیده دن اشیدلور واما بر کمسه آنده واروب آنلره خطاب ایدر اولسه انلر
دخی جواب ویررلر حال بودر که شخصلری کورنمز ایدرلر که بو طائفه مؤمن جنیلردندر
ولکن بر مسافر غریب آنده وارسه اوچکونلک زاد و زواده ایله آنی کوزه درلر و چنکه
اندن وطننه عزم ایلسه کمی یه بندورب آنی وطننه اولشدورلر و بو جزیره ده
بر طاغ واردر که آنده بر اغاجک بادم کبی یمشی اولور و همان اول دکلودر که آنی قابیله
یرلر لذتی بالدن طتلو و هر دورلو زحمته دوادر و رجال و نسادن آنی بر کمسه یسه
تازه لکی و یکتلکی زیاده اولوب ابدی پیر دخی اولماز و بو نامزد اکر بو ذکر اولنان
یمشی پیر اولنلر یسلر قوتی کدوب ساج و سقالی دخی آغارمش اولسه هماندم یکتلکی
عودت ایدوب تازه لق بولور و ساج و سقالی سیاه اولور و روایت ایدرلر که هند
بکلرندن بعضی بو اغاجی کتوردوب یرلرنده دکدلر پیر اقلندی ولکن یمش و یرمدی بلدلر که
اولکی یرینک خاصه سی ایمش جزیره هولان بونک قومی صورتی انسانده شیاطینه و دوه
قوشنه بکزر بر قوشک اوستنه بنزلر و دخی آدمی دوتوب یرلر قچن کمی خلقندن اول
جزیره یه بر آدم چقسه فی الحال آنی طوتوب مکانلرینه آلوب کیدرلر هرکز خلاص اولمق احتمالی
یوقدر حکایت اولندیکه بر دفعه روزکار مخالف بر کمی اول جزیره یه بر قدی و بونلر بری
بریله مقاتله ایدوب عظیم جنک و قتالده کرکی کبی صبر و اقدام ایتدلر وقتاکه بونلری بویله
کوردیلر ایسه انلردن بری محکم صیحه ایلدی پس اول صیحه دن بونلرک عقلی کیدوب
یوزلری اوستنه دوشدلر بعده بونلری یوزلری اوزره سوریو سوریو مکانلرینه

کتوردکلرنده

کتورد کلرنده اول کمی خلقنك اجلرندن بر مستجاب الدعوه صالح کشی وار ایدی آنلره بد
دعا ایلدوکی ساعت دوشوب جمله سی هلاك اولدلر پس بونلرك مسکن ومقرلرینه
واروب مال ومتاع وسایر ذخایردن وافر بولوب وکیلرینه کتوروب راه مقصوده
روانه اولدلر **جزیرة التصریف** بودخی بوجزیره درکه انجنده ساکن اولان طایفه
کیده اولان آدملره اشکاره اولورلر پس بونلر انلری کورنجك جزیره یه وارالم
دیو طالب وراغب اولورلر هر بار که بیك جهد ایله جزیره یه قریب اولدقدیرکن ینه
بعید اولورلر حوق اولورکه نیجه کونلر چوکنوب وارمغه دقت وعزم ایدرلر هرکز
میسر اولوب وارمزلر شویله روایت ایدرلرکه اول جزیره یه ابدا بر فرد وارمش دکلدر
ولکن آنده دواب وبعضی حیوانات واشخاص کورورلر **الفندج** بوجزیره ده بشل
مرمردن اشلنمش بوت وار درکه کوزلرینك یاشی کیجه وکوندز دورمز آقار و
قجانکه انجنه یل کیرسه صقلی ویروب اوترمسافرلر ایدرلرکه بو صنم اولیت پرست
طایفه ایچون اغلر وکوزلرینك یاشی دوکرکه الله تعالی حضرتندن غیری یرلیسز دیو
حکایت ایلدکرکه بکلردن بعضی اول صنمه لمنلر اوزینه عسکر چکوب غزا ایدوب
انلری قتل ایلدی وبو صنمك کسرینه شولقدر جد واقدام ایلدلر قابل اولمادی ودمور
وپولاد اکا هرکز تاثیر اتمدی اولقدرکه کولنك ایلدا وردلردی کولنك دونوب
اورانی هلاك ایدردی عاقبت الامر فراغت ایدوب دونوب کتدلر **جزیره سرندیب**
بودخی بویله جزیره ومعموره ومسکونه اولوب اشجار اثماری وعیون انهاری وافر
وانلرك یانلرنده التون شولقدر بی نهایه درکه مثلا اولرنده اولان جمله آوانیلری
حتی چوملك وکوپلری والات سلاحلری وکلیلرینك طوق وزنجیرلری دخی جمله
التوندندر وبوجزیره پادشاهی کندویه قصد ایدنی قوت قاهره سیله منع ایدر
وبونده عجایبات چوق اولوب وعنبرك دخی خالصی بودریانك دبنده بتر مثلا پنبه

یراو زرنده بتدوکی کبی پس قچنکه دریا شدت ایدوب جوش وخروش ایلدکده
قپادوب کناره براغور وقت اولورکه بویلک بالق داست کلوب آنی یودار ولکن
هضم ایده میوب هلاک اولور وشیشوب صواو زرینجه ار وراست کلن کمی خلقی
چنکالر ایله آنی قرایر چکوب قرنی یاروب غنیمتی آلورلر **ملکان** برنوع بالقدرکه
کانون ثانینک اون اوچنی کونده دریا یونرینه کلور وبونلک خروجی فورتدنلک
وقوعنه دلالت ایدوب ودخی زیاده اضطرابر کلورحتی شدة دریا چاق بحر فارسه
وارادوب اولاشور مثلا هیجانی مشتد ولونی مکدر اولدوغندن کمیلر اولنلرانی
نشانلمشلر دربلورلر **الاشوب** بودخی بربالقدرکه بصره یرکلور والبته یلک اولی
کونده ظهور ایدر فسبحان الله القادر **والحراف** بودخی انلک کبی بربالقدرکه وقت
وانقطاعی دخی کذلک **تفتین** دیرلر برجنس دخیا اولورکه کوجدن دخی شولودر وزیان
کاردر واوزونلغی حرما اغاجی دکلو اولور وکوزلری قرلکر **میر المنظر** برحیواندر
وسکودمرنی کبی آرزولری وار درکه دریاده اولان جمیع حیواناتی غلبه ایدر و
قهر ایدوب کوجدخی بوندن خوف ایدر وبرشل بالق دخیا اولورکه بر زراعدن
اورون خورتمی وار درکه دستی کبی تیزدر قرشوسنه کلنی انوکلر اورب هلاک
ایدر وبودریاده برکیرلک دوردور دخی وار در **قزوینی** رحمة الله تعالی
حکایت ایلدی که اصفهانده برکشی زیاده مدیون اولمق ایله ترلک دیارانتش ایدی
وبودریایه تجار طائفه سیلکرمش ایدی اتفاق برکون برقوی روزکار مخالف بولنمی
فارس دریاسنده اولکرداه برتش وقتاکه اکادوشدلر هلاک اولملرین مقرر
بیلوب دخی ریشه ایتدلر بزم ایچون خلاصه بردرمان وچاره وار میدر بزه مدد
ایله دیدکلرنده اول ریش ایتدی اکر سزدن برکز نفسنی فدا ایدرسه بو ورطه دن
خلاصه بردرمان اولسه اولور دیدکده اول مدیون اولان اصفهانی کندو ملاحظه

ایلدی

ایلدیکه جمله مز موقف هلاکده یوز بن خود حیاتمدن چوقدن قطع امید ایلدم هله باری
کندومی بر بولک خلقک یولنه فدا ایده یم ددی و اول کمیده اصفهانیلر چوق ایدی بو کشی
انلره ایتدی اکر عهد و یمین ایدوب بنم دینمی ادا ایتمکه التزام ایدرسکز که بنم ذمتم دیندن
خلاص اولدی بن دخی بو قوشجه جانمی و باشمی سزک یولکزده فدا ایدم شول شرطله که اولادمه
دخی احسان و شفقتکز مترتب اولا دیدکده بونلر جملةً سمعاً و طاعةً عهد ایلدلر عهد
میثاق مابینلرنده معقود اولدقدنصکره اول اصفهانی رئیسه ایتدی امدی بکا نه بیورر کر
سوزوکزی دوتام و نفسمی سزک خلاصکز ایچون فدا ایلیم تک همان سز صحت ایله ساحل
نجاته قدم بصوب هر بریکز وطنکزه واصل اولاسز و بن هر نیجه اولورسم تقدیره رضا
واردم اکر عمرم آخر اولدیسه نهایت یولکزده اولم دیدکده رئیس ایتدی سکا شونی
امر ایدرمکه بو بحرک ساحلنده اوچکون کیجه و کوندز آرام اتمدن اشبو ساحلده
اغاج اوزرنده اولان طبلی دوکه سن شویلکه بر آن حالی اولمیه سن انشاالله تعالی
الدن کلدوکی خدمته تقصیرلق اتمیم دیدی پس ممکن اولدوغی دکلو صودن و ذخیره دن
بوکا ویروب آلات و اسبابله طشره چقاردیلر و بونلر ایله وداعلشوب طبلی چالمغه
باشلدیغی ساعت کمیدر حرکته کلوب کردابدن چقوب کتدی مزبور اصفهانی ایدر حتی
شویله کتدی که کمی اول آن کوزمدن غایب اولدی پس انلر خلاص اولدقده بندخی
بو جزیره یه کیروب کزدم آنده سیر ایدرک کوردم که بر اولو اغاج واردر که بو
اغاجک اوستی بر مقدار دوز ایدی آخر چقدم اوزرنده اوتوردم حیواناتن شرندن
امین اولایین دیو چونکه اخشام ایرشدی ناکاه بر کورلدی پیدا اولدیکه بنی عظیم
خوفه بر قدی آنی کوردم بر عظیم الجثه قوش کلوب بو اغاجک اول دوزیرنده قوندی
بو کره دخی زیاده خوف ایدوب کزلندم اول کیجه اغاج اوزرنده یاتدی چونکه صباح
اولدی سلکنوب پرواز ایلدی اول کون آنده اکلندم چونکه اخشام اولدی او

طیر کبیر کبر وکلوب قوندی بو دفعه بر مقدار کوزم وکوکلم آلشدی ودرونمدن خوف
کدوب کوکلم راحت اولدی پس اکا بر مقدار یقین واردم بکا هیچ تعرض ایتمیوب زیان
ایرکورمدی شویله دییدک که بنی قصداً کورمزه اوردی یعنی بکا قطعا التفات ایتمدی
چونکه صباح اولدی کرو اوچوب کتدی چون ینه اخشام ایرشدی اول طیر مبارک
غزلیوب کلوب قوندی بو کره جمله خوف وخشیتی بالکلیا کوکلمدن سوردم واروب
یاننده اوتوردم تا صباح اولنجه کوزیمه اویقو کلمیوب خلاصم فکرنی ایلدم چونکه کرو
صباح اولدی سلکنوب اوچمق قصدنه قناد آچوب پرواز ایلمک اوزره ایکن همان دم
درکاه بی نیاز وبارکاه چاره سازه توکل ایلیوب ایکی الم ایله ایکی آیاغنی محکم
دوتدم پس قوش دخی بی پروا هوایه پرواز ایلدی زماندنصکره کوزم آچوب آشغایه
نظر ایلدم صودن غیری بر نسنه کورمدم آز قالدی که خوفدن کندومی ضایع ایدوب
آشغا براغم ینه ناچار عقلمی جمع ایلیوب صبر ایلدم بر زمان دخی کتدی چونکه آشغا
بقدم مکر که دریا کنارنه کلمش ایز دخی دقت ایله نظر ایلدم کوردمکه کویلر ومعمور
یرلر کورینور غایتده شاد وخندان اولوب حیاتمدن قطع امید ایدوب موتمی مقرر
بلمش ایکن عنایت باری یاری قیلوب جان جدید بولدم پس عون خدا مقارنتیله
قوش دخی یره یقین اوچمغه بشلدی آخر الامر الله تعالی حضرتنه توکل وحضرت رسالت
پناه صلی الله تعالی علیه وسلمک معجزات باهره سنه توسل ایلیوب کندومی یره بر قدم
مکر که بر خرمنده صمان یغینک اوزرینه دوشمشم بقدرة الله تعالی وحکمته بر قلمه
خطا ایرشمدی اول کوی خلقی بنی کوربجک اوزریمه اوشوب وحالمه زیاده تعجب
ایلیوب احوال ما فی البالمدن سؤال ایلدکلرنده من اوله الی آخره سرکذشتمی وسیر
کوه دشتمی بونلره بر بر بیان ایلدم زیاده مرحمتلرندن صفالر کسب ایدوب وبنی
آلوب اولرینه ایلتدلر وبکا کرکی کبی رعایت وحمایت ایلدلر وچوقلق احسان ایلیوب

بنی

بنی خوش کوردیلر وقد ومی قال مبارك بلوب بکا حرمتلر ایلدلر وبکلری دخی بی نهایه لطفلر
ایلیوب بنجه ایام آنلرکله بلد اولدم تا شوکا دکن کر برکون دریاکنارنه سیر اندیجه دم ایدی
ناکاه کوردمکه عاندن بر وغایت شتاب ایلدر کمی کلور زماندنصکره کمی خلقی طشه چقدلر
کوردمکه اول یولداشلرم اولان کیمسه رکه کرداندن خلاص اولمشلر ایدی وقتاکه بنی
کوردیلر مسرور الحال اولوب بندکورشدلر وبکا بونه بزدن اولنجه دوشدك دیو
سؤال ایلدلر بندخی واقع اولان حکایتمی علی التفصیل انلره خبر ویردوکده زیاده تعجب
ایلدلر وانلرکله کروصاغ واسن وطنمه کلدم وعهد ایلدکلری مالدن وافر رزق ومال
ویردیلر وحق رعایتمی کنه ولیه واجب بلدلر واوغلنجقلرم ایله ملاقات ایدوب شب روز
صفاده اولدم الحمد لله الذی نجانا من المهالك والنوایب واوصل الی وطننا بعد الشدة
والمصایب **فصل فی بحر القلزم وجزایره وما بدمن العجایب** یعنی قلزم دکزنده وجزایرنده
اولان عجایب وغرایبی بیان ایدر وبو قلزم دکزی هند دکزندن برشعبه در وبربرو
حبشه نك جنوبنده واقع اولمشدر وانك شرق جانبی ساحلنده بلاد مغرب وساحل
غربی سنده بلاد یمندر وقلزم شول خلیج در که کعبه قریبنده جده نام بردن مصره قریب طوره
وسویسه کلنجه نهایت بولمشدر وقلزم دیدکلری ساحل خلیج ده بر شهرك اسمیدر وفرعون
لعین اول دریاده غرق اولمشدر وبحر مظلم وخشین دریا باطنا وظاهرا اول دریاده
خیر یوقدر وبو بحرده چوقلق جزیره وار در واما اکثری خراب اولوب معمور دکلدر واول
جزایردن بری **جزیره تازاندر** ایلانام شهره یقین اولوب آنده قومرا اولورکه بنو الجذام
دیرلر اول قومك نه زرعی ونه مرعی وار یعنی طوارلری ومعیشتلری همان بالقدر دیو
واولرنده ایچمکه طتلو صولری دخی یوقدر واولری دخی اسکی کمی تخته لرندن اولوب وصولرنده
غایت ایرانق یردن کتورلر وانلرك یانلرنده برطاغ وار در اول طاغك صخره بر
قولتی کبی آکری بر وار در هر قچنکه اکا یلدو قنسه ایکی بولك اولوب ودخی کمی ایکی دره

مقابلسنده دوقنور پس بو مخالف روزکار اکثر زمانده کمی غرق ایدر غالبا اول
مکانه کیجیلر اکری لیمان دیرلر غایت مخالف یرو دشوار محلدر و اندن کمی سلامت ایله
خلاص اولمق آز واقع اولور کمی ایله جده یه کیدرکن ینبوعدن یوقارودر و اشبو کتابی
ترجمه ایدن خادم العلماء والصلحا محمود الفقیر کثیر التقصیر ایدر سنه ثمان وثلثین و
تسعمائه تاریخنده ساحل بحر قلزمده قصبه طوردن جده نام موضعه کلیجک مخالف روزکار
واقع اولوب ولکن شیروانده مستجاب الدعوه اولیاء کرامدن محمد غازی نام عامل
وفاضل ومرشد کامل وار ایدی بی شک اول عزیز صاحب تمیزک دعاسی سببیله
اول ورطه هولناکدن خلاص اولمق میسر اولدی ولکن بزدن صکره سلانیک قربنده
یکیجه نام قصبه دن موی اوغلی رجب چلبی نام متمول کمسنه نک کمیسی بزم عقبمزده اول
محل ورطه کلیجک جمیع خلقیله غرق اولوب عاقبت کندوسی بر قاچ کمسه ایله دریاده
بر طاش اوزرنده قالمغین خلاص اولدی صکره جده یه کلیجک غواص عربلر اجاره ایله
واروب اول محلدن اسباب ومال ومتاعنی بیقصور چقاردلر و بو ورطه وقوعنه
باعث بو ایدیکه مزبور محمد غازی یولداشلریله مصردن طور نام اسکله کتوریجک
بونلری کندو کمیسنه ادخال ایدوب وینه بالاخره بر تاجر بازرکانک زیاده جه جلب
ونفعنه طمع ایلمکین اول عزیزی یولداشلریله کمیدن چقاروب یرلرینه اول تاجری کمیلرینه
قویدیلر ایدی اول عزیز دخی چقوب دریا کنارنده مغموم ومحزون وحیران وسرکردان
احوال عزیمتنده عاجز وقاصر ایلر ومنزله کتمکه بر آخر کمی دخی یوق ویاخود دونوب
مصره کلمکه ایسه کیرادوه سی یوق آخر الامر بونلرک بو عجز حالنه بو حقیر بیمقدار واقف
اولدوغمده حق سبحانه وتعالی انلردن راضی اولسون اول زمانده جده امینی اولان محمد
چلبی یه واروب بو احوالی تقریر ایلدوکم ساعتده جان ودلدن رغبت کوستروب اول
عزیزی یولداشلریله کندو کمیسنه قویب کمیده یاد وهمدم وکعبه یه وارنجه مصاحب

وهم قدم اولدلر مصاحف دلپذیرلریله کمال مرتبه مشرف اولدق جزیرة الجساسه اول
بر دابه در که اخبار عالمی تجسس ایدوب دجاله ایرشدرر تمم داری رضی الله تعالی عنه
اصحاب رسول الله ایدی بر کیجه کندو دامنده یاتورکن جنیلردن بعضی بونی قاپوب
آلوب کتمشلر ایدی که چوق زمان غایب اولوب عجایبات کثیره کورمش ایدیکه مشهور
حکایت طویله سی واردر اول ایتدی کمی ایله دریاده ایدک بر مخالف قوی روزکار
چقوب بزی بو جزیره یه برقدی آنده بر حیوان کوردک عظیم وحشت ایلدک واکا ایتدک
سن کمسن اول ایتدی بکا جساسه دیرلر پس اکا ایتدک ایمدی بزه خبر ویر ایتدی اکر خبر
استرسکوز بو دیره وارک که آنده بر کمسه واردر سزه غایت متشوقدر پس اول دیره
واروب آنی کوردک بزه سؤال ایدوب ایتدی بونده نیجه واصل اولدیکز بندخی علی
التفصیل خبر ویردوکمده دونب بکا ایتدی بحیره طبریه نیجه در ایتدم تا اورتاسندن
قینار ایتدی نخلات عمان نیجه در ایتدم انک اهلی حرمالرین دوشوررلر ایتدی
عین زغن نیجه در ایتدم خلق اندندن ایچرلر ایتدی اکر غور اولسه بن بوندن یعنی
بو بنددن خلاص اولوردم و بو قیددن نجات بولوردم و جمیع یرلری و دره و دپه لری
آیاغم التنه آلوردم الا مکه ایله مدینه دکل و بعضیلر زعم ایلدلر که بن جساده در که
مکه مکرمه ده اولوردی و هر نه اولسه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوکنده
سویلردی هیچ اکا تردت اتمزدی سعید اوغلی ایتدی بن ابن جساد ایله مکه ده مصاحبت
ایلدم ایتدی بر عجب طایفه ایرشدم که بنی دجال زعم ایلرلر حضرت پیغمبر علیه السلام
دیمدیمی که اول دجال یهودیدر بن خود اسلامه کلدم و دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیورمشدیکه اندن نسنه دوغمز بنم خود اولادم اولدی و دخی حق سبحانه وتعالی
دجال اوزرینه مکه و مدینه حرام ایلمشدر بن خود مکه ده دوغدم و مدینه ده اولدم
اندنصکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم آخر سوزنده ایتدی الله حقیچون بن الآن

آنی بورمکه قنده در و آناسن و آناسن دخی بورمناقم که ابن عمر حضرتلرنک قولی دراولده
ایتدیکه ابن عمر رضی الله تعالی عنهما مدینه سوقاقلرنده کیدرکن ابن جیاد ایله بولشدی
واکا برسوز سویلدی که اکا غضب کتوردی پس غضبندن شویله قبارد دیکه بولی
طولدردی بعده ازواج مطهره حضرت رسول الله دن حفصه وارو بولشدم و بو
خبر اکا ایرشمش ایدی ایتدی الله تعالی سکا رحمت ایلسون ابن جیاد دن نه استرسن
بلدکمی که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بدرستی دجالی غضب کتورجی نسنه
آنی دجال لعنه حقارمز دیو بیوردی **واما العجایب والغرایب هذا البحر فمنها** یعنی
انلرک عجایبندن بری بودرکه بو دریاده بربالق وار درکه ایکیوز آرشون اولورکاه
اولورکه العیاذ بالله راست کلدوکی کمی قویروغیله اوروب غرق ایدر وبربالق
دخی وار درکه بر ذراع مقداری بدنی اولوب یوزی وباشی همان بایقوش کبی در
وبو کتابی ترجمه ایدن فقیر ایدرکه طوردنکی برکروب جثه یه کیدرکن بحر قلزمده
بوبالغی کوردم وبربالق دخی وار درکه اوزونلغی یکری ذراع مقداری اولورکه آنلرک
ارقاسی فاخر بلدرغالبا بغانلرک قابی درکه اندن لطیف زهکیر ایدرلر وطرقلرنده
اولور پس بوبالق عورت کبی دوغورر وایناک کبی امزیر وبربالق دخی وار درکه
عرضی طولندن زیاده اولور اکا النهار وزدیرلر وزنی تمام برقنطار اولور وآنلرک
ایکی باشی اولوب برباشی عادت اوزره یرنده وبرباشی دخی قویروغنده در وبربالق دخی
وار درکه قرش دیرلر کلاب المارلرک دخی برنوعی درکه بحر قلزمده اولوب اغزنده یدی
قات دیشلری اولور وبو کلکی اون قارش اولور غایت موذی ومضر جانور در
وکمی دخی قرق ذراع مقداری اولور بر مرتبه کمیلرک جریانندن مانع اولوب غرق ایدر
ودریاده بربالق یوقدرکه اکا مقابل اولا دیرلر الا که جلد حیوانات بوغالب اولور
وهلاک ایدر وکمی یه تعرض ایلدوکی زمانده کمی خلقی وافرمشعلر یاقوب اکا کوستررلر

برق خاطف کبی قاچوب کیدر اوکلر اندن خلاص اولورلر وکاه اولورکه بر وجهله منع
اولنوب کمی غرق ایدر **فصل فی العجایب بحر الزنج** اول بعینه هند دکیدر وبلاد زنج طرف
جنوبی سیدر وسهیل یلدزینک آلتنده واقع اولمشدر وبو دریانک سفر ایدنلر قطب
جنوبی کوزه دوب کیدرلر واقع اولمشدر زیرا قطب شمالی وبنات النعش دخی کورنمز
وبو بحر هند بحر محیط متصلدر وبو دریانک موجی یوجه داغلر کبی اولوب بونک سایر
دریالری کوبکی اولماز وبو دریاده چوق جزایر واردر واول جزیره لرحمله ذوات
الاشجار والغیاض درولکن بشلری اولماز آبنوس وصندل وساج والقنا کبی وآنک
ساحلنده عنبر اولور خلق جمع ایدرلر وعنبرک هر پاره سی بویک دپرکبی بولنور وآنوک
مشهور جزیره لرندن **الجزیرة المحترقة** بو جزیره غایت بعیداولغین تجارک آنکله آکاوار
وبعضی تجار ایتدی بو بحره سفر ایلدم وبو دریاده چوق کزدم وحتی بو جزیره یه اوغرادم
غایت چوق خلق وار وآنده برنیچه مدت دورتی واقع اولدی خلقیله انسیت ایدوب
دیلارین دخی اوکرندم تاکه بیلک بعضی زمانی اولدی کوردمکه بو خلق جمع اولوب کیجه
اولدقده یلدزه نظر ایدرلر کرکه اولسه یلدز افقده طوغمش ایدی وبو خلق اغلشوب
ویوزلرین یرتوب بوبریله وداغلشورلر ایدی پس برندن بونک سببی سؤال ایلدم
ایتدی بو یلدز اوتوز سیله برکره دوغار یویلدز حتی راس سنده کلجک شوکی کوردمکه
بو خلق اسباب وقوماش واساس بیتلرین هرنه لری واریسه جمله دوشوب واپجه
صولرین دخی آلوب کیدوب قودیلر ویلدز دخی راس سنده برکلدکده جمله سی کیلره کیروب
وبن دخی آنلر کلدیله کیردم ابتدا کوتورمکه ممکن اولمدی آلوب سایر تجارلرین
ترک ایلدلر حتی جزیره دن برمدت غایب اولدق بعد زمان ینه دونوب کلدکده
بنادن واشجاردن هرنه وار ایدیسه جمله باتمش بولدق اندن صکره ینه تجدید بنا
مباشرت ایلدلر هرا وتوز یلده بر بونلر علی الدوام بویله ایدرلر وغیری یرده

انتقال ایده مزلر حکمت خدا ایله بو مصیبته نه معتاد اولمشلردر جزیرة الضوضا زنجه لاحقدر
بعضی تجار ذکر ایلدیلر که آنده بر شهر واردر صافی بیاض طاشدن یاپلمشدر آنده بر فرد
ساکن اولمز الا بو قدر وار که آنده بر غلبه و مشعله و غوغا آوازی اشیدیلور و خلق
انده کمی ایله واروب صولنورلر غایت لذیذ صویی واردر که اندن کافور رایحه سی
کلور و انک قربنده بر طاغ وار غایت یوجه کیجه اولیجق آنده بویلک آتشلر ظاهر اولور
و انک چوره سنده ییلده بر کره عظیم یلانلر کورینور که زنج پادشاهلری حیله ایله اول
یلانلردن صید اتدوروب دریسندن دوشک ایدرلر که سل زحمتنه مبتلا اولان کشی
اوزرنده اوتورمق ایله اول زحمتدن خلاص اولور و سل دیدکلری مرض ترکیجه انجه
اغری دیدکلریدر که باشدن اویکنه اینوب سده و اوکسورک ایدر العیاذ بالله تعالی
مرض مشکلدر جزیرة العور بو چوق جزیره لردن یعقوب ابن اسحاق السراجی حکایت ایدوب
ایتدی رومیه خلقندن بکا بر کشی دیدیکه اول دریایه سفر اتدم روزکار مخالف
بزی بو جزیره یه چقاروب و شهرلرینه کیروب قومنی دخی کوردم که قامتلری بر
ذراع و اکثری یک چشم پس بر بولک قوم بنم چورمه کلوب بنی بکلرینه سوردیلر پس
پادشاهلری امر ایلدی بنی بر قفس ایچنده حبس ایلدلر بن دخی قفسی صیدم اندن صکره
بندن الچکوب بنی امین قلدلر و بنی حبس ایلمکدن فراغت ایلدلر و قتاکه بعضی ایام کچدی
آنی کوردمکه بو قوم جنک و قتاله تدارک ایدرلر بونک سببنی بونلردن سؤال ایلدم
ایتدلر بزم بر دشمنمز واردر هر سنه کلوب بزمله جنک و جدال • و حرب و قتال ایدرلر
شمدی انک زمانیدر دیدلر فی الحقیقه چوق زمان کچمدین اوزرلرینه بر بولک غرانیق
قوشلری مکر که بونلرک بر کوزلو اولدقلری قوشلر غالب کلدکده بو رونلری ایله
قفالیوب بر کوزلرین چقاردلر ایمش پس بونلر قوشلر الا ییله مقابل اولوب صف
بغلدقده قوشلر چاغرشوب بونلرک اوزرینه هجوم ایدوب اوشدلر پس بن دخی

کلدی

کوردمکه

کوردیکه قوشلر غلبه ایده یوردلر همان قوشاغی محکم بغلیوب والومه بر بویلک چوماق
الوب ومحکم نعره اوروب قوشلر آلاینک اوزرینه هجوم ایلدوکده بنم نعره مه تحمل ایده
قوشلرک بر بولکی همان یره دوشدوکی کبی سایری دخی مغلوب ومقهور اولوب چاغرشوب
طاغلدلر والحاصل ایکیسنی بر آراده قومایوب قاچردم وقتاکه جزیره اهلی بندن بو
اقدام وجرأتی کوردلر بکا کلی توقیر واحترام ایدوب بله اولمق ایچون بکا چوق تمنی
وتضرع قلدلر قبول اتمدم عاقبت ناچار اولوب بکا کرکی کبی وافر رعایتلر ایدوب مهماتمی
دخی تدارک ایدوب بنی برکمی یه قویدلر انلر کلدوداعلشوب چقوب کتدم دیو روایت
ایلدی ارسطالیو ایتدی غرانیق قوشلری بلاد خراسانده اولوب ارض مصره کلورلر
نیل طاشدوغی یره دک وغور اولان طایفه انلرک یوللری اوزرنده درکه قامتلری
بر ذراعدر جزیره سکسار اولو جزیره اولوب آنده بر قوم واردرکه ایقلرینک هیچ
سکوکی یوقدر انلره قایش آیقلولر دیرلر نورج ابن اسحق حکایت ایلدی بر زمانده بر
کشی یه بولشدمکه یوزی محکم طرملنمش ایدی اندن بو حالی سؤال ایلدوکده ایتدی بر
جماعت ایله زنج دریاسنده ایدم مخالف روزکار بزی جزیره سکساره بوقدی وبالجمله
شدت روزکاردن چیقوب کتمکه دخی قادر اولمدق پس ناکاه اوزریمه بر قوم چقا
کلدیکه یوزلری کلب وبدنلری انسان کبی اوکومزدن وآردیمزدن بزی قیون کبی
سوروب منزللرینه کتوردیلر انده وارد وغمزده کوردک که آدم باشلرینک قفالری
وسایر اعضا کمکلری یغن یغن یاتور چونکه بونلری کوردک خوفزدن تنده جانمز قالمیوب
تحقیق بلدک که بونلر مردم خورلر ایمش الیمزدن نه کلور بزی براوه قویدلر کوردک
اول اولک بوجاغنده بو آدم وار اما شو دکلو ضعیف ونحیف اولمش که دل ایله تقریر
اولنمز پس آنی کوردک بزم اوکومزه وافر طعام ووافر لطیف یمشلر کتوردلر یمکه
باشلدوغمزده اول ضعیف آدم بزه ایتدی بونلر سزی غایت اعلا بسلرلر وهر قنغی کز

اولسه سمرایسه امان ویرمیوب قون کبی بوغزلیوب زیبا کباب ایدرلردی چونکه بو
سوزی قولاغمز اشتدی یولداشلرمدن یمکی آزیراولدم و یولداشلرمدن هرقنغی
اول سمرردی امان ویرمیوب بوغزلیوب یولردی حتی همان بن واولی ضعیف کمک
قالدق پس برکون بکا اول ضعیف کشی ایتدی بو قوملک یقین زمانده بیرامارلی اولور
بریه کیدوب آنده اوچون اکلنوب بیرام ایدرلر اول وقتده اکر قدر تلغه قدرتلک
وارایسه همان قاچوب کیده سن واما بی کورسنکه هیچ بو وجهله حرکت اتمکه قدرتم
یوقدر کسکا یولداش اولیدم المدن نه کلور همان سن کندوکی کوردی ایتدم
حق جل وعلا عوضلک جنت ایلسون چونکه اول کون اولدی فرصتی غنیمت بیلوب همان
یوله کیروب کیجه ایلدیورر وکوندز اولدقده کزلنوردم وقتاکه اول طائفه کلاب
بیرامارندن دوندلر بنی یرمده بولیوب آردمجه چوق آرادیلر حتی نا امید اولوب
دوندلر پس بن کیدرلک بریه کلدمرکه وافریشی انجیری اولوب واوزرلرنده میوه لری
دخی بی نهایه وبو انجیرلک آلتنده برطائفه اوتورمشلرکه صورتلری خوب ولکن
آیقلرینک کمکلری یوق مکر بونلر قایش ایقلو دیدکلری طائفه ایمش بن انلرک سوزلرنی
فهم ایده مدم وانلر دخی بنم کلامی ادعان اتمدلر برمقدار ارالرنده اوتوردم دخی
بلدم الاکه انلردن بری ارقم اوزرینه بنوب آیقلریله بوینمی محکم دولادی
وبنی قالدردی بن دخی ناچار دوردم واندن خلاص اولمق چوق جد وسعی
ایلدمرکه اوزرمدن آنی یره براغم قادر اولمادم غایت کسکین طرفلری وار ایدی
مخالفت اتدوکچه یوزمی طرملردی وبو انجیر آلتنده اوتکلدو رایدردم وکوشه
بکوشه جانم آچی سندن دولاتوردم بوینم اوزرنده ایلیه یمش قوپاروب یودی
ویولداشلرینه دخی آتاردی وانلر بکا کولرلردی پس اول ارالقده انجیر آرالنده
کزرکن اتفاقی اول انجیردن برینک اوچی کوزینه دوقوندقده جان خوشلیغم همان

ایقلرنی

آیقلری بویمدن چوزدی اول ساعت بندنی آنی یره چالدم و دخی قاچوب اللریدن
قورتلدم بو یوزمده اولان طرنی یرالرینک سببی بودر دیو حکایه ایلدی عجایبند
کثرت فیها المتشار یعنی بودریاده منشار دیو لر بر بالق وار درکه بویلک طاغ دکلو
دولور و باشندن تا قویروغنه وارنجه همان دستره کبی اولوب هر دیشنک اوزونلغی
ایکیشر ذراعدر و باشی یاننده بوینوزلری کبی ایکی بویلک کمکلری وار در اوزونلغی
اون ذراعدن زیاده اولوب بو ایکی کمکلرایله صوایچنده صاغنه وصولنه صالندقده
اندن بر عظیم کورلدی پیدا اولورکه کیمسه اولان خلق دهشت آلوب لایعقل اولورلر
ولغزندن وبورنندن سیل کبی صویی هوا یوزینه فشقروب آتارشویلکه براوق آتمی
بوکسک کیدوب یوقرودن کمینک ایچنه اینجک اولورسه العیاذ بالله فی الحال غرق
ایدر وقچنکه بو بالق کمی آلتنه کلسه اول بوینوزلریله شویله اورکه اول آن کمی
ایکی پاره ایدر و هر قچن کمی خلقی بو بالغی کورسلر حق جل وعلا حضرتنک درکاهنه
نیازه باشلیوب و بری بریله وداعلشوب خوفلرندن صلوة الخوف بلکه صلوة الموت
قیلورلر یعنی عمرلرینک آخری صلاتنی بورلر اعاذنا الله من بلیته سمکة البلم بو بحر
بر بالقدرکه اوزونلغی دورتیوزدن آلتی یدیوز ذراعه وارنجه اولور و بعضی
اوقاتده ظاهر اولورشویلکه قنادنک اوچی بویلک کمی نک یلکنی کبی کوریوز و باشنی
صودن چقاروب بورنیله صویی براوق آتمی دکلو هوایه پوسکورر کمی خلقی قچان
بو بالغی کورسلر طل وتیغ چالوب چاغریشورلر پس اول غوغایه تحمل ایده میوب قاچوب
کیدر و سایر بالقلری قویروغی قنادیله بریه جمع ایدوب براوغوردن آلمیله اغزنه
قویار و بو بالق چونکه دریاده اوغولی ایدوب سایر دریا جانورلرنه مضرت
ایرکورب تعالی ایلشه حق سبحانه وتعالی رحیم وعادل پادشاهلر پادشاهیدر برلرده
بلکه بر مور ضعیفه چوروظلی روا کورمز پس اول وقت بر ذراع دکلو بر جانور

اکا مسلط ایدرکه آدنه لشک دیرلر دخی کلوب بو بالغک قولاغنه محکم یاپشوب شویله
صرصرکه بر وجهله اندن خلاصه چاره و درمان بولمایوب دخی جانینک آجی سندن
دریانک قعرینه واروب غایت جفا و اضطرابندن باشی طاشلره دوکه دوکه کندوسنی
هلاک ایدر خصمی اولان جانور اندن صکره قولاغنی صالیویرر بعده بو بالق جبل
عظیم کبی دریا یوزینه چقوب راست کلن کمینک خلقی آلات و چنکاللریله بونی قرایه چکوب
قارننی یرارلر و انک ایچندن دپه کبی عنبر چقارلر و اتنی دخی یرلر و بازرکانلر
و کمی خلقی رنکندن آنی بیلورلر و غیری بازرکانلره عظیم بهایه صتارلر **فصل فی بحر الشام**
وسمی بحر الغرب و بحر القسطنطنیه بو بحر محیط دندر و طرف شرقی سندن و دخی اندلس
جانبندن کچر بعده بلاد جنوبه و سبته طرفنه و مغرب طربلوسنه دک وارر اندن
اسکندریه یه و طرف شامه و انطالیه یه دک کلوب دولانور کتاب اخبار مصرده
ذکر اولنورکه فراعنه هلاکندن صکره مغربدن بحر محیطک کنارینده نیجه پادشاهلر و بکلر
وار ایدی پس مغرب بوغازی شق اولندقده بحر مظلم غلبه ایلیوب ممالک عظیمه و بلاد
کثیره بصوب یرلرین خراب و خلقنی هلاک ایلیوب شامه و بلاد رومه دک واروب
ممتد اولدی بلاد روم ایله مصر اورتاسی حایلدر و انک ساحلنک بر جانبنده
مسلمانلر و بر طرفنده نصاری ساکنلردر و مجمع البحرین اول محلدرکه انک عرضی اوچ
فرسخ و طولی یکرمی بش فرسخ اولوب دریانک زیاده و نقصانی انده معلوم اولور
و هر کون و هر کیجه دورت نوبت ترقی و تدنی بولور مثلا اول بحر اسود که بحر مغربدر
کون طوغدوغی وقت آرتار و دخی مجمع البحرینه یتشورتا واروب بحر رومه کیررکه
بحر اخضردر وقتا زواله دک بویله اولور و قچنکه کونش وقت زوالدن آیرلسه
بحر اسود اکسیلور دخی بحر اخضردن صو واروب اکا دوکیلور تا کونش غروبه
وارنجه بو منوال اوزره در و بحر اسود دخی نصف اللیله دک زیاده اولوب بحر

اخضر

بحر الحضره واروب دوکلور علی الدوام بو حالنه اوزره کاه بوندن آکا وکاه اندن بوکا
تعاری وتعاقب ایدر الحکمة لله تعالی وتقدس وبو بحرده بخایردن وعجایب وغرایب نسنه
چوقدر وانلر بخایردن بری جزیرهٔ اندلس کربونلر دکری بالاده کچمشدر مجمع البحرین بو
اولجزیره درکه آنده محکم طاشدن بنا اولنمش بر مناره واردرکه اساسی محکمدر ولکن
قیوسی یوقدر ودمور دخی بر وجهله اکا تأثیر ایلمز طاشلر صلابتدن اوتوری وآنلر
یوجرلکی یوز ذراعدن زیاده درو بو مناره نلشا وزرنده انسان صورتنده بر صنم
واردر واوزرنده اولان طوبی کویاکه آلتوندر وصاغ الیی بحر اسودن یکا اوزاتشمش
کاتب عدو جانبنه اشارت ایدر جزیرهٔ صقالبه اولجزیره درولایت افرنجه اکا جلیه
دیرلر اشجار اثماری ومزارع اطواری غایت خوبدر وآنده بر طاغ واردرکه جبل البرکات
دیرلر نهاردن اندن دخان وکیجه اولدقده نیران کورینور واولاتشدن شرر لر چوب
آتیلور تا واروب دریایه دوشر دخی دکلو طاشی اولور وهر نسنه که راست کلور یقار
ودریایه دوشمکله باتر صو اوزرنده دور رخلق آنی آلوب حمام لرده آیق پالنه انمکچون
استعمال ایدرلر وآدنه کفه سنک دیرلر اقرطبش بحر رومده بر جزیره درکه آنده التوت
معدنی واردر طوراق بو جزیره دخی رومده اولوب بر پادشاهی واردرکه بیک عوتی
واردر ولکن اولادی یوقدر وآنده براغاج واردر هرکمسه که یشندن یسه جماعه
اولقدر قوت ویرر که قابل وصف دکلدر حتی استعمال ایدن یوزکره جماع ایتمک مراد ایلسه
قابلدر واما همان اولیه مخصوصدر جزیرهٔ السیاره بحر بلرخو ویردیلرکه بو جزیره
دفعات ایلدکوردلنه اشجار کثیره سی وعمارتلری واردر ولکن هر بارکه مغرب طرفندن
یل اسه مشرق طرفنه کیدر وینه مشرق جانبندن دوزکار اسه مغرب طرفنه کیدر
اول جزیره نلر خاکی وطاشلری غایت خفیف اولوب مثلا بر طاشی کوردکلر حالده که
بر قنطار ظن ایلسک وزن اولندوغی زمانده انجق بر رطل کلور وبعضی تجار یهود یلر

ذکر ایلدلرکه بر زمانده کمیلری شدت روزکار ایله غرق اولدقده بر طریق ایله کندولری
اول جزیره یه چقمشلر و نیجه ایام آنده اقامت ایلمشلر خبر ویردیلرکه جمله طاشلری و
دیرلری و صحراکری و فضاسی هب التوندر ارض آخره کتملو اولدقلرنده بر زورقی مالا
مال ایدوب کوتورمشلر حکمت خدا هنوز دخی کناردن مفارقت ایتمدن زورقلری
دوریلوب جمله غرق اولوب همان بر یهودی خلاص اولمش جزیرهٔ قیس بو دخی بحر رومده
بو جزیره ده چوق شهرلر و معمور کویلر واردر و آنده بر نوع بالق چقوب بر نیجه کون
دوروب ینه غایب اولور بر نوع دخی ظاهر اولوب بو اوسلوب اوزره هر یلک آخرنه
دکین اوچیوز التمش جنس بالق ظهوره کلور ییل تمام اولدقدنصکره ینه باشدن اولکی
نوعی عادت اوزره اعاده ایدر هر ییل بو منوال اوزره دور ایدر جزیرة النوم بو جزیره ده
اشجار اثمار • و هر نوع ازهار اولوب بر کمسنه یونلرک بریسی قخولسه فی الحال نوم غلبه ایدوب
اویور قالور بو دخی بر حکمت غریبه در جزیرهٔ خالطه ابو حامد اندولوسی ایتدی بن
بو جزیره کوردم آنده شول دکلو چوقلق قیون واردرکه حسابنی الله تعالی حضرتندن
غیری کمسه بلمز همان چکرکه کبی کزوب اوتلرلر و انساندن هیچ قاچمز هر کس دیلدوکی
قدر آلور و دخی اول جزیره ده اشجار اثمار و اعشاب بی حد درکه ولکن خالی اولوب
انس و جن دن بر کمسه اولماز جزیرة الدیر دریاده کزنلر حکایت ایلدلرکه قسطنطنیه
قربنده دکز ایچنده بر دیر درکه نابدید در هر ییل بر کونده بو دیر منکشف اولوب
اول نواحینک اهلی اول یوم معینده کلوب آنی زیارت ایدوب حج ایدرلر و اول کون
ایکندی نمازی وقتنده دک دورر بعده صو زیاده اولوب اورتیلوب نابدید اولور
هر ییل بو منوال اوزره ظهوری مقرر در جزیرة الکنیسا ابو حامد اندلوسی ذکر ایلدیکه
قره دکز قربنده بو جزیره ده بر طاغ واردرکه آنده طاشدن اویولمش بر کنیسا واردر
آنده بر عظیم قبه وار و اول قبه اوزرنده بر قارغه واردرکه اوچار و ینه قونار •

واول

واول قارغه بو قبه‌نك اوزرندن هیچ آیرلماز دائما اوزرنده دورر واول قبه مقابلنده
بر مسجد واردر که اهل اسلام کلوب اول مسجدی زیارت ایدرلر وایدرلر که بر کمسه اول
مسجده کلوب دعا ایلسه درکاه حقده البته مقبول اولور دیرلر وبو کیسانك اوزرینه
شرط لازمدر که مسلمانلردن اول مسجدی زیارت ایلمکه کلنلری ضیافت ایدرلر وهر
قچنکه بو مسجدی زیارت ایلمك ایچون آدم کلسه اول قرغه باشنی اول کیسانك بر معین
دلوکندن طشره چقاروب زیارته کلنلرك عددنجه بلا زیاده ولا نقصان صیحه ایدوب
آواز ایدر واهل کیسا دخی چقوب اکا کوره خدمت ضیافتلرنی ادا ایدرلر واول
قرغه‌نك مأکل ومشربی قندن اولدوغنی کمسه بلمز واول اطرافده اکا کنیسة الغراب دیو
شهرت ویرمشلردر **ومن عجایب هذا النوع** نهرواندن ابو الفرج مقانا بن ذکریا انیس
الجلیس والانیس نام کتابنده ذکر ایلمشدر که محمد بن مسلم ایدر یحیی ابن اکثم نام قاضی‌یه
واردم ایدی صاغ یاننده بر قمطره یعنی صحتیان قپلو بر سپید وار ایدی بکا ایتدی
بو سپیدی آچ بندخی آچدم ایچندن بر نسنه چقدی که باشی آدم وسینه‌سی دخی انسان
کبی ولکن کوبکندن آشغاسی سیاه قوزغون کبی وکوکسنده ایکی یومری نسنه آصلمش
هماندم تکبیر وتهلیل ایلیوب آواز ویردی شویله که خوف ایدوب تعجب ایلدوکمده پس
قاضی بنم خوف اتدوکمی کوریجك کولدی واول زاغ دائما آواز ایدردیکه انا الزاغ
ابو عجوه • انا ابن اللبث واللبوه • احب الراحة والریحان والنشوة والقهوه • فلا عدوی
بذی نحیشی ولا یجدلر سطوه • ولی اشیا فستظفر ویوم العرش والدعوه • فمنها سلعة
فی الظهر ولا تسترها العروه • واما السلعة الاخری که لولا انها عروة • لما شك
جمیع الناس فیها انها رکوة • زاغ زاغ زاغ دیوب دخی اوچوب قمطره ایچنه کیردی •
قاضی یحیی‌یه ایتدم الله الله ایها القاضی بوندردم ایتدی کوردکك کشی یمن پادشاهی
امیر المؤمنین طرفندن کوندرلدی ومکتوبی دخی کوستردیکه ایچنده انك حالنی اعلام

ایلمش دیو بیان اولنمشدر فسبحان الله القادر الخلاق وبو دریاده شیخ یهودی صورتنده بر حیوان وارد رکه سقالی وار بیاض وبدنی قوریغه کبی در واو زرنده توبی
صغر توینه بکز وجثه ده قاتر دکلو اولور وسبت کیجه سنده دریادن چیقار تاکونش غروب
ایدنجه دوررو قوریغه کبی صحرا ارا ماغایت بوکرلنه اولور شویلکه کسیلنشه مزو
ویکشنبه کیجه سی دریایه کیور هر هفته ده حالی بویله در وعبد الرحمن ابن هارون المغربی
حکایت ایدرکه بر وقت کمی ایله بو دریاده بر یره وارمدق کرکه کارطون دیرلر وبنم ایله
صقالیدن بر اوغلان وار ایدی کمی کندو ایله بالق اولاجق اولتاسی وار ایدی پس
اول اوغلان اولتاسنی دریایه برقدقده برقارش مقداری بر بالق دوتلدی نظر ایلدک
بر قولاغنده آردنده لا اله الا الله وبر قولاغنده آردنده محمد رسول الله یازلمش ایدی
واول دریاده تلب دیرلر بر ذراع مقداری بر جنس بالق اولورکه دریادن طشره
هرنه دکلو دوررسه اولز متصل حرکت واضطراب اوزره در واکر آنی پاره پاره
ایتسلرینه حرکت اوزره در واکر بر پاره سنی اتش اوزرینه قویسالر ینه آدملک
اوزرینه آتیلور واکر پاره لرینی جوملک ایچنه قویب اغزنی محکم برکتمه سلر کندوسنی
جوملکدن طشره اتار مادام که نفس بولمیه حرکتنی ترک اتمز بویله برلک جانلودر البغل
بودخی غایت بویلک بالق اولوب ابو حامد الاندلسی ایدر بن بو بالغی مجمع البحرین ده
کوردم بر بویلک طاغ دکلو وار ایدی وبوندن دخی بویلک بر بالق آردنده دشمنی
قووار ایدی بو بغل دیدیکمز بالق بوندن قچوب کیدرکن کندونلک طلبنده بونلک
جد وسعیلری حس ایلمکین خوفندن بر محکم صیحه ایلدیکه اندن هیبتلو وقورقولو
آواز ایشدلمش دریقنی اولدیکه اول صوتلک شدتندن بوره کیمز یاریلدی ودریا
دخی بونلرلک حرکتلرندن اضطراب ایدوب امواج عظیم پیدا اولدیکه غرق اولمامزی
مقرر بلدک وحیاتدن امیدمز قطع ایلدک پس بغل آردنجه اولان بویلک بالق آنی

قووار

قوار ایکن مجمع البحرین دن آردنجه کچمك دیلدکده غایت بویکلکندن مرور وعبوره قادر
اولمیوب بوغازده آرقوری قالدی مع هذا مجمع البحرین بوغازی اوچ فرسخ یردرکه طقوز
میل اولور ایمدی انك بویکلکنی اندن قیاس ایلیوب تأمل ایلمك کرك فسبحان الله القادر
حوت حضرت موسی علیه السلام ابو حامد الاندلسی ایدر بن بو بالغی دخی کوردم سبته
شهرنده اول بالق نسل حوت دیمکله معروف ایدی بو شول بریان اولمش بالقدرکه موسی ویوشع
علیهما السلام حضر نبی علیه السلام طلبی ایچون سفر ایلدکلرنده اول بریان اولمش بالغی ذخیره
ایچون کوترمشلر ایدی واول بالغك طولی بر ذراع وعرضی بر قارش ایدی بر طرفنك
قلچغی وکوکی وانجه دریسی وباشی نصف بر کوزیله در ناقص طرفنی کورن اندن استکراه
ایدر واما نصف آخری صحیح وغایت لطیف اولوب خلق بو بالغی الدکتوردکلرنده تبرکا اولو لمزیر
ارمغان دیو کوتوررلر ویهودلرده بر بالق واردرکه همان سیاه تاقیه کبی در ابو حامد
آندلسی ایدر بن بو بالغی دخی کوردم وانك ایچنده مضارینه بکزر بر نسنه واردر
مذکورك باشی وکوزی یوقدر واودی صغر اودینه بکزر وسیاه مرکب کبی اولور
قچن بونی اولاسلر وافر حرکت ایدوب چلقارلر ودخی انك چوره سی صودن قرارر
دوده کبی اولورکه انکله کتابت ایدرلر ومرکبدن اعلا واحسن واسود در وبر بالق
دخی واردرکه آدینه خطاب دیرلر ارقاسنده ایکی قنادی وار صودن چقوب دیلدوکی
قدر اوچار وینه دریایه دوشر بو کتابی ترجمه ایدن فقیر کثیر التقصیر ایدر بن بو بالغی
کوردم بحر شامده بر آلای دریادن چقوب اوچدلرینه دریایه دوشدلر وقچن
اوچدقلرنده صاغ وصوله هیچ میل ایتمیوب همان طویی قوشی کبی طوغری اوچارلر ولکن
کوکرجین کبی قوی اوچوب وکندوسی همان میمول قوشنه بکزر وبو بالغك بریسنی اولیوب
قوریسنی ولایت اناطولیده اطالیه حصارینك قپوسنده آصمشلردر وبر بالق دخی
واردرکه مناره دیرلر بر بالقدر صودن چقوب قویروغنك اوزرینه دیکلوب دورر

بعید دن مناره کبی کورینور و دخی فرصت محتنده کندوسنی کمی نک اوزرینه اوروب
غرق ایدر کمی خلقی هرقچانکه بوبالغی کورسلر طبل و بوریلر و طوب و توفنک آتوب
قورقدوب بوحیله ایله دفع ایدرلر و بربویلک بالق دخی وارد رکه قچنی صواکسلک
بالخی اوزرنه آلتی ساعت مقداری یاتوب و متصل اضطراب ایدوب اندن مسلح اولوب
یعنی دریسندن صویلوب قولتوغی آلتنده ایکی قادی ظاهر اولور و قالقوب اوچوب
ینه دریایه دوشر بو دخی حکمت عجیبه در وکان الله علی کل شیء قدیر **فصل فی بحر الخزر**
وهو بحر الاتراك بو دریا شمال طرفنده اولوب بو دریانك شرقی سنده جرجان و طبرستان
وشمالی سنده بلاد الخزر وغربی سنده الان وقتی طاغلیدر وجنوبی سنده اخیل و دیلمدر
و بو دریانك وسعتی بی نهایه وقعری بی غایه اولوب بحاردن برینه اتصالی یوقدر و بحر
خطرناك و موقع هلاك وصعب المسالك ومحل مهالك وکثیر الامواج وشدید الهیاج
اولوب هرکز زیاده و نقصان اولمازیوزنه کندودن بر عظیم دریادر و آنده جواهر و لآلی
هرکز نسنه یوقدر و نهل ایل کر روس و بلغار و حد یاجوج و ماجوجدن کلور برنهر عظیمدر که
بحر مذکوره منصب اولمجق بحشی اولوب کیرو **سمرقندی** کاتبنده ذکر ایلدیکی
ذوالقرنین مراد ایلدیکی کر بو دریانك ساحلی کوره پس کیلردونادوب وجوقلق
ذخیره قوب امور دیده وکار آزموده کمسلر تعیین ایدوب کوندردی بر بیل تمام
اول دریای خون اشام ده بو دیدیلر شاید کرانك ساحلندن بر خبر آلاکردیو
ولکن ممکن اولمادی کرکوك یوزندن وصودن غیری بر نسنه کوره لر آخر الامر ثابت
اولوب دونمك اسندکلرینه ایچلرندن بری ایتدی الله تعالی و تقدس برآی دخی کیده لم
امید درکه بر خبر خبر ایله رجوع ایدوب عروس مرادی الدکتوره وزدیو مشاوره
ایدرکن ناکاه بعید دن برکمی کورندی زمانه نظرکه بر بر یقین کلوب کوردیلرکه انجق
خلق وار بونلر بری بریله بولشدلر و لکن بری برلرینك سوزنی فهم ایده مدیلر عاقبت

دوالقرنین

ذو القرنین خلقی کیلدندن انده برعورت ویروب واول کیدن کیدیلر برا آدم آلدیلر دخی
آیریلوب برنجه مدتدنصکره اسکندره کلوب واقع حالی خبر ویردیلر پس اسکندر کتوردکلری
آدمه برعورت ویروب بعد زمان برا وغلان وجوده کلوب سوزه کلدکده باباسنک و
اناسنک دیلنی فهم ایدوب کلمات آنکر باشلدقده اوغلانزایتدلر باباکه سؤال ایلدکه قندن بن
وقندن کلدک و یوسفردن مرادیکز نه ایدی پس اوغلان سؤال ایدیک فلان جانبدن
کلدم دیدی ایتدلر هیچ اول طرفده پادشاه وارمیدر ایتدی نعم بر پادشاه وار در
واندن عظیم بر پادشاه دخی وار درکه مملکتک حد وغایتی یوقدر دیدی و بنه سؤال
ایلدلرکه دریاده نقدر زمان کزدیکز ایتدی ایکی بیل وایکی آی دخی تمام یورییلک
انجق سرک خلقکی راست کلدک دیو جواب ویردی وایتدکه بو دریانک دوری
بیک بشیوز فرسخدر واوزونلغی سکز یوز فرسخدر وعرضی آلتی یوز فرسخ اولوب حد
زاتنده مدور شکلدر نهایت اوزونلغی جزوی زیاده در وبو دریاده عجایبات چوقدر
اول جملدن بری ۹ بو دریاده چوار دورلو عجایب ۰ ولی بو جملدن بو درغرایب
سلام ترجمانندن بر حکایت ۰ ابو حامد قیلو راندن روایت ۰ حرز شاهینه کوندردی
خلیفه ۰ رعایت ایدوبن اندی وظیفه ۰ دیدی چونکم ایرشدم اول دیاره ۰ ملاقی اولدم
آنده شهریاره ۰ حرز شاهی بنی خوش کوردی غایت ۰ دخی هر وجهله اندی رعایت ۰ بنجه کون لر
اقامت اندم آنده ۰ وطن طوتیشدم براولوخانده ۰ کوکل آرزو ایدوب شهرک مداین
تفرج ایلدم دریاکنارین ۰ دوتلمش بر بالق صنکم مناره ۰ کلاملی ایلدکدیلر کناره ۰ کنار
بحرده چون یاتدی بالق ۰ نلر خلق ایلمش کورایدی خالق ۰ هماندم بالغک کوشی قاردی
دخی هر جانبه حمله ایدردی ۰ قولقدن چقدی بر قز ماهه بکزر ۰ کوزلکده مدتا باند
بکزر ۰ صبحی واللیل یوزی والضحی در ۰ قشی محراب وهم قبله نما در ۰ بویی سرو واوزی غایت
وفاده ۰ هم انجو دیشلری بکزر صفاده ۰ بالقدن چقدی واوردی یوزینی ۰ اشتمدی ولی

کسه سوزینی • ساچین یولاغه باشلدی نکارین • قلوب فریاد وهم آر توردی زارین •
کوبکدن دیرند دلنه پرده سی وار • صناسن انجه تلدن پرده سی وار • ولی بو سره سی
سر جلداندن • دوکیوب دوشدی اولدی شیوه سندن • کوزل هیکل ایدی غایت اومهرو
حیاتینه سبب اولمش ایدی صو • مقری اولمشیدی کوش ماهی • صناسن برج ایدی چوماهی
انوکون جنتی کوشندن اوپیکر • اکر قرنده اولسا اول مصور • دهاندن چقاردی
اول کول اندام • ولی اعضاسی اولمزدی کل اندام • بالی کبی صودن چقدی واولدی •
هاندم کول عذاری کتدی صولدی • نظر قلنز اولا بو حکمت الله • تامل قلنز نولا بو
قدرة الله • عجب قدرت عجب حکمت عجب حال • ایشت بونی واندن عبرتی آل •
بو دریانك عجایبندن بری دخی تفنین یعنی بو دریاده اژدرها اولور وحکایت
اولنور که بو دریاده بر اولو اژدرها وار درکه هر وقت چقار سیاه بولوطه
بکزر خلایق آنی اکثر زمانده کوردلر پس بو اژدرها دریا ایچنده اولان حیواناتی
انجدوب ضرر وکوزند ایرشدردوکی حالده حق سبحانه وتعالی حضرتی بر بلوت کوندرب
بونی دریانك ایچندن کوتورر تا یاجوج ومناجوج ولایتنه آتوب انلره غذا اولور
ودریاده اولان حیواناتی اول ظالمك شرندن خلاص ایدوب هلاك ایدر •
وچکلدوکی حالده تیورغی هر قنغی اولوبنایه وطاغلرده کی اغاجلره راست کله جمله
بیقار ویقر ونفسندن جملة اوتلر واغجلر یانوب کول اولور العیاذ بالله تعالی من شره
هر بلك طقوز یوز قرقنجی یلنده قاسم چلبی نام بر اهل علم حکایت ایدر که درامد نام
قصبه ده خواجه ده اوقوردم اول وقتده ایکی اژدرهایی کوکه چکدلر کوردکمز
کلوب خواجه دیو ویردم مکتبدن طشره چقوب ونیجه کسلر دخی علانیة کوردلر
واما بری غایت عناد وتمرد ایدی خواجه ایتدی بونلر اژدرهالردر که امر خدا
ایله فرشتهلر کوکه چکدلر دیو جواب ویردی حکایت اولندیکه وقتا که اسکندر

ذوالقرنین

چهارم

ذو القرنين بناي سددن فارغ اولديسه زياده سرورندن امر ايلديكه بر سرير
كتورديلر اوزرينه چقوب حق سبحانه وتعالى حضرتنه حمد وثنا ايدوب ايتدي يا رب
الارباب • ومسهل الصعاب • انت لسيد هذا المكان صونا للبلاد • وراحة للعباد •
وقمعا لهذا العدو المطبوع على الفساد • فاحسن لي المثوبة في يوم الميعاد • بعده سجده ايدوب
سجده سي تطويل ايلدي اندنصكره سرير اوزره چقوب ارقاسي اوزره ياتوب استراحت
ايتدي وايتدي الان حرزك سطوتندن واتراكك مقاساتندن راحت اولدم ديو براز
اميزغندي واقعه سنده كورديكه دريادن بر مهيب نسنه چقديكه اوزونلغي وبيوكلكي
كوك كنارني طوتدي عظيم سياه بولوط كبي يوقارو قالقوب كونشك ضياسني سد ايلدي
اسكندرك عسكري بوني مشاهده ايدبجك جنك وقتاله مبادرت ايدوب تير وكمانه
ال اورب زياده چاغرشدلر پس اسكندر بوغوغادن اويانوب ايتدي سزه نه اولدي
بوغوغانك اصلي اندر ايتدلر كورمزمي سزكه دنيايي ظلمات قپلادي اسكندر ايتدي
جنكدن فراغت ايلك كه حق سبحانه وتعالى بكا الهام ولطف ايلديكه بني وطنمدن واهلمدن
غربته برقدوغي ومولد حضورمدن آيردوغي عبادينك مهماتي ومصلحتي ايچون دكلميدر
بزم دائما حافظ وناصريمز اول اولو پادشاهدر خلقي سلاح وجنكدن منع ايدك
ديدوكي ساعت اول دريادن ظهور ايدن نسنه دخي سد جانبنه ارتفاع بولوب حتى
سد عظيمدن براوق آتمي دخي يوقارو قالقوب اندن ايتدي يا ملك الزمان بنم مكانم
اشبو دريا ده اولوب بو بحرك ساكنلرندنم حتى بو مكان يدي دفعه سد اولدوغني
كورمشمدر واول پادشاهلرك سلطنت وصورة واسملري دخي همان سنك كبي ايدي
الحمد لله تعالى كه بو دربندي سد ايلدك محكم ومؤيد لك ايله حق سبحانه وتعالى سنك معينك
اولوب ثوابكي اولو ايلسون وغربتكي وطنكه رد ايدوب بوندن رجوعكي آسان
واحسن اتسونكه عالي همت سن فانت ذلك الهمام وعليك من الله السلام ديوب كوزلرندن

غایب اولدی بعده اسکندر اول یردن وطننه رجوع ایدوب سالماً وغانماً مکاننه
واصل اولدی ایمدی بحارك وجزایرك وآنده اولان عجایب وغرایبك آخر کلامی
بونده ختم اولدی بوندنصکره مشهور ومعروف اولان انهارك احوالنی بیان ایده لم
انشاالله تعالی **فصل فی ذکر المشاهیر من الانهار وغرایب وعجایبها** شویله ذکر اولندیکه
بو یغمورلر وقارلر قچنکه طاغلرك اوزرلرینه نازل اولسه اول یغمورلر واروب
مغاره لره دوکلوب قیش زمانلرنده صقلنوب قالور بو طاغلرك اسفلنده منفن
بولوب اندن دره جکلر چقوب بری برینه ضم اولمق ایله ایرمقلر ودره لر اولور واکر
واکر خود بو طاغلرك یوقاروسنده اولان مغاره لر صولرك خزینه لری اولاجق
اولورسه اول منفنلردن صولر دائم الزمان کسلمیوب دورمز اقار واکر یغمور
وقارلردن کلن سیل منقطع اولورسه اول صو شویله یرنده کللرده قالوب بعضی زمانده
آقار وکاهی اقمز دورر **بطلمیوش جغرافیا نام کتابنده ایدر** بدرستی بو ربع مسکونده
ایکیوز عدد نهر عظیم واردر واول ایرمقلرك هر بریسی اللی فرسخدن بیك فرسخه
وارنجه در وبونلرك بعضیسی شمالدن جنوبه آقار وبعضی عکسنه وبعضی مشرقدن
مغربه وبعضی دخی عکسنه آقار جمله سنك باشی وابتداسی طاغلرده دریلوب دریایه
دوکیلور تا دنیا خلق اوللدن برو بو منوال اوزره دور ایدر وقچن بو ایرمقلر
بحر مالحه دوکلسه وکونش دخی دکزلره دوقنسه آسماندن یکا بحار صعود ایدر
دخی اول بحاردن بولوطلر حاصل اولوب دولاب کبی دونمکه باشلر ودوزمدن
قارلر ویغمورلر یاغوب طاغلره اینر واندن دریایه واندن ینه قالقوب حق سبحانه
وتعالینك قدرت وحکمتیله بولوطلر اولوب ینه یغمورلر اینر دنیا نهایت بولنجه و
عالم فنا اولنجه بو نوع اوزره دور وحرکت ایدر **ایمدی اقلیم اول که زحله منسوبدر**
انده اون عدد جبال عظیمه وقرق انهار کبیره واردر **اقلیم ثانی که مشتری یه منسوبدر**

آنده

آنده یکرمی عدد جبال عظیمه واوتوز بش عدد انهار کبیره وار در اقلیم ثالث مریخ منسوبدر
یکرمی عدد جبال عظیمه واوتوز عدد انهار کبیره وار در اقلیم رابع زهره یر تابعدر آنده
اوتوز اوچ عدد جبال عظیمه ویکرمی سکز انهار کبیره وار در اقلیم خامس عطارده منسوبدر
انده یکرمی بیدی عدد جبال عظیمه واون سکز انهار کبیره وار در اقلیم سادس قمره
منسوبدر یکرمی عدد جبال عظیمه واوتوز عدد انهار کبیره وار در اقلیم سابع اقلیم سابعدر
غایت عظیم نهر اولوب بلاد حزره دوکلر سکا اتفاق اتشلر دکر اشبو ایرمق تیش بش بحشی
اولور کر هر بحشی نیز براولوایر مقدر و لونی هرکز متغیر اولمیوب وصویی زیاده اولدقن
برزن اکسلمز و قیمنکه بحر حزره کرسه انکی کونلک یول آقار هنوز دخی دریایه قاریشمز کر
لونی دریا لونندن بللودر و نهر مزبورلک برشتی ایریلور کلوب قره دکیز ده دوکلور غالبا
کفیند قریب برده اوزی صویی دیدکلری نهر اودر و بو نهرده عجایب حوت وصورتی
غریب حیوانات بی نهایه در وجه ارضده معلوم دکلدر کر بوندن اعظم ایرمق اولمز لهذا
فضلان خلفاء عباسیه دن المقتدر باللهک رسولی اولوب ولایت بلغاره کندکده حکایت
ایلدی وقتا که خلیفه نک نامه سیله بلغاره داخل اولدم اشتدمکه انک یانده بویی
اوزون برآدم واریش پس انک حالندن برکون پادشاهه سؤال ایلدوکمده ایستدی نعم
اما بزم ولایتمزدن دکل ایدی برطایفه بزدن آتل ایرماغه وارد یلر ایدی وحوق یرلرن
غارت ایدوب اشلر ایدی واول وقت بو آتل صویی غایت حوق کلوب حتی نجه یرلرنی آلمش
ایدی پس آدملریز بوجانبدکلدکلرنده ایتدلر ای پادشاه آتل صوینک اوزرنده برآدم
کلیور ولکن بزم یانمزده اولان امتعه دکلدر ولکن مملکتمزده انجلین برقاچ آدم
اولسه ایدی بونده بزه یرقالمزدی دیدلر پادشاه ایدر بونی اشتدوکمده آتر سوار
اولوب اول نهره واروب کوردم برآدم کر مثلی کورلمش دکل کویاکه قوم عاد دندر اون

ایکی ذراع قامتی اولوب وباشی همان برکوب کبی وبوزنی نصف ذراع وکوزلری بویلک
بویلک آیینه کبی وهر برماغی برقارشدن زیاده پس آنی دعوت ایدوب سوزه چکدم
یوزینه اصلا بقدری اخراجی مدارا ایله مکانمز کتوروب وراصو پادشاهنه نامه یازوب
بونلک احوالنی اعلام ایلدک کرانلر کلدیلر بابینمز اوچ آیلق یولدر وبو آدمک خبرنی سؤال
ایلدوکمزده راصو پادشاهی دخی بن بلدرم دیکر اول کشی یأجوج ومأجوج قومندندر
وانلر کلدیلر بزه بابینمزده بر دریا حایلدر برطریق ایله بزه ولایتمز دوشمش ایدی ضبطه
قادر اولمادق نهر آتل ایله یورویرلک نزلک ولاینکوزه طوغری کتدی دیو جواب کوندردی
پس اول آدم برقاچ کون ارامزده اولوب بعده برکون حسنه اولوب فوت اولدی دیدی
نهر آذربایجان کتاب صاحب المسالک والممالک ایتدی بوایرمغلک صوبی قوب بریه وارکه
منجر اولوب صوم طاش اولور وبو طاشی آلوب بنالرینه صرف ایدرلر نهر اشعار کتاب
تحفة الغرایب صاحبی ایتدی بوایرمق بریردن چقارکه اول مکان فج العروس دیرلر وینه
اکا قریب برده یرلک التنه کیروب غایب اولور واندنصکره خیلی بعید یردن چقار وینه
یرالتنه کیروب دخی منادره ایله بطلیوس بابینده چقوب دریایه دوکلور نهر جیحون
اصطخری ایتدی نهر جیحون بدخشان حدودندن چقار بعده اکا جبل بدخش حدودنده
چوق صولر قاریشور اندنصکره نهر عظیم اولوب شهرلره اوغرار تاکم خوارزم دریاسنه
کلوب قویلور بوصو ایله شهرلرک بریسی منتفع اولماز الا خوارزم اندنصکره دریایه کیرر
ودریا ایله خوارزم بابینی آلتی کونلک یولدر وبو نهر جیحون قیش کونلرنده دوکار بوزاولور
آقار بری برینه اولاشور کیدرلک جملسی صوم بوزاولوب حتی بوزلک فالکلنی اوچ
ذراع اولورکه اوزرندن عربلر وطوارلر کچوب یریوزیله یوزلک فرقی اولماز تا آلتی
آی مقداری بوحال اوزره دورر قالور غایت قتال صودر آزاولورکه اکا دوشن
کشی نجات بولا نهر حسین المهدی تحفة الغرایب صاحبی ایتدی بوصو اهواز ایله بصره اوزرنده

غلبه

غایت بویلك ایرمقدر بعضی زماننده مناره بوینجه طالشوب قالقار واول صودن طبل و
بوری آوازی ایشیدلور وصکره غایب اولور بونك اصلی نه ایدوکنی هیچ کمسه بلمز
نهر خزیج بو ایرمق ترك ولایتنده در انك ایچنده یلانلر اولور که انسانك کوزی اکا
دوقنسه مهابتندن عقلی کدوب غش اولور نهر دجله بغداد ایرماغیدر قره آمده قریب بر
طاغ دبندن چقار ذو القرنین حصاری یاننده بعده دیار بکر طاغلرندن نیجه صولر
کلوب قاریشور وشهر آمدده حوضلر واردر که طوارلر ایله دولدورلر وبو دجله
ایرمغی زیاده اولدقجه میار فارقینه وحصین کیفایه وابن عمر جزیره سنه وموصله وارر
دخی فارسه قویلور ودجله صویی غایت لذیذ وفائده لودر زیرا انك صویی کلیا ارض
معموره دن کلوب آقار ولکن رجالك شهوتنی نقص ونسانك زیاده ایدر وآیغرات ایچسه
نسلنی کسر حتی عرب طائفه سی آتلارنی بو صودن منع ایدرلر ابن عباسدن رضی الله عنهما روایت
اولنور ایتدی حق سبحانه وتعالی دانیال پیغمبره وحی ایلدی که مطیع اولاددی پس دانیال
النه براغاج آلوب بر یوزنده سوریدی امر حق ایله صو دخی آردنجه تابع اولوب هر
بارکه صعب یرلره اوغراسه حق تعالی جل ذکره نك وحدانیتیله اکا قسم ویرردی صو
دخی مخالفت اتمیوب روان اولوردی ونهر دجله غایت مبارك ایرمقدر اول ایرمغه
دوشنلرك اکثری نجات وخلاص بولمشلردر حکایت اولنور که انك ایچنده بر زماننده بر
غرق اولمش کمسه بولدلر چقاروب کوردیلر که هنوز دخی جانندن رمق وار بر زمان
یاتدقدنصکره جانی یرینه کلوب کلماته باشلدقده صوردیلر که نه کونده صویه دوشدك
ایتدی که فلان کون حساب اتدیلر بش کون اولمش مبارك لکی اکا کوره قیاس اولنه نهر
الذهب ارض شامده ونواحی حلبده در که حلب اهلی زعم ایلدلر که اول وادی بطناندر
یعنی نهر ذهبدر زیرا اول صو کلیا بیع اولنور اولی میزان وآخری کیل ایله زیرا انك
اولی دانه وتخم اکیلور واول صو ایله صواریلور واول صویك آخری ایکی فرسخ یرده

برکولد قویلوب صافی طوز اولور کذهب بی نهایه حاصل اولور نهر الترب اذربایجانده
غایتده تیز آقار واچنده بویلک طاشلر وار درکه کمی ظاهر وکمی دکلدر اول اجلدن آنده
کیلر یوریزلر بو دخی مبارلک صودرکه غرق اولمشلرک اکثری نجات بولمشدر حکایت
اولنورکه اذربایجان صاحبی ادهم ابن ابراهیم ایتدی رس صوینک کوپروسی اوزرنده
برکونده عسکر ایله کچردم وقتاکه کوپرونک اورتاسنده کلدم کوردمکه برعورتک
قولنوغنده برکچرک اوغلنی وار کهبرنسنه ایله صارلمش ایدی اتفاق برآتلو کسه اول
عورتدن دوغمق ایله اوغلنی الندن صچرایوب اول صویه دوشدی اوغلنجغدر صوایچنده
برکرّه طالدی بعده صوا وزرینه کلوب باتمیوب دوردی وامرحق ایله اولقدر طاشلر
برینه دخی دوقمیوب صودرا وغلنجغی کوتوردی وانا سی بیچاره کوپری اوزرنده
فریاد وفغان ایدردی وبو صویک ایکی جانبی یوکسک اولمق ایله اندن دکلر وار
ایدیکه طوشنجل قوشلری یوه لر ایدنمش ایدی حق جل ذکره حضرتنک فرمان قضا جریانیله
برطوشنجل قوشی هوادن سوزیلوب اول اوغلنجغک قاطنه پنجه اوروب صودن قاپوب
صحرایه چقاردی بو حکمت الهی کوریجک بن دخی یاننده اولان عسکر ایله اول قوشک
آردنجه آت چاپوب وچاغریشوب بیتشدک که عقاب هنوز دخی اوغلنجغک قاطنی حلقه
مشغول ایکن بزم چاغریشمامزدن اورکوب اوغلنجغی براغوب قاچدی وبزدخی ایریشوب
برضرب کلمدن اوغلنجغی انا سنه تسلیم ایدوب بن خیرد وعالم ایلدی نهر الزاب موصل
ایله اربیل اورتاسنده دربونک ابتدایی اذربایجان دن کلوب دجله قویلورکه
بوصویه زاب مجنون دیرلر غایت تیز آقدوغجون قزوینی ایتدی بن بوصودن غایت ایستی
زمانلرده ایچدم بوزکی صوق ایدیکه غایت جریاندن کونش تأثیر ایلمز نهر زمرد
بلاد اصفهانده اولوب غایت لطافت وعذوبت ایله معروفدر خشین اولان توبی
انک ایچنده یقادلر حریردن ملایم ایدر وبرقیردن چقادکه انکا مکان دیرلر واکا

اصفهان

اصفهان قرینده چوق صولر قاریشور واول صوایله اصفهانلك بوستانلری وسوقاقلری
صوارلور وینه واروب قومرا بحنه کیروب غایب اولور وینه واروب چاق کرمانده
چقاراندن واروب بحرهنده قویلور وبرسی حکایت ایلدیکه برقاش آلوب واکا
نشان ایدوب صونك غایب اولدوغی یرده آندم کلوب کرمانده چقدی دیدی نهر
سنجه برابر مقدر که حسن منصور ایله لکشوم آراسنده درانك چوره سنده حوض اولمز
زیرا بو صویك قراری وکناری کلیا یکساندر وبو صویك اوزرنده برکوری واردر که
دنیا عجایبندندرهمان برکمر درصو برکنارندن کلا اول برجانبنه واربخر ایکیوز آدمدر
برحکم اویولمش طاشدن یاپلمشدرکه هرطاشك اوزونلغی اونرذراعدر حکایت
اولندی ارمن قتنده اول ولایتك خلقی بلورلرکه اول کوپرینك اوزرنده برلوح
قونلمشدرکه اوزرنده برطلسم واردر هرنچه کمی بوکوپرینك بریری ناقص ومعیوب
اولسه اول لوحی اصلاح ومرمت لازم اولان یرلره اندورلرهماندم التنده آقان
صوکسیلوب آلتی کون تمام اقاز دورر اوستادلر آنی زحمت ومشقت سز ترمیم واصلاح
ایدرلر اندن لوحی قالدرب برینه قودقلری کبی صویه برقرار سابق اقمغه باشلر هزاران
آفرین استادنه که بومعوله صنعت غریبه قویب کتمش نهر سلی مغرب طرفنده اقارکه بقیه نام
شهرده اولوب غایت بویلك ایرمقدر وبوایرمقلك صویی آلتی کون برکسیلور تمام آلتی
کون دخی دورر قدر نصکره آلتی کون آقار دائم الزمان عادتی بودر وایدرلرکه بونهر
صقلاندر نهر طبریه بودخی براولوایرمق اولوب آنده اقان صونك نصفی حار ونصف
اخری بارد در اصلا بری برینه قارشمز واتحاد ولان صویی برآن هوایه فرشو قوسلر
غایت صوق ولذیذ اولور نهر العاصی حما نام شهرك یانده اقان صودر ومخرجی
قدس شریفده در وانطاقیه قرینده ارض سویدیده دریایه کیرر واکا عاصی آنوکیون
دینلدیکه زیرا اول یرده ایرمقلرك اکثری جنوبدن یکا اقار بوشمالك جانبنه آقار

وبر روایت دخی بویله درکه امیر المؤمنین حضرت علی رضی الله عنه بونهرك جریانی سایر
صولره مخالف کوریجك ایتمش که یا عاصی قنده کیدرسن اولدخی حال دلیله جواب ویرمشکه
حبیب بخاری زیارت ایتمکه کیدرین الفرات العظمی بودخی برنهر عظیم اولوب غایت
لذیذ صودر وهیبت ایله اقار ومخرجی ارمنیه دن اولوب اندن اخلاط قرمندن
فالبقلایه وملاطیه اندن شمیصاته اندن رقیه یه اندن عاینه اندن جستانه واردن
اکنار وباغلر وبغچلر وبوستانلر وکویلر ومزرعه لر انکله صولاریلور وانك بعضی
دجله دوکیلور وبعضی دخی فارس دریاسنه قویلور ونهر فراتك حق فضایلی
وبی غایه منافعی واردر وحدیث مشهوردرکه دورت ایرمق جنتدن مقاریندندر
جیحون وجیحون ونیل وفرات ونهر مزبورك فضایل وخواصندن بری بودرکه برطوارك
سدوکی طوتلسه دورت طرفقدن صوایله پاك اندکدن صکره هر بر طرفنك اوزرینه
بوانهارا ربعه نك اسمارین یازسلر بعنایة الله تعالی خلاص اولور وانسان دخی
حبس یوله مبتلا اولسه ایچرسلر نجات بولور وامیر المؤمنین حضرت علی رضی الله تعالی
عنه دن روایتدرکه ایتدی یا اهل کوفه سزك ایرماغکز جنتدن ایچی میزابدوکیلور
وجعفر صادقدن رضی الله تعالی عنه دن روایت اولنورکه فرات کناریندن واروب
صویندن اثوب ایچری وبردخی استدی ویردلر ایچری دخی الله تعالی حضرتنه حمد وثنا
ایتدی وایتدی فراتك اولو بوکیتی واردر واکر خلق آنی بلسلر آنکی طرفنه جمع
قوارلردی وحسنلرینه صوین ایچورلردی واکر صویی ایله غسل ایتسلر ایدی
بدنلرینه اولان جمله آلام واستقامه باذن الله تعالی شفا اولوردی وسدی
روایت ایدر بدستی فرات صویی امیر المؤمنین حضرت عمر رضی الله تعالی عنه زمانده
زیاده طاشدقده بر انارکتوردیکه دوه نك کوکسی قدر واردی پس حضرت عمر امر
ایلدیکه اول اناری مسلمانلر بایننده قسمت ایدوب بیدلر وآنی اویله اعتقاد

ایلدیکه

اعتقاد ایلدلرکه جنت انارلرندن اولا نهر الفورج بو برایرمقدرکه فاطول ایله بغداد
اراسندن اقار و بو ایرمق قازیلوب ظهور بولماسنک سببی بودرکه کسری نوشروان وقتاکه
فاطول نام ایرمغی قازدردی الچقده اولان ولایتک خلقنه کلی ضرر ایلدکده اول نواحینک
اهلی تظلمه کلمشلر ایدی وکسری دخی حکمةً اول زمانده سیره چقمش ایدی بونلری کوریجک
آتنک باشنی چکوب فارسی لسان ایله بونلره ایتدی ای مسکینان حال شما چیست یعنی ای
مسلمانلر حالکز نیجه در بونلر ایتدلر سکا شکایته کلدک ایتدی کمدن بونلر ایتدلر ملک الزمان
نوشروان دن پس بونی اشیدیجک علی الفور آتندن اینوب یر اوزرنده اوتوردی بر فراش
کتوردیلرکه اوتوره قبول ایتمیوب اوتورمدی وانلره نظر ایلدکده اغلیوب کندوسنه
یقین کتورتدی وایتدی غایت قبیح وعار در بر پادشاهکه مسکینلره ظلم ایتمکی روا کوره
وانلره سؤال ایلدیکی سزه نوجهله ظلم اولمشدر انلر ایتدلر ای ملک الزمان فاطول نهرنی
قازدردک بزدن صو منقطع اولدی ویریمز هلاک اولوب قورودی وبعضی یرلریمزی
دخی باصوب الدی پس مؤبدانی دعوت ایدوب ایتدی رعیته ظلم ایدن پادشاهک
جزاسی ندر جزاسی طپراق اوزرنده اوتورمقدر دیدی نتکم ملک الزمان ایلدی و
خطادن صوابه رجوع ایلمکدر یوخسه باری تعالی عز شانه اکا خشم ایدوب جهنم ایله عذاب
ایلر دیدکده کسری ایتدی بو خصوصده واقع اولان ظلمدن رجوع ایلدم دیوب انلره ایتدی
قازدوغم ایرمغک ضررینی دفع ایده یم بونلر ایتدلر بز پادشاهه تکلیف ایده مزز ایتدی
پس ایمدی نه دیلرسز بونلر ایتدلر امر ایله بزه فاطول ایرماغندن بر مقدار صو آقیداوز
تاکه یریمز احیا اوله کسری ایتدی بن بونی سزه تکلیف ایده مزین ایله اولسه کسری
همان عسکرینه ویاننده اولان اصحابنه ایتدی اول محلده اقامت ایدیکز وایتدی بو
مقامدن کتمزین تا انلرک ایرمغی فورج ناحیه سنه فورجدن اکسک اقمایجه تاکه بو
مسکینلرک یرلری وباغ وباغچلری احیا اولنه وبکا بد دعا ایتمیوب بندن خشنود

اولالر وانلره ایلك ایلمك احساندن اولی در واول یردن کیمدی وکوچمدی تاکه رعایانك
یرلری مرادلری اوزره یرین بولمایجه نظر ایله نوشروانك رعایا وفقرا حقنده عدل
ومرحمتی نوجهله ایدی مع هذا مشرك ومجوسی وشرك وخیانت ایله ملوث ایکن عباد
اللهه مرحمت وشفقت وعدل وانصافی بویله ایدی باخصوص اهل اسلام پادشاهلرینك
شان عالی شانلرینه لایق اولان عدل وانصاف اکا کوره قیاس اولنه ونوشروانك
عدالتنی بلمك دیلین کمسنه تواریخ طبری یه نظر ایلسون واما شونلرکم اولوا الامر
ویاخود ولایته والی اولان امراکه مؤمن بالله وامة محمد رسول الله دن احکام قرآن
وشرع شریف ویوم آخرت وبعث ونشره تصدیق ایدوب واوامر ونواهی یه امتثال
ایدن حکلم ذوی الاحترامك رأفت وشفقت ومرحمتی اول مشرك بالله اولان حاکمدن
عباد الله حقنده دخی زیاده اولمق کرکدر شویلکم ظلم ایدوب وظلمه رضا ویریجك
اسلامدن هیچ اثر قالمز العیاذ بالله تعالی نبی الله عهدنده ایراق یرلردن مظلوملر
کلوب یا اهل اسلام دیو چاغردقلرنده اهل اسلام قرشو واروب سرعت ایدرلردی
مالك مالك دیو مظلمه لرین سلطانه عرض ایدرلردی وانلرك ایچون عدل اولنوردی همدانی
حکایت ایدرکه سلطان ملکشاه السلجوقی تغمده الله تعالی بغفرانه برکون برسیاه
قولی کوردیکم اوتورب اغلر ایتدی نه اغلرسن ایتدی ایکی اقچه یه برقاوون آلدم ایدی
ترکلردن اوچ کشی کلوب ظلما المدن الدلر بلمزین نه ایده یین دیدکده سلطان ایتدی بونده
دورمه کت بر زماندن ینه کله سن ددی پس سلطان کندو یرار آدملرندن برینه
ایتدی نفسم غایت قاوون اولدی وآرزو ایلدی یوری وار عسکرك ایچنده
جست وجو ایله امیدرکه الکه کیره واکر بولورسك کل بکا جبر ایله آل واول کمسنه بکا
بله کتوردی پس اول کشی عسکر ایچنده کزرکن برکمسنه نك چادرنده اول ایکی قاوونی
کوردکده پادشاه آرزو ایلدوکنی اعلام ایدوب وکندوسنی بیله آلوب سلطانه

کتوردکده

کتوردکده سلطان اکا سؤال ایدوب دیدیکه بو قاوونلری سن قنده بولدک اوغلنلرم
کتوردی دیدکده سلطان ایتدی اول اوغلنلری البته شمدی بونده حاضر ایلمک کرکدر
دیدوکی کبی اول کشی واروب کتدی ولکن سلطانک قصدنی بلدیکه اوغلنلری هلاک
اتسه کرکدر پس سلطانه کلوب اوغلنلرم قاچمشلر بولیمادم دیو جواب ویردکده سلطان
قاوون صاحبنه ایتدی که بو بنم قولمدر یوری وارسکا باغشلدم چونکه قاوونک
الان خدمتکارلرین کتورمدی بونی بازاره الوب کیدوب صتاسن والله العظیم شویله
صالیویررسن باشکی کسرین دیدی پس اول قولی الندن یاپشوب سلطانک اوکندن
چقوب کتدی اول کشی دخی ناچار اولوب آخر الامر کندوسنی اوچیوز دیناره سیاهدن
صاتون الوب قاوون صاحبی سیاه ایتدی ایدک الله ایها الامیر قولی اوچیوز دیناره
صاتدم دیدکده سلطان ایتدی راضی اولدکمی سیاه ایتدی الله تعالی سندن راضی اولسونکه
تمام مرتبه راضی اولدم دیدی پس ایمدی حقی صاحبنه ایصالده نوجهله اقدام ایلدکلرینه
نظر ایدوب امید درکه سندخی برحصه ایله عبرت الاسن رحمة الله تعالی علیه تواریخدن
تحفة الریاض نام کتابده ایدر ابی العباس حکایت ایدرکه بر زمان مسافر اولوب
چین مملکتنه واردم مکرکه بو چین پادشاهنک اشتمیوب صاغرایمش برکون اوتوروب
اغلرکن وزیرلری اکا ایتدلر ای بزم پادشاهمز الحمد لله تعالی جمله امور سلطنتک
یرنده درسکا نه اولدی که اغلرسن دیدکلرنده ایتدی بن نه امور سلطنت ایچون ونه خود
صاغر اولدوغم ایچون اغلرم بلکه خاطرم اولدیکه بکا اظهار تظلم ایچون کلان فقرا و
ورعایالرک داد وظلملرین کمالیله اشتممک ایله حقلرینک اجراسنده اظهار عدل
ایده مدیکم ایچون اغلرین دیو جواب ویروب ایتدی الحمد لله تعالی درکاه واجب الوجوده
شکر ایدرنکه ایکی کوزلرم صاغدر کورورم دیوب امر ایلدیکه وارک ولایت چینده
ندا اتدورک که هرکم که ظلم اولنمش اولا باشنه واکننه ویاخود الندبر قزل نسنه

قولاغی

آلسونکه مظلوم اولدوغنی بلمرد یو تنبیه ایدوب ندا ایدردی وکندوسی دخی هر ایکنده
وقتنده فیلنه سوار اولوب اطراف واکنافنه خلقک حالنه نظر ایدردی وهر کمسه کیمی
قزلرنک کورسه کتوروب احوالنی تفتیش ایدوب وحقنی آلیوروب عدل وداد ایدردی
باخصوص چین پادشاهلرنک اکثری مجوسی ایکن اکا کوره قیاس اولنوب حق سبحانه وتعالی
کمال لطفندن اهل ظلم اولنلره انصاف ویرمه نهر الکر ارمنیه ایلدزالرا سنده بر مبارک
ایرمقدر که غرق اولنردن حق آدم نجات بولمشدر نجوان فقها سندن بعضی لر ایتدلر
بر دفعه بوکرایرماغنه دوشمش بر آدم بولدق که صو بونی کوتورب کیدرکن یانمزده
خلق شکر دیشوب بعنایة الله تعالی بونی صودن چقاردیلر که جانندن هنوز بر
رمق قالمش ایدی بر زماندن نصکره جانی برینه کلوب بوکا صو دیلر که قنغی یرده صویه
دوشدک ایتدی فلان یرده حساب ایلدلر التی کونلک یول ایمش پس طعام استدی
کتوردیلر که اکل ایلیه وکندوبی برمایلجه دیوار کولکه سنده قوشلر ایدی حکمت خدا
بر عظیم زلزله اولنق ایله اول دیوارانک اوزرینه یقلوب هلاک ایلدی سبحان
المقدر کیف یشاء ویحکم ما یرید نهر مهران ولایت سنده جیحون دکلو بر ایرمقدر که
کون طوغوسندن مغربه آقار کلوب فارس دریاسنه قویلور برطاغدن چقار نهر
عظیمدر ونیل مصرده تماسح اولدوغی کبی بونهرده دخی وار در الاکراندن کیمسنک
وضعیف رق اولور وبو ایرمق یر یوزینه دوشوب کیدر ونیل صویندن اولدوغی
کبی اوزرنده اکنلر اکیلور ونیل کبی زیاده ونقصان اولور نهر مکران بو دخی بر نهر
عظیمدر اوزرنده بر کمر کوپروسی وار در که اول کوپریدن هر کمر کچسه فی الحال قی ایتمک
اکا شویله تعاضا ایدر که یوره کنده هر نه وار ایسه طشره کتورر اوزرندن هر بنکلو
آدم کچسه البته بو حال جلد سنه واقع اولور واکر اوزرنده بر مقدار اکلنور سه
قی ایتمکدن هلاک اولور نهر الیمن تحفة الغرایب صاحبی ایتدی ارض یمنده بر ایرمق

واردر که

وار درکون طوغجی سوندن مغربه آقار وینه غروب اتدکده مغربدن مشرقه آقار واما بروسه
قربنده اولان اولو باد صوبی کبی صباحدن اولیه دلک برجانبدن واویله دن اخشامه دک
برطرفه آقار نهر هندمند ولایت سیستانده اولوب بوایرماغه بیلک ایرمق قویلور
زیاده سی بلو دکلدر وینه بیلک ایرمق ایرلور ونقصانی ظاهر اولیوب ایکی حالده دخی برآب در
معلوم اولدیکه یر یوزنده بوندن بیلک ایرمق اولمیه نهر العامور بودخی هندولایتنده
اولوب بوصویلک اوزرنده دموردندن غایت یوکسک براغاج وار در بعضیلر ایتدلر
اول اغاج بافردندر واول اغاجلک اشنده برعود وار دموردنکه بوقاروسی آوج جمال
اولوب یوجه کبی اون ذراعدر واوجلری قلج کبی ایتیدر واول اغاجلک دبنده برکشی اوتورمش
کتاب اوقور واول نهره خطاب ایدوب ایدر یا عظیم البرکه ویا سبیل الجنة انت الذی
خرجت من عین الجنة ودخی ایدر نه بحلو وسعادتلو اول کشی برکه بو اغاجلک اوزرینه
چقوب کندوسنی بوعودلک اوزرینه القا ایلیه پس انک یانده اولان آدملردن
بریسی ویاخود برنچه سی اول اغاجلک اوزرینه چقوب کندولرین اول عودلک اوزرینه
اتارلر پس اول کشی دموللر آنی کسوب کوده سی صویه دوشوب واول طایفه انلرک
ایچون جنتلو در دیو دعا ایدرلر وارض هندده برایرمق دخی وار درکه اول نهرلک
احوالی عجیبدر بو بلک خلق الذین قلج لر دوتوب اول ایرمق کنارنده دوردلر
واول قومک عابدلرندن کندوزعم فاسدلرنجه الله تعالی جل شانه حضرتنه برسی تقرب
ایلمک دیلسه آنی انواع فاخر لباسلر ایله تزیین والتون قلاده ایله بوینی ولطیف
بزکلر ایله الدین زیاده زین ایدوب واول ایرمغک کنارینه کتوروب قورلر ودخی اول
قومک الدنده قلجلر دوتارلر کلوب اول ادمک اوزرنده اولان زر وزیورن
وحلله لرین اندوروب آلورلر وآنی قلج ایله ایکی پاره ایلیوب نصفنی بریره ونصف آخرنی
دخی بریره قیوب بعده صویه اتارلر واول طایفه نک زعم فاسدلری بودرکه بو

ایرمق جنتدن چقوب وینه اکا کیدر دیو اعتقاد ایدرلر نهر النیل المبارک ایدرلرکه
بوندن اوزون ایرمق یوقدر زیرا که ایکی ایلق یول دیار اسلامده در و ایکی ایلق
دخی بلاد کفاردن و دورت آی دخی خراب ولایتده و ارض مجهوله ده آقار و نیلک
مخرجی جبل قمردندر که خط استوانک آردیدر بعضیلر ایتدی اون بر درجه خط استوانک
آردندن کلور و بعضیلر ذاهب اولدلرکه نیلک مجراسی جبال بلخ دندر یعنی جبل قافدندر
بدرستی نیل صویی بحر اخضری حق سبحانه و تعالی نک قدرة عظیمه سیله یاروب التون
و کومش و یاقوت و زمرد و مرجان معدنلرینه اوغرایوب کچر دخی حق تعالی نک دیلدوکی
یولره وارر و اکر بحر مالحه اوغرامسه لذتندن آنی کمسه ایچمزدی و دخی بو نیل کلوب
جبل قمرک آلتنه کیروب اندن ظهور ایدر حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم تحقیق نیل
جنتدن چقار دیو بیورمشدر و اکر سز چقدوغی یرده جنت یپراقلرندن آراسکوز
بولوردیکز دیو بیورمشدر عنقام که هرمس اول کتابلرنده شویله ذکر ایلمشدر که دیولر
آنی جبل قمره آلوب کتورمشلر ایمش آنده نیلی کوردیکی بحر اسوددن نه کیفیت ایله چقوب
جبل قمرک آلتنه کیرر پس عنقام جبل قمرک اسفلنده بر قصر بنا ایلیوب و اول قصرده
باقردن سکسان بش صورت یاپدوروب و بو صورت اشکالی صویک چقدوغی یولره
جامع قلدی که اول طاغدن احکام مدبر ایله معاقد و مصاب اوزره اول صورتلره
صویک مجراسنی تقسیم ایلدی پس نیل صویی اول صورتلرک بوغازلرندن قیاس معلوم
و ذراع اوزره جریان ایدر اندنصکره انهار کثیره اولوب دخی ایکی حوضه کلوب
قویلور وینه بو ایکی سندن چقوب بطیحه جامعیه یعنی بر بویک کوله کلوب قویلورکه
جمله نیل صویی انده جمع اولوب و بلاد سودان بو بطیحه اوزرنده در و شهرلرینک اعظمی
طیرمنزدر و اول بطیحه نک آرقوریسنه بر طاغ کلمشدر که اول بطیحه اولان صویی
ایکی شق ایدوب بر شقی شمال طرفندن مغربه کیدر پس نیل اندن چقدقده نهر واحد اولور

دخی

ودخی ارض نوبه ده آیریلوب اقصای مغربه واروب کیدر دخی بحر محیط قاریشور
وبلاد سودانلك اکثری بو فرقه اوزرنده در ونیلك بر بولکی دخی ارض سوداندن کلوب دورت
بخش اولور بعضی ولایته وشهرلره تقسیم اولور هر بولکی بر طرفه کدوب صکره بندرلره
جمع اولوب بحر اسکندریه یه کلوب قویلور وبعضیلر ایدر اوچ بولکی بحر شامه کلوب
دوکلور کما بحر اسکندریه دخی دیرلر وبر بولکی طوزلو دکز کبی اسکندریه ده نهایت
بولور اکا قارشور وشول مقیاس دیدکلری عمودلنه اوزرنده کز ذراعلر واردر
انی غنقام ایلمشدر اون سکز ذراعدر وهر ذراعی اوتوز ایکی بر مقدر بوندن زیاده
کلمهك کولمز وقلره کیدر قالور آنلك فائده سی بو قدر واکر بویله اولماسه ولایتی
وشهرلری غرق ایدوب خلقی هلاك ایدردی وذکر اولنیکه سیحون وجیحون ونیل وفرات
جملسی بر یشل زبرجد قبه دن چقارکه آنده بر یوجه طاغ واردر آنده بحر مظلمه کیرر کبی
نیل صویی آنده عسلدن طاتلودر ورایحه سی دخی مسکدن خوشدر ولکن بو قدر واردر که
بعضی یرلره یرلره وطبیعتی مخالف محللره ملاقی اولمق ایله لذتی تغییر بولور وبعضیلر
ایتدی اکر مصرده لیمون وبعضی حوضات اولمسه بر کسنه نیلك طاتلولغندن دیر بلمزدی
اما بونلر کلدر زاعتدالسز بولور وزیاده برایرمق بو قدر که جنوبدن شمالرا قوب کلر
واشی زمانلرده طاشوب زیاده اولماسه الا که نیل حتی اول زمانده جملصولر اکسلمده
ایکن اول آرتار ونیل صویی زیاده اولماسنك سببی بودر که حق سبحانه وتعالی اول ایامده
باد شمالی اسدورر ودخی بحر الحدنا اوزرنده دوکر دخی شکر کبی اولور پس اول وقت
نیل جوش ایدوب ولایتی قپلار وقچنکه نیل اولدوغی یرلر مراد اوزره سقی اولوب
قوارین بولا حق تعالی عز شانه بنه باد جنوبی اظهار ایدوب دخی دریای شامه سودر
پس اول وقت نیل اکسلمکه باشلر ودخی خلایق اکلر اکوب وقتا که یوسف نبی علیه السلام
زمانی اولدقده مقیاس طوتلدی تاکه نیلك زیاده ونقصانی معلوم اولا واکر زیاده

کفایت مقداری اولورسه بلادك اوجوز لغنه دلالت ایدر والا نقصان اوزره کلورسه
خلاقی واقع اولور بیت دیمشلر مصر اولیدر الطیب ارض • غنید رخلقی کسه دیلمز
قرض • غنی اولماسه ترکشی مصرده • غنا بولمایسر اول بر عصرده • بنی دن وارد اولمشدر
روایت • مصر حقنده دوشمشدر مقالت • بره کت اون درر دیدی عصرده • شهرده
بری طفوزی مصرده • دخی حق مصری قلمشدی کانه • خبرده وارد اولمشدر اینانیر
که شهر مصر اولیدر حقه ترکش • ضرر اتمك دلسه اکر سرکش • چقاروب ترکشندن سهمی
حق • انوکیلدیورکنه اوریسر حق • هلاك ایدر اکا باوزصانی • کرحقندن کلور
ویرمز امانی • ندکلور اوریسه اقلیم عالم • اولوریس محتاج یغوره آدم • مصر خلقی
وکیکن استمزلر • که نیلدن زاید اولسه دیلمزلر • اولاده آب ونیل ایدر کفایت
سلفدن بویله اولمشدر حکایت • بیوتك اکثریدر هب مسطح • اولارك سقفدر
جمله مصفح • مطوع اوزره کچورر پای زیانی • طفیدر یغور اولمق مکانی وقیاسك
حالی کتابك یوقاروسنده بیان اولنمشدر ولکن بونده دخی بر مقدار بیان اولنمق لازم
کلدی کرا اول بر حوضك اورتاسنده نصب اولنمشدر مسدس عمود درکر اوزونلغی
اون سکز ذراعدر واول حوضك دبنده صویر آچلمش قپولری وار نیل مبارك زیاده
اولدیغی اول قپولردن صو حوضه انجه کردکده نیلك زیاده اولدوغی اندن
بللو اولور وصو اون دورت ذراعدر وارنجه کفایت ایدر وشویلکه عمود صودن کوزکسه
واوزرنده ارقوری چکلن اغاجه کلسه استوی الماء والخشبه دیدکلری اولدر
همان اول وقت نیلك مزارعه اولان قپولرین آچارلر دخی نجه کونلك مملکت
صو احاطه ایدر حتی زمان بویله دورر همانکه صو کسیلوب کندوکی کبی بوغدای
وانواع حبوبات اکلمکه باشلر بلده برکزه نیل مبارك ستی انمك ایله کفایت ایدر
لله الحمد والمنه نیلك حکایه عجیبه وروایت غریبه سی بویله درکه کتب تواریخدن

صحیحا نقل اولندی محروسهٔ مصر امیر المؤمنین حضرت عمر ابن الخطاب خلافتی زماننده اصحاب
رسول الله صلی الله علیه وسلمدن عمرو بن العاص الندهفتح اولندقده مصر خلقی اکا کلوب
ایتدلر ایها الامیر بزم نیلمزک بر عادتی واردر جاری اولمازتا اول عادتی اجرا ایتمیجه
ایتدی اول عادت ندر ایتدلر یونانیدن یعنی صوک بهار آینک اون ایکنجی کیجه سی
کچدکده بر محبوبه بکر قزی بولوب اتاسنی و اناسنی مال ویرمکله راضی ایدوب نیل ایچنه
اتارز دیدکلرنده عمرو ایتدی بونسنه دین اسلام ایچنده جائز دکلدر و اسلام قبله
اولان کفارک بدعتلرنی هدم ایدیجیدر پس اول زماننده نیل اوچ آی ایدیکه اکسلمش ایدی
یعنی حزیرانده و تموز ایامنده قلیل و کثیر اقمقدن قطع اولنمش ایدی و مصر خلقی جمله اسباب
و طوارلرین و سایر متاع و خوایجلرین حاضر ایدوب ولایت مصردن جلای وطن
ایدوب هر بری خارج ولایتلره پراکنده اولمالرین مقرر ایتمشلر ایدی وقتاکه عمر ابن العاص
بو حالتی کوردی امیر المؤمنین عمر الفاروق حضرتلرینک جناب سعادتلرینه نامه
یازوب بو خصوصی تفصیل اوزره عرض ایدوب و خلیفه دن جواب کلنجه مصر خلقنی پراکنده
اولمقدن منع ایلدی حضرت عمر رضی الله عنه حضرتلرندن نامه نک جوابی کلدکده اچوب
اوقودی بیورمشکه ایو وارمش آیین باطلده اولان بدعتی هدم و قلع ایتمشسن
ایمدی مکتوبم ایچنده بر پاره کاغد کوندردم اوزرنده بر نسنه یازلمشدر انی
نیل صوینه القا ایده سن پس عمرو ابن العاص کاغدی اچوب کوردیکه ایچنده یازیلان
مضمون کوهر باری بودرکه بسم الله الرحمن الرحیم من عبد الله امیر المؤمنین عمر ابن
الخطاب الی نیل مصر اما بعد فان کنت انما تجری من قبلک فلا تجری وان کان الله
الواحد القهار هو الذی یجریک فنسأل الله تعالی ان یجریک پس عمرو ابن العاص اول
کاغدی النه آلوب و بسم الله دیوب نیله برقدی اتفاق بیرام کونلرندن برکون
اول ایدی و خلایق دخی مهیا اولمشلر ایدیکه جلای وطن ایده لر وقتاکه ایرته بیرامی

اولدی حق تعالی جل ذکره نیل مبارکی اول کیجه اون التی ذراع ایلمش بولدقلرنده
بیرامله رندن سرورلری اضعف مضاعف زیاده اولوب حق سبحانه وتعالی حضرتلرینک
درکاهنه شکرلر ایلدلر پس اول بدعت باطله عمر رضی الله عنه حضرتلرینک نامه
دربارلری سبیله رفع اولنوب الحمد لله تعالی علی لطفه وفضله الی یوم القیام بو برکات
علیه اول حضرتک فضل وکرامتی در حکایت اخری بدرستی کشی عیص ابن اسحاق بن ابراهیم
الخلیل علیهما السلام اولادندن کیدن جایده دیرلردی وقتاکه مصره داخل اولوب
انک اطوار عجیبه واوضاع غریبه سنی کوردی ونیلک مجراسنی تماشا قلدی نفسی اوزرینه
لازم ایلدی که ساحل نیلدن هجرت ایلمیه تا نهایتنه وارنجه سیر ایلیه ویا خود اول جلده
جان وشیرینی تسلیم ایده پس بونیتله اوزره متوجه اولوب اوتوز میل تمام ارض
معموره ده کزدی واوتوز میل دخی خراب وبلاد مهوله ده کیدوب تا کم بحر اخضره
یتشدی غایت حتی ایلدانده وارنجی نیلی کوردیکه دریای یاروب کلور وحق تعالی
جل وعلا آنده اکا اکا بر حیوانی مسخر قلوب واکا بنوب حوق زمانلرا نوکیله سکردوب
نیجه یرلر تماشا ایلدی تا برین وارد یکه جبال واشجار واجاری جمله دمودن
ایدی اندن اوتر برین دخی وارد یکه وادی وفضای وجبال واشجار واجاری
جمله باقردن ایدی اندن دخی اوتر وارد کوردیکم فضای مانند بهشت وخالی
عنبر شرست هوای دلکشا واطراف دیاری روح افزا واشجار واجاری کلیا
درسرحدن پس بونک میسره سی التون خالصدن برقلعه وار وبنهایت بولور واول
قلعه ده التوندن برعظیم قبه وارکه دورت عدد قپوسی اولوب صو بوقبه یرکلوب
دوکلور اندن نصکره بو دورت قپودن چقار وبو صولرلنسا وچی برکیروب غایب
اولور ودوردنجی ایرمق یریوزنده دوشوب آقار وبو روایتده ظاهرده آقانک
بری نیل وبری فرات وباطنده آقانلرنسا یکمی جیحون وسیحون در بو روایت بلاشبهه اصحه

وجهنه

وحديث شريفه دخی موافق ومطابقدر وتحقيقاً اكا آنده يعنی اول مقام فرح فزاده هيئاتی
ظريف وصورت وصوتی لطيف برملك كلوب ايتدی السلام عليك يا جايد محقق بلكه
بو مقام جنتدندر اندنصكره يا جايد لطف حق ايله جنتدن سنك رزقك كلسه كركدر
ولكن جنتدن چقان رزقك اوزرينه دنيا رزقلرندن زنهار بريتی اختيار ايلمه ديو
تنبيه ايدركن بو اثناده ناكاه قدرت حق ايله بر سلقم اوزم چقا كلدی كه اوچكونه
لونی وار بر لونی انجو كبی بياض وبر نوعی زبرجد رنكنده يشل وبر جنسی دخی ياقوت
مانند قزل پس اول ملك ايتدی بو جنت قورقلرندندر پس جايد آنی الوب دونوب
كيدركن كوردیكه بر ذيبا الما اغاجنك آلتنده بر پيرا وتورمش انوكله موانست ايدوب
رفع وحشت ايلدكده پير حيله كار ايتدی يا جايد بو المادن دخی يمزمی سن جايد ايتدی
بنمله جنت طعامی واردر بن سنك الماكی يمكدن مستغنی يم ديدكده پير پر تلبيس ايتدی
كرچك سن يا جايد بندخی بيلورمكه اول سلقم جنتدن اولوب وآنی سكا كتورن
بنم قرنداشمدر واما بو المادخی جنت المالرندندر ديو پير نامبارك اكا بر وجهله سويلمكدن
حائل وابرام ايلمكدن وايل اولميوب جايد صافی دل ناچار اول المادن الوب يدوكی
ساعت اول اوزم كتورن ملكی كوردیكه قرشوسنده بر ماغنی اصروب ايدر يا جايد
اول قوجه بيلورمسين كمدر ايتدی يوق ملك ايتدی والله العظيم سنك آتاك آدم
عليه السلامی جنتدن چقارن ابليس وصاحب مكر وتلبيس در واكر سن اول سلقمه
قناعت ايلسك تمام فائده ايدردك كه خلق عالم اول سلقمدن يسلردی تا دنيا آخر
اولنجه دوكنميدی اما خيف كه اول فرصت فوت اولدی كه جانب حقدن سكا مقدر اولان
بو ايمش شمدنصكره سنك مجهودك ومقصودك مكاننه عزيمت وعودتدر ديوب ملك
والنده اولان اوزم سلقمی دخی غايب اولدی پس جايد بو حاله كريان واتدوكنه
پشيمان اولوب ناله وزاری ايدرك دونب كتدی حتی واروب ينه مصره داخل

اولوب مکان مألوفنه واصل اولوب کوردوکی عجایباتدن خلقه خبر ویردی
وایشیدنلر دخی حیران اولورلردی بحیرهٔ تنیش ایدرلرکه اول باغ وبغچه وبوستانلری
ایکی قرنداش مابینلرنده قسمت اتمشلر ایدی که انزنیب بن مصرا وغلانلری ایدی
واول ایکی قرنداشلرک بری مؤمن وبری کافر ایدی پس مؤمن اولان مالنی حق یولنده
خیراته صرف ایدوب انفاق ایلدی اتالرندن سکز بیک دینار میراث ییوب
وباغ وبغچه دن دخی حصه سنی کافر اولان قرنداشنه صتمش ایدی اول دخی آلدوغی
ملکلری معمور ایدوب وباغچلر آراسنده طتلو صولر جاری ایدوب احیا وآبادان
اتمش ایدی پس مؤمن قرنداشی بر وقتده اکا رد ایلدی وانوک اوزرینه مال ایله
افتخار ایدوب ایدر ایدیکه انا اکثر منک مالا واعز نفرا وقرنداشی دخی ایدردیکه
بن سنی الله تعالی حضرتنه شکر ایدیجی کورمزین امیدم بودرکه یقین زمانده تعلق
ایلدوکک مال وباغچلرکدن محروم قلاسن دیدکده سن سویلدوککی بن قولاغمه
قومازین بو املاکمی بنم الومدن کم الماغه قادر دردیر ایدی پس بو مؤمن قرنداشی
انک اوزرینه بد دعا ایلدی شویلکه اول بحیرهٔ تنیش برکیجه نک ایچنده امر حق ایله
ظاهر اولوب وبونجه املاکی غرق ایدوب کان لم یکن اولدی که بو ایکیسنک حکایتی
قرآن عظیمده کهف سوره سنده بیان اولنمشدر قوله تعالی واضرب لهم مثلا رجلین
لاحدهما جنتین وحففناهما بنخل جعلنا بینهما زرعا الی قوله خیر ثوابا وخیر
عقبا وتنیشک ایدرلرکه یوز قپوسی وار ایدی ودخی ایدرلرکه اول بحیره التی
آی طتلو اولور والتی آی دخی طوزلو وآجی اولور حق سبحانه وتعالی نک قدرتیله
دائم الزمان عادتی بودر [illegible] قلیوب بو شهرده دخی بر بحیره یعنی بر کیجه لک دریا
واردرکه بعضی سنه ده آنده بر جنس بالق ظاهر اولورکه کموکلرینک بریسی شویله
شعله ویررکه النده طوتسک روشن موم کبی ضیا ویروب شویلکه اول ولایت خلقی

موم یاقمق قیدندن بری اولوب واکر برماغکی یغلسك چراغ روشن کبی ضیا بخش اولوردی
حکایت ایدرلرکه برکشی نك برماغنه بویاغدن بولشمش ایدی مکر بوکشی النی اوینك
دیوارینه سورمك ایله اثری قالوب هرکیجه دیوارده دورت موم بنار کبی شعله ویرر
ایدی بعده اول نوع بالق کسیلوب ظهور اتمدی نهر الرمل استی صو کبی آقار قوم در
وبلاد مغربك اقصاسنده اولوب دورمدن آقار هیچ اکسلمز شویلکه برکسه اکا کیرسه
هلاك اولور وایدرلرکه ذوالقرنین دور دوراذ دیار مغربه وار دوغنده اکا نظر
ایلدیکه رمل صویی کبی دریای بی پایان اولوب آقار عسکرندن بعضی سنه امر ایلدیکه
اکا کیره لر وقتاکه ایچنه قدم بصدلر جمله سی هلاك اولدلر پس ذوالقرنین اول یرده
مناره کبی صاروپرنجدن برشخص نصب واساسن محکم ایدوب اوزرنده یازدردیکه
بونك ماوراسنده من بعد معموره یوقدر بوندن ایلرو برکس کچمکه نیت ایلسون که
محل مهلکه در تعب چکر دیو بیان ایلدی فصل فی العجایب العیون والآبار منها عین
اذربایجان تحفة الغرایب صاحبی ایتدی انده کریچ قالبی دوزب جوانبنی محکم ایدرلر
وبوچشمه نك صویندن اول قالبك ایچنه دولدوررلر برساعت مقداری دوریجی
اول صو قالبك ایچنده محکم طاش اولور بنالرینه آنی صرف ایدرلر وعین فی
القزوین یعنی قزوین شهرینه یقین برچشمه دخی واردرکه اردینهشد دیرلر آدم
اول صودن ایچسه غایت لینت ویرر واما اون رطل ایچمك ممکندر شویله لذیذ
وخفیفدر وبوصویی خارج ولایته آلوب کتسلر عملی باطل اولور عین بادخالی تحفة
الغرایب صاحبی ایدر دامغان قربنده برقریه واردر آنده بربیکار وارکه عین
بادخانی دیرلر قچنکه اول قریه نك اهلی یل اولدوغنی دیلسلر حایضه عورتك
حرقه سندن اول صویه آتدقلری ساعت شدة روزکار پیدا اولور واول صودن
برکسه جرعه مقداری ایچسه قرنی طبل کبی شیش اولور واول صودن آخریره آلوب

کتلر طاش اولور **عین ایلیستان** تحفة الغرایب صاحبی ایتدی ایلیستان قریه‌ده
برقیر درکه جریان ایله اسفوان اراسنده اولوب آنده برصو وار درکه اسمنه
ینبوع دیرلر خلی صو در وچوق خلق اندن فایده لنورلر بعضی اوقاتده کسیلور برآی
مقداری اقاز اولور پس اول یرده اولان خلقك اری وعورتی جمع اولوب
احسن زینت واجمل هیئت ایله الرینه دفلر وصنجلر وچارپاره لر آلوب انواع ملاهی
ایله اول صویك یاننده رقص وسماع ایدوب کولاب اوینارلر هنوز دخی انلر اندن
آیکن اول صو هاندن کورلدیوب آتمه باشلر **عین بامیان** تحفة الغرایب صاحبی ایدر
ارض بامیانده برچشمه وار درکه برده قیتار عظیم کورلدوسی وار در اندن قوقسز
کبریت رایحه‌سی کلور برکسنه نك بدنده اویوز وکچك وچبان اولسه اول صو
ایله یوندوغی کی بعنایة الله تعالی خلاص اولور واول صویی برظرفه قویوب اغزنی
محکم بغلسه لر برکون دورتی ایله طیراق اولور وآتشه یقین قویسالر یاکلنوب شعله
ویرر **عین جاج** تحفة الغرایب صاحبی ایتدی جاج قریه‌ده برعقبه یعنی برتوقش وار در
انك اوزرنده برچشمه وار درکه آسماندن بلوط اولماد وغی کونده اول چشمه‌ده
طوپلو اولور **وبناصیة بامیان** وبامیان ناحیه‌سنده اولان طاغلرده اولان
چشمه لر ایچنده سردار نسنه برقسالر ایدکه قولیله اغزه‌دکی ایچنه بخلست برقسالر
هاندن صو حرکت ایدوب قیتار ویوقار وقالغنوب صحرا ارالقا ایدن آدمی اکر که
یتشورسه امان ویرمیوب قتل ایدر **عین زعن** شام دیارنده توقش دکز کنارنده
برچشمه درکه بیت المقدس ایله اکلمه ماعینی اوچ کونك یولدر وزعن لوط پیغمبرك
قریه‌سی آدیدر بو اول چشمه درکه جساسه دجال ذکرنده ایراد اتمش ایدك واول
صویك تغییر بولماسی اشراط ساعتدندر **عین سیاه سنك** تحفة الغرایب صاحبی ایدر
جرجانده برپر وار درکه سیاه سنك دیرلر آنده برده‌ده اوزرنده برچشمه

وار درکه

برطرفی صو کوزکی کی بلیطا اولوب اول چشمه

وارد درکه صوبی طتلو درخلق ایدرلر واول چشمه نك ایاغی یولنده بر قورد جوغز
وارد درصو بر طالب اولان اکر اکا دوقنورسه اول صوبی الحال زهرکبی آجی اولور
پس اول صوبی دوکوب بر دخی السه مادامکه اول قورد بجوغنی دوقنز البته اول
زهرکبی اولور اندن زیاده احتراز ایدرلر عین الافات مغرب ولایتنده بش وقت
نمازنك اولرنده اقارصکز دوردر بحکم الله تعالی بوکتابی ترجمه ایدن فقیر کثیر التقصیر
ایدر بو صویلك لحوانی بکابر معتمد علیه کمسه حکایت ایلدی که بعضی یاران صفا اهل
تفرج قصدنه اول صوا اولدوغی محله وارد قده اکا دوشینه دیرلر برکافر کوك قرنده
بر میشه لك ایچنده درکه انکی بیولك طاشی اراسندن آقار برلوله اولانجق دکلو صوبر
وکسلدکده قولق اورسلك کوردلدوبی کلور وقوچاند قرنده دخی بوکابکزر برصو
وار ایشی نقل صحیح ایدر روایت اندلر عین شیرم شیراز ایله اصفهان مابینده اولوب
آنده مشهور صولر وارد درکه دنیا عجایبندن جمله دن بری هرقنکه بر ولایته چوقلق
چکرکه اوشوب ضرر وزیان ایلسه اول صودن بر ظرف ایچنه آلوب اول چکرکه
اولدوغی ولایته آلوب کیدرلر واول صوبی آلوب کیدنلر قطعا بر وجهله دکورمزلر
وارد بنه بعضلرنا اول ولایتك سنورندن چقنجه بو وجهله مقید اولورلر پس صغرجق
قوشلری اول صوبر تابع اولوب منزلك بحزل آردنجه بیله کیدوب صوبی آلوب کیدنلر
باشی اوزرنده سیاه بولوت کبی پرواز ایدوب چکرکه اولان یره وارنجق صوبی
بر یوکسك سیال اوزرنده آصاقورلر کلن صغرجق قوشلرنك آوازی هیبتندن چکرکه لر
قربلور بعضیلر ایدرلر که صغرجق قوشلری کلدکده اول ولایتك اولرنده ودیوار
چیره لرنده حرز برده استولرسه فی الحال یومرلوب بوبا وروسن چیقاروب سهل
مدت ایچنده یاوروسی دخی بتشوب چکرکه نك کوکنی قطع ایدرلر عین مبرکیران
مراغه قریه لرندندر آنده ایکی چشمه وارد درکه بردن قیار برینك صوبی صوق

ولذیذ و برینك اتی وایجی اولوب حالاکه مابینلرنده نصف ذراعدر
نهر الغراب صاحبی ایتدی ولایت هندده برطاغ دیه سنده برچشمه وار درکه
برقتال وطاوشخل دیدکلری قوش قوجه وضعیف اولسه باور ولری انی اوقالرینه
بند ورب اول چشمه کتورب باتورب کونشه قوشوقوریدرلر پس جمله توکلری
دوکیلوب یکیدن توبلر بتر وقوجالغی وضعیفلغی کیدوب قوتی وتازه لغی عودت
ایدر عین غرناطه اندلوسیایدر غرناطه دیار غربده برمشهور شهر اولوب آنده بر
برکیسا وار درآنده برچشمه وباننده بر زیتون آغاجی وار درکه هربل برمعین
کونده اول ولایتك مخلقی آنده جمع اولورلر قچنکه اول کون اولسه کونش طوغدقجه
کبی اول چشمه نك صویی قیناسمغه باشلر واول ساعت زیتون اغاجی دخی چیچکلنوب
وزیتونی دخی هماندم منعقد اولوب سیاه اولور واول کونده کالنی بولوب
ضابطلری وارخفظ ایدرلر واول صویلك وزیتونلك منافع کثیره سی جمله هردورلو
حسنلره ومبتلالره شفای عاجل اولدوغندن غیری دخی خاصه سنه نهایت یوقدر
عین غزنه شهری قرینده برچشمه درهرقچنکه قاز ورانلرن برنسنه اول چشمه یه
برقسالرنی الحال هوا متغیر اولوب عظیم یلدرتیار وقار ویغمور وطولو بیغار شولر
طوفان عظیم اولوب قالور بادامکه اول قاز ورانی چقارمیجه ساکن اولماز
سلطان محمود سبکتکین السلجوقی تغمده الله برحمته وقتاکه قلعه غزنه فتح ایتمك
استدی غزنه اهلی اول چشمه یه قاز ورات القا ایدوب هماندم روزکار
شدید وقار ویغمور لرینی ایله عسکر خلقی عاجز وقرو مانده اولوب کیدوب
حصار جنکندن فراغت ایدرلردی پس سلطان محمود بردهدن عسکر بنیاد
ایله اول قلعه نك اغزنه ایکی برکیجه ارتمازدن صکره درکاه چاره سازه
جان ودلدن عرض ونیاز ایدوب ایتدی یارب الارباب ومسهل الصعاب

و

بو قلعه نك فتحندن اكر بنم قصد وحصول دنيا ايسه بنم نيتمى اندن دفع ايله و
قاصيم سنك قبضه قدرتكده درخيره تبديل ايله واكر خود نيتم ثواب آخرت وتقويت
دين • وشوكت شرع مبين • ايسه بو شهرك فتحنه سن هدايت ايله وسنك يولكده
مجاهده ايدن اهل اسلامه مساعدت ايدوب فرصت ونصرت ويردى بو شول قدر تضرع
وزارى قلدى كه مبهوت وغش اولوب سجده ده ايكن اويخويه واردقده ناكاه •
واقعه سنده بر كشى اكا كلوب لطيف كلام • وشيرين پيام • ايلدى بديكم يا ابن سبكتكين
اكر مراد يكك حصولنى دلرسك اول چشمه نك ايچنى مانند قلب مؤمن پاك • وآيينه
صفت تابناك • ايدوب وخفى ايچون دخى بر مقدار عسكر تعيين ايلمه سن ديو •
اشارت بر بشارت ايلدى بس هان بو امر اوزره حركت ايدوب فى الواقع اول
يو رويشده قلعه مزبورى فتح ايلدى بلو عين الفرات ارض روم قرينده اذربايجان
نام شهرك صحراسنده آقار بر كسه انك صويله بهار زمانلرنده غسل ايلسه اول
يلده بدنى جميع امراضدن بعنايت الله تعالى برئ اولا عين نهاوند تحفة الغرائب صاحبى ايدر
نهاوند قرينده بو طاغك دره سنده بر چشمه واردركه اول دره نردبان كبى پايه
پايه انشاردر بر كشى نك بوستانى وتارلاسى صوارمق ايچون صويه احتياجى اولسه
اول عين طرفنه كيدوب اول دره يه واردقده بوجه آواز ايله صويه احتياجم
واردر ديسه واياغنى صويه باتورب ودخى دونوب بوستانندن تكا كلسه اول
صو دخى بحكمة الله تعالى آرتدى دوشوب كيدر ويندى فحينئذ صو حاجتى تمام اولوب بدركه
مصلحتم تمام اولدى واجرم فائده لندى ديوب اياغنى بوكوب بره اورسه بو اشارت
ايله دخى صو دونب بنه محلنه واردر بو دخى اغرب غرايبدندر سبحان الله القادر
اللطيف للمصالح العباد الضعيف عين الموصل انده دخى بر چشمه واردر خاصيتى بودركه
هر عامل كه فقراى مسلمينه ظلم وحيف ايلسه آنى اول چشمه ايله دولر وصويندن اكا •

ایچورلر اوچنجی کون همان بفرمان خدا حق مستحقنه واصل اولور وانک قرینه بر
چشمه دخی وارد رهرکه اول چشمه دن ایچسه من بعد اکا زهر کار قلمز سبحان الله
القادر بو دخی حکمت عجیبه دندر کدا اول ایکی چشمه نک بریسی زهر دیری دخی تریاق
اولا والله قادر علی ما یشاء عین ماردین آنده دخی بر چشمه وارد راو توزیله
برکره ایچندن مناره کبی بر عمود ظاهر اولوب اول کون آخر اولنجه دور رهمانکه کونش
غروب ایده اول عمود دخی برلک ایچنه باتوب نابدید اولور وینه او توزیل تمام
اولدقده ظهور ایدر روایت ایدرلر که بکلردن بریسی اول عمود ظهور ایلدوکی زمانده
دمور زنجیرلر ایله محکم بند ایتدردی بو جهتله ایله غروب زمانی اولدوغی کبی اول
زنجیرلری کوتورکوتورا وزب ینه بی باندی وینه او توزیل تمام اولوب چقدقده
کوردیلرکه اول زنجیرپاره لری دخی او زرنده دور رشمدی دخی اول حال اوزره
در دیرلر بو دخی امر عجیب وفعل غریب در و دخی روایت ایدرلر که ماردینده لمانلرن
اویلمش بر حوض وارد ر ولکن ایچنده اصلا صو یوقدر اما هر یلک بر وقتده بر
کون اولور که اول حوضک ایچی طولو صو اولوب اول اطرافده اولان خلایق اوشرب
ماینلرنده اول صویی توزیع ایدرلر که حین محله حسنه لرینه ایچور رتعنا بذالله تعالی
هر درده دوا وهر رنجه شفادر عین قرمد جیحون کنارنده بر چشمه دراولر
چشمه نک قرینه چوق اولر اولور که اکا چشمه سرخ دیرلر و آنده بر مسجد دخی
وارد رخلایق اول چشمه دن غسل ایدوب وارو ب اول مسجده نماز قیلورلر بعده الله
الله تعالی بدنلرنده بر مرض قالمیوب حسته لر شفا بولورلر و جیحون ایله چشمه نک
ماینی اون ذراعدر عین قلمه سوان آنده دخی بر چشمه وارد ر بر کمسه اول صوده
دلبند وسایر لباسنی یوسه اکر عجلیله حقارمز ایسه رنده رنده اولور ولکن
اسبابی کاغد کبی بیاض ایدر وجیحون قرینده بر چشمه وارد ر یاز زمانلرنده اتی

اولور

اولور وکوز آیاملرنده صوق اولور وآب حیوان بولانق واسی اولور وبو چشمدن
صویی بنوکبی صاف اولور وچونکه قیش اولور حیوان صوق اولوب بوزلنور اما بو
چشمه شویله اولور که کویا هان قیار بلك زمانلرنده بری بیز مخالف اولور الحمد لله
العلی الکبیر **فصل فی العجایب الآبار وهی جمع بئر** بئر ای کرد طربلس قربنده درکه کب
اول صودن ایچه البته احتیاط اولور حتی اول صوایله مثل انمشلر در احتیاط اولان
کمسه خطاب ایدوب ایدر لرکه بئر کوردنمی صوایچدلك یوخسه دیو لاغ ایدر لر **بئر در**
جبل عراق آنده برقیو وار در غایت عمیقدر شویله که انك قعری بلنمز هر قچنکه برعورت
اول قیونك اوکنه کلوب ایر لاسه ویا خود ساز چالسه اول قیودن دخی آکا بکزر
آواز کلور **بئر بابل** اعمش ایتدی حضرت مجاهد عجایب نسنلری اشتمك وغرایب اخباری
دکلمك سوردی برعجایب نسنه بریده اشتسه آنی کورمکه راغب اولوردی
وبر زمان بز بابلده ایدم وحجاج دخی انده ایدی مجاهده بولشوب سؤال ایلدیکه
بونده نه استرسن مجاهد ایتدی جالوتك باشنی وهاروت ایله ماروتك اولدقلری
یری کورمك استرن دیدکه حجاج اعیان ولایت یهودیلرندن بر یشی کتوردوب
امر ایلدیکه هاروت ایله ماروتك اولدوغی قویی بوکا کوستره پس بو ایکیسی کدوب
بریه کلدیلر که بر یقی طاش وار ایدی قالدردقلرنده سرد ابر بکزر بر ظاهر اولدی
یهودی ایتدی کل بنمله آشغا این تاکه آنلری کوره سن ولکن حق تعالی جل ذکره اسمنی
زنهار ذکر ایلمه سن دیدی مجاهد خبر ویردیکه یهودی اولدیغك آشغا سندانی
بندنی آردنجه اندم تاکیده کیده هاروت ایله ماروتك اولدوغی یره ایرشدك
چونکه اول ایکیسنه نظر ایلدم ایکی عظیم طاغه بکزر اولردی که باشلرندن آشغایه
آصلمشلر وبوینلرندن دیزلرینه وارنجه دمور زنجیرلر ایله غرق اولمشلر ایدی
وقتاکه مجاهد بو حال اوزره بونلری کوردی حق تعالی حضرتنی یاد ایتمکه نفسنه مالك

اولمیوب بی اختیار سبحان الله العظیم دیدوکی کبی هماندم بونلر اضطرابه دوشوب
اوزرلرنده اولان دمور زنجیرلری پاره لمق استدلر مجاهد ایله یهودی بو حالی
کوریجک طشره قاچوب یهودی ایتدی سکا دیمدیمیکه الله تعالی حضرتنک اسمنی
انلرک یانلرنده ذکر ایلمیه سن شویله اولدیکه انلرک هیبتلرندن هلاک اولاوز
اهل تفسیردن بری ایتدی بر کشی سحر اوکرنمک ایچون ارض بابلده انلرک اوزرلرینه
کیردی پس بونلری بو حالده کوریجک بی اختیار لا اله الا الله دیدوکی کبی بونلر شویله
اضطراب ایلدلرکه هیبتلرندن زهره لر چاک اولور بعده ایتدلر قندنسن اول کشی
ایتدی بنی آدمدن ینه سؤال ایلدلرکه کیمک امتندنسن ایتدی امت محمددنم ایتدلر
محمد بعث اولندومی ایتدی نعم پس بونلر غایت مسرور اولوب اول کشی بونلرک
سبب سرورلرین سؤال ایلدکده ایتدلر بزم سروریمزه باعث بودرکه خلاصمزک
زمانی یقین کلمشدر بدرستی محمد آخر زمان پیغمبریدر صلی الله تعالی علیه وسلم وقیامت
دخی قریبدر دیدیلر بعده اکا ایتدلر یاسن بونده نیه کلدک ایتدی سحر اوکرنمک
مرادمدر بونلر ایتدلر اللهدن قورق وصقین کافر اولمه دیدکلرنده بو کمسه ایتدی
البته اوکرنمک استرین اوچ دفعه بونی اول طلبدن منع ایلدلر ممکن اولوب
ممنوع اولمادی ایتدلر یوری ایمدی بو تنوره بول ایله راوی ایدر بو کشی وارب
بول ایدیجک اول تنوردن بر نور کبی دیرک تا واروب کوکه صعود ایلدی ودخی
عقبنجه بر سیاه دخان چقدی اندن ایتدلر بول ایلدکمی ایلدم دیدکده ایتدلر
نه کوردک اول دخی کوردوکنی خبر ویردی بریسنی ایتدی شول نورکه سندن
چقدی ایمان نوریدر واول بری ایتدی شول دخان بوغازوکه کیردی اول
کفرک ظلمتی در یوری ایمدی شمدنصکره تحقیق سحری اوکرندک واما کافر اولدک
بوندن معلوم اولدیکه کافر اولمایجه سحر حاصل اولمز ایمش وسحر ایدن دخی کافر

اولورمش

اولورمش حکایت اولندیکه بر عورت حضرت عایشه رضی الله عنها یه اغلیورق کلدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنی استرم دیدی حضرت عالیشان آنده بولنما
حضرت عایشه اول عورته ایتدی نه اغلرسن وحضرت پیغمبردن مرادک ندر دیدکده
اول عورت ایتدی ارم سفره کتدی ونیجه مدت غایب اولدی نام ونشانی بلورمدی
پس بر عورت بکا کلوب ایتدی اریکک کلدوکنی استرمیسن ایتدم نعم ایتدی سکا بر
نسنه دیه‌یین انکله عمل ایلمک کرکسن ایتدم خوش پس بو عورت غایب اولوب زماندن
صکره شونی کوردمکه عشا وقتنده ایکی سیاه قوچ کتوروب برینه کندوسی وبرینه دخی
بن بنوب مابینده چوق کچمدین هاروت وماروت اوزرینه کوردک اول عورت بونلره
ایتدی بو خاتون سحر اوکرنمک استر اونلر ایتدلر اللهدن خوف ایله کافر اولمه یوری کت
دیدیلر البته اوکرنمک مرادمدر دیدم ینه منع ایتدلر آخر الامر وار بو تنوره بول ایله
دیدلر پس واروب تنورک اوزرنده دوردم آنده بکا خوف الهی یتشدی بول اتمیوب
دونوب بونلره کلدم بکا ایتدلر بول اتدکمی ایتدم نعم ایتدلر نه کوردک نسنه کورمدم
دیدوکمده ایتدلر اکر سحر اوکرنمک مرادک ایسه وار بول ایله دیدلر پس واروب
کتدم ولکن جمیع بدنمی دتره‌مه طوتدی اما هزار اقدامیله بول ایلدم همان شونی کوردمکه
برجبه کیمش اتلو بندن چقوب کوکدن بکا صعود ایلدی پس انلره خبر ویردوکمده ایتدلر
اول سنک ایمانک ایدی کم قلبکدن چقدی یوری وار شمدنصکره تحقیق سحری اوکرندک
دیدلر پس اول عورت ایله چقوب کتدک وبکا بر آز بغدای ویروب بونی الک دیدلر
بندخی اکدم ایتدلر الک اراسنده اول بغدایی اوبن دخی اودم وار دکرمنده
اوکوت دیدلر بندخی اوکوتدم ایتدلر وار ایمدی پشور بو حالده بنم قلبمه خوف الهی
طاری اولوب والله العظیم بوندنصکره دخی نسنه ایلمدم دیو جواب ویردی بئر بدر مکه
ایله مدینه اورتاسنده شول یرده که غزاء بدر قریشله کفار مابیننده اولمش ایدی

انده انلردن بر جماعتی قویه آتشلر ایدی اول قیودر که صحابهٔ کرامدن بعضی **حکایت**
ایلدلر که بر زمانده اول محلدن کچرکن چرکین صورتلو بر شخصی کوردیلر که قیودن
چقوب قچار و آنك آردنجه بر کشی آنی قوار که النده آتشدن قامچی وار اوزرینه
چاغروب آنی اوردی وینه اول قیونك ایچنه قویدی بو احوالی معاینةً مشاهده
ایلدك دیو خبر ویردلر **بئر برهوت** حضرموت قربنده در که حضرت رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم بیورمشدر که بدرستی عاد قومندن کافر و منافق اولنلرك جانلری بو
قیوده در بر حالی صحراده واقع اولمشدر و امیر المؤمنین حضرت علی رضی الله تعالی عنه دن
مرویدر که بقعه لرك یرامز راغی و چرکین راغی برهوت قیوسیدر و اول قیونك
صویی سیاه و متین یعنی قوقمشدر کافرلرك جانلری آنده کلوب جمع اولورلر **اصمعی**
اهل خیر بر کشی دن روایت ایلدیکه کافرلرك اعیانندن بری مرد اولدی وقتا که
اول کیجه اولدقده بولم برهوت وادیسنه اوغرادی دماغمه بر چرکین رایحه کلدیکه
خلاف عاده ایدی پس بلدمکه اول مرد اولان کافرك جاننی اول قیویه کتورمشلردر
وینه **بعضیلر** روایت ایلدلر که بر کیجه لازم کلدیکه برهوت وادیسنده یاتدق اوزن
کیجه ایدی صباحه دك اشتدك که یا دومه یا دومه دیو چاغررلر ایدی پس بونی
اهل علم مشایخدن برینه دیدك ایتدی دومه دومه دیدوکی اول قیوده بامر خدای
تعالی ارواح کفارك تعذیبنه موکل اولان فرشته نك اسمیدر **بئر قضاعه** مدینهٔ
منوره ده در روایت اولندیکه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم قضاعه قیوسنه
کلوب قوغاسندن پاك آبدست آلدی و باقی قلان صویی قیویه دوکدی و اول قیونك
ایچنه مبارك اغزینك یارینی القا ایلدی و صویندن ایچدی طوزلو ایدی صکره غایت
لذیذ اولدی و حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم زمان شریفلرنده بر کمسه حسته اولسه
امر ایدردیکه قضاعه قیوسنك صویله یویالر و هر قچنکه اول صو ایله یونسالر کویا که

بندن

بنددن خلاص اولورلر ایدی اسمانیت حضرت ابوبکر رضی الله تعالی عنهما حکایت ایلدی
قضاعه قیوسنک صویی ایله هر بارکه حسته اولنلری یوردم باذن الله تعالی اوچکونه
دکین صحت بولورلردی غایت مبارک قیودر بئر دروان بو دخی مدینه ده در
حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم برکون حسته اولدی وسببی دخی بو ایدیکه
طائفه یهوددن بر اوغلان اول حضرت عالیشانک خدمت شریفنده ایدی اتفاق قوم
یهود اول حضرته مکر وسحر ایلمکه بر فرصت آرارلردی پس بو بدبخت اوغلانک سببیله
فرصت بولوب اوغلانه هرکون ملازمت ایدرلردی حتی مبارک باشی طرقلرندن
بونی ومبارک صقالنک قلندن آلوب یهودیلره ویردی انلر دخی قادر اولدقلری
سحری ایلدلر پس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم برنیچه کون حسته اولوب برکون بین النوم
والیقظه شویله یاتورکن کوردیلرکه ایکی ملک کوکدن اینوب بری مبارک باشی
اوجنده وبری دخی مبارک قدمی اوجنده اوتوروب اول ملک که مبارک باشی
اوجنده اوتورمش ایدی اول برینه ایدرکه بو حضرتک خستلغی ندر اول بری ایتدی
سحردر بعده ایتدی کم ایلدی اول ایتدی لبید بن الاعصم یهودی سحر ایلدی دیدکده
ایتدی عجبا اول سحر قنده در ایتدی دروان قیوسنده بر طاشک آلتنده در بویله
دیدکلرندنصکره حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اویانوکلدی وبونلرک
سوزلری بالتمام خاطر شریفلرنده ایدی پس حضرت علی وعمار ابن یاسری رضی الله عنهما
وصحابه دن نیچه جماعتی کوندردیلرکه اول قیویه واروب صوینی جمله چکدلر حتی دبنده
اولان طاشی بولوب قالدردیلر وسحری بولوب چقاردیلرکه اون بر عقده دوکلمش
ایدی اندن اول عقده لری بر بر حل ایدوب بعده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتنک مرضی زائل اولوب مزاج شریفی صحت بولدی اندنصکره حق سبحانه وتعالی
سوره معوذتینی انزال ایلدی که اون بر آیت کریمه در اول عقده لرک اوزرلرینه

اوتودقلری کبی بعنایت الله تعالی حل خلاص اولدلر پس ایدی سحر دفعنه معوذتین دن
مجرب نسنه اولمزکه هر صباح ولخشامده اوچ کره اوقیالر هرکز سحر تأثیر وکار قلمیه
بئر زمزم وقتاکه ابراهیم الخلیل علیه السلام اوغلی اسماعیلی واناسی هاجری کعبه نك
یرنده قودی ودخی دوندی تواریخده مشهوردرکه هاجر ابراهیم علیه السلامه ایتدی
حق تعالی سکا امر ایلدیمی که بزی اکمکسز وصوسز بریه ده قیوب کیده سن ابراهیم ایتدی نعم
پس هاجر ایتدی حسبنا الله بو تقدیرجه بز ضایع اولمازز پس اوغلی یاننده درکاه
حقه توکل ایدوب اوتوردی وکندو ایله مشك ایچنده بر مقدار صو کتورمش ایدی
دوکندی وحضرت اسماعیل علیه السلام صوسزلقدن دورمدن یالمانوردی پس هاجر
ناچار اوغلی اسماعیلی یرنده قویب کاه صفا وکاه مروه یه چقاردی شاید بر مدد ایرشه
دیو امیدوار ایدی هیچ بر نسنه ظهور بولمادیغندن غایت بی حضور اولوب آخر الامر
درکاه حقه تضرع ایدوب یلوارمغه باشلدی ورجا ایدردیکه حق تعالی یغمور یغدره که
صویه واصل اولا پس صفادن مروه یه کلنجه آنده دخی جان ودلدن دعا ایلدی بو
حالنده ایکن سباع آوازین اشتدی اوغلانندن یکا سرعت ایله کلدکده کوردیکه
اسماعیل یاتدوغی یرده ایاغیله یری دپوب اشر واوکچه سی آلتنده یردن صو قینار
وقتاکه هاجر صویی کوردیکه هماندم طپراق ایله صویك اطرافنی احاطه ایلدی خوف
ایتدیکم آقوب ضایع اولا واکر هاجر بویله ایتمیدی ماء جاری اولوب آقاردی اندندرکه
حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه حق سبحانه وتعالی ام اسماعیله
رحمت ایلیه زمزم صوینی حالی اوزره قومش اولسه ایدی آقار چشمه کبی اولوردی
واکا زمزم صویی دیدکلرینك سببی بودرکه هاجر آنك چوره سن طپراغیله دوتارکن
زم زم دیر ایدی سوریانی دلنجه طور طور دیمکدر انوکیچون زمزم دنلدی وحضرت
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه ماء زمزم لما شرب له یعنی زمزم صویی

ایچوندر

ایچوندر پس هر دورلو درده دوا وهر نوع زحمته شفادر وبو رساله ترجمه
ایدن فقیر کثیر التقصیر اعنی بدر الدین ایدر بو حدیث شریف اوزره هر درده شفا
بولدم جمله دن بری سنه ثمان وثلثین وتسعمائه تاریخنده یاران ایله سفر حجاز
میسر اولوب کلیا بدنم حرارتدن اویوز وجان اولمش ایدی شویلکه بنی اول حالده
کورنلر استعاذه ایدرلردی اولجانبه واردقده برنیجه کون زیاده ضعیف اولوب
مور نحیف کبی درمانده اولمش ایدم وغایت اسی زمانلر ایدی پس اندن کعبیه کلدم
یاتمغه دخی مجالم یوق ایدی زیرا بدنمده برصاغ یر یوغیدی برکون غایت اضطرابمدن
کعبه سوقاقلرنده مرحوم سلطان قیبای مدرسه سی برابرینه کلمش ایدم وبو فکرده
ایدمکه موسم حج اولدقده بو حال ایله احرام کیمکه صاحب عذر اولوب عرفاتده وسایر
موضع شریفه ده حالم نیجه اولور دیو تفکرده ایدم ناکاه اول حالده برکیشی قولاغمه
سویلدیکه بی حضور اولماکه علامت قبولدر کمال ضعفمدن قادر اولمادمکه باشمی چویرب
جمالنه نظر ایده بلمکه نه جنس آدمدر پیرمی وجوانمی وعرب وعجمیدر وبالجمله کورمک
میسر دکل ایمش ولکن بو حدیث شریف خاطریمه خطور ایلدی هماندم زمزم قربنده اول
نیت اوزره واروب غسل ایلدم والله العظیم اول هفته ده صحت بولدم شویلکه بدنم
جمله اسقامدن بعنایة الله تعالی بری اولدی ومحمد ابن احمد الهمدانی رحمة الله تعالی علیه ایتدی
زمزم قیوسنک یوقاروسندن آشغاسنه وارنجه قرق ذراع اولوب وآنک دبنده
برقاچ عین واردرکه بری رکن اسود برابرنده وبری دخی ابی قیس وصفا مقابلسنده
وبری دخی مروه جانبندن قینار بعده هجرت نبویه نک ایکیوز یکرمی دوردنجی
یلنده صویی غایت آز اولماغین محمد ابن ضحاک رحمة الله تعالی علیه طقوز ذراع دخی
قازدردی صکره صویی زیاده اولدی الی هذا الیوم قیونک درکلکی قرق طقوز
ذراعدر واول کمسه که انک یرنی مرمر ایله دوشه دی عباسیه دن ابی جعفر منصوردر

مسعودي حكايت ايلديكه ملوك فرس شويله زعم ايدرلركه حضرت خليل عليه السلام
اتمشدر وانلر بيت اللهي حج ايدوب طواف قيلورلردي جدلرني تعظيما • وبيت اللهي
تشريفا • وملوك فرسدن امر حج ايدن اردشير ابن بابك در كعبهٔ شريفي طواف ايدوب
زمزم اوزرنده زمزمه يعني آواز تغني اتدردي و زمزمه نماز قلدقلرنده انلرك
قرائتلريدر مدينهٔ منوره ده در روايت اولنوركه اول قيوده جنتدن بر
عين واردر حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اول قيونك ايچنه اندي بئر
المطرية محروسهٔ مصر قربنده بر قريه ده اولوب وشجر بلسان دخي انده در واول قيودن
صو واريلور وخاصيتي دخي اول قيودندر يرندن دكلدر ديرلر وذكر اولنديكه
حضرت عيسى على نبينا وعليه السلام اول صو ايله غسل ايلديكه شجر بلسان انده بتمشدر
واول بئرك چوره سي برميلدر ودائره سي ديواردر وشجر بلسان دنياده بر غيري
يرده بتمز الا انجق اول محلده اولور بئر المعظمه بئر العظام ديمكله مشهوردر قاهره ده
ركن مخلق ياننده در وايدرلركه بو قيو حضرت موسى عليه السلام اثارلرندندر
حكايت اولنديكه حاجيلردن بر فقير كمسنك طاسي زمزم قيوسنه دوشمش واول
طاسك اوزرنده اول فقيرك اسمي قازلمش ايدي وفقير مزبور دخي قافله سيله
مصر قاهره يه كلمش ايدي اتفاق بر كون قوغاسني بئر مزبوره يه صالوب چقاردقده
طاسي عينيله اول قيودن چقا كلدي وحاجيلردن بر جماعت دخي اول طاسي مكه ده
بئر زمزمه دوشوب انده قالدوغنه شهادت ايلدلر العظمة لله تعالى فصل في ذكر
الجبال وما بها من الاثار كما قال الله سبحانه وتعالى افلا ينظرون الى الابل كيف
خلقت والى السماء كيف رفعت والى الجبال كيف نصبت والى الارض كيف سطحت اكر
سؤال اتسلركه دوه ايله سما اورتاسنده وجه نسبت • وجبال ايله ارض مابيننده
جهة مناسبت • ندر بونلرك اورتاسنده مناسبت ظاهر دكلدر جواب بودركه قرآن

عظيمه

عظیمه وفرقان کریمه بدرستی پیغمبرمز اوزرینه نازل اولدوغی یر بلاد عربدر و دوه
دخی طائفهٔ عربك مواشی اولدوغیچون وکلام قدیم دخی کندو لغتلری اوزره ایندی ودخی
دوه اموال عربك اجل واعظمی اولمغین اولا انك ذکریله ابتدا اتدی ودخی انلرك
عظایم اموالی قچنکه مدح اولنسه قلبلرینك اشتمالی اولدوغیچون تقدم اولندی اندن
صکره سمایی ذکر ایلدی زیراکه دوه نك بلاغی یعنی حاصلی اولماز الا نبات ایله
ونبات دخی اکثریا حاصل اولماز الا یغمور ایله ویغمور دخی یره انمز الا سمادن بعده
جبالی ذکر ایلدی زیراکه عربك واهل بادیه نك قلعه لری وصغناجق یرلری یوقدر الا
جبال پس حق سبحانه وتعالی طاغلری انلره حصن وقلاع قلدی ومرعالری وصولری انده
اولدوغیچون واندن یرلری ذکر ایلدی وارض مسطح ومستوی اولدوغن ذکر ایلدی
زیرا طائفهٔ عرب اکثر زمانده بریردن بریره کوچرلر وقیش زمانی اولدقده طاغلردن
ساحله اینرلر دوه لری راحت اولسون دیو زیراکه دوه لر یر یوزینك وطریق حجازده
حاجیلرك وتاجرلرك کمیلری اولوب معاشلری ومرادلرینه بلوغ ووصوللری کلیا
دوه ایله درامدی بوجمله افعال واوضاع واطوار وانواع حکمت الهی وبدایع قدرت
ربانیه وایت کریمه نك بعضی معانی شریفه سنك وجهی وجه احسن واجمل اوزره درکه
عقول بشر انك حل واطلاعنده عاجز وقاصردر ایمدی کلدك دنیا طاغلرینك اعظمی قاف
طاغیدرکه تمام دنیایی احاطه ایلمشدر نتکم کوزك بیاضی سوادن احاطه ایلدوکی کبی
وبعضی مفسرین ایتدلر ماورای جبل قاف آخرت حکمندندر دنیا حکمندن دکلدر وقاف
طاغنك ماوراسی مجلی ومصفا کومش کبی در واوزونلغی کونش سیریله تمام قرق
کونلك یولدر اویله معلوم اولورکه قرق بو دنیا دکلو ایمش زیراکه کونشك بر کونلك
سیری دنیانك بر اوجندن بر اوجنه وارنجه در اکا قیاسا اویله اولمق لازم
کلور والله تعالی اعلم بحقیقة الحال وانده فرشتهلر واردرکه کوزلرین عرش رحمانه

بر وجهله دکشاد درکه کوزلرینك قیاغنی هم دپرتمز لرشویله واله ومستغرق کوزلرین
دیکوب قالمشلر درحق سبحانه وتعالی نك هیبت وعظمتی انلری بر وجهله حیران وست
ایتمشدرکه بیلمزلرندن شمالرین فرق ایتمزلر ونوع ادم وجنس بشر وابلیس علیه ما یستحق
ندکسنه ایدوکندن جدا خبرلری یوقدر تا روز قیامت حالتلری بو منوالده اوزره درو
قیامت اولدوغی زمانده یوبر اول یبه تبدیل اولنور بفرمان خدا جل وعلا نکم قرآن عظیم
بو مقاله دلیلدر یوم تبدل الارض الارض جبل سرندیب اول بر طاغدر بحر هندده کر
چین ولایتنك یوقاروسنده اولوب حضرت آدم علیه السلام جنتدن چقدوغی وقتده
اول طاغ اوزرینه نزول ایتمشدر واول طاغده مبارك ایاغنك اثری بر طاش اچنه
باتمشدرکه اوزونلغی یتمش قرشدر وهر دعا آنده مقبولدر اولوب واول طاغده خصوصا
اثر قدم حضرت آدم اوزرنده بر روشنایی ایله نور ساطع وبرق خاطفکبی پرتو
سالمشدرکه بر احد اکا نظر ایتمکه قادر دکلدر وهرکون آنده البته بنور باغوب حضرت
آدم علیه السلام قدم مبارکنی یوب پاك ایدر وانوك چوره سنده انواع یواقت والجار
نفیسه بولنور وعقاقین روایح طیبه نك انواع واصنافی وارد درکه قابل وصف دکلدر
بدرستی آدم علیه السلام اول طاغدن دکرکنارینه وارنجه بر آدم الیمشدرکه ایکی
کونك مسافه درپس ایدی آدم علیه السلام نك قد وقامتی بوندن قیاس اولنه جبل
اولستان ارض رومده اولوب بو طاغك اوزرنده الغیاذ بالله برکمسه
قود وزکلب اصرمسه انك اراسندن کچسه ضرر ایتمه وکلبی اول کشنك ایقلری اراسندن
کچورسه انك ضرر وزیانندن بغایت امین اولا جبل ابی قبیس مکه مکرمه یه حواله
اولمش بر توکسك طاغدرکه مکه ده اولان جمله اولرا وزرینه عدا ولنمق ممکندر وکعبه
حرمنده اولان حجاج اطوار واوضاعی وقیام وقعودی وسعی وطوافی کلیا باین
وظاهردر وزهر ایدرکه برکمسه یوم التبدیله بو طاغك اوزرنده بریان اولمش

قیون باشی یسه ابدا باش اغریسن کورمیه دیرلر جبل اروند همدان قربنده اولوب اول
طاغده بر صو واردر هر دورلو حسته ایچسه بعنایة الله تعالی شفا بولور دیرلر حکایت
اولندیکه بر کشی همداندن حضرت جعفر صادق رضی الله تعالی عنه یه کلدکده صوردیکه
قندن کلورسن اول ایتدی همدان قربندن ایتدی اروند طاغنی بلورمسن ایتدی اروندی
سنک مبارک جمالکه فدا ایلدم جعفر صادق ایتدی بدرستی آنده جنت چشمه لرندن بر چشمه
واردر جبل سیستان زاولستان وخراسان وسند بو اقلیم ثلاثه نک مابیننده اولوب
اول طاغده بر صو وارکه ایچنده چوق قامش بتر وشول قامشکه صو ایچنده اولور قامش
صورتنده طاشدر وصودن خارج اولان حقیقتده قامشدر وصودن خارج بتن
قامشدن کسوب اول صویه بر قسالر فی الحال طاش اولور سبحان الله العظیم القادر وطب
کتابلرنده قصب الذریره دیدکلری غالبا بودر جبل اسیره ماوراء النهرده شاش ناحیه
سنده در اصطخری ایتدی شاشده چوق طاغلر واردرکه منافعی بی شمار وبی نهایه اولوب
آلتون وکومش وفیروزه وحدید ونحاس اصفر یعنی پرنج وقورشون وقلامی ونفط و
زیتو بونلرک انواعنک معادنی غایت چوقدر دوانده بر سیاه طاش اولور یاقوب کولنی
صویه براغوب انکله اسباب یوسالر غایت پاک وبیاض ایدرکه صابون دخی آنک مقامنه
قایم اولماز جبل التر قربنده اوچ مرحله یرده بر یوجه طاغ واردرکه دپه سی قیش ویاز
قاردن خالی دکلدر وانک اوزرنده بر مسجد واردر رجال الغیب اکثر ازمانده انده
اولورلر وبو طاغده اولان قاردن آق قورتجوغزلر پیدا اولور قچنکه آنی بر نسنه
ایله دوتسک ایچندن بر بیاض وصافی صوچقارکه زلال دیرلر غایت لذیذ اولور
وخوب رایحه سی واردر جبل برانیس بو دخی آنده در کبریت احمر واصفر وزیبق معادنی
واردرکه سایر بلاده الوب کیدرلر وزنجفره معدنی دخی واردر ویریوزنده اولان
اقلیملرک برنده زنجفره معدنی یوقدر الا آنده اولور وسایر اقلیمدن کتوردکلری

زنجفره عملی اولوب زیبق مصعد در جبل القدس تحفة الغرایب صاحبی ایتدی ارض قدسده
بر طاغ واردر و اول طاغده بر مغاره واردر طاشدن اویولمش اوکبیدر که خلق
آنی واروب زیارت ایدرلر هر قچنکه کیجه اولسه اول مغاره روشن اولور مع هذا
اول مغاره نك نه پنجره سی و نه بر دلوکی و چراغی وار کندودن روشن و منوردر
جبل بتره مکه مکرمه ده اولان منایه قریب مشهور و مبارك طاغدر حضرت اسماعیل
علیه السلامه فدا اولان قوچ اول طاغده اتمشدر زیارتکاهدر جبل الزوراء مکه
مکرمه قربنده اولوب آنده بر مغاره واردر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه
مکه دن مدینه یه هجرة امر اولندقده حضرت ابی بکر رضی الله تعالی عنه ایله قریش کافرلرندن
انك ایچنه کزلنمشلر ایدی تواریخ طبریه ده حکایتی معلوم و مطولدر جبل الجودی
جانب شرقده جزیرهٔ ابن عمره قریبدر حضرت نوح علیه السلامك سفینه سی انك اوزرنده
قرار ایلمشدر و نوح علیه السلام انده بر مسجد بنا ایلمشدر الآن باقیدر و خلق عالمه
زیارتکاه اولوب محل استجابت دعادر جبل خوش شهر حلبك غربی سنده واقع اولوب
آنده باقر معدنی واردر ولکن شمدی بطال اولمشدر و امام حسین رضی الله تعالی عنه
حضرتلرینی کربلاده یزید ملعون عسکری هزیمت ایدوب اسباب و اثقاللرین غارت ایلدکده
خاتونلرندن بریسی اول طاغده وضع حمل ایدوب وجوده کلن اوغلنجغی اول محلده دفن
اتمشلردر که حالا مشهد طرح دیمکله معروفدر و انده باقر اشلینلردن حضرت امامك
خاتونی رحمهما الله تعالی صو طلب ایلدکده ویرمشلر پس خاتون مکرمه بد دعا ایلدوکی
ساعت اول معده نك حاصلی و فایده سی بطال اولوب الی یومنا هذا ضایعدر حارث
وحویرث ارض ارمنیه ده ایکی طاغدر که اوزرلرینه چقمغه کمسه قادر دکلدر ابن
فقیه ایتدی ارمنیه ده رس ایرماغنك اوزرنده بیك عدد معمور و آبادان شهر
وار ایدی حق سبحانه و تعالی انلره بر پیغمبر ویریدی انلری دین اسلامه دعوت ایلدکده

قبول

قبول ایتیوب بلکی تکذیب ایله کلی رنجیده ایتدکلرنده انلره بد دعا ایلیوب حق سبحانه وتعالی
انلری حرثه وحویرثه تبدیل وتحویل ایلدی جبل حرا مکهٔ مکرمه دن اوچ میلدر حضرت
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم قبل الوحی آنده عبادت وطاعت ایدوب جبریل علیه السلام
ابتدا آنده نازل اولمشدر جبل جور فور حضرموت ایله عمان اراسنده اولوب احمد ابن یحیی
الیمنی حکایت ایلدیکه جود فور ناحیه سنده بر طاغدر که یارق والکا جود فور دیرلر اول
شکافک دریکللکی بش سکو مقداری وارضی ازاجقدر برکسه سحر اوکرنمک دیلسه بر سیاه
کچی الور که برقیلی بیاض اولمیه پس اول کچی آنده بوغزلیوب دریسنی چقاردقدن صکره اتنی
یدی بخش ایدوب برحصه سنی اول طاغده مقیم اولان آدمه ویروب والتی حصه سنی آنده
اولان مغاره یه ایله درانده نصکره اول کچی نک قرنینی یاروب وایچنده اولان مهلاتی
جمله بدننه سوروب ودریسنی مقلوب کیرو کیجه اولیجق اول مغاره یه کیرر وشرطی بویلدرکه
اول کشی نک اتاسی واناسی اولمامق کرک اول کیجه مغاره ده یاتدوا وتوره قچنکه صباحی
اولسه بدننی مهلاتدن پاک اولمش بولورسه سحری تمام اوکرنمش اولور واکر خود آلوده
اولمش بولورسه سحره واصل ● ومرادی حاصل ● اولمامش اولور واما مرادی حاصل
اولورسه مغاره دن چقدقده اوچکونه دلک صبر ایده کمسیه سوز سویلمیه که سحرده کمالیله
ماهر اولور جبل الحیات ارض ترکستانده اولوب آنده یلانلر واردرکه انلره نظر
ایده نک زهره سی چاک ● وفی الحال دوشوب هلاک ● اولور ولکن اول یلانلر اول محلدن
تجاوز اتمزلر جبل نهاوند ری قربنده غایت یوجه طاغدر ارتفاع جهتندن یلدزه برابردر
دیرلر مسعود ابن مهلهل ایتدی بو طاغک قله سنده قیش ویاز قار اکسک اولمیوب وانک
اوزرینه چقمغه کمسه دخی قادر دکلدر وخلایق زعم ایدرلرکه حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه
الصلوة والسلام صخرهٔ جنی آنده حبس ایدوب وفریدون شاه دخی ضحاک ماری آنده
قید وبند اتمش اولا وبو طاغک اوزرینه چقمق مراد ایلین نصفنه واریمز نفسنه هزار مشقت

وصحت حاصل ایدر وینه مسعودی ایتدی بن بوطاغك نصفنه دك چقدم ولکن مشقت
شدیده ایله و دخی ظن ایدر دمکه براحد بن وارد وغم محلّ وارمامش اولاوبن آنی
کبریت چشمدن کوردم واطرافنه کبریت منجاولوب دور روهر قنجکه اوزینه کونش
پرتوی دوقنه علولر پیدا اولوب آتش اولور ودخی اول ناحیه اهلندن اشتدم
هر قنجکه قارنجه لرا اول طاغدن دانه وجوب جمع انسالر تجربه ایتمشلردرکه اول یل
قحطلق اولور وهر قنجکه طومان ویغور اولسه وناسك مصلحتنه مانع اولوب ضرر
انسه کچی سودین آتش اوزرینه دوکرلر همان اول ساعت یغور کسیلوب وطومان
دفع اولور وبندخی بونی بنچه دفعه تجربه ایدوب صحیح بولدم ودخی شویلکه بوطاغك
ذروه سنده قارکیدوب منکشف اولا اول یرده برعظیم فتنه ظاهر اولور وبنچه زمان
مرور ایدوب کسلمز بلکه فتنه اول منکشف اولان جانبده واقع اولور غیری یرده
اولماز ومحمد ابن ابراهیم الضراب ایتدی بن والدم اول کبریت اولدوغی یری بلوردی
پس دمور دن برصاپی اوزون کچه اتدورب وکبریت اولدوغی چشمیا اول معرفه
صوقدوغی کبی اول دمور کچه سومرکبی اریدی مرادنز واصل اولمادی واول ناحیه
اهلی ایدر دمور آنده کیردوکی کبی محو اولور ولکن خراسانده براهل براهل تدبیر کسه
کلوب وکندوایله قولی اوزون دمور کچه لر کتورمش ایدی کدادوتیه حکمت ایله
طلانمش ایدی پس اول سبب ایله اول چشمدن بی نهایه کبریت احمر چقاروب خراسان
ارمغان ایلتدی وینه محمد بن ابراهیم حکایت ایلدیکه موسی ابن حضرکه ری شهرنده حاکم
ایدی ناکاه امیر المؤمنین مأمون خلیفه دن آکا نامه کلوب امر اتمش که اول جبلنه
محبوس اولان شخصلری کمروب وانلرك اخبارنی بنه بکا ایتسه بلدورمسن دیو
سورمش پس امر خلیفه امتثال ایدوب برنچه امور دیده کسلر ایله اول طاغك
آتکنه کتدك وبنچه ایام آنده اقامت ایلدك واما اول طاغك اوزرینه چقمه بر دلیل

دلیل بر مقنه

بولمقده عاجز قالمش ایکن ناکاه بر عالی همت ولطیف صورت پیر روشن ضمیر کلدی بونك
طریقنی اندن سؤال ایدوب خلیفه نك مرادنی بلدردوکمزده ایتدی بو طاغه عروجه
بوندن یول یوقدر اکر بو مهمك صحتنی عیانا کورمك استرسکز بن سزك مراده وصولکزه
دلیل ورهبر اولایین دیدکده امیر موسی اول پیرك کلمات حکمت آمیزنه استحسان
وفوق الحد امتنان اظهار ایتدکدنصکره پیر عزیز بزم اوکومزجه همراه اولوب طاغدن
یکا صعود ایلدی وبز دخی آردنجه کتدك پس کیدرك بزی بر یرده دورغوردی
وبو یری قازك ددی قزارکن ناکاه بر چقور چقا کلدی وطاشدن اویولمش بر او ظاهر
اولدی وآنده بر عظیم شخصك صورتی کورندی که دپه سنه کاه کاه مطرق ایله اوررلر
هیچ آرام اتدرمزلر پس پیر عزیزه بوندن سؤال اتدوکمزده ایتدی ضحاك ماری محبوسك
اولدوغی یرك طلسمیدر قیددن خلاص بولماسون ایچون اتمشلردر دیو جواب ویردی
بعده پیر روشن دل بزه امر ایلدیکه زنهار بو طلسمه تعرض ایلمك یوخسه فتنهٔ عظیمه
ظاهر اولور دیوب بزدن بر مقدار دمور زنجیر واوزون نردبانلر استدی جمله حاضر
ایدوب کتوردوکمزده بونلری بری برینه ایب ایله محکم بغلیوب ونردبانك آشغاسنی
دمورلدی واورتاسنی دخی زنجیر ایله بند ایدوب والحاصل بو نردبان ایله یوز
ذراع مقداری یوقاروچقدك ونردبانك اوجی نهایت بولدوغی یری بر آز قازدی
ناکاه بر دمور قپو ظاهر اولدی واول قپونك اوزرنده غایت بیوك مسمارلر دوقنمش
ومسمارلرك باشی التونلنمش ایدی پس اول قپونك عتبه سنه یتشدك واول عتبه ده
عبار فارسی ایله بر نسنه یازلمش ایدیکه کویا همان شمدی کتابت اولنمش ایدی واول کتابت
ادهان تأیید ایله یغلنوب وفحوای کلامدن بیان ایدوب سویلردیکه بونك یدی
قپوسی واردر دموردن وهر قپونك اوزرنده دموردن دوردر کلیدی اولوب
وقپولرینك عضاده لری اوزرنده یازلمش ایدیکه بو اول حیوان مفسدك زندانیدر که

منعنه براحد قادر اولمامشدر بو کلیدلره زنهار زیان و نقصان ایرشدرمسونلر بدرستی
قچنکه بو اقفال فتح اوله بو ولایتلره بر آفت سماوی نازل اولوب هجوم ایلیه که دفع و
ازالهسی جدا ممکن اولمیه دیو تنبیه اولنمش پس امیر موسی ایتدی امیر المؤمنینک اجازتی
اولمایجه من بعد تعرض ایلمزین دیوب خلیفه یه بو احوالی عرض اولندقده جواب شویله
کلدیکه اول بیتی زنهار حالی اوزرینه قویب تعرض ایلمیه سن دیو تنبیه ایلدکده امیر موسی
دخی ترک ایدوب بولدوغی اوزره قودی دیو خبر ویرر جبل الربوه دمشقدن بر فرسخ
یرده اولوب بعضی مفسرین ذکر ایلدلرکه حق سبحانه و تعالی نک قول شریفنده الله تعالی
اعلم مراد بودرکه واویناهما الی ربوة ذات قرار ومعین کرا اول یوجه طاغدر
قلهسنده خوب بوستانلر و اشجار ریاض واردر و آنک اورتاسنده بر زیبا و خوب
مسجد واردرکه دورت جانبی دریای چین و مشک اولوب و بو اشجار ریاض
و بوستانین جمله سایبان آلتنده در وقتاکه تورانام نهری آقتمق دیلسلر اول طاغک
یولنده آرقوری کلن یری دلوب آلتندن ذکر اولنان ایرماغی قیدرلر و اول طاغک
یوقاروسنده نهر یزید دیرلر بر صو واردرکه یوقارودن آشغایه اینر مشهوردر
و آنده بر کچرک مغاره واردر خلایق زعم ایدرلرکه حضرت عیسی علیه السلام آنده وجوده کلمش
اولا وقزوینی ایتدی بو مسجدی بن کوردم بر کوچک اوانجنده بر بیوک طاش
وار ایدیکه صندوق جثه سی دکلو اولا و اول طاشک اوزرنده هر دورلو رنک
وار ایدی و رمان کبی نصفنه وارنجه شق اولمش ایدی و بو شقک اورتاسی یوقاروسندن
بر ذراع دکلو آچلمش ایدی و اشغاسی بتون ایدی و دمشق اهلنک بو طاغ حقنده اقاویل
کثیره لری اولوب و اما ذکرندن فراغت اولندی تطویل کلام اولماسون ایچون والسلام
جبل رضوی عرامه ابن الاصبع ایتدی اول جبل مدینهٔ منوره دن یدی مرحله یرده
بر یوجه طاغدرکه اوزرنده اغاج اولماز مکرکه آشغاسنده اولا جمله هب سنکستاندر

وخلیج

وخلیج احمر کنارنده ینبوع نام قصبه نك اوزرینه حواله اولمشدر طور اسکله سندن
جده یه کیدرکن حاجیلرك یولی اوزرنده در واول قصبه نك لطیف ولذیذ صویی
واردر حاجیلر اندن صولنورلر واول طاغك وادیلری ویورکلری چوقدر وبو جبل
رضویدن بلکو طاشلرین کسوب اصلاح ایدرلر وهر مملکته آلوب کیدرلر وطایفه کبسائنه
شویله زعم ایلدیلر که محمد بن حنفی رضی الله عنه حیاتده اولوب اول طاغده اولان
مغاره نك ایچنده ارسلان ایله قپلانك اورتاسنده مقیم اولوب بو ایکی سباع آنی حفظ
ایده لر وآنك یاننده یردن ایکی چشمه زلال چقار برندن صو وبرندن عسل اقار بو
مغاره یه کیروب غایب اولدقدنصکره کیرو ظهور ایدوب دنیایی عدل وداد ایله طولدرر
نتکم جور وظلم ایله طولمشدر ذی الحمیری دخی بو مذهب اوزرینه دیو خبر ویرر مثنوی
کوه رضویدن حکایت ایتدیلر • بر عجب نسنه روایت ایتدیلر • لکم محمد بن حنیفه اول امام • اشبو
طاغده دیدیلر طوتمش مقام • دیدیلر بو در حمیری مذهبی • کم ظهورینه ایدوبدر مطلبی •
چیقار آخر زمانده عدل ایچون • داخی خلقك آره سنده فصل ایچون • ظلمله دولمش ایکن اشبو جهان
سرتسر روی زمین آسمان • کیدره ظلمی جهاندن اول امام • عدل ایله دولدرینه ای نیك نام
نتکم ظلمیله طولمشدر زمین • عدلیله معمور ایدیسر اول امین • منتظرلردر خلایق عدلنه •
ظالمك اولا سبب هم قتلنه • عالم ایچره طولدی غایت ظلم وحیف • ظلمی هیچ نسنه کیدرمز الا سیف
خار ظلم طوتدی سراسر یر یوزین • دکلمزلر کمسنك برحق سوزین • ظلمه رخصت ویردیلر
اشبو جهان • بریر ایشدلمز که اولا دار الامان • دفع ظلمه قاضیلر قادر دکل • داخی
بك اولان بوکا ناصر دکل • نیجه ناصر کندو زیدر ظلم ایدن • قاضی کمدر کندو زیدر
حکم ایدن • قاضی تابع اولمز ایسه سوزینه • افترا لر ایدر انك اوزرینه • قاضی عیسی اشتکم
نتدلر • مسند سجاده ده قتل ایتدلر • قول حقده ثابت ایدی اول کشی • کمسه دیمزدی انکچون
مرتشی • هرکه انوك قتلنه اولدی سبب • یری طامودر اشیدر بولهب • کتدی مرحوم

چقدر

رحمة الله عليه • قاتلينه لعنة الله عليه • شويله عداتدم حسابن اى اخى • چونكه ظلما قتل
اولندى اول سخى • دوشدى ظلما لفظى بر تاريخ اكا • تيغ ظلمن چكدى چون مريخ اكا •
ظلم ظالم اولدى تاريخ ديكر • ايلدى افنا آنى اول اول اهل شر • بر ايدى يانندە ميروهم
كدا • اشبو يوزدن شرعا يلردى ادا • اولدى احوال رعايا كى زبون • بونلره بولنمدى
هيچ ناصرون • نار ظلمى كمسه اطفا اتمدى • قولنى مظلومك اصغا اتمدى • ارتشا بابن
اكر سد اتسه لر • هم طمع دستن دخى رد اتسالر • عالمك حالى بولوردى انتظام • اولميدى
رشوتيله التزام • ليك اهل حق اولان كورمز روا • ظالمك امراضنه قلمز دوا • دنيه ده
هركم ايدر احياى دين • رحمة الله عليهم اجمعين •

قصة اصحاب كهف

قران عظيمده مذكور اولان طاغ بودر وبعضيلر بر قريه قربنده دركه اسمى بودر واصحاب
كهف آنده در ارض رومده سيس قربنده طرسوس ديدكلرى يردر عباده بن صامت رضى الله
تعالى عنهما روايت ايدوب ايتدى ابو بكر صديق رضى الله تعالى عنه بنى روم ملكنه
الچيلكه كوندردى تاكم واروب آنى دينه دعوت ايدم پس چونكه بلاد رومه داخل
اولدم يوليمزده ناكاه بر طاغ ظاهر اولديكه اهل كهف ديمكله مشهوردر تاكم واروب
بر ديره واصل اولدق واهل ديره اصحاب كهفك مقاملرندن سؤال ايلدم پس انلر
بزى بر طاغك واديسنده دورغوتدلر وانلره بر مقدار ارمغان ويروب ايتدم
سزدن تمنا ايدرمكه انلرى بزه كوستره سز ديو رجا ايلدوكمده بر يره واروب كيردلر
بز دخى آردلرنجه كيردك انك دموردن بر قپوسى وار ايدى آچوب ايچرو كرديلركه
طاغ ايچنده بر اوقازلمش كه آنده اون اوچ كشى كوردك كمى يانى وكمى دخى آرقالرى
اوزره ياتمشلر ايدى كويا كه هنوز اويورلر ايدى وانلرك هر برينك اوزرلرنده
جبه لرى اولوب انلركله بورنمشلر ايدى ولكن بليمدمكه بونلرك ثيابلرى صوفدندر
ياغيريدنميدر اما ديباج كبى برك وقاتى ايدى واول جبه لرى اليمز ايله يوقلدق

غيرت

غایت صتی دوقدوغندن صوف کبی خشلری ایدردی وآیقلرنده بالدرلینك نصفنه کلنجه
ادکلری اولوب ونعلینلری دخی خرمادن ایدی وادکلری غایت خوب دیکلوب ودرلیسی
یومشق ایدی شویلکه بوزمان درلرینه بکزمز ایدی عباده بن صامت ایتدی پس انلرك
برینك یوزینی آچوب کوردم یوزی نورلو ولونی صافی وبرکوجك خالی اوزره یاتمشلر ایدی
جانلرنده اولدقلری کبی کویاکه همان درلردر وبونلرك بعضی تازه جوان وبعضی پیر وبعضنك
صاچلری اورلمش ویاخود قیل اتمش وبعضنك دخی بری برینه مضموم ایدی وبونلر اهل
اسلام وضع وهیئاتی اوزرینه اولوب وبونلردن بری قلج ایله بوزینه همان اولکون
اورلمش کبی ایدی ودخی بونلرك حالرندن سؤال ایتدکده ایتدلر هرایکی بریوم معینده
بوناحیه نك اصاغر واعالیسی برره جمع اولوب وبونلرك اوزرلرینه کیروب یوزلرین
آچوب وتوزلرین کیدروب پالتاریدرلر واوزدلرنده اولن لباسلرك دخی توزلرین
رفع ایدوب وطرنقلرین وبیقلرین آلورلر بعده هیئتلری اوزره قویوب کیدرلر پس انلره
ینه سؤال ایلدك که بونلر کلدر بلوریمز ونه مدتدن بروبونلر بونده درایتدلر
تواریخ کتابلرنده ملوك طوائف زمانده بونلر برقاچ یکتلر برشهرده اولورلر ایدی واولد
شهرك خلقی کافرلر اولوب بونلرك برپادشاهلری وار ایدی که حاشا تمحاشا تکرلو
دعواسن ایدوب اولد ولایتك خلقی کافرلکنی دردیرلردی اولد زمانده انلرك
پیغمبرلری دخی اولمیوب بوقصه حضرت عیسی علیه السلام زماننده اولد ایدی واصحاب کهف
دیدکلری اولوزاده وبکزاده آلتی نفر یکتلر اولوب اولرینه مکسلمینا وبری یملخا
وبری دخی مرطوس بونلر پادشاهلری اولان تنیانوسك دیوانده صاغ طرفنه دورلردی
وبونوس وسازینوس وروانوس بونلر صولجانبنده طورلر ایدی وجملسی سوزمه سنی
بونلر کلمشاوره ایدردی وکشطیطوس چوبان اولوب وقطمیر کلبی ایدی پس حق سبحانه
وتعالی بونلره هدایت ایدوب ذات بی چونك وحدانیتی الهام طریقیله کوکلرینه القا ایلمکین

طریق حقه واصلا اولوب درون دلدن صداقت ایله مسلمان اولدلر و بونلرك بو احوالنی
طائفه مفسدین تقیانوسه بتشدردلر آخر بر کون انلری دیوانه لحضار ایدوب ایتدی
بو نجه خلق کرواردر نکریزدر دیو بکا طیارلر استماع ایلدمکه سز بندن غیری بر آخر
تکری یه طپرمش سز اول نه اصل تکریدر که سز اکا طپرسز دیدکده حضرت حق عز شانه انلرك
کوکلرینه ایمان نوری ویرمکله تقیانوسدن هیچ خوف ایتمیوب ایتدلر بزم الهمز بویرلری
و کوکلری و مخلوقاتی و آبی و کونی خلق ایدن الله در که نظیری و شریکی یوقدر اکا طیارز و حاشا
آخره طیارسن خطا ایدرز باطل سویلمش اولورز و اشبو بزم قومزك دلیل بختلری بودر
الله وارکن غیری کمسه معبود ایدیوب نفسلرینه ظلم ایلدلر بوجهان فانیده اندن ظالم
کم اولا که حق تعالی جل وعلا حضرتلرینه حقنده کذب ایدوب بهتان قیلوب حاشا اکا شریك
اثبات ایلیه دیدکلرنی چونکه تقیانوس بدخلقت بوخبری اشتدی غایت غضبه کلوب
دیلدیکه انلری قتل ایلیه و اما صبر ایدوب آزد قلرینی خلقه شایع ایدیرن تاکه صکره
ظلم ایله اولدردی دیو بکا طوغ طاشنی اورمیالر دیوب یونانیلردن بر قاضیسی وار
ایدیکه اولدخی اسلام اوزره اولوب اما خوفندن آشکاره ایدمزدی تقیانوس اکا ایتدی
بویله سوز سویلیلرك حقنده نه دیرسن بونلری نه وجهله اولدرملك کرکدر دیدکده
قاضی ایتدی بونلری اولوزاده بلشا و غلبه دیدیکی تکلف قتل ایتمك اولمز بوکیجه بونلری امان
ویرتاکه کوکلریله دانشوا ایدوب شاید که انصاف کلوب حق بولا کردی پس تقیانوس
بونلره نصیحت ایدوب ایتدی کذو قانکوزه کیرمك و بردخی بویله سویلمك هله بوکیجه سزه
امان و مهلت اولسون عقلکوزی باشکوزه جمع ایدك دیدی پس انلری تقیانوس قاتندن
آلوب کیدوب براوده محبس ایلدکلرنده آنلردخی اول کیجه دانشق ایدوب ایتدلر بو ظالم
بزی یارین اولدرسی مقرردر یکرك اولدرکه قیاوز دیدلرینی کیجه اولوب عالمی
اغیاردن خالی اولدی فرصت غنیمت بلوب نصف اللیلده چونکه شهردن چقدلر شهر قپوسنه

وصول

بر صعب طاغ وار ایدیکه قدسی آسمانه برابر اولوب انکا بنجلوس دیرلردی انکا یوز طوتب کندلر
یوله کیدرلر کن ناکاه بر چوبانه بولشدلر کرآدینه دینوس دیرلردی انکا ایتدلر بو طاغده
هیچ بر یلور مسین کبزانن کز لنوب بر قاچ کون آکلنه وز دیدکلرینه چوبان ایتدی
سز نه کشیلرسز و نه صوج ایلدوکز که قچارسز دیدی ایتدلر بز بو شهرلینک دینندن دکلوز
انوکیچون پادشاه بزی اولدرملک استدی اندن قچارز دیدکلرینه چوبان ایتدی باشزک
دینکز نه دینندر و نکریکز کمدر دیدی انلر ایتدلر و بوکری و کوکلری خلق ایدن اللهه
قچارز دیدکلری کبی همان چوبان دخی ایتدی بندنی اللهی بیلدم و انکا ایمان کتوردم سزکله
بله یولداش اولورین دیدی بونلر ایتدلر نوله اما بو حالی بر وار میدر دیدکلرینه ایتدی
بو طاغده بر عجایب مغاره وار در که آغزی طار اما اچروسی بغایت واسعدر بر نیچه چوبانلر
صوقا ولدقجه قیونلریزی آنده قویوب و بر بوجاغنده دخی بز یاتورز دیوب و قیونلرین
ترک ایدوب همان وکلرینه دوشوب طوغری مغاره یه کتدی و انک براتجو کرنی وار ایدیکه
اسمنه قطمیر دیرلر ایدی اولدخی بونلره اویدی انلر ایتدلر کلبوکی قوکتسون شاید
اوده غوغا ایده دیدکلرینه چوبان آنی بر نیچه کره دتا ایدوب ضرب ایلدی قابل اوکز
کتمدی نیچه جد وجهد دنصکره حق سبحانه و تعالی آنی نطقه کتوروب بونلره زبان فصیح ایله
خطاب ایدوب ایتدی بنی نیچون دتا ایدرسکز که بندنی اول سز طپدوغکز نکری بر طوب
ودینکزه کرد مر ایدکده چونکه اندن بو علامتی کوردیلر و بو حالتی مشاهده ایلدلر صدق
و اخلاص ایله اعتقادلرنی دخی محکم ایدلر همان یوله دوشوب کتدلر تا کراول مغاره یه
ایریشوب اچروسنه کیردیلر کوردیلر که قلب مؤمن کبی بر واسع جای دلکشا در که کورنلر
حیران اولور پس غایت یورغون اولدقلری اجلدن همان یاتوب اویودیلر و اول اتجو کز
دخی ایکی اولک ایاغنی اوزاتدوب دخی باشنی ایاغی اوزرینه قویوب اویودی بنکم حق سبحانه
و تعالی قرآن عظیمده بیورر وکلبهم باسط ذراعیه بالوصید همانکه اویخو وار دیلر حضرت

حق جل شانه وعم نواله روحلرین قبض ایدوب اویودیلر ایرتسی قاچدقلری طویلدقده تقیانوسه
بلدردکلری کبی جوانب اربعه آدملر کوندروب برای تمام آرادیلر آخر مأیوس اولوب
دوندلر و بونلر حکمت خدا ایله اول مغاره ده اوچیوز طقوز ییل قالدلر و بدنلری چوریمسون
دیو حق جل وعلا بر ملکه امر ایلدیکه هر کون بر مرجانبه دوندوردی نتکم قرآن عظیمده
بیورر **ونقلبهم ذات الیمین وذات الشمال** و بو اوچیوز طقوز ییل ایچنده تقیانوس
اولوب وسلطنت یونانیلردن رومیلره نقل ایلیوب واول کشی کم رومیلردن سلطان
اولدی اول ییلده حضرت عیسی علیه السلام دنیایه کلدی وانلره انجیلده اصحاب کهف قصه سن
تفصیل اوزره بیان ایلدکده علماء روم انلرک ظهورینه منتظر ایدیلر چونکم بفرمان خدا
مدت تمام اولدی حق تعالی حضرتنک ارادتی شریفه سی انلرک احیاسنه تعلق ایلدی تاکم
اول سبب ایله خلایق انلرک بونجه مدت اولمش ایکن تکرار دری اولدقلرین کوریجک
قیامت کوننه انکار اوزره اولنلر قیامته وحشره ونشره تردد وشبهه لری زائل اولا
پس کونلرده بر کون اویله نمازی وقتنده **مکسلمینا** دری اولوب وسایر یولداشلرینه
طورک دیو چاغردی پس جمله سی اویخودن اویانور کبی دوریجک کلدلر واول ایتجوکز دخی
دری اولدی **مکسلمینا** سایرلرینه ایتدی عجبا نقدر زمان اویودق وندکلو اکلندک
اولا ایتدلر بر کون یاخود یارم کون انجق اکلندک ددلر زیرا صویله ظن ایلدیلر که
دونکی کون سحر وقتنده مغاره یه کلوب یاتمش اولالر بو کون اویله زماننه دک واما
جسملرینک آغرلغندن شبهه دوشوب ایتدلر **ربکم اعلم بما لبثتم** الله تعالی بیلورکم بو مغاره ده
ندکلو اکلندک ددلر وقرنلری آچ اولمش ایدی طعام آرزو ایلدکلری اجلدن بر
تقیانوسی فلوری چقاروب **یملخا** ویردیلر کم شهردن بونلره طعام کتوره ییه لر ویولده
دخی ذخیره ایدینه لر وایتدلر کون دولنجه بونده دورالم اندنصکره چقوب کیده لم
دیدلر **یملخا** فلوری آلوب شهره کلوب شهرک اولرین وبازارلرین بلدی ولکن آدملرندن

هم

هیچ کسه بلدی نجت ایدوب ایتدی دوندن بر و بوشهرلك ادمیسی بر دورلو دخی اولشلر
دیو برانجکی لك دکانه وارو ب فلوری ویروب ایتدی بکا اتك ویرو بر مقدار یمك
ویردی انجکی فلوری کوریجك سن بونی قنده بولدك دیدی یملخا ایتدی بو بزم پادشاهمزك
فلوریسیدر دیدکده انجکی ایتدی بو فلوری تقیانوسی دروسن بو برآدملرندن دکلسن
کنج بولمشسن دیدکده یملخا ایتدی بز بوشهردن دون کدکون کیدك و بو فلوری تقیانوسك
کندو فلوریسیدر دیو جدال ایلدی و بو انجکی بر غلیظ و شدید آدمدر اولوب و تقیانوسی
دخی اشتمش دکل ایدی ایتدی بو پادشاه کسن دیرسن بن عمرمده اشتمدم بزم پادشاهمز
فلاندر دیدی یملخا ایتدی سزك پادشاهکز نردن طوتار و نیه طیار دیدکده انجکی
ایتدی عیسی دینن طوتار و اللهه طیار بونلر بوسوزده ایکن بونلرك خبری اهل عرف
قولاغنه کیروب علی الفور یملخایی طوتوب پادشاهه ایلتدلر پادشاه چونکه انك خبرنی
اشتدی تحقیق بلدیکه بونلر اصحاب کهفدندر عیسی علیه السلام زیراکه انجیلده انلرك
کلمکندن خبر ویرمش ایدی پس همان بو خصوصی عالملرینه بلدردکده کلوب یملخایی سورمکه باشلادی
یملخا ایتدی بوشهردن دون چقدم و پادشاهمز تقیانوس دینمز قورقوسندن بزی
اولدوره دیو قاچدق فلان مغاره ده اوبودق ایدی بوکون دوروکلك بن شمدی
کلدمکه انلرك ایچون ذخیره تدارك ایدم کرکیجه دك اکلنوب اندنصکره قاچوب کیتدك
کرکدر دیدوکی کبی اولسه عالملر تحقیق بلدلرکه اصحاب کهفدندر کرکه عیسی علیه السلام انجیلده انلره
خبر ویرمش ایدی یملخایه ایتدلر ای بکت سکا بشارت اولسونکه تقیانوس زمانی کچدی
اوچیوز طقوز یلده رحمی جل و علا حضرتی عیسی علیه السلامی کوندردی و انجیلده سزك قصه کزی
بزه خبر ویرمشدر و بز اللهه طیارز و مسلمانلر اولوب عیسی پیغمبر علیه السلام شریعتی دوتارز
و سزك ظهوریکز منتظر اولوبدك و سز مغاره ده یاتوب اویو یالی تمام اوچیوز طقوز یل
اولوب دشمدی بولداشلرك قنده در ایتدی فلان مغاره ده یکامتر قبلردر دیو جواب

ویردوکنده پس پادشاه جمله شهر خلقیله آتلنوب اول مغاره جانبنه چقوب کندلر یملخا
اوکلرنجه بله ایدی یعنی کلجک یملخا ابتدی شهدی اول یولداشلرم ملولاو ولرلر زیرا
بو احوالدن انلرک خبرلری یوقدر تقیانوسی حیاتنه صاقولرلر و بو غلبه اشیدیجک
کندولرین طوتمق ایچون کلدلر ملاحظه ایدرلر بکا دستور ویرلسه کر بو احوالی انلره خبر
ویرین دیدکده پادشاه معقولکو روب اکا دستور ویردی یملخا کلوب بو احوالی
تفصیل اوزره آنلره بربریان ایلدکده انلر دخی بو احوالک وقوعندن درکاه جاوه سازه
شکرلر ایلیوب بعده دست نیازی درکاه بی نیازه رفع ایدوب جمله سی رجا و تضرع
ایلدلرکه بامر خالق بیچون دوحاری ینه قبضه اولنوب بر دخی آلایش دنیا ایله آلوده
وخلق جهان ایله بولوده اولمیالر پس حق سبحانه وتعالی دعالرین اجابت قرین ایدوب دوحاری
ینه قبضه اولندقده پادشاه بو انتظار ایله کیجه دلک خلقیله طشره دوردی بو امید ایلدیکه
انلردن بری طشره چقا چونکه کمسه چقمدی پس ناچار اول کیجه آنده یاتدلر صباح اولدقده
پادشاه ایتدی بریکوز بو مغاره یه کیروب بزه بر خبر کتورکز دیدکده کمسه جرأت
ایدوب ایچرویه کیرمدی الخزالامر پادشاهک هزار ایراسندن صکره ایچروکرد کلرنده
کوردیلرکه اصحاب کهف کیروجلدیجی رختخفه واصل اولمشلر بو حالی کوریجک تحیره وارق
اول مغاره نک قپوسنده بر مسجد بنا اتدوروب وبر طاش اوزرینه انلرک احوالی
وقصه لرین اولدوغی اوزره علی التفصیل بیان وتحریر ایلدلر بو اصحاب کهف یدی کشی
اولدقلرینه اهل تفسیر همبر وجمله اختلاف اتمشلردر وقرآن عظیمده سبعة وثامنهم
کلبهم دینوب سبعه دن زیاده دینیوب یدی کمسه ایدوکلری مقرردر ورسول
اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن دخی اصحاب کهف یدی کشی ایدوکلری مرویدر ودخی
بو روایتده حضرت عیسی علیه السلام آخر زمانده بر یوزینه امر حق ایلدکده بونلر
انک اصحابندن اولاجقلرنکه نبوتی زمانده حواریون انک اعوان وانصاری ایدیلر جبل نام

تمشوقه ترکی

تحفة الغرايب صاحبی ایتدلر ارض نانك ترکدن بر طایفه اولوب ترکستان طرفنده در ولایتلرنده
آلتون وکومش معدنی غایت چوقدر شویلکه آلتون وکومش پاره لری یبانده قیون باشی
کبی یوالنور ولکن اول یرك خلقی ذکر اولنان بیوك آلتون پاره لرندن طمع ایدوب آلسه لر
آلدوغی ساعت ویاخود اولکون ایچنده فوت اولورلر واما کیچرك پاره لرندن اوینه
آلوب کتسه لر هیچ نسنه اولمیوب انوکیله فایده لنورلر ولکن غرایب بونده درکه مسافر و
غریب اولنلر اکر آلتون واکر کومش اول بیوك پاره لرندن آلسه لر انلره ضرر وزیان
واقع اولمز رعایة للمسافرین وحمایة للغرباء المحتاجین جبل ساوه غایت یوجه طاغدر واول
طاغده ایوان کبی بر مغاره واردرکه بیك نفر آدم ایچنه کیرسه بر بوجاغنده ساکن اولمق
قابلدر وبو مغاره نك نهایتنده اولان دیوارلرك یوزنده بری برندن ایرو دورت طاش
ظهور ایتمشدرکه عورت ممه سی نه بکزر واول ممه لرك اوجلرندن صو آقار ولکن انلرك
بری یابس اولوب صو آقماز اول ناحیه اهلی اویله زعم ایلدلرکه زمان اولده بر کافر
کلوب اول ممه اغزینه آلمغین کسیلوب قورومشدر دیرلر وبونك آشغاسی بر حوضدرکه
غایت لذیذ صویی وار شویلکه طول مکث ایله هیچ تغییر بولمامشدر واول مغاره نك
قپوسنده بر ایکی دلك وارکه خلق برندن کیروب برندن چقرلر وزعم ایدرلرکه بر کمسنك
دلیلی اولمسه که آنی ارشاد ایلیه اول مغاره دن چقمغه قادر اولمیوب البته بر دلیل
لازمدر قزوینی ابتدی بن بر کمسنه کوردم اول مغاره یه کیردی من بعد چقمیوب آنده
هلاك اولدی جبل سیلان آذربایجان واردبیل شهرلرینه قریب اولوب دنیا طاغلرینك
اعلاسیدر وحضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه بر کمسنه قد افلح سوره سنده
قوله تعالی فسبحان الله حین تمسون وحین تصبحون وکذلك تخرجون قولنه وارنجه هر
صباح نمازینك عقبنجه اوقیه اول کشی یه سیلان طاغنك اوزرینه یغان یغمور حسابنجه ثواب یازیله
ایتدلر یا رسول الله سیلان طاغی قنده در بیوردیلرکه ارمنیه وآذربایجانده بر طاغدر

واول طاغلك اوزرنده جنت چشمه لرندن برچشمه وار در وانبیادن برینك آنده قبری
وار در وابو حامد اندلوسی ایتدی اول طاغده برعظیم چشمه وار درکه صویی قاردن
صوق وعسلدن لذیذ اولوب لذتندن چوق ایچلر کویاکه سکر ایلدی مزوجدر ویند بو طاغده
برصو دخی وار درکه یردن چقار اما شویله اسیدرکه ایچنده بو مرطه دوقسالر پشر
خلق اکا حسته اولدقلرنده وار درلر غایت نافع وفائده لودر وبو طاغك حضیضنده
بی نهایه اشجار ومزارع ازهار وار درکه وصفی ممکن دکلدر وبرنوع اوت وار درکه
انسان واکر حیوان یسه فی الحال هلاك اولوب هیچ بر وجهله چاره بولنمز قزوینی ایتدی
بن اول اوتی کوردم اکر حیوانات اکا یقین کلسه لر منهزم عسکر کبی اوركوب قچارلر واول
طاغك آنکله برشهر وار در برزمانده قاضیسی اولان عبد الرحمن دیرلر ایدی بو اوتك
حالندن اکا سؤال اتدم ایتدی اول اوتی جانلر حفظ ایدرلر واول قریده برمسجد وار
بنا اولندوغی زمانده بیوك دیرکلر ایچون طاش حاجت اولوب معمارلری تدارکنده عجز
اوزره ایکن برکیجه وقتاکه صباح اولمش کورسه لر مسجدك قپوسنده طاشدن یونلمش
ولطیف صنعتلر ایله اصلاح اولنمش زیبا دیرکلر کلمش حاضر وموجود طورر فسبحان الله
القادر بو ندحکمت عجیبه اولاد بو خدایه شکر ایلدلر جبل السماق حلب اعمالندن
اولوب نیجه شهرلره وقرایه وقلاع وحصونه مشتملدر اکر اسمی غبلیه ودر بیه درکه سماق
بتدوکی یردر لطیف جای دلکشا وهوایی روح بخشا وکثیر الخیراتدر جبل التسم
جیهانی ایتدی چین خلقی اول یرده برطاغدن برطاغه وارنجه براوزون کوپری بنا
ایلمشلردرکه تبت ولایتنه کیدر یولده دربرکسه اول کوپرینك اوزرنده کیجه
هاندم نفسی طوتیلور ویوره کی آتش اولوب دلی دخی آغرلنور واندن کچن خلقك
اکثری هلاك اولور وتبت اهلی اول طاغه جبل التسم دیرلر جبل الشب ارض یمنده
برطاغدر واوزرنده برصو وار درقیناپوب آقوب کیدر ودخی شب اولورکه شب

یلمق

شب یمنی دیدکلری طاش اولدر جبل الصوره تحفة الغرایب صاحبی ایتدی ارض کرمانده بر طاغدر
برکمسه اندن بر طاش آلوب اوفاتسه اول طاشک اورتاسنده قایم اولمش بر انسان
صورتی کورر یا قاعد و یا مضطجع البته بر شکلده انسان کورینور واکر اول طاشی محکم سحق
ایدوب وصو ایچنده حل اتسلر بر مقدار دوردقدنصکره دینه چوکرینه طاش اولور کما
فی الاول اول صورت وهیئات پیدا اولوب کورینور بو دخی عجایب الهیدندر جبل الصفا
اول بطحاء مکرمه ده اولوب صفا اوزرنده نظر ایدن کمسنه حجر الاسودی مقابلسنده
کورر و ایدرلر که صفا بر کمسنه نک اسمی و مروه ده بر عورتک آدی اولوب کعبه ده حاشا
زنا ایلدکلریچون حق سبحانه وتعالی انلری مسخ ایلدی و ایکیسی دخی طاش اولوب مسمالری
اوزره قالدی و انلرک اسمیله ناس دخی اعتبار ایلدلر و حدیث شریفده وارد اولمشدر که
اشراط ساعتدن اولان دابة الارض صفادن چقوب ظهور ایده ابی قبیس طاغنک صفحنده در
ابن عباس رضی الله تعالی عنهما یولجه کیدرکن اول مکانه واردقده عصاسیله حجر صفایی اورب
ایدر دیکه دابه بنم عصامک ضربن ایشیدر جبل صقلیه روم دریاسنک ایچنده در که
مغرب دکزیدر غایت یوجه طاغدر اوچکونلک یولدن کورینور اول طاغده اشجار کثیره
بی نهایه • وفندق وصنوبر بی غایه • اولوب وارزد دیرلر براغاج واردر که بو یرلرده
اولماز مثلا صنوبر رنکنده یوز ذراع مقداری قامتی اولور و اول طاغک قلهسنده دلکلر
واردر که کوندز دخان وکیجه اولیجی آتشلر چیقار چوق اولور که آتش صوکبی آقار و
اوزرندن کچدوکی یرلری یقار و یقدوغی یرهماندم خبث الحدید اولور و آنک قلهسنده
غایت ارتفاعدن قیش و یاز قار اکسک دکلدر و اهل روم زعم ایدرلر که طایفه حکما
آنده عجایبی کورمکه کمال رغبت ایدوب واردرلر که بر مکانده هم قار و هم آتش اولا بو
ضدینک اجتماعی نیجه میسردر دیو واروب تماشا ایدرلر و التون دخی اول طاغده بی نهایه
اولمغین اهل روم اکا جزیرة الذهب دیرلر جبل الطاهر محروسه مصرده در تحفة الغرایب

صاحبی ایتدی اول طاغده بر کنیسا اولوب و آنده بر حوض وضع ایتمشلردر که اول طاغدن
بر طتلو صو کلوب آنده جمع اولوب قچنکه اول حوضك اطرافی صو ایله طولسه اول نواحیده
اولان خلقك اهل امراضی کلوب اکا کیروب باذن الله تعالی هر مرضدن خلاص اولورلر
واما انك ایچنه قچانکه جنب آدم و یاخود حایض عورت کیرسه صو همان کسیلوب آقمز
اولور تاکه اول حوضك ایچنده اولان صوینی کیدروب حوضی آخر پاك صو ایله
یومانیجه اندن صکره اقمغه باشلر سبحان الله القادر جبل طبرستان تحفة الغرایب
صاحبی ایتدی اول طاغده بر نوع اوت بترکه چومابك دیرلر بر کمسه اول اوتی کولرکن
قوپارسه آخر عمرینه دك اکا کولمك واقع اولور واکر اغلرکن قوپرسه اکا اغلمق
غالب اولا واکر رقص وسماع ایدرکن قوپارسه رقص وسماع اکا جمیع وحالده غلبه ایده
وبالجمله هر نه حالده قوپارسه لر عمرینك آخرینه وارنجه اول حال اوزره حرکت ایدر
بو دخی حکمت عجیبه • وقدرت غریبه در جبل الطیر مصردن یوقار وصعید ولایتنده
نیل اوزرینه حواله اولمش بر طاغدر که بنی حصیب منیه سنه مقابلدر آنده اولان
آثار غریبه • واطوار عجیبه • سایر ولایتلرده نادردر الان بو زمانده دخی باقیدر
مسافرین واروب زیارت ایدرلر اول عجایبلردن بری بودر که هر قچنکه بهار زمانی
اولسه ییلك بر معین کوننده اول یره بی نهایه الاجه قوشلر کلور که بوغازلرنده سیاه
طوقلری اولوب وقنادلرینك دخی اوجی سیاه وصوتلری بوغقدر اول قوشلره
طیر البج دیرلر زیرا که بوغق اوترلر وآوازلریله اول اطرافی طوتارلر پس بو قوشلر
اول طاغك غایت یوکسك بر مخصوص محلنه منقارلریله اوررلر اکر اول قوشلردن
بریسنك منقاری اول مکان مخصوصه تعلق ایدرسه باقی قوشلر همان حرکت وطیران
ایدوب پراکنده اولورلر بر ان اول محلده قرار اتمزلر واول منقاری تعلق ایدن
قوش بر ییل تمام آنده آصلمش دورر وهلاك اولوب قالور حتی اتی چوریوب دوشر

دینه

وینه یوم معلوم اولدقده مذکور قوشلر جمع اولوب اول عملی یلده برکره البته اجرا ایدر لر
ومصر خلقندن بونی مشاهده ایدنلرک نیجه سی دخی خبر ویردی وبو قصه اول دیارده
مشهور والی یومنا هذا معروف ومذکوردر وبعضی سنه ده کوردیلرکه اول قوشلردن
بری منقاریله تعلق ایدیجک اضطراب ایدوب عاقبت کندوسنی خلاص ایلدوکنی سائر قوشلر
کوریجک چوره سنی آلوب هر بری منقارلریله آنی دوکه دوکه ینه مکان معهودینه کتوروب
اوسلوب سابقا اوزره منقارندن آصلمایجه اندن فراغت ایتمیوب ضربا وقهرا قاعده لرینی
اجرا ایتدودیلر بو دخی نه حکمت ربانی اولا طلسم میدر ونه در هیچ کمسه نک بو خصوصده
وقوف واطلاعی یوقدر فسبحان الله القادر الخلاق الا له الخلق والامر تبارک الله رب العالمین
جبل طور سینا اول طاغدرکه شام ایله مدینه مابیننده حضرت موسی علی نبینا وعلیه السلام
مناجاته کیدر اولسه همان بر بلوط نازل اولور ایدی دخی اول بلوط ایچنه کیروب حضرت
ذو الجلال والاکرام ایله تکلم ایدردی واول جبلدرکه حق سبحانه وتعالی تجلی ایلدکده تحمل
ایتمیوب پاره پاره اولدی وحضرت موسی دخی مدهوش ولا یعقل اولوب دوشدی وبو
طاغک طاشلرندن هر قنغیسنی اوفاتسک انک ایچنده البته غوسج اغاجنک صورتی کورینور
وغوسج اغاجی غایت دکنلو اغجدرکه دریا کنارلرنده اولور همان مغیلانه بکزر واوزون
دکنلو اولور ویهودیلر غوسج اغاجنه بو اجلدن غایت تعظیم ایدرلر وغوسجه انوکیچون شجر الیهود دیرلر
جبل طور هارون بیت المقدس اوزرینه حواله اولمشدر وبوکا طور هارون دیدکلرینه
سبب بودرکه چون حضرت موسی علیه السلام بنی اسرائیل طائفه سی بوزاغویه طابدقدنصکره
حضرت رب العزة عز شانه درکاهنه مناجاته کیدر اولدقده هارون ایتدی بنی بیله آلوب
کیت کرسن کتدکدنصکره بنی اسرائیل ایچنده بن امین اولیمازین شایدسندن صکره بر امر دخی
احداث ایده لر سندخی اول امر منکره راضی اولمیوب بکا غضب ایده سن دیدکده حضرت موسی
دخی قرنداشنی بیله آلوب کتدی وقتاکه بونلر یولک بعضی سنی کتدلر کوردیلرکه یول کنارنده

ایکی کمسه بر مزار قرادلر بونلر دخی اول محله کلمیلک بوزطوردیلر دخی ایتدکرکه بو قبر
کیملک ایچوندر ایتدلر اول کشی ایچوندرکه اوزونلغی وهیاتی همان بوکا بکزر دیو هرونک
اشارت اتدلر وایتدیلر بزلک چیقمون بو مزارک ایچنه کیرتاکه قیاس اتدوکز معلوم اولا
دیجک هارون هماندر لباسلرنی اوزرندن چیقاروب وقبر ایچنه کیروب یاتی اوزرینه
یاتدی اول ساعت حق سبحانه وتعالی امریله روحی قبض اولنوب وقبر دخی هرونک اوزرینه
قپاندی حضرت موسی دخی هرونک اثباتنی آلوب ملول ومحزون اولوب دوندی پس بنی
اسرائیل قومی بونی کوریجک قرنداشکی قتل ایلدک دیو حضرت موسی علیه السلامه تهمت ایلدلر
حضرت موسی دخی بونلرک افترالرین ایشیدیجک درکاه عزته دعا ایدوب ایتدی یارب
عالی درکاهکه معلومدرکه بن هرونی قتل ایلمدم قتل نفس ایلدک دیو ظالملر بکا افترا ایدلر
سن بو احوالی انلره عیان ایله وبنی افترادن خلاص قیل دیو تضرع ایلدکده حق تعالی جل وعلا بو
طاغک باشنده قوم بنی اسرائیله هارونی نوردن برتابوت ایچنده کوستردوکی کبی تسلی
بولوب تهمتدن فراغت ایلدلر **جبل فرغانه** تحفة الغرائب صاحبی ایتدی بو طاغده بنا نادندن
بر نوع اوت بتر که صورت وشکلده همان انسانه بکزر وارکلو ودیشیلو اولور واول
اوتک بعضسی آرقاسنی بری برینه ویروب یاپشمش وبعضی بری برینه یوزین ویرمش
بولنور وبر نوعی الفت ومحبتده غایت نافعدر ومجربدر دیرلر وآنی یوردن افسون ایله
چاررلر وآرقالری بری برینه ملاصق اولسون بغض وعداوتده مشهوردر ولمشکالرین
بوکا بیروج صنم دیرلر وعربجه لفاح دیرلر آنی کوتورن کمسه بی اختیار میل ومحبت قرار
وآنی معجون ایدوب یسلو یاه آرتور رغایت متقویدر وبو اوتی یوردن حیله ایله چقاررلر
مثلا ایپک براوجنی اکا بغلیوب وبراوجنی دخی بر کلبک بوینه بنداید وب دخی کلبه
هجوم ایدوب چیقررلر کلبدر قورقوسندن چکلدوکی کبی اوتدر یوردن چقوب وبوندن
برصدا پیدا اولورکه کلب دخی فی الحال دوشوب هلاک اولور وبو جنس اوت غیری

بوجه

یوجه طاغلرده بولنمق احتمالی یوقدر وعشابلر اکثریا بوکا مانند ایدرلر وبو بیروج صنمدر دیو
کذب ایدرلر وصحیحنک قللری وتویلری یکتادر واولکه چفته در برقلی ایکی قات ایدوب آنک
ایچنه باتورب چکلدکده معمول ایدوکی ظاهر اولور **جبل قاسیون** دمشق اوزرینه حواله اولمشدر
آنده آثار انبیا ومعبد صلحا وار زیارتکاه اهل حاجات اولوب دعالر مقبول اولاجق
محلدر وآنده بر مغاره واردرکه مغارة الدم دیرلر انک یاننده بر یر واردرکه قابل هابیل
آنده قتل ایلمشدر دیرلر وآنده بر طاش واردرکه آنکله ضرب اتدوکی روایت اولنور
وآنده بر مغاره دخی وارکه مغارة الجوع دیرلر روایت ایدرلرکه انبیادن قرق نفر
نبی آنده آجلقدن فوت اولمشلردر وشامده شمدی اکا قرقلر مقامی دیرلر زیارتکاه ومحل قبول
حاجاتدر **جبل الهند** تحفة الغرایب صاحبی ایتدی بو طاغ اوزرنده ایکی ارسلان صورتلری
واردرکه اغزلرندن صو چقار وجریان ایدوب اول ولایتک مزارع وبوستانلرین
صوارر روایت اولنورکه ایکی قریه نک مابینلرنده صو ایچون نزاع وخصومت واقع اولمغین
اتفاق اهل قریه دن بری صو بزم قریه مزه زیاده جه اقسون دیو بر ارسلانک اغزنی شکست
ایلدوکی کبی صویی منقطع اولوب من بعد دخی ظهوره کلمدکی اجلدن ناچار صو مضایقه سندن
اول قریه نک اهلی پراکنده اولوب آخر ولایته کتمشلر **عسی ان تحبوا شیئا وهو شر لکم**
مقتضاسنجه آز طمع ایله چوق زیان ایدوب فعللرینه نادم اولمشلر ولاکن بعد الخراب لا یعود
الصواب واما ارسلانک بویسی حالی اوزره قالمغین قریه آخر خلقی کما کان معمور قالمش
جبل تلاسیم قزوین قریه لرندن بر قریه نک اسمیدرکه اکا قریبدر **قزوینی** ایتدی اول طاغک
اوزرینه چقان بکا خبر ویردیکه اول طاغده اختلاف اجناس اوزرینه هر حیواناتک
صورتلری انواع اشکال اوزره وانسان صورتلری وارکه حساب وعده کلمز جمله سی طاش
اولمشلر وچوبانلر دخی قیونلری یاننده عصالرینه طیانوب قیونلریله طاش اولمشلر ونیجه لر
دخی عورتلریله جماع اتدوکی حالده ونیجه عورتلر دخی اوغلنجغی قوجاغنده والحاصل هر بری

بولندوغی هیئات اوزره طاش اولشلر فسبحان الله القادر علی ما یشاء **جبل عسل**
ولایتنده سندده مولنان قریه‌ده برطاغ‌در که آنده غایت چوق عسل اولور والقصه آنده
اولقدر عسل اولور که دوکلی آدم اوغلانی عمرلرنده اندن بالسز السالرد وکمیدی وهر
اغاجکه اول عسل اولدوغی یره یقین اولا اول اغاجلر جمله بیراقلری ومیوه‌لری عسل کبی
طتلو اولوب اندن لذیذ صولر ترشح ایدر بو حال همان اولیه مخصوصدر غیری ولا تلرده
اولماز فسبحان الله القادر الخلاق ان ذلک علی الله یسیر واولولردن بریسی روایت
ایدر که بولداشلر ایله غزا ایدرکیدرکن بو محله کلدکلرنده بولداشلردن بریسی ایتمش اشبونده
برقوا ایچنده وافر بال وار در دیدکده اول قیونلک اوزرینه واروب بولداشلردن
بریسی ایپ ایله اول قویه صارقوب اول عسلدن برسطل دولدوروب اورغان ایله
یوقاروچکدوکرکبی های دوشمن کلدی دیو غوغا اولمق ایله اول مشغلدا آراسنده عجله
ایله آتلرینه بنمکه مشغول اولمغین بولداشمز سکینی چقارمغه اونودب کتدلک اول
دردمند قوا ایچنده قالدی برقاچ کوندنصکره ینه اولیره کلجک بولداشمزی واروب
کوره‌لم شاید که جانیله بولاوز دیو اوزرینه واردقده کوردلک که ضاع وسالدر
پس اورغان ایله اشره چقردقده نظر ایدوب کوردلک که جمله بدنی بللو رکبی محلده
اولش آنده حالک نجه اولدی دیو کندودن سؤال ایلدوکزده ایتدی جوع غلبه ایلدکده
عسل افطار ایدردم وصوسز اولدوغمده دخی عسل یردم وآچلغم وصوسزلغم انکله دفع
ایدوب وهزاران اندیشله صبر ایدوب سزلک کلمکوزه امید ایدردم دیدی **فصل**
فی ذکر الاحجار وخواصها ومعرفة منافعها اکبر الحجر الابیض هرقنکه بوطاشی بلکوبه
سورسلک انلک محکی اکر بیاض چقارسه اصلا حاصله‌سی یوقدر اکر صاری وچقرسه آنی
کوتورن کمسنه نلک هرقنده وارسه مراد ومقصودی حاصل اولا وهردو دونخی دیدوکی ظهور ایده واکر صکی قزل اولورسه آنی کوتورن کمسنه نلک هر امورده آسانلق

ایله

ایله پیدا اولور واکر یشل چقارسه آنی بوستانده یا ذراعتکاهده ویا باغده ویاخود قوان
آراسنده آصاقوسالر جمله آفاتدن امین اولا واکر سیاه چقرسه سموم قاتله دن فایده
اولا جمله دن یلان صوقسه اوزرینه سوروب وصوینی ازوب ایچه خلاص اولا باذن الله
تعالی **حجر الاحمر** اکر بونی دخی طاشه سورسک محکی بیاض اولورسه کوتورن کمسنه نک
مرادی حاصل اولوب هر امورینه ظفر بولا واکر توز رنکلو چقارسه ویا صارو رنکلو چقرسه
کوتورن کشی خلق مابیننده عزیز ومکرم اولا واکر یشل اولورسه آنی کوتورن کمسنه یه
سلاح کار واثر قلمیه **الحجر البنفسج** آنی اکر قاتی طاشه سوردکده محکی بیاض چقارسه کوتورن
کمسنه غصه دن بری اولا اکر سیاه اولورسه هیچ فایده سی یوقدر واکر صارو چقارسه
مراد ومقصودی دیلدوکندن زیاده حاصل اولور بونی قیویه وچشمیه برقسالر صویی آز
اولا واکر محکی قزل چقرسه کوتورن کشی خبردن بری اولا واکر یشل اولورسه دیلدوکی
کشینک نیتیله انکله کوزینه سورمه چکسه اکرار واکر عورت اکا زیاده محبت ایده **الحجر
الاخضر** اکر بو طاشی بلکویه ویا قاتی طاشه سوردکلرنده محکی بیاض چقارسه آنی کتورن
چوق خیرلر وبرکتلر کوره اکر سیاه چقرسه حاصدده انک عینی در واکر صارو چقرسه
هر درده دوا وهر حسنیه شفا حاصل اولور واکر قزل چقرسه کوتورن اولولردن
دایم عطالر ورعایتلر کوره واکر مغبر چقارسه کوتورن النی هرنه دورلو مرضه اورسه
باعث دوا وشفا اولا **حجر الاسود** قچن بونی طاشه سورسلر اکر محکده بیاض چقرسه جمیع
سموم قاتلیه فایده ایده که صوینی ایچوره لر اکر سیاه چقارسه بونی کوتوره نک عقلی
سلیم وفکری مستقیم اولوب بین الناس جمله حاجاتی روا اولا اکر یشل اولورسه کوتورن
کشی یه زهر اصلا کار قلمیه **الحجر الاغبر** توز رنکنده بر طاشدر محکده بیاض چقارسه کوتورن
کشی خلقدن هرنه مراد ایدنسه بی تکلف روا اولا واکر یشل چقارسه کوتورن کشی یه دعوا
وخصومتده هیچ کمسه غلبه ایلمیه واکر سیاه اولورسه کوتورن کشی دیلدوکی کمسنه نک

اسمنی ذکر ایدوب یکری کتره یاود و داسمنی اوقوب اوقورسه هر قنده کیدر ایسه مطلوبی
اندن کسلمیه **الحجر الطامی** غایت قرلی برطاشدر وخرده سیاه نقطه لری وار درکه بلاد
هند ده اولور اول سیاه نقطه لری اندن کیدروب اندن سحق ایدوب طرح ایتسه لر
خالص آلتون ایدرکه مجربدر **الحجر الخطاف** قرلنغ یواسنده بولنور بری آق وبری قرلی ایکی
طاشدر آق طاشی کوتورن العیاذ بالله صرع زحمتندن امین اولور وقرلی طاشی قلبه تقویت
ویرر انسانک یوره کندن خوف وجزعی کیدروب بهادر ایدر **الحجر الرحی** دکرمن طاشیدر
اشغا طاشندن برپاره سنی حامله عورت کوتورسه اوغلان دوشرمز خوفندن امین اولور
حجر الصنوبر بودخی قرلنغ یواسنده بولنور بر طاشدرکه انک صحتی برقان زحمتندن مبتلا
اولنلر ایچورسه خلاص اولور آنی الدکتورمکده حیله بودرکه انک یوروکلرینه زعفران
سورو بویارلر اندن بنه یواسنه قورلر کلنجلر یوروکلرین صارو کوروب برقان اولمش
صانورلر دخی اوچوب زماندن نصکره اول طاشی یواسنه کتورر پس طالب اولنلر معتقد اولور
آلوب حفظ ایدرلر **حجر القی** ارض مصرده اولور برکشی بو طاشی اللنده دوتسه لبنده کوکلی
بولانوب شویلکه یوره کنده اولانی طشره کتورر اکر کیدر مسه قوصه قوصه هلاک
اولور **الحجر المطر** برنوع طاشدرکه ترکستانده اولور ماد آمکه صو ایچندن قوسالر هوا
بولانوب یغمور وطلو واقع اولور وحاجیلردن بری **حکایت** ایلدیکه اول ولایتدن
برقاچ کسلر طریق بحده زمله همراه اولدیلر اتفاق بریده قوندقده غایت استی کون
اولوب دیقین یرده صودخی یوغیدی اول کشیلردن بریسی همان برطاش طاشی چقاروب
دیرچنق ایچندن مقدار صو قویوب برنسنه اوقودی وهوا یوزینه الیله اشارت ایلیوب
اوفوردی همان شونی کوردم هوا یوزی بولطلنوب یونلرک اوزرینه شولقدر یغمور
یاغدیکه اطرافلرنی سیللر ظاهر اولوب سیراب اولدیلر ولکن برغیری یوده یاغمدی
اندن طاشی صودن چقاروب صقلدی **الحجر الحسید** بیوک یانلرک باشی اوزرنده برطاش

بولنور

بولنور کر کیچرلک فندق دکلو اولور بیلان صوق کشنک بوینه طقسالر کلی فایده ایدر وعسر البولی
دفع ایدر وفکری قوی ایدر ومصروع آدم بوینه آصا قوسالر فایده ایدر **الحجر السبج** سیاه
طاشدر وغایت بوشقدر همدن کلور زیاده یلدرماسی وار درکوزی ضعیف اولان
آدم دائم اکا نظر ایلسه نورنی زیاده ایدوب وکندوده کوتورسه یرامز نظردن
امین اولا وآنی سحق ایدوب کوزه چکسه لر نورنی زیاده ایلیوب جلا ویرمه وباشنده کو
باش وکوز آغریسندن امین اولا **الحجر السیادج** بونی محکم سحق ایدوب دیشلره سورسلر
جلا ایدر وچیاندا کسه لر خوش ایلیه **الحجر الالماس** نشادر لونده برطاشدر صافی رنکده
دخی اولور دمورا ورسی وزرینه قویوب مطرق ایله اورسلر شکست اولماز ولکن
قورشون ایله کسرلر مقتضای عقل انسانه مخالف برصنع الهیدر فسبحان الله العظیم اکر الماسی
بیک پاره ایلسه لر هرپاره سی اوچکوشدلو اولور وانلک برپاره سنی حکاکلر منقب اوجنه
دوکدوب محکم طاشلری انکله اصلاح ایدرلر واکر الماسی کچی قانه قویوب اتش اوزرینه
قوسالر محو اولوب کیدر والماس طاشی ستم قاتلدر ومسمومه دخی تریاقدر **الحجر الجزع** بونی
برقاتی طاشدر بونچه دورلو اولور برکشی آنی کوتورسه غم وغصه وحزن ملالت کوتورر
وانکله حاجت طلبنه وارسه روا اولماز واوغلنی بوینه طقسه لر اغلغان اولا وجزع
وفزعی زیاده اولوب لسانی دخی ثقیل اولا وآنی سحق ایدوب برکشی یرا بچی سلر اوغو
آزاولا واکر بوطاشی برجماعت مابینده قوسالر فتنه وخصومت وجنک وعداوت
اوزرتالرنده اکسلنا ولمیه انلک هرکز نفعی اولیوب ضرر محض درالا عورت بوینه حین
حمله آصا قوسالر ولادتی آسان اولا **الحجر البحر** برسیاه طاشدر خفیف وخشن اولور
دریاده یوروین کشیکو تورسه باذن الله تعالی غرقدن امین اولا واکر جومک ایچنه
قوسالر ابدی فایمیه قلای دخی بویله در **الحجر الدجاجه** طاوق قورساغنده بولنان
طاشدر اکر آنی مصروع بوینه بغلسه لر اول زحمتدن بری اولا وایم یانده کوتورن

سماعه قوی اولوب یاوز کوزدن امین اولاوا غلجهلرك باشی النه قوسالرا دیخو لرنده
قورتیه لر **الحجر البهت** غایت شفاف وبرآق طاشدرکه لطیف یلدره مانی اولور انکا
مقناطیس الانسان دیرلر انکا نظر ایدن انسانه سرور وحبور حاصل اولوب ذوق وصفا
کسب ایدر وبرکشی آنی باننده کوتورسه هرقنده وارسه حاجتی روا اولا **الحجر المقناطیس**
برطاشدر ایوی سیاه اولاندر ودخی قزلغه مایل اولا هند دریاسنك ساحلنده اولور
وبلاد ترکستانده دخی اولور هرکمی که اولدریاده بورویه دسورجنسندن اصلا سماری
دخی اولیوب جمله کمیلری ایب ایله دیکلور وبری برینه چاتیلوب قلفاتلنمشدر لنکرلری
دخی قورشوندن اولوب اکثریا کمیلرین هرکیجه اولدقده دریا دبنده دلکلوطاش بولوب
انکا بغلرلر وهرصباح که کیتوا اولورلر غواصلری دریایه طالوب وایلیرین برنده چوزوب
کیدرلر هرکیجه وصباح خلیج احمرده حالری بویله در ومقناطیس طاشنه سرمساق سورسلر
حاصدسی باطل اولوب دسوری جذب اتمز اولور وبنه ضرب سرکه ایله یوسالر خاصه سی
عودت ایدوب عمل ایدر وعورت اوغلان طاغورکن النده طوتسه آسانلغله وضع حمل ایده
وایاغنه بغلسه بورتکده قوی اولوب یاق آغریسندن ودیز رستندن امین وسالم اولر
الحجر السامور برطاشدرکه جمیع طاشلری آسانلغله کسر حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام
وقتاکه بیت المقدس بناسنه شروع ایلدی دیولر طاش کسرکن طاشلرك آواز وقهقهه سندن
جملهٔ خلایق ایچنه اضطراب دوشوب آخر حضرت سلیمانه کلوب شکایت ایلدلر پس سلیمان علیه السلام
دخی دیوله ایتدی هیچ بونسنه بلمزمسز که طاشلر انکله کسیلوب صداسی ظاهر اولمیه
انلردن بعضی ایتدی نعم برطاش وارد رکه انکا سامور دیرلر اما قنده اولدوغنی بلمزز
دیدکلرنده سلیمان علیه السلام ایتدی امدی آنی بولمقده البته برچاره وحیله انکله کرکسز
دیو ابراهم ایدوب آخر آصف بن برخیایی کتورتدیکه آنك عالم وفاضل وعاقل وکامل وزیری
ایدی اول ایتدی برقرنالی قوشنك یواسنی بورده سیله خفیه کتورمدین بونده کتورلسه

دیوکی

دیدکده دیولر علی الفور حاضر ایلدلر پس اول یوایی بر بیوك صرچه نك ایچنه قویوب من
غیر تغییر و لا تبدیل ینه مکاننه ایلتدلر پس قرتال یواسنه کلدکده بونی کوردی نیجه سیله
اوردیکه یرندن قالدره املس اولمغین قادر اولمدی چوق جد و جهد ایلدی آخر ظفر
بولمایجق همان اولکون غایب اولدی ایکنجی کون اولیجق ایاغنده بر طاش کتوروب اوزرینه
قودوغی کبی سرچه همان ایکی شق اولدی پس بو احوالی حضرت سلیمانه بلدردکلری کبی عقابی
احضار ایدوب سؤال ایلدیکه اشبو طاشی قندن کتوردك عقاب ایتدی یا نبی الله دیار
مغربده بر طاغ واردرکه اکا جبل سامور دیرلر اندن کتوردم دیدکده پس سلیمان علیه السلام
انکله بر دیوی بله قوشوب کوندردی بر مدت ایچنده سامور دن طاغ کبی بر طاش کتوروب
جمله طاشلری انکله کسمکه مشغول اولدلر اول سبب ایله طاشلرك صیت و صدا و قعقعه سی
قطع اولوب و خلقدن دخی اول اضطراب و صداع دفع و رفع اولدی حضرت سلیمانه چوق خیر
دعا و تحسینلر ایلدلر ایمدی تفکر ایلك که عقل جوهری انسان ضعیفده نیجه شریف و لطیف
شیء درکه بو مقوله امور خفیه نك وصولنه باعث و بادی اولوب بنی آدم جمیع مقاصدینه
انوکله ظفر بولا وَالْعَقْلُ اَنَّهُ جَوْهَرٌ یُدْرَكُ بِهِ الْغَائِبَاتُ وَالْمَحْسُوسَاتُ بِالْمُشَاهَدَةِ وَیُعْلَمُ بِهِ
حَقَائِقُ الْاَشْیَاءِ وَلِلّٰهِ دَرُّهُ وَبِهِ نَسْتَعِینُ **الاحجار الصلبة ذوات الجواهر المثمنة • الیاقوت**
غایت محکم طاش اولور یابس و زرین و صافیدر یعنی حبه ده آز و بها و قیمتده زیاده در
آنك انواعی اولور آق و صار و ویشل و کوك و قرمزی و قزل اولانه یاقوت بهرمانی و رمانی
دیرلر اکا آتش اثر اتمز رعونتی آزلغندن و دلنمز رطوبتی غلیظ اولدوغندن و صوق دخی
اکا اثر اتمز صلابتندن و بلکه مرور ایام ایله لطافت و حسن و بهجتی زیاده اولوب خوب
استعمال اولنمغله دخی محبوب و مرغوب اولوب عزیز الوجود و بین الخلایق مودود اولور و صاری
یاقوت آتشه سایرندن صابردر و انك یشلی آتشه تحمل اتمز ولکن بونلرك هر قنغیسنی
برکسه کوتورسه طاعوندن باذن الله تعالی امین اولا اکرکه طاعون خلق عالمی احاطه

اندیسه دخی واکر یوزلك قاشنده کوتورسه اولولر وبکلر قتنده مقبول القول وبهیج المنظر
اولا اللؤلؤ بحر هند وفارسده حاصل اولور ودریاده سیاحلرکه سیاحت ایدرلر
شویله زعم ایلدلرکه صدف اولماز الا شول دریاده اولورکه اکا طتلو صولر کلوب
قاریشه قچنکه بهار زمانی کلوب دریاده زیاده یللر اسسه امواج دریا مرتفع ومضطرب
اولور اورته بهار آیی نیسان آینك اون سکزنجی کونی اولیجق دریانك دبنده ندکلو
صدف واریسه جمله سی دریا یوزینه کلوب انلرك اول زمانده آواز وقعقعه سی نیجه
فرسخ یردن ایشیدیلور وهر صدفك اورته یرنده بر کوچورك قوردجغز اولوب صدفك
ایکی یاننده اولان قابی اکا ایکی قناد کبی اولور مثلا بر حصاره بکزرکه انکله دشمندن
کندوزین حفظ ایدر زیرا انك عدوسی سرطان بحریدر چوق اولورکه صدف اغزنی یعنی
ایکی جانبنده اولان قابنی آچارکه هوا ایله متنسم اولا پس اول حینده سرطان فرصت
بولوب قصاجنی انك آراسنه صوقوب دخی آنی یمکه باشلر ودخی کاه اولورکه صدفك
قنادلری آچق اولدوغنی کورر دخی آراسنه بر یووالق طاشجوغز براغوب صدفك
انطباقنه مانع اولور یعنی قنادلری بری برینه قپانمز اولورکندولی اکل ایدر پس
نیسانك اون سکزنجی کونی اولیجق دریانك قعرنده بر صدف قالمزکه ذات الدر اللؤلؤ
جنسندن اولا الا که دریا یوزینه هب دوکیلوب آغزلرین آچارلر شویلکه دریانك
یوزی اول کون آق انجو کبی اولور اندنصکره حق سبحانه وتعالی کمال لطفندن قعر بحاردن
اجواف اصداف قطرات نیسان امیدنه سائل وبلوغ امیده نائل اولوب رحمتی بارانندن
برقاچ قطرات مراد ایدینوب کلدکلرنده خائب وخاسر عودت اتدرمیوب بوم معلومده
البته قطرات نیسان ایله بونلری علی ما قدره الله تعالی شاداب وسیراب ایدوب
مقتضی الامال ینه قعر دریایه راجع اولورلر ولکن بعضی سنه نك وقت معهودنده قطرات
نیسان نازل اولمیوب اقسام اصداف امید مرامه وصول بولمایجق جا طالبا وآب حایبا

اولدقلرینی

اولدقلری انسان بی انصافلك معصیتی شومندن بیلوب مأیوس ومحروم اولدقلرین هیچ
نکراید رمیش که شامت انسان • بر وبحر سبب حسران • ومعاش حیوانات دخی تمام
نقصان ویرمش زیرا نزول مطر سبب مانع قوی معصیت بنی آدمدر پس نقص تمام وقله
انهار وجذب ذروع ویبس ضروع قحط امطار دن ناشی اولوب ونباتات ولابحی حیوانات
دخی ضرر ایرشدوکی هب انسان بی انصافلك عصیانی شامتندن در وحبس مطر فساد
بر وبحر در زیرا اظراف اصداف قطرات نیساندن خالی اولمیجق غواصلر دخی انتفاع بحردن
محروم اولدقلری اظهردر ثم رجعنا الی کلامنا ولکن حق سبحانه وتعالی کمال کرمندن وقت
معهوده ویوم موعوده باران رحمتی ارسال وقطرات ابر نیسانی انزال اندکده سحاب
عظیم کوندروب ماء مسکوب احسان ایدرکه متسر اولدوغی قدر اطراف اصداف داخل اولدقلری
هر صدفك جوفنده علی قدره الله تعالی بعضی صدفده قطره واحده وبعضنده قطرتین وکیمنده
قطرات وبعضنده یکرمی اوتوز وکیمنده یوز ودخی زیاده اولور اندنصکره اطباق
اصداف بری برینه منضم ومختم اولوب قعر دریایه نزول وامید لرینه وصول بولمیجق اول صدف
ایچنده اولان قورتجغزهاندن هلاك اولور پس صدف دخی قعر دریایه ماص اولمیجق
آغاج کوکی کبی اندن عروق ظاهر وپیدا اولوب یرده بتر بویله اولدوغی حکمة الله ایله
دریای جوشان بونی حرکت اندروب ایچنده اخذ اندوکی قطرات فاسد اولمسون ایچوندر
پس صدف شویله محکم صقلوب یومولور تاکه آب دریا ایچنه کیروب ایچیر ضرر ونقصان
ایرکورمیه دیو واصدافده مکنون اولان لؤلؤلك افضلی واقومی بکتا اولندر بعده یکیسی
اندن واوچی ثم وثم والحاصل هرندکلر آزاولورسه اول مقدار ایری وقیمتی زیاده
اولور وبر قطره دن مکنون اولان اول درتیمدرکه اکا یتیما ولما زیس اول وخته صدف
اوچ دورلو طوره دونر اول حیوانیه تحنکه قطره صدف ایچنه دوشه اول قورتجغز
هلاك اولور اول وقت صدف بحر تیرطورینه دونر انکچون قعر دریایه اینر طبیعت بحر زانکه

ایکنجی طوریدر واما اوچنجی کرطور بنابیدر آنده قرار ایدوب انجکی عروقنی اوزادر ذلک
تقدیر العزیز العلیم ومدت حملی ایچنده منعقد اولوب کمالنی بولدوغی وقت معلومدر
اول موسمده غواصلر آنی جمع اولوب ودریادن چقاردقلری زمان طائفهٔ تجار آنده
جلد حاضر اولورلر ایدی بنسانلک اون سکزنجی کونده واقع اولان بغور کربحر ایله بر
دوشر پس اول بیلده وجوده کلان بیلان یاورولری دخی برایچنده قارنی اوزرینه
یاتور صدف دریاده یاتدوغی کبی پس اول بیلان یاورولری دخی اولکون اولدقده
برالتندن طشره چقوب صدف آچدوغی کبی آغزلرین آچارلر پس بغمور قطره لری بلانلک
اغزنه دوشدوکی کبی همان اغزین یومور برالتنه کیدر تحنکه دریاده صدفک حملی تمام
اولوب ایچنده انجو کمالنی بولور بیلانلک اغزنه دوشن قطره دخی زهر قاتل وسم هلاهل
اولور ایمدی نظر عبرت ایله نظر ایلدکه دخی اغزینه دوشن صو طبیعتده بر ولکن استعداد
مختلف والقدرة صالحة لکل شیء • وقد قیل فی هذا المعنی شعر اری الاحسان عند
الحر دینا • وعند السفل منقصة وذماما • کقطر الماء فی الاصداف درا • وفی جوف
الافاعی صار سما • ترجمه ایوکشیده احسان اولور دین • ولی ناکسده انلک اولور ذم
صدفده آب نیسان چون اولور در • افاعی اغزینه دوشسه اولور سم البلخش برقانی
طاشدرکه یاقوت کبی شفاف رنکی وارد رجمیع احوالده ونفعده دخی یاقوت ایله برابردر
الدهج زبرجد کبی یشل طاشدرکه باقر معدننده منکوبا اولور رجوق نوع اولور وانلک
اعجبیدندرکه هو الطیف اولسه اولدخی لطیف وصافی اولور والا محکمی اولور تحنکه
انلک محکمی آدمه ایچرسلر زهر کبی تاثیر ایدر واکر زهر ایچن آدمه ایچرسلر خورین
دفع ایدر ویلان صوقان یه سورسلر فایده ایدر ومحکمی برص اوزرینه طلا اتسلر
دفع ایدوب وخفقانه دخی نافعدر وبرکشی آنی کندو کتورسه جماعه قوی اولور الزبرجد
یشل طاشدر یشل یاقوته بکزر بونلک نه قوتی ونه فعلی ونه قیمتی وار کلی خوب امتا

فنده

فایده سی هیچ بو قدر **الزمرد** بو دخی قوی بشل طاشدر زهرلری کشنلک ادویه سنه قدر لرفایده
ایدرلر وکوزده بیاض اولسه انلک کحلنه کیدرر وخاتونلردن نزیفی قطع ایدر واغزده
دوتلسه صوسزلغی دفع ایدر وبورکده اولان حرارتی دخی کیدرر وانلک برنوعی
اولورکه زبابی دیرلر حاصیتی بودرکه آنی کوتورن کسنه سکلک قونز وبرجنسی دخی
واردرکه یلان نظرایلسه کوزلرندن یاش آقوب ضرر ایده مز والسلام **الحجر الباهت** آق
طاش اولوب غایت شفافلو بلدرا ماسی اولورا نسانلک مقناطیسیدر آدم آنی کوردکده
اوزرینه شادیلق وفرح غلبه ایدر وبرکشنلک یانده اولوب هرقنده وارسه بعناید الله
تعالی حاجتی روا اولوب دوشمانلک دیلی بغلو اولا انوکیون بحرالجهت دیرلر **حجر الفیروج**
برمایی خوب طاشدرکه خراساندن کلور دهج کبی صفونی هوا ایله صافی وبولانمز اولسه
اولدخی بولانمز اولورا ندن کحل ایدوب کوزه چکسه لرحوق فایده ایدوب ولکن یوزنه
قاشنده کوتورسه هیبتی ناقص ایدر اما غنایه وجلب مال سببدر حضرت جعفر صادق رضی الله
عنه ایدر برکشنلک خاتمنده فیروزه اولسه اول کشی ایدا فقیر اولمیه **المرجان** دریاده آغج
کبی بتر مرجانی تکلیس ایتسه لر زیبقی عقد ایدر انلک بیاضی وقرلی دسیاهی دخی اولورا لدن
کحل ایتسه لر عظیم فایده سی مشاهده اولنه جملدن کوزدن آقان یاشی قطع ایدر **العقیق**
معروفدر برکشنلک خاتمنده عقیق اولسه خصومت وفتنه غضبی ساکن اولور وحین تجدید ضحکی
دفع ایدر وآنی حکم سحق ایدوب دیشه سورسلر وسحق کیدروب جلا ویرر ویرا ماز زرایحه سنی
رفع ایدر ودیشلر دبندن آقان قانی کسوب دیشلری محکم ایدر وخفقانه غایت فایده
ایدر حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بورکه برکسنه عقیق یوزلک کوتورسه
خیر وبرکت ویرور دن من بعد خالی اولمیه **الکهربا** صاری طاشدرکه قرللمه مایل بعضیلر
ایدر جوز رومی اغاجنلک پسی یعنی صمغیدر آنی کوتورنلر برقان مرضندن امین اولوب
دملر وافراط ایله حیض قانی اقسه فایده ایدر وحامله عورت کوتورسه اوغلان دوشورمز

البلور آق طاشدر که صرچه دن شفافلودر واندن محکم اولوب الوان کثیره ایله رنکلو
اولور اندن طعام یمک یورک حرارتنی دفع ایدر وانک بر نوعی اولور که توز رنکنده
دیشی آغریان آدم آنی کوتورسه فی الحال ساکن اولور الزجاج معروفدر رنکلری قبول ایدر
وآنی یاقوب سحق ایدوب دشلره سورسلر بیاض ایدر وکوزه آق دوشسه کحل ایدوب قوسالر
دفع ایده و زنبق یاغیله قرشدوروب قیل تمزیره سورسلر قلنی بتوره اللاجورد کوک رنکلو
بر طاشدر آنی غایت یومشق سحق ایدوب کحله خلط ایدوب کوزه چکسه لر کلی فائده ایده و
خاتمده کوتورسلر خلایق نظرنده عزیز کورینه وسکل اوزرینه سورسلر دفع ایده وملخولیا
صاحبی کوتورسه فائده کوره واما غیر ذلک من المعادن الحجر الیشم بوکا حجر الغلبه دیرلر
برکمسه آنی کوتورسه بر وجهله اکا غلبه ایده میه لر خصوصا جنک یوزنده وخصومت محلنده
واکر آغزده دوتسه لر صوسزلغی قطع ایده بو اجلدن اولولر وبکلر آنی قوشاقلرنده کوتوررلر
التوتیا بر طاشدر یشل وبیاض اولور وصاروسی دخی اولور بلاد هند سواحلنده بولنور ایوسی
آق وخفیف اولندر بعده صاروسی اندن صکره فستقی ورقیق اولندر که طبیعتده بارد یابسدر
کوزلرک طبقاتنده وطمرلرنده اولان فضلانک نفوذدن منع ایدر وکوزده اولان
رطوبتی ویاشنی قطع ایدر وبدنده اولان قولتق قخوسنی دخی کیدرر الاثمد بو دخی بر
سیاه طاشدر که اندن کحل ایدرلر انوک ایوسی دیار اصفهاندن کلور طبیعتده بارد یابسدر
انک کحلی کوزه زیاده نافعدر کوزک طمرلرین قوی ایدر وکوزدن نیجه آفتلری ضررلری
دفع ایدر خصوصا پیرکشیلرک وقاری خاتونلرک اکر بو کحل ایچنه بر مقدار مسک دخی
قوسالر غایت ایله نافع اولا واکر اعضانک بریری یانسه اوزرینه ایچ یاغیله طلا
طلا اتسلر مضرتنی دفع ایده ورعافی ونزیفی منع ایدر حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورر که سورمه لرک خیرلوسی اثمدر کوزه جلا ویرر وقیل اولمیان یرده قل بتورر الملح
خار یابسدر جمله عفونتلری دفع ایدر ویوغورت ایله خلط ایدوب یوزه طلا اتسه لر یوزک

لونی

لونی خوب و رنکی مرغوب ایدوب تمام جلا ویرر و لونی کوچک ایدر و غلیظ خلطلری و بلغمی
دخا و سودالری ایریدر و جراحتلره اولان رایحه‌ی کیدرر و اکر کتان تخمله قارشدرب
عقرب صوقدوغی یره اورسه فایده ایده و بلغمدن اولان لجی کدواو یوزه و نقریه
طوز و عسل و سرکه قارشدورب اورسالر عظیم فایده ایدر و ذهنی آچار و طبیعتی کشاده
ایدر و دیش اتلرین محکم قلوب و معده‌ده اولان اوجاع بارده‌یه منع ایدر و لکن کوزه
و دماغه ضرری واردر و حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم بو ریاعلی طعامکم
طوز ایله ابتدا ایلکز بتش دورلو مرضه شفادر **فصل فی النباتات والفواکه وخواصها**
وفقنا الله واياكم حق سبحانه و تعالی کندینک صنعة عجیبه و قدرت غریبه سنه اعمان
تفکر ایدوب عبرت المقده بزه و سزه توفیق رفیق ایلیه بدرستی عقول عقلا و فحول ازکیا
نباتاتک امرنده و عجایبنده و خواص و فوایدنده و مضرت و منافعنده عاجز و قاصر لردر
نیجه اولماسونکه حالا انک سن اشکالک مختلفه سنه و تباین الوانه و اوراقنک صور عجیبه
و اطوار غریبه سنه و ازهارک انواع رایحه سنه نظر ایلسک و حکمارنک انواع اقسامنه
تقید ایلسک مثلا قرلر و ارغوانی و سوسنی و شقایقی و حمری و عنابی و عقیقی و دموی و لکن
قزلقده بونلرک جمله سی بری برینه مشترکلردر و بعده نظر اعتبار ایله نظر ایله بونلرک
بعضی بعضینه مخالف اولدقلری و رایحه‌ده دخی بو جمله مشترک اولدقری و میوه لرک دخی
بری برینه مغایر لذاتی مثلا کمی طتلو و کمی آجی و کمی اکشی و بعضی قلری و الوانی و طعمی و اطوار
اوضاغنده بری برینه مغایر بعضی مدور و بعضی اوزون و کمی بیوک و کمی کوچک و
بونلرک بعضی اولدقدن رسیده اولوب کمال بولدوغی و کمی دخی صکره و بعضی قیش زمانده
متعاقبا ظهور ایلری حق سبحانه و تعالی حضرتلرینک بنی آدم و حیواناتنه انعام غیر متناهیه سیدر
و بونلرک خاصیتلری دخی بری برینه مشابه اولمدوغی هر برنده بر خاصه و هر نوعده بر
فایده قومشدرکه بونسنارده حکمتک حقیقتنی هیچ کسه بلز الاکه نه خدای تعالی عز شانه

وبهر برهانه وآنی که انسان دردمند نسبت ایله بلور دریادن همان قطره در نتکم مرحوم
شیخ سعدی علیه رحمة الباری بیورمشدر بیت برك درختان سبز در نظر هوشیار •
هر ورقی دفتریست معرفت کردکار • آچ کوزك عبرت نما در بو جهان • قیل خذ زبل
هم اصلدر ای جوان • ما خلقنا قولنی کوش ایلکل • اشبو سری اکوبن جوش ایلکل • عاقله
کون ومکان جمله سبق • دیدهٔ بینا ایله شاهانه بق • عبرت ال بوندن صقین اولمه خوش
منکرك اقوالنی قلمه بکوش • اهل تفسیرك سوزینی قیل قبول • همدخی اقوال اصحاب رسول
قول بطلانه صقین میل ایلمه • جنت ایکن بیروکی ویل ایلمه • یوری پندم ساکه بو ای نیك بخت
منزلك اعلاده ایکن قلمه تخت مسعودی ایتدی بدرستی حضرت آدم علیه السلام وقتاکه جنتدن
چقدی کندو ایله اوتوز نوع میوه فدانلرین بیله چقاردیکه اول فدانلرده اصناف میوه
ودیعه ایدی حق سبحانه وتعالی نك حکمتیله مکنون اول اوتوز نوعدن اونی نك قابی
واردرکه جوز وبادام وفستق وفندق وکستانه وصنوبر وتورنج وانار وموز
وخشخاش واونی نك دخی قابی یوق واما میوه سنك چکردکی وار خرما وزیتون ومشمش
وشفتالو واریك وعناب وسیخد ودرانق وزعرور که آلوچ دیرلر وبندق واونی نك
نه قابی وار ونه چکردکی الما وامرود وایوا وانجیر واوزم ولیمون وخرنوب و
قاوون وقربوز وخیار کل ایمدی نظر ایله بو جمله نك اطوار واوضاعی ولذات
وطعمی بری برینه مغایردر بیت جمله سی انسان ایچون مسبولدر • عالم ایچره آدمه مبذولدر
ودخی اشبو نعمت عظمی والطف کبرایه نظر تامل وکمال توجه ایله تعقل ایله که ذکر اولنان
میوه لرك بعضیسی غرس اولندقده شویلکه بر عارضهٔ مهلکه سی اولمیه آدم عمرنجه مدت
مدید ثابت وثابت اولوب هر ییل انواع میوه سی مبذول اولدوغی اولو نعمت وحکمت
دکلمیدر واما نوع بنی آدمدن نیجه طایفه واردرکه بو ذکر اولنان میوه لرك اسمنی دخی
اشتمش دکلدر فکیف معاینهٔ کورمش وتناول اتمش اولا پس بو نعمت جزیله مقابله سنده

عدم

عدم شکر کفران بالنعمة قیلندندر الحذر الحذر ثم الحذر من قلة الشکر والتعب ودخی دوستلر بزدن
فتح الله نامه بر اهل علم رحمة الله تعالی علیه حکایت ایلدیکه ولایت اناطولیده مملکتمزه اولان
سیناب قونده اولان قرینلک خلقی برکون اثنای مصاحبتده عجبا بیزده امرود جنسندن
قاچ نوع وار اولا دیو بحث ایلدکلرنده عدایدوب فرق دورت نوع امرود لک اسمنی
ذکر ایلدلر وینه بوجمله ایله ولایت روم ایلنده بر جنس امرود کوردکده ابتدم بو بزم
ولایتمزده بو قدر کل ایمدی انصاف ایله نظر ایله کز یالکوز امرود بو دکلو نوع اولبغی سایر
میوه لرلک دخی ندکلو جنسی اولمق لازم کلور الحمد لله علی نعمائه الکثیره والشکر علی الآئه الجزیله
النقل خرما در اول اغاج کریو بو زنده بندی خرما لغاجیدر مبارک اغاجدر هر ولایتده
اولماز حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که عمه کوز خرما اغاجنه اکرام
ایلکوز وعمه دیو وجه تسمیه اولدرکه حضرت آدم علیه السلام طیراندن خلق اولندقده بر
مقدار بالچق طینه تندن زیاده قالدی پس حق سبحانه وتعالی حضرتی خرما اغاجنی اول زیاده
کلان بالچق دن خلق ایلدی استقامت یوندن انسانه اوکجون مشابهدر طول قدیله وذکوری
اناثدن تمیز اولدوغیله ولقاح ایله مخصوص اولدوغجون ولقاح اکادیر کرکه خرما اغاجی لندکه
ارکلک خرمانلک چچکنی الوب دیشی خرمانلک چچکی ایچنه قویوب بغلرلر بویله ایتمیجه خرما
عقد اولماز تنکم انسان وحیوان دیشی سیله مقارنت ومجامعت ایتمسه اوغلان وجوده
کلمز وحیوانلردن دخی نتاج حاصل اولماز وارکلک خرمانلک چچکنک رایحه سی جان منی رایحه سی
کبی در وچچکلندکده دخی غلاف ایچنده ظهور ایدر شول مثابه کبی که اوغلان اناسی قرینده
آنلک ایچنده اولور وخرمانلک دیشی قطع انسلر قورتنکم انسانلک باشنی کسیلمه اولو
پس انسانده خصوصده مشابهت تامه سی ومماثلة عامه سی وار در وخرمانلک جماری
آفت یتشسه هلاک اولور وخرمانلک جماری انسانلک ایچنده اولان ایلک کبی اولوب و
انلک اوزرنده آدم صاچی کبی لیف اولور وچچکه خرما اغاجنک ارکلی دیشی سنه یقین

اولسه خرمای حوق اولور انوکچی نکه مجاورتیله انس دوتر وقتنکه خرما اغاجنک
ارکلی دیشی لرینک یقینده اولسه بل اسدکجه هوا ایله متنسم اولوب الفاح حاصل اولور
کاه اولورکه ارکلک خرما دیشیسندن آیرو اولوب بعید دوشمک ایله خرما ویرمز اولور
وانک فراقندن عقیم وعشقندن سقیم اولور و دائما طلکو صوایله صوارسک تغییر بولور
واستالمو زلو صوایله صوارلسه ویاخود دیلرینه طوز براقسالر یمشی خوب اولور و دخی
خرمایه انسان کبی امراض عارض اولورکه اول مرضلردن بریسی غمدر وانک علاجی بندن
ایکی ذراع مقداری کسوب اندنصکره دمور ایله احاطه ایدوب قیلرلر انکله غم وغصه
زائل اولور و برمرضی دخی عشقدر انک نشانی اولدرکه قریبنده برخرما واریسه اکا میل
ایلر پس انک کبی خرمانک یمشی خفیفا اولوب کندوی انجلور ولاغر اولور انک علاجی
اولدرکه میل ایلدوکی معشوقی خرما ایله کندوسنی برایب ایله دولاشدورلر ویاخود
انک اوزرینه دیشی خرمانک بردانی آصاقرلر ویاچکندن آلوب اوزرینه قورلر
اندنصکره ایلر وکلوب ایو اولور و دخی برمرضی یمش ویرمکدر انک علاجی اولدرکه
بربالته آلوب اکا یقین وارلر وبرآخر کشی دخی دیرلرکه سنکله بیله اولاکم بوخرما
اغاجنی کسمک دیلرین اول دیرکه نجون کسرین سندنی دیر سنکه یمش ویرمز اولدی اول
دخی دیرکه کسمه که بویل یمش ویرر بنه سن دیر سنکه البته کسرین دخی اوچ دفعه
بالته نک دوکدوسیله اودرا اول بولداش دخی بالته دوتوب اورمغه قوماز
وایده که الله تعالی اورمه وکسمه که تحقیق بویل یمش ویرر صبر ایله کسمکدن عجله ایلمه که
بن کیفیل اولورین شویلکه بویل دخی یمش ویرمجک اولور سه نهایت اول زمان کسرین
دیر پس اول بل البته یمش ویرر ولطف اولور بوقصه عربستانده معروف ومشهوردر
بعضی یمش ویرمین سایر اغاجلرده دخی تجربه اولندی بحکمة الله تعالی اول بل زیاده یمش
ویردی ولکن مسمو غمدرکه بونی قیش آیلنک اوتهاسنده مولود حضرت عیسی علیه السلام

کچه سن

کیجه سنده ایدرلر و بر مرضی دخی یمش دوکمکدر انک علاجی قورشوندر بر طوق ایدوب اغاجی
قوشادرلر اندنصکره یمشی دوکمز اولور و دخی بللوط اغجندن بر قاچ قازق ایدوب اول
اغاجک چوره سنه قفارلر و انک امر عجیبنه ندر که قچن بر خرمانک چکردکنی جمع ایدوب
متفرق بیک یرده دکسلر انلرک خرماسی بری برینه مشابه اولسه کرکدر بو دخی خرما
اغاجنک انسانه کمال مشابهتی اولدوغنه دلیلدر نتکم بیک آدم اوغلانی بریره کلسه بری
برینه مشابه اصلا بر آدم اوغلانی بولنمز هر برینک صورت و شکل و قیافتی البته مخالف و
مغایردر فسبحان الله الخلاق الکریم **کتاب الفلاحه ده** ایدر قچنکه خرمانک چکردکنی قاطر سدوکی
ایچنه قویوب سکز کون طوردقدن صکره چقاروب اول چکردکلری دکسک جملهسی ارکک
اولور و اکر صو ایچنه قویوب سکز کوندنصکره دکسک اول خرمانک رنکی اعلا قزل اولور
و اکر بول بقره باتوسک برنجه کوندنصکره چقاروب کونشه قویوب قورتسک القصه اوچ دفعه
بویله ایلدکدنصکره اول چکردکلری دکسک اغاجی ایکی کندینک بوینجه اولور و خرما چکرد
اوزون اولانن اکسک اوزون اولور و مدور اولانن اکسک مدور اولور آنی
اکمکده اوسلوب بودر که چکردکنی قالین طرفنی یردن یکا ایلیوب و یاروغن قبله دن یکا ایلمک
کرک **حکایت** اولندیکه رئیسلرک بعضنه خرما اغاجنک بر دالنی هدیه کوندرمشلر ایدیکه
اول بر دالک اوزرنده ایکی نوع بسر وار ایدی بری قزل و بری صارو **و روایت** اولندیکه
بغدادده بر خرما اغاجی وار ایدیکه هر آیده یمش ویروب و هر یل عادتی بو ایدی و مصرده
ابن حشاب بوستاننده بر خرما اغاجی وار ایدیکه سلقملرینک هر بریسی نصفی قزل و نصف
آخری دخی صارو ایدی یعنی یوقاروسی قزل و اشاغهسی صاری و آخر سلقمی دخی عکسنجه
اولوردی **حکایت** اولندی معقل نهری قربنده بر خرما اغاجی وار ایدی هر یلده ایکی دفعه
خرما ویرردی و ملوک رومک بعضندن حضرت عمر رضی الله تعالی عنه یه نامه کلوب ایچنده
ایتمشکه تحقیق بکا خبر ایرشدیکه سن اولدوغک یرده بر اغاج اولور شکه یمشی خمار قولاغی

کنک

قدر اولوب اندن صکره آیریلور دیرلمش ایکودن دخی کوچلک اولوب کیدرلک یشل زمرده
بکزر بعده قرار رلعل کبی اولور اندن صرارو اولوب آلتون کبی اولور بعده تاب آفتاب ایله
قوریوب ذخیره ایدیلور شرح حق تعالی اولسا غاجلک خیر و برکتنی زیاده ایلسون امدی
رسولک ویردوکی خبر صحیح ایسه اول اغاج جنت اغاجلرندندر بعده حضرت عمر رضی الله
عنه روم پادشاهنه نامه یازوب جواب ویردوکی سنک رسولکک دیدوکی کرچکدر
وبو شول اغاجدرکه حضرت عیسی علیه السلام بونک آلتنده طوغوب وجوده کلدوکی
وقتده ایتدی انی عبد الله فلا تدعوا مع الله الها یعنی بن اللهک قولیم اللهی قویوب بر الهه
دخی چاغرمک یعنی شریک قیلمک وخالد بن صفوان خرمانی وصف ایدوب دیدیکه هی الرشحات
فی الوحل یعنی بطریق الاستحکام بیرده ثابت و راسخ اولمش غلدر المطعمات فی الحل یعنی میوه
ویر بحیلدر یعنی منقطع اولوب یرلک اوتلری قورودغی زمانده یغور اولسون واکر
اولماسون بهرحال مطعماتدر الملقحات بالنخل یعنی حامله اولجلردر زیرا خرمانک ذکورندن
چیقک آلوب انک بحکی آراسنه قویوب بغلیانجه میوه حاصل اولمازنکم عرب ایدر التحت
النخل یعنی خرما حامله اولدی امدی حکمت ازلیه بویلدرکه بونی تجربه ایله بولوب استعمال
ایدرلرکه اول عمل تلقیح وتاثیر دیرلر مشارق حدیثلرنده وارد اولمشدرکه تلقیح احوالی
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله مشاوره اندکلرنده بیوردیکه لازم دکلدر
پس اول یلده خرما یمش ویر میوب عقیم اولدی ایله اولسه بنه رسول علیه الصلاة والسلام
حضرتلرکلوب ایتدلر یا رسول الله امر شریفکز اوزره بویل تلقیح اندک خرمالر بر بویل
میوه ویرمدی دیدکلرنده بیوردیکه دنیاکوز مصلحتنده سز بندن اعلمسز بن سزک آخرتکوز
اخوالیهون کلوبدرین دیو بیوردی المعینات الشهد النخل دخی معینانلردر یعنی دیار
عربده شهد آرز اولور ولکن خرما چوقدر خرمالرنی خلوده آنک قایم مقامی اولدی
اول سبب ایله شهد نخله معینانلردر محل ضرورتده انک قایم مقامی اولمش اولور ولکن خرمانک

عضمن

عظیمده عسل حقنده واوحی ربك الی النحل ان اتخذی من الجبال بیوتا الی قوله یخرج من بطونها
شراب مختلف الوانه فیه شفاء للناس دیو کلمشدر پس اکا بو شرف یتر که حق سبحانه وتعالی اکا
وحی ایدوب ثنا دخی ایتمش اولا وانك حقنده شفاء للناس دیو بیورمش اولا و دخی حضرت
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که العسل شفاء من کل داء والقرآن شفاء
لما فی الصدور وعلیکم بالشفاء من القرآن والعسل وحضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردی مثل المؤمن کالنحلة تاکل طیبا وتضع طیبا وابن الاثیر ایتدی مؤمن ایله نحل
آراسنده وجه مشابهت بودر که آرونك صنعنده مهارتی وقلة اذا وجفاسی یعنی اهل
شرم اولدوغیدر زیرا مؤمنك اوصاف جمیله سندن بری اهل حیا اولماسیدر و دخی
اهل نفع وقناعت اولماسیدر وکوندز صائم وکیجه قائم اولماسیدر یوخسه حیوان صفت
وبهایم طبع اولوب کیجه دن صباحه دکین دواب مثال یاتمیه وقلة اکل وشرب ایله نفسنی
معتاد ایلمك کرکدر ویکفی لبنی آدم لقمان یسد ظهره ویقیم صلبه فحواسیله دائما عمل ایدوب
بهایم وار طبیعتی هر نسنه که آرزو ایده ممکن اولدوغی دکلو دقت واهتمام وپرهیز
لازم ولابددر ان الله تعالی لا یحب کل اکول وشروب جعطر جوازط قبیلندن اولان
کمسنلر حقنده صادق البیان قرآن عظیم وفرقان کریمده والذین کفروا یتمتعون ویاکلون
کما تاکل الانعام والنار مثوی لهم وبالجمله انسان ضعیفك صفت ممدوحه سندن دکلدر
وکتاب بیناننده ایدر امیر المؤمنین حضرت عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه طعام یدکده طقوز
لقمه دن زیاده یمزدی آه عجبا بزم طبیعت حیوانیه مز طقسان لقمه ایله قناعت ایدرمی اولا
مثنوی اکر تن بسلریسك فیل اولاسن • وکر جان بسلسك جبریل اولاسن • بونی دیین
نه خوش دیمش اشتکل • چو ایشتدك اکا کوره ایش ایتکل • هزاران رحمة الله قایلینه •
نصیب اولا عنایت فاعلینه • قیصر معاویه یه نامه کوندروب سؤال ایلمش که اول
نه نسنه در که جن وانس وملائکه دن اولمیه و دخی الله تعالی اکا وحی ایلمش اولا معاویه

بونك جوابنده عاجز قالوب آخر امير المؤمنين حضرت علي كرم الله وجهه دن سؤال ايلدكده
جوابنده بو رديكدر اول نخلدركه حق تعالى عز شانه واوحى ربك الى النحل ديو قرآن عظيمده
ذكر ايلدي امدي خالد بن صفوانك نخلي وصف اتدوكنك بقيه كلامنه كله لم دخي
ابتدي ويعمل منها اسفاطا عظاما واوساطا قواصر والقاطر يعني اول خرما اغاجدن
بيوك سدلر وقفصلر ايدرلر ويبراغندن زنبيل ومروحه لر اشليوب وليفندن كفه
وايبلر ايدرلر ثم تلتق قصبان لجين وعسجد اندنصكره منشق اولور يعني ظهور
ايدوب آيريلور وكومش والتون دالردن چنار كالسدر المنضد يعني خرمانك كمالنه
كلدوكني تشبيه ايدركه يغلش آلتون پاره لري در ثم تصير ذهبا احمر بعد ان كانت
في لون الزبرجد اندنصكره لوني زبرجد رنكنده ايكن تدريجله كمالين بولنجي ذهب احمر
كبي اولور اول وقت اكار رطب ديلور زيرا خرمانك اول طلوع ايدن ميوه سنه بلح
ديرلر اندن سباب اندن بسر اندن زهوان ديرلر بعده موكت اندن مذنب اندن مجزع
ان رطب ديرلر ومن الخواص النخله اكر خرمانك يبراغني جيسنلر صرمساق وخرايجه نك
اغزدن رفع ايدر **الناجل** جوز هنديدركه هندستان قوزي ديرلر ايوسي تازه سي
وبياض اولندر طبيعتده حار يابسدر باهي آرتورر وقوة جماعي زياده ايدوب وسلس
البوله فائده ايدر وانك اسكي ياغي بواصير ناقعدركه طلا ايدرلر واكر ايچلر آدمك
ايچنده اولان قوردي قرار وتازه سنك سودي غايت لذيذ اولور وانك ليفندن
كمي ايبلرين ايدرلر مصالح ناس ايچون ناقعدر **الاجاص والقراصيا** ارك وكراس بوايكيسي
قرداشلردر موشموله وشفتالوكبي واجاص دخي ايكي نوع اولوب برني ادويه ايچنده
قورلر بواندن كچرك دركه طبيبلر اكا اماسكذا ديكي ديرلر ملاين درو قراصيا دخي
ايكي نوع اولوب برينه برقوق ديرلركه لذيذ وخوبدر ورنكي طونقدر واما اولسه
برينه سياه واكثي در **كتاب** الفلاحه صاحبي ايدر اكر مراد ايلسك كه بوايكيسنك

كوكلري

چکردکلری اصلا اولمیه کرکدرکه بونلرك فدانلرین دکمه لو اولدوغك وقت دیبلرین
یوقاروسنه وارنجه ایکی شق ایدوب یاره سن وفدانلرن اورتاسنده اولان
اوزلرین نازك لکیله چقاره سنکه اول اوز ایپلك مثابه سنده در بعده بونلری بربرینه
ضم ایدوب دخی پنبه ایپلکیله بند ایدوب دخی بصل عنصل برله انی یره دیکه سن پس
بونلر میوه ویردکده چکردکی اولماز ورمانی دخی بویله ایدیجك چکردکی اولماز
عناب انك بریسی وبوستانیسی اولور واغاجلری دیکنلودر وقچنکه انك دبنده
قوز اغاجنی یاقسك یمشی چوق اولور وعناب حرارت ایله برودت اورتاسنده
ورطوبت ایله یبوست مابیننده معتدل اولوب دم غلیظی صافی ایدر کلوسه واویکنه فائده
ایدوب قانی حبس ایدر وانك مطبوخی بارد رطبدر معده ده وبغرسقلرده حدت
وثقلت اولسه وحرارتدن اوکسورك اولسه دفع ایدوب خشونت صدری کیدرر
وبوغازده اوکسورکدن خرلدی اولسه دفع ایدر ولکن اندن بلغم متولد اولور عسیر
الهضم وقلیل الغذادر الزیتون ایکی نوعدر بری وبوستانی اولور بری اولان سیاهدر
واغاجی مبارکدر بقاع شریفه ده واماکن ظاهره ده وبلاد حاره ده بتر هر یرده حاصل
اولماز حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه بدرستی حضرت آدمك
بدننده بر مقدار حسته لق واقع اولدی انك دوا وعلاجنی بلمدی پس درکاه حق
سبحانه وتعالی یه شکایت ایلدکده درحال پیك حضرت جلیل جبریل علیه السلام امر حق
ایله نازل اولوب وزیتون اغاجنی اندوروب ایتدی بونی دیکوب ویمشنی صقوب
یاغنی چقارکه بونك یاغی هر درده دوا وهر زحمته شفادر وایدرلرکه زیتون اغاجی
طویل العمر ومدید الزمان ثابتدر حتی اوچیوز ییل ثابتدر دیرلر ومن خواصها خرما
کبی صوسزلغه صبر ایدر ویاغنك دخانی اولماز وجنب ادم انك یمشنی دوترسه
فاسد اولور ویبراغی دوکیلوب ویمشی دخی آز اولور دیرلر ودخی شهر قربنده چوق

دیکه‌لر طوزی چوق اولدوغیچون زیرا توز قالقوب زیتون اغاجنك اوزرینه دوشجك
یاغی زیاده اولوب وبعضی زیاد لطیف اولور و زیتون اغاجنك اطرافنه بللوطدن منجلر ایدوب
قاقسلر قوی اولوب یمشی زیاده ویرر و زیتون اغاجنك اطرافنه یپراق دوکوب صوین
چقارسلر ویلان صوقدوغی یره سورسلر زهرك تأثیرین منع ایدر و زهر ایچمش آدمه
اول صودن ایچورسلر فی الحال زهرك سرایتنی دفع ایدر و اکر یشل یپراغنی عسل ایله قیناد
چوریمش دیشلره اورسلر زحمتسز چقاره و یپراغنی یاقوب کولنی محکم سحق ایدوب کوزه
چکسه‌لر توتیا عملن ایدوب انك بدلی اولور و اغاجنك ضمغنی بواصره طلا ایلسلر چوق
فایده ایده و انك یپراغنی صو ایله قیناد وب اول صو ایله اکمك ایدوب سچنلره ویرسلر
یدکلری کبی جملهسی هلاك اولور و زیتون بریننك ضمغی اویوزه و تمره کویه سورسلر و چورك
دیشلر ایچنه قویسالر فایده ایده ادویهٔ قتاله دندر و طوزلو زیتون میده قوی ایدر
ولکن اویکنه ضرری واردر و زیتونك سیاهی اویخوسزلق کتورر و صداع پیدا ایدوب
سوداوی خلطلر حاصل ایدر و سرکه مضرتنك نصفنی کسر ایدر حضرت رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم بیورر زیت سزك اوزریکزه اولسون اول صفرایی کیدرر و بلغمی دفع
ایدوب سکرلری محکم ایدر و غشایی دفع ایلیوب صورتی کوکچك و نفسی خوش ایلر و غصه
کیدرر حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر زیتی اکل ایدوب و انوکیله
یاغلنك که شجرهٔ مبارکه‌در و طبیعتده حار رطبدر وجع مفاصله و عرق النسایه موافقدر
وارپه صویی ایله قرشدروب ایچسلر اسهال ایدوب و ایسجق صو ایله ایچسلر قوستره و زیتون
بریننك یاغی صداعه و دیشلر قناد وغنه نافع اولوب انوکیله مضمضه اتسلر دیشلری
محکم ایدر و چکردکنی یاقوب اغریان دیشه دورتسلر فایده ایده و چکرده اولان
مرضلری غایت ایودر التمر هندی ارکدن الطف اولوب رطوبت یونندن اقلدر انك
ایوسی تازه اولندر و طبیعتده بارد یابسدر صفرایی و سودایی اسهال ایدر و صفرانك

حدتی

حدتنی منع ایدوب سویندرر وعطشی و قوصمغی دفع ایدر واستمالولره وغصه لولره نافعدر
ولکن کوکسی مرضلرینه وسعاله برامزدر الغیرا ایکده اغاجیدر جمله اعجاردن صوبه تحمل ایدیجکدر
وصنوبر وطوت اغاجی کبی وچکنی قوقلسلک البته جماع آرزوسنی کتورر شول مرتبه دکه
حیا وشرمی برطرف ایدوب بی اختیار میل ایدر وهر حتی دیار عجمده برشهرده ایکده اغاجغا
چوق ایش چکمکی زمانده انلک رایحه سی دفع اولنجه خاتونلرنی حبس ایدرلر ایش زیرا انلک
رایحه سندن اول شهرلک عورتلری شوریده حال ونفسلرینه پایمال اولدقلری اجلدن صاحبلری
اول حالده محکم ضبط ایدوب طشره چقمادن منع ایدرلر ایش توکتابده بویله نقل اولنمشدر
ودخی انلک یمشی سکری قوی ایدوب قوصمغی دفع ایدر وسلس البولدغایت نافعدر الخوخ شفتالو
ذرد الونلک قرنداشی در وجمیع احواله اکا مشابهدر ولکن زرد الونلک اغاجی چوق بشار
زیرا شفتالو اغاجی انجق اون دورت یل یشر ویرمز غایت ایله استیلر وافراط ایله صوقلر
آنی هلاک ایدر وبو دخی ایکی نوعدر اشعری وزهری دیرلر کتاب الفلاحه صاحبی ایدر تحقیق
شفتالو اغاجندن برفدان الوب آدم سدوکی ایچنده یدی کون یاتورب بعده سکوت
اغاجک بردالنی دلوب اول شفتالو فدانی انلک ایچندن کچورب واول دلوکی بلچق ایله محکم
سد ایدوب ویدی کوندنصکره سکوت دالنی وشفتالو فدانلک اشغانی قطع انسلک بدرستی
اول شفتالو طعم اولوب ویشیر دکده چکردکی اولماز واکر یشیدورلود ورلورنکده
اولدوغنی دیلرسلک چکردکنی شق ایدوب ایچنه سحوق زنجفر قویسلک غایت قرمزی اولور
واکر زعفران قویسلک زیاده صاری اولور واکر زنکار قویسلک غایت یشل واکر لاجورد
قویسلک زیاده کوک واکر جریت قویسلک کیرو اولرنکده واکر اسفیداج قویسلک زیاده
بیاض رنکده اولور اندن چکردکی بربرینه ضم ایدوب وبرایلک ایله صاروب بوه دکلک
اول چکرده کدهرنده دورلورنلک کیردیسه یمشی اول رنکده اولور واغاجلک دخی
کانون اولده آچوب وکوکنی بو رغوایله دلوب انلک ایچنه شکر قامشنلک دالندن برچوب

درکه

ایدوب کچوروب بعده شویله قوسك بشکون دوردقدنصکره صوارسك یمشی غایت لذیذ
و آبدار اولا و چکردکنك ایچی دخی لذیذ اولا **وخواصها** شفتالونك یپراغنی سحق ایدوب
لیمون صویی ایله و شیر وغن ایله قارشدردقدنصکره قاسغه سورسلر رایحه سنی دفع ایده
و انك یپراغنی دوکوب کوبك اوزرینه اورسلر قارن ایچنده اولان قوردلری
و صوغلجانلری قوروب چقارر و انك عصاره سندن قولاغه بر قطره قوسالر قولاق ایچنده
اولان قوردی قره طبیعتده بارد رطبدر باهی آرتورر و مزاجی بارد کشیلره یرامزدر
ضرر ایدر و طعامه اشتها ویروب معده اکشی اتمز و زردالو بونك حلافنجه در **المشمش**
زردالو اغاجی فسادی معده ده تیزدر و کیج بویار و اما ثابت اولیجق زمانی چوق اولور
کتاب الفلاحه صاحبی ایدر برکشی بو اغاجك بیوك اولدوغنی دیلسه یمشی زیاده اولدقده
میوه سنك اولی اولیجق سلکمك کرکدر که اوزرنده یمش قومیه الا مکر که قوی اولان
بوداقلری اوزرنده ازاجق قویا و جمیع احوالی شفتالویه بکزر شفتالوده بالاده ذکر ایلدوکمزك
جمله سی همان انك عینیدر و اکر زردالونك چکردکسز اولدوغنی مراد ایلسك اغاجنی
ساقنه دك کسسن حتی قلبنه یعنی یورکنه وارنجه کسوب اول یره بللوط اغاجندن
برچوی قاقوب اول اغاج چکردکسز یمش ویره و بادامی شفتالویه آشلسك طعمندن و
حلاوتندن کسب ایدوب غایت لذیذ اولور و اما انك **خاصیتی** انس ابن مالك رضی الله
عنه حضرت رسول اکرمدن صلی الله تعالی علیه وسلم نقل ایدوب ایدر حق سبحانه و تعالی
انبیادن برینی قومنه دعوت ایلمکه کوندردی و حکمت خدا اول قومك بیراملری کونی
ایدی انلری واروب امر حقیله دینه دعوت ایلدکده انلر ایتدیلر اکر سن تحقیق پیغمبر
ایسك دعا ایلدکه ربك بو قوری اغاجدن لباسمز رنکنده بزه خرما چقاروب بتوره
و انلرك لباسلری کلیا زعفران رنکنده ایدی تا که بز دخی سکا اعتماد ایدوب دعوتکی
قبول و سنی حق رسول بله وزدیدلر پس اول نبی دخی آبدست آلوب حضرت رب العزة

عز شانه

عزشانه درکاهنه عرض نیاز ایلدی هماندم اول قوری اغج یشاروب یبرقلندی
وزردالویمشی ویردی پس انلردن هر قنغیسی اعتقاد صحیح ایله ایمان کتوردی ایسه اول
شفتالودن بیدی وچکردکنی دخی طتلو بولدی وهر قنغیسی که مؤمن اولمایوب شک اوزرینه
اولدی چکردکنی آجی بولدی وانک یبراغنی چینه سلر دیش اغریسنی کیدرر **مشمش**
طبیعتده رطب بارددر انک یاره سی تیز متعفن اولوب واستمالر تیز متولد اولور ومعده
صوودب طعامی افساد ایدر وانک قروسنی اصلادوب ایچسلر استمالویه فایده ایده وانک
چکردکنی صوده اصلدوب ایچسلر قلبه غشاوت ویروب افساد معده ایدر وچکردکندن
چقان آجی یاغنک چوق منفعتی واردر **حکایت** اولنورکه بر طبیب کشی وار ایدی بر کون
یولی بر کشینک اوزرینه اوغرادیکه زردالو اغاجنی دیکردی طبیب ایتدی نیلرسن اول
ایتدی بر عملده یمکه هم سنک ایچون هم بنم ایچون اولا حکیم ایتدی اول ندر بوستانی ایتدی
بن میوه وبهاسیله فایده لنم وسندخی انی یین کشیلره تیمار ایدوب انتفاع حاصل ایده سن
دیدکده حکیم نازک تبسم ایدوب ایتدی کرچک دیرسن **التفاح** چوق جنس اولور مثلا
طتلو واکشی وآجی ومیخوش ومازو کبی ککرمسی وبعضنک طعم ولذتی یوق بر مرتبه بی مزه
اولورکه وصف اولنماز والمانک بر نوع بوستانیسی اولور **روایت** ایلدلر اصطخرده که
اکا بابل دیرلر بر نوع الما اولورکه نصفی طتلو ونصفی اکشی اولور ودخی المایی اناره
آشلسالر قزل وغایت لذیذ اولور والما اغاجی قچانکه چچکنی دوکسه دبنه خمر دوکسه لر
اعلا قزل وخوب اولور والما اغاجنک دبنه عورت سدوکی دوکسه لر قوردی وار
ایسه قریله وسایر امراضدن بری اولا وهر یمش اغاجنک دبنده واطرافنده بیان صوغانی
دکسه لر قورد اولمیه وقزل الما اوزرینه بیاض خط یازلمق مراد اولنسه الما دخی
یشل ایکن مرکب ایله لا اله الا الله محمد رسول الله وآخر هر نه مراد اولنورسه یازیله
بعده اول الما قزارنجه دوردقدنصکره اول مرکبی کیده رهکه یری بیاض وغایت لطیف

وعجیب اولاو یاخود خط برینه کاغدن نقش و یاخود تصویر ایدوب یاپشدوره الما
قزاردقدنصکره اول کاغد اولان یرجه بیاض وخوب نقش اولاو اکرمیوه سی آزاولسه
و یاخود چکنی دوکسه و یاپیرانجی دوکلسه فلای صحیفه سنی او زرینه اصالر شویلکه اولسه
فلای پاره سی یره دکیله برقارش قالدقجنکه بشی او لوب اصلاحه کلسه اول فلای کیدره
میوه سی حوق او لوب دوکلیه محترز در **خاصیتی** الما یراغنده عصاره سنی زهر ایچن آدمه
و یلنوز دیلان وعقرب صوقش کسه کچی سودی ایلدایچورسه هرکز تأثیر ایلیه دیلان وعقرب
صوقدوغی یره زحمت ویرمیه والما چکنی قوخولنی دماغه قوت ویرر والمانک ایوسی
شامیدر بعده اصفهانی در وکلن رومه ایلنده قلیه قرینده واقع اولان قرجه طاغلرک
ماوراسنده بلقان طاغنده دینده المالر او لورکه عجیب وبی مثل پادشاه عالم پناهه
هدیه ایچون یوکلر اوب کیدرلر ولایت اناطولی دیکله مشهور اولان یرده کذلک انواعندن
او لور واکشی الما بارد غلیظدر معده یه ضرر ویرر انسانه نسیان حاصل ایدر ظاهر
بودرکه انک هیچ نفعی یوقدر ولکن انک طتلوسی حرارت ایله برودتده معتدلدر بشی
وراحه سی قلبه قوت ویرر ومعده ضعیف اولسه قوی ایدر وسمومات نافعدر واما
قابی کیدره که معده یه زیان ایدر والمانی حوق یکده ضرر وارد رسکرلرده وجع حاصل
ایدر اکر دلرسک که المانی حوق زمان صقلیه سن هیچ چیز ومیه هر المانی قوزیه غلمه
صاروب یرالتنه کومک کرکدر یاخود یوشق طپراغده یا قوم ایچنه قویوب حفظ ایدلر
ایدا چوریمک یوقدر صحیحدر **الکمثری** امرود درکه انواعی غایت چوقدر جوار یمزده
حتی عمادن فتح الله افندی دیرلر بر صادق القول **حکایت** ایلدیکه ولایت اناطولیده
یرمز سناب قرینده بورزمان قوق درت نوع امرود عد ایلدلر وینه بوجلدن صکره رومه
ایلنده امرودلر کوردمکه من بعد بزم یرمزده اول جنس امرود یوقدر دیردی
فسبحان الله العظیم حق سبحانه وتعالی نک کمال قدرت وحکمتنه نظر ایلمکه بو دکلو انواع

اولور

اولوب وینه هر برینك لذتی بری برینه مغایردر وطورده دخی مخالفا ولا الحمد لله تعالی
علی نعمائه والشکر علی آلائه وامرود اغاجنك کوکی غایت دریك کیدر حتی تحت الارضده
صویه یتشور سایر اغاجلرك بویله دکلدر کتاب الفلاحه صاحبی ایدر برکسنه چنار اغاجندن
وبادم اغاجندن برابر آلوب امرود اغاجنك التنده بونلری یاقسه اول امرود وقتندن
اول یمش ویره وبرکشی امرودی انجیر اغاجنه آشلسه یمشی طتلو اولوب ورقیق القشر
یعنی قابی غایت نازك اولور وسریع النضج یعنی تیز کوینور وامرود اغاجنك اوزده کنی
صغر اودیله صوارسالر قوردلو اولمیه وانوك چچکنی قوقولمق دماغه غایت قوت ویرر
وامرودك ایوسی رایحه سی خوب وآبدار ونازك وغایت مدور اولندر واما طبیعتده
بارد یابسدر وغدا جهتندن سایر میوه لردن یوز طبقه زیاده نفعی واردر خصوصا که
طتلو اولا لطیف ملین اولور وانك اکشیسی غایت قابضدر معده قوی ایدر وعطشی قطع
ایدوب صفرایی تسکین ایدر الا بو قدر وارکه قولنج عارض ایدر وپیر کشیلره ضرر لو
وطعامدن صکره یسلر بخاری باشه چقارمز وچکردکی یورکده اولان قوردلری قرار
سفرجل ایوادر بو دخی برنیچه نوعدر طتلوسی واکشیسی ومیخوش وککرمسی اولور نفسه
حیات ویریجیدر کتاب الفلاحه صاحبی ایدر ایوایی نیجه اطوار مختلفه مشابه اتمك
مراد اولنسه براغجدن دیلدوکی طور واسلوب اوزرینه برقالب ایله کرك مدور
کرك مربع ومسدس ومثمن ویاخود بوز طوغان رسمنده وبالجمله هرنه دورلو دیلرسك
اول اغاجدن برقالب دوزب ودخی اوزرینه محکم یوغرلمش بالچق ایله قپلیه سن که
جمیع اطرافنی احاطه ایده اندن صکره ابو مقدار صبر ایلیه سنکه بالچق قالب اوزرنده
قورومغه قریب اولا بعده بو بالچغی بچاق ایله ایکی شق ایلیوب قالبدن آیره سن وبو بالچغی که
ایکی پاره در دال اوزرنده اولان ایوا دخی جوز دکلو ایکن قپلیه سن ایوا بو بالچقدن
ضرف ایچنده قاله وینه بو بالچغی بربز ایله طشره دن قپلیوب محکم بغلیه سن وایوانك دالنی

دخی ایب ایله اوستی یانندا ولان برقوری داله بغلیه سنکه آشاغه صارقیه وآغز
اولوب دوشمیه واول دالی شکست ایتمه پس قچن ایواکالنی بولسه اول ایچی حل ایدوب
اوزرنده اولان طیراق ظرفی رفع ایدوب کوره سنکه ایوا اول مراد ایلدوکنک هیاتی
اوزره اولمش اولاخرق عادیه مخالف وقیاس عقله مغایر برشکل غریب اولاکه هرقنغی
صاحب سعادت ایلسنک برتحفه عجیبه وهدیه غریبه اولورکه تعبیره قابل اولمیه
وایوانک بیراغنی یاقوب انک دماغندن برلطیف کحل اولورکه کحل اصفهانی بدل اولمق
ممکندر واغلجنی دخی یاقسنک کولندن برناخ کحل اولورکه کوزلنک جمیع امراضنه فائده
ایدر ولکن غایت سخی ایدوب انجه وصق والادن کچوریلسه کرکدر وچکنی فوقولق
دماغه تقویت ویرر وقلبه فرح ویرمکده خاصه عجیبه سی واردر وایوانک بدن انسانه
چوقلق فائده سی واردر ولکن نقلنی یمه لر اغزده قلنه قتل دیرلر **یحیی ابن طلحه** اتاسندن
حکایت ایلرکه ایدر حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جناب عالی سندوارده مبارک
دست شریفلرنده ایوا وار ایدی پس بکا ویروب ایتدی آل بونی بی که بدرستی قلبی احیا وشاد
ایدر **فضل بن عیاض** رضی الله عنهما روایت ایلدیکه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم برایوایی اوفادوب جعفر ابن ابی طالبه ویردی وایتدی بی که اول لونی صافی
ایدر واوچ آیلق حامله خاتونه بدرسلر اوغلانک صورتی کوکلنک وفهمی زکی اولور
نکم برطائفه ایکی جهان فخری حضرت سلطان انبیا صلی الله تعالی علیه وسلمه کلوب ایتدلر
یارسول الله اوغلجغازمز چرکین متولد اولور اولدی بلمزایزکه حکمتی ندر حضرت
سلطان عالیشان بیوردیکه خاتونلرکز اوچ دورت آیلق حامله ایکن ایوا ایدورلر
وایوانک امر عجیبندندرکه بچاق ایله کسسنک یانسه اولورا اما الکلاو فاتنک آیدا
اولور وطبیعتده باردیا بسدر لونی خوب وخلقی دخی مرغوب وکوکلی شاد قلوب بولی
ادرار ایدر وغشیانی دفع ایدوب عطشی کیدره ورومعده قوی ایدوب نزلتی حبس

ایدر

ایدر و قلبه و دماغه رایحه سی تقویت ویرر و ایوایی عسل ایله قیناتسلر چوق فایده سنی
مشاهده ایده لر ولکن آنی بعد الطعام چوق یمك قارنی بوردورر و سایر میوه لری
چوریدر یعنی سایر میوه لرك آراسنه قوسالر فاسد ایدوب ضایع ایدر و آنی چوق
یمك قولنج عارض ایدر و یورك آغردر و سکرلره سستلك کتورر و آنی چوق زمان
صاقلمق مراد ایلسك نشاره و یاخود صمان آراسنده قوسالر چوق زمان دوره التین
انجیر در کتاب الفلاحه صاحبی ایدر انجیری دکمك مراد ایلسه لر فدانینی طوزلو صو
ایچنه قویوب برکون دوردقدنصکره غرس اتدوکك وقت طپراغنی قازوب آلتنه صغر
تزکینی و طپراق ایله اورته بدرستی یمشی غایت ایری و لذیذ اولور و آنی زیتون
صویی ایله صوارسك یمشنی دوکمیه و انك امر عجیبندندر که قچنکه قوش آنی برنمناك یوده
و یاخود بر دیوار اوزرنده یسه دوکولن دانه سی اول یرده ثابت اولوب زمان
ایله کوك صالوب اغاج اولوب میوه ویرر و اما بو دخی امر غریبدر که محروسه بروسه ده
اولو جامعك مناره سنك شرقی سی دبنده طاش آراسنده بر انجیر اغاجی بتمشدر که جامع
مزبورك مؤذنی هر ییل میوه سنی جمع ایدر آلان موجوددر دیرلر و سقمونیانك بر
بوداغنی انجیر دالنه آشلسه لر سایر میوه اشلندوغی کبی و اما کونش جدی بورجنك
آلتی یایدی یاسکز دره جه سنه کلدکده ایدوب و انجیر اغاجنك اطرافنی یدی کره
دول ایدوب دخی عقبنجه فی الحال آشلیوب سداتسلر یعنی بغلسه لر شویله ملحم اولوب
میوه ویریجك ایکی دانه انجیرینی بر آدم یسه هر بری بر کاسه شربت کبی صفا ویرر
و قچن انجیر اغاجنی اتی صو ایله صوارسلر هلاك اولور و بر کمسنه ربتلا صوقسه ترکیجه
اکا بو دیرلر انجیر اغاجنی صویه اصلدوب اول صودن ایچورسلر و اغاجیله اصردوغی
یره سورسلر و بوینه آصا قوسالر غایت نافع اولا و انجیر اغاجنك سودنی یلان
و عقرب صوقدوغی یره دامزرسلر سایر اعضاسنه زهر سرایت اتمیه و آنك اغاجنی

یا قوب اوزرنده چوملك قیانلر تیز جلك طعامی پشه وانجیر اغاجنك کوکنی
بوستاندساچلر قوردلری قریله وانلك یپراغنی ینه کندونك خام انجیریله دوکوب
قودوزکلب اصردوغی یره اورسلر کلی فایده ایده ویپراغنك عصاره سی وشو
اثارنی کیدره وشو دیوشولاللرینه واعضاسنه ایکنه وچویت اندکلرینه دیرلر
وعرب طایفه سنك ارلری وعورتلری اکثریا عادت ایدنلردرکه یوزلرینه واللرینه
وآیقلرینه وعامه لرینه انواع مهملات نقش ایدرلر حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم بیورمشدرکه لعن الله الواشمة والمستوشمة یعنی بو فعل قبیحی ایدنلر واندورنلر
دخی لعنت اولسون دیمکدر دار الحربده براسیر قاچسه بو فعل قبیحی اکا زجرا ایدرلر برکره
دخی اباقت ایدرسه معلومدر اولسون که فلانك قاچقون قولیدر دیو دونارلر ابن
عباس رضی الله عنهما دن سند صحیح ایله روایت اولنورکه حق سبحانه وتعالی قرآن عظیمده
برشجر ایله قسم ایتمشدرکه انوکچون جنت میوه سنه بکزرنه قابی وندچکردکی اولوب
ودخی همان برلقه قدر بخه دروانولك ابوبی بیاض مایل اولندر واندن صاروی
بعده سیاهی وآنلك غایت اعلاسنه وزیری دیرلر وانجیر طبیعتده حار رطبدر سایر
میوه لردن غذا یوسندن ایودر ونفوذی خصوصا بواصره نافعدر ونفریسه دخی کذلك
وفاسد اولمش لونی اصلاح ایدر وکوکس مرضلرینه دخی نافع ومواقعدر وصوسزلغی
قطع ایدوب وطوزلو یلغمدن بوزولمش لونی اصلاح ایدر واستسقایی دفع ایدوب
وعقرب صوقدوغنه فایده ایدر وانی یمك سمومات اماندر اکر انجیرك اون
داندسنی قوزاچیله یسلر عظیم فایده سنی مشاهده ایدرلر وبادمایله یسلر نفعی
زیاده درر وانجیری صوایله قیناوب دخی انکله غرغره ایتسلر دخی تحلیل ایدوب
کیدرر وانجیرك یوسندن بدی داندسنی اون درهم سنامکی ایله برچوملکده قوتوب
واوزرینه صوقویب انجیرحل اولنجه قیناده لراندن برنزدن سوزوب ایلیجی ایکن

بقی

قبغلو ولمش آدمه انجیر سلر اول ساعت فتح ایدوب خلاص ایده غایت مفید و آسان ثر بتدر
نیجه بی چاره نك درد نه درمان اولمشدر غافل اولماسن کرك محرز در و انجیر سودین چیقان
اوستنه سورسلر تیز دشه و شکل اوزرینه سورسلر قطع ایده و جراحتلرده لحم زاید اوستنه
سورسلر کیدروب پاك ایلیه و انجیری آلمك ایله بسلر بدنزبت اوشورر و انك آغاجنی
یقسلر سوری سکلی دفع ایده **العنب** اوزم چوغی اشجارك اکرمی و بسلرك اشرفیدر
و انك دیکه سنده خلق ایچون غایت عظیم وار در انوکیچونکه اوزومك حاصیتی چوقدر
بدرستی انك غریب احوالنی کتابلر تصنیف تشلر در و اوزومك اعلا و کزیده سی دوالی در
زیرا عمل یونندن اقل و زحمت جمعندن اخفدر و میوه یونزندن اکثر و شیره طوغندن
اجود اولوب انك عجیبندندر قچی انك بداغندن آسالرکه اول بداق یمش ویرمجی
اولادنی آنی غریب ایلسلر اول بلده هان میوه ویرر یعنی کسوب و دیکلوب میوه یرکلنجه
برنك مابینی ایچی آیی اولور بو خصوص میوه انجیرك برنی میسر دکلدر **کتاب** فلاحه
صاحبی ایدر اکر دیلرسك که آصمادن بر امر عجیب کوره سن فاینه کثرتندن و میوه سی زیادکندن
و کوکی قوتندن و زماننده اول یمش ویرمه سندن ایدی تازه آصمانك چوبقلرین آلوب
ایلك اون بشنه وارمادن دکلکه سچ ایدوب و اول چوبقلرك دیبلرین صغر ترکنه
بولشدوروب و یره دکدکده اطرافنه بلتوط و یاخود نخود و یا بقلادن آکه سن بدرستی
یمش اولدقده غایت عجیب اولور سایر باغلره مخالف اولور **بودنی** عجیبدر که آق و سیاه
و قرمزی بو اوچ نوع اوزومك چوبقلرین آلوب بونلری اورتاسندن یاره سنکه قشنه
ضرر کلیه بنه بونلری بریره دوشروب و برایلك ایله یغلیوب و دیبلرینه صغر ترکنی
قویرسن دنجی دیکرسن پس بونلر بریجه بریله قیناوب بو جمله چوبقلر براولسه کرك میوه
زمانه کلدکده میوه لری کوناکون و رنکارنك اولور که مشاهده سنده عقل حیران قالور
و اکر دیلرسك آق اوزری سیاه ایده سن چوبوغلرینی قازوب کوکنه سیاه نقطه

قویه سنکه اوزومی سیاه اولور اکر دیلرسك اوزومه بوجك و قورد اوشمیه باغ
کسدکلری دهره قوربغا قانیله صوارسك آفات عارضه دن سالم اوله و اکر مراعودن
سالم اولدوغنی دیلرسك اوزم اصماسنی صغر تزکیله ایرو ایرو دوتسو ایدوب
ویلغین یمشنی آلتنه صاچیویروب وقچنکه اصما یمشه کله اوزم جبره سنی و یاخود
قورو اوزومك جبره سنی دیلرینه دوکه سنکه بونك اوزومی سایر اوزملردن
اول یتشه و هر اوزومك شیره سی طبراغی رنکنده اولور دانه سی رنکنده اولماز
وشول اصماء کسدکلری زمانده متقاطر اولان قطراتی مدمن خمر اولنلره بلدین
ایچورسلر خمردن اکراه ایدوب بعنایة الله تعالی ایچکدن فراغت ایلیه و اویوز اولن
آدم اول صودن ایچسه شفا بوله و اوزومك انواعی غایت چوقدر حتی محروسه اسکوبده
عد اتمشلر اوتوز دورت نوع بولمشلر جمله دن بر نوعنه عیون البقر دیرلر مثلا جوز
رومی دکلو اولور و بر جنسنه دخی اصابع العذاری دیرلر کمال لطافتده کویا حنالنمش قادین
برماغیدر حسن بدیعندن اکا تشبیه ایدرلر و بر جنسی دخی آز اولور که اوزونلقده
بر ذراع مقداری اولور و بعضی دانه سی وزنده اون درهمدن زیاده کلور و بعضی
کتب منزله ده دنلمشدر که أَتَكْفُرُونَ بِي وَأَنَا خَالِقُ الْعِنَبِ یعنی بکا کفران بالنعمه
اولورمز که حالا عنب خالقی اولم و اوزومك قابی بارد یابسدر و اوزم که طتلو
اولا غذا یوندن لطیفدر که بدنه تقویت ویروب تیز سمردر و اندن ایوقان متولد اولور
و کوکس و اویکن مرضلرینه فائده ایدر و جماعه تقویت ویروب ماده منی قوی ایدر
و دانه سنی دوکوب یلان و عقرب صوقدوغی یره یاقواتسلر چوق فائده ایدر الحصرم
قورق صوینك ایوسی ال ایله صقلمش اولندر و طبیعتده بارد یابسدر صفرایه و حرارته
غایت نافعدر ولیکن اندن ریح متولد اولور و کوبك بورلدوسنی کتورب سکرلره
و کوکس مرضلرینه ضرر ایدر الزبیب قوری اوزمدر انك ایوسی لحم و شحمی زیاده و حلاوتده

ارتق

آرتق اولندر روایت ایدرلر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه رمضان
اوزره کتورد کلرنده بسم الله دیوب بیوردی یکزدیو وایتدی اوزمرنز کوکلکز طعام
ونه لطیف نعمتدر که سکرلری محکم ایدوب زحمتی دفع ایدر وآتش غضبی سوندورر
وحضرت رب العزتی خشنود ایدر وآغزرایحه سنی کوکلکز ایدوب لونی صافی ایدر وقوی
اوزم طبیعتده حار رطبدر وبارد یابسدر معده یه وجکره خوش کلور وبغرسقده اولان
وجعلره دیو کرکدر ومثانده اولان زحمتلره فایده ایدوب واکر مسهل ادویه لره
قاتسلر نفعی دخی زیاده اولور وبونلک اون درهمک حکردکی جقاروب وچوکلکده
قیناتوب ایچسلر قبضی دفع ایده وقلیل اللحم اولان معده قوی ایدوب قانی حبس ایدر وکلن
محرک دیجدر القشش بر نوع طتلو خرده اوزمدر قزل وصارو وسیاه اولور اما
ایچنه چکردکی اولماز آنی اوده دکسلر میوه سی یشل اولور دیرلر الخرنوب اذا لاخری
اوزمدن اخراج ایدن چشیدر وسببی دخی بودرکه برکون بعضی طاغلرده شکار ایدرکن
باغ چوبغنی کوردیکه اوزرنده اوزومی وار ایدی سومامدن اولاد یونلمن اتدی پس
امر ایلدیکه برمقدار جمع ایلدیلر اما یمکه اقدام ایده میوب تجربه ایچون صوینی صقوب بر زمان
کچدکدنصکره قیناتوب صافی اولدقده برقله سنجی اولش آدمه کرهاو وجناه نیجه ایرام
وزحمتلر ایله ایچوردیلر پس سرخوش ومست لایعقل اولوب چوق زمان نوبله یخدی
یاتوب اویودی بعده اویانندی وایتدی دخی کتورلک ایچدین پس کیروو یردلر بوکره
اختیار ایله ایچوب سرور ونشاطدن وزوق وصفادن غیری هیچ ضرری کورمدلر
بوندن غیری برایکی کشی نیز دخی ایچوردلر انبساط ونشاطدن اوزکه نسنه ظهور ایتمیجک
پس شاه جمشید دخی ایچوب مسرور ایلدی ومنبسط الاحوال اولوب کیف ونشاسندن
زیاده صفا کسب ایدوب بیوردیکه شهرلرده واطراف بلاده غرس ایلدلر بو روایتده
جمشید شاه برکون شکار آرزوسیله طاغلرده کزرکن کوردیکه برعفریت اژدرها

هیئت افعی بر قوشجوغزك یاد روحقارین یلك نیتیله براغاجچار همان جمشید شاه
تیر وکماندال اوروب دخی اول افعی زهرناکی اوق ایله اوروب هلاك ایلدی پس اول
قوشجوغز کندو حقنده جمشیدك بو همت وحمایتنی کوریجك پس همان غایب اولوب کیتدی
بعد زمان اوچ داند اوزوجکر دکنی بری بورنده وایکیسی ایکی یاغنده کتوروب جمشیدك
نظرینه قودی پس جمشید فراست ایله بلدیکه انك اندوکی لحسانك مقابله سنده اول
قوشجوغزك فادرا ولدوغی مکافاتدرکه وجوده کتوردی پادشاه بیوردی اول
جکرد کلری بریه آکدیلر وقتاکه زماندنصکره آصما اولوب کالنی بولدی واوزم
ویردی ولکن جمشید شاه بونك اکلنه جرأت ایده میوب هلکاندن اولادیو ملاحظه
ایلدی آخر الامر شیره سنی آلوب بر قاب ایچنه قودلر تاکم قنایوب رایحه ویردکده جمشید
بوکا تعجب ایدوب اما ایچکه اقدام ایده مدی اتفاق بر ولجب القتل آدمه ابرام ایله مع الکراهه
ایچوردیلر هانکه ایچدی جرعه وقتلنی فراموش ایدوب صفاسندن رقص وسماع اتمکه
باشلدی بعده لایعقل اولوب بر زمان یاتدی اندن صکره پادشاه یقین حاصل ایلدکه
تحقیق هلاك دکل ایش اندن امر ایلدیکه جمله شهرلرده وقراده دیکلوب منتشر اولاجق
وجمله جمیع دنیا یه شایع اولوب شهرت ویردی واوزوملك سیاهی بطئ الانحدار در
یعنی کج هضم اولور وردئ الکیموس در یعنی هضمی مشکلدر وزیاده حرارت ویریجیدر
واما بیاضی قلیل الحرارة وسریع الانحدار در وبرکشی خرابجکه مداومت وملازمت اوزره
اولوب مدمن خرا ولسه عقلك جوهرینه خلل ویروب وجکر وطحاله وجه حاصل ایدر
وغذا شهوتنی آزایدوب جماعه ضعف کتورر ودماغی فساده ویروب نسیان کتورر
واغز قوخوسنی چرکین ایدوب بدنه رعشه یعنی دترمه ویرر وعقله نقصان کتوروب
بصری ضعیف وسکرلری سست ایدر واستمد وسکته وصرع ومرك مفاجان حاصل
ایدر واکر العیاذ بالله توبه اتمدن فوت اولورسه خود اهل خراندن اولوب عقاب

عظیم

عظیم وعذاب الیمه کرفتار حق سبحانه وتعالی جل شانه اهل اسلامدن اولوب مبتلا اولنلره. اولور
انصاف ویره واکر خود برنسنه اشلیوب یورلدقدنصکره ایچرسه یورکده خفقان وقلبه
قساوت واحتراق ویرر وبوندن غیری هزاران امراض ووجعلر حاصل ایدر وشراب
ایچمك دوکلی یرامزلقلرك مفتاحیدر وقلبی اولدوریجی اولوب وحق سبحانه وتعالی حضرتنی
غضبه کتوریجیدر واول تقدیرجه بو جمله فسادك منبعی وجمیع قبایحك مجمعی اولور استغفر الله
من جمیع المآثم والبلایا ونعوذ بالله من المحارم والخطایا حق سبحانه وتعالی جمله امت محمدی
صقلیه نثر بو دکلو واریکن انوك فسادی • ندندر خلق قلمش اعتیادی • دنی جاهل
اکا اسراف ایدر مال • کم اندن حاصل اولا جزوی بر حال • او حال آردنجه وار انك
خماری • کوبی کیدر قالور یرنده خاری • بونی ایچدکده کیدر جمله عقلی • نه بیله اول کشی
دنیاده نقلی • بونی ایچن اولور مجنون مفتون • دو عالمده اولور مخذول ومغبون • مزید
عقله اولمزلر چو معتاد • مزیل عقلیله ایدرلر افساد • انوکچون دیدلر ام الخبائث •
فضایح اولدوغیچون آنده حادث • نصیب اتمدی باکه حق مذاقن • عنایت ایده حق سنداخی
صاقن • حق سبحانه وتعالی درکاهندن رجا ایده رکه عاصی قوللرینه توبهٔ نصوح
وعمل صالح میسر ایلیه وصراط مستقیمه ارشاد ایدوب ناصیه مرکه آنك ید قدرتنده در
فعل صوابه جذب ایلیوب کندو رضای شریفنه متعلق اعمال نصیب ومیسر ایلیه آمین
بحق محمد وآله وصحبه اجمعین الخل خمردن اولان سرکه درکه بارد یابسدر حضرت
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیورر خیر خلکم خل خمرکم فائده سی اولدرکه اخلاطی
بدنه دوکمکدن منع ایدوب خلطلری لطیف ایدر وطعامی هضم ایلمکه معیندر خصوصا
پیرلره وغرغره ایلمك بوغازه خلط سیلان اینمکی منع ایدر ونزیفی حبس ایدوب اویوزه
وتمرکویه وآتش یانوغنه نافعدر وباشه سورسلر صداعی دفع ایدر وحرارت معده
صالحدر وشهوتی کسر وزیاده حرارتی دفع واسیجقله ایچسلر یلان وعقرب صوقدوغی

وادویهٔ قتاله نك مضرتنی دفع ایدر التوت اشجارك اعزی واکرمی در زیرا دوده
حریرا تمز الا انك یپراغندن المعتصم بالله رحمة الله تعالی علیه عمالنه امر ایلدیکه جمیع
اطراف بلاده توت اغاجنی وافر دیکه لرکه بدرستی انك قروسی حطب ویمشی رطب
ویپراغی ذهبدر وسیاهنك انواعی اولور طبیعتده بارد یابسدر وسیاه توتی عقرب
صوقدوغی یره اورسلر فی الحال وجعنی ساکن ایده وآق توت حار رطبدر غدا یونندن
یرامزدر معدهٔ افساد ایدیجیدر واما ادرار بول ایدر الرمان انار اغاجیدر هر یرده
اولماز الا بلاد حارده اولور ابن عباس رضی الله تعالی عنهما روایت ایدرکه هر قچان انار
یسکز انك ایچنده شحمتی واردر انکله یکز زیرا بدرستی اول معدهٔ دباغت ایدوب اصلاح
ایدر وادرار بول ایدورر دخی انك برحبه سی مؤمن کشنك قلبنده دورمز الا که قلبی
نورلندرر وشیطانك وسوسه سنی قرق کونه دك منع ایدر وانك ایوسی ملسی جنسیدرکه
دانه سی ایری وچکرده کی خورده اولور طبیعتده حار رطبدر کوکسی نرم ایدوب
بوغازی ملایم ایدر ومعدهٔ جلالندورر وخفقانه نافع اولوب باهی آرتورر وقشرین
اوده بحوراتسلر حشرات وهوام قچار الترنج بلاد حارده اولور اغاجی یکرمی ییل مقداری
دورر وقچان حایضه عورت یاپشه ویاخود یپراغنی جنب آدم الیله قوپارسه یمشی
فاسد اولور وقشری حار یابسدر ولکن ایچی حار رطبدر واکشی سی بارد یابسدر
دانه سی حار رطبدر وانك ایوسی بیوك اولاندر هوانك فسادنی دفع ایدوب اصلاح
ایدر وبازمانلرنده نافعدر وانك ایچی معده یه یرامزدر ودماغه ضرر ویرر واما
اشتها کتورر وخفقانه نافع اولوب صفرایی اسهال ایدر النارنج بونك یپراغی خرما
کبیدر ساقط اولماز دائم طورر کتاب الفلاحه صاحبی ایدر قچن برانك التنده
اکسك اکشلکی حلاوته مبدل اولور ونارنج اغاجنك مرضنه علاج برادمدن فصاد
قان آلدقده اول قانه بر مقدار صو قاتوب اغاجنی صوارسلر شفا بولور ویپراغنی

یکنز

چنسلر آغز قوزنی کوکلمک ایدر و آغزده صوغان وصرمق وخرایجه‌نی دفع ایدر و
چچکلنک رایحه‌سی دماغ وقلبه قوت ویرر و ریاح باردهٔ نک مواد‌ین تحلیل ایدر
الليمون بو دخی بلاد حاره‌ده اولوب یواغی وقابی حار یابسدر واکثیسی باردیابسدر
وصفرادن اولان امراضه نافع اولوب صوسزلغی دفع ایدر ومعده وشهوتی قوی قیلور
ولکن کوکسه وسکرلی ضرر ایدر وجمیع احواله تورنجه مشابه وخاصه سنده دخی مشاکله
ودفع سموم حیات وافاعی عظیم فایده‌سی وار در **ابو جعفر ابن عبد الله القیسی** انک
خاصه سنده بر عجایب حکایت ایدر که انک بصره‌ده نهر رس قرینده بر باغچه‌سی اولوب آنده
اولور دمر دیر وانک جوارنده بر بوستان وار ایدی آنده بر افعی اژدرها مانند ظاهر
وپیدا اولیکه اوزونلغی اون ذراعدن زیاده وقالکلغی دخی بر طوغرجی دکلو وار ایدی
بونک ضرری جمله عالمه مشهور اولوب وبونی استماع ایتمک ایله الله کتورمک سودا سیله
بر یلانجی طالب اولوب کلدکده یلانک قنده اولدوغنی صالی ویرمشلر پس اول بوستان
جانبنه کلوب کندوایله بر بخور کتورمش ایدی چقاروب توتسوایلدی بندنجی چاردان
اوزرندن نظر ایدر دمرهان آنی کوردکده بخور رایحه‌سنی اشتدوکی کبی یلان بر بوجغدن
چیقوب بوکا قرشو یوریدی وبو دخی یلانی بو هیبت ایلدکوریجک خوف غلبه ایدوب
ومقابله درمانی قالمیوب قاچمق استدوکی کبی یلان امان ویرمیوب ایرو صوقدوغی
ساعت دوشدی اولدی واول آن آیریدی بعده بو یلانک مضرتی دخی زیاده شهرت
بولدی اول بوستان یانه آدم وارمقدن منقطع اولدی برنچه زماندنصکره بر کشی
دخی کلوب اول یلانک خبرنی وموزیلغنی کایلدر دیلر بو کشی ایتدی همان آنک قنده
اولدوغنی خبر ویرک حق تعالی حضرتی راست کتوره‌دی بن ایتدم اول یلان یاوز
ملعون درسندن مقدم بر یلانجی آدمی صوقوب اولدردی کل کرم ایله بو سودادن
فراغت ایلدد دمر ایتدی اول هلاک اولان بنم قرنداشم ایدی انک قانی اول ظالمدن

المغه کلدم و یاخود قرنداشم یولنه بنداخی هلاک اولم ددی منعنه دخی اقدام ایتدم کوردمکه
ممنوع اولماز ناچار اکا ایتدم یوری شول بوستاندن یکا کیت دیوب بنداخی چارطاقم
اوزرینه چقدمکه اکا حواله ایدی پس بو کشی بر یاغ چقاروب یغلندی و بخور ایدوب
نماز قلوب دعا ایلدی همانکه اول بخورک رایحه سنی اول یلان آلدی فی الحال بر جانبدن
چقوب اکا قرشو کلدی بو دخی یرندن دپرنمیوب حرکت ایتمدی پس یلان اکا یقین کلدکده
بو کشی دخی یلانک اوزرینه هجوم ایلدکده یلاندر بوندن قاچدوغی کبی بو دخی اقدام
ایدوب یتشوب یلانی طوتدی یلاندر دونوب همانی بونی صوقدی اول آن حریفدر هلاک
اولوب اریدی و بوستان صاحبی دخی ناچار بو اجلدن باغچه سنی ترک ایدوب و بو
مار نابکارک شوملغندن بونده بزه یر قالمدی دیوب اول جانبه وارمقدن قالدی فراغت
ایلدی پس بنجه ایامدن صکره بر کشی دخی کلدی اول افعی قتالک احوالنی و اول هلاک
اولان ایکی کشینک قصه سنی استماع ایتمش و بندن بو احوالی سؤال ایلدکده بنداخی کوردیکم
کبی علی التفصیل بیان ایلدم ایتدی والله العظیم اول ایکیسی دخی بنم قرنداشلرم ایدی و بندخی
انلرک بویله هلاک اولدقلرین اشیدوب کلدمکه بو مار ظالمک ایشنی بتوروب قرنداشلرم
قانن و انتقاملرین یرینه کتورم و یاخود بنداخی جان و شرینی انلرک یولنه فدا ایدم
ددی شولقدرکه منعنه جد و اقدام ایلدم ممکن اولمدی پس ناچار اولوب اول
بوستانی اکا دخی کوستردم و بنداخی کما فی الاول چیقوب اول چارطاقده اوتوردم پس
بو دخی یاغی چقاروب یاغلندی و قرنداشلری کبی بخور ایتدوکی ساعت اول افعی خونی
همان بر جانبدن چقوب بو دخی قرشو واروب آنی طوتمق طلبنده اولدی والحاصل اول
ایکی خصم قوی نیجه زمان بربریله مخاصمه ایدوب کاه بو اکا و کاه اول بوکا ایکی پهلوان
خصم شکن کبی هوم و هجوم ایلیوب ما بینلرنده بونجه حمله خطا کچدکدنصکره عاقبة الامر
خدا فرصت و نصرتی بوکا ویرمک ایله قفاسندن اول افعی زیانکاری محکم طوتوب

اول

اول حالده اول ظالم دخی دونوب تا باش برماغنده آنی صوقدی ینه بوسیله ایله یلانی
صالیوبر میوب وبرایب ایله حکم بغلیوب کندوایله بربولنه سپت کتورمش ایدی انلک
اچنه قویوب قیادی وکندینک اول باش برماغنی علی الفور کسوب قرمش دمور ایله طغلدی
بی اختیار اول کشی باغچه کتوردم بولنه کیدرکن براوغلنی الندن تلیمون کوروب ایتدی
بوسزده اولورمی نعم دمرایتدی مدد بوندن بکا برمقدار ایرشدورلنه بزدخی کتورلنه
هاندم آلوب دیشیله ایصردی یمکه باشلدی ویلان صوقدوغی یره دخی سوردی اول کیجه
یاتوب بعنایة الله تعالی سالم اولوب ایتدی الله تعالی بنی بویلان قورتردی الا تولیمون بسبب ایله
پس اول یلانلک باشنی وقویروغنی کسوب یاندا تدی وکندوسنی قناد وب یاغنی آلدی
وجقوب کتدی دیو روایت اندر قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ان الله تعالی یحب الشجاعة
ولو علی قتل الحیة یعنی حق سبحانه وتعالی شجاعتی سورا کر یلان دیلک ایله دخی اولورایسه
مارتبه کار درنزدیلک قصه درامه ظاهرشده حرسها الله تعالی عن الآفات
در ولایت روم ایلکه مناسب این قصه مناسب دوشدی بونده بر حکایت کتاطرلدی
وارایدی بر روایت کدبر قاضی واریدی بر شهرده شریح ثانی ایدی اول عصرده
دیمشلر اسمنه قاسم افندی سوردی بوفقر مستندی حکایت ایدر ایدی بعضی اوقات
کدسوزده دوشدی یعنی ذکر حیات وارایدی بیرنده بر سپاهی کدیرلردی
انکا قاسم سپاهی اولوب دیوانه وش خلقدن بزردی نه سبل شویله طاغلرده کزردی
همیشه سیر ایدردی کوه وصحرا دوشوب مجنون صفت سرمست وشیدا آیلدی نیجه سیلدن
صکره مزبور سؤال اتدی انکا ای مرد معذور ایتدم بو سیاحتده نه کوردلک
دیدی دکله دیدی چونکه صوردلک کزردم والدا اولوب کوه هامون یوردم طاغلر
اچره صانکه مجنون بهایله چوطعم اولدی مانوس بشردم اولمشیدم کلی مانوس
المده وارایدی برچوب دستد فلاخن وارایدی بیلمده بستد مکر برکون بولدم بر یره

سوردم جبال قله ده بر دیر کوردم توجه ایلدم آنی کوردم خوش که آنده وارم
ایدم یوخسه درپوش آشنا ایتوبن کیردم چودیره که ناکه اوغرادم بر خوب سیره
که فوقانی وتحتانی یاپلمش مدارنده عجب نقشلر بازلمش وار ایدی براغاج صحنده انک
تامت سایه سیدی اول مکانک یوقاروسی بحر چوغیدی ولی انجنده بر آدم یوخیدی
که قالمش شویله حالی حوق زماندن بکلی خلقی کتمش اول مکاندن بکا بوندن تامت کلدی حیرت
که قنده کتدی اول لاجونجه کثرت سبب نولدی بولاره نیه کتمش بریسی قالماش سرجمله
یتمش تامل ایلیوب افکاره دوشدم تفرج ایلیوب اسراره دوشدم تفرج ایلیوبن
اول مکانی دخی طاشدن وار ایدی نردبانی صعود ایدوب یوقاروطاقه چقدم
صاسن براو لوچار طاقه یاپلمش حجره لر قوقدن زیاده نیجه یل معبد اولمشدی عباده
محصل کزدم آنی حجره حجره نظر اتدم بناکاه حجره لرده برانفیچ اولمش آنی ای یار
که برحجره اکا اولمش ایدی دار که غایت قالین ایدی اول تبدکار قتی قورقیج صفت
چرکین زیانکار باشینی قوشمش ایدی اورتاسنده بنی کوردکده چوزلدی اوجنده
چوکوردم بندخی انک چوبن بکندم اودم انک قدومن سکرتدم اول بیوک اغاج
طوغرو که طوردم قرشوسنده چوار مدوردو که نصیمده بهادر کرار ایدم کوریجک آنی
خوفدن ارتدم یوقاروز دباندن جست وچالاک یوریدی باکه اول مار سهناک
آچوبن اغزنی مانند اژدر طقوردیشاری باشی چواستر بکا حمد ایدوب یوریدی
محکم صغندم بن خدایا اولدراکرم چوکلدی باشنه سردسته اوردم محصل ار
کبی قتله طوردم انوکلدجنک قلدم حوق زماندر بکا ایرکورمدی اصلا زیانلر
پناه ایدنشیدم اول درختی انکله دفع ایدردم رنج سختی دولانوردم درختی
همچب وراست دعا ایدرایدم یارب کتور راست سورردی اوستنه مار ستمکار
زبونا ولدی برز کتدکده اول مار سوزم حقدر بنی المه یلانه یوزالی دستاوزدم

اول

اول بلانه خدا اندی اودمده باکه باری دوکه دوکه زبون اتمه اوماری
صبانی حاضر اتمه بردخی دوم کچوردم بوینه طقدم علی الفور کندایدوب اغاجه
صاردم آنی ولی اولدانی صاردی بنی آنی بنی صقدی اغاجه شویله اول مار کبوکلک
دنیا اولدی باشمه دار کیدوب عقلم قوزدی کوزم اول دم کشویلکم دهانه
اولدی ایکم کدکودم آغ ایچه کیردی صاندم همانده طتوجاندن اوصاندم کرکندن
کیدوب بیخود اولدم اوکیجه ایرتیدلک شویله قالدم زماندنصکره کوزم آچدم ای یار
مکر اولش کربندمده اول مار مکوکم مار مرد اولوب چوزلش کدانی قوبروغی بنی
چوزلش بعون الله ظفر بولدم اوماره جیشی اولدوب آندم کناره آیلدم اولسه
زماندن بروای یار افاقت بولمغه اولدی سبب مار اللوز بادامدر آنک ایوسی تازه
وباغی زیاده اولندر حرارتده ورطوبتده معتدلدر وغذا یوندن لطیفدر انسانی موردر
وکوکس مرضلرینه واوکسورکه نافعدر بدنی تلیین ایدر خصوصا انجیر ایله برابر یوده دوکوب
یسه لر فایده سی زیاده مشاهده اولنور واما انجنه بر مقدار زیت باغی بیله قاتوب
دوکمک کرکدر که نفعی فوق الحد در وبادامک آجیسی حار یابسدر قوردانی دیکلری
مرضه غایت نافع اولوب وباغی دخی قولاق آغریسنه فایده ایدر وباشه سورسلر صداعی
دفع ایدر وکوز نورنی قوی ایدوب جکرستلرین آچار وطحال وبوکرلک زحمتنه دخی
حق فایده ایدر الجوز کندونفسنده بر وصوق بیرلوده اولور طبیعتی حار یابس اولوب
بطی الهضمدر انجیر ایله یسه لر ضررنی دفع ایدر وانک باغی قراستی زحمتنه اوزرینه
یغلسه لر غایت نافعدر وقابی نه قدر حبس ایدر دوکوب توتسوایله لر وقابی ایلدوکوب
قودوزایت دلاده وغنه اوسه لر فایده لیه وآنی حوق بلک دلی اغرایدر البندق
حار یابسدر عقربه چوره سنه فندق ایلدوکی خلقه اتسه لر عقرب اول دایره دن
طشره چقمز قادر اولماز ویکلکی باه آرتورر وجماع آرزوسنی کتورر وشکر ایلدیلک

خود غایت مقویدر و ازرق چشم اوغلنجغلنک اوک دیشلرینه اورسلر چشمی سیاه اولا
وحبشی جاریه دخی امزیسه سیاه چشم اولا و معصوم برآیلق ایکن سکوت اغلجنی یاقوب
اول سکوت کوزنی اناسی سودیله سویندروب اول کوزدن متفالمرا اولانی ازرق
چشم اوغلنجغلنک کوزینه برقطره دمزیسلر که هر هفته باشنده برکره ایدوب وجمعه یرتمیه
کوندن ابتدا اولنمق کرک درغایت سیاه چشم اولور مجربدر بو فقیر کثیر التقصیر ایدر
بن اناسیله برا وغلان آلدم اناسنک کوزلری کولک اولوب اما اوغلنجغلنک کوزلری غایت
سیاه کراس دانه سی کبی ایدی اناسنه سؤال ایلدم که بو اوغلنجغلنک کوزلری ندن بویله
سیاهدر بوخسه اتاسنه مکر مشدر ایتدی یوق ولکن بو ذکر اولنان علاجلر اولمشدر
دیو جواب ویرمکین بندنی بو مبارک ایله بو محله قیدایلدم **الشاه بلوط** کستانه در وادرار
بوله نافع اولوب وسمومات ندن فایده ایدوب نزیق قطع ایدر **الفستق** جوزدن اشد
حرارت ایله جاردر و یابسدر جکر سده لرین آچار و معده اغزین قوی ایدر و غشیانی
منع ایدوب آغز قوسن کوچلک ایدر و یوره کی قوی ایدوب معده ده اولان بخاری
منع ایدر و صوقدن اولان بیل اغریسنی دفع ایلیوب و یلان وعقرب صوقدوغنده فایده
ایدر و بلغمدن اولان اوکسورکه نافع اولوب باه آرتورر **الصنوبر** حار یابسدر بونده
هم جذب وهم تحلیل وار دریاپشمش بلغمک عدوسی در وغذای لطیف اولوب طعامه
اشتها کتورر وادرار بوله نافع اولوب کوزک قراکولنی دفع ایدر **القرنفل** حار
یابسدر آغز قوسنی کیدرر و کوچلک ایدوب بصری تیز ایدر و کوزیرده سنه نافعدر
و قوصمنی و کوکل دونه سنی منع ایدوب جکری قوی قیلور و بوندن نصف مثقال ایکی
اول دکلو نبات حوی ایله محکم سحق وانجه بزدن کچورد کدنصکره استعمال ایتسه لر
جوق نفعنی مشاهده ایده لر **خولنجان** حار یابسدر ریاحی تحلیل ایدر و قولنجه نافع اولوب
بوکرک اغریسنه ایودر و باه آرتورر و آغز قوقوسنی کوچلک ایدر و طعامی هضم ایدوب

معده

معده اصلاح ایدر و بلغمی کیدروب معده ده متولد اولان رطوباتی منع ایدر و عروق فائده
ایدوب سلس البول نافعدر زنجبیل فلفل ایله منافعده مشترکدر مصطکی حار یابسدر
و ملین اولوب صمغش کموکلری اصلاح ایدر و چینمک بلغمی باشدن جذب ایدوب پاک ایدر
و آغز قوقوسنی کیدروب بلغمدن اولان اوکسورکه نافعدر و جگر و ملرینه فائده ایدر
و نزیفی و برودتی و فساد رحمی کیدرر فتیل ایله تحمل ایده لر خیار شنبر حرارتده و برودتده
معتدل اولوب عسلی یاتش صفرایی اسهال ایدوب داخل بدنده اولان اتی و ملری
دخی دفع ایدر و قاندن اولان و ملری دخی منع ایدر خصوصاکه بوغازده اولان
و چینکه انک مطوخلیات اوزومنک صوینی قارشدرب غرغره ایتسلر فائده سی زیاده
اولا و اکر تربد ایله ایچسلر رطوبات عجینیه چیقاروب عظیم فائده ایده و استمالوله
دخی خوبدر و هندباصویله ایچسلر قولنجی و وجع مفاصلی و یرقانی کیدره هم زحمت و یرمدن
اسهال ایدر و حامله خاتونلره دخی ضرر اثمز السرو هیاتی کوچک ساقی قایم مستقیم القامه
اغاجدر حتی انک قامت استقامتی و دائم الزمان اوراقی یشل و تازه دورمغین آزاد
درخت دیو تسمیه ایتشلردر اکرچه میوه سی یوقدر ولکن هم کسه اوزرینه طاش دخی آتمز
اول سببدن درخت آزاد دیمک صادقدر و لسان شعرادن سرو قد محبوبلری اکا تشبیه
ایدرلر اکر انک یداغنی و یاخود قوزاغنی یقسالر سوری کلک قاچوب اکر آنی سرکله
قیناروب اغزه طوتسالر دیشی آغریسنه فائده ایله و اکر انک نشادرینی بکماد
اتدکلری اونه قاتسلر حوق زمان دورب فاسد اولمیه یپراغنی دوکوب شراب ایله
ایچسه لر غسر بوله فائده ایده و یاش یپراغنی دوکوب جراحتلره اوزرینه اورسالر
بتوره و انک کولنی آتش یانوغنه صاچسلر و اویوزلره و چاتلره اکسلر خوش ایده
البطم بوستانی و بری اولور بری اولان حنظلدر کداکا ابوجهل قاربوزی دیرلر
و بوستانیسی دخی اوچ صنفدر بری هندیدر که یشل اولور و بری دخی خراسانیدر

عدلی دیرلر وبری دخی چینی درکه صاری اولور وصاروسی دخی اوچ نوعدر چینی
وحلبی وسمرقندی ولکن طعمی واشکالی مختلفدر اکر قاربوزك چکرده کنی عسل وسوده
قویوب ایکی اوچکون یاتدقدنصکره اکسلر غایت ایله لذیذ اولورکه تعبیره قابل اولمز
واکر کلابه باتروب برقاچ کون دوردقدنصکره اکسلر حاصل کلوب بدکلرنده صافی
کلاب رایحه سنی ویرر وحایضه عورت بوستانه کیرسه اول بوستانك حاصلی فاسد اولور
لذتی متغیر اولور واکر قاربوز وخیار تخمنه یاغ دوکسه لر جمله آجی اولور ودخی
بوستانك اورته یرنده حمار باشنی براغاجه دکوب قوسالر بعنایة الله تعالی هیچ آفت
ایرشمیه ابو هریره رضی الله تعالی عنه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دن
روایت بیوررکه میوه لرك سوکلوسی قاون ایدی وایدردیکه قاونی یکز بدرستی انك
صویی رحمت وحلاوتی جنت حلاوتندندر وهرکسه که اندن برلقمه یسه اکا بیك حسنه
یازیله وبیك کناهی محو اوله وبیك درجه سی یوجله انوکیچونکه جنتدن چقمشدر وهب ابن
منبه ایدر بعضی کتابلرده کوردم که قاربوز وقاون طعام وشرابدر وفاکهه در و
جلاب وریحاندر ودخی حلاوت ونقلدر معده پاك ایدر وطعامه اشتها کتورر ولونی
صافی ایدوب منی زیاده قلوب وادرار بول ایدر الصینی صاروسی درکه اوچ نوعدر
ایوسی وطتلوسی سمرقندیدر واجودی عدلی اولوب طبیعتده بارد ویابسدر ورطبدر
بولی ادرار ایدر ویوزده اولان جغدی وانجه بهقی ویوزك کیرنی کیدرر وتخمی
جرمندن اقوی در وتخمی آلن اوزرینه یاپشدرسلر کوزك نازله سنی دفع ایدر
وانك لحم وشحمی بوکرکده ومثانه ده اولان طاشه نافعدر ولکن خلط اولوب جسدی
سست قلور وهیضه حارب اولوب وهیضه معده ده طعام هضم اولمامق علتیدر
وقچنکه جوف انسانده اولسه زهر کبیدر انك علاجی ملین نسنلر یمکله اولور انکله
دفع ایلمك کرکدر ویاخود خیلی زمان اوزرینه طعام یمك کرك القرع حضرت رسول اکرم

صلی الله

صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی تحنکه قباغی بشوربسکر چوق ایلمک که بدبختی اول یوزکلرنی
حزن وغصه کیدرر وانلرک خاصه سندن بری بودرکه سکلک انلرک اوزرینه قونماز
وقتاکه یونس پیغمبر علیه السلام بالق قرنندن چقدی انا قرنندن جهان اوغلنی کچه ایدی
پس حق سبحانه وتعالی اوزرنده قیق بتوردی تنکم قرآن عظیم وفرقان کریمده بیوررر
وانبتنا علیه شجرة من یقطین تاکم اوزرینه سکلک قونوب الوه وزحمت ویرمسون
دیو حضرت یونس علیه السلام بشره سی محکم اولنجه قیق دخی دوردی همانکه یونس
علیه السلام اعضاسی محکم اولدی قیق دخی بحکم خدا قوریدی وقیق طبیعتده بارد
ورطب درتیز هضم اولور صفرایه نافعدر وعصاره سی کل یاغیله قولاغ اغریسنه غایت
ایودرر ودماغده اولان ورملره فایده ایدر واوکسورکه وکوکس اغریسنه کدحرارتلرنی
اولانلرنی صوسزلغی ومعده فسادنی دفع ایدر اکر اربه صویله وبادم یاغی ایله
بشوریب یسلر استمایه فایده ایدر وبلغمی کشیلر خردل وزیت ایله یسلر وصفراوی کشیلر
قورق وانار صویی وزیت ایله بشوریب خردل وفلفل ونعناع وکرفس صاحوب یسلر
وات حوق یمیه لرکه قولنج کتوررر واکر حمص صاروب قوروب برقسالر اندن حمارب صویی
صقوب لطیف شربت ایله ایچسلر حمانک حرارتنی دفع وصوسزلغی ساکن ایده غایت مجربدر
اکر چچکنی بلغمی ششلره واشی ششلره وجراحتلره یاقوانسلر زحتلرین کیدره واکر
کل یاغیله خلط ایدوب قولاغه طمزرسلر وجنی ساکن ایده واکر قابنک صویی بورن
ایچنه طمزرسلر دیش اغریسنه فایده ایده اکر قباغی بشوریب وصویی صقوب زاجق
نطرون وبال ایله قرشدروب ایچسلر حنیفه اسهال ایده اکر قباغی اویوب ایچنی شراب
ایله طولدوروب ودخی قیناوب اول شرابی ایچسلر زحمتسز اسهال ایدوب حلمه بدنده
اولان اخلاطی دفع واکر قورندن جهان قباق صویندن التمش درهم وبکرمی درهم
جلاب واون درهم شکر قاتوب ایچسلر صفرایی اسهال ومعده علولرین ساکن قلوب جکر

حرارتنی کیدره وصداعی دخی دفع ایده اگر صوینی ایچوب وانوکیله باشنی یویوب و بر
مقدار بورنه طمزهسه کیر و بو فایده ویره واگر حیرایله قروندهٔ بشمش صویندن کوزه
سرمه کبی چکسه لر یرقاندن اولان کوز صار و لغنی کیدره واگر چکنی صوایله کوزه سرمه
اتسلر اتسیدن حاصل اولان کوز اغریسنی دفع ایده واگر قابنی کویندرب چوق قان
آقان یره اکسه لر قانی کسه واگر کویندروب وسحق ایدوب سرکیله قارشدرب برصه
اورسالر فایده ایده اگر انوک ایچنی ایوب وجث حدیدایله دولدورب قوسلر
قوقون دورسه صکره صوینی حنا ایله قارشدرب اتسیدن حاصل اولان باش اغریسنه
اورسلر چوق فایده ایده و یاغنی ایوسی ولمیان حسنه نک بورنه وباشنه و
قولقلری ایچنه طلا ایلسه لر اویقو کتوره واگر طاوغلک یاروسنی قیق ایله بشروب چوربانی
استمالولره ایچورسلر غایت فایده ایده وصفرایی دخی دفع ایده وقیق یاغی صوق وتوتر
دماغی دخی تراید رو مالخولیایه دخی نافعدر واتسیدن اولان سرسامک بورنه طمزلنسلر
مفید در الخزدل قزدرجیدر بلغمی قویلدر دبلغمدن حاصل اولان صوق صیر ولقلره
فایده ایدر وارلک صوینی آرتورب العیاذ بالله جذام رنجنی منع ایدر وقرنده اولان
قوردلری قرارانک دخانندن قوردوقوش قچار ویوزک رنکنی پاک وبجلا ایدر واگر
دوکوب صوایله چلقسلر دخی الماشرابیله قرشدرب غرغره ایلسلر دیلک آیکی یانده
اولان شیشلره واویکن مرضنه کلی فایده ایده واگر انجیر انوکیله قرشدرب عرق
النسایه وطلاق شیشلرنده اورسلر تا قزدورنجه قوسالر دورسه حوقلق فایده ایده
اگر بالک موسی وزیت واچ یاغیله قرشدرب یوزه دورتسلر غایت پاک ایده وکوز
التنده جمع اولمش چیقلری کیدره واگر سرکیله قرشدورب سچانلو یوزه ویرامز تمره کوره
اورسالر فایده ایده اگر دوکوب صوایله ایچسلر استمالولره فایده ایله واگر انجیر ایله
حل ایدوب کوزه سورسه اتسلر کوزیرده سنه نافع اولا وقیق ایولکن کیدره وخرلق

بلز

یمك باشدن ومعده دن وسایر بدندن رطوبتی تحلیل ایدوب جگر وطحال وجمله کلی فایده
ورباح فاسده طاغدوب بلغمی تحلیل وبلغمدن اولان دل اغریسن وآغرلغن کیدرر ولکن
عطش حاصل ایدوب کوکلی دوندرر واکر سحق ایدوب صوق مزاجلو کشی نك السنه اوزره
دماغنی قزدوریب درلده واکر صوق عضولره اورسلر قزدوریب حرکتی قوی ایدر
واکر چوکندر ایله یسلر بلغمی قطع ایدر واکر شراب ایله ایچسلر جماعه غایت تقویت ویرر اکر
بال ایله یسلر سعاله فایده ایدر اکر یانی چوق برده توتسوانسلر جمله سی تجاربدر اکر شراب
ایله قرشدریلا بجسه لر قرنده اولان قوردلری چقارر اکر صوینی آغزده دوتسالر دخی
قولاغه طمزرسلر دشی وقولاق وجمیع ساکن ایدر اکر خردلی یقوایدوب قی ششلره
اورسالر دفع ایدر واکر سحق ایدوب دیشه اورسلر آغریسنی کیدرر اما چوق اولمیه
غصه عارض ایدر اکر چوکندر ایله بیلر اوچوق دوتانلر وبلغمدن باشی جرکنه وجمیع
بلغمدن کوینمش وسودادن حاصل اولمش آغریلره فایده ایدوب وبدنده کوینمش اولان
بلغمی چیقارر واما اقراطه چوق بیلرکه باش آغرتوب معده یه ضرر ویرر **خیار** بارد رطبه
حرارتی وصفرایی ساکن ایدر وادرار بول ایدوب صوسزلغی قطع ایدر ومثانه زحمتنه
موافقدر وقودوز ایت طلا دوغی یره سورسلر ویلان ایودر وآنلك تخمی دخی ادرار بول
ایدر وتخمنی دوکوب یوزه اورسلر پاك ایدوب یوزده برلکه وعلت قوبابوب آینه
کبی صاف وبجلا ایلر وحرارتی دفع ایدر ولکن کچ هضم اولنور واستمه لولری حرکتنه کتورب
معده یه الم وزحمت ویرر وبوکرکده وجع حاصل ایدر **بادنجان** حار یابسدر نزیقی قطع
ایدر یعنی حیض قانی چوق اقسه دفع ایدوب اخلاط ردیه کتورر وحالات فاسده مولد
اولوب سودا حاصل ایدر وبشره قرار دب ولونی فاسد ایدوب یوزی صفدا ایدر وباش
اغریسنی عارض ایدر وشول معده که طعام بیجك استفراغ ایدر انکا فایده ایدوب اما باشی
وکوزه یرامزدر وتره کولر وبواصیر وکوز اغریلرین وسودا وی حسته لقلری کتورر

واما سرکه ایله قاورسلر اتی مزاجلو کشیلره وجگرده زیاده حرارتی اولنلره وطلاغی
بیوک اولنلر یسلر ضرری دفع ایدر واکر بادنجانک قابوغنی صویوب وطوز صاجوب
صوق صوده اصلتسلر برنجه زمان دورسه وبرنجه کره صویی تبدیل ایلنکدن نصکره
قوزی اتیله بشورب یسلر اسهالی قطع ایدر وسرکه ایله بشورب یسلر قبض ایدر ومعده
قوی ایدوب قانی کسر واکر کوبندورب کولنی سرکه ایله خلط ایدوب سکلره اورسالر
دفع ایدر واکر انک صاروسنی قتی یاغیله دولدرب دخی فرونه قویوب صکره یاغنی
بوزوب آغزی قولاغه قوسالر فی الحال ساکن ایدر مجربدر اکر صاروباد نجانی بوزیر
یاغیله بشورب وصاروبالی مومیله قاینتسلر طوپقلر یادوغنه وبرمقلر واوکجه لر
شقاقنه درتسلر علی الفور دفع ایدوب عظیم فائده ایدر وتخمی آجی یاغیله برابر بری
برینه خلط ایدوب دوکسه لر وبنفشه یاغیله قرشدورب بواصره درتسلر بغایت
فائده ایدر مجربدر **الارز** بارد یابسدر قارنی غایت بغلر ومحکم قابضدر وقرلی برنج
دخی یومدن وقرلی کمدن یسلر غایت قبض ایدر واما سودایله یلنایوب دریوزی
صافی ایدر ولطیف خوب دوشلر کوردرر **السمسم** سوسامدر معده یرامزدر واکر
زیاده یسلر اغزی قوقودر واکر کیاقوا ایدوب سکرلره اورسالر غلیظلنی کیدرر
واکر قولاغه اولان زحمتلره وشیش اولان یرلره وآتش یانوغنه ویلانف
صوقدوغنه فائده ایدر اکر کولی یاغیله قرشدرب باشه سورسلر کونش حرارتندن
اولان باش آغریسنی دفع ایدر اکر صاپنی شراب ایله بشورب کوزه اورسالر زخملری
وششلوین تحلیل ایدوب وسنجوسنی دخی تسکین ایدر اکر یاغنی مرسن صویله و
زیت ایله بشورسلر قلاره دورتسلر محکم ایده واتشی قاندن وطوز لو بلغمدن اولان
لجیکلره دورتسلر عظیم نافع اولا اکر یاغدن اون سکز درهم وجگردکی چمش قرلی
اوزمدن یکرمی دورت درهم واون ایکی درهم انیسون صویله خلط ایدوب

آچ قرننه ایچسلر بدننه اولان امراضك جمیعنه کلی فائده ایدر واکر ایقده اولان یارقلر
وبدننه اولان ایری یاره لره دخی سورسلر بعنایة الله تعالی دفع ایده واکر سوسامی
اصلدوب صوینی ایچسلر حیض قاننی یورودر وقرننه اولان اوغلانی اسقاط ایدر
واکر مکرر سکر ایله یسلر چوق فائده سنی مشاهده ایده لر اکر قاووروب کتان تخمیله
یسلر جماعه عظیم قوت ویره اکر قابوغنی کیدروب یسلر بدنی سمرده وکوکس واویکی
مرضلرین دفع ایده اکر یاغنی قولاغه طمزرسلر سده لرین دفع ایده ویاغنی برابر موم
ایله قارشدوروب یوزه یاقواتسلر یوزك لوننی غایت کوکلك ایدر اکر یقوا ایدوب
مقعده اورسالر یارقلرینه فائده ایده ویقوا ایدوب یوزلمش سکره اورسلر آچه
وکوزه یقوا ایدوب اورسالر ششنی یومشادوب وجعنی ساکن ایده وضیق النفسه
ویاوز زحمتلرینه وکوکسده اولان چبانلره وکوزده اولان قرولغه کلی فائده سنی
مشاهده ایده لر الحمض نخود ریح عارض ایدر ایچی یومشادر وسدوکی یوریدر ومنی زیاده
ایدوب حیضی سورر انك صویله یوز یوسالر یوزك رنکنی خوب ایدر واما قره نخود مدرر در
اکر قینادوب صوینی ایچسلر بوکرکده اولان طاشی اوفادوب وجکر وطلاق سده لرینی آچار
اکر بال ایله قرشدروب اویوزه وتمره کویه وقولقده وخایه ده وخایه نك یوردهسنده
اولان ششلره اورسالر غایت فائده ایده وبقله دخی عسل ایله اتسلر همان اول
فائده ویرر واکر آی اولنده هر بر سکل اوزرینه بر نخود قویوب بر ساعتدن صکره کیدروب
بریره بغلسالر باذن الله تعالی دفع اولا نخودی اصلدوب صوینی ایچوب وکندوی
آجله یسلر فوق الحد تقویت ویرر وذکری قوامه کتوره ونخودی بشرکن شمشمش
خایه لری انك بخارنه دوتسه لر عظیم فائده ایدوب وجعنی ساکن ایده ونخودی بشوروب
صوینی ایچوب کندوی یسلر جکر وطلاق سده لرین آچار استسقایه ویرقانه فائده ایدوب
یورکده وقاوقده اولان طاشلری دخی کیدره اکر آق نخودی بشوروب یسلر منی زیاده

ایدوب و بوکره کی کوکلک ایده واما طعام اورتاسنده ییلر اول یاخود صکره یمیلر قانی
وبدنی قوی ایدر وقاره نخودی کمون وطوراق اوتیله بشروب یسلر فالجه ولقوه یه
ومفصللر وجعنه وصوقدن اولمش آغریلره وبلغمی زحمتلره عظیم نفعن مشاهده ایده لر
الکمون مشهوردر حار یابسدر قارنده اولان یللری سورر و یورک اوینامه سنی
دفع ایدر وقارنده اولان قورتلری قرار وباغرسقلری پاک ایدر اندامه قوت ویرر
وصوقدن اولان صیرولقلره فایده ایدر واما مقدار حد ایکی درهمدر وباغرسقلرده
اولان غلیظ بلغمی اریدر واکر زیت ایله بشورب حقنه اتسه لر یاخود اریرا اونیله
یقواتسلر ضیق النفسه فایده ایده وشراب ایله ایچسلر آغولو جانورلر صوقدوغنه چوق
فایده ایدر واکر زیت ایله قرشدرب شاف کبی عورتلر اوکنده کوتورسه قانی کسه
اکر طوز ایله چکینوب یوتسلر آغزدن آقان سالیاری قطع ایده اکر زیت وبقله
اونیله قرشدورب خایه ششلرینه اورسالر دفع ایده اکر سرکیله قرشدرب ایچسلر
رحمدن اسکی یاشی کسه ویللری وطعامی هضم ایتدوره وسدک یولنی آچه وآنک
صویله یوزلرین یوسلر صاف آینه کبی مجلا ایده واغزده چکینوب صوینی کوزه طمزرسلر
فایده ایدوب کوزدن آقان قانی کسه الشونیز چورک اوتیدر اکر یاقی ایدوب آلن
اوزره اورسلر صداعه کلی فایده واکر سحق ایدوب صوینی یاغیله برونه طمزرسلر
کوزه اینن صویه فایده ایده اکر یقو ایدوب سرکیله چبانلو یوزه واسکی ششلره
اورسلر چوق نفعنی مشاهده ایده لر اکر دوکوب اوغلان سدوکی ایله قرشدورب
سکللره اورسلر کیدره وکوینمش صفرالری بدندن چقدرب پاک ایدوب اعضایی محکم
ایده ومعده دن یرامز خلطلری اریده وسده لری آچوب ذکامی دفع ایده وانک
دخاننده یرامز جانورلر قچاراندن بر درهم یسلر بو دیدکلری جانورلرک
صوقدقلرین دفع ایدر ولکن چوق یمک زیان ایدر اصلاحی کشور ایله در اکر اسکی

وقانی

وقانی ششلره او رسلر فائده ایده همان برد رهمدر اکرد وکوب اوغلان سدوکی
ونطرون ایله قرشدرب ایچسلر ضیق النفسه فائده ایده انلر برد رهمنی آغولو جانور
صوقدوغی آدمه ایچورسلر زهرنی دفع ایده اما برد رهمدن زیاده ایچورمیلرکه
هلاک اولمق خوفی وار در اکر برد رهمنی بلمزدن وسودادن اولان استمالولره ایچورسلر
فائده ایده وکچه آنی اصلدوب وصباح سحی ایدوب دخی برونه طمزرسلر اسکی اغریلری
ولقوه یی دفع ایده اکر سرکنکله قرشدرب برصه وبهقه اورسلر کیده رهاکر بل واتی صو
ایله قرشدرب ایچسلر قاد قدغی وبوکرکی کی طاشی دفع ایده اکر بوشان صویله
قرشدورب ویقوا ایدوب قارن اوزرینه اورسالر یلانی چقاره اکر سحی ایدوب
بنفشه یاغیله خلط ایدوب اوچ قطره قولاغه طمزرسلر صوقدن اولان زحمتلری
دفع ایدوب یلاری دخی کیدره وسدلک دوتلماسنه فائده ایدر سنه لری برکنده ایدر
وبرکی صباح دلک صوده اصلدوب وصقوب صوینی اوب قرنی آغریان کشی اولسه
صودن آچ قرنه اوچکون ایچسه بعنایة الله تعالی دفع اولور اکر بدی دانه سی غوره
سودیله اصلدوب برقانی اولان آدمه بورنه طمزرسلر شفا بوله اکر سحی ایدوب
سرکنکبین ایله ایچسلر ربع استمایی بعنایة تعالی دفع ایده اکر سحی ایدوب وکل یاغیله
قرشدرب وجع مفاصله سورسلر فائده ایده اکر اویا معدنوس جنسندندر خاریاسی
یلاری طاغیدر حقاندنا نفع اولوب قرنده اولان قورتلری قرار وادر اربولسه ایدر
برد رهم مقداری استعمال ایده لر اللغت شلغمدر حار رطبدر لطیف غذادر منی آرتورر
وادرار بولسه ایدر طعامه اشتها کتورر ایکی کره قیناده لر بعده سرکنکله وخردله
ایله تربیه ایده لر وصوبی کوزه غایت فائده لودر والبته جماع آرزوسنی کتورر
ومعده دن صفرایی ارید وب کوکسی یوشادر وبوکرکی محکم ایدر اکر کوکنی بشورب
یسلر کرچه یلی اولوب سست ایدر اما غایت ایله مقویدرکه وصفا ولنمز اکر صوینی

نقریسه وصوقدن اولان یاره لره اورسلر فایده ایده اکر بر شلغمی اویوب ایچنه موم
وکل یاغی قویوب بشروب چبانلو یارقلره اورسلر غایت فایده ایده اکر شلغمک تخمنی
معجونه قاتوب یسلر آغولو جانور صوقدوغنه نفع ایدر واکر تخمنی اصلدوب صوینی ایچسلر
جماعه کمال تقویت ویره اکر صو وتوز ایله یسلر یمکه اشتها کتوره واکر کوکندن بر پاره سنی
سحق وبال ایله قرشدرب طلاغی اولان وسدوکی طوتلان کشی یسه اول زحمتلردن
باذن الله تعالی خلاص اولا واکر شلغمی ایکی دفعه صو ایله حشلیوب اندن یسلر طبیعته
غایت موافق اولا اما طلاغه ضرر ایدر **الفجل** حار رطبدر سرمساق رایحه سنی دفع
ایدوب باهی ومعده پاک ایدر اکر صوینی کوزه طمزرسلر جلا ویرر وصوینی عقرب
اوزرینه دوکسه لر اول ساعت هلاک اولور برکسه تورب ییوب عقبنجه یلان صوقسه
ضرر اتمیه اما معده ایو دکلدر یرامز کلکدر ولکن ادرار بول ایدوب طعامدن صکره
یسلر هضم ایدر اول یسلر طعامی یوقارو رفع ایدوب قرار اتمکه قوماز اونوکچون
قوصمغی آسان ایدر وحسلری لطیف ایدر اکر بشورب یسلر اسکی اکسورکه فایده
ایدوب کوکسده اولان غلیظ خلطلری دفع اکر یقو ایدوب طلاق اوزرینه اورسلر
فایده ایده اکر صوینی ایچسلر حیضی یوریدر تخمنی سرکیله بشورب یسلر ادرار بول ایدر
وطلاق شیشنی تحلیل ایدر سرکنکبین ایله بشورب غرغره اتسلر بوغاز آغریسنه غایت
نافعدر واما باشه ودیشه وکوزه ودماغه ضرری واردر وطعامی فاسد ایدر
واکر تخمنی یقو اتسلر مفصللر وجعنه فایده ایدوب اشتها کتورر وبوکرک وطلاغه
فایده ایدر واوکسورکه نافع اولوب جماعی قوی قلور اما سده لری تحریک ایدر وربع
ستمه سنه مفیددر وداء الثعلبه اورسلر قیل بتوره اکر تخمنی سفوف ایدوب یسلر
جکر وجعنی دفع ایده اما بدنده چوق بت ایدیجیدر واستسقاسی اولان کمسه صوینی
ایچسه بغایت فایده مشاهده ایده وآنی دوکوب وصوینی صقوب آچ قرننه اون ایکی

درهم

درهم ایچسلر قاوقده اولان طاشی پاره لیوب دفع ایده مجربدر اگر تخمنی یا قوب تمره کویه
اورسلر کیدره ویبراغنک صوینی یرقانی اولان آدم ایچسه عظیم فایده ایده ودخی
بوکرکده اولان طاشی طاغدوب سده لری آچار ذکری فایده ایده اگر تخمنی
کندله دوکوب وسرکیله قارشدرب حمام ایچنده سیاه بهقه دورتسلر کیدره اگر
اگر توربی اویوب ایچنده دورت درهم شلغم تخمی قوسالر وینه پاره سیله اغرتسه
قپایوب وخیرا ایچنه قویوب والمرافنی دخی خیرا ایله قپلیوب وفرون ایچنده بشرد کلدن
صکره چقاروب صویونجه تحمل ایده دخی خیردن چقاروب بوکرکده وقاوقده طاش
اولان آدمه اوچکون پیاپی ایچورسلر بغایت فایده ایدوب بعنایة الله تعالی البته
دفع ایده البصل صوغان خاریا بسدریوزلک لونی قزل ایدر وقانی بدندن طشره
جذب ایدر حرده لکی وباهی آرتورر وصولرک ضررنی دفع ایدر یعنی برکشی آخر
ولایتدکتسه انلک صوغانی یلک کرکدر تاکه اولیرلک صولری اکا ضرر ایتمیه وشهوتی
تعلیوب طبعی یوشادر ولونی کوکلک ایدوب کوزی تیز ایدر وکوز قرارده وغنی
دفع ایدر ولکن ریاح متولد اولوب اشتها کتورر واخلاطی لطیف ایدوب کوکلی دوندرر
وبواصولطمرلرین آچار اگر صوینی ایچسلر حیض قانی یوریدر اگر بورونه طمزسلر دماغ
پاک ایدر اگر طوز ومعدنوس وبالایله قرشدوروب ونبات شکری ایله سحق ایدوب
کوزه کحل ایتسه لر کوزلک بجیکین کیدر اگر طوز ایله قرشدوروب تمره کویه وسکله
اورسلر دفع ایده اگر طاوغلک ایچ یاغیله قارشدرب آیقده اولان زخملره اورسلر
فایده ایده اگر بالکرجه صوینی قولاغه طمزسلر صاغرلغی وقان وایرلک آقدوغنی
کیده ره اگر بشروب یسلر ادرار بولا ایدوب جماعه قوت ویره اگر چوق یسلر صداع
حاصل ایدوب عقلی کمر ایده اگر خام ایکن دوکوب قوقولسلر طعام آرزوسنی کتوره اگر
سفرلرده یسلر آب وهوادن اولان ضرری دفع ایده وکوکسده واویکنده یلشلر

اولان خلطلری پاك ایده خصوصا یغلو نسنه لر ایله بشوب اندن ییلر اکر آق صوغانی
ایچ یاغی وساده یاغ ایله یاخود یمرطه صار وسیله قرشدورب مقعد اوزرینه
اورسالر وجعلرین وششلرین دفع ایده اکر خام صوغانی طوز ایله دوکوب باشه
اورسلر باشده اولان چبانلره فایده ایده اکر چوق یسلر اویقو کتورب صلیاری
زیاده ایده ویرقانه فایده ایده اکر سرکیله برقاچ کون دوردقدن صکره یسلر معده
قوی ایدوب صفرایی وبلغمدن کوکل دونمه سنی کیدره اکر اوجاغه کومب یسه لر
اوکسورکه نافع اولا وصاچی اوزادوب ویلان وعقرب وقوطوز ایت طلادوغنه
ایودر وبدنه قوت ویروب معده دباغت ایدر وکوکل شادلغن کتورر ولکن منفعتی
بشمشده درچیك اولیجق صداع ویروب اویقوسزلق کتورر وکیجه ایله آغزدن صو
آقیدوب صوسزلق عارض ایدر وعقله زیان ایدر اصلاحی سرکه ویوغرت ایله در
وتخمی اسی وقوی ایدوب منی آرتورر وصوق مزاجلو کشی یه مفیددر الثوم سرمساقدر
قزدرجیدر حار یابس اولوب مزاجی اسی آدملره ضرر ایدر صوق طبیعتلولره موافق
موافق اولوب مفلوج اولان آدملره نافعدر ومنی آرتورر وسده لری آچوب یلدن
وبلغمدن حاصل اولان قولنجه فایده ایدوب عسر بوله مفیددر وقرنده حاصل اولان
یرامز قوردلری چقاردر وادرار بول ایدوب بدنه اسنلك کتورر واکر دوکوب
شراب ایله یلان صوقدوغی یره اورسلر فایده ایلر وقودوز ایت طلادوغنه
ایودر ومختلف صولرك مضرتنی دفع ایدر وتمره کویه وباشده اولان چبانلره و
وقوکاغه وبهقه وچبانلو اویوزه اورسالر چوق فایده مشاهده ایده لر اکرکه
انجیر یبراغنی وکمون ایله قرشدروب یلان صوقدوغی یره یاقواتسلر باذن الله
تعالی دفع ایده ویبراغنی اوزیله بیله قینادوب عورتلر ایچسه حیض قانی
یوریدوب وقرنده اولمش اوغلانی دوشوره وطمرلر اغزنی آچه وغلیظ یللری

طاغدوب

ملاغدوب وباغرسقلر آغریسنه واویکنده اولان چیانلره فایده ایدر ویلشلك غلیظ خلطلری
ویللری قطع ایدر ولکن باشی ثقیل وکوزلری ضعیف ایدر واما لینت ویروب نسیان طلاق
وقاسق آغریسنه نافع واچ آغریسنه واسهاله واستمیه وحامله وامزکلو عورتلره یرامزدر
اکر صو ویاخود سودایله حل ایدوب بشروب ایتدن زیانلو چیانلره اورسلر دشوب
جراحتی آچدیه واسکی استمالره واویکن چیانلرینه ومعده آغریسنه ومفصللرده اولان خمه
وعرق النساید ونقرسه وقولنجه نافعدر وطوزلو بلغمدن اولان صوسزلغی دفع ایدوب
ارقه ویان باشی لك اسکی آغریلرینه فایده ایدوب جماعه قوت ویرر واچ یاغیله
قرشدرب یقواتسلر ستاندامله وششلره کوجراحتلرده اورسلر بغایت فایده ایده
ویاغ ایچنده تکرار قاووریب دخی صوقدن یاریلن یرلره وقان طملا دوغنه درتسلر
نافع اولوب اول یاغی ایچسلر معده ده اولان آغریلره وبلغمدن اولان قولنجه ویرامز
خلطلره کداچ آغریلری اندن حاصل اولور جمله سنی دفع ایده اکر ساده یاغیله قاووریب
یسلر بغرسق آغریسنه بغایت فایده ایده وباشه اورسلر چیانلرنی خوش ایده اکر
دوکوب صوینی سرکه ایله قرشدوریب غرغره ایتسلر بوغازه یاپشن سلوکی اولدوره
وصوق مزاجلو کشیلرك ویرلرك صحت وبدنی صقلیه اما دماغه ضرر ایدر اکر که
بشوریب یسلر صوقدن اولان اوکسورکه بغایت فایده ایده اکر سرکیله خلط ایدوب
صوق اولان شششلره اورسلر کیدره وبالایله سرمساق یسلر فالجه ولقوه یرو
خدر رنجه دخی صوق فایده سی اولوب والحاصل صوقدن اولان وجملرك تریاکی
وبدنده نقدریل واریسه سوریچقارر وبشوریب یسلر بوغازی بلغمدن پاك ایده
اما چوق یك باشی آغریدر اول مضرتنی کاسنی ومرولك دفع وسرمساق تریاكی اکر در
مثلا بریاش سرمساغی طرنق دکودمدن اوکات صویالر دخی اوبره اونله مهرا بشوریلر
اندن اول سرمساغی آلوب طقوز درهم قوری یاپوزی دوکوب انوکله حل ایده لر

وبر درهم مسلسل دخی قاتوب وکنی آلمنش خاص عسل ایله قرشدرو بر حقیه قو بالرفق
حاجتده هر دو رلو درده دوا اولوب تریاک اکبره معادل بلکه دخی اعلا در وکرات ایله
تجربه اولنمشدر غفلت اولنمیه **فصل فی البقول الصغار** ∴ **الهندبا**
امیر المؤمنین حضرت علی رضی الله تعالی عنه ایتدی هندبا نک هریر اغنه جنت صویندن
برجنه دکلو صو وارد رطبیعتده بارد رطبدر وسده لری آچوب قانی صافی ایدر
وجگره وطحالره فایده سی کلیدر **النعناع** حار ویابسدر قزدوریجی وقرویجیدر
جوهر یونندن بقول حکما تاکولا نک الطیفدر وانک عصاره سی باطندن قان سیلان
ایدوکنه نافعدر ومعده قوی قلوب قزدورر واستلادن حاصل اولان کلرمکی
دفع ایدر قحنا ندن بوزالوب چکنلر وقزلر اوزمله دوکوب حاید شلرینه یقوایره
بغایت فایده ایده اکر سرکله قرشدورب استعمال ایتسلر بلغمی قطع ایدر ومعده ده طعام
هضم اولمیوب قوصمق ایجاب ایلیسه دفع ایده وعود وصاقز ایله چکنمکی عادت
ایدنلرا نحقرغه وخفقانه حوق فایده ایدر واکر دوکوب وصوین صقوب سرکله ایچسلر
قان توکورمکی قطع ایدوب وجماع شهوتنی زیاده وبلغمی واخلاطی معده دن پاک ایلر
وادلک صوینی آرتورر بکرکی اولدرکه کولکده قوریدوب استعمال ایده لر ایده لر
اکر صوین ایچسلر ایچرودن قان کلمکی بغلیوب اشتهاکتورر طعامی هضم ایدر اکر اکشی
انار صویله ایچسلر یره قان مرضنه نافعدر **السعتر البری** ترکیجه کلکلاوتی دیرلر
سریع النبات بعیدة من الافات رطبیعتده حار یابسدر ریحلری تحلیل وبدنی لطیف
ایدیجیدر وچکنلر دیش اغریسنی ساکن ایده واوجه یعنی اوتوراق بری وجگره
ومعده زحملرینی کیدرر وحب الغرعی وقوردلری چقارر وکوبک بورلدوسنه
زیاده نافعدر وقودوزایت طلا دوغنلک وزرنیه اورسالرضریندن دفع ایده
الکرفس حار یابس اولوب یللری بدندن سورر وسده لری آچوب وجلرینی ساکن

ایدر

ایدر واغز قوقوس کوکجك ایدر وضیق النفس وادرار بوله ایودر وجماع
شهوتی کتورر ومرجمکله بشروب صویی ایچسلر زهر ایچمش ادمدن
زهری قوصدورر عظیم فایده ایدر وصو بولنلنج خلطلرین اریدر وحیضنی
یوریدوب دوغرمغی آسان ایدر وجکر ویوکرکده وقاوقده اولان طشلری
اریدر ویللری داغیدر هاضمدر واولکه صولر کنارنده بتر عظیم تردر
بوستانلرده بتندن یکرکدر اکر تخمنی قیندوب خفقانی اولان کشی صویندن
ایچه خلاص اولا واکر تخمی دوکوب برز شکرله یسه معده قوی ایدوب
بلغمی قطع ایدوب واغزدن قره صو کلدوکنی کسه وبلدن صو قلیغی کیدیره
وتخمی بال ایله قیندوب ایچسه کوبکده وقاسقده هرندکلو ریح وار ایسه دفع
ایدر واون ایله یقو ایدوب کوزده اولان شیشلره اورسلر غایت نافعدر اکر
یمك اوستنه کرفس یسه لر جماع ارزوسنی کتورر وطلاقدن اولان سده لری
اچوب قاوقده اولان طاشی اریدر ومعده وقاوغی قزدرر ولکن یوکلو
عورتلر ایچرمیه لر زیرا اوغلانی دوغنجه اوچ کون کچدکدنصکره کوزلرنده
جبان جقارمغه سبب اولور وهم عقلی ازاولور وعسل ایله یسلر معده
اصلاح ایده اکر صویندن اون سکز درهم الوب واون ایکی درهم شکر
وبرابر طتلو انار صویله برقاچ کون ایچسلر غایت چوق فایده سن مشاهده ایدلر
واکر تخمی قیندوب ایچسلر معده ده وبغرسقلرده اولان یللری دفع ایدوب و
واغریلری ساکن ایده وایچ اغریسنه فایده ایده اکر شرابنی ایچسلر طعامه اشتها
کتورره ومعده یه فایده ایدوب سدك بولنی اچه ترکیب بودر تخمندن یتمش
درهم الوب دوکوب الیه لر وبربز ایچنه قویالر دوره اندن سوزب برغری
ظرفه قوب بعده استعمال ایده لر اسفناخ باردر طبدر معتدلدر وملین اولوب

کوکس مرضنه ایودر واوکسوروکم وصفرایه نافع دروقانی اصلاح ایدوب
ارقه اغرسنی کیدرر وبل اغرینه فایده ایده وکوکسده اولان ششلر وخشونت
صدره وصوته وسدك کوتمه سنه وبوغز اغرلرینه ونارلینه بوجملیه بغایت
فایده سی واردر وبابل قومی اکثر باقله ایله بشروب یرلر جوق فایده سی بقل
ایدرلر وقوم بابل یاز وقبش اسفناخ اکوب یرلر زیرا انلر نازله وبوغز
اغرسی وکوکس زحمتی جوق اولور انکه اکثر یا شفا بولورلر وقاندن اولان
اوبلن اغرتینی وصفرادن اولان وجعلری کیده رروانی قاورمه ایدوب
یسلر تیز استمالن فایده ایده کم اکا ترکیجه اغرخسته لغی دیرلر فاما بادام یاغیله
بشروب یرلرسه فایده سی دخی زیاده درولکن مزاجی صوق ادملر انک اوزرینه
دارچینی اکوب ییه لر ویاخود برز برز رنج بیراغنی قیوب ییلجه بشروب ییه لرکم معده
نفرت اتمیه الرازیانج حار یابسدر قزدریجیدر ویللری تحلیل ایدوب سده لری
اجار وکوز نورینی زیاده ایدر ومثانده اولا طاشی پارلر واکر تخمنی اربا ایله
بشروب صوین ایچسلر حیض قانن یوریدوب ادرار بول ایدر ویوکرک وقاوق
اغریلرینه فایده ایده اکر تخمنی صوق صو ایله ایچسلر استماده اولان کوکل
دونمه سی دفع ایده اکر صوین کنشده کلاب کبی بشورسلر اوچ هفته مقداری
یاخود دخی زیاده اندن سرمه لر قتوب کوزه چکسلر کوزی غایت تیز ومجلا
ایده اکر تخمنی جینه سلر کوزی تیز ایده حضرت ادم علیه السلامدن روایت
ایدلرکم برکشی بهارك اول کننده یای فصلنده هرکون رازیانه تخمندن
بردرهم ایچسه ویا برابری شکر قتوب یسه اول کشی باذن الله تعالی اول
یل خسته لق کورمیه اخرجه عمری دخی اخر اولدیسه بغرای خدا عنایت حق
مقارن حالی اولا بودخی انک خاصیته عجیبه سندن درکم بلا نقش زمانلرنده

برده تیماغله کوزلری قماشور کورمز اولور یازین ایندن جقدقده خلق
ایلر بر یوزینه حق سبحانه وتعالی خضرتلری دلوکنک جق اغزنده بر دانه
رازیانه فدانی خلق ایلر بر یوزینه جقدوغی کبی کوزلرنی اکا سورب اجلور
وهزاران شکر اول بادشاهنکه درمانده لره درمان وجان سنه لر دخی جاره لر
اولور اکر بونک تازه یپراغنی صقوب ویاخود تخمنی بشورب ایچسلر بو
کرکلو اغرسنه وکوکس زحمتنه فائده ایده وغلیظ یللر سورب سده لری اچار
وکوکسدن غلیظ خلطلر جقارر ومعده قزدروب وسدل بولن اجوب
پاک ایدر وقاوق ویوکرک سده لرن فتح ایدوب ایچنده اولان یللری تحلیل
ایدر واکر کوکنی قیندوب صوینی ایچسلر سدک داملدوغنی کسر اکر
کوکنی عورتلر شاف ایدوب کوترسلر خیض قانن یوریدر وسدل
بولن اجوب بوکرکلده اولان طاشلری جقارر ویره فانه استسقایه
فایده ایده وانک صوینی کوزه چکمکده براولو فایده بودرک کوزه صو
انمکی بعنایت الله تعالی من بعد منع ایدر واول خوفدن براولور الشبت طوراق
اوتی حار رطبدر واخلاط بارده کماله یتشدریجیدر ارقلغی دفع ایدوب ایچروده
اولان دردلره نافعدر الشاهترج مشهوردر اکر دوکوب صقسه لر وصویندن
برقاشق دکلو براوسکوره یه قیوب برکیجه ایازده دوردقدنصکره ایچسلر
صفرایی اسهال ایده وادرار بول ایدوب سده لری اچا بو فقیر کثیر التقصیر
انک عجب نفعنی مشاهده ایلدم بردوسموک اللری وسایر یده نی کیجیک واویوز
اولمش ایدی نیجه درلو علاج ایدوب انواع معجونلر یدی ولکن اصلا مفید
اولمادی عاقبت الامر بونک صوینی صباح واخشام بر قدح برقاچ کون
ایچمکیله از زمانده افاقت صحت بولدی ومن بعد عودت اتمدی اکر صقیندسنی

کوزه توتسوایتسلر تیز ایده و یاشنی کسه اکر باش ایکن صیقوب صوینی شویله
یالکزجه ایچسلر کوینمش خلطلری چقان ویرامز قانی اریده و کیجیکه فائده ایده
مجربدر ویرامز بلغملری دخی چقاررو صویندن اون یدی درهمنی یدی درهم
صاروهلیله ایله ایچسلر لینت ویروب غایت فائده ایده و کلوکل دوندوکنی کیده ره
ومعده و باغرشقلری اخلاطدن اریده و بونی صویه اصلدوب اول صویله باشنی
وصقالنی یوسه اکر بت وار ایسه جمله قره وقیندوب صویله مضمضه ایتسلر
دیش دیبلرین محکم ایدوب اغزده ودلده اولان حرارتی دفع ایده حب الرشاد یوزرلک
دیدوکلری اوتدر طبیعده حار یابسدن انی یمک زهنی وزکای زیاده ایدوب
باه ارتورر وقیندوب صوینی ایچسلر یلان صوقدوغنی دفع ایده عسل ایله اوزرینه
یقو ایده لر واوده توتسو ایده لرکه حشرات جمله قچار وغلیظ خلطلری سدک یولندن
چقاررو قچنکه قیندوب صویندن ایچسلر وشراب ایله سحق ایدوب طاوق اودی
وزعفران ورازیانه صویله خلط ایدوب کوزه چکسلر بغایت فائده ایدوب روشن
قله واصلدوب صوینی ایچسلر سودای کیده رر وقانی صافی ایدر ودماغ دبندن
برودتن کیدرر اکر اندن اون بش درهم الوب تکرار تلو اصو ایله یوب قورتسلر
یاخود کسه لر والکدن کچورب قرق درهم بال قینار صو قنوب وصلبی زمان سحق
ایدوب سوزه لر ودخی اوتوز درهم یال وبکرمی درهم شروغن قنوب ایچسلر
بغایت قوصدوره اما سوجی کبی سرخوش ایدر وشول عورتلرکه برکره حامله اولوب
صکره کسلوب ولد کتورمیه واول عورت بو صودن اوچ کون ایچسه بغایت الله
تعالی یوکلو اولا وعلامتی اولدوکم قوصدوره ولونی کوکجک اولا وجماعی قوی ایدر
اکر اون ایکی کیجه دک هر کیجه بر بوجق مثقال سحق ایمدن ایچسلر عرق النسایه فائده
ایده مجربدر ٭ برقاچ یردن کلور ایوسی ملهدن کندر حار یابسدر اکر دوت

دورت درهم

درهمنی یاخود یدی درهمنی قیندوب ایچسلر صفرایی و بلغمی و اخلاط ردیه
اسهال ایدر و نقرسیه و عرق النسایه و اوجاع مفاصله فایده ایدر و سوداوی
فکرلره و بدنده اولان یاره لره و شنجه و داء الثعلبه و دابة الجنة مرضلرینه و بالجمله
غایت جوق فایده سی واردر و یوره کی قوی ایدر اکر یالکز اوچ درهمنی دوکوب
ایچسلر کبر و فایده ایدر اکر زیت یاغیله بشروب ایچسلر خام خلطلری چقروب
ارقه و یان باشی اغریلرینه کلی فایده ایده بقسانج ایوسی بشل و غلیظ اولندر ترکجه
بوکاجیان اوتی دیرلر طبیعده خار یابسدر یللری و رطوبیلری تحلیل ایلر یورک
یورلده ماسنی اسهال ایدیجدر بلغمی اسان و جهله و تزیفی حبس ایدر فجنکه قورتسلر
و بومشق دوکوب ماء عسل ایله ایچسلر بلغمی و صفرایی اسهال ایلر و یاقو ایلسلر
سلر بوزلدوکنه و برمقلر ارسی یارلدوغنه اورسلر فایده ایده اکر بر درهمنی
شکر ایله ایچسلر قوری سودای اسهال ایده اکر دورت درهمنی اصلدوب و صوینه
شکر براغوب ایچسلر بلمشک بلغمی اسهال ایلر و مقدیه و بندکشلر اغرسنه فایده
ایدوب قولنجی دفع ایده و یللری سوره و هرکون ایکی درهمنی بر اوسکره خیارشنبه
صویله ایچسلر مالخولیایه و جذام رنجه بغایت فایده سی واردر غفلت اولنمیه
و سوداوی تشویشلری کیده روب معده و بغری قوی ایلر و فالج اندام ستلغین
کیده رر اما بندکشلر اغرسینه بان یاغیله درتسلر ایودر و بونی ادویه
قندقلرنده ایکی درهم کرکدر و یالکن بو اولورسه بر درهم کفایت ایدر و اکر
جوربایه قتارلرسه اوچ درهم اولا جمله بلغمی و سودایی سورر بو اوت اکثر قیالرده
و بلوط اغاجی کوکلرنده و قواق کوکسی اوستنده بتر و ترکلر بوکا بلوط یصوتی
درلر اکر بولنمز ایسه بونک بدلی نصفنجه اقیمون در شبوخشک خار یابسدر اعتدال
ایله فعلی زنجبیلدن اقوای در صفرایی ترنکبین دن ارتق اسهال ایدر و شربتی

اون درهمدن اوتوزه وارنجه درامسی مزاجلو کیشلر وجکر حرارتنه واستی شیشلر
واوکسوروکم فایده ایدر وطبیعتی ملایم ایدر آشتان ترکجه بوکا جوغان درلو حار
یابسدن مفتح ومحلل درو زنی بوجق درهمدن عسر بوله غایت ابودن وحیفی
اجار واوج درهمنی استسقاسی اولاده مه وبرسلر جوق فایده ایده ودیشلر
جلاوره وانک دخاننده حشرات وهوام قچار فصل فی الجوز بوزقاوق حرارتی وسوسزلغی
کسوب صفرایی ساکن ایدر قجن سرکیله وکل باغیله بقو ایدوب بند کشلر اغرسینه
وقولق دبیلرنده اولان شیشلره اورسالر فایده ایده اکر لعابنی جقاروب ایجسه
طبیعتی بوشده وصوسزلغی کسه وصفرادن اولان حرارتی ساکن ایده وبنفشه
باغیله قارشدروب ایجسلر دماغک حرارتنی دفع ایدوب قللری بوشده ویقو
ایدوب باشه اورسلر وجعنی ساکن ایده اکر لعابنی بادم باغیله ایجسلر صفرادن
اولان صوسزلغی کسه اکر بردرهمنی قاورب وکل باغیله قارشدروب ایجسلر
اسهالی قطع ایده واج اغرسینه فایده ایده وباغرسقلره اولان جبانلری بوشدوب
ستره لری اچار بزرالکرفس تخمنی صوابله قبندوب یوره کی اونیابن کشی اول صودن
ایجسه خلاص اولا اکر تخمنی برز شکر فانوب یسه معده قوی ایدوب بلغمی کیدیرر
واغزدن صوکلدوکنی کسه وهرکم کرفس تخمنی بال ایله قارشدروب یسه کوبکده
وقاسقده هرنقدر رنجی وار ایسه دفع ایده اکر تخمنی کوکلید کشروب صوبنه ایجسلر
ادویه قاتله نک مضرتنی دفع ایده واکر تخمنی ایجسلر معده ده وبغرسقلرده هر
ندکلو یل وار ایسه طاغیده واغریلری ساکن ایدوب اج اغرسینه فایده
ایده ومعده اصلاح ایدوب ادرار بول ایدر ترکیب بودر تخمندن بتمش درهم دوکوب
الیه لو وبرنی ایجنه قویالر دوره اندن سوزوب وغری قابه قوب اندن استعمال
ایدلر بزر القثا شلغم تخمندن حار یابسدن جماع قوتی وبرر اکی درهم مقداری

معجون ایدوب یسلر جوق فایده سنی کوره لر بزر البصل صوغان تخمی در طبیعتده
حار یابسدر تم باه ارتورر مقویدر وادرار بول ایدوب حیضنی سورر وهوام
صوقدوغنه ایچروب اوزرینه یقو ایدلر بزر السذاب حاردر سمومه مقاومت ایدر
قچن انجیر وجوز ایله استعمال ایدلر ودوکوب ایچه لر ایچ اغریلرینه فایده ایده اکر
بر و یا ایکی درهمنی دوکوب بال و یا سرکه بجین ایله ایچسلر معده ده اولان و باشدن
وصوقدن اولان انجغره فایده ایده اکر کونده بر و یا ایکی درهمنی ایچسلر عرق النسایه
وقولنجه وصرعه بغایت فایده ایده بزر الرازیانج اکر تخمنی اربا ایله بشروب صوین
ایچسلر حیض قاننی بوریدوب ادرار بول ایده وبوکرک وقاوق اغریلرینه فایده
ایده اکر تخمنی صافی ایچسلر کوزی تیز ایده اکر بای فصلنده اول کنندن هر کون
رازیانه تخمندن بر درهم برابری سکر ایله ایچسلر باذن الله تعالی اول یل ایچنده
خسته لق کورمیه اکر عمری اخر اولدوبسه دخی بزر الفجل ترب تخمی در طبیعتده
حار یابسدر یلان وعقرب صوقدوغنه فایده ایدوب وجع مفاصله نافعدر
وطلاق ورملرینه اچار وطعامک خروجی اسان ایدر اکر بو تخمنی سرکیله
بشروب یسلر ادرار بول ایده وطلاق شمشنی حل ایده اکر سرکنلبین ایله بشروب
غرغرا تسلر خناقه فایده ایده اکر یقو ایدوب مفاصل اغریسه اورسلر سا
سانجومنی ساکن ایده اکر دوکوب سفوف ایدوب یسلر جکر اغریسنه فایده
ایدر ولکن کوده یه بت اوشورسه کرکدر و یقو ایدوب تمره کوبه اورسالر
کیدره وتخمنی کندو بالیله دوکسلر وسرکیله قارشدروب حمام ایچنده
بهقه در تسلر کیدر بزر الهندبا حرارت ایله برودتده معتدلدر صفرادن اولان
استمالره نافعدر ویره قانه وجکر سدلرینه فایده ایده بر مثقال استعمال ایده لر
بزر الحشا باردر طبیعتدر بوزه جلا ویرر وادرار بول ایدر اون درهم استعمال

صوق مزاجلولرک جماعه
کتوریر بزر الجزر هو
طبیعتده حار یابسدر

ایدلی وبوزه وبدنه سوریلردوکد نصکره کوکجك ایدوب بو مشقد ایدر
حیّ الرّیاح الحامیص بارد یابیدن قوصمغی منع ایدر وکوکل بولندوغنی کیده رر
وصفرادن اولان ماده لری نافذدر یزد الهلیون حار رطبدن معتدلدن مارچوبه
دیرلر بیراغی صوارق اوتیه بکزر دکرمیجه اولور یشل اولور چوبت تخمنه
بکزر ترکیجه قولان قویروغی دیرلر برنوعنه دخی اویمز دیرلر منی ادرار ایدر
ذکر اولان تخمنی یسلر جماع شهوتنی قویار رایکی درهم مقداری استعمال
ایدلر صافی تخمنی یسلر مثانده اولان طاشلری دانیدر کرلر قارنده وکرلر
بوکرلکده اولسون کرکدرکه بال بلسان یاغیله ایچه لر ویه لر وکوزه ایتز صوته
دخی فایده ایدر وانك کلنی دیشه اورسالر زحمتسز برنده جقار فصل فی خواص
الحیوانات واول شرف بترکه حق سبحانه وتعالی قرآن عظیمده انوکجون نیجه خصوص
ایله قسم ایدوب بیورر که والعادیات یعنی اوزرنده غزا قلدقلری اندرکه دار الحربده
الله الله دیو کفار خاکسار اوزرینه سکردم صالدقلرنده قوت ایله سکردرکن شدت
تنفسدن بورنلرنك دلکلری دولوب فشقروب اواز ویردوکیله اندایچر فالموریات
قدحا یعنی شول غزا ایدن اتلر حقجونکه طاشلر اوزرنده سکردکلرنده ایقلرینك
التنده اوتلر ظاهر اولور یعنی ایقلریله اوت چقارلر فالمغیرات صبحا فاثرن به نقعا
دخی سکردوب صباح وقتنده غازیلر دار الحربه برشهری ویا برکوبی غارت
ایتدوکلری حقجون فاثرن به نقعا دخی سکردم صلدقلرنده غازیلر اتلری ایلغندن
جقان توزلر حقجون فوسطن به جمعا یعنی دشمنلرك اورته برینه داخل اولان غازیلر
حقجون حق سبحانه وتعالی خضرتلری بو ایات کریمه ایله قسم یاد ایدر جریر بن
عبد الله ایدر حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمی کوردم مبارك
ایله انك بلسنی بوروب ایدردی الخیر معقود فی نواصی الخیل الی یوم القیامة

فصل فی بیان الحیوانات

الفرس صح

یعنی خیر

یعنی خبر بغلنمشدر انک یلیسندن قیامت کونده دك یعنی ثواب وغنیمت
وبرکت کانه انده عقد اولمشدر امیر المومنین حضرت علی رضی الله تعالی
عنه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دخی روایت ایدر وقتاکه
حق سبحانه وتعالی انی خلق ایلمك دیلدی ریح جنوبه ایتدی بن سندن
برنسنه خلق ایتمك دیلرینکه انی دوستلریمه عزت قلورین ودشمنلریمه مذلت
ایدرین واهل طاعتم ایچون جمال قلورین بس ریح جنوب ایتدی خلق ایله یارب
امرسنکدر بس حق سبحانه وتعالی بدقدره تیله برقبضه الرب انی اندن خلق
ایلدی وایتدی سنی عربی خلق ایلدم وناصیه تکده خیری معقود قلدم ومال غنایی
ظهرکده مختار قلدم وسعت رزق ایچون سنی مؤید ومستحکم قلدم وصاحبکی اوزرکده
مهربان ایلدم وسنی قناتسز اچار قلدم وبیوردی انت للطب وانت للهرب یعنی سنی
ظهرکده ادملر یتشمك ایچون سن وقاچمق ایچون سن وسنك ظهرکده ادملر قسم کرک
الله بکا تسبیح وتحمید وتهلیل وتکبیر ایدلر حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم بیوردی تهلیل وتحمید وتسبیح وتکبیردن برتسبیح بو قدرکه ات اوزرنده ایکن صاحبی
ایدر لاکن انك مثلنی فرض دخی ایدر حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی وقتاکه انك ایقلری برده تمام دوردیسه حق تعالی جل ذکره ایتدی اواز
کلدی مشرکلری ذلیل قلورین وکافرلرکده قولقلری مملو وملاین وبورکلری جوانانك
قورقوایله دولدوره بن اندنصکره حق سبحانه وتعالی خلق ایلدوکی جوانانك جملسنی
حضرت آدم علیه السلامه عرض ایلدی وایتدی بونلردن هرقنسنی اختیار ایدرسك
انی سکا مونس قلایین بس آدم علیه السلام انی اختیار ایلدی دخی اولاد وکك عزتنی
قبول قلدم دیدی اندنصکره حق سبحانه وتعالی النته نشان ایلدی یعنی
بیاض وایقلرین سکل ایلدی وانك اول صاغ ایاغی قیچ ایاغنك صولی سکل اولان

مکر وهدر یا خود بونک عکسی اولا بعض تفسیرده بویله واقع اولمشدر روات
اوزرینه اول راکب اولان حضرت اسماعیل پیغمبر علیه السلام دراندن
اولات جنس سایر وحشی جانورلرکی ایدی وقتاکه ابراهیم واسماعیل علیهما
السلام کعبه یاپمق امر اولندی حق تعالی جل وعلا خطاب ایدوب ایدیکه
برکت وخیر ایتدیریرین بن سنرک ایچون برکتر ذخیره ایدیدرین وسنرک ایچون حفظ ایدیدیکرین اندن نصکره
حق سبحانه وتعالی اسماعیله وحی ایلدیکه یوری جبال طرفنه وارو جاغز
دیدی جیاد کعبده برطاغک اسمیدر لان اول طرف اجلن بایه باب جیاد دیرلر
زیرا یمن پادشاهلرینک ابواتلری انده اولدوغندن جیاد دیرلر تنکه قران
عظیمده بالعشی الصافنات ذکر اولنور پس اسماعیل علیه السلام اول طرفه چقدی اما نجه
دعوت ایده جکنی بلمدی وادخار اولنان کنزه نسنه در بلمدی پس حق سبحانه
وتعالی اکا الهام ایدوب بامر قادر بیچون تعالی شانه عما یقولون دعوت ایتدوکی
ساعت ارض عربده ندکلوات واریسه بریسی قلیوب جمله سی حضرت اسماعیل
علیه السلامک خضوعرنده خاطر اولدیلر پس حضرت اسماعیل انلرک ناصیه لرینه
یعنی النلرینک ساچلرینه یاپشوب یوقادی جمله سی حضرت اسماعیل علیه السلامه
تذلل ایدوب مطیع ومسخر اولدیلر بو اجلدن حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم بوردی ات اوزرینه سوار اولمک بدرستی انلر اسماعیل پیغمبرک میراثدر
وتفسیر ثعلبی صاحبی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن حدیث
شریف نقل ایدرکم براق یوقدرکم لا سحر وقتنده حق تعالی طرفندن اذن
اولوب دعا ایدرکم اللهم من حولتنی من بنی آدم وجعلتنی له فاجعلنی من احب
اهله وماله الیه یعنی ای جلیم شول کیمسه کم بنی ادمدن بنی حواله قلدک دخی
بنی انکیچون خلق ایلدک پس اقدی بنی سن اکا کندو اهلندن ومالندن

سوکلو

سوکلو قل و بر روایتده یا رب انک سخرت لی لابن آدم وجعلت رزقی علی یده
اللهم فاجعلنی احب الیه من اهله وولده وحیواتدن انسانه غایت مناسب
اولان اتدر زیرا کرمدن و شرف نفسدن و علو همتدن انده بولندوغندن
اوتوری و همان انسان کبی دوش کورر و بعض ات واردر که مادامکه صاحبی
اوزرنده در ترسلمز و بول اتمز و بعض دخی اولور که کندو اوزرینه صاحبندن
غیری کیمسه بندورمز و سایسندن غیری باننه کتورمز و طبیعتی بودر که صافی
صویی ایچمز صافی اولسه ایاغیله بولندرر و حدت بصرله وصف اولنور
وات اکر قورد ایزینه بصسه ایقلری ست اولنور و شویله که حرکته مجالی قلمز
و دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بر کیمسه اتنک علفنی
پاک ایدوب ویرسه حق سبحانه و تعالی اول اربه دانه لرینک عددنجه اکا
ثواب یازه و صاحب کشاف سوره انفال تفسیرنده کتورمشدر که شیطان علیه
اللعنه فرس عبق صاحبنه یقین اولمز و دخی شول اوه یقین اولمز که انده فرس
عبق اولا و اتک طلاقی اولمز نتکه دوه نک اودی اولمز و دوه قوشنک دخی
ایلکی اولمز و حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی شوملق
اوچ نسنه ده در اتن و اوده و عورتده و بر روایتده منزلده و خدمتکارده
و فرسده بعضیلر ایتدی خانه نک شوم اولدوغی طارلغی و قونشولری یرامز
اولدوغیدر و انک شوملغی اوزرنده غزا و جهاد اولمیوب هارون و بهاسی زیاده
اولماسیدر و عورتک شوملغی عقیم و دلی اوزون اولدوغیدر و خدمتکارک
شوملغی خلقی یرامز و خدمت سومدوکیدر بعضیلر ایتدیلر قچن ات جموع و سرکش
و دپه کن اولسه شومدر و عورت قچن ارنی اکوب اه ایلیجی اولسه شومدر
و خانه قچن مسجددن اراق اولوب اذان و اقامت اشدلمسه شومدر بو صفات

اولکی صح

مذمومه اولمسه مبارکدر بعضیلر ایتدی بر اولسه سخاسی خوش اولمسه
وباغومرتك مصاحبتی جرکین اولسه وانك وخذ متکارك احوال طبعی مخالف
کلسه صاتمق وعورته طلاق ویرمك کرکدر بونلرنسنه دکلدر شلازم ونه مهم
که طبع لطیفکی ونفس شریفکی روز وشب بونلرك اخلاق غیر مرضیه سیله مکدر
وبونلرك طبایع مخالفه سیله مختل ایلیه سن وجوهر عقله نقصان کتورسن نتکه حادث
اولدی تابعیندن واعیان اشرافدن ابو الاسود الدئلی کم رجالك اکملندن اولوب
بصره قاضیسی اولوب علم نحوی اول وضع ایدن اولدر اکا اتبدیلر امیر المومنین
علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه کلی علم نحوی اوچ ضرب اوزرینه وضع ایلمشدر
اسم فعل حرف بس ابو الاسود الدئلی بونی اشدیجك امام علی وضع ایتدوکی
اوزره وضع ایتمك مراد ایدندی نحو دیو انوکیچون تسمیه اولندی وانك بصره ده
عالی اوی وبرقوکشی سی وار ایدی دائم اکا جفا وامزا ایدردی وهر زمان
انلرن زیاده بحضور ایدی عاقبت الامر انك جفاسنه تحمل ایده میوب اونی
صاتوب براغریرده اوصاتون الوی برکسه اکا کلوب ایتمشکه آشدیکه اوکی
صاتمش سن اول ایدریوق قوکشه صاتدم انکله کوجیله خلاص اولدم دیو جواب
ویرمش ودخی هر کشیه لازم خصوصا غازیلره که کندو طوار بزحلال یدوره
وحرامدن صقلیوب یمنی پاك ایلیه ووقتنده صوین وعلفین ویره والدوغی
یری پاك ایلیه وباشنه اورمیه وبددعا ایدوب سوکمیه ولعنت ایتمیه
وسوجدوکنی معذور دوته بلکه اول وقت بسم الله دیه یوبله دیلسه شیطان لعین
زباندن کیجرك اولور وطوار حکایت منقوله اوزرینه تحملندن زیاده یوکلدوب
جفا ایتمیه مناسبت مقاله خوش حکایت ایتدی برغازی کشی ● دائما جنك ایلمك
ایدی اشی ● دیدی بروقت کافره ایلدك غزا ● حرکت وجنك اولدی تمام اندن قضا

علم نحوی ابتدا وضع ایدنه نحو نحو تسمیه سی

آشدیکه

اوکوم قاتدم

اوکومه قاندم قوروب کافر بکین ٥ اتم اولمادی ولی انده یکین ٥ جدّ و سعیده ایتدی تمام قصور ٥
اولدی کوکلم اشبو اشدن بیخبور ٥ تا بدی وکتدی اوکدن اول بلید ٥ اوچ کرین ایردم بنا اولدی بعید ٥
اغر اولدم اشبو حالدن منصرف ٥ کوکلم اولدی لیکه غایت منحرف ٥ اولماستدی هیچ فرسدن اشبو حال ٥
باکم بوندن کلدی غایت انفعال ٥ اندم اتدن تفکر ایلدم ٥ خیمیه کیروب تذکر ایلدم ٥
خمه ایچره ایلدم پس استناه ٥ اشبو کون جنتک ایچره اولدم نامراد ٥ ایلدم بر لحظه انده اتکا ٥
باشمی دایادم اولدم متکا ٥ اولدم ایچره کلدی اویخو کوزمه ٥ سوز کلدم اتم ایدر اوزومه ٥
شویله بکزر باکه اولدی بحضور ٥ ایتدو کیجون علج سعیده قصور ٥ بونک اصلی وارد رای نیک بخت ٥
علجی تیکلدی بکا هیچ اولمه سخت ٥ یاره من اقجه ویروب الدک علف ٥ کتدی قوت ویردی اعضام تلف ٥
بویله اتدک اوغه بندن جرا ٥ بویله اتدک کوریه بندن وفا ٥ اندوکی جونکه کوتر سن روا ٥
دخی بندن هم امید اتمه وفا ٥ ساکم خوش کلز بنم ایتدکلرم ٥ ست اولوبدر شویله بل هب ذکلرم ٥

البغل معروفدرکم کینتی ابو الخزوقدر و ابو قصاعه و ابو قوص و ابو ملعوندر فرسلره
خمارندن مرکبدر انو کیجونکه صلابتده خمار و عضلاتنه بکزر و صورتی دخی فرسلره
خمارندن متولد عقیمدر امیر المؤمنین حضرت علی رضی الله تعالی عنه ایدر زمان اولده
نسل کلوردی حضرت ابراهیم الخلیل علیه السلامی نمرود لعین اتشه القا ایتملو اولدقده
اودون کتورمکه سرعت ایدن جوانلردن بری ایدی پس ابراهیم علیه السلام اکا
بددعا ایدوب ایتدیکه قطع الله نسلک اندن نسلکه منقطع اولدی اخلاق میانه
سی و عناصر متباعده سی وار شوکله اتاسی خمار اولا فرسه متشابه اولورات
اولاجق اولورسه خمار بکزر و اخلافی دخی اول اولور اندن فرسک ذکاوتی
و خمارک بلادتی اولور بو جمله ایله هدایت ایله موصوف اولور بر بولدن بر کره
کیجش اولسه اول یولی بلوب هرکز اونتمز بو قدر سفره ده ملوکلر مزکبی و اعمال
و اثقالی اکا تحمیل ایدرلر زیرا شدید اسفاره متحملدر و قضات و سادات و اشراف

وكبارك بندوكلريدر وحضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم مبارك سفره
لرنده قاتره بنزلردى دلدل ايدى ودشى ايدى ولونى بياضه ايدى حتى حضرت
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دنصكره جنلى زمان صاغ اولوب دشلرى
دوكلدى يمنى دوكرلردى معاويه زماننده نبوعده اولدى اسماعيل بن حماد بن ابى
حنيفه منقولدركه اول ايدر بزم زمانمزده برر اقضى دكرمنجنك ايكى قاترى
وار ايدى كه برينك ادنى ابوبكر وبرينك عمر قومش ايدى اتفاق اول قترلرك
برسى بركون اكابر شاهانه ديمه اوروب اولدوردكده بنم جدمه خبر اولدقده
اتيدى كورك بلكه ادى عمر اولان قتر ديدى اولدردى ديدى كورديلر فى الحقيقه
اول قتر ايمش انس بن مالك رضى الله تعالى عنه ايدر حضرت رسول اكرم صلى الله
تعالى عليه وسلم بر قتره بندكده سركشلك ايلدى حضرت رسول الله صلى الله عليه
وسلم انى حبس ايلمك بيوردى بعده قولاغنه قل اعوذ برب الفلق سوره سنى
اوقوديلر سركشلكدن فراغت ايدوب سكون اوزره اولدى فائده مهمه ابى
عبد الله يونس بن عبد بن دينار المصرى التابعى رحمة الله اتيدى بر كمسنه بونى
سركش وجموع دوارك قولاغنه اوقيوب اوفرسه فى الحال ساكت اولا وامام
طبرانى معجم الاوسط نام كتابنده ذكر ايلدى انس بن مالك رضى الله تعالى
عنه حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم دن رويت ايلديكه قولدن
وحيواندن واوغلقجقلردن يرامز خلقلو اولسه بو آية كريمه قولقلرينه اوقروب
اوقيه لر قوله تعالى افغير دين الله وله اسلم من فى السموات والارض طوعا وكرها واليه يرجعون بو فقير
وحقير ايدر بندهى بونى نيجه دفعه تجربه ايدوب راست بولدم حتى دوستلريمزده
حسن بك ديرلردى بركون اتفاق خوشلغى اليوب بر سركش دواره دخى نيمش ايدى
شول مرتبه كه بى حضور اولوب بندوكنه پشيمان اولدى هماندم خاطريمه كلدوكى

كبى اكيلوب

حيواندن واوغلنجقلردن يرامز اولانلره علاج

کبی اکیلوب دوارلر اوزرندن بو آیة کریمه آنک قولاغنه اوقیوب اوقردم والله
العظیم اول ان قیون کبی بوانن اولدی حتی مرحوم یکا اتبدی دوارمه نه ایلدک
کم فی الحال ساکن اولدی مجربدر وابن سنی عبد الله بن مسعود دن رضی الله
تعالی عنهما روایت ایدر اول دخی رسول الله دن صلی الله علیه وسلم تخم بردوار
اورکسه دوتلماغه جان اولمسه بونی اوزرینه قتی جاغروب اوقیالر احبس عباد الله
رحمکم الله ذیراحتن سبحانه وتعالی تلک بربوزندن قوللری وارادرانی حبس ایدرلر
بونی دخی نجه دفعه تجربه ایلدم صحیح بولدم ابن قاسم الطبرانی کتاب دعواتده
کتورمشدن حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اتبدی برکسه انه نبدکده
الله تعالی ذکره ایلسه شیطان انکه اردلشور یعنی اردنه بن دخی بونی ایرلدر
یاخود درلو نسنلر کاا اوزواندر ابی الدرداء رضی الله تعالی عنه حضرت رسول الله
صلی الله علیه وسلم دن روایت ایدر برکسنه طوارنه نبدکده ایتسه بسم الله
الذی لا یضر مع اسمه شیء سبحانه لیس له سمی سبحان الذی سخر لنا هذا
وما کنا له مقرنین وانا الی ربنا لمنقلبون والحمد لله رب العالمین وصلی الله
علی سیدنا محمد واله اجمعین اول حالده طواری دخی التنک ایدن بارک
الله علیک من مؤمن خفت علی ظهری واطعت ربک واحسنت الی نفسک
بارک الله لک فی سفرک وانجح حاجتک یعنی بونسنه لر ایلدم صاحبنه دعا ایدر

خواص البغل واستایه ایتزیه قولاغنک یاغنی اکر عورت ایجرسلر عقلی اکسلر وفهمی
ناقصلر اونوتسالر اولوب عقیم اولا اکر طرناغنی یاقوب ومرسن یاغیله قرشدروب
کل باشه یاخود قل تیمه بن بن سورسلر قل بتورسه اکر حایض لرن طوزلیوب دخی
قوردوب دری پارچه سنه یاخود حریر ایجیه قیوب ات یاخود دوه بوینه اصاقو
سلر یاوز کوزدن امین اولا اکر ستدکی عورت ایجرسلر قارنندن اوغلانمی

دو شوره وقاترلی دبرنده اولان قوردی اولوب قورتلمز بو امری اولان ادمه
انکله توتسوا تسلر خلاص اولا واکر بورکنی قوردوب دوکسه لر دخی اندن عورته
ایجرسلر ایدی حامله اولمیه واکر دریسندن کتورتسلر نه حامله اولیه وسیاه قاترک
طرناغنی قیواشکی النسه کومسلر اول اوه سیحان کلیه وتسوا تسلر سایر هوام
وحشرات فجارلر مجربدر انذهرستر طیورنقل ایدر قجنده برکشی یه عشق وسواد اغلبه
ایلیوب اندن خلاص اولمق مراد ایدنسه اکر اکا سوداجوان طرفندن ایسه اکرک
قاترینی الندوغی برده یوالنه اکر عورته عاشق اولدیسه دشی قابرینده یوالنه البته
اول سوداندن نجات بوله وبرکشی زیاده ذکام اولسه قاترلی تازه ترسنی اولوب اوزرینه
توکره دخی بول اوزرینه توکروب اتاهرکم انک اوزرندن اول کجرسه ذکام اکا
انتقل ایده والنی دریسنی بریده باقسلر هرکز اندن صلح ومودت اولمیوب هر مصلحتی
مخالف کله الخاص ابوصابر وابوزباده درحیوانات خلاف جنسنه سفاد ایدر
یوقدر لاخمار وفرس سفاد اتمز لا اوتوز البق اولدوغی وقت ایدن انفعال
اخماله صالح دروارقه سی خوشدر وبورو کندر باسرکرلره سبقت ایدن وعاد
تندندر هرقجکم ارسلانی کورسه غایت خوفندن کندوسنی ارسلانک اوزرینه
اتار بویله اتدوکی ارسلاندن قاچر صانور وهدایتله وصف اولنور مشتبه
ومختلف یوللری بلور اکر اندن برکره کجمک واقع اولدیسه سهو غلط اتمک
احتمالی یوقدر بهرحال یولی بلور قتره ده دخی خاصه بودر تنکم ذکر اولندی
نم برقوکشم وار ایدی وبونلر بن قاتری وار ایدیکم بن قاچ کره مقدار ماجحه ورش
ایدی مشتبه ومختلف یوللر واقع اولدقده کجه نک ایجنده قاترلک دزکنی صالیوبرر
دم بلاخلاف ولاغلط راست بولکتوتردی هرکز خطا واقع اولمادی دیو
روایت ایدردی وقوت سامعه ایله موصوفدر حضرت رسول الله

صلی الله

صلى الله عليه وسلم بيورر قورقمزمى اول كشى كه اركان صلوتده امامدن مقدم
باشنى قالدرر حق تعالى انى خمار كبى ايده ياخود انك باشنى خمار باشى كبى
ايليه شك راوى اوزره بونك معناسى اولدركه صورتنى كليا مسخ ايليه دخى
انك باشنى خمار باشى كبى ايده وبدننى دخى خمار بدنى كبى ايده بونده دليل واردر
مسخ اولماغك وقوعى جوازنه اعاذنا الله منه بو اولمز الا شدت غضبندن اولور
نتكم حق تعالى قران عظيمده بيورر وبو حديث نبويده دخى مصرحدر
اركان صلوة اكر ركوع وكر سجوددر امامدن اول اتدوكلرى جرم اولماسنده
بونى امام بغوى رحمه الله تعالى عنه مصابيحده تفصيلا تصريح اتمشدر
وامام مسروق رحمه الله تعالى اتيدى باديه ده بر كشى نك بر خمارى وبر كلبى
وبر خروسى وار ايدى وخروس دائما بونلرى نماز وقتنده اويارردى وكلب كيجه
حفظ ايدردى وخمار اسباب وحوايجنى يوكلدرلردى پس بر كيجه دلكو كلوب
خروسى كوتردى بونلر ملول ومحزون اولديلر وبو كشى صالحلردن ايدى شايد
خيرلوسى بو اولا ديو صبر ايلدى اندنصكره قوردكلوب خمارك قارنتى يرتدى
بنه اول كشى اتيدى حق سبحانه وتعالى دن خيرلوسنى ديلرز شايد بو اولا
ديدى بنه كلب دخى غايب اولدى بنه بو كشى قضايه صبر ايدوب توكل ايلدى
وبو جمله واقع اولان مصائب شدايدكه اولدى اول مرد صابر حق تعالى دركاهندن
خيرلوسنى رجا ايدردى اتفاق بونلر بو حال اوزره صباكلديلر چوره سنده
اولنلرك جمله سنى اعدا كلوب اسير وماللرين غارت ايدوب بونلر سالم قالمشلر
سبب واصلى دخى بودركه ايچلرنده بر خروس وكلاب وخمار اولمق ايله اوان
ويردكلرنده اعدا خبردار اولوب شبخون ايدوب وبو مرد صابرك صبرى
بره كاتيله حق تعالى اول ورطه دن خلاص ايلدى انمدى هر كيمسه كه حق

سبحانه وتعالی خضرتنك الطاف خفیه سنه اعتقاد ایدوب امرینه راضی
اولا امیدر هر اشده نادم وناقص اولمیه وطوارك یوزینه طاغ اورمق
غایت منهیدر حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بر کون کیدرکن
کوردیکه بر خمار یوزینه طاغ اومشلر ایتدی بونی ایده نه لعنت اولسون
الامثال قاالله سبحانه وتعالی یعنی کوترمسی اکا
ثقل اولور علمی دخی فایده اتیمز بدرستی ایمدی هر کیمسه که بلدی وانکله علم
اتمدی بو انك مثلیدر یعنی یوزنی کتوردوکندن خماره فائده اولمدی ومن الخواص
اجزاء خمارك دشنی اوبومیان اده مك باشی التنه قوسالر اوبویه واکر
جکرنی قوریدوب ربع استماسی دوتن اده مك باشی التنه قیوب وبونینه
طاقسلر خلاص اولا اکر طرناغنی یاقوب محکم سحق ایدوب مصروع اده مك
التنه سورسلر باذن الله تعالی خلاص اولا اکر طلاقنی قوریدوب وصقلیوب
عورتك سودی از اولسه صوایله ازوب ممه لرینه سورهلر سودی زیاده اولا
بطلموس ایتدی خمارك طیناغن یاروب ایچنه قطران کیرج دولدروب یقه لر
بعد السحق شیروغن ایله قارشدروب دخی برص اوزرینه سورسلر کیدره اکر
قدیمدن دخی اولورسه واکر حامله عورتك التنه خمارك طرناغنی قوتسوایتسلر
حیا وسالما اوغلانی وجوده کتورب هیچ الم وزحمت چکمیه اکر اوغلانی اناسنك
قرننده اولمش اولورسه دخی چقاره وخمارك ارکلکی دشی سنك اوزرنیده ایکن
ارکك خمارك قوریغندن اوچ دانه قل قوپروب دخی کندو بالدرنه بغلسه فی الحال
التی حرکت ایدوب قوامه کله واکر یلان وعقرب اورمش کیمسه خمارك اتندن
یدورسلر زهر اکا ایدی کار قلیوب زحمتنی کیدره وجذام اولمش ادمه کیمسه
دخی یدرسلر عظیم فائده ایده اکر قاننی بواصره بر قاچ کره سورسلر اسقاط

بطلمیوس

حامل عورت اسانه طوغرمق ایچون

زهرلر

ایلمیه اکر

ایلیه اکر سودنی اغلفان اوغلجه ایجرسلر ساکن اولا واکر بر کیمسه ضرب شدید
ایله اورسا کوکه موت مرتبه سنه وارسه خمارك درسنی سیوب فی الحال اوزرینه
کیورسلکم بر کیجه انکله یاته ضربك المی زایل اولوب دخوایده غایت فائده سی واردر
والتی تك درسنی مروع اده ملك بونه اصلرنه فائده ایده وشراب ایجدوکلری یرده
قورونغلك قللرنده شرابه باتورسلر اسرالرنده فی الحال جنك وغوغا وفتنه وخصومت
واقع اولا وتانه ترسنی صقوب مثانه ده طاشی اولانه ایجورسلر طاشی پاره
ایوب جقاره واکر قولاغنك وسخنی اده مه شراب ایله ایجورسلر ویاخود
غیری انسنه ایله بدورسلر بخود اولوب اصلا نسه تعقل اتمیه

علاج
مثانه ده تعزیز
طاشی دفع ایجون

ابتدی خمارك التی انی وافرصوایله قیندوب اعضاسنه ضرب شدید اولان
ایجرسلر وایجنه کیروب اوتورسه فائده ایدر تحفة الغرایب صاحبی ایتدی
عقرب صوقش اده می خمارك ترسنه بندرسلر شویله یوزی خمارك
قوبروغنه مقابل اولا اول زحمت خماره منقلب اولا یاخود خمارك قولاغنه
کلوب ایتسه بنی عقرب اوردی هماندم وجعی کیده فزاد فی
دیرلر غیری دخی دینلورانك امر عجیدنرکه انك دشنی ارکك دوغرسه
خمار وخشك ارکك اول باورینك حایه لرنی دیشله قوپارر پس اول
قودوغی اناسی قاجر مقده حیله ایدوب یانجه کوترمز تاکم بو بیوب اناسندن
سالم اولنجه دینه بوجمله ایله هرکون زماننده کلوب امزرر ترك اتمزواون
اوجنجی مقاماتده بوکا اشارت ایلیوب دیمشدر یا رازق النعاب فی
عشه وجابر العظیم الکسیر المهیض انج لنا اللهم من عرضه من دنس
الدم نفی رحیض وایدرلرکه ایکیوز یل یشاه یلکه دخی زیاده یزید
بن زیاد ترجمه سنده ذکر ایلدی برخمار وخشی سکز یوز یلدن زیاده یشاه

دیو ایدی ابی سیار که عمیله بن خالد در انک برسیاه مرکبی وار ایدی
مزدلفه دن منایه قرق بل تمام واردی وکلدی الحکیم جمیع ائمه یاننده
اکلی حلالدر علمادن بربسی اختلاف اتمشدر خواص اجزائه ایلکنی زنبق
یاغله قارشدیوب بهقه سورسلر کیدره واتنی دوکب کل یاغیله قرشدیرب
تقریبه اورسالی فایده ایدر وبوزده اولان چفت اوزرینه یاغنی سورسلر
دفع ایدر وطیناغندن بوزك ایدوب مصروع ودیوانه اولمش ادمه برماغنده کورسه خلاص
اولا وطیناغنی یاقوب محکم سحق ایلدکدن صکره کوزه سورمکی جکسلر قره کودن فایده
کلی ایدر وکوز قره صوانمکی دفع ایدر حق سبحانه وتعالی بو خاصه اندر قومشدر
واودونی کوزه جکسلر تیز ایدر وظلمتنی کیدیره واتك سمزنی یمك وجع مفاصله
نافعدر واودونی قل بتمزین سورسلر تبوره والتنه اشین کمسیه اودین ایچورسلر
فایده ایدر واتی تقریبه وسایر اعضا وجعلرینه غایت نافعدر
الجمال اسم واحددر جمیع اوزرینه واقع اولور اما جمع دکلدر ودخی جمع اسمی اولمیوب
همان جنسنه دالدر حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی
دوه اهلنه یعنی صاحبنه عزتدر وقیون برکتدر وخیر دردخی معقوددر انك
یلیسنده ویاخود برجیندن تا قیامت کونه دك ودوه حیوانانك عجایبکندندن
اکرچه جوق کوزمکیلهانك عجایبلغی خلقك کوزندن ساقط اولمشدرکه اول
برحیواندر عظیم الجسم وشدید الانقاد اغر یوکلیه یرندن دورب قلقار وانکله
چوکر وانك زمامنه صغیر وکبیر هرکم یابشورسه مطیع ومنقاددر اکر برقاره دخی
یولارینه یابشوب بتسه جدا مخالفت صادر اولمان وانك ارقاسی اوکیدر
زیرا انك ارقاسنده جمیع ماکولات ومشروبات وملبوساتیله برادم کانه اونك
اولدوغی کبی بالین وقاب قجاغی ولوازم ومهماتی کلیا یانجه بله اولمق قابلدر وجه

زیرا
کانه یکلردر

معرفت علاج

طیناغندن

اشیلنه

کیلردن زیرا برکشی دریاده کمی یه نیلوا ولسه جمله کرکلو اولان لوازمات
وحوایجی بانجه دریس اکا مشابهة تامه سی راسر در صوسز لغه صبر ایدر اون
کون مقداری صوایجسه ممکن درو معاورو برار بده هرنه درلو اوت بولورسه
اوتلار حق سبحانه وتعالی انک بونیسی اوزون یراتدوغنک حکمتی اولدرکه ارقا
سنده اولان اغز بوکیله قلقماغه کندو به ترازو اولا وحدیث شریفده کلمشدر
دوه سوکمک بدرستی اول نفس الله دندر یعنی خلقه اندن وسعت وارورمی
دخی سب اتمک فانها من نفس الرحمن ودوه نک انواعی اولور واسرکک دوه نک هیجانی
وقتنده اوج کندو یوکنجه یولی اوزرسالر کوترر واول حینده انک ایچرو سنده
برقزل دری حاصل اولورکه کوپردوکی وقتی اغزندن کوزینو وهیچ کیمسه بلمزکه
اول ندر عرب اکا شقشقه دیر وانک خاصه عجیبه وطبایع غریبه سندندرکه
اناسی اوزرینه سقاد انمز نتکه منطق صاحبی کن ابدوب ایتدی برکشی زمان قدیمده
دوه سنی توئیله سترایدوب اول دونک اوغلونی کتوردیکه اوزرینه اشوره وقتاکم
بلدی قوقوسندن اناسی ایدوکنی بلوب قاچدی واول کشی یه غایت کین دوتدی
حتی دیلنجه قومدی وبراغز کیمسه دخی بویله ایلدکه وقتاکم بلدی کندوزین
اولدردی ودخی جمله حیواناتک اودی واراالادونک یوقدر ولکن جکرنده اکا
مشابه بردری پاره جکی وارایجنده صلیار بکزر برلسنده واردرانکه سورمه
ابدوب کوزه جکلر کوزلک ضعفنی وقره کولغنی کیدررر ودیکلو اغاجی غایت
سوب عظیم ایدر بوجمله ایله اکثرا اوقات اربه عظیم ایدمز حضرت رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم سؤال اتدیلرکه دوه اغلنده نماز روا میدر ایتدی
یوق زیرا شیاطین محلی در ولکن برقیون اولدوغی برده نماز جائزدر زیرا برکتدر
این هیر ایتدی دوه نک کوزی سهیل یلدوزنه مقابل کلسه اول ساعت

ولکن بلد

اکرانی نسخه

ایکره مزبر

اولور و توین قیوب قاز اقدوغی یره اورسالر فی الحال دوترود و یه یا بشن کنه
عاشق شوریده اولان کیمسه نك بلینه بغلسلر عشق اندن زایل اولا و سدوکنی
غایت سرخوشه ایچرسلر فی الحال مستلکدن ایله واتی غایت مقویدر و جکرنی یمکی
دیما عادت اندیسه کوزه قره صو انیمکدن خلاص اولا و شحمنی بر یرده قوسالر یلانلر
اول یردن قچارلر و اوزکجی یاغنی اریدوب بواصره سورسلر اغرسن ساکن
ایده و سوکلن سحق ایدوب زیت یاغیله مصروعك یاننه طلا اتسلر فایده ایده و قلن
صول اویلق اوزرینه بغلسلر سلسل البوله نافع اولا و التنه بول ایدن اوغلانك
اویلوغنه بغلسلر فائده ایده و دوه نك سودیله مضمضه ایلسلر یتمش و جوریمش دیشلره
فائده ایدوب یوزك صاروالغنی کیده ره ایچمکیله و طلا اتمکیله و اکر قغنی ازوب یوزه
سورسلر چیچك اتمرلرنی کیده ره و سکل اوزرینه دخی سورسلر دفع ایده شدید القوة
کثیر المنفعة حیواندر حق سبحانه عز شانه انی کمال حکمتندن ذلول یدتدی یعنی
مطیع و منقاد خلق ایلدی انوکیچون سلاح یراتمدی نتکم بساعده وار زیراکم انسانك
خدمتنده در اکر انك سلاح وارمش سه انك ضبطی انسانه مشکل اولوردی و شول
بقرك که بو بنوزی اولمیه ینه بو بنوزی بریله بر لننه دن قوریز نتکم بوزاغونك
دخی بو بنوزی یتمدن باشله قوریوب عدونی دفع ایدر بونك برله اتدوکی طبعاً
در و ارض مصرده بر جنس بقر اولور که اکا بقر الحبس دیرلر بیونلری غایت اوزون
و بیوزلری یای کبی جنبر اولور و جوق سد ویرر و بو بقر جنسك یوقارو دشلری
اولمیوب و اتدوغنی وقت اوتی اشغا دشیله کسر و امام دینوری کتاب المجالسده
عکرمه دن اول دخی ابن عباسدن رضی الله تعالی عنهما روایت ایدر حضرت
عیسی علیه السلام بر بقره نك یانندن کچدی که دوغرمق اضطرابنده ایدی
بقر اکا ایتدی یا کلمة الله دعا ایکله حق سبحانه و تعالی بنی بوندن خلاص

عورت طوغرمقده زحمت
چکسه علاجی

ایلیه

ایلیه فقل عیسی علیه السلام یا خالق النفس من النفس ویا مخرج النفس من النفس
خلقها هماندم قارنندن بوزاغوسنی القا ایلدی صاحب کتاب ایتدی قچن عورت
اوغلان دوغرمقده صارپلنسه بونی یازوب ایچروب وبننه اصاقویالر ابن عباس
رضی الله تعالی عنهما دن مرویدر بسم الله الرحمن الرحیم لا اله الا الله الحلیم الکریم
سبحان الله رب العرش العظیم الحمد لله رب العالمین کانهم یوم یرونها ما توعدون
لم یلبثوا الا ساعة من نهار بلاغ فهل یهلک الا القوم الفاسقون ابن جوزی
کتاب مواعظ الملوک والسلاطین ده ذکر ایلدیکه کسری برکون شکار ایچون
دشره چقمش ایدی ناکاه عسکرندن دور دوشدی وهوا دخی بولندی وعظیم
بغمور باغوب هیچ قنده کیده جکنی بلمیوب اتفاق برقارینک اوینه کلوب صغندی
واتندن اینوب اتنی اوایچنه قویدی اول حینده ناکاه قارینک قزی براینک
کتوروب سدونی صمغه باشلدی کسری دخی تماشا ایدردی کوردیکه بوسدک
اینکدن چوق سد کلدی کوکلندن ایتدی بویله اولجق هر صغر باشنه خراج وضع
ایده یم زیرا یالکز برصغردن ندکلو سد حاصل اولورمش کسری بو وضعی قلبنده
تصمیم ایتدی وقتاکه کیجه نک اخری اولدی قزینه دوروب اینکی صاغدقده کوردیکه
اولکی سدک نصفی یوق قز هماندم ندا ایدوب والده سنه ایتدی یا اماه ملک
کوکلنده رعایایه یرامزلق قصدنی ایلدی اناسی ایتدی بو سوزی ندن دیرسن
قز ایتدی بو صغر شمدیدکن بو قدر سد ویررکن سدینک نصفنی کسدی اناسی
ایتدی هله برز دخی صبر ایله کیجه نک وقتی دخی واردر کسری بو کلمات حکمت امیز
وعدالت انکیزی اشدیجک ندامت چکوب نفسیله عدل ایتمکه نیت ایلدی زما
ندنصکره اناسی ایتدی ای قز دور اینکی صاغ پس قز اینکی صاغدقده کوردیکه اوکی
کبی سدی زیاده کلدی سوینوب ایتدی یا اماه والله پادشاهمز کوکلنده دوتدوغی

حکایهٔ شاه کسری

تصمیم

کوکلنده

یرامز نیتنی کیدرمش الحمد لله دیدی وقتاکم صباح اولدی کسری عسکری دخی اول ارایه
کلوب کندوسی دخی اتنه سوارا اولوب امر ایلدیکه قزی انا سیله معا الوب انلره
وافر انعام واحسانلر ایدوب وقزه سؤال ایلدیکه پادشاهک یرامزلغه وایلوکه نیت
ایلدوکی ندن بلدک قز اتیدی بز بو یرده بودکلو اولورز بونده بریمزده عدل وانصافدن
براش اولمدی الاکم بریمز اوجوزلق اولدی ودیرلکمز وسعت اوزره اولدی ودخی
ظلم وجوردن بوندنصکره هر نسنه که واقع اولدی انک سببله دیرلکمز غایت طار اولوب
فایده مرادلری بزدن کسلدی دیو جواب ویردی واحیای علومده امام غزالی رحمة الله
تعالی علیه کتورمشدرکه برکیمسه نک ایکی اینکی وار ایدی سودینی صاغیجق ایچنه صو
قتوب صتاردی اتفاق برکون برعظیم سیل کلوب اینکلری کتوروب غرق ایلدی
اوغلنجقلری ایتدی شول متفرق صولری که سکه قتاردیکز جمع اولوب دفعه واحده ده
کلوب اینکلریمزی غرق ایلدی بونک نظری برکمجی وار ایدی کمی ایچنده دائما شراب
صتاردی هر بار صاتدقجه نصفنی صو ایله کیرو دوررردی وبونک اقچه سنی برکیسه ایچه
قیوب صقلردی مکر بونک برمیمونی دخی وار ایدی اتفاق برکون میمون فرصت
بولوب کیسه اوغرلیوب یلکن دوروسنه چقوب وکیسه نک اغزنی اچوب اقچه نک
برمقدارنی کمی ایچه وبرمقدارنی دخی صویه اتوب صودن حاصل اولان اقچه کیرو
صویه کتدی وحضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی علیکم
بالبان البقر وسمنها وایاکم لحومها فان البانها دواء وشفاء ولحومها داء یعنی سنوک
اوزریکن اولسون اینک سدی وباغی واتندن صاقنک بدرسنی انک سدی وباغی
شفا واتی رنج در وابی نعیم حلیة الاولیاده کتورمشدرکه بنی اسرائیل ایچنده اوچ
قاضی وار ایدی بس انلردن برسی فوت اولدقده برینه برغیری نصب ایتدیلر بس
بونلرنجه روزکار قاضیلق ایتدوکلرندنصکره بونلرک خود احواللری قاضی الحاجات

حکایة ثلث قاضیات
وحکایة بوزاغی

وار ایدی
درکاهنه

درکاهنه معلوم ایکن خلق ایچنده دخی بونلرك کیفیت حاللری معلوم اولمق ایچون
ات اوزرینه سوار اولمش بر ملك کوندروب شهره کردکده خلایقدن برکشی
اینکی صویه سورردی انك بوزاغوسی دخی وار ایدی پس ملك اول بوزاغویی
جاغردوغی کبی بوزاغو اناسنی قبوب بونك طوارینه تابع اولدی صاحبی کلوب
بوزاغویی اناسنه کتورمك دیلدی ملك ایتدی نیلرسن بوزاغویی بنم اتم
دوغرمشدر دیوب بری برینه خصومت ایدوب اخر الامر ایتدیلر قاضی یه واروب
دعوامزی اجرا ایدهلم پس قاضی اوله واروب دیکر ملك قاضی یه ذی قیمت
بردر کرانمایه ویردی ایتدی بوزاغویی بکا حکم ایله قاضی ایتدی نوجهله حکم
ایده بن ملك ایتدی اتم واینك بریرده دورسونلر بوزاغو هر قنغی سنه تابع اولورسه
اول شرط اوزرینه حکم ایله پس اینکله اتی قاضی نك کوزی قرشوسنده بریره
قودیلر بوزاغو درانه تابع اولدی بو تقدیرجه قاضی در بوزاغویی ملکه حکم
ایلدی اول شخص ایتدی ایکنجی قاضی یه ورالم ملك اکا دخی برانجو ویرمکیله
اول دخی انه حکم ایلدی اخر الامر اوچنجی قاضی یه ورالم دیدی اکا دخی وجه
مشروح اوزره واردقلری کبی طمع انجو جکرینه طاغ اوروب قاضی ایتدی
بن حیض کوره یه ورر بن ملك ایتدی سبحان الله ارادم حیض کورری قاضی
ایتدی سبحان الله یا فرس بوزاغو دوغورری پس قاضی ثالث بوزاغویی اصلنه
حکم ایلدکده ملك قاضی یه غضب ایلدی ایتدی حق سبحانه وتعالی سندن
خوشنود اولوب یولداشك اولان ایکی قاضی یه غضب ایلدی نتکم حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی قاضیان فی النار وقاض فی الجنة
بو بنوزنی یقوب دخی محکم سحق ایدوب ربع استماسی دوتان
کشی نك طعامنه قاتسلر باذن الله تعالی خلاص اولا واندن برز الوب برنسنه ایله

کوریر دوریرین

ایچسلر جماعه غایت قوة ویره وقصهٔ فی الحال قوامه کتوروب محکم ایده واول
اندن رعافی اولان کمسه نك بورننه ماسوره ایله اوفرسلر قاننی قطع ایده واول
محروق ومسحوقدن برز سرکیله قارشدروب برص اولدوغی یره کنشه قارشوسو
رسلر کیدره وتازه اینك یاغیله قارشدروب قولاغه طامزرسلر اغریسن
ساکن ایده وقره صغرك دلنی قوریدوب وسحق وترنج اکشی سیله خلط ایدوب
اندن اوچ مثقال سفوف کبی یسلر انکله برکس خصومت اتمکه قادر اولمیه هر
مخاصمه اندوکنه غالب اولا وصغرك اوزرنده کاهی برلنسه بولنورکه اکا هاراز
دیرلر صارورنکلو اولور اندن مزجمك دکلو کلم صوینه قیوب مصروع اده مك یوزینه
طمزرسلر باذن الله تعالی افاقت بولا وصغرك اودینه کسکن نجسنی قتوب
انکله یمش اغاجنك اوزده کنی طلا اتسلر میوه سنه قورت دوشمدن سالم اولا
وقولنجی اولان انکله تحمل ایلسه فی الحال زایل اولا وسیاه صغرك اودیله کوزه سورمه
جکسلر ظلمتنی کیدروب حدید النظر وقوی البصر ایلیه اکر دیلرسك برعجب لنسه
کوره سن بردستی نك ایچنی بوغازنه دك صغر یاغلیه طلا ایدوب وبراو ایچنده
کومه قویاسن اول اوده ندکلو بوء وار ایسه جمله اول دستی نك ایچنه کیره لره
وبوزاغونك حابه سنی قوردوب ومحکم سحق ایدوب روغدان بومرد ایله یسلر
جماعه عظیم قوت ویره وصغرك طیناغی سکوکین یاقوب کل ایدوب انی دشلرینه
سورسلر غایت بیاض ایدوب کربن وپاسنی کیدرره وقانن ورم اوزرینه سو
رسلر وجعنی ساکن ایده بلنیاس ایتدر صغر سدوکنی ادم سدوکیله قارشدروب
ربع استماسی اولانك اللری وایقلری اراسنه سورسلر اوچ کره ایلمکه احتیاج
قومیوب البته دفع ایلیه مجربدر وبرکمسنهٔ اری صوقسه تازه صغرك تزکنی اوزرینه
اوره لر فی الحال دفع ایده الجاموس فارسی معرب قوتلو وشجیع حیواندر بوجمله

جماعه قوت

بورونه قاننی قطع ایتمك ایچون

برص علتنه علاج

قولاق اغریسنه علاج

مصروعه علاج

قولنجه علاج

پره یه علاج

جماعه قوت

دیشلرك جرکنی کیدرمك ایچون علاج

استمه یه علاج

اری صوقنه کمسیه علاج

ایلیه ایله سورسنکك

ایله سوری سنکل اصردوغندن قوجنور واوزکندوزنی صوبه اورر ار سلان
اندن قورقار وبوقدرحتنه ایله غایت زکی در انلن جوبان اولان اینکلری جاغزدقه
هربرینه بردرلو ادقومشدرهماندم که یافلان دیوبرلیسنی ادیله جاغزسه فی الحال
کلورو طبیعتنه انن واکثر وطنن اکوب اکیل اکیل ایکلرو ایدرلو ایدی اویومز
نفسنی غایت صاقدوغندن اوتوری ویاورولرن غایت کوزه دربرضرر کلدن
وزیان ایرشمکلدن وبرین جمع اولوب یاتدوقلرنده باشلرینی جمله دیرنك دشر
سنه وقوبروقلرن ایجرو سنه ایدرلو وبوزاغولرن اورته یه الورلر بس دین اندکلر
ینك جوره سی حصار اولمش برشهره بکزر ذوات القرون بدنلری وارویونلرنك
ارکلری اولوربری برینه ایکی پهلوان کبی طوقشورلر وقوت یارشدیرلر شویلکه
بری مغلوب اولانی ترك ایدوب قورکیدروار وب مشیه کروب نجه زمان اندن
اولوب اوتلوتاشوك وقته دکین که نفسنده اکلرکه کندویه تمام قوت کلدوکنی پس
اول وقت میشه دن جقوب حضی اولاغرینی طلب ایدوب دخی انکله تکرار اورشوب
اکر غالب اولورسه انی ایراق برن قوب جقارر واکثر زماندصوایجه بورننه دك
باتوب یاتور خواص اجزاواداره صوصغرینك بینی سنده بر قورتجوغز اولور برکشی
انی کندوسنه کوترسه هرکز اویومیه اتن یسلر کوده یه بت اوشورر وانك
ایج یاغنی ملح اندرانی ایله قارشدیروب یوزده اولان جغنده سوریسلر
وبرصه وایوزه وغنه بونلرن دخی نافعدرغش دیدوکلری یوزده اولاسیاه واق
نقطه لردرواکردرلیسندن برپارچه اوده تلتوا تسلر سوری سنکل قاجوب
کیدر الغنا والغنیم قیوندرحق سبحانه وتعالی قیوندن برکت قومشدربدرستی
یلن برکن دوغورربنه بریوزنن بوندن زیاده اکل اولنورحیوان بوقدرویه نظر
ایلسلر سایرحیوانلاتدن جوقدرهرقنده باقسك سوری سوری جوق جوق قیوندن

اویوزه علاج

کوررسن وسایر سباع بونلرك خلافنجه التی ویدی ودخی زیان ویلده برقاج
کره دوغورلر اکیرو نادر کوریلرلر ودخی انك امر غریبندندر که کیجه قوزیلار ایر
ایرتسی جوبان مرعی یه سورر اخشامدك اوتلار یورر اخشام اولوب محلنه
کلنجك هر برسی کندو اناسنی بولوب امر بودخی امر عجیبه سندندر که قجن فیلی
وجاموسی کورسه که بونلر بود کلو عظیم الخلقة وکبیر الجثه ایکن بونلردن
اصلا اورکمز وقورقمز ولکن قوردی کوردیکی کوریجك اندن عظیم خوف ایدوب
قورقوسندن پاره پاره اولمق استر وهندن برجنس قیون کتورلر کوکسندن
برقیوروغی وارددر اوموزلرندن ایکسی وقیوروغی خودکاکان بیندن چوق اولور که
قیرقلرنی جکیوب عاجز قالورلر وقوجلری یغمور یغرکن صالیورسلر کودی
وشمال یلی اسرکن سفاداتسلر قوزیلر جمله دشی اولورلر واکر تن که کی قیون
اوتلسه برینه کلوب ضرر اولماز واکر کجی اوتلسه اول حال اوزره قالوب هیچ
بیومز وبتمز بودخی عجیدر که ضرب مثلده براحمق کیمسنه توصیف وتحقیق ایتسلر
قیون جوبانندن احمق واجهلدر دیرلر وخواص اجزاء قیون بونیوزنی یمش
اغاجنك دبندن کوملر میوسی سایر میودن اول بتشه وجوق وین واودنی
عسل ایله قاریشدروب کوزه سورمه جکسلر کوزه صوانمکدن امین اولا
وکوزك اغنی کیدروب جوق فایده این وبینی سنی بین احمق ایله اولا وصرع
زمننه مبتلا اولان یسه زیاده اولا وسلرکیناك ایلکنی اغاجدیاقوب کلنی
کل یاغیله وبال مومیله قاریشدروب کوزه سورمه جکسلر وباریق ضیق
برلن سورسلر جوقلق فایده کوریلر

فجن عورت یوکنی تحمل
ایلسه من بعد حامله اولمه وقجن برنسنه نك اغزینی قیون یوکیله دولتسلر
انده عسل اولا قرنجه اکا اصلا یقین کلیه اکله زحمتنه اودنی سورسلر بعنایة

بعنایة الله

خواص اجزاء قیون

عورت حامله اولماق
ایچون علاج

قرنجه جز برنسنه
حفظ ایچون
علاج

بعنايت الله تعالى دفع اولا وجماع وقتنده اودينى ذكره سوره سلر عورت اكا
غايت محبت ايدوب لذة كلى حاصل ايده المغز كبى دروكينى ام السخا لدره
حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى كبى يه ايلك ايلك
وانى ايجدن لسنه دن صفنكوز بدرستى اول جنت دوابتدندر يعنى حيوانتدندر
وبر حديث شريفده دخى كلشدركه حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم
يعنى مغز حقنده برى بريكز له خيرله
وصيت ايلكز بدرستى اول مالرقيق درودخى انك اولدوغى برى پاك ايلك
كرك طاش وكرك ديكز له انى ايجدبجى اولا وقتاكم حق سبحانه تعالى قيونك
دربينى ايجه يارتدى وصوتنى زياده ايلدى وكبى نك درسنى محكم وسبق يرتدى
وطوتنى ايجه وقلنى سيرك خلق ايلدى
ان كبى نك بونيوزنى سحق ايدوب بربزيان سنك ايجه قيوب اويوراده مك باشى
التنه قوسالرمن بعد اونتميه مادامكه باشى التنده دروراده مك كوزى قباغنده اولا
قلى بولوب اوزرينه كبى اودونى سوره سلر ايرق بتميه وكبى وصغر اودونى قارشدروب
اسكى بنيه دن برقتله بولشدروب حادث قولاق صاغرلغنى كيدره ودلاق صاجى
اولان كبى نك دلاغنى ايله يرندن ايروب كندو اولدوغى اوده اوجاقده اصاقوسه
اول دلاق قورودجه انك دلاقى دخى زايل اولا وايتن بين اونوتساغى اولوب
سودالر حاصل ايده سترا حكم حكيم ايتدى كبى نك قانى ايجنده الماس طاشى قيانسلر
اريه ومقناطيس طاشى بارى بارى ايليه وبراكنده كبى قانبله صوا روب اول
اكنده ايله قرجوغزلرك قولاغنى دلسه لر ايرق بتشميه وكبى درسنى هنوز ايصجق
ايكز يلان وعقرب صوقمش وضرب اولمش اده مك اوزرينه ايلسلر ضربين دفع
ايدوب آغرسنى كيدره وكبى سودى نازليه ايودراده مك كوننى وصوننى كوكجك

لذت جامع علاج
مصلحت المغز
كبى

وتوبنى سه

خواص اجزاء كبى

تازه صاغرلغنى
دفع ايدر

ایده اما شکر ایله ایچمک کرکدر و کچی نک قغنی سکر ایله قارشدروب اویوزی اولان
کمسنه حمامده اوچ کره سورنسه خوش اولا واده مک اعضاسنی اتش یاقسه کچی
وقیون قغنی سرکه ایله وکل یاغی وبال مومی ایله اوزرینه اورالر خوش اولا الغزل ولد
الطیبة الی ان یقوی ویطلع قرناه ولجمع غزلة وغزلان مثل غلمة وغلمان و
والانثی غزالة والضبی مثله لی لجمع اظب ظبا ظبی والانثی ظبیة وتکنی
الظبیة ام الخشف وام شادان وام الطلا والطیا والطینا مختلف الالوان
اولورلر واما اوچ نوع در بری ارام در جملة بیاض اولور ارام ریمک جمعی در وبر
نوع ویکستانده اولور وبر صنفنه عقر دیرلر لونی قزل اولور وبوننی قصه وبوکرک
ومکانی بوجه یرده اولور وبر جنسنه ادم دیرلر بوننی وایقلری اوزون وقارنی
اقدر واهو حدت بصر ایله موصوف اولوب ادمدن غایت نفرت ایدر جنس
حیواناتده بوندن اوزکه اولماز وغایت ذکی در زیرا قچکه یتاغنه کلمک دیلسه
قچین قچین کیرور کندودن ویاورولرندن قورقوب کندینک دخولنی شاید کمسه
کوره دیو زیاده خوفله کرور وشویلکه کندویه نظر ایتدوکنی کوره مکاننه کومز و
حظلکه ابوجهل قاربوزی دیلر بر یریده بتر غایت اجیدر انی غایت ایله سور
اندن واروب یر اوزرینه دریا صوینی ایچوب ضررینی انکله دفع ایدر واهونک
اون دشلری اولماز ام طبرانی ام سلمه دن اول دخی حضرت رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم دن روایت ایدرکه برکون اول حضرت عالی شان صحراده
سیران ایدرکن برکمسنه جاغروب ندا ایدردی التفات بیوردقلرنده هیچ کس
کورمدی لر تکرار توجه بیوردقلرنده کوردیلرکه براهویی بغلمشلر ایتدی یا رسول
الله بکا یقین کل اول حضرت یقین کلنجک ایتدی بو طاغده بنم ایکی بوزاغوجکم
واردر بنی صالبویرتاکه واروب یاوروجقلرم امزوروب اندن کلم دیدکده

اتش یاتیغنه علاج

حکایة آهو

صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى تحقيق كلورمسن اهو ايتدى اكر كلمزسم
حق تعالى بكا عشر البجيلرك وباجدارلرك عذابيله عذاب ايلسون پس
حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم اول اهوبى صاليويردكلرنده
واروب ياورولرنى امزروب اكلنميوب كروكلدى حتى ممه لرندن دخى سود
دملردى حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم انى ينه بند ايلدوكى
حالده اهونك صيادى اوياندى وايتدى يا رسول الله يوخسه بنم قاتمده
برحاجتك وارميدر ايتدى نعم بو اهوبى ازد ايله اعرابى دخى اهونك بندنى
الوب جقوب كندكده نيجه صراحة اشتديلر ايدردى اشهد ان لا اله الا الله
وانك رسول الله خواص اجزيه كيك بو بيوزنى تو تسوا تسلر اول اوده جمله
يلانلر قاجوب كيدر ودلنى كولكده قوريدوب ديللو ويوز سوذ عورته يدرسلر
اول خوينى ترك ايده واودنى اغزن قولاغه طمزرسلر دفع ايده اكر جلدنى وزبلنى
ياقوب بعد السحق اوغلان طعامنه قاتوب يدرسلر ذكى وفهيم وفصيح وحافظ
اولا وبنى سنى دهن غارله اريدوب وكمون صوينى قاتوب اوكسورك ادمه
ايچورسلر كلى فايده ايده ومزكورى بوغازندن قان واريك كن ادمه ايچورسلر
دفع ايده فى سباع الوحوش الاسد ابن خالويه ايتدى ارسلانك بشيور اسم
واردر وعلى ابن قاسم ابن جعفر اللغوى انك اوزرينه يوز اتوز اسم دخى زياده
ايلدى اما انك مشهورى اسملرندن بودركه ذكره اولنوب اسامه والبهنس
والتاج والجحدب والحارث وحيدره والدربس والريبال وزفر
والصعف والضرغام والضيغم والطبشار والعبنس والغضنفر
والقراضه والقسوره وكهمير والليث والمانس والهاب والهرماس
والورود والهزبر واما كيفى ابو الابطال وابو حفص وابو الاخباس

خواص اجزاء آهو

مطلب ارسلان

ابو الزعفران وابو الشبل وابو الكباس ٥ در وحشی حیواناتك جملهسنك اشرفی
درانك منزلهسی حیوانات ایچنده هبتلو پادشاه کبی در قوة وشجاعتدن اوتری
انوکیچونکه حدتنده وبسالتنده وشدة اقدام وصولتنده انکله ضرب مثل اولنور
وحمزه بن عبد المطلب رضی الله عنه اسد الله الغالب دینلور وارسطو ایتدی
بن انك بر نوعنی کوردم یوزی ادم یوزینه بکزردی وبدنی غایت قزل وقویروغی
عقرب قویروغنه مشابه ایدی ایله ظن ایدرم ٥ دیدوکلری بو جنس اولا وانك
بعضی صغره بکزر وبرر قارش مقداری سیاه بونبوزلری اولور واصحاب کلام
ایتدکلرکه طبایع حیوانك قچنکه دشسی دوغرسه برات پارهسی کبی قطعا نه حسی
ونه حرکتی وار بس اتاسی اول حالده انی اوچ کون حفظ ایدر بعده اناسی کلور
وباوروسنه نیجه کره نفس ویروب اوقورر حتی حرکته کلوب دبره نور نفس ویرر
والی ویاغی بکورمکه وسچلمکه باشلر وصورته کلور اندنصکره اناسی کلوب
امزیرمکه باشلر بدی کندنصکره کوزلری اچلور قچنکه بو حال اوزره التی ای کچسه
کندو ایچون شکار کسب ایلمکلکی تکلیف ایدوب وتعلم ایلر واسد اجلغه صوسزلغه
غایت صبر ایدیجیدر سایر حیوانلردن وکندو جنسنك ارتوغنی یمیه صدمت
وصولنندن اوتوری وطبعنده زوالت اولمادوغی سببدن وکندو شکارنی
یدکده که قارنی دویه بردخی عودت ایلمز وقچن اج اولسه اخلاقی برامز اولوب
بدخوی اولور وقچنکه طعامدن امتلا اولسه ریاضت ایدوب نیجه کون یمز
وکلب اجدوکندن ایچمز شانی عظیم اولدوغندن استکبار ایدر نتکم شاعر
ساخرك بری بو قولده اکا اشارت ایدر نظم واترك جهنا من غیر بعض ولکن
کثرة الشرکا فیه ٥ اذا وقع الذباب علی طعام ٥ رفعت یدی ونفسی تشتهیه
ویجتنب الاسد ورود ماء اذا کان الکلاب یلغن فیه ترجمهٔ مترجم ٥

امزیرمکه

اکا بعض

اکا بعض اتمدین ترك ایله حسین ٥ انك شری اکا ایلر کفایت ٥ طعام اوزره قچن قوسنه سکللر
کلور اندن بکا غایت کراهت ٥ اوز تمازم الومی اول طعامه ٥ اکرچه واردر اکا نهایت
اول صودن اجتناب ایدر اسدکم ٥ کلاب بورنن صقوب ایده نجاست ٥ وطعامه
حریص ایکن نیه صبر ایدوب یمز و برامی اردر اول سببدن بحر ایله وصف اولنور
وشجاعتله موصوف ایکن ینه قورققدر زیرا خروس اوازندن و باقرلکن وطاس
وبوکا بکزر نسنه لرك صداسندن قورقر و اتش کوردکده مخبر اولور و شدید
البطش در یعنی قوتی زیاده در و سباع جنسندن بریله الفت اتمز و انك جلدنی
غیر دریلر اوزرینه قوسالر جمله سنك تویلری دوکیلور و حیض کورمش عورته یقین
اوغرامز اکر جهد اتسلر قابل دکلدر قجار و جوق یاش یشار و انك نشانی اولدر که
دشلری دوکیلور شفاء صدور کتابنده ابن سبع عبدالله ابن عمردن روایت
قلوب ایدر بعض سفرلرنده کدرکن کوردیکه بر قوم یول اوزره دوروب کتمزلر اتیدی
بونلره نه اولدیکه دوررلر اتیدیلر یولده ارسلان واردر اندن خوف ایدوب کیدمزلر
همان دم طوارندن اینوب و اندن یکا یوریدی قولاغندن یا بشوب یولدن ایروب
کیدردی اندن صکره اتیدی کانه کندویه خطاب ایدوب ایدردیکه حاشا رسول
رسول الله صلی الله علیه وسلم یلان سویلمدی بنی ادم اوزرینه خوف مسلط
اولمادی الا حق سبحانه وتعالی دن غیریدن خوف ایتدوکندن اوترو اولدی
اکر مسکین ادم اوغلانی هیچ کمسنه دن خوف اتمیوب الا حق تعالی حضرتندن
قورقیدی هرکز اکا خوف مسلط اولمیوب دخی هیچ کمسنه دن رجا اتمیدی الا حق
سبحانه وتعالی حضرتندن بس بدرستی حق تعالی عز شانه کندودن غیریه محتاج
قلمزدی یعنی بر کیمسنه عجز اظهار اتیدرمزدی حلیة الاولیاده ابی نعیم نورس یدید
ترجمه سنده اتیدی بکا خبر بوله ایرشدیکه ارسلانی جنسنی کمسنه یمز الا مستحق

جرم اولانی وصحیح بخاریده ایده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
برخاتونه بدوعا ایدوب ارسلان یسون دیو بیوردی فی الحال ارسلانه راست
کلوب پاره لدی وصحیح ابوهریره رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله تعالی ٧
علیه وسلم حضرتندن روایت قلور بیوردیکه اسد کومرندوکی وقت نه دندوکینی
بلورمسن اتیدم الله تعالی ورسوله اعلم بیوردیلر ارسلان ایدرکه اللهم لا
تسلطنی علی احد من اهل المعروف یعنی ای جلیم بنی اشنالردن بر احد اوزرینه
مسلط ایلمه دیر فایده جلیله ابن عباس حضرت علیدن رضی الله تعالی عنهما
روایت ایدر ایدر قچنکه بر وادیده ارسلاندن خوف اتسکوز ایدیکزکه اعوذ
بدانیال وبالحب من سوء الاسد بخت النصر هرکز ضرر کورمیه سن دیو بیوردی
بن ابی الدنیا روایت ایلدی بدرستی بخت النصر ایکی اسدی بر قیویه براغوب
بعده دانیالی دوتب بو ایکی ارسلانک اوزرینه قیویه برقدی پس دانیال بو قیوده
ایکی ارسلان ایله الله تعالی دیلدوکده قدر اولدی اندنصکره حق تعالی درکا
درکاهندن طعام وشراب رجا ایلدکده بدرستی حق تعالی جل وعلا ارمیاء پیغمبر
وحی ایلدکه دانیاله طعام ایلده ودانیال عرض عراقده ایدی پس ارمیا واروب
انده قیونک اوزرینه کلوب دوردی دخی جاغروب دانیال دانیال دیدکده
دانیال سن کیمسن دیدی ارمیا اتیدی اوشقه بن اسدی سنی بونده کم
کتوردی اتیدی ربک بنی سکا کوندردی اتیدی الحمد لله الذی لا ینسینی
من ذکره والحمد لله الذی لا یخیب من دعاه والحمد لله الذی من وثق به لم یکن
الی غیره والحمد لله الذی یجزی بالاحسان احسان والحمد لله الذی یجزی
بالصبر نجاة وغفران والحمد لله الذی یکشف ضرنا بعد کربنا والحمد لله
الذی هو نفسا حین یسوء ظننا باعمالنا والحمد لله الذی هو رجاء ونا حین

ینقطع

ينقطع الجل عنا وفي المجالسة الد معاذين رفاعه دن نقل ايدوب ايدر يحيى
پيغمبر عليه السلام دانيالك قبرى يانندن كجدكده قبرندن براواز اشتدى
ايدر ديكه سبحان من تعزز بالقدرة والبقا وقهر العباد بالموت والفنا
بركمسنه بونى دخى كيدركن كوكدن براواز اشتديكه انا الذى تعزز بالقدرة
والبقا وقهر العباد بالموت والفنا بركمسه بونى دبسه يدى قات كوكك
فرشتهلرى ويدى يرك ملكلرى انوكيچون استغفار ايدلر عبد الجبار بن
كليب ايدن ابراهيم ابن ادهم ايله سفره ده ايدك ناكاه يولمزه برارسلان كلدى
ابراهيم ابن ادهم اتيدى بونى ايدك اللهم اخرسنا بعينك الذى لا تنام
واحفظنا بركنك الذى لا يرام وارحمنا بقدرتك علينا لا تهلك وانت رجاء
وانا يا الله يا الله يا الله بونى ديدوكلرى كبى هماندم ارسلان دونب كتدى وبو دعاء
هر قورقو محلنده اوقودق خيردن غيرنسنه كورمدوك ويزيد بن اسلم اتاسندن
اول دخى حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دن روايت ايدوب
ايدر وقتاكه حضرت نوح عليه السلام حيواناتك هر نوعندن جيفت جيفت
كمى يه قويدى اصحابى اتيدى بزنجه مطمئن اولورز وطوارمزى نيجه خلاص
اولوركه ارسلان بزمله كميده بله اولا پس نوح عليه السلام اتيدى يا رب
سن كافى سن حق تعالى جل جلاله استمائى هماندم اسدك اوزرينه مسلط
ايلدى بروجهله كه كوزنى اجمغه درمانى قلمادى يريوزينه نازل اولان استما اولدر
پس اسدى نيجه زماندنصكره استمادن خلاص ايلدى ولكن بى مجال اولوب هركندن
قلدى وكتورمشلردركه بركون ارسلانى وقورد ودلكو صيد شكاره چقمشلر ايدى وانده
برقولان وبركيك وبرطوشان اله كتورمشلر ارسلان قورده ايتمش بونلرى
اورتامزده اوكات قسمت ايده يوير ديدكده قورد ايتمش قولان اوشته ملك ايچون

مطلب ظهور استمه

حكاية ارسلان

وغزال بوقوللرینه وطوشان دلکو دردمنده ارسلان همان غضبندن قورده بر
طپنجهٔ شاهانه باصرکه بره برابر ایدوب بعده دلکویه توجه ایدوب ایدرکه کوره بن
سنی نیجه قسمت ایدرسن دیدکده بی چاره دلکو ایدر خمار وخشی اوشته سلطانم ایچون
قوشلق یمکی غزال اخشام اونی طوشان خود نظرکده در هر نیجه دیلرسک ایله اولسون
دیو جواب ویردکده ارسلان ایدر دلکوسن بو قاضیلغی کیمدن اوکرندک بو قسمت
علمنی سکاکم تعلیم ایلدی دلکو اتیدی والله سلطانم قوردک باشنه اینن قضادن
تعلیم الدم دیو جواب ویرر ابن جوزی رحمه الله کتاب الاذکیا اغزنده ابو نعیم خلیة
الاولیاده کتورمشدرکه ارسلان محکم خسته اولوب سایر سباع جنسی عیاده
سنه واردیلر الا دلکو وارمیجق اتفاق اول خینده دلکویی غمز ایلدکده ارسلان
اتیدی کلدوکی وقت بنی اکاه ایده سن اتفاق اول خینده دلکوجقه کلدی ارسلان
دلکویه اتیدی بره نابکار بونجه سباع جنسی کلوب بنم حالمی صوردیلرسن کم
اولدک که کلمدوک دیدوکی کبی دلکو بی چاره اتیدی سلطانمک خسته اولدوغنی
اشتدم ایدی انک ایچون بر علاج ارامقده ایدم اول اجلدن کلمدم ایدی دیدی
ارسلان اتیدی یا هیچ دوا بولدکمی دلکو اتیدی بولدم سلطانم اتیدی ندر
اتیدی قوردک ایاغنده بر نیجه بونجق وارانی جقارمغه محتاجدر پس ارسلان
هماندم قوردک ایاغنده بر پنجه اوردوغی کبی دلکو اول ارالقدن سویشوب
قاچدی زماندن صکره قورددخی ایاغنک قاننی اقدارق جقا کلدی دلکو قورده
اتیدی ای قزل ادکلو پادشاه یاننده اوتوردوغنک وقت فکر ایله اغزکدن نه جقار
وباشکه نه کلجکین تصور ایله اکا کوره تدارک ایله دیدی وخواص اجزایه
ارسلانک دشنی برکشی کندوده کوترسه دیش اغریسندن امین اولا واکر
اوغلنجق اوزرینه اصاقوسالر دشلری اسان وجهله بته واودبنی ادمه ایچورسلر

غایت بهادر

غایت بهادر اولا واودنی کوترن صرعدن امین اولا ودای ثعلبدن بری اولوب
اکر کوزه جکسلر کوزدن صو ویاش اقمغی منع ایده وانک شحمیله بواصری بغلسلر
واسی ورملره اورسالر جوقلق فایده کوره لر وانکله برکشی یوزن وسایر اعضاسنی
بغلسه جنس سباع اکا یقین کلمسه وسحمندن اوده قوسالر صیحان وعقرب جمله
قجار وایکی کوزی اراسنده اولان یاغیله برکشی کوزینی بغلسه انی کورن هیبت
اولوب هر وجهله مطیع ومنقاد اولا وحایه سی بین کشنک من بعد اولادی
کلمیه ربع استماسنه مبتلا اولان انک درسی اوزرنده اوتورب ودرلنیجه او
تورسه باذن الله تعالی خلاص اولا ودرسی اوزرنده اوتورمغی برکشی
عادت ایدنسه بواصر زحمتدن قورتیله وقلبندن خوف کدوب جرأتی زیاده اولا
واکر دریسندن طبل اتسلر انک اوازنی ایشدن ات هیچ قرار اتمیوب اورکوب
قجار والنی درسنی برکشی دلبندی التنده کوترسه بکلر وپادیشاهلر قتنده عزز
ومکرم اولا وحاجتی من بعد رد اولنمیه النمس بفتح النون وکسر المیم وبجوز یا مکان
المیم معه فتح النون وکسرها کیطایره قپلان دیدوکلری یرتجی جانوردرکه ارسلان
مشابهدر وشدة غضبندن کندویه مالک اولمیوب کاه اولورکه کندوی هلاک
ایدر وکنیتی ابو الابرد وابو الاسود وابو جهل وابو الصعب وابو رفاس
وابو عرق وابو مرسال در وبونک مزاجی ارسلان کبی در وجسه ده بویک اولوب
قویروغی قصه در وبونک عکسنجه دخی اولور وقهر استی وقوة صاحبی در جمله سی
محکم اولوب وهیچ خصمندن قجمیوب یرنده ثابتدر بر یرتجی نک جمله سی انی مغلوب
اتمیوب نفسنده زیاده معجیدر قجنکه قارننی دویورسه اوج کون یاتوب
اویور ورایحه سی کوکجکدر سایر سباع جنسی بونک خلافنجه در اکر خسته
اولسه صیحان اولیوب یرهمان صحت بولور حافظ اتیدی قپلان خمر ایچمکی

سورقجنکه برمکانده خمر قوسالر کلوب ایچوب یاتور قالور پس اول وقت اله
کتوروب دوتارلر وارسلان ایله انک اورتاسنده زیاده عداوت اولوب
ولکن بری یرینه ظفر بولمق محالدر غایت صحرا رجوق اولورکه قرق ذراع یردن
ایراغه اتلور واکر شکارینی یترسه یر والا اردنجه قومز وکندودن غیرینک
شکاری اردوغنی یمز ومردار نسنه دن زیاده بغلنور ناپاک نسنه یمز وقپلان
غضب ایلدوکی حالده ادم اکراز واکرچوق بی پروا کندوسی اورر ابو هریره
رضی الله تعالی عنه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دن روایت
ایدوب بیورر ملائکه برطائفیه یولداش اولمزکه انلرک ایچنده قپلان درسی
اولا وابن الصلاح قتون سنده اتبدی قپلان درسی طباغت اولنمدن صافی
نجسدر زبحنده کرک بسمله اولسون وکرک اولماسون پس ایله اولنجق عین نجس
استعمالی جایز اولمادوغی کبی بو دخی ممنوع اولوب استعمالنک حرمتی قطعیدر واما
طباغت اولندقدنصکره جلدی نفسنده طاهر اولورسه دخی بنه توبی وقلی نجسدر
قلدیکم بین الناس استعمالی غالب اولدوغیچون مطلقا استعمالی حقنده نهی حدیث
وارد اولمشدر وبر حدیث اخرده دخی قپلانه بنمک ودرسنی دوشنمک نهیدر
وسایر یرتجی جانورلرک دخی دریلرن دوشنمک منهیدر واما عوامدن نیجه کیمسلر
دریسندن قفتان ایدنمشلر دروانی تفخر اکیوب وانکله نماز قلمق عظیم دناأت
وقباحتدر نعوذ بالله ان اکون من الجاهلین ونهی حقنده وارد اولا حدیثلر جایز
ایسه دخی انک تاویلی ضعفدر وبونک نهی حقنده واقع اولان احادیث معتمد
علیه وقوی اولندندر قپلان وسایر یرتجی حیوانلرک دریلرینک استعمالی
حقنده حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دن وارد اولان احادیث
شریفه قوی ومعمول به اولنجق مذکورلرک استعمالنک جوازی حقنده حدیثلر

بولنورسه

کیرو اردنجه

بولنورسه متروك اولندندر وخواص اجزايه قيلانك باشنى برمكانده دفن
اتسلر نقدر صيجن وارايسه انك جمع اولالر واوديله كوزه سورمه جكسلر
كوزك نورنى زياده ايدوب قره صوايمكدن امين اولا وبركشى انك اتندن
بش درهم مقدارى يسه حيواتانك زهرى ونباتانك مضرتى اكا تاثير اتميه وانك
دريسندن برنسنه ايدوب دايم الزمان اوزرنده اوتورسالر بواصر وشقاق مرضلرندن
برى اولالر القهد واحد القهود فهذا الرجل اشبه القهد فى كثرت نومه وتهدد
يعنى ادم پارسه مشابه اولدى جوق اويومقده وكرنمكده ارسطو زعم ايلديكه پارس
ارسلان ايله قيلاندن متولد اولا وانك مزاجى قيلان مزاجى كبى اولوب وطبيعتى
جميع احوالده كلب طبيعتنه بكزر وقجى دوغورمق ديلسه كندويه برمكان تعيين
ايدوب قاجوب اول يرن واروب دوغورر وشكاره الوب كتدوكلرنده دوارارده
بندرلر وانك خطمتنده غايت غضب اولوب شكارارده نجه كندوى اندقده نفسنى
المازتا شكارنى المايجه وشكارنى المايجق اولورسه غايت غضبله دونب كاه
اولوركه صاحبنى هلاك ايدر شدت غضبندن ولكن حذقتنده ملايمت ايده
مانوس اولور وبويكى تاديبه آسانلر كوجوكندن واكا اول شكار تعليم ايدن
كليب دائل دروانى اول آت اوزرينه بندورن يزيد بن معاويه دروانك
لعيله مشهور اولان ابو مسلم الخراسانى دروانك اكلى حرامدر زيرا ذى ناب در
ولكن صيد ايچون بيعى جايز دروامّا اجان جوازنده خلاف يوقدر وضرب مثلده
ايدرلر فلانك باشى پارس باشندن اثقلدر وپارسدن اويقوجيدر وپارسدن
جابكدر وپارسدن كاسبدر يعنى قجى پارس باشلو اولوب شكاردن عاجز
اولسه كندوجنسنك تازه لرن جمع ايدوب كندوايچون قاررنى دوبوراجق مقدارى
بولنمز شكارا ايتدورر وخواص اجزايه اكر اتنى يسلر زهننه حدت وبدنه قوت

کتورر و برکمسه قاننی ایچسه غایت احمق اولور الکلب هر حیواندن شدید
الریاضه وکثیر الوفادر یعنی اجلغه صبر ایدیجی و وفادار در نتکم قول شاعرده
کلمشدر نظم سک بیرورزن پرور ای وفا سک وفادار دن دار دزن وفا
ترجمه کلبی یله عورت هیچ ویرمه نان سک وفا قیلور وفا قلمز زنان کلب صاحبنی
مقلیوب وحرمنی حفظ ایدر شاهداً وغایباً وذاکراً وغافلاً ونایماً ونیقظاناً
وقت حاجتده تیز اویانجیدر واویورکن فرسندن دخی زیاده اشدیجیدر وسقسقاندن
دخی قورقوجیدر وانک طبع عجیبندندر خلقک اولوسین کورر وحاجت اهلینک
اوزرینه اورمز جوق اولورکه بونلرک یولندن ایریلور ولکن قارلر ولباسی ناپاکلر
وضعیف الحال اولنلر اوزرینه حمله ایدوب اورر بونلرک بعضی اولورکه اهل اسلام
اوزرینه اصلا اورمز مع هذا صاحبی کافردر وانک طبیعتده ندر صاحبنه تملق
ایدوب قوروغنی صالوب اویزکن لت اوروب کیرو جاغرسک فی الحال کلور صاحبنی
ترک اتمز نان ونمک حقنی بلور واکا نسنه تعلیم ایتسلر اوتورمق وجراق دونمق
کبی اوکره نور وباشی اوزرنده در واکا سوداوی مرضلر عارض اولور باشی اوزرنده
جراق وار ایکن اوکنه طعام قوسالر الوب یمز مادامکه اول نسنه باشی اوزرنده
ومحمد بن خلف المرزبانی رحمة الله تعالی عنه مؤلفاتندن فضل الکلاب علی
کثیر ممن لبس الثیاب نام کتابنده عمر بن سعیدن اول دخی اتاسندن واتاسی
دخی جدندن روایت قلوب ایدر حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه و
سلم برکمسه مقتول کورب ایتدی بونک حالی ندر وسببی ندر ایتدیلر
بنی زهره قومینک قیوننه کیروب اندن بر قیون الورکن جوبان کلبی انک اوزرینه
صچرایوب اولدردی دیدوکلرنده حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردیکه کندو نفسنی اولدروب دننی ضایع ایلمش وخداسنه عاصی الوب

قرداشنه

قرداشنه خیانت ایلمش وکلب اندن خیرلودر دیو بیوردی وابن عباس رضی الله
تعالی عنهما ایدر امین کلب خیرلودر خاین یولداشدن واخبار علومده امام
غزالی رحمة الله تعالی ایدر صوفیدن بعضی کا ایتمش طرسوسده بر جماعتله
غزا نیته باب جهاددن طشره چقدوغمزده شهردن بر اتجوکز بزمله بله اویدی
وقتاکه بر سهل کتدك یول کنارنده بر طوار اولمش یاتور کوردك بز دخی
بر یوکسك یرده قوندوغمزده اول اتجوکز اول میته کوریجك هماندم شهر طرفنه
دونب کتدی اندنصکره ینه کلدی وکندو ایله یکرمی وار کلب اویدرمش
کلوب بونلره بولشی کوستردی وکندوسی بر جانبده اوتوردی وکلاب اول
میته اوشوب یمکه مشغول اولدیلر حتی دویدیلر بو اتجوکز ایراق یردن نظر ایله
ایدردی بونلر خود میته تمام یدیلر انجق سکوکلری قالدقده دونب شهره کتدوکلر
ندنصکره بو اتجوکز دخی دوری کلوب میته نك باقی قلان سکوکلرن برزییوب
اول دخی دونب کتدی وامام زهی میزان نام کتابنده کتورمشدرکه انس ابن
مالك رضی الله تعالی عنهما دن روایت ایدر حضرت رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم ایتدی سزك حالکز نیجه اولور اول زمانده که بیك
سپاه ارسلان وقاضی توتی کتمش یولق قورد کبی اولا وبازرکانلر دخی هزار
کلب کبی اولوب مؤمنلر بونلرك اراسنده اخشامه قالمش خیران وسرکردان
قیون کبی اولا اکا هیچ صغنجق وقاچوب قورتلجق یر اولمیه اول قیون حالی
نیجه اولورکه ارسلان وکلب وقورد اراسنده اولا بالله مدت سندن
ابوبکر القطیعی امالیسنده ذکر ایلدی اصحاب رسول الله دن ابو الدردا رضی الله تعالی
عنه ایدر بر زمانده ایکی جهان فخری بزه نماز قلورکن یا نمزدن بر کلب کچدی واول ساعت
دوشب اولدی وقتاکه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نمازه دن فارغ

اولدی ایتدی اشبو آدم بو کلبک اوزرینه دعا ایلدی دیدوکلرنده اول قومدن برکشی ایتدی
یا رسول الله بن ایتدم حضرت فخر عالم ایتدی نه دیدک ایتدیکه اللهم انی اسئلک
بان لک الحمد لا اله الا انت المنان بدیع السموات والارض یا ذی الجلال والاکرام
اکفنا هذا الکلب بما شئت دیدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه
تحقیق اسم اعظم ایله دعا ایلمش سن سویلکه انکله دعا البته اجابت قرین اولور
واما کلبک بر نوعنه سلوقی دیرلر پادشاهلرده وبکلرده اولور غالبا صلصک دینلور
قنجکه اهویی ایراقدن ویقنیدن کورسه مقبلی مدبردن یعنی کلورمی کیدرمی وارکک
اهونک یوریشنی دشی سندن فرق ایدوب ومیت ایله موته قریب اولمشی بلور
اندندرکه قیصر میتنی دفن اتمزدی تا اکا عرض اتمینجه زیرا قریب اولمشی بلور زیرا
قوقو الماغله بلور حیات ومماتنه انکله استدلال ایدرلر وبو خاصه اکا مخصوصدر
غیر نوعده اولماز واکا قلبطی دخی دینلور جثه دن کیچرک وایقلری غایت قصه
اولور وصینی دخی دیرلر وامام احمد جعفر ابن سلیماندن روایت ایدر مالک بن
دیناری کوردم یاننده بر کلب وار ایدی ایتدم یا ابا یحیی بونکله نیلرسن
ایتدی بو کلب یرامز بولداشدن خیرلودر امام احمد مناقبنده ایدر برکشی اصفهانده
برکمسه قتل ایلدی دخی بر قیویه براقدی ومقتولک براتجوکزی وار ایدی هر زمان
اول قیونک یاننه کلوب وایاغیله طپراغنی اشردی ودخی اول قیویه اشارت
ایدردی وقاتلی هر کوردکجه اوزرینه اورردی خلق دخی بو کلبدن بو حالی
کوریجک ایتدیلر البته بونک بر حکمتی واردر اتجوکزک بویله ایلدوکی تهی
دکلدر دیو برکون واروب قیویی اچدلر قتلی ایچنده بولدیلر اندنصکره اول
کمسه دوتوب زجر ایتدوکلری کنی اقرار ایدوب یرینه سیاست اتدلر امام قشیری
فی باب الجود والسخا محلنده کتابنده کورمشدر عبد الله بن جعفر برکون باغچه سی طرفنه

کتورمشدر

جقوب

جقوب بر نخلستان یاننده قوندی واول خرما لفك بر سیاه قول یکجسی وار ایدی
صباح واخشام انده اولوردی واول سیاه قوله هر کون اوج قرص اکمك
کتوروب ویررلردی وانك یاننده بر اتجوکز وار ایدی اول قرصلرنك برنی
اول ایتسه ویرردی بعده ایکنجسنی واجنجسنی دخی ویرردی ورمثا الیه
عبدالله بن جعفر هر کون بو حاله نظر ایدردی بر کون اتیدی یا غلام سن قوتك
ندر جواب ویریدیکه کوردوکلکدر اتیدی یا نجون بو کلبی کندو نفسنك اوزرینه
اختیار ایلدك اتیدی بو اتجوکز بو یرده اولمیوب ایراق یردن کلمشدر اچ ومسافر
ونیم قونغمدر اتیدی یا سن بو کون نه یرسن عبد سیاه اتیدی اوریج دوتوب صبر
ایدرین عبدالله بن جعفر اتیدی خلق بنم ایچون سخی دردیرلر والله العظیم بو بندن
سخی رقدن بعده عبدالله اول قولی افندی سندن صاتون الوب ازاد ایدوب
واول نخلستانی دخی صاتون اولوب اکا هیه ایلدی کل ایمدی انصاف ایله
نظر ایله بر سهل اجلغه صبر ایدوب کندینك نفسی اوزرینه اول اتجوکزی اختیار
وقوت یومیه سنی اکا ایثار اتدوکیچون کندو نفسنی رقیتدن خلاص ایدوب
ملك عظیمه مالك اولدی ابن عطیه اثام ابو الفضل جوهریدن اشتدی ایدردی
بر کمسه اهل خیر اولنلره محبت ایتسه لابد انلرك خیره ویره کتنه یتشور امام
قرطبی رحمه الله تعالی کتاب التذکار فی الافضل الاذکار نام کتابنده ایدر علماء
سلفدن بزه شول یتشدیکه سورة الرحمن ده بر ایة کریمه واردوکه کلب اوزرینه
اوقورقجنکه انسان حمله ایلسه اول ایة شریفه بودر یا معشر الجن والانس ان
استطعتم ان تنفذوا من اقطار السموات والارض فانفذوا لا تنفذون الا بسلطان
بدرستی اول کلب سکوت ایدوب ضرر ویرمیه امام شعبی دن سؤال ایلدیلر
بر کمسه نك مرضنه کلب ایله علاج اتمك جایزمیدر اتیدی لا شفاء الا الله و

سوردکلر کوردیلر

ودخی اوده کلب دوتمق نیجه در دیو صوردیلر ایتدی اکا طعام ویرمک مباحدر
وانکله انتفاع لنمک جایزدر ولکن حبس ایدوب اجلق ایله هلاک اتمک حلال
دکلدر وکلابک هر نوعی نجسدر کرک معلم واکر غیر واکر کبیر وصغیر اولسون وکلم
ابازردن روایت ایلدی حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکم
خمار وعورت وسیاه کلب نمازی قطع ایدر یعنی بوزار وبر روایت دخی حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی الکلب الاسود شیطان
بعضی علما بو حدیث شریفی ظاهری اوزرینه حمل ایدوب ایتدیکه شیطان علیه
اللعنة سیاه کلب صورتیله متصور اولور بو اجلدن حضرت رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم بیوردی که هر سیاه کلبی اولدرک زیرا ضرر بونندن
سایرندن اشددر ونماز قلان کمسه نماز ایچنده انی کورسه مشغول قلوب نمازینی
بوزیلور وفایده سی اولمیان کلبی دوتمق جایز دکلدر وملائکه کلب اولدوغی یردن
بعید اولور وملائکه اندن اجتناب ایتدوکی دشوار امردر زیرا ملائکه انسان
ایله اختلاطی خیره الهام وانک دعاسنده امین دیوب معاون ومشارک اولور
اکا کوره قیاس اولنه ودخی اصحاب علما اختلاف ایتدیلر حفظ ایدوب وقیون
وخانه ایچون جایز میدر دکلمیدر ولکن اصحی جوازدر واتفاق ایتدیلر مزرعه
وقیون وشکار ایچون دوتمق جایزدر ولکن قیونی صاتون المادن کلب دوتمق
حرامدر ودخی برکشی نک مزرعه سی اولماسه وشکار دخی اتمسه حرامدر
واکر بو اقواله مخالفت ایلیوب کلب دوتسه ثوابندن ایکی قیراط اکسلیور بر
روایتده بر قیراط وبعضی علما دیدیلر شهرده اولورسه ایکی قیراط واکر قراده او
لورسه بر قیراط اکسلور وقیراطدن مراد الله تعالی قتنده انک مقداری معلومدر
ایتدیکی اعمالک ثوابنده اکسلور وبعضیلر ایتدی فرایضدن بر قیراط ونفلدن ایکی

قیراط اکسلور

قراط اکسلور و بعضیلر ایتدی کیجه ده قلدوغی اعمالك ثوابندن بر قراط و کوندوز
ایلدوکی اعمالك اجرندن بر قراط ناقص اولور اول کمسنه که کلبی اقسا اندی حضرت
نوح علیه السلام در و حافظ ابن صلان کتاب مناسك حج ده ایتدی حضرت رسول
الله صلی الله تعالی علیه والسلام ایتدی ملائکه اول یولداشلره مصاحب اولمزکه
انلرك ایچنده کلب چاك اولا و اکر بونلر شویلکه واقع اولا و انك ازاله سنه امکان
اولمسه اول کشی ایتسون اللهم انی ابرء الیك مما فعله هولاء فلا تحرمنی ثمرة صحبة
ملائکتك و برکتهم و معونتهم اجمعین و دخی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم بیوردی ملائکه اول اوه کرمکده انده صورت و کلب اولا علما رحمهم الله
تعالی ایتدی ملائکه نك اوه کرمکده صورت امتناعی بودر که انده ذی روح صورت
اولا اول اوده صورت اولدوغی معصیت فاحشه در و دخی الله تعالی نك خلق
ایتدوکنه مشابهتدر و کلب اولدوغی اوه ملك کرمدوکنك سببی کلب نجس
در و نجس یدوکیدر و کلابك بعضنه شیطان تسمیه اولنور ملك خود شیطانك
ضدیدر الضدان لا یجتمعان قول واضح در و مانع جمعیته سبب قوی در و دخی
کلابك رایحهٔ قبیحه ورادر ملك خود انی سومز یکه رایحهٔ طیبه ایله متلذذ و متنسم
اولور بو اجلدن کلب دوتمق منهی در لیکن کلب دوتن کمسه ملائکه دن محروم اولدوغیله
عقاب اولنور و ملك اول کشی نك اوینه کرمدوکی و نمازنده بله اولمادوغی
و استغفارنده بله بولنمدوغی محروملق و خسران کلی دکلمیدر و دخی شول ملك
که حفظه و قبض ارواحه موکللردر بونلر هر اوه کررلر و بنی ادمدن بر ان ایرلمزلر
زیرا بنی ادمدن صادر اولان اعماله مامورلر و اکر خیر و اکر شر اول خدمته
قونلمشلردر شب و روز اندن منفك اولمیوب بنی ادم نائم اولدوغی حالده بری باشی
و بری ایاغی اوجنده دوروب تا اویانجه توقف ایدرلر محمد بن حرب ایدر امام عنابی

اوزرینه کردم انی برحقیرك اوزرنده یا توز کوردم واوکنده برقابك ایجنده صوقومش
واوکنده برکلب یتوز اول صودن برکنده ایجرو بردخی اول کلبه ویرسه اکا اتیدم
بوندن مراد ك ندر ایتدی بنی ادکله اول ایجوکز بکا ازا ایلمز وکندینك غیریدن
اولان ازایی بندن منع ایدرسه اکا ازاجق لسنه ویرسم شکرین ایدوب قناعت
ایدر وکیجه وکندزده بنی حفظ ایدر ونبدن مفارقت ایتیوب جوع صحبتی فراموش
ایتیوب حیوانات ایجنده اول ایجوکز بنم دوستمدر ولکن اه بو نفس شومك الندن
کم انك خلاف نجه دراین خرب ایتدی الله حقیجون تمنا ایلدم که نولیدی انك کلبی
بن اولیدم بونفت پسندیده کم انك حقنده واقع اولدی بنده جمع اولیدی وضرب
مثل انسلر شکری کلبدن زیاده مرقدر بر لرندن معلوم اولدیکه حیوانات
کلبدن زیاده شکر ایدر بو غیمش قاضی عیاض رحمه الله تعالی شفاده ایدر
وخواص اجزاء کلبك خواص عجیبه سندندر که مسلمانلرك قاتنی یلامز قروان فقهاسی
واصحاب سحنون ابراهیم غزاری نك قتلنه فتوای ویردکلرنده اول شاعر ایتدی
وعلوم کثیرده صقلن ونجه تالیفاتی وار ایدی ابی العباس ابی طالبك مجلسنده
حاضر اولدی ومضحك کمسه خیلی منکرات ضبط ایتمشدی العیاذ بالله هر نه کرك
ایسه بی باك سویلردی اتفاق خلیفه نك برمجلسنده اندن الفاظ کفر صادر
اولیجق قتل ایدوب صلب اتدوکلرنده خلقك اللرنی اندن کیدرمیوسه دوراید
یوزی قبله دن دوندی وبرکلب دخی کلوب قاننی یلامغه باشلادی بس یحیی
ابن عمر ایتدی صدق رسول الله که فحوای حدیث شریف ظاهر الدی وسیاه
کلبك کوزلرینی بر دیوارك التنه قوسالی تیز زمانده یقلوب خراب اولوب
وادم کتورسه اوزرینه کلب اورمیه وبنه انك ازو دشلرنی کلبك بونینه
اصاقوسالر عقور اولمیه مادامکه اول اوزرندیدر واوغانجقلر بونینه اصاقوسالر

دشلری اسان

دشلری آسان وجهله بتوب هیچ زحمت کورمیه وبرکشی اویقوسی ایچنده
سایقلسه کلب دشی بونینه اصاقوسلر ترك ایده واکر سیاه کلب دیلنی طوز
لیوب یاننده کتورسه اوزرینه کلب اورمیه بو خاصیتدرکه اوغربلر عمل ایدرلر
واوده کوزه سورمه جکسلر کوزك قره کولغنی کیدیره وجکرن پریان ایدوب
قطوز ایت دالیه یدرسلر فائده ایده وشحمنی خنازیر چپانلرینه اورسلر تحلیل
ایده خصوصا بوغزده اولا وبونی مصروع اوزرینه بغلسلر خفیف اولا غایت
سیاه کلب نفعی دخی زیاده در وکلب سدوکی سکل اوزرینه سورسلر دفع ایده
ابن سینا ایدر کلبك بده ننده که کنه یا پشورانی نبذ ایچنده براغوب قولنج صا
حبنه یدریسلر که اول کنه لر بیاض اولا فی الحال زایل اولور وسیاه کلب تونینی
عورت تحمل اتسلر اوغلانی دوشورمکدن امین اولا الذئب جمعی ذئاب وذو
بان کلور واکا خاطف وسیده ودواله والسرحان والعملس والسلق دخی
دینلور کنتی ابو مذقه وابو جعده در یعنی اسم خوب وقبیح المعنی در وبوندن غیری
کنتی جوقدر تطویلدن اجتناب اولندی قورد اجلغه صبر ایدیجیدر غدا بولمدوغی
حالده لطافت هوا ایله متنسم ومتسلی اولور وبو عجیبدرکه سویسنه ایچنده مضمحل اولور
ولکن خرما جکرده کی اولمز وسعاد اتیدوکلرنده اضطجاع حالنده ایدرلر وکلب
دشیله باغلندوغی کبی بغلنور اول حالده انلری دکمه کمسنه کورمز غایتله مختفی اولور
لر زیرا اول حالده انسان کوررسه قتل ایدر وانك امر عجیبدندرکه اویودوغی
وقت بر کوزیله اویور واول برن اچق قور اویانق کوزیله کندوزن حفظ ایدر واویا
ندوغی وقت ینه اچق کوزن یومر اویور ویومدوغی کوزیله استراحت ایدر وقوت
شامه سی غایت قوی در حتی بر فرسخ بردن برلننه نك رایحه سی الور وایاغی
اکر بصل عنصل بیراغنه دوقنسه اول ساعت اولور واکثر قورد سحر وقتنده

الذئب قورد

وجماع ایتدکلرنده نسخه

دخلوی قیوننه ظفر بولور زیرا جوبانك کویکی اول ساعت اویور زیرا تمام کیجه صباحه
دك اویومز صباح یقین اولنجق اویقویه واروب قالور بس اول ساعت قورد شکار
الور و قورد غایت اجلقه اولومغه بشلر بس اطرافنده اولان قوردلر اوازندن
ایشدوب یاننه جمع اولوب بریرده دوررلر و شویلکه بونلردن بری کتمك ایستسه
سایرلری اوزرینه هجوم ایدوب پاره لرلر و قورد بنی ادمه تعرض ایدوب انی یمکه
قصد اتسه و مجالی بولمسه استغاثه ایدوب اولومغه باشلر بس اطرافنده اولان
قوردلر که انك یاننه جمع اولورلر و اده می یمکه هر بریسی غایت خریصدر لکن
ادم شویلکه انلردن بریسنی پاره لیه اده می قورلر فی الحال انی یرتوب یرلر و انسانه
اکرچه طمع ایدرلر و لکن ینه خوف ایدرلر و قچنکه ادم انلردن قورقسه طمعلری زیاده
اولور ابن عباس رضی الله عنهما حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم
دن روایت ایدوب ایدرکه معراج کیجه سی جنت ایچنده بر قورد کوردم اتیدی
قورد جنتده نیلر قورد اتیدی بر شرطی اوغلنی یدم انوکیچون جنته کردم دیدی
ابن عباس اتیدی اوغلنی یدوکیچون جنته کردم و اکر کندوسنی یسه مقامی اعلای
علیین ده اولوردی تاریخ ابن بخاراده وهب بن منبه اتیدی بنی اسرائیلدن
بر عورت دریا کنارنده لباسنی یوردی و یاننده بر اوغلنجغی یورردی اتفاق بر سائل
کلدی بو خاتون اکا بر اتمك ویردی اول اثناده بر قورد کلوب اوغلنجغی قابوب کتدی
و عورت اردنه دوشوب سکرتدی یا ذیب ابنی یا ذیب ابنی دیردی بس حق تعالی
عز شانه بر ملك کوندروب اوغلنجغی قوردك اغزندن الوب اناسی یاننه براقدی
و اتیدی لقمة بالقمة یعنی سن اول سائله بر لقمه ویردك ایدی انوکیچون قوردك
لقمه سنه بدل اولدی ابن سعید اتیدی موسی بن اعین ولایت کرمانده قیون
کوردی عمر ابن عبد العزیز خلافتی زمانی ایدی قیون و قورد و سایر یرتجی جانورلر

مقناطیس

مقناطيس القلوب اولا بو بابده امر عجب كوره وقانني وسوسه سي اولان ادمه ايجو
رسلر نافع اولا بر كشي النده خنطل و ياخود بصل عنصل دوتسه سرطان اندن
قاچوب كيده وصاغ كوزني چقاروب يدي كون سركه ايچنده درود قدنصكره
چقروب يوزك قاشي التنده قوسالر كتون كمسنه سحردن ويرامز كوزدن امين
اولا مادامكه يوزك برماغنده اولا ومسحور اولان كمسنه اول يوزوكك صوني
ايچورسلر سحردن خلاص اولا باذن الله تعالى اول وقت الذئب والانثى ديه
وكنيته ابو جهينه وابو الجلاج وابو سلمه وابو حميد وابو قتاده وابو اللماس در
وابو سي چوق اولان يره مدّيه ديرلر وعزلت سورقجن قيش كلسه ايلنه كروب
هركز دشره يه چقمز تا لطافت هوا اولنجه انده ياتور وقچنكه زياده اجقسه اللرن
وايقلرن يلامق ايله اجلغني دفع ايده وينه بهار زماننده بو جمله ايله ايننده كما
كان سمز چقار ومختلف الطباع در زيرا سباع نه يرسه اول دخي انى يرو بهايم
اوتلدوغني اوتلر وانسان هر نه يرسه اول دخي يرو سقاد زماني اولنجق دشي سيله
كزلنور واضطجاع سقاد ايدرلر وانوكني دوغوردقده همان برات پاره سي كبي در
واعضادن بريري بللو دكلدر وبو يردن غيري يره قاچوب كيدر وقرنجه دن زياده
قورقركه ياوروسنه اوشميه ودوغورمقده غايت زحمت چكر حتى موت مرتبه
سنه وارر و[illegible] وبغضيلر زعم ايدركه اغزندن دوغورر وشديد شهودر
حتى زكورينه زياده تشوقنده وسفاده غايت حرصنده خلقتي ناقص وجوده
كتورر وانساني كنديه وطئ ايلمكه عرض ايدوب اشارت ايدر بونلرك
شانندندر قيش زمانلرنده سمز اولوب حركتي از اولمق وبر مكانده چوكب
ياتسه اون دوت كون اولمنجه قلدانمز بعده حركت وايدر وجنك جدال
زماننده ياورولرن اوكنه الور وزياده خوف اتسه اغجلر اوزرينه چقار

الدب ايو

بو جمله ايله انى بلا ناكه ا
بلورمكه بشلر ونفس
اولور

وطبیعتده غایت ذکاسی اولوب تأدبی قبول ایدر ولکن صاحبنه مطیع اولمز
الا عنفله وضرب شدید ایله ابن جوزی اذکیا نام کتابنک اخرنده ایتمشدر که برکشی
ارسلاندن قاچوب کندوسنی برقیونک ایچنه اتدی ارسلان دخی اردنجه
اتلدی مکر حکمت خدا اول قیونک ایچینه برآیو دخی دوشمش ایدی ارسلان
لسان حایله ایویه اتیدی : زماندن برو بونده سن آیو اتیدی برنجه کون
وار واما اجلق بنی زبون ایلدی ارسلان اتیدی سن وبز بو ادمی ییوب
قارنمزی دیورالم ایو اتیدی یاینه اج اولدوغمزده نیلیلم بن بونی فکر
ایدوب صواب کورورنیکه بو ادمه ضرر ایرشدرمکه سنکله عهد ویمین
ایدلم زیرا که کندینک وبزم خلاصمزه حیله وتدارک بزدن ارتقدر دیدی
بو اتفاق اوزره بونلر اندایجدیلر که بوکا ضرر وزیان ارشدرمیه لر ایله او
اولسه برکشی قیو ایچنده مخلص طلب ایده رک بردلک بولوب دشره جقوب
قورتلدی وانلری دخی قورتاردی عجایب مخلوقاتده ذکر اولندیکه بر ارسلان
برکمسه قوارکن بر اغاجه جقوب قورتلدی مکر که بو اغاجک یوقاروسنده
برعظیم الجثه ایو جقوب یمش یرایمش ارسلان دخی اغاجک التنه کلوب
یاتدی اول کشینک نزولنه منتظر اولدی بو ادم دخی ایویه نظر ایدوب
کوردیکه ایو برماغنی اغزینه الوب اشارت ایلر یعنی اسکت بولیکه ا
ارسلان بنم بونده اولدوغم بلمیه دیر بس بی چاره ادم ارسلان ایله ایونک
مابیننده متحیر قلدی : اشغا ایتمکه مجال ونه صعوده احتمال وار اخر امر یونک
یاننده برکجرک بوجاغی وار ایدی انکله یاب یاب ایونک اوتوردغی دالی
کسمکه باشلدی حتی که اغاجدر همان اکیلو ایوده اشغا دوشدرکی کبی ارسلان
صحرا یوب ایو ایله نیجه زمان جنک ایدوب کورشدی عاقبت ایویی التنه

الوب

الوب یدی وبندن فارغ الوب کتدی جونکه بوحالی مسکین ادم کوردی جناب
رب الاربابه شکر ایلیوب کویا که جان جدید بولدی مثل عرب ایدر جهردن اخمقدر
جهردیو ایونك دشی سنه دیرلر خواص اجزاء ایونك ازوسنی اوغلان امزورر خا
تونك سودینه براغوب دخی اول سودی اوغلانه ایچرسلر دشلری اسان
وجهله بته ودخی کوزلرنی خریر پاره سی ایچنه ویاکتان بزیله ربع استماسنه مبتلا
اولان کشی کتورسه بعنایة الله تعالی خلاص اولا واودنی کوزه سرمه کبی چکسلر
ضعفنی وقره کولغنی دفع ایده وشحمی برص اوزرینه طلا اتسلر کیدره قاننی
یومرده یاغیله قارشدروب قل بتمزین سورسلر قل بتوره وصاغ کوزنی برپاره
برپاره سی ایچنه قیوب برکمسه بازوسنده کوترسه یرتجی جانورلردن من بعد
قورقمیه ودائم استمادوتسه خلاص اولا واودنی رازیانه صوییله قارشدروب
کوزه چکسلر هر زحمته فائده ایده واودندن ایکی دنك عسل ایله واسی صوییله
ازوب ایچسلر بواصره دفع ایدوب ویورکده اولان یللری تحلیل ایده وادونی
صاغ اوبلوغه بغلسلر جماعه عظیم قوت ویروب من بعده فتور کلمیه وقاننی
کوزه سرمه چکسلر کوز قباغنده قل بتمکی منع ایده واکر اول قلی یولوب بوندن
انك یرینه سورسلر ایرق قل بتمیه اکر اوغلنجغی انك شحمیله یغلسلر جمله یرامز
زحمتلردن امین اولا ودرسنی خلقی یرامز کمسه نك بوینه طقسلر تبدیل
اخلاق ایلیه وصاغ کوزنی قوریدوب اوغلنجق بوینه بغلسلر اویقوسنده قورقمیوب
وبلکلمیه الثعلب معروفدر والانثی ثعلب والجمع اثعل وکنیتی ابو الحصین ابو النجم
وابو نوفل وابو الوثاب وابو الحیص ابو حاتم رازی اتبدی ثعلبان ثعلب تثنیه
سیدر وذکر اولندیکه بنی ثعلب قومنك برصنمی وار ایدی که اکا طپرلردی اتفاق
برکون ایکی دلکو کلوب ایقلرین قالدروب اوزرینه ایشدیلر واول صنمك

مطلب الثعلب

برخادمی وار ایدی ادینه غاوی بن ظلم دیرلردی بونی کوریجك اول بوتی
پاره پاره ایلیوب اندن قاچوب حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمك
حضور سعادتلرینه کلدکده اول سلطان عالی شان بیوردیکه ادك ندر ایتدی
غاوی بن ظالم حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه ادك راشد
بن عبد الله اولسون ودلکویه سؤال ایتدیلر ندندرکه کلبدن چوق بلورسن
وبردم قرار ایتمزسن دلکو ایتدی بن کندو نفسم ایچون بلور بن کلب غیریلر
ایچون بلور وبو دخی قسمت ارزاق عجبندندرکه بدرستی قورد ودلکویی شکار
ایدوب یرودلکو دخی قوقنوری اولیوب یر وقوقنور دخی یلانی ویلان دخی
سرجه وسرجه دخی جکرکه وجکرکه دخی ارویی وارو دخی سورسکی یر
فسبحان الله القادر الخلاق ومقدر الارزاق ودلکو کوکرجنلکه کیروب طوق
اولسه جمله سنی اولدروب واشغا براغوب کزلر واجقدوغی حالده جقاروب
یرقجنکه کرپی بولسه ظفر بولنمز زیرا بریره یومق اولوب بوزیلور بس اول وقت
اکا حیله ایدوب اوزرینه ترسلنور کرپی دخی یازلدوغی کبی قارنندن دوتریر
وانك حیله عجیبه سندندرکه پوره اکا اوشوب یازکونلرنده زحمت ویردکده برکیجه
پاره سنی بولوب اغزینه الور اندنصکره ابرمق کنارنه کلوب کندوی وقویروغی
جانبندن یاب یاب صونك ایچنه صوقدقجه پوره لردر صودن قاچوب باشندن
یکا کیدوب بو اسلوب اوزره جمله پوره لردر کیجه یه کلدوکی کبی کیجه اغزندن
صویه ویروب بو حیله ایله کندویی پوره دن خلاص ایدر بنم طایم اوغلی وار
ایدیکه ادینه یعقوب بن غازی دیرلردی ایدر برکون ایرمق کنارنده برمخفی
یرده اوتورردم دلکونك بو حیله سنی علانیه کوردم دیو روایت ایلدی
وقورد بونك یاورولرن بولجق امان ویرمیوب یر بس دلکو یاورولری اولدوغی

اینك

اینك اغزینه بصل عنصل کتوروب قورقورد ایسه اندن زیاده خوف
ایدوب قجار زیرا انك یبراغی ایاغنه دوقنسه زره دکلو قوتی قالمیوب سُت
اولور بو حیله ایله یاورولرن قوردن خلاص ایدرود لکونك اغی وسیاهی
اولورکه دریلرندن ذی قیمت کورکلر ایدرلر عجایب مخلوقاتده ایدر ابن منصور سامانی
یه ارمغان بر دلکو کتوردیلرکه ایکی قنادی وار ایدی یوکدن ادم اکا یقین کلسه
قنادلرنی اجاردی وکتدکده ینه قپردی واتیدی اول زمانده دلکو اوجردی
ابو هریره رضی الله تعالی عنه ایدر حضرت رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم نمازده اوچ نسنه دن نهی ایلدیکه دانه دوشورمکده بورنی
خروس بورنی کبی اولا بری بری اردنجه دانه دیوشورمکده بورنی یردن قالقمیه
یعنی سجده ده اکلنمیوب باشنی هنوز یره قومدن قلدرمقدن وخشوع وخضوعی
ترك ایدوب تیز تیز قالقمقدن وکلب کبی چوملوب اوتورمقدن ونماز ایچنده
ایکی طرفنه بقوب التفات اتمکدن نمازده بو افعال غایت مذمومدر ودلکو
نك اکلی شافعی مذهبنده حلالدر ابن صلاح اتیدی انك اکلی حلال اولدوغنه
حدیث شریف یوقدر ولکن حرام اولماسنده ایکی حدیث شریف وارد
اولمشدر اما اسنادنده ضعف واردر ابو سعید بن عثمان بن سعید کتاب
رحله سنده کتورمشدرکه حدیث فقهده ائمه کباردندر

پس اول تقدیرجه حرامدر خواص اجزائه دلکونك باشنی
کوکرجنلکده قوسالر جمله پراکنده اولوب بریسی قالمیه وصول ازوسنی کتورن
کمسه دیش زحمتدن بری اولا اوغلنجقلر بو نبیه طقسلر ام الصبیان مرضندن
بری اولا وکیجه لرده اویقوسنده قورقمیه وخلقی ایو مزاجی لطیف اولا واودنی
سحق ایدوب مصروع بورنینه اوقورسلر اول ایده عارض اولمیه واودنی کوزه

نمازده

خواص اجزائه

جكسلر قرصو انمكدن امين اولا واتنى لقوه ومفلوج ومجذوم اولنلر برقاج
كره يسلر نافع اولا وياغنى اريدوب نقريسه سورسلر فانك ايدوب وجعى
فى الحال ساكن ايده وحايه سنى اوغلنجق بونينه اصاقوسلر ديشلرى زحمت سز
اسانلق ايله بته ودرسندن كورك كمك مرطوب سمز كشلر نافع دروقانى
بركمسه يانده كوترسه انواع سحر ومكر وحيله اكا كار قليه وطحالنى بركمسه
يانده كوترسه طلاق وشده زحمتلر ندن خلاص اولا

سورسلر قل بنوره واكر
نخا ولور سرجوش ايله
نف

فصل فى الطيور

فصل فى الطيور الغنا

طوشنجل ديدوكلرى قوشدركه كنيتى ابو الاشيم وابو الحجاج وابو الحساندر
وابو الدهر وابو الهشيم در والانثى ام الحور وام الشعور وام طلبه
وام لوح وام هشم در والعرب يسمى العقاب المكاس ويقال لها الحذراء
وهى مؤنثة اللفظ قال فى الكامل العقاب سيد الطيور والنسر عريفها وعقاب
شديد البصر وحديد النظر در وضرب مثلى عرب ايدر ابصره من عقاب
يعنى عقابدن دخى زياده كوتريجى در وعقاب عنقاء مغرب دخى ديلور
زيرا غايت ايراق يردن كلور واما عنقاء مغرب اصلنده بودكلدر اول غريبدر
وبونلرك بعضى جباله وبعضى صحرالرده وميشه لرده وشهرجوره لرنده
اولور وايدر لركه بونلرك اركلى لطيف الجرم دركه برطيراكا برابر اولماز
ابن عبد البر اتيدى وقتاكم قريش كعبه بنا ايلمك ديلديلر اندن بريلانى
جقوب انلر كلمه كعبه ما بيننده حايل اولدى ناكاه براق قوش كلوب بويلانى
قابدى جبال طرفنه اتدى جبا دكعبه برطاغك اديدر ابن اسحاق ايدر
زبير بن عبد المطلب اول يلانك احوالندن روايت ايدر قريش اول يلاندن
هيبت الوب كعبه بنا ايلمكه اقدام ايدمزلردى عاقبت عقاب ابى الوب بنايه
برقدى ابن خلكان عماد ترجمه سنك اخرنده ايدر عقاب كندو جنسنك

غيريله سقاد ايدر

غیریله سقاد ایدر زیرا که عقاب جنسنی جملة دشی در ارککی اولمز دیرلر و بعضیلر
دلکو ایله سقاد ایدر دیدوکی غایت عجایبدندر انوکیچون ابن عرب الشاعر بر
شخصی هجو ایدوب دیرکه اکا ابن سید درلردی ما انت الا کالعقاب فامه
معروفة ولداب مجهول یعنی سن شول عقابه بکزرسن که اناسی معروف
ولکن اناسی مجهولدر و عقاب اکثر اوج یومرده یومردلر و اتوز کون اوزرنده
یاتور بوندن غیری یرتجی قوشلر ایکی دانه یومردلر و یکرمی کون یاتورلر و عقابك
یاوروسی جقدقده اوجنی دویورمق کندویه ثقیل اولدوغیچون برنی یبانه اتر
واما شول یاوروسنی که یبانه ایمش ایدی عقابك بر نوعی وار که اکا کاسر العظام
دیرلر مرحمة اول یاورویی الوب بسلر بیودر و بو کاسر العظام طیرك دایما ضایع
اولان یاورولری جمع ایلیوب بسلمك عادتیدر و عقاب بر نسنه شکار
اتسه علی الفور الوب کوترمز بلکه بریردن بریره نقل ایدر و غیری یرده اوتورمز
الا یوجه یرده اوتورر و طوشانی اولدقده اولا صغارنی اولار اندن کبارنی اولا
وجرات یوننده یرتجی قوشلرك یاوزی و محکمی در و حرکت جهتندن اقواسی
و مزاج یوننده یابسدر و اوجقدقده غایبله جفتله اوجار و لکن سریع
الطیر اندر غداسی ارض عراقده و عشاسنی ارض یمنده بر وقالقوب اوجماقده
وقتاکه ثقلت کلسه و زیاده یشایوب کوزلری کورمز اولسه یاورولری انی
ایرقاسنه الوب بریردن بریره نقل اتیدورلر پس هنده ده بر طاغ باشنده
بر صافی چشمه واردر انده ایلدوب باتورلر و کنشه قرشو قورلر بر زمان
دوردقده نصکره اوزرندن جملة تویی دوکیلوب تکراریکی تویی بیتر و کوزلرینك
ظلمتی کیدر و ینه اولکی کبی تویی یرینه کلور تازه اولور فسبحان الله الذی خلق
کل شیء فقدره تقدیرا حکایت اولنور که روم پادشاهی قیصر عجم ملکی کسری یه .

ارمغان بر عقاب کوندروب مکتوبده بونک صنعت وهنرن بلدروب اتیدی
بونده اولان هنر چاقر طوغان لرک اکثرنده یوقدر پس برکون کسری امر ایلیوب
عقابک غداسنی ویرمیوب شکار ایچون اچقدردیلر محلنده شکاره صادقلردن
کندو توابعندن براوغلقجلری بصوب اولدردی کسری اتیدی قیصر بزم اوزرینه
عسکر چکمدن غزا ایلدی اندن صکره کسری دخی قیصره برقپلان کوندروب
ومکتوبده زیادیکه بونی سکا کوندردمکه اهویی شکار ایدر ولکن عقابک
اتیدوکی فسادی هیچ بیلدرمدی بس قپلان قیصره کلدکده نظر ایدوب بوبک هیئات
الاجه سنه تعجب ایدوب برنیجه کون دوردوقدنصکره کندولرینه مأنوس اولدی
ظن ایدوب تاکم برمحلده ادم لرندن برینی پاره لیوب هلاک ایلدی قیصر اتیدی
کری بزی اولادی ولکن ان النفس بالنفس کلامندن خبری یوغدی وانک
اتی حرامدر زیراکه ذی مخلبدر وقتل اتیمک دخی لایق دکلدر خواص اجزایه
اکر اودنی کوزه چکسلر ظلمتنی کیدیره واوغلان امزورن خاتونک امجکنده
سودی بغلسه بونک اودنی امجک اوزرینه سورسلر وجعنی ساکن ایدوب
سودنی خلاص ایده وقاننی قورودب صاروهلیله قارشدورب سحق
اتیدکدنصکره کوزه چکسلر کوزده اولان ایوری دفع ایده واکره کوزک قباغنه
دخی طلا اتسلر کلی فائده ایده واکر بیننی وایلکنی روغن زیت ایله قارشدورب
نقریسه طلا اتسلر دفع ایدوب وجع مفاصله دخی فائده ایده الباز افصح
لغت بازیدر وتثنیه سنده بازیان وجمعندن بزاة قاضیان وقضاة کبی کلور
وکنیتی ابو الاشعث وابو البهلول وابو الاخودر غایت تکبر وخلقی زیاده در
قزوینی اتیدی بو اولماز الا جملة دشی اولور وانک ارککنی نوع اخردندر
وجیلاق وشاهندن اولور انوکیچون شکللری بری برینه اویمیوب مختلفدر

نا صالیوردیلر

بزی اولادی

مختلفدر روایت

روایت ایدرلرکه هارون الرشید برکون النه طوغان الوب شکاره جقدی
وطوغانی برشکاره صلوب منتظره الدقده طوغان دردونه دونه هوایه
پرواز ایدوب کورنمز اولدقده اندن مأیوس اولوب متفکر ایکن برزمان
ندنصکره کوک یوزندن نزول ایدوب پادشاهک النه قوندقده پادشاه
نظر ایدوب کوردیکه بوطوغانک پنجه سنده بربالق وار پس هارون الرشید
طوغانک پنجه سنده بالغی کورنجک علمایی بریره جمع ایدوب بومشکلدن
سؤال ایلدکده مقاتل اتیدی یا امیر المؤمنین ابن عباس رضی الله تعالی
عنهما جدکدن روایت ایلدیکه هوا مخلوقات مختلف ایله مملودر بونلرک
خلقتلری بری برینه مخالف ومغایردر انده بعض دواب واردرکه بعینه
بالغه بکزر ویوری جقاروب قتادرلری دخی وار ولکن قوشلرک کبی
یوکدن دکلدر دیو جواب ویردوکنده خلیفه بوندن زیاده حظ ایدوب
مبالغه جائزه ویروب نیجه انعام لر ایلدی وبوبش صنفدر البازی والرزق
والبامق والپیدق والصغر ولکن بازینک مزاجی غایت حاردر
صوسزلغه صبر ایدرمز ومأواسی کولکه سی جوق اغجلرده در خفیف
الجناح وسریع الطیر اندر وبونک دشی سی ارککلندن دخی ضرارتلودر بویله
قوشلر کندوزنی اورمقدن دنمز وبوکا برقاچ دورلو دورلو خسته لقلر
واقع اولور اتی دوکیلوب ارقلمق کبی وغری دخی که طوغان بخیلرک
معلومدر بونوعک غایت ایوسی واحسنی وبیوکی وکوزلری قزیل الوب
حدید النظر یعنی تیز باقشلو وبویک اولمق صفت محموده سندیدر بوینی
اوزن وکوکسی یصتی واوموزلری بری بریدن ایرو اولا وقویروغنه
وارنجه انجه ویصتی اولا ویوکلری صارقمش الوب قوللاری قیصه و

ویصی اولا وبازینك یاوروسنه عطریف دیرلر سند معناسنه ونهایت
شرقك وفضل وبلاغتك بازی ایله ضرب مثل اولنور کما قال شاعر
اذا ما اعتزی علم بعلم ۔ فعلم الفقه اولی باعتزازی وکم طیب یفوح لا
کمسك ۔ وکم طیر یطیر لا کبازی ترجمه اهل علم اولان ایدرسه عزونازی علم
فقهیله اولور بل اعتزاز عطر جوق اولور لکه قوقز مسك کبی نیجه
طیر اوجار دکلدر هجو باز خواص اجزایه طوغانك اودنی کوزه جکسلر جوق
فائده سی اولوب وقره صوانمکدن امین اولا ابن سینا ایتدی جمیع یرتجی
قوشلرك اودلری کوزه جکسلر ظلمتنی کیدروب نوری زیاده ایدر وحدة
النظر قلور وکموکلری یاقوب کلنی التش یانوغنه اورسلر فائده ایدر واکر
برعورت عمرنده دوغورمسه انك بخنی برنسله قارشدروب مداومت
ایدوب یسه البته حامله اولا اکر عاقر دخی اولورسه النتر کرکنو
دیدوکلری قوشدر قرتاله بکزر ولکن ذی مخلب دکلدر جمیع لنسورکلورکینی
ابو الابرد وابو الاصبع وابو مالك وابو منهال وابو یحیی در عریفا الطیر دریعنی
تقی درواو ترکن تسبیحی بودر ای ابن آدم عش ما شئت فان الموت ملاقیك
یعنی ادم اوغلی نجه دیلرسك دیرلك ایله بدرستی موت سکا ملاقی اولور
امام حسن بن علی رضی الله تعالی عنهما بویله بیوردیکه طول عمر یرلده محصودر
نتکم ترکیده مشهوردر بیت یشار کرکس کم ازار اولدوغجون طغان دلورمز زیانکار
اولدوغجون امام حافظی نفحات الازهار ولمحات الانوار نام کتابندن روایت
قلمشدرکه حضرت علی ابن ابی طالب رضی الله تعالی علیه برکون اشتدمکه حضرت
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی برکون قرداشم جبرائیل نزول ایدوب
ایتدی ای جنب خدا هر نسنه نك سیدی واردر سید البشر ادمدر واولاد ادم

سید سن سن

بعلمه نسخه

اذا ما اعتزی علم بعلم
مفاعیلن مفاعیلن فعولن

عطر جوق اولور کرتوقاز
مسك کبی
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

التش یانغنه علاج

عش ما شئت فانه الموت
ملاقیك
اعمله اعیش فاعلاتن
کاعلال قل وکل المغتر ابن
المغتر

سیدی سن سن ورومك سیدی صهیدر وقارسك سیدی سلماندر وحبشك
سیدی بلال حبشی در واشجارك سیدی سدره در وقوشلرك سیدی نسردر
وایلرك سیدی رمضاندر وایامك سیدی یوم جمعدر وکلامك سیدی عربیدر
وعربینك سیدی قراندر وقرانك سیدی سورهٔ بقردر وبازی ونسر بری برله
سقاد ایدر خروس سقاد ایتدوکی کبی وبعض قوم زعم ایلدیکه بونك دشی سی اکا ارکلکی
بقدوغیله یومرطلر ولکن یومرده اوزرنده یاتمیوب یوکسك یرده یومردلرکه کنشه
قرشو اولا پس ایمدی کنشك حرارتی حصن اولوب یاوروی جقاروب غایت
حدید البصردر جیفهٔ درتیوز فرسخ یردن کورر وقوة شامه سی دخی بویلدر غایت
ایراق یردن جیفه نك رایحه سنی الور ولکن رایحهٔ طیبهٔ بورننه دوقنسه
هماندم اولور اوجمق یوتندن قوشلرك اشتدی وبال پرجهتندن اقواسی در حتی
مغرب ایله مشرقك اره سی برکنده اولوب برجیفه اوزرنده عقاب کتمیجه وارمز
جیفه ییوب امتلا اولدقده اوجمقه قادر اولمیوب انجق صحرارو نفسنی
هوانك برطبقه سنه قالدرر تاکم بولت اولدوغی یره واروب یل التنه
کرر وکاه اولورکه امتلا اولدوغی حالده برضعیف ادم انی اله کتورر انك
دشی سی یاوروسنی ویومرده سنی یاره سه دن صقتوب پس یووه سنه جنار
یاپراغنی وافر کتوروب دوکرکه یاره سه اندن قاچوب زیرا یره سه اوجرکن
جنار یاپراغنه دوقنسه بی مجال اولوب دوشر پس بوحیله ایله اندن خلاص
ایدر فسبحان الله العظیم القادر بونسنه اکا عجبانه طریقله معلوم اولا پس همان
حق سبحانه وتعالی حضرتی جمله مخلوقاتنك امورینه مدبر حکیم در کرکس
کندو جنسندن ایرو دوشرسه اول فراق وحزندن ویولداشنك حسرتندن
اولمك واقع اولور زیراکه بری بریله الفت وعلاقه سی فوقنده الحددر وطویل

العمر اولوب ایدر لرکه بیك بل یشار وانك دشی سی یومرداقدن غایت زحمت جکر
پس هندستانه کدوب جوزهیاننده اندن برطاش کتورر کم اول طاشی الوکم الوب
حرکت ایتدرسك کویاکم انك ایچنده براخر طاش دخی وار درکم جلاك اوازی کبی
حس اولنورکم قجنکه اول طاشی اوزرینه ویاخود التنه قوسه اول زحمتدن
خلاص اولور وکاه اولورکم اول طاشی انك یواسنده بولورلر ویرتجی قوشلر
ایچنده بوندن بویك جثه لو قوش اولمز خواص اجزا اکر اودنی قولاغنه قوسلر قدیم
حادث صاغرلغی کیدرر وکوزه جکسلر جلا ویروب جوق فایده ایدر یوره کنی
قورددرسی ایچنه قیوب کتورن کمسنه بکلر وسلطانلر قتنده محبوب القلوب
الوب دوکلو حاجتی روا اولا ویرتجی جانورلرکا اصلا ضرر اتمیه لر وعورت
وضع حملنده زحمت جکدوکی حالده بونك توبندن توتسوا تسلر قطعا الم جکمیوب
فی الحال اسانلق ایله وضع حمل ایده ویاغنی زحمت ویرن قولاغنه قوسالر دخی ایده
وصاغرلغی دخی وار ایسه کیده سره الحدام دولنکج دیدوکلری قوشدر کنیتی
ابو الخطاب وابو الصلت درر ودولنکج ایکی دانه بوسرده یومرداقلر از اولورکم
اوج واقع اولا ویرمی کوتن یاوری جقادر ابن وحشیه زعم ایلدیکم عقاب دولنکج
بری برنبه تبدیل اولنورلر یعنی عقاب دولنکج ودوکتکج عقاب اولور هرایکی
بویله اولا وبراخر نسخه ده غراب عقابك بدلی اولور دیمش ودولنکج مجاورت
یوننده طیورك احسنی در یعنی اکر اجلغندن اولسه قوکتولغندن یاوری
قایمز فردینی ایتدی ودولنکج بریل ارکك وبریل دخی دشی اولور وصول جانبندن
هرکز نسنه قایمز صحیح ده وارددرکم برعرب خاتونی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خاتونلرنه خدمت ایدردی واکثر زماندن
بوبیت ایله تمثیل ایدوب اوقوردی بیت ویوم الوشاح من تعاجیب ربنا علی انه
فعولن مفاعیلن فعولن مفاعیلن

وضع حمل اسانلق اولمق ایچون علاج

یومرطه صواب

من ظلمة

من ظلمة الكفر نجاتی بیت تکرینك الطافنی یاد ایلرم یوم الوشاح قلدی اسلامی میسر
ایردی یاکه چوق واج یاکه تهمت ایلدیلرکم اوغورلق ایلدك حمد لله حق عیان ایتدی
که بولدم ارتیاح برکون حضرت عایشه رضی الله تعالی عنهما سؤال ایدوب ایتدی
بو بیت ندرکه اکثر زمانده سندن اشدورین دیدکده اعرابیه ایتدی برزمان
برکون جمعیته حاضر اولدم ایدی واول کلن اولاجق قزی حمامه قویدیلر واوزرنده
انجو وقیمتی طاشلر ایله مرصع برحمائلی وار ایدی بو نیتندن ایتدروب بریره قودقده
ناکاه بردولنکج قزل نسنه کورمکیله کلوب کوتردی پس انی یتردکلرنده البته سن
الدك دیو بکا تهمت ایلدیلر وبنی محکم تفتیش ایدوب حتی اولدرمك استدکلرنده
اول حینده درکاه بی نیازه عرض حاجت ایدوب ایتدم یا غیاث المستغیثین الغیاث
یا ربی بنی بو تهمتدن سن خلاص ایله دیو تضرع ونالش ایلدیکم کبی شونی کوردم که
اول دولنکج پرواز ایدرکن بونلرك اوزرینه ایاغندن بو مطلوب اولان نسنه برا قوی
قدی پس انی نظم ایدوب حق سبحانه وتعالی بو بی چاره حقنده اظهار ایلدوکی
نعمت عظمی سنی اونتیمه مق ایچون دائم الدهر بو نیتی اوقورم دیو جواب ویردی
امام حافظ نسفی کتاب فضایل الاعمالده کتورمشدرکه عاصم بن ابی النجود که زماننده
شیخ القرا ایدی اول ایتدی بروقت بکا برمرتبه فقر مستولی اولدی که تقریره
قابل دکل ایدیم اتفاق اخواندن برکمسه کلوب بکا واقع اولان امردن اکا دیدوکمده
کوردمکه یوزی بردولو دخی اولوب شکایت ایلدوکی معقول کورمکه پس همان اول
منزلدن برصحرایه واروب برقاچ رکعت نماز قلدم بعده یوزم یره قیوب حالصا درکاه
حقه تضرع ایلیوب ایتدم یا مسبب الاسباب یا مفتح الابواب یا سامع الاصوات
یا مجیب الدعوات یا قاضی الحاجات اکفنی بحلالك عن حرامك واغننی بفضلك عمن
سواك عاصم ایتدی حق تعالی نك وجدانیتی حقیچون هنوز باشمی یردن قالدرمدن

کورمدی نسخه

مطلب
دفع فقر ایچون دعادر

یانمه برنسنه دوشدی مکرکه برجیلاق برقزل کیسه برقمش پس کیسه اجوب کوردمکه
ایچنده سکسان عدد دینار وپنبه ایچنده برقیمتی طاش وار ایدی پس جوهری وافر
اقچه صاتدم ودیناری بکا فضله قالوب انکله یرلر ومزرعه لر صاتون الوب حق تعالی
خضرینه عظیم شکرلر ایلدم امام قشیری رساله سنده کرامات اولیانی ذکر ایلدوکی محلده
کتورمشدر شبلی مرزوندن حکایت ایدرکه برکون شبلی قصابدن یاریم اقچه لق ات
الوب اوه کتوررکن الندن بردولنکج قابمش پس شبلی برمسجده کیروب برقاچ رکعت
نماز قلوب اونه کلدکده خاتونی برات یاره سنی اوکنه کتورمش شبلی ایدر بونی قنده بولدك
خاتونی اتیدی ایکی جیلاق کوك یوزندن بری بریله نزاع ایدوب جکشر ایکن بوات
انلردن دوشدی دیو جواب ویردکده شبلی اتیدی حق تعالی درکاهنه جوق شکرلر او
اولسونکه شبلی انی اونودرسه اول شبلی اونتمز حکیم ایتدی اکلی حرامدر زیرا فواسق خمسه دن
در قتللرینه امر اولنلردندر حلده وحرامده قتللری واجبدر وبر رایتده محرم انلرك
قتللرینه کناه یوقدر وبخاری مسلمدا بن عمر وعایشه وحفصه رضی الله تعالی عنهم
حضرت رسول اکرمدن روایت ایدرلرکه حضرت رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم بیوردی بش نسنه فواسقدندر حلده وحرامده قتل اولنورلر انلرك
بری الحداة یعنی جیلاقدر وعراب الایقع یعنی سقسقان وعقرب وفاره وکلب عقور
بو بش نسنه نك قتلنه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم امر ایتمشدر زیرا
زیانکارلر اولوب ضررلری واردی ایمدی ضرری اولنلری قتل ایلمك جائز اولنجق
ارسلانی وقبلانی وپارسی وایوبی وقوردی وکرکسی وعقابی وجقر طوغانی وشا
هنی واتمجه وقره سکلی وپوره وقرنجه ضرر ایتدوکلری حالده قتل ایلمك جائز کورینور
امام شافعی رحمه الله تعالی عنه اتیدی مقدما ذکر اولنان بش نسنه نك قتلی علی
سبیل الوجوبدر اما خواص اجزابه اودنی کولکده ده قوریدوب وصرجه قاب ایچنده ا

حکایة حسنی

اصلدوب

اصلدوب برکمسهٔ برنسنه صوقسه انك اوزرنده بوندن طمزرسلر وخلافنجه کوز
ینه اندن جکسلر یعنی صاغ طرفنه صوقلدیسه صول کوزینه واکر صولنده ایسه صاغنه جکلر
بعنایت الله تعالی خلاص اولا وانك قاننی ازاجق مسك وکلاب ایله ازوب
اچ قارننه ایچسلر ضیق النفسه فائده ایده الحاری طوی در غایت ایله محکم اوجار
زیرا انی شکار اتدوکلرنده خوصله سنده جنه الحضر ایولنورکه شام سرحدنده بتر
بصره ده شکار ایلدکلرنده قورضاغنده عینی ایله هضیم اولنمه مش بولنور بوله
اولدوغی سریع الطیران ایدوکنه دلیل وشاهدی قوی در وانك یوکنی یولسالر
جپلاق قالوب یوکی تیز بتمسه غایت خرننده اولور امام بیهقی شب نام کتابنده ابی
سلمه دن اول دخی ابو هریره دن رضی الله عنهم برکشی دن اشتدی که ایدردی
ظالم برکیمسنه ظلم اتمز الا کندو نفسنه ایدر ابو هریره اتیدی یلان سویلدك
شول الله حقیچون که نفسم انك قبضهٔ قدرتنده در تحقیق طوی بنی ادم اتیدوکی
خطالردن ارقلیوب اولور وتفسیر ثعلبی ده سورهٔ فاطر اخرنده بعنیه کتوررمشدرکه
دکه بنی ادمك کناهی چوقلغندن حق تعالی جل وعلا یریوزندن یغموری منع ایدر
یعنی یغدرمز پس طیور وحبوب وثمار یغمور اتیدوکی دکلو منتفع اولور زیاده
یغرسه حبوب دخی زیاده اولور وقوشلر دخی تحصیل رزق بابنده سعیلر وحیلهلر
ایدرلر ولکن مقدردن زیاده اولماز بوجمله ایله شدة حرص وغایت همندن
کاه اولورکه اجلقلرندن اولورلر خواص الجزایه انك حوصله سنده برطاش بولنورکه
قچنکه ادم انی کندوده کتورسه هرکز احتلام اولمیه واسهالی دفع ایدوب اویقوسنی
ازایده الطاوس معروفدر تصغیرنده طویس دینلور وکنیتی ابو الحسن وابو الواشی
در قوشلر ایچنده حیوانات مابیننده ات کبی در عزت وحسن جهتندن انك طبیعده
عفت اولوب نفسده زینتی سور وانکله تبرکلنور ودشی سنده اولان زینت

مطلب الحاری

مطلب طاوس

زیبا خلعت خصوصا قویروغنده اولان اول عقده لرکه هر بری طاق بروی
نکاردن نشان ویرر انکله کندیه عجب حاصل اولور ودشی سنه قرشو قوروغنی
دایره ایدوب همان مروحیله مشابه ایدر اکثر بو وضعی یولداشی مقابله سنده ایدر
ودشی سی اوچ یل اولمایجه یومردلمز وارککی دخی اول زمانده حسن الطافیله مزین
ومکمل اولور ودشی سی یلده برکره یومردلر ویومرده سی دخی اکثر اون ایکی دانه اولور
ویاز زماننده سقاد ایدر وهر یل یوکلرننی بوراغور اغاج یبراغی دوکدوکی کبی
اغاجلرك یبراقلری ظاهر اولدوقده بونك دخی یوکی ظهوره کلور ودشی ایله شوءلغی
جوق ایدر ویومرده یه یاتدقده جوق اولورکه یومرده سی شکست ایدر بو سببدن اکثر
یا یومرده لرینی طاوق التنه براغورلر ولکن طاوق انك ایکی یومرده سندن زیاده یه
مقاومت ایده مز واول زمانده لایق بودرکه طاوغك غداسنی وصوینی یاننده وافر
مهیا ایده لرکه غداسی طلبنه مقید اولمق ایله یومرده لری هوا افساد ایدوب ضایع
اولمق لازم کلمیه ویاوروسنی اوتوز کونده جقارر وجقدقده قلیل الحسن وناقص
الخلق اولور وانك امور عجیبه سندندرکه بو زیب زینت ایله شامت ایله ذکر اولنور
متمین کورلمز وار ایسه سببی ابلیس جنته داخل وادم علیه السلام جنتدن
جقدوغنه باعث اولدوغندن اوتری اولا حکایت اولنورکه حضرت ادم علیه السلام
وقتاکه اوزم جوبوغنی دکدی ابلیس علیه اللعنه کلوب اول جوبق اوزرین طاوسی
بوغزلیوب قاننی اقتدی واول قاننی یراجدی یبراغی ظاهر اولدقده اوزرینه بر
میمون بوغزلیوب قاننی یره سکدی وبعده یمشی حاصل اولجق انك اوزرینه بر ارسلان
بوغزلیوب قاننی یراجدی اندنصکره اوزم تمام کمالنی بولنجق اوزرینه بر خنزیر
بوغزلدی بو اجلدندرکه شارب الخمر بو اوصافی اربعه واقع اولور پس خمرك اول
مرتبه سنی ایچن کشی نك اغضاسنه یوریوب ودخی لونی کوکجك ایدوب طاوس

کبی حسن

كبى حسن بغلر وقجن سكر مرتبه سنه وارسه دوروب اوينر وميمون رقص اورمغه
بشلر وقجكه تمام سكره كلسه ارسلان كبى عربده قالدرركه هيچ فايده سى يوق واخر
مرتبه سى اولدقده خنزير كبى جامور وبالجمله غرق اولوب خنزير كندوسى اولور وقوة عقل
وادراكى وفراستى كدوب ياتور قالور نفس امرده ام الخباثيه معتاد اولان شخص
بى تميز بو وجهله قباحت خباثيه سزاوار دكلميدر فايده طاوس بن كيسان رحمه الله تعالى
يمن فقهاسندن ايدى اسمى دكوان در علم قرانده شيخ نافع دركه مدنى دراندن
تكميل اتمشدر طاوس لقب اوردرلر يزا علم قرانده اولان مشايخك طاوسى
وطايفه علمانك اولوسى ايدى وكنيتى ابو عبد الرحمن در علم وعملده رئيس وسادات
وتابعندن ايدى اصحاب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دن اللى نفر اهل
سعادته يتمشلردر ابن عباس ابو هريره جابر بن عبد الله عبد الرحمن ابن زبير رضى الله
تعالى عليهم اجمعين حضرتلرينى ديكلمش ايدى واندن حديث شريف روايت
ايدنلردن مجاهد وعمرو بن دينار وعمر بن شعيب ومحمد بن شهاب الزهرى ايدى
وكان من دعاء طاوس رحمه الله تعالى عليه اللهم ارزقنى الايمان والعمل وامتعنى
المال والولد وتوفى طاوس تغمده الله برحمته مكه مشرفه ده يوم ترويه دن بركون
اول هجره النبويه نك يوز التى سنده قرق يل تمام حج اتمش ايدى ومستجاب الدعوه ايدى
الحكيم طاوسك اتى حرامدر خباثتندن اوتور وبعضلر اتيديلر حلالدر زيرا مردار
نسنه يمز وبيعى جائزدر اتى حلال وولون نقشى نك تفرجندن اوتور همان الاسن
خواص الجزايه بينى سداب وعسل ايله قرشدوروب يسلر قولنجه ومعده اغرسنه فايده
ايده واودندن بردنك مقدارى اسهالى اولان ادمه ايچورسلر خلاص اولا وقاننى
بركمسه ايچورسلر ديوانه اولا واتى فوق الحد مقويدر ديز اغرسنه فايده ايده وشحمنى
صوق اولمش اغضايه سورسلر اصلاح ايليه وسكوكنى كتورن كيمسنه كوزدن امين

اولا وپنجه سنی اوغلان دوغرمقده زحمت جکن خاتونك اویلوغنه بغلسلر فی الحال
وضع حمل ایلیه ویاخود اتکی النه توتسو ایده لر الدّجاج الواحده الدّجاجة ودجاجة
الذکر والانثی فیه سواء والحافیه کیطة وحمامة قال ابن سیّد سمیت الدجاجة ود
جاجة لاقبالها وادبارها یقال دج القوم یدجون دجًا ودجیجًا اذا مشوا مشیًا رویدًا
می تقارب خطو وکتبنی ام حفصه وام الولید وام جعفر وام عقبه وام احدی و
عشرین وتاوق زیاده یشاسه یومرده سنك صاروسی اولمز بس ایله اولنجق انك
یاوروسی اولمز وانك امر عجیبدندر که یرتجی جانور جنسی یاننده کجسه پرواسی یوقدر
ابدی قورقمز ولیکن جقال ویاخود دلکو اشغادن کجدکده که تاوق طام واغاج اوزرینده
اولسه اول دم کندوسنی اشغا اتار وتاوق قلة نوم وسرعت انتباه ایله وصف
اولنور ودخی ایدیلر انك اویقوسی واویانقلغی نفسك دخولی وخروجی مقداریدر
وایدرلر بونك بویله اولدوغی غایت قورقق اولدوغندندر ویر اوزرنده اصلا
اویومز بلکه دیوار واغاج اوزرینه جقار وکون دولندوغی کبی یتاجق مکاننه کیدر
ویاورولری یومرده دن جقدوغی کبی کاسبًا کاسبًا جقار یعنی غداسنه مشغولدر
وسریع الحرکه طریف ومقبولدر جاغرسك کلور اندنصکره بویك اولدقجه احمق اولور
ولطافتی اکسلور وقبحی زیاده اولور حتی جمیع نسنه دن مسلخ اولور ولطافتی قلمیوب
ضدنه عودت ایدر برحاله وارر که بر نسنیه یرامز الا بوغزلمغه ویومردلمغه وخروس
اولورسه اوقاتنده اوتر وتاوغك طبیعتی یرتجی قوشلر طبیعتنده در وخروس وتاوق
هنوز دخی یومرده ایجنده ایکن بللودر یعنی یومرده اوزون واوچلری سوری اولسه
اندن خروس جقار واکر خلافی اولسه طاوق جقار وانك یاوروسی یکرمی کونده جقار
وزبیل ایجنده دخی جقار وبعضی طاوق اولور که هر زمان یومردلمیوب غایت
صوقلرده انجق ایکی ایا مقداری یومردلر ویومرده اون کون ایجنده حاصل اولور

الدجاج

ویومرده جقدقده

ویومرده جقدقده قابی یومشقدر صکره هوادن یابس اولوب محکم اولور ویومرده اغی
صاروسیله مشترك اولوب مابیننده انجه جك پرده اوستنده محکم قابی وار پس ایمدی
یومرده نك بیاضی بارد رطبدر که لزجه مختلفدر وبونلرنك اجزاسی بری برنیه بکزر ایمدی
بو بیاض منی منزله سنده در وصاروسی یومشق سلسلهٔ ناعمه در برنسنه بکزر که قا
نیله یوغرلمش اولا ایمدی بونسنه یاوری ایچون برماده در که انکله غدا النور کوبکدن
کلوب ماده دوکلور کبی وانك بیاضی لفاف واحده در که جمع اولور والول یاورینك
اوزرنده جلدیدر پس یاوری اندن غدا اولنور اوغلان انا قرننده حیض قانندن کوبکدن غدا
لندوکی کبی وار واقع اولور که یومرده نك ایچنده ایکی صاروسی اولور پس ایمدی انك
کبی یومرده دن ایکی یاوری جقار بو قضیه نجه کره مشاهده اولنمشدر ویومرده دن
یاورولر جقدقده خروس اولاجق بللودر اکر منقادندن یابشوب بوقروقلدر دیغك
حالده حرکت ایدرسه خروس در واکر ساکن اولورسه طاوقدر ابن ماجه ابو هریره
رضی الله تعالی عنهم حدیث شریف روایت ایدر که حضرت رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم اغنیایه امر ایلدیکه قیون اتخاذ ایدلر وفقرایه امر ایلدیکه تاوق
بسلیه لر ودخی بیوردیکه اکر اغنیا تاوق دوتسلر پس حق تعالی کوبکرك هلاك اولمسنه
امر ایدر انك معناسی بودر که غنیلر قچن فقرانك کسبلرینه مضایقه ویرسلر معیشتده
انلرکله مختلط اولسلر فقرا اول وقت معطل اولور پس کوبکلرك هلاك اولماسنه سببدر
ابن خلکان هیثم بن عدی ترجمه سنده حکایت ایتمشدر که اول زمانده برکشی پریان اولمش تاوق
یرکن ناکاه برسائل کلوب اکا برنسنه ویرمیوب محروم کوندردی واول کشی نك وافر مالی
ورزق اصواری وار ایدی اتفاق کندو ایله زوجه سی اراسنده مخالفت ومفارقت وا
واقع اولمغین جمله مالکی کدوب فقیری اولدی وعورتی دخی بعده زمانك زوج اخره واردی
اتفاق بونلر دخی تاوق بشوروب تناول اوزره ایکن برسائل کلوب شیئ لله دیدوکده

اول کشی خاتونه اتیدی ال بو تاوغی شو سائله ویرتاکم قپودن محرم کیمسون یس خاتون اول
تاوغی الوب سائله ویرمك استده کده کوردیکه کندینك زوج اولی در خاتون تبسم ایدوب
کلیجك زوجی صوردیکه نیچون کلرسن اتیدی اول قپویه کلن سائل بنم اولکی زوجم ایدی
اول کشی اتیدی والله بن دخی اول اولکی سائلم کم قپوکزدن محروم اولوب کتدم ایدی
حق تعالی جل ذکره انك نعمتنی واهلنی دخی بکا نصیب ایلدی قلة شکرندن اوتری حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی ردوا السائل ولو کان بلقمة یعنی سائل
قابکزدن کوندرك اکر بر لقمه ایله دخی اولورسه ودخی ویره جك نسنه بولنمز ایسنه باری
حسن خلق وکلمات طیبه ایله کوکلنی خوش ایدوب دوندرمك کرك که کلمات طیبه دخی
صدقه حکمنده در رزقنا الله تعالی وایاك دیه وسائلی قپوسندن قومیه یه بنیك یك
جهنمده عذاب اولنور العیاذ بالله تعالی وصدقه ویرمکده تعجل ایلیه وکونك
اولنده یعنی صباح ویرمك اولی در وسرا ویرمك افضلدر وبلایه وسطه کندو
الیله ویره وسائل قپوسنه کلدوکنی غنیمت بلوب وکلمدوکنی کندو نفسنه سوء ظن
ایدوب علامت خیر اولمدغن بللمك کرك وصدقه ایدوکندن کندویه دعا وثنا وشکر
وجزا توقع ایتمیه ودخی ویردوکیله فقیره منت ایتمیه نتکه حضرت حق جل وعلا
قران عظیمنده بیورر ولا تبطلوا صدقاتکم بالمن الاذی شیخ سعید علیه رحمة الباری بوستاننده
دیمشدر که ابیات دو نعمت اکنون بده کان نشت که بعد از تو بیرون ز فرمان نشت
کسی کو بی دولت ز دنیا برد که یا خود نصیبی بعقبی نبرد فرمانده کان را درون
شاد کن ز روزی فرمانده کی یاد کن جوی در بکر در بلای درشت عصای
شنیدیکه عوجی بکشت کتاب کاملده کتورمشدر که نافع ابن عمردن رضی الله
تعالی علیه وسلم روایت ایدر که حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم
قچنکه تاوق یمك دیلسه امر ایدردیکه اول تاوغی برقاج کون بغلیوب حبس

ایده لر خواص اجزایه

خواص اجزابه تاوغی اون یش باش صوغان ایله وبر اوج مقشر سُم سُم ایله
محرا اولنجه قیندوب یبه لر وجوربا سندن دخی ایچسلرینی زیاده ایدوب جماعه
غایت قوة ویروب ارهٔ وعورته زیاده لذة ویره کونکه جد تردت یوق مجربدر ودایم
تاوق اتنی یمك بواصر ونقریس زحمتلرن کتورر ویاغنی یوزده اولان قزلجعنده
سورسلر کیدره وصوقده الده وایقده اولان یارقلره اورسلر فائده ایده وادونی
کوزه جکسلر قاره صوانمکدن امین اولالر وقاتی سن بریان ایدوب التنه افشان
ایدن کیمسنه برقاچ کره یدرسلر دفع ایده ویومرده سن اوچ کون سرکه ایچنه قیوب
ینه چقاروب کنشه قارشو قوریدوب بعده صدروب بهقه اوزرینه سورسلر
کیدره ایکی اوچ کره ایده لر ویومرده منی نك ماده سنی زیاده قزدرور وشهوتی ارتور
اما رافدن بشمك کرك ویومرده یاغنی نقریس اوزرینه سورسلر زحمتنی واغرسنی ساکن
ایده واکر تاوغنك نجسنی سرکه ویاخود زیت ایله قولنجی ویوکرکده ومثانه ده طاشی اولا
برقاچ دفعه ایچورسلر عظیم فائده ایده بلیناس حکیم ایتدی سیاه تاوغك درفین برکشی نك
قپوسنه طلا اتسلر ارالرنده جنك وغوغا وفتنه وخصومت واقع اولا وقاوغنده
طاش بولنور انی مصروعك بوینینه اصاقوسلر فائده ایده واول طاشی برکیمسنه
یاننده کتورسه جماعه غایت قوی اولوب ویرامز کوزدن امین اولا واوغلنجقك باشی
التنه قوسلر کیجه ایله قوقمیه وسیاه تاوغك اودنی ذکره طلا اتسلر دیلدوکی وعورته
جماع ایلسه اندن ایرق براحد جماع ایدمیه وار ایله عورت مابیننده موافقت او
اولمسه سیاه تاوغك باشنی برکوجك ظرفه قیوب یاتدقدلری یره دوشك التنه کومه
قوسالر همان اول ساعت ارالری سازکار اولوب ایرق مخالفت اولمیه وبرکشی سیاه
تاوغك یاغندن دروت درهم مقداری تحمل ایلسه فی الحال جماعه قوة ونشاط ویره
ادیك جمعی دیوك کلور وکنیتی ابو احسان وابو حماد وابو سلیمان وابو عقیه وابو مدلج

یعنی خوش

وابو المنذر وابو نهات وابو اليقظان وابو برائل برائل ديو قوشلرك بوننلرندن
يوقرو دورن يوكلره ديرلر و بعضلر برائل خروسه مخصوصدر ديرلر واكا انش وموانس
ديرلر وانك شاننده ندركه ياورولره شفقت ومحبتى وميلى يوقدر وبر تاوق ايله الفت
دوتمز برنجه سنى اولمانجه وطبيعيده اويله در بوندندركه ديواردن اخريره دوشه اولد
وغى يره وارمز ويولن بولنمز صاحبنك اوينه وارمقدن قالور ودخى خصال حميده ديركه
ندكلو تاوقلر اولسه اورتالرن تسويه ايدوب برنى سايرلرى اوزرينه اختيار ا
اتمز وخروسده عجايب عظيمى دن برى بودركه كيجه نك اوقاتنى بلور واول وقتلرده
صوتى اوكات برابر ايدوب بخش ايليوب اوترشويلكه اول ساعتلرده هركز
عذر ونقص ايلمز كيجه كرك اوزون اولسون كرك قيصه طلوع فجردن اول برى برى
اردنجه صيحه اتسه كرك فسبحان من هداه لذلك واول وقتده پياپى صيحه لر ايدو
كنده حكمت وار وذوى العقوله بونده نكته وار مثنوى هيچ بلورملسن ندر بو صيحه لر
هر سحر وقتنده اولان توصلر خواب يوشكدن سنى بيدار ايدوب اشبو صوتى
دم بدم تكرار ايدوب جانب حقدن اشارتدر عيان دور يوقارو خواب غفلتدن
اويان صيحه سنده بونى ايدر همين ذكر ايدر اللهى سز اى غافلين قلبكه
اورر مسن پيوندى سن كوشكه طاقرمسن پيوندى سن يقمه عمرك باغنى
اويخو ايله وارمه حقدن ياكه هم اول خو ايله يارين ايله جوق بشمان اولاسن
اشبو شرمدن دخى شرمان اولاسن ايومه اول وقتده اى مؤمن صقين
تا اولاسن رحمت حقه يقين سيما كرك اويويه وقت سحر عادت اتمز بونى
الا اهل شر ديدى اصحابدن برينه هم رسول كيجه ده جوق اويومه اى بو الفضول
كيجه ده جوق اويومين اولورسه اخرتده اوليسر غايت فقير امامى ثعلبى
تفسيرنده كتورمشدركه حق تعالى جل شانه اوچ صوتى صور برى خروس اوازى

وبرى قران عظيمى

دخی قرآن عظمی اوقیانك اوازنی وبری دخی وقت سحرده مستغرقینك صدای ولیبنن
سور وابو هریره رضی الله تعالی عنه دن روایت اولنور حضرت رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی قچنکه خروسك اوازنی اشتکوز حق
سبحانه وتعالی نك فضیلتی بلکوز زیرا خروس اول وقتده ملك کورر وهر قچنکه
خمار اغرسه حق جل وعلا حضرتینه استعاذه ایدك شیطاندن بدرستی خمار اول
زمانده شیطانی کوروب اغرر امام احمد ابن ماجه زید بن خالد الجهنی دن روایت ایدرلر که
حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که خروسه سز سب اتمکوز که
بدرستی اول سزی نمازه اویارر وبر روایته نماز دعوت ایدر وبر حدیث شریفده
کلور که اق خروس بنم دوستمدر وبر حدیث لطیفده اق خروس بنم صدقمیدر دیو بیورمش
وشیطانك عدوسدر صاحبنی حفظ ایدر جوره سنده یدی اوه دك بله
شیخ محب الطبری روایت ایلدیکه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمك
براق خروسی وار ایدی سعادت خانه سنده دوردی عجم الطبری تاریخ اصبهان کلمشدر که
حق تعالی جل شانه بر خروس خلق ایلمشدر که عرشك التنده که قنادلری انجو
وزبرجد ویاقوت ایله بزنمشدر وانك بر قنادی مشرقده بر قنادی مغربده باشی
عرشك التنده ایایقلری هوا اوزرنده در که هر سحر وقتده اوتر وتسبیحی سبحان الملك
القدوس سبحان الملك السبوح ربنا الرحمن الملك لا اله غیره واول اوازی یر یوزنده
اولان جمله خروسلر اشدرلر الا آدم ایله جن اشتمز پس اول خروس ندا ایلدکده یر
یوزنده اولان خروسلر دخی اشدوب اوتمکه بشلرلر قچنکه قیامت یقین کلسه حق
سبحانه وتعالی اول خروسه امر ایدر که قنادلرك ضم ایله وصوتلی کس پس ملکلو
اندن بلور که قیامت یقین کلدی الحکم اکلی حلالدر نتکم رجاجده کچدی ونماز
زمانلرنده صحیح اوتن خروسی بوغزلق مکروهدر سعید بن خیرك بر خروسی وار ایدی

انك صيحه سيله قالقوب صلوة تهجدى قلوردى انفاق بركيجه صباحه دك اوتمدى
ايتدى بوكانه اولديكه اوتمدى الله تعالى اوزنى قطع ايلسون ديو بدعا ايلدكده ابد
نصكره اول خروسك اوازى من بعد اشدلمدى نافع مولى ابن عمر رضى الله تعالى عنهما
ايتدى بدرستى حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم خروسى وقوجى
وايغرى اينمكى نهى ايلدى وبر شخص ابن سيرينه رحمة الله تعالى ايتدى واقعمده كوردم كم
خروس بركشى قپوسنه كلوب اوتدى ديدوكده بو بيتى اوقدى ايتدى بيت قد كان
من رب هذه البيت ما كانا هيؤ الصباحيه يا قولم كفانا ديدى واول اوك صاحبى
اوتوز دورت كندنصكره اولور ديو تعبير ايلدى بس تعبير ايتدولى كبى وفات ايلدى
زيرا ديك خروفنك عدد رقمى سى جمل كبير حسابنجه اوتوز دورت اولور د ي ك
وبر كمسه دخى كلوب ابن سير ايتدى واقعمده كوردم بر خروس اوچ كره الله الله الله
ديدى مدت عمركدن اوچ كون قالدوغنه اشارت ايلمشلر ديدى بس اوله واقع اولدى
خواص اجزائه خروسك قاننى ودماغنى يلان وعقرب صوقدوغى يره طلا ايلسلر
خوش اوله وقاننى برقاچ كره كوزه جكسلر اغنى كيدرر وتاجنى ياقوب التنه بول
ايدن اوغلنجقلر يدرسلر دفع ايده وتاوق ايله سقاد ايدركن قيورغنده اولان اوزون
يوكرنى اوزريده ايكن يولسالر وحمامك صوخزينه سنه قوسلر هر كمسه له اول
صو ايله غسل ايده جماعه نشاط وذكرى قوامه كله وقنادلرينك اوجلرنده دلكلو
كموجك واردر بر كمسه انى يانندە كتورسه يورلمغى وايو يقويى دفع ايده واول
صاغنده اولان كموجلى دائم الزمان استمايه مبتلا اولان كمسه يانندە كتورسه خلاص
اولا وصول كموجلى ربع استمايه مبتلا اولان كتورسه قورتيله وحايه لرن پريان ايدوب
حامله اولميان عورت حيض حالنده ظهردن اول اوچ كون ييوب وزوجى دخى عقبنجه
وطئ اتسه بعنايته الله تعالى يوكلو اولا وزياده جماع اتمك مراد ايدينن كمسه بونلرى

بركاغده صاروب

بر کاغده صاروب بازوسنه بغلسه فی الحال ذکری قوامه کلوب بر مرتبه‌ده حرکت
ایده که تا انی قولندن اندرمینجه ساکن اولمیه واق وقزل خروسک ایکیلرن الوب
دیوانه ادمه توتسوا تسلر زیاده فایده ایده قاننی بال ایله قارشدروب جزوی آتشه
کوستروب یسلر باه ارتوره وانکله خستینی طلا اتسلر جماعه زیاده تقویت ویره
وحایه سنی آخر خروسک بونینه اصاقوسالر بر خروس اکا غلبه ایده میه الکرکی طورنا دیدلر
وکلری قوشدر جمعی کراکی کلور وکنیتی ابو عریان وابو عیزان وابو نعیم وابو الهیصم
در وسقادلری سرجه کبی غایت سریع در وبریره قوندقلری وقت نوبت ایله خراست
ایدوب وبر نوبتده خراست ایدنلر بر ایاغ اوزره دورب ویوقاروجکدوکی ایاغلرنده
بر طاش دوترلر تاکه اوقیوکرینه مانع اولا وباشلرنی قنادلری النته هرکز قومزلر که
دورت طرفه نظر ایدوب تمام تجسس اوزره اولورلر واکر بر جانبدن ظرر کلجک
نسنه کورسلر همان فریاد ایدوب جمله سنی اکاه ایدرلر وقش اولدقده ینه قشلالرینه
کیدرلر وبونلردن بعضک یاذلقی دایم بر یرده اولوب وبعضینک دخی ایراق یرلر
اولوب یقین فی المکان ایدرلر وبونلرک طبعنده تناصر اولوب محلنده بری
برینه یاردمجی اولورلر واوجدقلری زمانده صف بغلیوب الای ایله اوجارلر
وانلروده برنی دلیل ایدینوب سایرلری اکا تابع اولورلر وانده دخی کماکان
نوبت رعایت ایدوب حتی نوبت ایله کاه اولورکه مقدم موخر اولور وبونلرک
اتالری یشادقده قلاننک اوزرینه اختیار اولوب ویورودکده بر ایاغ اوزره
یورر وبر ایاغنی تغلیق ایدر ولکن اول ایاغنی یره قودقده غایت خفیف قور
النتده بر خسف اولا دیو قورقار انوکیچون ایاغنی خفیف قور الحکیم اکلی حلالدر
بلا خلاف وضرب مثلدر عرب ایدر احرس من الکرکی یعنی خفظ وحراستده
لحورنه دن زیاده در خواص اجزا اودی غایت ایودر کوزه جکسلر جوق فائده

ایده ودماغنی زنبق یاغیله قارشدروب نسانی غالب اولان اده ملبورتنه
بر قطره جك طمزرسلر فایده کوره وکوزنی سحق ایدوب کوزه جکسلر هیچ
اویومیه واودنی دخی کوزه جکسلر قره صوانیمکدن امین اولا واتنی وشحمنی قنیدوب
بونلرك صویندن قولاغه طمزرسلر صاغرلقی دفع ایده ودماغنی عضل سرکه سیله
قارشدورب طلاغی اولان ادمه حمامده ایچورسلر فایده کلی کوره قاتی سنی
محکم قورندقده نصکره محکم سحق ایدوب ایکی درهم مقداری بچور صویله ایچور
سلر یوکرك ومثانه اغریسنه فایده ایده مالك الحزین بالفحل دیدوکلری قوشدر یوینی
ایقلری اوزرندر حافظ اتیدی مالك الحزین دنیانك عجایبندندر کیچرك صولر
کنارنده اوتورر هرندکلوکه نقصانی زیاده اولسه دنیاده صوقلمیه دیو خوفندن
صواجمز اولوب بوحال اوزره ملول ومحزون خوف اولورکه عطشانا اولور یوطیر
صولرك انقطاعندن محزون وملول اولدوغیچون مالك الحزین دیو تسمیه او
لنمشدر حافظ اتیدی بوکا قریب بر بوجك واردرکه کیجه ده موم کبی ضیا ویرر
وکندز اوجار قنادیشل واملس اولور رنکی خوب وعداسنی طپراقدرینه
بوجمله ایله طپراق دوکنمك خوفنده هرکز دیمسوب اخراجلق ایله هلاك اولور مالك
الحزین صوده یوزمك بلمز بالغی قاپمقده خطا ایده جك اولورسه ودخی کیدرك
اجقسه اولمش کبی کندوی صوکنارنه براغوب بالقلریاننه کلیجك فی الحال قاپوب
بیر قریب القعر اولان ایرمقلرده دخی بویله شکار ایدر وبونوعدن بعضی اولورکه
تزاوج وسقاد اتمز نوع انسانده عنین اولدوغی کبی بونلرده دخی اولورمش
حکمت غریبه وقدرت عجیبه در الحکم بلاخلاف اکلی حلالدر اتی غایت
بارددر دایم یین کمسه بواصره مبتلا اولور حافظ اتیدی کیجه اولدقده بوقوش
هرکز اویومز کندوز خود طلب معاشدر وکیجه اولنجق لطیف اواز ایله اوتر وخوب

نغمه لری

نعمه لری وارد ایشدن کمسنه غایت متلذذ اولور وانك سماعنی دکلین اده مك
کوزینه هرکز اویخو کلمز کمال تلذذندن اوتری خواص اجزایه دماغنی کولکده
قوردیوب بردرهمنی بادام یاغیله قارشدورب برکمسه نك بورنینه طمزرسلر
اول کمسه اصلا اویومیه واکا برمرتبه غم مستولی اولاکه کورن کشی لایعقل
سرخوش ظن ایده وباشنی برکمسنه النده دوتسه ویاخود بریرنده کتورسه و
وخشت وسواسی دفع ایده المادروز مبارك طیردر مغرب دریاسنده
اولور واول دریاده سفر ایدنلر انك ظهورنی متمنی کوررلر وایوفال
دوتمزلر دریا ساکن اولدقده ساحلده یومردلر کمید اولنلر انك یومرده سنی
کوردکلرنده بلورلرکه دریا ساکندر تجربه ایله بلمشددر وقچن دریاده شبهه
ویاخود قریب یرده خوف اولسه وبا برزیانکار جانور کورنسه پس بوقو
شجوغز کمی نك اوکنه کلوب قالقر واینر وکویا اول مخوف یردن انلر خیره
ویروب آکاه ایلر وکیمجیلر بوقوشجوغزك اشارتنی نشانلیوب آکا کوره
تدبیر ایدرلر فسبحان الله اللطیف الخبیر ولمصالح العباد مشیر القمری معروفدر
کینتی ابوذکریا وابوطلحه درخوب صوتی واردر وذکورنه ساف جزدیرلر
وجمعنده قماری دیرلر وهوام انك صوتندن قجار غریب ابن الاثر تاریخنده ذکر
ایلدیکه هند پادشاهلرندن بریسی سلطان محمود سبکتکینه رحمه الله
علیه بی نهایه هدایا کوندرمش ایدی اول جمله دن برقمری هیاتنده برقوش
اولوب خاصیتی بوایدیکه طعام حاضر اولدقده که اول طعامك ایچنده سم
اولسه اول قوشجوغزك کوزلرینك یاشی اقوب متحجر اولوردی یعنی طاش
اولوردی واول طاشی الوب سحق ایدوب اوکلمز یاره لره اکدوکلری
ساعتده بتورردی ابن خلکان تاریخنك درتبوذ یکرمی دوت خوادثنده بونی

ذکر ایلدیکه سلطان مزکورك ترجمه سنده رحمه الله تعالی القطامان معروفدر
واحده قطاة وجمع قطواة وام ثلاث دخی دیرلر زیرا البته اوج یومرده
یومردلر وکیجه بوغزتلق دیرلر واکا انوکیچون قطا دیرلر زیرا صوتی دخی
قطادر وبونلر ایکی نوع درکدری وجوبی دیرلر کدری اولان لونی اغره
وارقاسی الاجه وقارنی صارو وقویروغی قصه در بونوع جوبی دیرلر
بونوع جوبیدن خوشدر واما جوبی نك قارنی سیاه وقنادلری اوجی سیاه
وارقاسی اغرو الاجه در ولکن کدریدن ایکی اول دکلو بیوکدر فاما اوازی
صافی دکلدر ویواسی اغاج اوزره اولماز صودن ایراق یرده قم اوزرنده در
وصو طلبنه کتدکده طلوع فجردن کنش دوغنجه یدی مرحیله یرالور وصویه و
واردوغی کبی همان ایچوب ایکی اوج ساعت توقفدن نصکره بردخی ایچوب
بعده یواسنه توجه ایدر وکیجه وکندزده یواسنه خطا اتمیوب اوزرینه ورر
منظومه برقبله واریدی بنی هلال ٭ صاحبی شهرت عربده بی مثال حکایت

کندویه بونلرك ایچنده برمرد دلیر ٭ نامی اعوج پهلوان بی نظیر
کندویه کوره وارتدی اتی هم ٭ یوغیدی اکه معادل ای ددم
جمله اندامی یرنده بی قصور ٭ بر مصور اسپدی طبعی وفور
اصلی ایو کندوسی محل کریم ٭ سیری صرصر عدوی صوریح عقیم
ایلدیلر برکون اتندن سوال ٭ شدة عدوندن اجدیلر مقال
لطف ایدوب ویرکل بزه اندن خبر ٭ نته در سیری انك ای پرهنر
دیدی روقتده یتردم یولمی ٭ بلمدم هرکز صغومی صولمی
بادیه ایچره کزردم صاغ وصول ٭ کمسه یوغیدی صوریدم اکا یول
ناکهان کوردم که برمرغ قطا ٭ دورمدین پراواز ایدوب ایدر فضا

هدهد

هدهد ایتدی هیچ استثنا ایلدیمی ایتدی یوق پس چونکه هدهد سلیمان یقین
کلدی قویروغنی دوشدی وقنادلرن چکرك تواضع ایله سلیمان علیه السلام
کلدی پس دخی یقین کلنجك الین اوزادوب هدهدك باشنی دوتوب چکنجك هد
هد ایتدی یا نبی الله حق سبحانه وتعالی خضرتنك اوکنده دورجغکی فکر ایله
دیکده همان دم خضرت سلیمان علیه السلامك جمیع اعضاسنه لرزه دوشدی
وانی عفو ایلدی وهدهد تعذیبندن سؤال ایلدیکه خالی نه متحملدر وابنای جنسی
انی کوروب عبرت الالر واتیدیلر سلیمان علیه السلامك قوشلره عذاب ایتدوکی
اوزرنده اولان یوکلرن یولوب کنشه قرشو چیلق قومقدر وبعضیلر اتیدیلر شویله
چیلق ایکن قارنجه لره براغوب یدرمکدر وبعضیلره ایتدی کندو ضدینك ملازمت
مصاحبتیدر زیراکه زندانك اضیقی اضدادیله معاشرتدن واکر سؤال ایدرلرسه
هدهدك تعذیبی حلال والماسی ندندر ایدرر جایزدرکه حق سبحانه وتعالی
حیوانات وطیورك اکلی حلال ایچون ذبحنی حلال ایلدوکی منافعی ایچون دخی حلال
ایلمه قرونی حکایت ایلدی بدرستی هدهد برکون سلیمان نبی علیه السلامی ضیافت
ایلمك مراد ایدندی سلیمان ایتدی یا لکز بنی می ویاخود عسکرمی دخی می هدهد
ایتدی سنی وعسکروکی فلان صحراده فلان کون پس سلیمان نبی علیه السلام
اول کون محل مذکورده عسکریله حاضر اولوب دورر کن هدهد برچکرکه اولیوب
ناکاه چقا کلدی وبوغوب زیر پایه اتدی واتیدی یا نبی الله بی اتی از ایسه شوبرجی
چوقدر لحمنه یتشمین شورباشی ییوب معذور دوتسلرنلر دیدی سلیمان نبی
علیه السلام هدهدك بوجوهر ابنه تمام بریل کلدی وبو بیت مناسب بو محلده
دتیلدی جاءت سلیمان یوم العرض هدهد اهدت له من جراد کان می فیها
وانشدت بلسان الحال قایلة ان الهدایا علی مقدار مهدیها لو کان یهدی

الى الانسان قيمته فان قيمتك الدنيا وما فيها عسكرمه رضى الله تعالى عنه
سليمان عليه السلام اندانجمش ايديكه هدهدى بوغزليه اندن اوترى اتمديكه
ايلك اتدوكيچون وبونلر طعام كتورب ديوردوغيچون خافظ اتيدى وفائى غايت
صقلدوغندن اوترو ايدر بونك اصلى بودركه قچن انك دشى سى غايت اولسه ابدا
يمزو ايچمز وطعامك طلبنه دخى مشغول اولميوب وصيحه سنى كسمز تا كندويه ميلاقى
اولنجه وجفتى اولسه ايرق قبول ايلمز ما دامكه درى اولا وابدا قارنن دويرمز
بلكه انجق سدرمق اولاجق قدر يرتا اولنجه عادتى بودر وكتاب كاملده قزوينى
وشعب الايمان بهقيده امام نافع عباس رضى الله تعالى عنهما دن سؤال ايليوب اتيدى
سليمان نبى عليه السلام بونك برلكه حق سبحانه وتعالى ملك عظيمه كه انى
مالك ايليوب عطا ايلمشدر ندندركه هدهدك بوجمله تكليفنه كفايت ايلدى
ابن عباس رضى الله تعالى عنه اتيدى انوكيچون كه صويه محتاج ايدى وزير
زمينده صويى هدهد شرجه ايچنده كورندوكى كبى كورردى نتكم يوقروده بيان
اولندى ابن الازرق ابن عباس حضرتلرينه اتيدى ايمدى هدهد تحت الارضده صويى
نيجه كورر سه بربرمق طيراق التنده طوزاغى نيچون كورميوب كرفتار اولور
اولور ابن عباس رضى الله تعالى عنهما اتيدى اذا جاء القضا عمى البصر معنى
قچن قضا نازل اولسه كوز كورمز اولور الحكيم اصح بودركه هدهد اكلى حرامدر
حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم هدهدك قتلنى نهى ايلدكده
نصكره اتنى دخى جركين قوقوب ومزبله ده بولدوغنى يدوكندن اوترو واما امام
شافعى رضى الله تعالى عنه دن روايت وردر اكلى حلالدر ديو ولكن قبل
الفضيلة واردر اولمشدر ضعيف روايت در خواص اجزا بليناس حكيم اتيدى بر
كمسنه كوزلرن الوب قوريدوب دخى يادم ياغى ايچنده قيوب يوزنى انكله يغلسه

بركمسنه

برکیمسنه انی کورمیه الاکه اکاجان ودلدن محبت اوزره اولاو باجنی باشنده
کتورسه هرکز باش اغرسنی کورمیه وکوزنی اده مك باشی التنده قوسالر اویو
مینه واویقوسزلق اکاغلبه ایلمیه ویاننده کتورسه هراونتدوغی خاطرنه کله
وجذام اولمش ادم بوننده کتورسه زیاده فاتن کوره ودلنی کتورسه دشمن
اکاظفر بولمیه برکیمسنه دلنی وکوزنی معاً کتورسه هرین ده منصور ومظفر
اولوب ونسیانی دفع ذکا وفهمی زیاده اولاویورکن کتورسه جماعه قوت
ویروب باه ارتورر ویورکن قوریدوب شکر ایله مخلوط اولدقدن بصکره ایکی
کشی یسه مابینلرنده محبت فوق الحد اولاو لقوه اولان ادمك اودنی اوج
کون پیاپی قراکویرده بورننه طمزرسلر غایت نافع اولوب یوزوکوزی یرینه
کله وقیناد لرن کوکرجن اولدوغی یرن توتسوانسلر جمله قاجوب کیدلر واتنی
کولکده قوریدوب واونه قتوب حلوا ایدوب دیلدوکی کیمسه یسلر مابینلرنده
عظیم محبت اولاو سکوکنی اوده توتسوانسلر وخانتدن سوری سکل وقره
سکل وقرنجه وعقرب وسایر هوام جمله قریله وطرنقلون یاقوب دوغرمز عورته
ایچورسلر وزوجی ظهری خالنده جماع ایتسه باذن الله تعالی حامله اولا
واتنی قیندوب قولنجی اولا ادم یسه خلاص اولاو بورغز ایوب اوایجنده
اصاقوسالر اول اوده اولنلر سخردن امین اولالر وآشغا جکه سن کتورن
خلقدن محبت کوره واتنی قوریدوب بغلو مسحور ادم کندویه تتسوانسه
خلاص اولاو قاننی کوزه طمزرسلر اغنی کیدروب مجلا ایده باذن الله تعالی
الخفاش کیجه ده اوچر برقوشدرکه یاراسه دیدوکلری غریب الشکلدر ولغتده
خفش صغر العین وضیق البصر دیکدر وامام الخفش دخی بوندن ماخوذدر
کوجك وصاری کوزلو اولدوغندن الخفش دیرلر وخواشیه وطواط دخی

دیرلر ولیکن بُیُوکنه دیرلر صغیرینه خفاش دیرلر کندزده وکیجه ده کورمز واما قوی
النظر وقلیل شعاع العین در کما قال الشاعر نظم مثل النهار بزید ابصاری الوری
نورا وبعمی اعین الخفاش ترجمه کوزی نوری اده مك اولور زیاده کوندزده لیکه
شمسك نوری سومز خفاشك کوزی ایمدی وقتاکه خفاشك کوزی کندز کورمدیسه
پس اول غروب شمسه قریب اولان وقتدر که اول زمانده بعضی بعوضك هیجانی
وقتیدر که کندینك قوت وهاشی طلبنه جقارکه انك قوتی دماء حیواناتدر
پس خفاش طعمی طلبنه جقار پس حکمت الهی اوزرینه طالب رزق طارزقه واقع
اولور بیت بالغی بالق قوارکن کرمك استر مغزنه کندوسی دامه دوشر یاخود
بالفجل اغزنه وخفاش اکرچه طیران ایدر ولکن طیر دکلدر زیرا انك قولاغی
ودشلری وخایه لری ومنقاری وار وحیض کورر وادم کولر وبول ایدر
ودورت ایقلو حیوانات کبی یاوروسنی امزرر ویوکلری اولمز سایر قوشلر کبی
وبعضی مفسرین ایتدیلر وقتاکه حضرت عیسی علیه السلام حق سبحانه وتعالی
انك اذنیله خفاشی خلق ایلدی حق تعالی نك صنعنه مباین ومقارن اولد
یسه سایر قوشلر اکا بغض ایلیوب قهر ایدرلر پس اکا دشمن اولان قوشلر
ات بیجیلردن ایسه خفاشی دوتوب امان ویرمیوب یره واکر بیجیلردن دکل
ایسه اولدورر صاغ قومز پس بو ایکی حالده دخی خفاش قتلدن خلاص یوقدر
بو اجلدن کندوز طشره جقمغه جاره سی اولمیوب کیجیله جقارکه اول زمانده
جمله طیور کندو حاللرنده اولوب اورتالق خالی قالور ودیدیلرکه علیه
السلام خلق اتمدی زیرا بو خلقت یونندن طیرك اکلیدر وقدرنده بو ابلغ در
انوکیجون مکه ممه لری ودشلری وقولقلری وار ودخی ایتدیلر خفاشك خلقتنی
کافرلر انوکیجون استدیلرکه زیرا بو طیورك غایت عجیبدندر اندنکه اتدر وقاندر

اوجارکن

اوجارکن ورشی یوق وسریع الطیران وشدید التقلب در یعنی اوجارکن برجانبه
تیز دونر سایر طیورده بو حالت یوقدر وطول عمر ایله موصوفدر حتی ایدرلرکه
کرکس جوق عمری اوزون وخمار وحشی دن اطولدر ویاوروسی ایکی اوج اولور زیاده
اولمق نادر واقع اولور وهواده اوجارکن ینه سقاد ایدر وحیواناتدن ولدین
کتورر بوندن وانساندن ومیموندن غری یوقدر خفاش اوجارکن یاوروسن قنا
دی التنه الوب بله کتورر از اولورکه اغزیله دوته بویله اتیدوکی اولادنه کمال
شفقت وزیاده محبتدندر جوق اولورکه اوجارکن یاوروسنی امزرر وانک طبعند
ندرکه جنار یبراغنه دوقنسه ست اولوب اجمقدن قالور وینه وحماتیله موصوفدر
الحکیم اکلی حرامدر حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قتلندن نهی
ایلدی وقتاکه بیت المقدس خراب اولدی خفاش اتیدی یا ربی بنی دریا اوزرینه
مسلط ایله تاکه انلری غرق ایلیم امام احمدن سؤال اولندی اکلی حقنده نه درسن
دیو اتیدی انی کیم ییر امام نجفی اتیدی طیورک جمله سی حلالدر خفاشدن
غیری خواص اجزا انک باشنی کوکرجین اولدوغی یره قوسالر زیاده اولوب اول مکانده
الفت دوتالر واویور ادمک باشی التنه قوسالر هرکز اویانمیه ابن سینا اتیدی ده اغنی
کوزه جکسلر قره صوانمکدن امین اولا ویوره کنی هیجانی وقتنده کتوره نه یاه
تقاضاسنی اولوب جماع صفاسنی ارزو اتیدرر ابن بیطر یونک خلافنی دیمش
وقاننی کوزه جکسلر یره ده سنی دفع ایده وقولتق وقاسق قللرنی یولدقدنصکره
انک قاننی اول یره سورسلر من بعد قل بتمیوب شوله قلا ونجسنی کوزه جکسلر
ظفر علتینی کیدرر واغی دخی واریسه دفع ایده وزبلنی قرنجه دلوکنه قوسالر قجالر
البوم من الطیور اللیل معروفدر ایدرلرکه برکیمسه نک اوینه قوسه کندوسنی یاخود
متعلقاتندن برسی فوت اولور ابو نعیم بویله دیمشدر ابن خلبده مسعودن رضی الله

تعالی عنهم روایت ایلدیلرکه کعب الاحبار قتنده ایدم اول دخی عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه
قتنده ایدی کعب الاحبار اتیدی یا امیر المؤمنین سکا بر غریب نسنه خبر ویریمی که
کتب انبیاده انی اوقیوب دورر بن بدرستی بر یوم سلیمان بن داوده علیهما
السلامه کلوب اتیدی السلام علیک یا نبی الله سلیمان نبی دخی علیک السلام
یا هامه دیدی بکا خبر ویرکه زرعدن نیچون یمزسن اتیدی یا نبی الله بدرستی ادم
علیه السلام جنتدن انک سببندن چقدی اتیدی یا صو نیچون ایچمزسن اتیدی
انوکیچونکه انده قوم نوح غرق اولمش در سلیمان اتیدی عمراتی نیچون ترک ایلیوب
خراب یرلری اختیار ایلدک اتیدی انوکیچونکه خرابات میراث الله در بس بن میراث
الله ده ساکن اولورین کما قال الله سبحانه وتعالی وکم اهلکنا من قریة بطرت
معیشتها فتلک مساکنهم لم تسکن بس ایمدی دنیا کلیا میراث الله در تعالی در سلیمان
علیه السلام اتیدی بر خراب اوزرینه نازل اولدوغلدن نه درسن اتیدی ایدورین
قانی شونلرکه زیبای دنیا ایله تنعم وذوق وصفا وعیش وطرب قلنلر قنده کتده
ینه سلیمان علیه السلام اتیدی بنی ادم قچن عالی سرایلر وزیبا کوشکلره کلسک
نه درسن اتیدی وای بنی ادم ایچونکه بنالر یا پوپ استراحت ایدلم دیو ایورلر
حال بودرکه اوکلرنده بونجه شدید ومصایب ونوایب اولدوغندن خبرلری
یوقدر سلیمان اتیدی نهارده نیچو طشره چقمزسن اتیدی بنی ادمک نفسلرینه
اتیدوکلری ظلمی کوریم دیو چقمزم سلیمان علیه السلام اتیدی بکا خبر ویرکه
صیحه اتیدوکک وقت نه دیرسن اتیدی تزودوا یا غافلین وتهیوا السفرکم
سبحان الله الخالق النور بیت نه خوش کوکجک دیمش انی سلیمان اکا بغض ایلمز
هیچ اهل ایمان

حکایت

اولنورکه تبت پادشاهی صاحب العدل والانصاف انوشروان مملکتنک

عجایب

عجایب وغرایبندن یوز عدد تبتی جوشن ویوز قطعه دخی برلش کبی
تحافیف تحفیفه کوندردیکه هر برسی اعجوبهٔ دهر ایدی ویوز عدد دخی
تبتی سپر کوندردیکه پولادر مرنلر اکا تاثیر ایتمزدی وبونلرك هر قطعه سی
وزنده قرق درهم ایله التمش درهم مابینی ایدی ودخی درتیوز ناقه مسك
اهولرندن طقسان راس اهو وقزل التوندن انواع جواهر کریمانه ایله مرصع
بر سفره کوندردیکه جوره سن قرق نفر ادم اوتورردی واول سفره نك جوره
سنده معده انسانه اشتها ویره جك طعاملرك اصلی واحسنی واطیبی یازلمش
ایدی ودرت قطعه خاتم ویریدیکه اول خاتمك بری جزیه وخراج ایچون
معین اولوب فصی رمانی یاقوت ایدیکه اتش کبی شعله ویرردی جزیه خراج
دفترلرینه واکا متعلق احکام تذکره لرینه اول مهری اوروب واوزرنده نقشی
العدل العدل وبر خاتم دخی زراعت وخراثت ایچون معین اولوب فصی فروزج
ونقشی دخی العماره العماره وبر خاتم دخی ضرب عقوبت ایچون وضع اولنور انك
نقشنده التأنی التأنی یعنی پادشاه ضرب عقوبتده عجله اتمیوب تأنی اتمك کرکدر
شاید که بعد العقوبه بی کناه ومظلوم ایدوکی ظاهر اولا واول بی کناهه عقوبة
ایلدوکنه پشمان اولمق لازم کلمیه ودردنجی خاتم برندو رسول ایچون یعنی بریره تعجیل
اولان برینه پیك کوندرملو اولسلر ویا بر پادشاهه الجی ویرلی سلر اول مصلحت
ایچون بو مهری اوررلر دیکه فصی انجو ونقشی العجل العجل ایدی وملك کسری انو
شروانك اوزرینده طعام یدوکی قزل التوندن جواهر ایله مرصع برسنسی
وار ایدی که اوچ ایاغی اولوب بر ایاغی ارسلان پنجه سی صفتنده وایکنجی ایاغی
قپلان پنجه سی رسمنده اوچنجی ایاغی قرتال پنجه سی اسلوبنده ایتدی بو سنئ
ملك الروم قیصره هدیه دیو کوندردی وجزع یمانیدن اوتوز عدد جام

ویردیکم هر برینك ایجی وسعتده برقارش ایدی وبش بنك دانه دوّر یتیم کوندردیکه
هر برینك وزنی اوچ مثقال ایدی وایدردیکه خبر اکنوزده معروفدر ما اودعه الاحرار
یعنی کنوزك خیرلوسی احرار ودیعه قودوغی ایلکدرکه ضایع اولماز وقرآن عظیم
دخی بوکا ناطقدر ان الله لا یضیع اجر المحسنین وعلم تتوارثه الاعقاب دخی علمك خیرلوسی
درکه کندودنصکره کلنلر انی میراث ایدنلر یعنی انکله عمل ایلیلر واطول الناس عمرا
من کنز علمه فانتفع من بعده یعنی خلقك اوزون عمرلوسی اول کیمسه درکه علمی جمع ا
ایلدی دخی کندودنصکره کلنلر انکه فائده لر وایدرلرکه کسرینك اتراکدن و
خطادن اون بیك پری پیکر وملك منظر غلاملری وار ایدیکه هر بری صباحتده
ولطافتده وحسن ملاحتده لا نظیر ایدی قولقلرینه قزل التوندن خلقله لری و
بعضی دخی درّ جواهر ایله مرصّع ومزیّن ایدی ولباسلری دخی جمله زربفت دیبا
واطلس ولمحا ایدی بونلر اون صف اولوب قامت وقدده کمال قدرت زینتده
ولباس اسلوب واندامده یکتا یکتلر ایدیکه هر بری بر صنع وبر نوع وبر طرز
آخر اوزرینه اولوب شویلکه بونلردن بری صقالنوب صباحت ووجاهتنه تغیّر
کلسه فی الحال انك یرینه اندن املح واحسنی ایله برنی سدّ ایدرلر ایدی وکسرینك
طویله سنده طوقوز بیك رأس فل موجود ومعقود اولوب بونلرك ایکی بیك
یدیوزی قاردن بیاض وبونلردن بعضی نك یوجه لکی قرق قارش وار ایدی
واول فللردن بری اتفاق اولدقده بردشنی وزن ایلدیلر بغداد بتمانیله قرق بتمان
چکدی ودخی اردشیر ونوشروان کمال سخا ولطفلرندن نوروزده ومهرجانده یعنی
ایلك کوز اینك اون التنجی کوننده که اول وقت کیجله کون برابر اولور بو ایکی زمانده
امر ایدلردیکه خزینه لرنده اولان انواع ملابس واصناف فرشدن چقاروب
خلایقه مرتبه لرنه کوره توزیع ایدرلر ایدی وایدرلر ایدیکم پادشاهمز شتاده

وپای ایلرنده

ویای آیلرنده کیدکی لباسلردن مستغنی اولدیلر یعنی بو ایکی موسمده یکی
لباسلر ایدنوب اسکیلرن خلقه ویررلردی واول لباسلری بخش ایدن ایدر
دیکه پادشاهلر وسلطانلره لایق ومناسب دکلدرکه خزینه لرنده لباسلرن
صقلیوب خلقه بخش اتمیه وعامهٔ ناسی خدمتلرینه کوره رعایت قلمیه لر
ایله اولسه کل نظر ایله ایمدی اول آثار قدیمهٔ حسنه دن واطوار مرضیه دن
الان یریوزنده بر آثر وآرمیدر واما بو آثار جمیله واطوار جزیله انلره مخصوص
اولوب کندولر منقرض اولمق ایله افعال حسنه لری دخی کندولرینه قالوب
بله کتدی وکندولردنصکره کلنلردن بریسنی بونلرک اوصاف مرضیه لرینه
وارث اولمیوب انجق احوال پسندیدلری کتب تواریخ مندرج قالدی وانعام
واحسانلر وکمال استقامت وعدالتلری الی یومنا هذا کتابلرده مذکور وافواه
عالمده مشهوردر بوکا مناسب عدالته متعلق برخصوص دوشدیکه محل
تعجبدر وتحفة الریاضه ترجمه سنده ذکر اولنورکه نوشروانک یوز یتمش یل وفاتندن
مرور ایدونصکره مأمون خلیفه برکون انی مزارندن اخراج اتیدردکده اعضا
سنی کماکان تازه وبر اولدوغنی بیان ایدرکه ذکر وعیان اولنور

نظمه الفقیر مولانا محمود الترجمه

بی بقادر بو جهان درمز فنایلی اسر قلمدی شاهان ماضیدن شها هرکز اسر
عدل ایدنلرینک نامیله دمادم یاد اولور لعنتله ظالمی هرکمسه اما یاد ایدر
کوش دوت نبدن یکاکم نوشروان دن تاسکا ایدیم اشتدوکم اوزره ایدشه خوش خبر
کجدی فوتندن انک چونکه صدو هفت دویک سال دکلدر نیلدن مأمون انی ایی معتبر
برکون اخراج ایدر انی مزارندن روان چورمشمیدر سکوکلری ایده تاکم نظر

زیراکم اشمش یدی هم بیورمشدر رسول شاه عادل قبر ایچنده چوریوب کورمز ضرر
اچدیلر قبرینی چون نقل قلدی هر عضونه کوردیکم دفن اولدوغی کبی دورر تازه وتر
ریش ومومی وسلمت وبینی بی قصور چشم وایرو کوش هب یرلو یرنده سر سپر
برمغنده خاتمی دورر دخی باشنده تاخ کرچه محو اولوب کفن کتمش چوریمش قاره یر
اطلس زربغندن ایدی اکا کفن لیکه بو مدت ایچره جمله اولمشدی هذا ر
اول زمانده کامل ولان جوهری صرقلری جمع ایدوب دیدیکه اول خاتمه قیمت قویلر
دیدیلر خاتم بهاسی یدی یللق خراج کم یارلمشدی قازلمشدی کنقش فی الحجره
خاتمی نقش کورنلردن روایت اتدیلر تاجنه خود قیمت اولمز دنیه دولسه سیم زر
اهل علم اهل فضله ایلسون تعظیملر هرکه دیلر سلطنتده بولا هم فتح وظفر
خاتمن انکشنه قودی تاجنی هم باشنه کم مزارن اتدی پنهان اولمسون تا مشتهر
پس هزاران افرین مامون شاهک زهدن اتمدا کم طمع اولدی یاننده صن مدر
بو زمان ایچره عجبدر خاتم وتاجی دکل ساده اصتردن کفن اولسه طمع اهلی صونر
دوت توکل دامنینی کس طمعدن دستکی خرص و اری قواکر واریسه عقلک ای پسر
چون کلنلر کتدیلر کرو کلنلر کیدیسر
عبرت آل سن داخی انلردن جد و پدر
نصایحیله کتاب اولدی اخر • نفایسله درونی اولدی فاخر • مه ذی الحجه چون اولدی اخر
مبارک عیدیله هم اولدی فاخر • بو لفظ کوهر سلک جواهر • که شتاد اولمشدی سمت اخر
بهار عمرک ایرمشدی شتاسی • مفید اولمشدی ساچمک قراسی • دیم اغرمشدی صنکه بوز طاغ
که پیر اولوب تمام کتمش ایدی چاغ • که جد اتدم کتاب دلکشایه • که هر بر سری بکزر بر سرایه
ظهورینه کتابک کوشش اتدم • درون دلدن اکه جوشش اتدم • ظهوره کلدی غیبدن بو رساله
بحمد الله که ایرشدی کماله • تمام عد اولا انک قصوری • اکرچه نجه یرده وار غسوری

دیلرم

دیلوم اهل دللو دوتا مفید ٥ که دوشدی کمی نظم وکیمی منثور ٥ صفا بخش اوله هر مجلس وافر
محل سامعه دتری دوقلسه ٥ امیدم بودر اهل سعادت ٥ قبول ایدوب بونی خوش کور غایت
هدایا مهدینک قدرنجه اولور ٥ قدرم وارشیه قدرنجه اولور ٥ دعادن غیری یوقدر سزه لایق
حضور خدمتی اولا موافق ٥ عیان ایلدی محموده مولا ٥ بو تصنیفیله اولدی اسمی احیا
تمنا اولان احسان وعطادر ٥ اوقوین دکلیندن بر دعادر ٥ بودر عالمده مقصود مرادی
دعای خیره یاد اوله آدی ٥ بودر انجق روحک همان غداسی ٥ که خسته قلمک اولدر دواسی

٥ بنی هر کم دعا ایله ایده یاد ٥
٥ دو عالمده انک روحی اولا شاد ٥
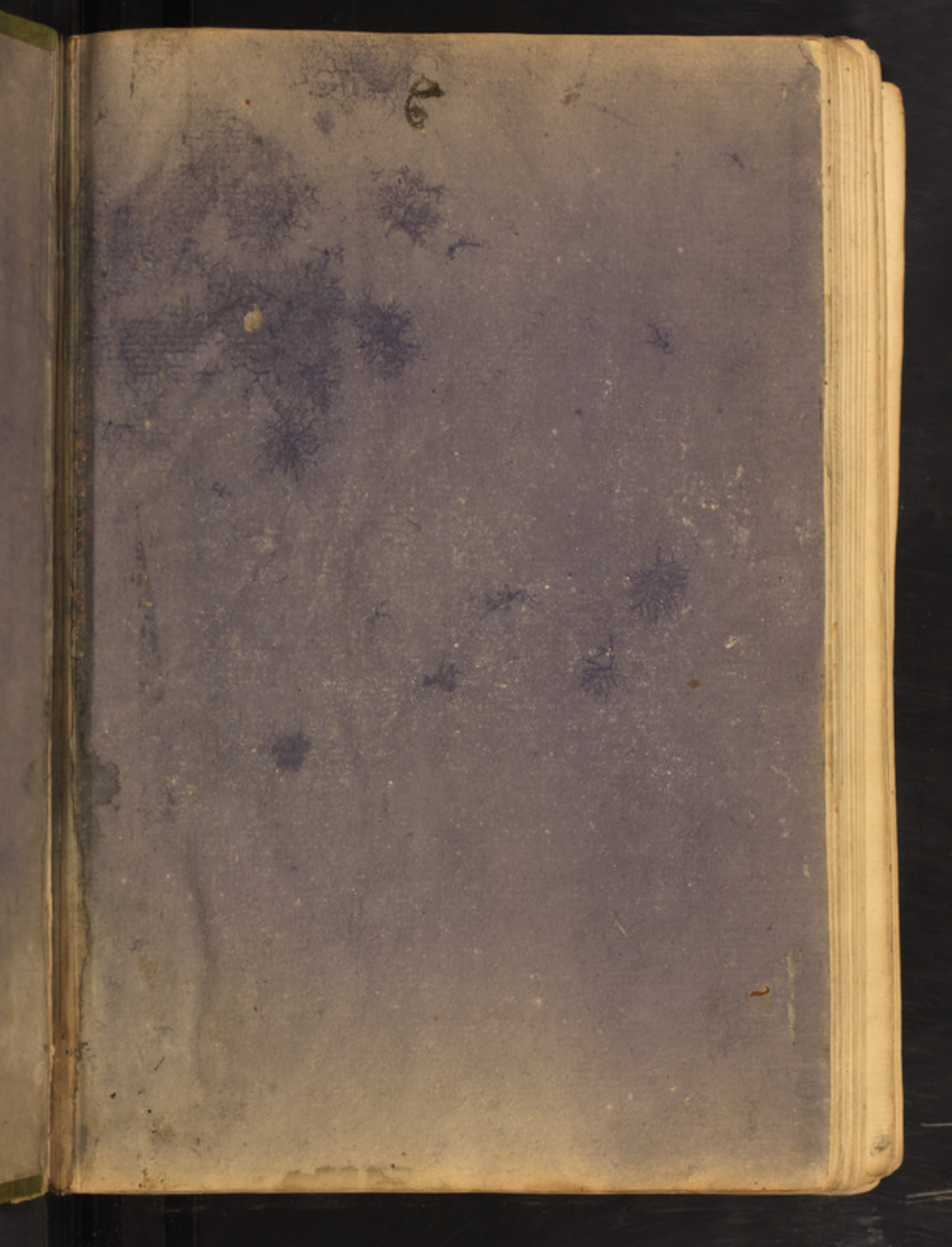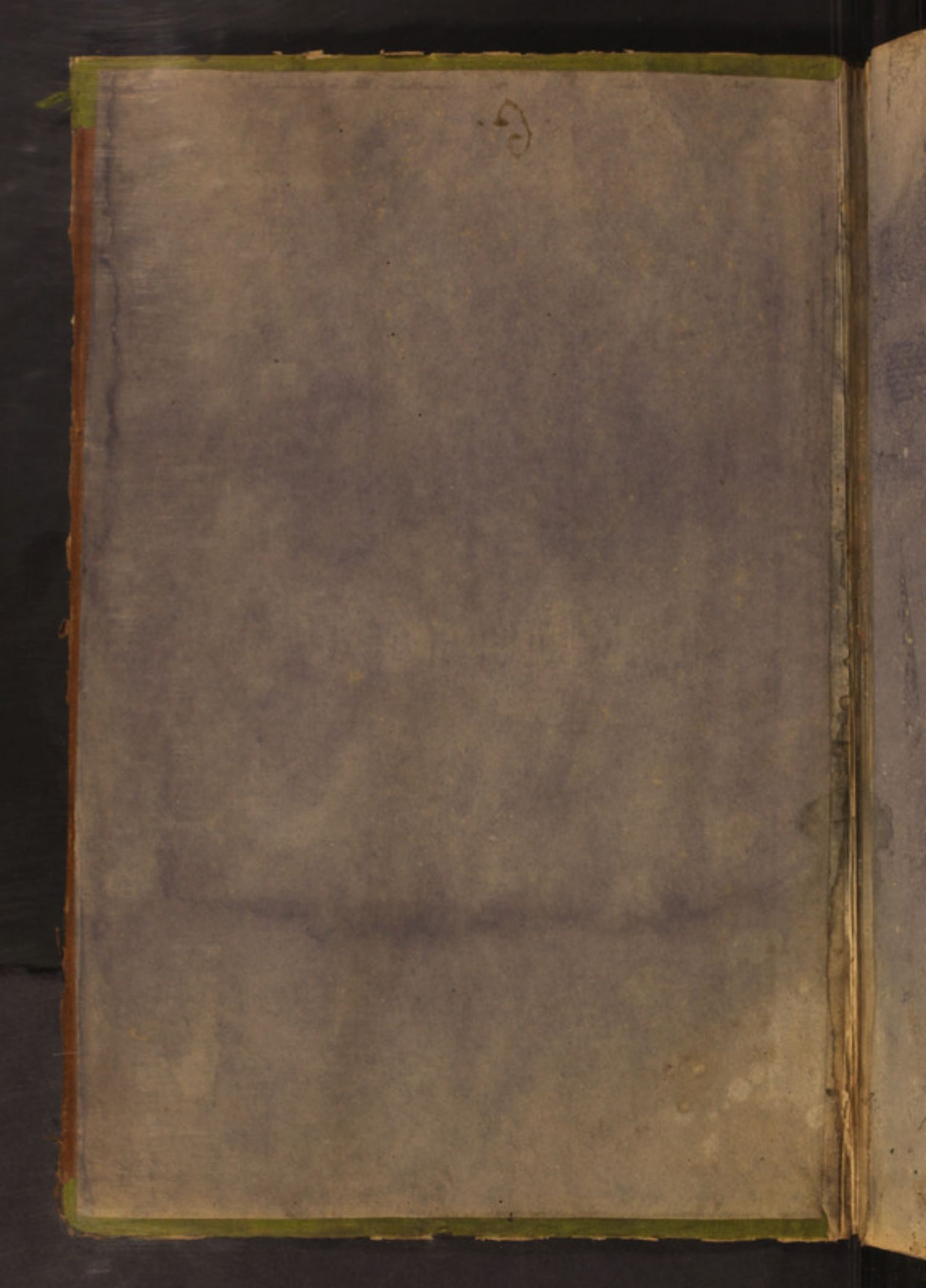
قدیم هذه الکتاب اللطیف بیدا ضعیف عباد الخلایق
حسن ابن مصطفی غفر الله له ولوالدیهما ولسائر المسلمین
عامة ولمن قال امین بحرمة حبیبه الاکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم فی ثالث عشر ربیع اولا ثانی سبعین تماه الف
محروسه اسلامبول عصرحماها الله
تعالی